

C. No. 9.

BERETNINGER

OM

NORGES FISKERIER I AARENE 1873 OG 1874

SAMT

OVERSIGTER OVER UDBYTTET

AF

SAMME FISKERIER I AARENE 1866—1874.

UDGIVNE AF

DEPARTEMENTET FOR DET INDRE.

CHRISTIANIA.

TRYKT I DE MALLINGSKE OG STEENSKE BOGTRYKKERIER.

1876.

Indledning.

Man udsender herved Fiskeriberetningerne for Aarene 1873 og 1874, som denne gang ere blevne fuldstændigjorte med Indberetninger om Sommerfiskerierne efter Torsk, Sei m. m. for Nordre Thronhjems og Nordlands Amter, saaledes at de omfatte alle de Fiskerier, som i og for sig kunne ansees at have væsentlig Betydning, med andre Ord alle, der ikke kunne henføres til det daglige Fiske. Disse Beretninger ere ledsagede af en Oversigt over Fiskeriernes Udbytte i samtlige Aar 1866—1874, der for Periodens to første Aar overhovedet er bygget paa de i Anledning af Femaarsberetningen 1866—70 indhentede Opgaver, for de senere Aar væsentlig paa de aarlige Indberetninger, der tog sin Begyndelse i 1868. I de første Aar efter 1868 vare disse dog mangelfulde, men forsaavidt har man fuldstændiggjort dem med Femaarsopgaverne 1866—70, saalangt som disse række. Nævnte Oversigt er meddelt som et Anhang til denne Indledning.

Man har for det samme Tidsrum 1866—74 ogsaa samlet Opgaver over Almuens Størrelse ved de forskjellige Fiskerier samt om Udbyttets Fordeling paa de forskjellige Slags Redskaber m. m. Men disse har man endnu ikke kunnet underkaste nogen saa grundig Behandling, at man for Tiden vil offentliggjøre Undersøgelsernes Resultater.

At Opgaverne ikke ere nøiagtige i den Forstand, at Tallene absolut svare til Virkeligheden, vil Enhver, der kjender til den i Arbetet behandlede Gjenstand, forstaa, og det vil ligeledes erkjendes, at det ikke kan være anderledes. Man bevæger sig paa et Feldt, hvor det for dem, der skulle tilveiebringe Oplysningerne, ofte er vanskeligt at overskue Forholdene, og for Statistikerne at kontrollere Opgavernes Rigtighed. Man er dog overbevist om, at de forsaavidt træffe Sandheden, som de væsentlige Træk i Udbyttets Bevægelse fra Aar til andet eller i dets Fordeling paa de forskjellige Slags Fiskerier komme sikkert nok frem. I den Henseende kan bemærkes, at Fiskeristatistiken deri besidder et Fortrin fremfor andre Grene af den indenlandske Produktionsstatistik, saasom Industrien, at Forholdene selv kunne siges at foregaa lige i Dagen, ialfald for den opmærksomme Iagttagere. Man feiler neppe heller, naar man antager, at den statistiske Praxis, saavel paa Indsamlingens som paa Bearbejdelsens Omraade, efterhaanden har gjort Oplysningerne mere paalidelige og navnlig mere fuldstændige. Imidlertid fører dette ogsaa derhen, at Sammenligningen mellem de sidste og de første Aar af ovenomhandlede Tidsrum lidt for meget falder ud til Fordel for hine, naar der spørges om opfiskede Kvanta og Værdier.

Man skal først fremstille de Resultater, der gjælde Aarene 1873 og 1874 eller dem, som omfattes af de her aftrykte Fiskeriberetninger, dernæst Forholdene i samtlige Aar 1866—1874.

I. Aarene 1873 og 1874.

Som i tidligere Aargange skeet, meddeler man her en Oversigtstabel over Udførselen af Fiskevarer siden 1851:*)

Fiskevarer. (Produits de la pêche).	I Gjennemsnit for Aarene				I hvert af Aarene			
	1851-55.	1856-60.	1861-65.	1866-70.	1871.	1872.	1873.	1874.
a. Mængde (Quantité).								
1. Vaarsild (<i>hareng d'hiver</i>) . . . Tønder	460000	446800	605500	463900	89200	174300	71800	17800
2. Anden Sild (<i>hareng autre</i>) . . —	105000	150000	203400	402300	542700	1074700	697600	919500
3. Ansjoser (<i>anchovis</i>) Dunker	13800	10800	15100	32400	44200	65200	72100	102900
4. Tørfisk (<i>moeue et autre poisson séché</i>) Centner	328500	276300	266600	318100	316900	350300	368000	385500
5. Klipfisk (<i>morue séchée salée</i>) . —	282100	383000	393700	521300	502700	619600	559500	599600
6. Anden saltet Fisk (<i>poisson salé autre</i>) Tønder	28100	61300	50600	49300	60400	65500	70500	69400
7. Tran (<i>huile de morue</i>) —	52900	59600	63100	85600	89500	107700	105100	103400
8. Rogn (<i>rogue</i>) —	29000	28500	31900	36900	31000	45700	45300	32400
9. Fiskeguano (<i>engrais de poisson</i>) Centner	-	1300	7500	13900	8200	22700	38900	54500
10. Fersk Fisk (<i>poisson frais</i>): . .								
— Lax (<i>saumon</i>) —	300	300	38400	2200	3200	2900	4300	2900
11. Do. Makrel og anden (<i>maquereau et autre</i>) —				62500	71800	70100	66700	47900
12. Lax, røget (<i>saumon fumée</i>) . . —	100	100	32	22	15	11	1	56
13. Hummer (<i>homards</i>) Tusinde	800	900	1500	1500	1045	1016	920	749
Oversigt:								
1— 3. Sildefiskerier†) Centner	1130900	1194300	1618800	1734300	1266500	2501900	1543000	1880800
4— 9. Torskfiskerier†) —	860000	989700	992600	1237400	1227000	1482000	1470300	1500700
10—13. Andre Fiskerier†) —	8300	9400	53300	79500	85500	83200	80200	58300
Ialt Centner	1999200	2193400	2664700	3051200	2579000	4067100	3093500	3439800
b. Værdi (Valeur).								
1. Vaarsild (<i>hareng d'hiver</i>) Spd.	-	-	-	1850000	455100	540300	394800	97800
2. Anden Sild (<i>hareng autre</i>) —	-	-	-	1561000	2388200	3910900	3511900	4310000
3. Ansjoser (<i>anchovis</i>) —	-	-	-	20900	31000	40500	48300	59300
4. Tørfisk (<i>morue et autre poisson séché</i>) —	-	-	-	1040100	1460000	1411700	1508500	1528700
5. Klipfisk (<i>morue séchée salée</i>) . . —	-	-	-	1914900	2097800	2355000	2387700	2689300
6. Anden saltet Fisk (<i>poisson salé autre</i>) —	-	-	-	83100	126300	149600	204600	168000
7. Tran (<i>huile de morue</i>) —	-	-	-	1240500	1385100	1534000	1435500	1329900
8. Rogn (<i>rogue</i>) —	-	-	-	367800	247800	397800	552400	456700
9. Fiskeguano (<i>engrais de poisson</i>) . —	-	-	-	28800	20500	56700	97300	125400
10. Fersk Fisk (<i>poisson frais</i>): . . .								
— Lax (<i>saumon</i>) —	-	-	-	41300	67200	61300	93500	52100
11. Do. Makrel og anden (<i>maquereau et autre</i>) —	-	-	-	109900	179400	147200	153300	119700
12. Lax, røget (<i>saumon fumé</i>) . . . —	-	-	-	400	300	200	-	1400
13. Hummer (<i>homards</i>) —	-	-	-	73000	62700	69100	68100	71200
Oversigt:								
1— 3. Sildefiskerier†) Spd.	-	-	-	3432200	2874300	4491700	3955000	4467100
4— 9. Torskfiskerier†) —	-	-	-	4674300	5337500	5904800	6186000	6298000
10—13. Andre Fiskerier†) —	-	-	-	225500	309600	277800	314900	244400
Ialt Spd.	-	-	-	8332000	8521400	10674300	10455900	11009500

†) 1 Tønde Sild er regnet lig 200 Pd., 1 Tønde Tran lig 216 Pd., 1 Tønde Rogn lig 275 Pd., en Dunk Ansjos lig 6 Pd. og 1 Hummer lig 1 Pd.

*) I Tabellen er ikke optaget nedenstaaende Udførsels-gjenstande: Krydret Sild, heraf udførtes i 1874 for 2000 Spd., røget Sild, hvoraf udførtes i samme Aar for 24900 Spd., Fiskehoveder med en Udførselsværdi af 4800 Spd., Fiskemaver med en Udførselsværdi af 500 Spd. og Trangrugge, udført for 1200 Spd., alt i 1874.

Gruppen »Anden Sild« opløses saaledes som efterfølgende Tabel viser:

Sorter.	Udført Kvantum.				Udførselens Værdi.			
	1871.	1872.	1873.	1874.	1871.	1872.	1873.	1874.
	Tdr.	Tdr.	Tdr.	Tdr.	Spd.	Spd.	Spd.	Spd.
Storsild	207000	637000	293800	346500	1075000	2230000	1674600	2054200
Blandsild	1000	1000	11200	100	3000	2000	39000	400
Fedsild	290000	381000	372100	545800	1220000	1523000	1749100	2183300
Brisling	45000	30000	20500	20700	89000	48000	49200	43500
Sild, ikke særskilt opgiven	-	23800	-	6400	-	95000	-	28600
Summa	543000	1072800	697600	919500	2387000	3898000	3511900	4310000

Hertil kommer røget Sild i 1871 491 Centner til en Værdi af 1200 Spd., i 1872 5179 Centner til en Værdi af 12900 Spd., i 1873 4181 Centner til en Værdi af 12500 Spd., og i 1874 7116 Centner til en Værdi af 24900 Spd.

De Priser, der ere betalte ved Udførselen, gjør følgende Tabel Rede for:

(Prix de produits de la pêche).

Fiskevarer (Espèce de produit).	1871.	1872.	1873.	1874.
	Spd.	Spd.	Spd.	Spd.
Vaarsild } pr. Tønde	5.1	3.1	5.5	5.5
Storsild } (<i>hareng d'hiver</i>) —	5.2	3.5	5.7	5.7
Nysild } —	3.2	2.7	3.5	3.8
Fedsild } (<i>hareng d'été</i>) —	4.2	4.0	4.7	4.0
Brislingsild } —	2.0	1.6	2.4	2.1
Tørfisk (<i>morue et autre poisson séché</i>) . . . pr. Centner	4.6	4.0	4.1	4.0
Klipfisk (<i>morue séchée salée</i>) —	4.2	3.8	4.3	4.5
Tran (<i>huile de morue</i>) pr. Tønde	15.5	14.2	13.7	12.9
Rogn (<i>rogue</i>) —	8.0	8.7	12.2	14.1
Fiskeguano (<i>engrais de poisson</i>) pr. Centner	2.5	2.5	2.5	2.3
Fersk Fisk (<i>poisson frais</i>): Lax (<i>saumon</i>) —	20.9	20.8	21.5	18.0
Do. Makrel og anden (<i>maquereau et autre</i>) —	2.5	2.1	2.3	2.5
Hummer (<i>homards</i>) pr. Tusinde	60.0	68.0	70.4	90.5
Overhovedet:				
Produkter af Sildefiskerier pr. Centner	2.3	1.8	2.6	2.3
— Torskefiskerier —	4.4	4.0	4.2	4.2
— andre Fiskerier —	3.6	3.3	3.9	4.2
I det Hele pr. Centner	3.3	2.6	3.4	3.2

Gaar man dernæst over til *Resultaterne af selve Fiskebedriften*, viser det sig, at *Værdien af de inden de enkelte Amter forefaldne Fiskerier i hvert af Aarene 1873 og 1874* stillede sig saaledes som følger efter de paa Fiskepladsene betalte Priser:

Amter, hvori Fisket er foregaaet.	De forskjellige Slags Fiskerier i 1873.											Samlet Værdi i Tusind Spd.	
	Værdi af Sildefiskerier i Tus. Spd.					Værdi af Torsk- og Sei- fiskerier m. m. i Tus. Spd.			Værdi af andre Fiskerier i Tus. Spd.				
	Vaarsild- fiske.	Blandsild- fiske.	Storsild- fiske.	Fedsild- fiske.	Ialt- Silde- fiske.	Vinter- og Vaar- torskfiske.	Sommerfiskerier efter Torsk, Sei m. m.	Ialt- Torske- fiske- rier m. m.	Makrel- fiske.	Laxe- fiske.	Hummer- fiske.		Ialt for denne Gruppe.
Smaalenene	-	-	-	-	-	-	-	-	7	-	-	7	7
Jarlsberg og Laurvig	-	-	-	-	-	-	-	-	27	-	-	27	27
Bratsberg	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	2	6	6
Nedenæs	-	-	-	-	-	-	-	-	20	6	9	35	35
Lister og Mandal	-	-	-	-	-	-	-	-	111	37	20	168	168
Stavanger	42	-	-	13	55	-	-	-	37	11	19	67	122
S. Bergenhus	11	12	-	32	55	5	8	13	2	14	9	25	93
N. Bergenhus	153	14	-	53	220	82	3	85	-	17	4	21	326
Romsdal	23	-	-	59	82	760	14	774	-	7	-	7	863
S. Thronhjøm	-	-	-	118	118	106	16	122	-	7	-	7	247
N. Thronhjøm	-	-	-	150	150	16	9	25	-	3	-	3	178
Nordland	-	-	315	306	621	1870	75	1945	-	-	-	-	2.566
Tromsø	-	-	293	3	296	98	67	165	-	-	-	-	461
Finmarken	-	-	-	-	-	882	245	1127	-	-	-	-	1127
Sum:	229	26	608	734	1597	3819	437	4256	208	102	63	373	6.226

For 1874 stillede Sagen sig saaledes:

Amter, hvori Fisket er foregaaet.	De forskjellige Slags Fiskerier i 1874.											Samlet Værdi i Tusind Spd.	
	Værdi af Sildefiskerier i Tus. Spd.					Værdi af Torsk- og Sei- fiskerier m. m. i Tus. Spd.			Værdi af andre Fiskerier i Tus. Spd.				
	Vaarsild- fiske.	Blandsild- fiske.	Storsild- fiske.	Fedsild- fiske.	Ialt- Silde- fiske.	Vinter- og Vaar- torskfiske.	Sommerfiskerier efter Torsk, Sei m. m.	Ialt- Torske- fiske- rier m. m.	Makrel- fiske.	Laxe- fiske.	Hummer- fiske.		Ialt for denne Gruppe.
Smaalenene	-	-	-	-	-	-	-	-	8	1	2	11	11
Jarlsberg og Laurvig	-	-	-	-	-	-	-	-	48	-	-	48	48
Bratsberg	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	2	5	5
Nedenæs	-	-	-	-	-	-	-	-	17	5	10	32	32
Lister og Mandal	-	-	-	-	-	-	-	-	80	33	37	150	150
Stavanger	18	-	-	20	38	21	-	21	40	11	16	67	126
S. Bergenhus	-	-	-	25	25	9	9	18	3	6	6	15	58
N. Bergenhus	20	-	-	86	106	147	-	147	-	11	1	12	265
Romsdal	34	-	-	61	95	658	12	670	-	8	-	8	773
S. Thronhjøm	-	-	-	224	224	89	18	107	-	10	-	10	341
N. Thronhjøm	-	-	-	188	188	26	18	44	-	3	-	3	235
Nordland	-	-	334	309	643	1830	57	1887	-	-	-	-	2530
Tromsø	-	-	154	-	154	31	26	57	-	-	-	-	211
Finmarken	-	-	-	-	-	853	192	1045	-	-	-	-	1045
Sum:	72	-	488	913	1473	3664	332	3996	199	88	74	361	5830

Saaledes som tidligere meddeles for de to vigtigste Fiskerier, *Silde- samt Vinter- og Vaartorskfiskerier*, nogle nærmere Oplysninger om *de opfiskede Mængder* (Lever og Rogn inclusive, men ikke Fiskehoveder og Rygge), deres *Værdi* i opfisket Stand samt *Gjennemsnitspriser*, alt for Aarene 1871—74. Priserne ere de paa Fiskepladsene betalte, undtagen for Søndmøre og Romsdals Fogderier, hvor Tilvirkningsomkostningerne ere indbefattede derunder:

De forskjellige Fiskerier.	Mængde- enheder.	Opfisket Kvantum.				Værdi i Tusind Spd.				Pris pr. Mængdeenhed i Spd.			
		1871.	1872.	1873.	1874.	1871.	1872.	1873.	1874.	1871.	1872.	1873.	1874.
I. Sildefiskerier.													
Vaarsildfisket:													
i søndre Distrikt	Tdr.	14000	14000	14000	4000	55	30	53	18	3.9	2.2	3.8	4.4
i nordre Distrikt	—	61000	66000	45000	5000	200	125	153	20	3.3	1.9	3.4	4.0
i Søndmøre	—	8000	115000	6000	8000	28	151	23	34	3.4	1.3	3.8	4.2
Ialt Vaarsildfiske:	Tdr.	83000	195000	65000	17000	283	306	229	72	3.4	1.6	3.5	4.2
Storsildfisket	—	760000	167000	322000	275000	1248	334	608	488	1.6	2.0	1.9	1.8
Blandsildfisket	—	10000	—	15000	—	17	—	26	—	1.7	—	1.7	—
Fedsildfisket	—	464000	346000	284000	582000	757	627	734	913	1.6	1.8	2.6	1.6
Ialt Sild:	Tdr.	1317000	708000	686000	874000	2305	1267	1597	1473	1.7	1.8	2.3	1.7
II. Torskfiskerier.													
a) Fiskemængde:													
Lofotfisket	alm. Tus.	17500	20000	19500	20000	1100	1232	1100	1200	62.9	61.6	56.4	60.0
Vinter- og Vaarfisket:													
i Finmarken	—	13835	11854	16834	17843	625	420	629	621	45.0	35.4	37.4	34.9
i Romsdals Amt	—	3044	6841	6143	4690	248	442	459	451	81.5	64.6	74.7	96.7
i Fosen	—	650	1042	911	867	39	62	65	60	60.0	59.5	71.8	69.2
i Namdalen	—	478	468	156	251	29	23	12	18	60.7	49.1	78.2	71.7
Ialt:	alm. Tus.	35507	40205	43544	43651	2041	2179	2265	2350	57.5	54.1	52.0	53.8
b) Levermængde:													
Lofotfisket	Tdr.	54000	60000	50000	50000	367	345	300	275	6.8	5.8	6.0	5.5
Finmarksfisket	—	43000	31000	42400	43200	247	166	234	216	5.7	5.4	5.5	5.0
Romsdalsfisket	—	8921	19600	18900	12000	65	168	165	101	7.3	8.6	8.7	8.4
Fosenfisket	—	1745	3439	3460	2100	13	23	23	13	7.7	6.7	6.7	6.0
Namdalsfisket	—	870	1018	500	678	6	5	3	4	6.6	5.1	6.0	5.8
Ialt:	Tdr.	108536	115057	115260	107978	698	707	725	609	6.4	6.2	6.3	5.6
c) Rognmængde:													
Lofotfisket	Tdr.	16500	22000	18000	15000	115	136	155	169	7.0	6.2	8.6	11.3
Finmarksfisket	—	250	400	400	350	1.2	2	2.4	2.4	4.8	5.0	6.1	6.9
Romsdalsfisket	—	5053	10140	12000	8400	30	60	119	96	5.9	5.9	9.9	11.4
Fosenfisket	—	1178	2153	2052	1520	8.4	13	18	16	7.0	6.1	8.7	10.5
Namdalsfisket	—	551	707	35	400	2.8	4.2	0.3	4	5.0	5.9	8.0	10.0
Ialt:	Tdr.	23532	35400	32487	25670	157.4	215.2	294.7	287.4	6.7	6.1	9.1	11.2

Tabet af *Menneskeliv* under Fisket var hverken i 1873 eller 1874 synderlig stort, i 1873 endog ualmindelig lidt. I dette Aar omkom nemlig kun 44 Mand og i 1874 71 Mand mod 53 i 1872, 138 i 1871, 72 i 1870, 114 i 1869 og 163 i 1868. Under hvert af Fiskerierne mistede i 1873 og 1874 følgende Livet:

	1873:	1874:
Lofotfisket i Opsynsdistriktet	17	24
Vaartorskfisket i Søndmøre	—	8
— - Romsdal	—	—
— - Nordmøre	1	8

	1873:	1874:
Vaartorskfisket i Fosen	5	—
— - Namdalen	—	—
Loddefisket i Finmarken	2	8
Vaarsildfisket	1	1
Storsildfisket i Nordland	9	10
— i Tromsø	—	—
Sommerfiskerierne i Finmarken	9	6
Makrelfisket i Lister og Mandals Amt	—	6
Tilsammen	44	71

Der skal nu gjøres Rede for Resultaterne af de *for Aarene 1866—74 samlede Opgaver over Fiskeriernes Udbytte.*

De Fiskerier, hvorom der er Spørgsmaal, ere følgende: Vaarsild-, Blandsild-, Fedsild- og Storsildfiskerierne, Vinter- og Vaartorskfiskerierne, Makrelfiskerierne, Sommer- og Høstfiskerierne efter Torsk, Sei, Længe m. m., Laxe- og Hummerfiskerierne. Under Fedsildfiskerierne er Brislingfisket indbefattet. For Sommer- og Høstfiskerierne, samt Laxe- og Hummerfangsten foreligger kun Opgave over Værdierne efter Priserne paa Fiskestedet, for de øvrige Bedrifter tillige over de opfiskede Kvanta og de betalte Priser.

Sees først hen til *Størrelsen af de opfiskede Mængder i ovennævnte Aarrække*, stillede Forholdet sig for *Sildefiskeriernes Vedkommende* saaledes:

Opfisket Kvantum Sild, angivet i Tusind Tønder.

Sildefiskeriernes Art.	1866	1867	1868	1869	1870	1871	1872	1873	1874	1866—70	1871—74	1866—74
Vaarsild	750	530	600	680	160	83	195	65	17	544	89	344
Blandsild	—	—	—	—	150	10	—	15	—	30	7	19
Fedsild	146	250	179	395	204	464	346	284	582	235	419	315
Storsild	53	50	321	279	193	760	167	322	275	179	381	267
Tilsammen	949	830	1100	1354	707	1317	708	686	874	988	896	945

Vaarsildfisket indtraadte, som bekjendt, fra og med 1870 i en ny Stilling efterat det i 1869 havde været rigt, og det naaede i det sidste Aar af Perioden et Minimum af 17000 Tønder. Blandsildfisket er optraadt meget ujevnt; det begyndte i 1870 og var da stort, men siden betydelig mindre, forsaavidt der var noget. Ogsaa inden Fedsild- og Storsildgrupperne er Vexlingen fra Aar til andet særdeles stor. Efter hvad der foran er bemærket, tør dog Opgaverne for de tidligere Aar af Perioden ansees som noget ufuldstændige. Hvad de første angaar, kan dog Gjennemsnitsfangsten for hele Perioden, 315,000 Tdr., nærmest ansees som et Middelsfiske af denne Slags, men Kvantum gaar, som man ser, lige ned til 146,000 Tønder i 1866, og op til 582,000 Tønder i 1874. I Perioden 1871—74 har Fangsten overhovedet været meget større end i Perioden 1866—70, nemlig henholdsvis 419,000 og 235,000 Tønder aarlig. End større er Forskjellen i Storsildfiskets Udbytte, idet det rækker fra 50,000 Tønder i 1867 til 760,000 i Aaret 1871, hvilket sidste er mere end Vaarsildfisket gav i det største Aar. For hele Perioden er Gjennemsnitsmængden 267,000 Tønder, i Tidsrummet 1866 til 1870 179,000 Tønder og i Tidsrummet 1871—74 381,000 Tønder. — Som Følge af Vaarsildfiskets stærke Aftagen siden 1869 var den hele Sildefangst mindre i Perioden 1871—74 end i Perioden 1866—70, nemlig henholdsvis 896,000 og 988,000 Tønder, men den har dog i enkelte Aar af førstnævnte Tidsrum som Følge af rige Fedsild- eller Storsildfiskerier hævet sig til, hvad den udgjorde i enkelte Aar af det sidstnævnte Tidsrum, nemlig i 1871, da den udgjorde 1,317,000 Tønder og i 1874, da den naaede 874,000 Tønder.

Over Udbyttet af *Vinter- og Vaartorsk- eller Skreifiskerierne* meddeles nedenstaaende Opgave:

Opfisket Kvantum Vinter- og Vaartorsk, angivet i Tusind Stkr.

1866:	44,546.	1869:	41,902.	1872:	47,011.
1867:	51,513.	1870:	49,345.	1873:	49,968.
1868:	47,197.	1871:	40,782.	1874:	47,687.
		1866—70:	46,901.		
		1871—74:	46,361.		
		1866—74:	46,661.		

Uregelmæssigheden er her, som man ser, langt mindre end ved Sildefiskerierne, og Skreifiskerierne kunne derfor ansees som ganske anderledes aarvisse, end dem. Variationen gaar fra 40,782,000 Stkr. i 1871 til 51,513,000 Stkr. i 1867. For hele Perioden var Gjennemsnitsudbyttet 46,661,000 Stkr., og om denne Sum kan derfor et Middelskreifiske antages at dreie sig. Tidsrummene 1866—70 og 1871—74 staa hinanden temmelig nær i Fangstmængde.

Forholdet for *Makrelfiskerierne* oplyses ved følgende Tabel:

Opfisket Kvantum Makrel, angivet i Tusind Stkr.

1866:	7051.	1869:	6341.	1872:	7848.
1867:	8769.	1870:	6370.	1873:	7049.
1868:	6025.	1871:	8703.	1874:	6880.
		1866—70:	6911.		
		1871—74:	7620.		
		1866—74:	7226.		

Her er Variationen forholdsvis større end ved Skreifiskerierne, idet den rækker fra 6,025,000 Stkr. i 1868 til 8,769,000 Stkr. i 1867, men den er dog betydelig mindre end ved Sildefiskerierne. Et Middelsfiske skulde $7\frac{1}{2}$ Million være (Gjennemsnittet for hele Perioden er nemlig nøiagtig 7,226,000 Stkr.) Foreøgelserne fra Tidsrummet 1866—70 til Aarrækken 1871—74 er ikke ubetydelig.

Angaaende *Værdien af de ovenomhandlede Fiskerier* meddeles nedenstaaende Opgave:

Værdi af nedenstaaende Fiskerier, angivet i Tusind Spdlr.

Aar.	Vaarsild- fiske.	Blandsild- fiske.	Fedsild- fiske.	Storsild- fiske.	Ialt Silde- fiske.	Vinter- og Vaar- torskfiske.	Makrel- fiske.
1866	1566	—	253	61	1880	2754	157
1867	1326	—	601	67	1994	2888	198
1868	1658	—	312	363	2333	2156	145
1869	930	—	831	227	1988	2107	150
1870	402	45	319	353	1119	3495	171
1871	283	17	757	1248	2305	3346	225
1872	306	—	627	334	1267	3721	179
1873	229	26	734	608	1597	3819	208
1874	72	—	913	488	1473	3664	199
1866—70	1177	9	463	214	1863	2679	165
1871—74	224	11	759	670	1664	3639	204
1866—74	753	9	594	415	1771	3213	182

Med denne Opgave bør nedenstaaende Opgaver over *de paa Fiskepladsene betalte Priser* sammenholdes :

Priser, betalte paa Fiskepladsene, i Spdlr.

Aar.	Vaarsild pr. Td.	Blandsild pr. Td.	Fedsild pr. Td.	Storsild pr. Td.	Vaartorsk pr. 1000 Stkr. i rund Tilstand.	Makrel pr. 1000 Stkr.
1866	2.1	—	1.7	1.2	62	22
1867	2.5	—	2.4	1.3	56	23
1868	2.8	—	1.7	1.1	46	24
1869	1.4	—	2.1	0.8	50	24
1870	2.5	0.3	1.5	1.8	71	27
1871	3.4	1.7	1.6	1.6	82	26
1872	1.6	—	1.8	2.0	79	23
1873	3.5	1.7	2.6	1.9	76	29
1874	4.2	—	1.6	1.8	77	29
1866—70	2.2	0.3	2.0	1.2	57	24
1871—74	2.5	1.7	1.8	1.8	79	27
1866—74	2.2	0.5	1.9	1.6	69	25

Man ser af den sidste Opgave, at Priserne næsten for alle Fiskeriers Vedkommende have stillet sig høiere i Perioden 1871—74 end i Tidsrummet 1866—70, idet Fedsildfisket herfra alene danner en Undtagelse*). Bortset fra det ubetydelige Blandsildfiske er den omhandlede Stigning mærkelig stor ved Storsildfisket samt Vinter- og Vaartorskfisket. Hvad det sidste angaar, viser den næst foregaaende Tabel som en Følge af det Anførte, at den hele Værdi af Produkterne paa Fangststedet i den sidste Periode har været betydelig høiere end i den første, uagtet Kvantum har været noget mindre, og for Storsildfisket er Værdien bleven mere end tredobbelt, medens Kvantum kun var lidt over det dobbelte.

For de øvrige Arter af Fiskerier har man, som før nævnt, kun om Værdierne nogenlunde fuldstændige Opgaver. Disse stillede sig saaledes :

Værdi af nedenstaaende Fiskerier, angivet i Tusind Spdlr.

Aar.	Sommerfiskerier efter Torsk, Sei, Længe m. m.	Laxefiske.	Hummerfiske.
1866	240	63	70
1867	245	59	64
1868	275	45	66
1869	292	64	60
1870	301	58	60
1871	340	55	55
1872	349	60	63
1873	437	102	63
1874	332	88	74
1866—70	270	59	64
1871—74	365	77	64
1866—74	312	66	64

*) Med Hensyn til dette Fiske er at bemærke, at det selvfølgelig, da Brisling- eller Smaasildfisket er indbefattet derunder, hvad Priserne angaar, komme i nogen Betragtning, hvor stort Kvantum Smaasild der hvert Aar er fanget. Muligens har dette været større i de senere Aar. Derved er i saa Fald Prisen for Varen overhovedet bleven nedtrykt, medens den større Fedsild derfor kan være bleven lige godt eller bedre betalt. Man savner Oplysning om, hvor stor en Del Brisling udgør af det hele Parti hvert Aar.

Ogsaa her er saaledes Værdien forøget fra den ene til den anden Periode, undtagen for Hummerfisket, hvorfor Forholdet er lige. Man savner tilstrækkelig Oplysning til at afgjøre, om Stigningen er grundet paa større Kvanta eller forhøiede Priser. Hvad Hummerfisket angaar, er der dog Grund til at antage, at Kvantum er formindsket, saa at det er forøgede Priser, der har holdt Værdien oppe paa det gamle Trin. Man vil forresten ved at gennemgaa selve Tabellerne erfare, at heller ikke Værdiopgaverne omfatte alle de Distrikter, hvor Fiske af de omhandlende Slags drives.

Sammenfatter man det Foregaaende, udgjorde *Værdien af samtlige større Fiskerier i Norge* nedenstaaende Beløb:

Værdi af de norske Fiskerier (Dagligfisket undtaget) angivet i Spdlr.

1866: 5,164,000.	1869: 4,661,000.	1872: 5,639,000.
1867: 5,448,000.	1870: 5,204,000.	1873: 6,226,000.
1868: 5,020,000.	1871: 6,326,000.	1874: 5,830,000.
	1866—70: 5,100,000.	
	1871—74: 6,013,000.	
	1866—74: 5,608,000.	

Den aarlige Værdi i Perioden 1871—74 var saaledes 18 Procent større end Værdien i Perioden 1866—70, idet den er steget fra 5,100,000 til 6,013,000 Spd. eller med 913,000 Spd. Den var i hele Perioden mindst i 1869, da den kun udgjorde 4,661,000 Spd., og størst i 1871, da den var 6,326,000 Spd.

Summen 6,013,000 Spd. repræsenterer altsaa for Tidsrummet 1871—74 det aarlige Udbytte af de norske Fiskerier paa første eller paa Fiskernes Haand, heri dog ikke indbefattet det daglige Fiske, hvis Størrelse ikke kjendes, men som ganske vist ikke naar op til en Betydning, som kan sammenlignes dermed. Det behøver neppe at bemærkes, at det her kun er Spørgsmaal om Bruttoudbyttet, idet man endnu er langt fra at kunne beregne Størrelsen af de med Fiskerierne forbundne Omkostninger.

Med det Oplyste kan sammenholdes, at den aarlige Bruttoindtægt af den udenlandske Skibsfart for samme Tidsrum 1871—74 efter de i Skibsfartsstatistikken indeholdte Data med temmelig stor Nøjagtighed er beregnet til ca. 23 $\frac{1}{4}$ Mill. Spd. eller henimod det Firedobbelte af Fiskeriernes Afkastning.

Spørger man om *Betydningen af de forskjellige Slags Fiskerier indbyrdes*, fremstilles denne bedst ved følgende Tabel:

Af den hele Værdi af de norske Fiskerier udgjorde Værdien af nedenstaaende særskilte Slags følgende Procent:

	I Tidsrummet 1866—70.	I Tidsrummet 1871—74.	I Tidsrummet 1866—74.
Vaarsildfisket	23.1	3.7	13.4
Blandsildfisket	0.2	0.2	0.2
Fedsildfisket	9.1	12.6	10.6
Storsildfisket	4.2	11.2	7.4
(Samtlige Sildefiskerier	36.6	27.7	31.6)
Vinter- og Vaartorskfiskerierne	52.5	60.6	57.4
Sommerfiskerierne efter Torsk, Sei m. m.	5.3	6.1	5.5
Makrelfiskerierne	3.2	3.4	3.2
Laxefiskerierne	1.2	1.2	1.2
Hummerfiskerierne	1.2	1.0	1.1
Tilsammen	100	100	100

Det mest fremtrædende Træk er den betydelige Overvægt, som Vinter- og Vaartorskfiskerierne have, især i den sidste Periode, samt Vaarsildfiskets stærke Nedgang.

Vi skulle tilsidst betragte *Fiskeriernes lokale Fordeling*, amts og fogderivis. Denne oplyses for Vaar- og Blandsildfiskets Vedkommende ved nedenstaaende Tabel:

I nedenstaaende Amter opfiskedes aarlig følgende Kvantum Vaar- og Blandsild, angivet i Tusind Tdr.

Amter.	Vaarsild.			Blandsild.		
	1866—70.	1871—74.	1866—74.	1866—70.	1871—74.	1866—74.
Stavanger	231	6	131	—	0.8	0.3
S. Bergenhus	91	5	53	30	4	18
N. Bergenhus	175	44	117	—	2	1
Romsdal	47	34	43	—	—	—
Ialt	544	89	344	30	7	19

For Fed- og Storsildfisket meddeles følgende Tabel:

I nedenstaaende Amter opfiskedes aarlig følgende Kvantum, angivet i Tusind Tdr.

Amter.	Fedsild.			Storsild.		
	1866—70	1871—74.	1866—74.	1866—70.	1871—74.	1866—74.
Stavanger.	12	13	13	—	—	—
S. Bergenhuus	55	24	41	—	—	—
N. Bergenhuus	22	33	26	—	—	—
Romsdal	44	49	46	—	—	—
S. Thronhjøm	42	88	63	—	—	—
N. Thronhjøm	16	53	32	—	—	—
Nordland	36	152	87	152	294	215
Tromsø	8	7	7	27	87	52
Ialt	235	419	315	179	381	267

Af Fogderierne udhæves følgende:

Fosen	42	88	63	—	—	—
Salten	18	51	33	28	106	63
Namdalen	16	53	32	—	—	—
Nordhordland	37	11	25	—	—	—
S. Helgeland	9	43	24	(22	19	20)
Sønd- og Nordfjord	15	27	20	—	—	—
N. Helgeland	(7	28	16)	73	116	92
Senjen og Tromsø	(8	7	7)	27	87	52

Af Amterne var altsaa i hele Perioden og endmere i Tidsrummet 1871—74 Nordlands Amt det fornemste Sæde for Fedsildfiskerierne. I Fogderiernes Række indtager derimod Fosens den første Plads. — Nordlands Amt er som bekjendt Hovedsædet for Storsildfiskerierne; af Fogderierne optræder N. Helgelands som det ypperste. — Parentheserne i Tabellen ovenfor betegner, at vedkommende Fogderi kun udhæves for det Fiske, hvorfor ingen Parenthes er brugt.

For Vinter- og Vaartorsk- samt for Makrelfiskerierne var Forholdet saaledes:

I nedenstaaende Amter opfiskedes aarlig følgende Kvantum, angivet i Tusind Stkr.

Amter.	Vinter- og Vaartorsk.			Makrel.		
	1866—70.	1871—74.	1866—74.	1866—70.	1871—74.	1866—74.
Stavanger	—	113	50	1092	1611	1323
S. Bergenhuus *) . . .	—	120	54	26	53	38
N. Bergenhuus	120	671	365	—	—	—
Romsdal	4,445	5,179	4,771	—	—	—
S. Thronhjøm	1,263	867	1,087	—	—	—
N. Thronhjøm	398	338	371	—	—	—
Nordland	25,182	23,143	24,276	—	—	—
Tromsø	727	838	776	—	—	—
Finmarken	14,766	15,092	14,911	—	—	—
Smaalenene	—	—	—	293	218	259
Jarlsberg og Laurvig . .	—	—	—	525	948	713
Bratsberg	—	—	—	77	266	161
Nedenæs	—	—	—	466	661	553
Lister og Mandal	—	—	—	4,432	3,863	4,179
Ialt	46,901	46,361	46,661	6,911	7,620	7,226

Af Fogderierne udhæves:

Søndmøre	2,033	2,688	2,326	—	—	—
Nordmøre	2,008	2,056	2,027	—	—	—
Fosen	1,263	867	1,087	—	—	—
Lofoten og Vesteraalen .	24,732	22,538	23,757	—	—	—
Senjen og Tromsø	727	838	776	—	—	—
Hammerfest	2,378	5,866	3,928	—	—	—
Tanen	3,907	3,915	3,911	—	—	—
Vardø	5,319	4,122	4,787	—	—	—
Varanger	2,766	912	1,942	—	—	—
Nedenæs	—	—	—	466	661	553
Mandal	—	—	—	1,765	1,574	1,680
Lister	—	—	—	2,667	2,289	2,499
Jæderen og Dalerne . . .	(—	12	5)	783	1,221	978

Ogsaa for Vinter- og Vaartorskfiskerierne Vedkommende er saaledes iblandt Amterne Nordlands langt foran alle de øvrige. Af Fangstmængden i Lofoten og Vesteraalen, der iblandt Fogderierne indtager en forholdsvis endnu højere Plads, kommer paa Opsynsdistriktet i den Tid, hvori Opsynet finder Sted, følgende Beløb: For Perioden 1866—70 22,600,000 Stkr., for Perioden 1871—74 19,250,000 Stkr. og for Perioden 1866—74 21,111,000 Stkr., Resten nemlig 2,132,000 Stkr. i førstnævnte Tidsrum, 3,288,000 Stkr. i det andet og 2,646,000 Stkr. i det tredje paa det Fiske, der drives paa Lofotens Yderside og i Opsynsdistriktet udenfor Opsynstiden. — Hvad Makrelfisket angaar, er Lister og Mandal det ypperste af Amterne og Lister af Fogderierne.

*) Noget Vaarfiske har vistnok fundet Sted i S. Bergenhuus Amt i Tidsrummet 1866—70, men det har været saa ubetydeligt, at der i Beretningerne ikke er taget Hensyn dertil.

For de tilbagestaaende Fiskerier meddeles følgende Tabel:

I nedenstaaende Amter opfiskedes aarlig følgende Værdier, angivet i Tusind Spdlr.

Amter.	Sommerfiskerier efter Torsk, Sei, Længe m. m.			Laxefiskerier.			Humerfiskerier.		
	1866—70.	1871—74.	1866—74.	1866—70.	1871—74.	1866—74.	1866—70.	1871—74.	1866—74.
Smaalenene	—	—	—	1	—	1	1	1	1
Bratsberg	—	—	—	—	—	—	2	3	2
Nedenæs	—	—	—	2	6	4	7	9	8
Lister og Mandal	—	—	—	31	32	31	11	20	15
Stavanger	—	—	—	5	8	6	27	19	24
S. Bergenhuus	7	8	8	5	7	6	13	9	11
N. Bergenhuus	5	3	4	5	9	7	3	3	3
Romsdal	29	18	24	6	7	6	—	—	—
S. Thronhjøm	19	18	19	3	6	4	—	—	—
N. Thronhjøm	7	10	8	1	2	1	—	—	—
Nordland	43	66	53	—	—	—	—	—	—
Tromsø	23	43	32	—	—	—	—	—	—
Finmarken	137	199	164	—	—	—	—	—	—
Ialt	270	365	312	59	77	66	64	64	64

Af Amterne staar altsaa, hvad Sommerfiskerierne angaar, Finmarken øverst. Iblandt Fogderierne er dette Tilfældet med Hammerfests, hvor Fangstværdien i Perioden 1866—70 var 91,000 Spd., i Perioden 1871—74 120,000 Spd. og i Perioden 1866—74 104,000 Spd. Inden Laxefiskerierne Gruppe indtager Lister og Mandals den første Rang iblandt Amterne, af Fogderierne Mandals. Hummerfiskerierne opnaa sin største Betydning i Stavanger Amt.

De her omhandlede Opgaver ere forøvrigt, som før nævnt, ufuldstændige. For Laxefiskeriets Vedkommende er ogsaa at bemærke, at det væsentlig kun er Fisket i Søen, som er taget i Betragtning, ikke Elvefisket.

Det gjælder ellers disse som de øvrige Fiskerier, at man stundom kun har Opgaver for det hele Amt at holde sig til, og at man i saa Fald har beregnet Kvantum eller Værdi for Fogderierne, støttet til de Data, som derved give Veiledning, saasom om Fiskerantallet inden de forskjellige Fogderier, hvor Oplysning derom findes.

Samler man alle Fiskerier efter Værdien, stiller Forholdet sig saaledes:

I nedenstaaende Amter udgjorde den samlede aarlige Værdi af de forskjellige Fiskerier følgende Beløb i Tusind Spdlr.

Amter.	1866—70.	I Procent af den hele Fangstværdi i Riget i samme Tidsrum.	1871—74.	I Procent af den hele Fangstværdi i Riget i samme Tidsrum.	1866—74.	I Procent af den hele Fangstværdi i Riget i samme Tidsrum.
Smaalenene	9	0.2	8	0.1	9	0.2
Jarlsberg og Laurvig	12	0.2	28	0.5	19	0.3
Bratsberg	4	0.1	8	0.1	5	0.1
Nedenæs	25	0.5	33	0.5	29	0.5
Lister og Mandal	143	2.8	155	2.6	148	2.7
Stavanger	606	11.9	126	2.1	393	7.0
S. Bergenhuus	367	7.2	95	1.6	245	4.4
N. Bergenhuus	431	8.5	268	4.5	358	6.3
Romsdal	594	11.6	782	13.0	677	12.1
S. Thronhjøm	222	4.3	287	4.7	250	4.5
N. Thronhjøm	56	1.1	156	2.6	100	1.8
Nordland	1,812	35.5	2,823	47.0	2,368	42.2
Tromsø	96	1.9	245	4.1	162	2.8
Finmarken	723	14.2	999	16.6	845	15.1
Ialt	5,100	100	6,013	100	5,608	100

Af Fogderierne udhæves:

	1866—70.	1871—74.	1866—74.
Ryfylke	563	(67)	342
Søndhordland	210	(42)	(135)
Sønd- og Nordfjord .	394	247	329
Søndmøre	329	466	390
Nordmøre	(191)	218	203
Fosen	222	287	250
N. Helgeland	(126)	283	(195)
Salten	(66)	297	(169)
Lofoten og Vesteraalen	1,571	2,093	1,910
Senjen og Tromsø . .	(96)	245	(162)
Hammerfest	(190)	441	301
Tanen	(163)	214	(186)
Vardø	226	238	231

Forsaavidt Værdien for noget Fogderi ikke har naaet 200,000 Spd., har man sat Summen i Parenthes.

Af Amterne indtage saaledes Nordlands den første og Finmarkens den anden Plads i samtlige Tidsrum. I Perioden 1866—70 har Stavanger Amt den tredje Plads, men det afgiver denne for Perioden 1871—74 til Romsdal Amt og synker selv ned til en meget underordnet Rang. Af Fogderierne staar Lofoten og Vesteraalen i alle Tidsrum øverst, men forresten indtræder en Vexling, idet Ordenen for Perioden 1866—70 er: Ryfylke, Sønd- og Nordfjord, Søndmøre o. s. v., medens den for Perioden 1871—74 er: Søndmøre, Hammerfest, Salten o. s. v.

Man ser, hvor stor Forandringen fra den første til den anden Periode er. I Nordlands Amt opfiskedes saaledes i Tidsrummet 1866—70 for lidt over en Trediedel af den hele Værdi, men i Tidsrummet 1871—74 for henimod en Halvpart deraf, medens Forholdet for Stavanger Amt og de bergenuhøislandske Amter har forandret sig endnu stærkere i modsat Retning.

Man har i denne Oversigt saavel som i de Tabeller, hvorpaa den er bygget, kun behandlet vore Kystfiskerier, derimod ikke Bankfiskerierne og de andre Havfiskerier, der navnlig drives fra de nordligste Dele af Landet. Dette vil man gjøre, naar Opgaverne for 1875 ere bearbejdede, og man saaledes faar med en tjaarlig Periode at gjøre.

Det statistiske Bureau, Christiania den 22de Juni 1876.

J. N. Mohn,
p. t. Kontorchef.

A. Sildefiskerierne 1866–1874.

Opgaver over de opfiskede Kvanta, de derfor paa Fiskepladsene betalte Priser og de efter samme beregnede Fangstværdier.

De forskj. Fiskerier (Art og Sted).	1866.	1867.	1868.	1869.	1870.	1871.	1872.	1873.	1874.	1866-1870 gjennem- snitlig.	1871-1874 gjennem- snitlig.	1866-1874 gjennem- snitlig.	1866-1869 gjennem- snitlig.	1870-1874 gjennem- snitlig.
A. Vaarsildfisket.														
I. Riget.														
Kvantum i Tusind Tdr.	750	530	600	680	160	83	195	65	17	544	89	344	641	103
Pris pr. Tønde i Spd.	2.1	2.5	2.8	1.4	2.5	3.4	1.6	3.5	4.2	2.2	2.5	2.2	2.1	2.5
Værdi i Tusind Spd.	1,566	1,326	1,658	930	402	283	306	229	72	1,177	224	753	1,370	259
II. Rigets Amter.														
a. Stavanger.														
Kvantum i Tusind Tdr.	363	96	350	290	55	10	-	11	4	231	6	131	275	16
Pris pr. Tønde i Spd.	2.0	3.1	2.8	1.4	3.2	3.9	-	3.8	4.4	2.2	4.2	2.3	2.2	3.4
Værdi i Tusind Spd.	726	298	980	406	176	39	-	42	18	517	25	298	602	55
b. Søndre Bergenhus.														
Kvantum i Tusind Tdr.	27	74	185	169	-	4	14	3	-	91	5	53	114	4
Pris pr. Tønde i Spd.	2.0	3.1	2.8	1.4	-	3.9	2.2	3.8	-	2.3	3.0	2.3	2.3	2.7
Værdi i Tusind Spd.	54	230	518	237	-	16	31	11	-	208	15	122	260	12
c. Nordre Bergenhus.														
Kvantum i Tusind Tdr.	330	260	55	151	80	61	66	45	5	175	44	117	199	51
Pris pr. Tønde i Spd.	2.2	2.3	2.4	1.3	2.2	3.3	1.9	3.4	4.0	2.1	2.8	2.2	2.1	2.6
Værdi i Tusind Spd.	726	598	132	196	176	201	125	153	20	366	125	259	413	135
d. Romsdal.														
Kvantum i Tusind Tdr.	30	100	10	70	25	8	115	6	8	47	34	43	53	32
Pris pr. Tønde i Spd.	2.0	2.0	2.8	1.3	2.0	3.4	1.3	3.8	4.2	1.8	1.7	1.7	1.8	1.8
Værdi i Tusind Spd.	60	200	28	91	50	27	150	23	34	86	59	74	95	57
III. Fogderierne.														
a. Ryfylke.														
Kvantum i Tusind Tdr.	363	96	350	290	55	10	-	11	4	231	6	131	275	16
Pris pr. Tønde i Spd.	2.0	3.1	2.8	1.4	3.2	3.9	-	3.8	4.4	2.2	4.2	2.3	2.2	3.4
Værdi i Tusind Spd.	726	298	980	406	176	39	-	42	18	517	25	298	602	55
b. Søndhordland.														
Kvantum i Tusind Tdr.	24	74	150	65	-	4	14	3	-	63	5	37	78	4
Pris pr. Tønde i Spd.	2.0	3.1	2.8	1.4	-	3.9	2.2	3.8	-	2.5	3.0	2.5	2.5	2.7
Værdi i Tusind Spd.	48	230	420	91	-	16	31	11	-	158	15	94	197	12
c. Nordhordland.														
Kvantum i Tusind Tdr.	3	-	35	104	-	-	-	-	-	28	-	16	36	-
Pris pr. Tønde i Spd.	2.0	-	2.8	1.4	-	-	-	-	-	1.8	-	1.8	1.8	-
Værdi i Tusind Spd.	6	-	98	146	-	-	-	-	-	50	-	28	63	-
d. Sogn.														
Kvantum i Tusind Tdr.	-	-	35	-	-	-	-	-	-	7	-	4	9	-
Pris pr. Tønde i Spd.	-	-	2.4	-	-	-	-	-	-	2.4	-	2.2	2.3	-
Værdi i Tusind Spd.	-	-	84	-	-	-	-	-	-	17	-	9	21	-
e. Sønd- og Nordfjord.														
Kvantum i Tusind Tdr.	330	260	20	151	80	61	66	45	5	168	44	113	190	51
Pris pr. Tønde i Spd.	2.2	2.3	2.4	1.3	2.2	3.3	1.9	3.4	4.0	2.1	2.8	2.2	2.1	2.6
Værdi i Tusind Spd.	726	598	48	196	176	201	125	153	20	349	125	250	392	135
f. Søndmøre.														
Kvantum i Tusind Tdr.	30	100	10	70	25	8	115	6	8	47	34	43	53	32
Pris pr. Tønde i Spd.	2.0	2.0	2.8	1.3	2.0	3.4	1.3	3.8	4.2	1.8	1.7	1.7	1.8	1.8
Værdi i Tusind Spd.	60	200	28	91	50	27	150	23	34	86	59	74	95	57

A. Sildefiskerierne 1866–1874.

Opgaver over de opfiskede Kvanta, de derfor paa Fiskepladsene betalte Priser og de efter samme beregnede Fangstværdier.

De forskj. Fiskerier. (Art og Sted).	1866.	1867.	1868.	1869.	1870.	1871.	1872.	1873.	1874.	1866-1870 gjennem- snitlig.	1871-1874 gjennem- snitlig.	1866-1874 gjennem- snitlig.	1866-1869 gjennem- snitlig.	1870-1874 gjennem- snitlig.
B. Blandsildfisket.														
I. Riget.														
Kvantum i Tusind Tdr.	-	-	-	-	150	10	-	15	-	30	7	19	-	34
Pris pr. Tønde i Spd.	-	-	-	-	0.3	1.7	-	1.7	-	0.3	1.7	0.5	-	0.5
Værdi i Tusind Spd.	-	-	-	-	45	17	-	26	-	9	11	9	-	18
II. Rigets Amter.														
a. Stavanger.														
Kvantum i Tusind Tdr.	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	0.8	0.3	-	0.6
Pris pr. Tønde i Spd.	-	-	-	-	-	1.7	-	-	-	-	1.7	1.7	-	1.7
Værdi i Tusind Spd.	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	1.3	0.6	-	1
b. Søndre Bergenhus.														
Kvantum i Tusind Tdr.	-	-	-	-	150	7	-	7	-	30	4	18	-	32
Pris pr. Tønde i Spd.	-	-	-	-	0.3	1.7	-	1.7	-	0.3	1.7	0.4	-	0.4
Værdi i Tusind Spd.	-	-	-	-	45	12	-	12	-	9	6	7	-	14
c. Nordre Bergenhus.														
Kvantum i Tusind Tdr.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Pris pr. Tønde i Spd.	-	-	-	-	-	-	-	8	-	-	2	1	-	1.6
Værdi i Tusind Spd.	-	-	-	-	-	-	-	1.7	-	-	1.7	1.7	-	1.7
	-	-	-	-	-	-	-	14	-	-	3.5	1.6	-	2.8
III. Fogderierne.														
a. Ryfylke.														
Kvantum i Tusind Tdr.	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	0.8	0.3	-	0.6
Pris pr. Tønde i Spd.	-	-	-	-	-	1.7	-	-	-	-	1.7	1.7	-	1.7
Værdi i Tusind Spd.	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	1.3	0.6	-	1
b. Søndhordland.														
Kvantum i Tusind Tdr.	-	-	-	-	150	7	-	5	-	30	3	18	-	32
Pris pr. Tønde i Spd.	-	-	-	-	0.3	1.7	-	1.7	-	0.3	1.7	0.4	-	0.4
Værdi i Tusind Spd.	-	-	-	-	45	12	-	9	-	9	5	7	-	13
c. Nordhordland.														
Kvantum i Tusind Tdr.	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	0.5	0.2	-	0.4
Pris pr. Tønde i Spd.	-	-	-	-	-	-	-	1.7	-	-	1.7	1.7	-	1.7
Værdi i Tusind Spd.	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	0.8	0.3	-	0.6
d. Sogn.														
Kvantum i Tusind Tdr.	-	-	-	-	-	-	-	8	-	-	2	1	-	1.6
Pris pr. Tønde i Spd.	-	-	-	-	-	-	-	1.7	-	-	1.7	1.7	-	1.7
Værdi i Tusind Spd.	-	-	-	-	-	-	-	14	-	-	3.5	1.6	-	2.8

A. Sildefiskerierne 1866–1874.

Opgaver over de opfiskede Kvanta, de derfor paa Fiskepladsene betalte Priser og de efter samme beregnede Fangstværdier.

De forskellige Fiskerier. (Art og Sted).	1866.	1867.	1868.	1869.	1870.	1871.	1872.	1873.	1874.	1866-1870 gjennem- snitlig.	1871-1874 gjennem- snitlig.	1866-1874 gjennem- snitlig.
C. Fedsildfiskerierne												
(Brisling iberegnet).												
I. Riget.												
Kvantum i Tusind Tdr.	146	250	179	395	204	464	346	284	582	235	419	315
Pris pr. Tønde i Spd.	1.7	2.4	1.7	2.1	1.5	1.6	1.8	2.6	1.6	2.0	1.8	1.9
Værdi i Tusind Spd.	253	601	312	831	319	757	627	734	913	463	759	594
II. Rigets Amter.												
a. Stavanger.												
Kvantum i Tusind Tdr.	12	14	6	15	15	19	16	9	11	12	13	13
Pris pr. Tønde i Spd.	1.7	1.5	2.8	4.1	2.4	2.1	0.6	1.6	1.8	2.6	1.6	2.1
Værdi i Tusind Spd.	20	21	17	61	36	40	10	13	20	31	21	27
b. Søndre Bergenhus.												
Kvantum i Tusind Tdr.	32	28	42	123	51	63	7	13	12	55	24	41
Pris pr. Tønde i Spd.	2.1	2.8	2.0	2.5	1.6	1.2	2.1	2.5	2.1	2.3	1.5	2.1
Værdi i Tusind Spd.	67	77	83	308	81	75	15	32	25	124	37	85
c. Nordre Bergenhus.												
Kvantum i Tusind Tdr.	8	27	11	34	26	38	21	29	43	22	33	26
Pris pr. Tønde i Spd.	1.8	2.5	2.3	2.1	1.4	1.1	1.9	1.8	2.0	2.0	1.7	1.8
Værdi i Tusind Spd.	14	69	25	72	37	42	39	53	86	43	55	48
d. Romsdal.												
Kvantum i Tusind Tdr.	22	68	16	80	32	63	75	26	33	44	49	46
Pris pr. Tønde i Spd.	2.1	2.5	2.0	1.8	1.4	1.4	2.0	2.3	1.8	2.0	1.9	1.9
Værdi i Tusind Spd.	47	171	32	146	44	87	152	59	61	88	91	89
e. Søndre Thronhjelm.												
Kvantum i Tusind Tdr.	18	56	37	71	28	95	64	49	145	42	88	63
Pris pr. Tønde i Spd.	2.1	3.3	1.8	2.1	1.4	2.1	2.4	2.4	1.5	2.3	2.0	2.1
Værdi i Tusind Spd.	38	185	67	149	39	200	154	118	224	96	174	130
f. Nordre Thronhjelm.												
Kvantum i Tusind Tdr.	3	14	11	31	20	30	34	55	92	16	53	32
Pris pr. Tønde i Spd.	1.7	1.6	1.2	1.5	1.6	2.4	1.6	2.7	2.0	1.5	2.2	2.0
Værdi i Tusind Spd.	5	22	13	47	32	72	54	150	188	24	116	65
g. Nordland.												
Kvantum i Tusind Tdr.	43	35	48	35	24	150	114	96	246	36	152	87
Pris pr. Tønde i Spd.	1.3	1.4	1.4	1.3	1.6	1.6	1.6	3.3	1.3	1.4	1.7	1.6
Værdi i Tusind Spd.	55	49	68	46	38	235	188	306	309	50	259	143
h. Tromsø.												
Kvantum i Tusind Tdr.	8	8	8	6	8	6	15	7	-	8	7	7
Pris pr. Tønde i Spd.	0.9	0.9	0.9	0.3	1.5	1.0	1.0	0.5	-	0.9	0.9	1.0
Værdi i Tusind Spd.	7	7	7	2	12	6	15	3	-	7	6	7
III. Fogderier.												
a. Jæderen og Dalerne.												
Kvantum i Tusind Tdr.	2	2	3	4	5	7	3	5	7	3	5	4
Pris pr. Tønde i Spd.	1.3	1.5	1.9	4.4	3.0	2.4	0.6	1.9	2.0	2.9	1.9	2.3
Værdi i Tusind Spd.	3	3	6	18	15	17	2	9	13	9	10	10

A. Sildefiskerierne 1866-1874.

Opgaver over de opfiskede Kvanta, de derfor paa Fiskepladsene, betalte Priser og de efter samme beregnede Fangstværdier.

De forskjellige Fiskerier. (Art og Sted).	1866.	1867.	1868.	1869.	1870.	1871.	1872.	1873.	1874.	1866-1870 gjennem- snitlig.	1871-1874 gjennem- snitlig.	1866-1874 gjennem- snitlig.
C. Fedsildfiskerierne.												
(Brisling iberegnet).												
b. Ryfylke.												
Kvantum i Tusind Tdr.	10	12	3	11	10	12	13	4	4	9	8	9
Pris pr. Tønde i Spd.	1.7	1.5	3.7	3.9	2.1	1.9	0.6	1.1	1.7	2.4	1.3	1.9
Værdi i Tusind Spd.	17	18	11	43	21	23	8	4	7	22	11	17
c. Søndhordland.												
Kvantum i Tusind Tdr.	12	8	20	35	17	44	1	7	1	18	13	16
Pris pr. Tønde i Spd.	1.9	2.9	1.2	2.5	1.2	0.8	3.5	3.0	3.0	2.0	1.2	1.7
Værdi i Tusind Spd.	23	23	24	88	20	35	4	20	3	36	16	27
d. Nordhordland.												
Kvantum i Tusind Tdr.	20	20	22	88	34	19	6	6	11	37	11	25
Pris pr. Tønde i Spd.	2.2	2.7	2.7	2.5	1.8	2.1	1.8	2.0	2.0	2.4	2.0	2.3
Værdi i Tusind Spd.	44	54	59	220	61	40	11	12	22	88	21	58
e. Sogn.												
Kvantum i Tusind Tdr.	3	5	5	10	10	5	4	9	4	7	6	6
Pris pr. Tønde i Spd.	2.2	3.6	2.2	3.6	1.3	1.2	2.0	2.3	2.0	2.4	1.9	2.3
Værdi i Tusind Spd.	7	18	11	36	13	6	8	21	8	17	11	14
f. Sønd- og Nordfjord.												
Kvantum i Tusind Tdr.	5	22	6	24	16	33	17	20	39	15	27	20
Pris pr. Tønde i Spd.	1.3	2.3	2.6	1.5	1.5	1.1	1.8	1.6	2.0	1.7	1.6	1.7
Værdi i Tusind Spd.	7	51	14	36	24	36	31	32	78	26	44	34
g. Søndmøre.												
Kvantum i Tusind Tdr.	5	21	1	15	7	15	14	7	21	10	14	12
Pris pr. Tønde i Spd.	2.4	3.2	2.0	2.1	1.2	1.3	2.5	2.8	2.1	2.4	2.1	2.3
Værdi i Tusind Spd.	12	67	2	32	8	20	35	20	45	24	30	27
h. Romsdal.												
Kvantum i Tusind Tdr.	5	23	5	21	15	16	55	17	7	14	24	18
Pris pr. Tønde i Spd.	2.0	1.9	1.9	2.7	1.3	1.0	1.9	2.0	1.6	2.0	1.7	1.9
Værdi i Tusind Spd.	10	44	10	57	20	16	105	35	11	28	42	34
i. Nordmøre.												
Kvantum i Tusind Tdr.	12	24	10	44	10	32	6	2	5	20	11	16
Pris pr. Tønde i Spd.	2.1	2.5	2.0	1.3	1.6	1.6	2.0	2.3	1.0	1.8	1.7	1.8
Værdi i Tusind Spd.	25	60	20	57	16	51	12	5	5	36	19	28
k. Fosen.												
Kvantum i Tusind Tdr.	18	56	37	71	28	95	64	49	145	42	88	63
Pris pr. Tønde i Spd.	2.1	3.3	1.8	2.1	1.4	2.1	2.4	2.4	1.5	2.3	2.0	2.1
Værdi i Tusind Spd.	38	185	67	149	39	200	154	118	224	96	174	130
l. Namdalen.												
Kvantum i Tusind Tdr.	3	14	11	31	20	30	34	55	92	16	53	32
Pris pr. Tønde i Spd.	1.7	1.6	1.2	1.5	1.6	2.4	1.6	2.7	2.0	1.5	2.2	2.0
Værdi i Tusind Spd.	5	22	13	47	32	72	54	150	188	24	116	65
m. Søndre Helgeland.												
Kvantum i Tusind Tdr.	8	12	7	16	3	9	84	52	28	9	43	24
Pris pr. Tønde i Spd.	0.7	1.1	1.2	1.1	2.4	2.0	1.8	3.4	2.0	1.1	2.3	2.1
Værdi i Tusind Spd.	6	13	8	18	7	18	151	177	55	10	100	50

A. Sildefiskerierne 1866–1874.

Opgaver over de opfiskede Kvanta, de derfor paa Fiskepladsene betalte Priser og de efter samme beregnede Fangstværdier.

De forskjellige Fiskerier. (Art og Sted).	1866.	1867.	1868.	1869.	1870.	1871.	1872.	1873.	1874.	1866-1870 gjennem- snitlig.	1871-1874 gjennem- snitlig.	1866-1874 gjennem- snitlig.
n. Nordre Helgeland.												
Kvantum i Tusind Tdr.	5	5	10	6	11	26	10	18	56	7	28	16
Pris pr. Tønde i Spd.	1.1	1.1	1.4	1.2	1.3	1.8	1.7	3.4	0.8	1.3	1.5	1.5
Værdi i Tusind Spd.	6	6	14	7	14	47	17	61	45	9	42	24
o. Salten.												
Kvantum i Tusind Tdr.	27	17	25	13	9	112	20	26	47	18	51	33
Pris pr. Tønde i Spd.	1.4	1.6	1.6	1.6	1.4	1.5	1.0	2.6	1.5	1.6	1.6	1.6
Værdi i Tusind Spd.	38	27	40	21	14	168	20	68	71	28	82	52
p. Lofoten og Vesteraalen.												
Kvantum i Tusind Tdr.	3	1	6	-	1	3	-	-	115	2	30	14
Pris pr. Tønde i Spd.	1.6	3.0	1.0	-	3.0	0.8	-	-	1.2	1.5	1.2	1.2
Værdi i Tusind Spd.	5	3	6	-	3	2	-	-	138	3	35	17
r. Senjen og Tromsø.												
Kvantum i Tusind Tdr.	8	8	8	6	8	6	15	7	-	8	7	7
Pris pr. Tønde i Spd.	0.9	0.9	0.9	0.3	1.5	1.0	1.0	0.5	-	0.9	0.9	1.0
Værdi i Tusind Spd.	7	7	7	2	12	6	15	3	-	7	6	7
D. Storsildfisket.												
I. Riget.												
Kvantum i Tusind Tdr.	53	50	321	279	193	760	167	322	275	179	381	267
Pris pr. Tønde i Spd.	1.2	1.3	1.1	0.8	1.8	1.6	2.0	1.9	1.8	1.2	1.8	1.6
Værdi i Tusind Spd.	61	67	363	227	353	1,248	334	608	488	214	670	415
II. Rigets Amter.												
a. Nordland.												
Kvantum i Tusind Tdr.	49	44	271	214	178	660	157	154	205	152	294	215
Pris pr. Tønde i Spd.	1.2	1.5	1.2	0.9	1.9	1.7	2.0	2.0	1.6	1.2	1.8	1.6
Værdi i Tusind Spd.	59	64	313	182	333	1,140	314	315	334	190	526	338
b. Tromsø.												
Kvantum i Tusind Tdr.	4	6	50	65	15	100	10	168	70	27	87	52
Pris pr. Tønde i Spd.	0.5	0.5	1.0	0.7	1.3	1.1	2.0	1.7	2.2	0.9	1.7	1.5
Værdi i Tusind Spd.	2	3	50	45	20	108	20	293	154	24	144	77
III. Fogderier.												
a. Søndre Helgeland.												
Kvantum i Tusind Tdr.	4	7	34	39	26	65	10	1	-	22	19	20
Pris pr. Tønde i Spd.	1.4	1.5	1.1	0.7	2.0	1.9	2.2	2.3	-	1.2	2.0	1.6
Værdi i Tusind Spd.	6	10	37	27	52	124	22	2	-	26	37	31
b. Nordre Helgeland.												
Kvantum i Tusind Tdr.	9	13	157	121	61	400	43	14	5	73	116	92
Pris pr. Tønde i Spd.	1.4	1.5	1.3	1.0	1.8	1.6	2.3	2.4	2.5	1.3	1.7	1.5
Værdi i Tusind Spd.	12	20	207	121	110	640	99	34	13	94	196	138
c. Salten.												
Kvantum i Tusind Tdr.	11	4	30	40	55	136	73	72	44	28	106	63
Pris pr. Tønde i Spd.	1.4	1.5	0.9	0.6	2.2	2.2	2.1	2.4	1.6	1.4	2.0	1.9
Værdi i Tusind Spd.	16	6	27	24	121	299	153	172	235	38	215	117

A. Sildefiskerierne 1866–1874.

Opgaver over de opfiskede Kvanta, de derfor paa Fiskepladsene betalte Priser og de efter samme beregnede Fangstværdier.

De forskjellige Fiskerier. (Art og Sted).	1866.	1867.	1868.	1869.	1870.	1871.	1872.	1873.	1874.	1866-1870 gjennem- snitlig.	1871-1874 gjennem- snitlig.	1866-1874 gjennem- snitlig.
d. Lofoten og Vesteraalen.												
Kvantum i Tusind Tdr.	25	20	50	14	36	59	31	67	56	29	53	40
Pris pr. Tønde i Spd.	1.0	1.4	0.8	0.7	1.4	1.3	1.3	1.6	1.5	1.1	1.5	1.3
Værdi i Tusind Spd.	25	28	42	10	50	77	40	107	86	32	78	52
e. Senjen og Tromsø.												
Kvantum i Tusind Tdr.	4	6	50	65	15	100	10	168	70	27	87	52
Pris pr. Tønde i Spd.	0.5	0.5	1.0	0.7	1.3	1.1	2.0	1.7	2.2	0.9	1.7	1.5
Værdi i Tusind Spd.	2	3	50	45	20	108	20	293	154	24	144	77

B. Vinter- og Vaartorskfiskerierne 1866–1874.

Opgaver over de opfiskede Kvanta, de derfor paa Fiskepladsene betalte Priser og de efter samme beregnede Fangstværdier.

Kvantum angivet i Tusind Stkr., almindelige Tal. — Pris i Spd. pr. Tusind Stkr. Fisk i rund Tilstand, altsaa inclusive Lever, Rogn og Fiskehoveder. — Værdi i Tusind Spd.

Landsdele.	1866.	1867.	1868.	1869.	1870.	1871.	1872.	1873.	1874.	1866-1870	1871-1874	1866-1874
I. Riget.												
Kvantum	44546	51513	47197	41902	49345	40782	47011	49968	47687	46901	46361	46661
Pris	62	56	46	50	71	82	79	76	77	57	79	69
Værdi	2754	2888	2156	2107	3495	3346	3721	3819	3664	2679	3639	3213
II. Rigets Amter.												
Stavanger.												
Kvantum	-	-	-	-	-	100	160	-	191	-	113	50
Pris	-	-	-	-	-	80	84	-	110	-	99	96
Værdi	-	-	-	-	-	8	14	-	21	-	11	5
Søndre Bergenhus.												
Kvantum	-	-	-	-	-	24	318	50	90	-	120	54
Pris	-	-	-	-	-	84	88	100	100	-	93	93
Værdi	-	-	-	-	-	2	28	5	9	-	11	5
Nordre Bergenhus.												
Kvantum	118	76	121	157	130	73	440	700	1469	120	671	365
Pris	89	71	78	80	73	71	91	117	100	75	103	96
Værdi	11	5	10	13	10	5	40	82	147	9	69	35
Romsdal.												
Kvantum	4126	4280	4218	4839	4760	3044	6841	6143	4690	4445	5179	4771
Pris	91	92	69	74	104	111	98	124	140	87	117	101
Værdi	377	396	292	360	494	339	670	760	658	385	607	484
Søndre Thronhjelm.												
Kvantum	1242	1210	1080	1056	1728	650	1042	911	867	1263	867	1087
Pris	99	93	59	55	93	94	94	116	103	82	103	89
Værdi	123	113	64	58	161	61	98	106	89	104	89	97
Nordre Thronhjelm.												
Kvantum	312	132	328	450	768	478	468	156	251	398	338	371
Pris	67	87	55	49	66	80	71	103	104	60	83	70
Værdi	21	9	18	22	51	38	33	16	26	24	28	26
Nordland.												
Kvantum	22793	28358	26349	23115	25291	22166	25147	23324	21936	25182	23143	24276
Pris	70	59	49	51	77	90	87	80	84	61	85	76
Værdi	1593	1676	1298	1183	1904	1987	2199	1870	1830	1529	1972	1834
Tromsø.												
Kvantum	355	148	155	914	2061	412	741	1850	350	727	838	776
Pris	59	74	71	54	57	70	65	53	89	58	62	59
Værdi	21	11	11	49	117	29	50	98	31	42	52	46
Finmarken.												
Kvantum	15600	17309	14946	11371	14607	13835	11854	16834	17843	14766	15092	14911
Pris	39	39	31	37	52	63	50	52	48	39	53	46
Værdi	608	678	463	422	758	877	589	882	853	586	800	681

B. Vinter- og Vaartorskfiskerierne 1866–1874.

Opgaver over de opfiskede Kvanta, de derfor paa Fiskepladsene betalte Priser og de efter samme beregnede Fangstværdier.

Kvantum angivet i Tusind Stkr., almindelige Tal. — Pris i Spd. pr. Tusind Stkr. Fisk i rund Tilstand, altsaa inclusive Lever, Rogn og Fiskehoveder. — Værdi i Tusind Spd.

Landsdele.	1866.	1867.	1868.	1869.	1870.	1871.	1872.	1873.	1874.	1866-1870	1871-1874	1866-1874
III. Fogderier.												
Jæderen og Dalerne.												
Kvantum	-	-	-	-	-	-	-	-	48	-	12	5.33
Pris	-	-	-	-	-	-	-	-	104	-	104	104
Værdi	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	1.25	0.55
Ryfylke.												
Kvantum	-	-	-	-	-	100	160	-	143	-	101	45
Pris	-	-	-	-	-	80	84	-	113	-	94	94
Værdi	-	-	-	-	-	8	14	-	16	-	10	4.3
Nordhordland.												
Kvantum	-	-	-	-	-	24	318	50	90	-	120	54
Pris	-	-	-	-	-	84	88	100	100	-	93	93
Værdi	-	-	-	-	-	2	28	5	9	-	11	5
Sønd- og Nordfjord												
Kvantum	118	76	121	157	130	73	440	700	1469	120	671	365
Pris	89	71	78	80	73	71	91	117	100	75	103	96
Værdi	11	5	10	13	10	5	40	82	147	9	69	35
Søndmøre.												
Kvantum	1531	1885	1505	2881	2361	1390	3364	3500	2500	2033	2688	2326
Pris	107	102	82	80	121	147	102	143	161	98	135	117
Værdi	164	193	124	231	286	206	344	502	402	200	364	273
Romsdal.												
Kvantum	412	417	350	365	474	285	613	360	483	404	435	418
Pris	92	113	80	77	110	109	103	108	139	96	115	105
Værdi	38	47	28	28	52	31	63	39	67	39	50	44
Nordmøre.												
Kvantum	2183	1978	2363	1593	1925	1369	2864	2283	1707	2008	2056	2027
Pris	80	79	60	63	80	75	92	96	111	73	94	83
Værdi	175	156	140	101	156	102	263	219	189	146	193	167
Fosen.												
Kvantum	1242	1210	1080	1056	1728	650	1042	911	867	1263	867	1087
Pris	99	93	59	55	93	94	94	116	103	82	103	89
Værdi	123	113	64	58	161	61	98	106	89	104	89	97
Namdalen.												
Kvantum	312	132	328	450	768	478	468	156	251	398	338	371
Pris	67	67	55	49	66	80	71	103	104	60	83	70
Værdi	21	9	18	22	51	38	33	16	26	24	28	26
Søndre Helgeland.												
Kvantum	72	80	42	62	79	143	60	45	40	67	72	69
Pris	83	75	71	81	76	76	100	89	75	78	83	80
Værdi	6	6	3	5	6	11	6	4	3	5	6	6

B. Vinter- og Vaartorskfiskerierne 1866–1874.

Opgaver over de opfiskede Kvanta, de derfor paa Fiskepladsene betalte Priser og de efter samme beregnede Fangstværdier.

Kvantum angivet i Tusind Stkr., almindelige Tal. — Pris i Spd. pr. Tusind Stkr. Fisk i rund Tilstand, altsaa inclusive Lever, Rogn og Fiskehoveder. — Værdi i Tusind Spd.

Landsdele.	1866.	1867.	1868.	1869.	1870.	1871.	1872.	1873.	1874.	1866-1870	1871-1874	1866-1874
Nordre Helgeland.												
Kvantum	382	380	380	395	376	575	772	493	293	383	533	450
Pris	71	58	50	50	74	83	75	87	109	60	84	73
Værdi	27	22	19	20	28	48	58	43	32	23	45	33
Lofoten inden Opsynsdistriktet og Opsynstiden.												
Kvantum	21000	26100	24000	20400	21500	17500	20000	19500	20000	22600	19250	21111
Pris	70	59	49	51	75	92	89	80	83	61	86	76
Værdi	1466	1542	1181	1043	1620	1612	1788	1564	1654	1369	1655	1604
Lofoten og Vesteraalen udenfor Opsynsdistriktet og Opsynstiden.												
Kvantum	1339	1798	1927	2258	3336	3948	4315	3286	1603	2132	3288	2646
Pris	70	59	49	51	75	80	80	79	88	61	81	72
Værdi	94	106	95	115	250	316	347	259	141	132	266	191
Hele Lofoten og Vesteraalen.												
Kvantum	22339	27898	25927	22658	24836	21448	24315	22786	21603	24732	22538	23757
Pris	70	59	49	51	75	90	88	80	83	61	85	75
Værdi	1560	1648	1276	1158	1870	1928	2135	1823	1795	1501	1921	1795
Senjen og Tromsø.												
Kvantum	355	148	155	914	2061	412	741	1850	350	727	838	776
Pris	59	74	71	54	57	70	65	53	89	58	62	59
Værdi	21	11	11	49	117	29	50	98	31	42	52	46
Alten.												
Kvantum	468	497	178	228	610	310	148	156	493	396	277	343
Pris	39	32	34	35	51	65	47	58	43	40	51	44
Værdi	18	16	6	8	31	20	7	9	21	16	14	15
Hammerfest.												
Kvantum	2808	3115	626	2207	3132	5778	4175	6948	6564	2378	5866	3928
Pris	39	39	32	37	52	63	50	52	54	42	55	50
Værdi	108	120	20	82	163	365	205	361	354	99	321	197
Tanen.												
Kvantum	4056	4722	2106	5303	3350	2477	3944	4059	5181	3907	3915	3911
Pris	39	39	31	37	52	63	50	52	44	40	51	45
Værdi	159	187	65	197	174	156	195	212	228	156	198	175
Vardø.												
Kvantum	4368	4800	8244	3098	6085	4312	3041	4733	4400	5319	4122	4787
Pris	39	39	31	37	52	64	50	52	46	38	53	45
Værdi	171	190	257	115	316	276	154	247	201	210	219	214
Varanger.												
Kvantum	3900	4175	3792	535	1430	958	546	938	1205	2766	912	1942
Pris	39	39	31	37	51	63	50	56	41	38	53	41
Værdi	152	165	115	20	74	60	28	53	49	105	48	80

C. Sommerfiskerierne efter Torsk, Sei, Længe m. m. 1866—1874.

Opgaver over Fangstværdier, angivne i Tusind Spdlr., efter de paa Fiskepladsene betalte Priser.

Landsdele.	1866.	1867.	1868.	1869.	1870.	1871.	1872.	1873.	1874.	1866-1870	1871-1874	1866-1874
I. Riget.	240	245	275	292	301	340	349	437	332	270	365	312
II. Rigets Amter.												
Søndre Bergenhus	6	8	9	5	7	7	9	8	9	7	8	8
Nordre Bergenhus	5	5	5	5	5	5	2	3	-	5	3	4
Romsdal	29	30	30	29	29	26	18	14	12	29	18	24
Søndre Thronhjøm	18	22	21	18	18	18	21	16	18	19	18	19
Nordre Thronhjøm	6	7	7	7	7	7	7	9	18	7	10	8
Nordland	42	44	39	49	42	66	66	75	57	43	66	53
Tromsø	18	10	30	24	34	41	39	67	26	23	43	32
Finmarken	116	119	134	155	159	170	187	245	192	137	199	164
III. Fogderier.												
Nordhordland	6	8	9	5	7	7	9	8	9	7	8	8
Sønd- og Nordfjord	5	5	5	5	5	5	2	3	-	5	3	4
Søndmøre	16	17	17	17	18	14	11	8	9	17	11	14
Romsdal	6	6	6	6	6	9	5	5	-	6	5	5
Nordmøre	7	7	7	6	5	3	2	1	3	6	2	5
Fosen	18	22	21	18	18	18	21	16	18	19	18	19
Namdalen	6	7	7	7	7	7	7	9	18	7	10	8
Søndre Helgeland	10	11	5	6	8	7	6	6	8	8	7	7
Lofoten og Vesteraalen	32	33	34	43	34	59	60	69	49	35	59	46
Senjen og Tromsø	18	10	30	24	34	41	39	67	26	23	43	32
Alten	7	4	7	6	9	10	18	26	31	7	21	13
Hammerfest	81	88	82	103	101	102	125	146	107	91	120	104
Tanen	4	3	10	6	10	14	13	23	15	7	16	11
Vardø	16	16	16	16	19	12	15	25	22	16	19	17
Varanger	8	8	19	24	20	32	16	25	17	16	23	19

Anmærkning.

Ovenstaaende Opgaver ere ufuldstændige, idet der for nedenstaaende Fogderier er angivet efterfølgende aarlige Værdier for Femaaret 1866—70, medens ingen Opgave er meddelt for Aarene 1871—74.

Fogderier.	Aarlig Værdi af heromhandlede Fiskerier i Femaaret 1866—70, angivet i Tusind Spdlr.
Bamble	2
Nedenæs	1
Mandal	2
Lister	2
Ryfylke	1
Søndhordland	1
Sogn	3
Nordre Helgeland	14
Salten	10

Tilsammen 36

Ogsaa for de i Hovedtabellen nævnte Landsdele antages Opgaverne overhovedet at være for lave, ligesom de heller ikke kunne ansees sikre, da der kun er en svævende Grænse mellem de heromhandlede Fiskerier og det daglige Smaafiske, der ikke er indbefattet i Tallene. Ialmindelighed er forøvrigt Skjelnemærket, at Fiskerierne ere optagne i førstnævnte Gruppe, forsaavidt de have afgivet noget til Salg udenfor Distriktet, medens de ere henførte til Dagligfisket, naar Produktet kun gaar til Hjemmeforbrug.

D. Makrelfiskerierne 1866–1874.

Opgaver over de opfiskede Kvanta, de derfor paa Fiskepladsene betalte Priser og de efter samme beregnede Fangstværdier.

Kvantum angivet i Tusind Stkr. — Pris i Spd. pr. Tusind Stkr. — Værdi i Tusind Spd.

Landsdele.	1866.	1867.	1868.	1869.	1870.	1871.	1872.	1873.	1874.	1866-1870 gjennem- snitlig.	1871-1874 gjennem- snitlig.	1866-1874 gjennem- snitlig.
I. Riget.												
Kvantum	7051	8769	6025	6341	6370	8703	7848	7049	6880	6911	7620	7226
Pris	22	23	24	24	27	26	23	29	29	24	27	25
Værdi	157	198	145	150	171	225	179	208	199	165	204	182
II. Rigets Amter.												
Smaalenene.												
Kvantum	293	293	293	293	293	275	136	210	251	293	218	259
Pris	24	24	24	24	24	20	33	33	33	24	32	27
Værdi	7	7	7	7	7	6	5	7	8	7	7	7
Jarlsberg og Laurvig.												
Kvantum	504	563	496	567	495	716	779	817	1482	525	948	713
Pris	22	23	22	21	21	20	26	33	32	23	30	27
Værdi	11	13	11	12	11	14	21	27	48	12	28	19
Bratsberg.												
Kvantum	98	98	83	49	59	714	129	137	83	77	266	161
Pris	17	17	20	33	28	14	23	26	30	26	19	29
Værdi	2	2	2	2	2	10	3	4	3	2	5	3
Nedenæs.												
Kvantum	431	469	438	460	534	666	600	800	577	466	661	553
Pris	30	34	34	33	37	30	25	25	30	34	27	31
Værdi	13	16	15	15	20	20	15	20	17	16	18	17
Lister og Mandal.												
Kvantum	4501	6093	3493	4033	4040	4780	4038	3754	2880	4432	3863	4179
Pris	22	21	22	23	26	28	22	30	28	23	27	24
Værdi	97	131	78	94	106	131	90	111	80	101	103	102
Stavanger.												
Kvantum	1212	1200	1169	939	937	1510	2166	1266	1503	1092	1611	1323
Pris	22	23	26	21	27	28	21	29	27	24	25	25
Værdi	27	28	31	20	25	43	45	37	40	26	41	33
Søndre Bergenus.												
Kvantum	12	53	53	-	12	42	-	65	104	26	53	38
Pris	25	25	25	-	25	25	-	29	27	23	28	26
Værdi	0.3	1.3	1.3	-	0.3	1	-	2	3	0.6	1.5	1
III. Fogderier.												
Ide og Marker.												
Kvantum	245	245	245	245	245	275	136	180	221	245	203	226
Pris	24	24	24	24	24	20	33	33	33	24	30	27
Værdi	6	6	6	6	6	6	5	6	7	6	6	6
Moss.												
Kvantum	48	48	48	48	48	-	-	30	30	48	15	33
Pris	21	21	21	21	21	-	-	33	33	21	33	24
Værdi	1	1	1	1	1	-	-	1	1	1	0.5	0.8

D. Makrelfiskerierne 1866–1874.

Opgaver over de opfiskede Kvanta, de derfor paa Fiskepladsene betalte Priser og de efter samme beregnede Fangstværdier.

Kvantum angivet i Tusind Stkr. — Pris i Spd. pr. Tusind Stkr. — Værdi i Tusind Spd.

Landsdele.	1866.	1867.	1868.	1869.	1870.	1871.	1872.	1873.	1874.	1866-1870 gjennem- snitlig.	1871-1874 gjennem- snitlig.	1866-1874 gjennem- snitlig.
Jarlsberg.												
Kvantum	71	100	88	124	122	229	504	581	1208	101	630	336
Pris	25	25	25	25	25	20	25	33	33	29	32	30
Værdi	2	3	2	3	3	5	13	20	40	3	20	10
Laurvik.												
Kvantum	433	463	408	443	373	487	275	236	274	424	318	377
Pris	21	22	22	20	21	19	28	30	28	21	25	24
Værdi	9	10	9	9	8	9	8	7	8	9	8	9
Bamble.												
Kvantum	98	98	83	49	59	714	129	137	83	77	266	161
Pris	17	17	20	33	28	14	23	26	30	26	19	29
Værdi	2	2	2	2	2	10	3	4	3	2	5	3
Nedenæs.												
Kvantum	431	469	438	460	534	666	600	800	577	466	661	553
Pris	30	34	34	33	37	30	25	25	30	34	27	31
Værdi	13	16	15	15	20	20	15	20	17	16	18	17
Mandal.												
Kvantum	1785	2393	1120	1768	1757	1660	1800	1666	1170	1765	1574	1680
Pris	22	22	23	24	29	32	24	24	23	24	26	25
Værdi	39	54	26	44	51	53	43	40	27	43	41	42
Lister.												
Kvantum	2716	3700	2373	2265	2283	3120	2238	2088	1710	2667	2289	2499
Pris	21	21	22	22	24	25	21	34	31	22	27	24
Værdi	58	77	52	50	55	78	47	71	53	58	62	60
Jæderen og Dalerne.												
Kvantum	800	800	889	579	846	1143	1600	1033	1110	783	1221	978
Pris	25	25	27	19	26	28	20	29	26	24	25	25
Værdi	20	20	24	11	22	33	32	30	29	19	31	25
Ryfylke.												
Kvantum	412	400	280	360	91	367	566	233	393	309	390	345
Pris	17	20	25	25	26	27	23	26	29	22	26	23
Værdi	7	8	7	9	3	10	13	7	11	7	10	8
Søndhordland.												
Kvantum	12	13	13	-	12	18	-	41	104	10	41	24
Pris	25	26	26	-	25	25	-	29	37	20	26	25
Værdi	0.3	0.3	0.3	-	0.3	0.4	-	1	3	0.2	1.1	0.6
Nordhordland.												
Kvantum	-	40	40	-	-	24	-	24	-	16	12	14
Pris	-	25	25	-	-	25	-	29	-	25	33	29
Værdi	-	1	1	-	-	0.6	-	1	-	0.4	0.4	0.4

E. Laxefiskerierne 1866—1874.

Opgaver over Fangstværdier, angivne i Tusind Spdlr., efter de paa Fiskestederne betalte Priser.

Landsdele.	1866.	1867.	1868.	1869.	1870.	1871.	1872.	1873.	1874.	1866-1870 gjennem- snitlig.	1871-1874 gjennem- snitlig.	1866-1874 gjennem- snitlig.
I. Riget.	63	59	45	64	58	55	60	102	88	59	77	66
II. Rigets Amter.												
Smaalene	1	1	1	1	1	-	-	-	1	1	-	1
Nedenæs	2	2	2	3	2	5	6	6	5	2	6	4
Lister og Mandal	36	35	20	32	30	28	31	37	33	31	32	31
Stavanger	4	3	4	7	5	5	4	11	11	5	8	6
Søndre Bergenhus	6	5	4	5	3	3	4	14	6	5	7	6
Nordre Bergenhus	6	5	5	5	5	3	4	17	11	5	9	7
Romsdal	5	5	5	7	8	7	5	7	8	6	7	6
Søndre Thronhjøm	2	2	3	3	3	3	5	7	10	3	6	4
Nordre Thronhjøm	1	1	1	1	1	1	1	3	3	1	2	1
III. Fogderierne.												
Ide og Marker	1	1	1	1	1	-	-	-	1	1	-	1
Nedenæs	2	2	2	3	2	5	6	6	5	2	6	4
Mandal	24	24	14	21	21	23	23	23	21	21	22	21
Lister	12	11	6	11	9	5	8	14	12	10	10	10
Jæderen og Dalerne	2	2	3	6	3	4	3	7	5	3	5	4
Ryfylke	2	1	1	1	2	1	1	4	6	2	3	2
Søndhordland	-	1	1	-	-	-	-	2	1	1	1	1
Hardanger og Voss	1	1	1	1	1	-	-	1	1	1	1	1
Nordhordland	5	3	2	4	2	3	4	11	4	3	5	4
Sogn	2	2	2	2	2	2	2	10	6	2	5	3
Sønd- og Nordfjord	4	3	3	3	3	1	2	7	5	3	4	4
Søndmøre	2	2	2	3	2	2	1	2	3	2	2	2
Romsdal	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1
Nordmøre	2	2	2	3	4	4	3	4	4	3	4	3
Fosen	2	2	3	3	3	3	5	7	10	3	6	4
Namdalen	1	1	1	1	1	1	1	3	3	1	2	1

A n m æ r k n i n g.

Ovenstaaende Tabel er ufuldstændig. Der mangler saaledes Opgaver for nedenstaaende Fogderier, for hvilke Fangstværdierne af Lax for Femaaret 1866—1870 vistnok lavt ansættes til nedenanførte Beløb aarlig, medens der i de aarlige Fiskeriberetninger for Aarene 1871—1874 ingen Opgave er meddelt.

Fogderier.	Fangstværdi 1866—70 aarlig i Spd.	Fogderier.	Fangstværdi 1866—70 aarlig i Spd.	Fogderier.	Fangstværdi 1866—70 aarlig i Spd.
Aker og Follo	1000	Nedre Thelemarken	1000	Inderøen	1000
Buskerud	4000	Ørkedal	1000	Søndre Helgeland	1000
Jarlsberg	1000	Guldalen	1000	Salten	1000
Laurvig	4000	Strinden og Selbu	2000	Alten	1000
Bamble	1000	Stør- og Værdalen	1000	Tanen	2000

Tilsammen 23000

Ogsaa hvad de i Hovedtabellen opførte Fogderier angaar, maa det overhovedet antages, at de angivne Værdier ikke naa op til Virkeligheden. Exempelvis nævnes i denne Henseende, at Laxefisket i Namsenelven ikke er medtaget i Opgaverne for Namdalen.

F. Hummerfiskerierne 1866—1874.

Opgaver over Fangstværdier, angivne i Tusind Spdlr., efter de paa Fiskestederne betalte Priser.

Landsdele.	1866.	1867.	1868.	1869.	1870.	1871.	1872.	1873.	1874.	1866-1870 gjennem- snitlig.	1871-1874 gjennem- snitlig.	1866-1874 gjennem- snitlig.
I. Riget.	70	64	66	60	60	55	63	63	74	64	64	64
II. Rigets Amter.												
Smaalenene	1	1	1	1	1	-	2	-	2	1	1	1
Bratsberg	2	2	2	2	2	2	4	2	2	2	3	2
Nedenæs	7	7	8	8	6	8	10	9	10	7	9	8
Lister og Mandal	14	12	11	10	8	11	14	20	37	11	20	15
Stavanger	29	28	27	24	26	23	19	19	16	27	19	24
Søndre Bergenhus	14	13	13	11	12	9	10	9	6	13	9	11
Nordre Bergenhus	3	1	4	4	5	2	4	4	1	3	3	3
III. Fogderier.												
Ide og Marker	1	1	1	1	1	-	2	-	2	1	1	1
Bamble	2	2	2	2	2	2	4	2	2	2	3	2
Nedenæs	7	7	8	8	6	8	10	9	10	7	9	8
Mandal	4	4	4	4	3	6	12	13	25	4	14	8
Lister	10	8	7	6	5	5	2	7	12	7	6	7
Jæderen og Dalerne	11	14	13	12	11	14	11	12	10	12	12	12
Ryfylke	18	14	14	12	15	9	8	7	6	15	7	12
Søndhordland	6	5	6	5	6	4	4	4	3	6	4	5
Nordhordland	8	8	7	6	6	5	6	5	3	7	5	6
Sogn	1	1	1	1	1	1	1	-	-	1	0.5	0.8
Sønd- og Nordfjord	2	-	3	3	4	1	3	4	1	2	2.3	2

A n m æ r k n i n g.

Her gjælder overhovedet samme Bemærkning som meddelt under Tabel E. Laxefiskerierne, skjønt ikke i samme Udstrækning, idet Ufuldstændigheden ikke er saa stor. For følgende Fogderier er ingen Opgave meddelt for Aarene 1871—1874, medens de aarlige Fangstværdier i Tidsrummet 1866—1870 efter Femaarsberetningen for denne Periode ansattes til: Jarlsberg 1500 Spd., Laurvig 3000 Spd., Søndmøre 2500 Spd. og Nordmøre 3000 Spd., tilsammen 10,000 Spd.

G. Oversigt over Værdien af de norske Fiskerier i Aarene 1866–1874

efter de paa Fiskepladsene betalte Priser.

Værdien overalt udtrykt i Tusind Spd.

1866.

Landsdele, hvori Fisket er forefaldet.	De forskellige Slags Fiskerier.										Samlet Værdi.
	Sildefiskerier.					Vinter- og Vaartorsk- fiskerier.	Sommer- fiskerier efter Torsk, Sei, Længe m. m.	Makrel- fiskerier.	Læxe- fiskerier.	Hummer- fiskerier.	
	Vaarsild- fiske.	Bland- eller Nysildfiske.	Fedsild- fiske.	Storsild- fiske.	Ialt- Sildefiske.						
I. Riget.	1566	-	253	61	1880	2754	240	157	63	70	5164
II. Rigets Amter.											
Smaalenene	-	-	-	-	-	-	-	7	1	1	9
Jarlsberg og Laurvig	-	-	-	-	-	-	-	11	-	-	11
Bratsberg	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	4
Nedenæs	-	-	-	-	-	-	-	13	2	7	22
Lister og Mandal	-	-	-	-	-	-	-	97	36	14	147
Stavanger	726	-	20	-	746	-	-	27	4	29	806
Søndre Bergenhus	54	-	67	-	121	-	6	0.3	6	14	147.3
Nordre Bergenhus	726	-	14	-	740	11	5	-	6	3	765
Romsdal	60	-	47	-	107	377	29	-	5	-	518
Søndre Throindhjem	-	-	38	-	38	123	18	-	2	-	181
Nordre Throindhjem	-	-	5	-	5	21	6	-	1	-	33
Nordland	-	-	55	59	114	1593	42	-	-	-	1749
Tromsø	-	-	7	2	9	21	18	-	-	-	48
Finmarken	-	-	-	-	-	608	116	-	-	-	724
III. Fogderierne.											
Ide og Marker	-	-	-	-	-	-	-	6	1	1	8
Moss	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Jarlsberg	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2
Laurvig	-	-	-	-	-	-	-	9	-	-	9
Bamble	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	4
Nedenæs	-	-	-	-	-	-	-	13	2	7	22
Mandal	-	-	-	-	-	-	-	39	24	4	67
Lister	-	-	-	-	-	-	-	58	12	10	80
Jæderen og Dalerne	-	-	3	-	3	-	-	20	2	11	36
Ryfylke	726	-	17	-	743	-	-	7	2	18	770
Søndhordland	48	-	23	-	71	-	-	0.3	-	6	77.3
Hardanger og Voss	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Nordhordland	6	-	44	-	50	-	6	-	5	8	69
Sogn	-	-	7	-	7	-	-	-	2	1	10
Sønd- og Nordfjord	726	-	7	-	733	11	5	-	4	2	755
Søndmøre	60	-	12	-	72	164	16	-	2	-	254
Romsdal	-	-	10	-	10	38	6	-	1	-	55
Nordmøre	-	-	25	-	25	175	7	-	2	-	209
Fosen	-	-	38	-	38	123	18	-	2	-	181
Namdalen	-	-	5	-	5	21	6	-	1	-	33
Søndre Helgeland	-	-	6	6	12	6	10	-	-	-	28
Nordre Helgeland	-	-	6	12	18	27	-	-	-	-	45
Salten	-	-	38	16	54	-	-	-	-	-	54
Lofoten og Vesteraalen	-	-	5	25	30	1560	32	-	-	-	1622
Senjen og Tromsø	-	-	7	2	9	21	18	-	-	-	48
Alten	-	-	-	-	-	18	7	-	-	-	25
Hammerfest	-	-	-	-	-	108	81	-	-	-	189
Tanen	-	-	-	-	-	159	4	-	-	-	163
Vardø	-	-	-	-	-	171	16	-	-	-	187
Varanger	-	-	-	-	-	152	8	-	-	-	160

G. Oversigt over Værdien af de norske Fiskerier i Aarene 1866–1874

efter de paa Fiskepladsene betalte Priser.

Værdien overalt udtrykt i Tusind Spd.

1867.

Landsdele, hvori Fisket er forefaldet.	De forskellige Slags Fiskerier.										Samlet Værdi.
	Sildefiskerier.					Vinter- og Vaartorsk- fiskerier.	Sommer- fiskerier efter Torsk, Sei, Lønge, m. m.	Makrel- fiskerier.	Laxe- fiskerier.	Hummer- fiskerier.	
	Vaarsild- fiske.	Bland- eller Nysildfiske.	Fedsild- fiske.	Storsild- fiske.	Ialt- Sildefiske.						
I. Riget.	1.326	-	601	67	1994	2888	245	198	59	64	5448
M. Rigets Amter.											
Smaalene	-	-	-	-	-	-	-	7	1	1	9
Jarlsberg og Laurvig	-	-	-	-	-	-	-	13	-	-	13
Bratsberg	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	4
Nedenæs	-	-	-	-	-	-	-	16	2	7	25
Lister og Mandal	-	-	-	-	-	-	-	131	35	12	178
Stavanger	298	-	21	-	319	-	-	28	3	28	378
Søndre Bergenhus	230	-	77	-	307	-	-	1.3	5	13	334.3
Nordre Bergenhus	598	-	69	-	667	5	5	-	5	1	683
Romsdal	200	-	171	-	371	396	30	-	5	-	802
Søndre Thronhjelm	-	-	185	-	185	113	22	-	2	-	322
Nordre Thronhjelm	-	-	22	-	22	9	7	-	1	-	39
Nordland	-	-	49	64	113	1676	44	-	-	-	1833
Tromsø	-	-	7	3	10	11	10	-	-	-	31
Finmarken	-	-	-	-	-	678	119	-	-	-	797
III. Fogderier.											
Ide og Marker	-	-	-	-	-	-	-	6	1	1	8
Moss	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Jarlsberg	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	3
Laurvig	-	-	-	-	-	-	-	10	-	-	10
Bamble	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	4
Nedenæs	-	-	-	-	-	-	-	16	2	7	25
Mandal	-	-	-	-	-	-	-	54	24	4	82
Lister	-	-	-	-	-	-	-	77	11	8	96
Jæderen og Dalerne	-	-	3	-	3	-	-	20	2	14	39
Ryfylke	298	-	18	-	316	-	-	8	1	14	339
Søndhordland	230	-	23	-	253	-	-	0.3	1	5	259.3
Hardanger og Voss	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Nordhordland	-	-	54	-	54	-	8	1	3	8	74
Sogn	-	-	18	-	18	-	-	-	2	1	21
Sønd- og Nordfjord	598	-	51	-	649	5	5	-	3	-	662
Søndmøre	200	-	67	-	267	193	17	-	2	-	479
Romsdal	-	-	44	-	44	47	6	-	1	-	98
Nordmøre	-	-	60	-	60	156	7	-	2	-	225
Fosen	-	-	185	-	185	113	22	-	2	-	322
Namdalen	-	-	22	-	22	9	7	-	1	-	39
Søndre Helgeland	-	-	13	10	23	6	11	-	-	-	40
Nordre Helgeland	-	-	6	20	26	22	-	-	-	-	48
Salten	-	-	27	6	33	-	-	-	-	-	33
Lofoten og Vesteraalen	-	-	3	28	31	1648	33	-	-	-	1712
Senjen og Tromsø	-	-	7	3	10	11	10	-	-	-	31
Alten	-	-	-	-	-	16	4	-	-	-	20
Hammerfest	-	-	-	-	-	120	88	-	-	-	208
Tanen	-	-	-	-	-	187	3	-	-	-	190
Vardø	-	-	-	-	-	190	16	-	-	-	206
Varanger	-	-	-	-	-	165	8	-	-	-	173

G. Oversigt over Værdien af de norske Fiskerier i Aarene 1866–1874

efter de paa Fiskepladsene betalte Priser.

Værdien overalt udtrykt i Tusind Spd.

1868.

Landsdele, hvori Fisket er forefaldet.	De forskellige Slags Fiskerier.										Samlet Værdi.
	Sildfiskerier.					Vinter- og Vaartorsk- fiskerier.	Sommer- fiskerier efter Torsk, Sei, Længe m. m.	Makrel- fiskerier.	Laxe- fiskerier.	Hummer- fiskerier.	
	Vaarsild- fiske.	Bland- eller Nysildfiske.	Fedsild- fiske.	Storsild- fiske.	Ialt- Sildfiske.						
I. Riget.	1.658	-	312	363	2333	2156	275	145	45	66	5020
II. Rigets Amter.											
Smaalene.	-	-	-	-	-	-	-	7	1	1	9
Jarlsberg og Laurvig	-	-	-	-	-	-	-	11	-	-	11
Bratsberg	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	4
Nedenæs	-	-	-	-	-	-	-	15	2	8	25
Lister og Mandal	-	-	-	-	-	-	-	78	20	11	109
Stavanger	980	-	17	-	997	-	-	31	4	27	1059
Søndre Bergenhus	518	-	83	-	601	-	9	1.3	4	13	628.3
Nordre Bergenhus	132	-	25	-	157	10	5	-	5	4	181
Romsdal	28	-	32	-	60	292	30	-	5	-	387
Søndre Thronhjøm	-	-	67	-	67	64	21	-	3	-	155
Nordre Thronhjøm	-	-	13	-	13	18	7	-	1	-	39
Nordland	-	-	68	313	381	1298	39	-	-	-	1718
Tromsø	-	-	7	50	57	11	30	-	-	-	98
Finmarken	-	-	-	-	-	463	134	-	-	-	597
III. Fogderierne.											
Ide og Marker	-	-	-	-	-	-	-	6	1	1	8
Moss	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Jarlsberg	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	2
Laurvig	-	-	-	-	-	-	-	9	-	-	9
Bamble	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	4
Nedenæs	-	-	-	-	-	-	-	15	2	8	25
Mandal	-	-	-	-	-	-	-	26	14	4	44
Lister	-	-	-	-	-	-	-	52	6	7	65
Jæderen og Dalerne	-	-	6	-	6	-	-	24	3	13	46
Ryfylke	980	-	11	-	991	-	-	7	1	14	1013
Søndhordland	420	-	24	-	444	-	-	0.3	1	6	451.3
Hardanger og Vos	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Nordhordland	98	-	59	-	157	-	9	1	2	7	176
Sogn	84	-	11	-	95	-	-	-	2	1	98
Sønd- og Nordfjord	48	-	14	-	62	10	5	-	3	3	83
Søndmøre	28	-	2	-	30	124	17	-	2	-	173
Romsdal	-	-	10	-	10	28	6	-	1	-	45
Nordmøre	-	-	20	-	20	140	7	-	2	-	169
Fosen	-	-	67	-	67	64	21	-	3	-	155
Namdalen	-	-	13	-	13	18	7	-	1	-	39
Søndre Helgeland	-	-	8	37	45	3	5	-	-	-	53
Nordre Helgeland	-	-	14	207	221	19	-	-	-	-	240
Salten	-	-	40	27	67	-	-	-	-	-	67
Lofoten og Vesteraalen	-	-	6	42	48	1276	34	-	-	-	1358
Senjen og Tromsø	-	-	7	50	57	11	30	-	-	-	98
Alten	-	-	-	-	-	6	7	-	-	-	13
Hammerfest	-	-	-	-	-	20	82	-	-	-	102
Tanen	-	-	-	-	-	65	10	-	-	-	75
Vardø	-	-	-	-	-	257	16	-	-	-	273
Varanger	-	-	-	-	-	115	19	-	-	-	134

G. Oversigt over Værdien af de norske Fiskerier i Aarene 1866–1874

efter de paa Fiskepladsene betalte Priser.

Værdien overalt udtrykt i Tusind Spd.

1869.

Landsdele, hvori Fisket er forefaldet.	De forskellige Slags Fiskerier.										Samlet Værdi.
	Sildfiskerier.					Vinter- og Vaartorsk- fiskerier.	Sommer- fiskerier efter Torsk, Sei, Længe m. m.	Makrel- fiskerier.	Laxe- fiskerier.	Hummer- fiskerier.	
	Vaarsild- fiske.	Bland- eller Nysildfiske.	Fedsild- fiske.	Storsild- fiske.	Ialt- Sildfiske.						
I. Riget.	930	-	831	227	1988	2107	292	150	64	60	4661
II. Rigets Amter											
Smaalenene	-	-	-	-	-	-	-	7	1	1	9
Jarlsberg og Laurvig	-	-	-	-	-	-	-	12	-	-	12
Bratsberg	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	4
Nedenæs	-	-	-	-	-	-	-	15	3	8	26
Lister og Mandal	-	-	-	-	-	-	-	94	32	10	136
Stavanger	406	-	61	-	467	-	-	20	7	24	518
Søndre Bergenhus	237	-	308	-	545	-	5	-	5	11	566
Nordre Bergenhus	196	-	72	-	268	13	5	-	5	4	295
Romsdal	91	-	146	-	237	360	29	-	7	-	633
Søndre Thronhjøm	-	-	149	-	149	58	18	-	3	-	228
Nordre Thronhjøm	-	-	47	-	47	22	7	-	1	-	77
Nordland	-	-	46	182	228	1183	49	-	-	-	1460
Tromsø	-	-	2	45	57	49	24	-	-	-	120
Finmarken	-	-	-	-	-	422	155	-	-	-	577
III. Fogderierne.											
Ide og Marker	-	-	-	-	-	-	-	6	1	1	8
Moss	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Jarlsberg	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	3
Laurvig	-	-	-	-	-	-	-	9	-	-	9
Bamble	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	4
Nedenæs	-	-	-	-	-	-	-	15	3	8	26
Mandal	-	-	-	-	-	-	-	44	21	4	69
Lister	-	-	-	-	-	-	-	50	11	6	67
Jæderen og Dalerne	-	-	18	-	18	-	-	11	6	12	47
Ryfylke	406	-	43	-	449	-	-	9	1	12	471
Søndhordland	91	-	88	-	179	-	-	-	-	5	184
Hardanger og Vos	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Nordhordland	146	-	220	-	366	-	5	-	4	6	381
Sogn	-	-	36	-	36	-	-	-	2	1	39
Sønd- og Nordfjord	196	-	36	-	232	13	5	-	3	3	256
Søndmøre	91	-	32	-	123	231	17	-	3	-	374
Romsdal	-	-	57	-	57	28	6	-	1	-	92
Nordmøre	-	-	57	-	57	101	6	-	3	-	167
Fosen	-	-	149	-	149	58	18	-	3	-	228
Namdalen	-	-	47	-	47	22	7	-	1	-	77
Søndre Helgeland	-	-	18	27	45	5	6	-	-	-	56
Nordre Helgeland	-	-	7	121	128	20	-	-	-	-	148
Salten	-	-	21	24	45	-	-	-	-	-	45
Lofoten og Vesteraalen	-	-	-	10	10	1158	43	-	-	-	1211
Senjen og Tromsø	-	-	2	45	47	49	24	-	-	-	120
Alten	-	-	-	-	-	8	6	-	-	-	14
Hammerfest	-	-	-	-	-	82	103	-	-	-	185
Tanen	-	-	-	-	-	197	6	-	-	-	203
Vardø	-	-	-	-	-	115	16	-	-	-	131
Varanger	-	-	-	-	-	20	24	-	-	-	44

G. Oversigt over Værdien af de norske Fiskerier i Aarene 1866–1874

efter de paa Fiskepladsene betalte Priser.

Værdien overalt udtrykt i Tusind Spd.

1870.

Landsdele, hvori Fisket er forefaldet.	De forskellige Slags Fiskerier.										Samlet Værdi.
	Sildefiskerier.					Vinter- og Vaartorsk- fiskerier.	Sommer- fiskerier efter Torsk, Sei, Længe m. m.	Makrel- fiskerier.	Laxe- fiskerier.	Hummer- fiskerier.	
	Vaarsild- fiske.	Bland- eller Nysildfiske.	Fedsild- fiske.	Storsild- fiske.	Ialt- Sildefiske.						
I. Riget.	402	45	319	353	1119	3495	301	171	58	60	5204
II. Rigets Amter.											
Smaalenene	-	-	-	-	-	-	-	7	1	1	9
Jarlsberg og Laurvig	-	-	-	-	-	-	-	11	-	-	11
Bratsberg	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	4
Nedenæs	-	-	-	-	-	-	-	20	2	6	28
Lister og Mandal	-	-	-	-	-	-	-	106	30	8	144
Stavanger	176	-	36	-	212	-	-	25	5	26	268
Søndre Bergenhus	-	45	81	-	126	-	7	0.3	3	12	148.3
Nordre Bergenhus	176	-	37	-	213	10	5	-	5	5	238
Romsdal	50	-	44	-	94	494	29	-	8	-	625
Søndre Thronhjøm	-	-	39	-	39	161	18	-	3	-	221
Nordre Thronhjøm	-	-	32	-	32	51	7	-	1	-	91
Nordland	-	-	38	333	371	1904	42	-	-	-	2317
Tromsø	-	-	12	20	32	117	34	-	-	-	183
Finmarken	-	-	-	-	-	758	159	-	-	-	917
III. Føgderierne.											
Ide og Marker	-	-	-	-	-	-	-	6	1	1	8
Moss	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Jarlsberg	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	3
Laurvig	-	-	-	-	-	-	-	8	-	-	8
Bamble	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	4
Nedenæs	-	-	-	-	-	-	-	20	2	6	28
Mandal	-	-	-	-	-	-	-	51	21	3	75
Lister	-	-	-	-	-	-	-	5.5	.9	5	69
Jæderen og Dalerne	-	-	15	-	15	-	-	22	3	11	51
Ryfylke	176	-	21	-	197	-	-	3	2	15	217
Søndhordland	-	45	20	-	65	-	-	0.3	-	6	71.3
Hardanger og Voss	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Nordhordland	-	-	61	-	61	-	7	-	2	6	76
Sogn	-	-	13	-	13	-	-	-	2	1	16
Sønd- og Nordfjord	176	-	24	-	200	10	5	-	3	4	222
Søndmøre	50	-	8	-	58	286	18	-	2	-	364
Romsdal	-	-	20	-	20	52	6	-	2	-	80
Nordmøre	-	-	16	-	16	156	5	-	4	-	181
Fosen	-	-	39	-	39	161	18	-	3	-	221
Namdalen	-	-	32	-	32	51	7	-	1	-	91
Søndre Helgeland	-	-	7	52	59	6	8	-	-	-	73
Nordre Helgeland	-	-	14	110	124	28	-	-	-	-	152
Salten	-	-	14	121	135	-	-	-	-	-	135
Lofoten og Vesteraalen	-	-	3	50	53	1870	34	-	-	-	1957
Senjen og Tromsø	-	-	12	20	32	117	34	-	-	-	183
Alten	-	-	-	-	-	31	9	-	-	-	40
Hammerfest	-	-	-	-	-	163	101	-	-	-	264
Tanen	-	-	-	-	-	174	10	-	-	-	184
Varde	-	-	-	-	-	316	19	-	-	-	335
Varanger	-	-	-	-	-	-74	20	-	-	-	94

G. Oversigt over Værdien af de norske Fiskerier i Aarene 1866-1874

efter de paa Fiskepladsene betalte Priser.

Værdien overalt udtrykt i Tusind Spd.

1871.

Landsdele, hvori Fisket er forefaldet.	De forskellige Slags Fiskerier.										Samlet Værdi.
	Sildfiskerier.					Vinter- og Vaartorsk- fiskerier.	Sommer- fiskerier efter Torsk, Sei, Længe, m. m.	Makrel- fiskerier.	Laxe- fiskerier.	Hummer- fiskerier.	
	Vaarsild- fiske.	Bland- eller Nysildfiske.	Fedsild- fiske.	Storsild- fiske.	Ialt- Sildfiske.						
I. Riget.	283	17	757	1248	2305	3346	340	225	55	55	6326
M. Rigets Amter.											
Smaalenene	-	-	-	-	-	-	-	6	-	-	6
Jarlsberg og Laurvig	-	-	-	-	-	-	-	14	-	-	14
Bratsberg	-	-	-	-	-	-	-	10	-	2	12
Nedenæs	-	-	-	-	-	-	-	20	5	8	33
Lister og Mandal	-	-	-	-	-	-	-	131	28	11	170
Stavanger	39	5	40	-	84	8	-	43	5	23	163
Søndre Bergenhus	16	12	75	-	103	2	7	1	3	9	125
Nordre Bergenhus	201	-	42	-	243	5	5	-	3	2	258
Romsdal	27	-	87	-	114	339	26	-	7	-	486
Søndre Thronhjelm	-	-	200	-	200	61	18	-	3	-	282
Nordre Thronhjelm	-	-	72	-	72	38	7	-	1	-	118
Nordland	-	-	235	1140	1375	1987	66	-	-	-	3428
Tromsø	-	-	6	108	114	29	41	-	-	-	184
Finmarken	-	-	-	-	-	877	170	-	-	-	1047
III. Fogderier.											
Ide og Marker	-	-	-	-	-	-	-	6	-	-	6
Moss	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jarlsberg	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	5
Laurvig	-	-	-	-	-	-	-	9	-	-	9
Bamble	-	-	-	-	-	-	-	10	-	2	12
Nedenæs	-	-	-	-	-	-	-	20	5	8	33
Mandal	-	-	-	-	-	-	-	53	23	6	82
Lister	-	-	-	-	-	-	-	78	5	5	88
Jæderen og Dalerne	-	-	17	-	17	-	-	33	4	14	68
Ryfylke	39	5	23	-	67	8	-	10	1	9	95
Søndhordland	16	12	35	-	63	-	-	0.4	-	4	67.4
Hardanger og Voss	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nordhordland	-	-	40	-	40	2	7	0.6	3	5	57.4
Sogn	-	-	6	-	6	-	-	-	2	1	9
Sønd- og Nordfjord	201	-	36	-	237	5	5	-	1	1	249
Søndmøre	27	-	20	-	47	206	14	-	2	-	269
Romsdal	-	-	16	-	16	31	9	-	1	-	57
Nordmøre	-	-	51	-	51	102	3	-	4	-	160
Fosen	-	-	200	-	200	61	18	-	3	-	282
Namdalen	-	-	72	-	72	38	7	-	1	-	118
Søndre Helgeland	-	-	18	124	142	11	7	-	-	-	160
Nordre Helgeland	-	-	47	640	687	48	-	-	-	-	735
Salten	-	-	168	299	467	-	-	-	-	-	467
Lofoten og Vesteraalen	-	-	2	77	79	1928	59	-	-	-	2066
Senjen og Tromsø	-	-	6	108	114	29	41	-	-	-	184
Alten	-	-	-	-	-	20	10	-	-	-	30
Hammerfest	-	-	-	-	-	365	102	-	-	-	467
Tanen	-	-	-	-	-	156	14	-	-	-	170
Vardø	-	-	-	-	-	276	12	-	-	-	288
Varanger	-	-	-	-	-	60	32	-	-	-	92

G. Oversigt over Værdien af de norske Fiskerier i Aarene 1866–1874

efter de paa Fiskepladsene betalte Priser.

Værdien overalt udtrykt i Tusind Spd.

1872.

Landsdele, hvori Fisket er forefaldet.	De forskjellige Slags Fiskerier.										Samlet Værdi.
	Sildfiskerier.					Vinter- og Vaartorsk- fiskerier.	Sommer- fiskerier efter Torsk, Sei, Længe m. m.	Makrel- fiskerier.	Laxe- fiskerier.	Hummer- fiskerier.	
	Vaarsild- fiske.	Bland- eller Nysildfiske.	Fedsild- fiske.	Storsild- fiske.	Ialt- Sildfiske.						
I. Riget.	306	-	627	334	1267	3721	349	179	60	63	5639
II. Rigets Amter.											
Smaalenene	-	-	-	-	-	-	-	5	-	2	7
Jarlsberg og Laurvig	-	-	-	-	-	-	-	21	-	-	21
Bratsberg	-	-	-	-	-	-	-	3	-	4	7
Nedenæs	-	-	-	-	-	-	-	15	6	10	31
Lister og Mandal	-	-	-	-	-	-	-	90	31	14	135
Stavanger	-	-	10	-	10	14	-	45	4	19	92
Søndre Bergenhus	31	-	15	-	46	28	9	-	4	10	97
Nordre Bergenhus	125	-	39	-	164	40	2	-	4	4	214
Romsdal	150	-	152	-	302	670	18	-	5	-	995
Søndre Thronhjelm	-	-	154	-	154	98	21	-	5	-	278
Nordre Thronhjelm	-	-	54	-	54	33	7	-	1	-	95
Nordland	-	-	188	314	502	2199	66	-	-	-	2767
Tromsø	-	-	15	20	35	50	39	-	-	-	124
Finmarken	-	-	-	-	-	589	187	-	-	-	776
III. Fogderierne.											
Ide og Marker	-	-	-	-	-	-	-	5	-	2	7
Moss	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jarlsberg	-	-	-	-	-	-	-	13	-	-	13
Laurvig	-	-	-	-	-	-	-	8	-	-	8
Bamble	-	-	-	-	-	-	-	3	-	4	7
Nedenæs	-	-	-	-	-	-	-	15	6	10	31
Mandal	-	-	-	-	-	-	-	43	23	12	78
Lister	-	-	-	-	-	-	-	47	8	2	57
Jæderen og Dalerne	-	-	2	-	2	-	-	32	3	11	48
Ryfylke	-	-	8	-	8	14	-	13	1	8	44
Søndhordland	31	-	4	-	35	-	-	-	-	4	39
Hardanger og Vos	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nordhordland	-	-	11	-	11	28	9	-	4	6	58
Sogn	-	-	8	-	8	-	-	-	2	1	11
Sønd- og Nordfjord	125	-	31	-	156	40	2	-	2	3	203
Søndmøre	150	-	35	-	185	344	11	-	1	-	541
Romsdal	-	-	105	-	105	63	5	-	1	-	174
Nordmøre	-	-	12	-	12	263	2	-	3	-	280
Fosen	-	-	154	-	154	98	21	-	5	-	278
Namdalen	-	-	54	-	54	33	7	-	1	-	95
Søndre Helgeland	-	-	151	22	173	6	6	-	-	-	185
Nordre Helgeland	-	-	17	99	116	58	-	-	-	-	174
Salten	-	-	20	153	173	-	-	-	-	-	173
Lofoten og Vesteraalen	-	-	-	40	40	2135	60	-	-	-	2235
Senjen og Tromsø	-	-	15	20	35	50	39	-	-	-	124
Alten	-	-	-	-	-	7	18	-	-	-	25
Hammerfest	-	-	-	-	-	205	125	-	-	-	330
Tanen	-	-	-	-	-	195	13	-	-	-	208
Varde	-	-	-	-	-	154	15	-	-	-	169
Varanger	-	-	-	-	-	28	16	-	-	-	44

G. Oversigt over Værdien af de norske Fiskerier i Aarene 1866–1874

efter de paa Fiskepladsene betalte Priser.

Værdien overalt udtrykt i Tusind Spd.

1873.

Landsdele, hvori Fisket er forefaldet.	De forskjellige Slags Fiskerier.										Samlet Værdi.
	Sildefiskerier.					Vinter- og Vaartorsk- fiskerier.	Sommer- fiskerier efter Torsk, Sei, Længe m. m.	Makrel- fiskerier.	Laxe- fiskerier.	Hummer- fiskerier.	
	Vaarsild- fiske.	Bland- eller Nysildfiske.	Fedsild- fiske.	Storsild- fiske.	Ialt- Sildfiske.						
I. Riget.	229	26	734	608	1597	3819	437	208	102	63	6226
II. Rigets Amter											
Smaalenene	-	-	-	-	-	-	-	7	-	-	7
Jarlsberg eg Laurvig	-	-	-	-	-	-	-	27	-	-	27
Bratsberg	-	-	-	-	-	-	-	4	-	2	6
Nedenæs	-	-	-	-	-	-	-	20	6	9	35
Lister og Mandal	-	-	-	-	-	-	-	111	37	20	168
Stavanger	42	-	13	-	55	-	-	37	11	19	122
Søndre Bergenhus	11	12	32	-	55	5	8	2	14	9	93
Nordre Bergenhus	153	14	53	-	220	82	3	-	17	4	326
Romsdal	23	-	59	-	82	760	14	-	7	-	863
Søndre Thronhjelm	-	-	118	-	118	106	16	-	7	-	247
Nordre Thronhjelm	-	-	150	-	150	16	9	-	3	-	178
Nordland	-	-	306	315	621	1870	75	-	-	-	2566
Tromsø	-	-	3	293	296	98	67	-	-	-	461
Finmarken	-	-	-	-	-	882	245	-	-	-	1127
III. Fogderierne.											
Ide og Marker	-	-	-	-	-	-	-	6	-	-	6
Moss	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Jarlsberg	-	-	-	-	-	-	-	20	-	-	20
Laurvig	-	-	-	-	-	-	-	7	-	-	7
Bamble	-	-	-	-	-	-	-	4	-	2	6
Nedenæs	-	-	-	-	-	-	-	20	6	9	35
Mandal	-	-	-	-	-	-	-	40	23	13	76
Lister	-	-	-	-	-	-	-	71	14	7	92
Jæderen og Dalerne	-	-	9	-	9	-	-	30	7	12	58
Ryfylke	42	-	4	-	46	-	-	7	4	7	64
Søndhordland	11	9	20	-	40	-	-	1	2	4	47
Hardanger og Vos	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Nordhordland	-	3	12	-	15	5	8	1	11	5	45
Sogn	-	14	21	-	35	-	-	-	10	-	45
Sønd- og Nordfjord	153	-	32	-	185	82	3	-	7	4	281
Søndmøre	23	-	19	-	42	502	8	-	2	-	554
Romsdal	-	-	35	-	35	39	5	-	1	-	80
Nordmøre	-	-	5	-	5	219	1	-	4	-	229
Fosen	-	-	118	-	118	106	16	-	7	-	247
Namdalen	-	-	150	-	150	16	9	-	3	-	178
Søndre Helgeland	-	-	177	2	179	4	6	-	-	-	189
Nordre Helgeland	-	-	61	34	95	43	-	-	-	-	138
Salten	-	-	68	172	240	-	-	-	-	-	240
Lofoten og Vesteraalen	-	-	-	107	107	1823	69	-	-	-	1999
Senjen og Tromsø	-	-	3	293	296	98	67	-	-	-	461
Alten	-	-	-	-	-	9	26	-	-	-	35
Hammerfest	-	-	-	-	-	361	146	-	-	-	507
Tanen	-	-	-	-	-	212	23	-	-	-	235
Vardø	-	-	-	-	-	247	25	-	-	-	272
Varanger	-	-	-	-	-	53	25	-	-	-	78

G. Oversigt over Værdien af de norske Fiskerier i Aarene 1866–1874

efter de paa Fiskepladsene betalte Priser.

Værdien overalt udtrykt i Tusind Spd.

1874.

Landsdele, hvori Fisket er forefaldet.	De forskellige Slags Fiskerier.										Samlet Værdi.
	Sildfiskerier.					Vinter- og Vaartorsk- fiskerier.	Sommer- fiskerier efter Torsk, Sei, Længe m. m.	Makrel- fiskerier.	Laxe- fiskerier.	Hummer- fiskerier.	
	Vaarsild- fiske.	Bland- eller Nysildfiske.	Fedsild- fiske.	Storsild- fiske.	Ialt- Sildfiske.						
I. Riget.	72	-	913	488	1473	3664	332	199	88	74	5830
II. Rigets Amter.											
Smaalene	-	-	-	-	-	-	-	8	1	2	11
Jarlsberg og Laurvig	-	-	-	-	-	-	-	48	-	-	48
Bratsberg	-	-	-	-	-	-	-	3	-	2	5
Nedenæs	-	-	-	-	-	-	-	17	5	10	32
Lister og Mandal	-	-	-	-	-	-	-	80	33	37	150
Stavanger	18	-	20	-	38	21	-	40	11	16	126
Søndre Bergenhus	-	-	25	-	25	9	9	3	6	6	58
Nordre Bergenhus	20	-	86	-	106	147	-	-	11	1	265
Romsdal	34	-	61	-	95	658	12	-	8	-	773
Søndre Throindhjem	-	-	224	-	224	89	18	-	10	-	341
Nordre Throindhjem	-	-	188	-	188	26	18	-	3	-	235
Nordland	-	-	309	334	643	1830	57	-	-	-	2530
Tromsø	-	-	-	154	154	31	26	-	-	-	211
Finmarken	-	-	-	-	-	853	192	-	-	-	1045
III. Fogderierne.											
Ide og Marker	-	-	-	-	-	-	-	7	1	2	10
Moss	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Jarlsberg	-	-	-	-	-	-	-	40	-	-	40
Laurvig	-	-	-	-	-	-	-	8	-	-	8
Bamble	-	-	-	-	-	-	-	3	-	2	5
Nedenæs	-	-	-	-	-	-	-	17	5	10	32
Mandal	-	-	-	-	-	-	-	27	21	25	73
Lister	-	-	-	-	-	-	-	53	12	12	77
Jæderen og Dalerne	-	-	13	-	13	5	-	29	5	10	62
Ryfylke	18	-	7	-	25	16	-	11	6	6	64
Søndhordland	-	-	3	-	3	-	-	3	1	3	10
Hardanger og Voss	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Nordhordland	-	-	22	-	22	9	9	-	4	3	47
Sogn	-	-	8	-	8	-	-	-	6	-	14
Sønd- og Nordfjord	20	-	78	-	98	147	-	-	5	1	251
Søndmøre	34	-	45	-	79	402	9	-	3	-	493
Romsdal	-	-	11	-	11	67	-	-	1	-	79
Nordmøre	-	-	5	-	5	189	3	-	4	-	201
Fosen	-	-	224	-	224	89	18	-	10	-	341
Namdalen	-	-	188	-	188	26	18	-	3	-	235
Søndre Helgeland	-	-	55	-	55	3	8	-	-	-	66
Nordre Helgeland	-	-	45	13	58	32	-	-	-	-	90
Salten	-	-	71	235	306	-	-	-	-	-	306
Lofoten og Vesteraalen	-	-	138	86	224	1795	49	-	-	-	2068
Senjen og Tromsø	-	-	-	154	154	31	26	-	-	-	211
Alten	-	-	-	-	-	21	31	-	-	-	52
Hammerfest	-	-	-	-	-	354	107	-	-	-	461
Tanen	-	-	-	-	-	228	15	-	-	-	243
Vardø	-	-	-	-	-	201	22	-	-	-	223
Varanger	-	-	-	-	-	49	17	-	-	-	66

G. Oversigt over Værdien af de norske Fiskerier i Aarene 1866–1874

efter de paa Fiskepladsene betalte Priser.

Værdien overalt udtrykt i Tusind Spd.

1866–1870.

Landsdele, hvori Fisket er forefaldet.	De forskellige Slags Fiskerier.										Samlet Værdi.
	Sildefiskerier.					Vinter- og Vaartorsk- fiskerier.	Sommer- fiskerier efter Torsk, Sei, Lønge, m. m.	Makrel- fiskerier.	Laxe- fiskerier.	Hummer- fiskerier.	
	Vaarsild- fiske.	Bland- eller Nysildfiske.	Fedsild- fiske.	Storsild- fiske.	Ialt- Sildefiske.						
I. Riget.	1177	9	463	214	1863	2679	270	165	59	64	5100
II. Rigets Amter.											
Smaalenene	-	-	-	-	-	-	-	7	1	1	9
Jarlsberg og Laurvig	-	-	-	-	-	-	-	12	-	-	12
Bratsberg	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	4
Nedenæs	-	-	-	-	-	-	-	16	2	7	25
Lister og Mandal	-	-	-	-	-	-	-	101	31	11	143
Stavanger	517	-	31	-	548	-	-	26	5	27	606
Søndre Bergenhus	208	9	124	-	341	-	7	0.6	5	13	366.6
Nordre Bergenhus	366	-	43	-	409	9	5	-	5	3	431
Romsdal	86	-	88	-	174	385	29	-	6	-	594
Søndre Thronhjelm	-	-	96	-	96	104	19	-	3	-	222
Nordre Thronhjelm	-	-	24	-	24	24	7	-	1	-	56
Nordland	-	-	50	190	240	1529	43	-	-	-	1812
Tromsø	-	-	7	24	31	42	23	-	-	-	96
Finmarken	-	-	-	-	-	586	137	-	-	-	723
III. Fogderier.											
Ide og Marker	-	-	-	-	-	-	-	6	1	1	8
Moss	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Jarlsberg	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	3
Laurvig	-	-	-	-	-	-	-	9	-	-	9
Bamble	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	4
Nedenæs	-	-	-	-	-	-	-	16	2	7	25
Mandal	-	-	-	-	-	-	-	43	21	4	68
Lister	-	-	-	-	-	-	-	58	10	7	75
Jæderen og Dalerne	-	-	9	-	9	-	-	19	3	12	43
Ryfylke	517	-	22	-	539	-	-	7	2	15	563
Søndhordland	158	9	36	-	203	-	-	0.2	1	6	210.2
Hardanger og Voss	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Nordhordland	50	-	88	-	138	-	7	0.4	3	7	155.4
Sogn	17	-	17	-	34	-	-	-	2	1	37
Sønd- og Nordfjord	349	-	26	-	375	9	5	-	3	2	394
Søndmøre	86	-	24	-	110	200	17	-	2	-	329
Romsdal	-	-	28	-	28	39	6	-	1	-	74
Nordmøre	-	-	36	-	36	146	6	-	3	-	191
Fosen	-	-	96	-	96	104	19	-	3	-	222
Namdalen	-	-	24	-	24	24	7	-	1	-	56
Søndre Helgeland	-	-	10	26	36	5	8	-	-	-	49
Nordre Helgeland	-	-	9	94	103	23	-	-	-	-	126
Salten	-	-	28	38	66	-	-	-	-	-	66
Lofoten og Vesteraalen	-	-	3	32	35	1501	35	-	-	-	1571
Senjen og Tromsø	-	-	7	24	31	42	23	-	-	-	96
Alten	-	-	-	-	-	16	7	-	-	-	23
Hammerfest	-	-	-	-	-	99	91	-	-	-	190
Tanen	-	-	-	-	-	156	7	-	-	-	163
Vardø	-	-	-	-	-	210	16	-	-	-	226
Varanger	-	-	-	-	-	105	16	-	-	-	121

G. Oversigt over Værdien af de norske Fiskerier i Aarene 1866–1874

efter de paa Fiskepladsene betalte Priser.

Værdien overalt udtrykt i Tusind Spd.

1871–1874.

Landsdele, hvori Fisket er forefaldet.	De forskellige Slags Fiskerier.										Samlet Værdi.
	Sildfiskerier.					Vinter- og Vaartorsk- fiskerier.	Sommer- fiskerier efter Torsk, Sei, Længe m. m.	Makrel- fiskerier.	Laxe- fiskerier.	Hummer- fiskerier.	
	Vaarsild- fiske.	Bland- eller Nysildfiske.	Fedsild- fiske.	Storsild- fiske.	Ialt- Sildfiske.						
I. Riget.	224	11	759	670	1664	3639	365	204	77	64	6013
II. Rigets Amter.											
Smaalenene	-	-	-	-	-	-	-	7	-	1	8
Jarlsberg og Laurvig	-	-	-	-	-	-	-	28	-	-	28
Bratsberg	-	-	-	-	-	-	-	5	-	3	8
Nedenæs	-	-	-	-	-	-	-	18	6	9	33
Lister og Mandal	-	-	-	-	-	-	-	103	32	20	155
Stavanger	25	1.3	21	-	47.3	11	-	41	8	19	126.3
Søndre Bergenhus	15	6	37	-	58	11	8	1.5	7	9	94.5
Nordre Bergenhus	125	3.5	55	-	183.5	69	3	-	9	3	267.5
Romsdal	59	-	91	-	150	607	18	-	7	-	782
Søndre Thronhjøm	-	-	174	-	174	89	18	-	6	-	287
Nordre Thronhjøm	-	-	116	-	116	28	10	-	2	-	156
Nordland	-	-	259	526	785	1972	66	-	-	-	2823
Tromsø	-	-	6	144	150	52	43	-	-	-	245
Finmarken	-	-	-	-	-	800	199	-	-	-	999
III. Fogderierne.											
Ide og Marker	-	-	-	-	-	-	-	6	-	1	7
Moss	-	-	-	-	-	-	-	0.5	-	-	0.5
Jarlsberg	-	-	-	-	-	-	-	20	-	-	20
Laurvig	-	-	-	-	-	-	-	8	-	-	8
Bamble	-	-	-	-	-	-	-	5	-	3	8
Nedenæs	-	-	-	-	-	-	-	18	6	9	33
Mandal	-	-	-	-	-	-	-	41	22	14	77
Lister	-	-	-	-	-	-	-	62	10	6	78
Jæderen og Dalerne	-	-	10	-	10	1.25	-	31	5	12	59.25
Ryfylke	25	1.3	11	-	37.3	10	-	10	3	7	67.3
Søndhordland	15	5	16	-	36	-	-	1.1	1	4	42.1
Hardanger og Vos	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Nordhordland	-	0.8	21	-	21.8	11	8	0.4	5	5	51.2
Sogn	-	3.5	11	-	14.5	-	-	-	5	0.5	20
Sønd- og Nordfjord	125	-	44	-	169	69	3	-	4	2.3	247.3
Søndmøre	59	-	30	-	89	364	11	-	2	-	466
Romsdal	-	-	42	-	42	50	5	-	1	-	98
Nørdmøre	-	-	19	-	19	193	2	-	4	-	218
Fosen	-	-	174	-	174	89	18	-	6	-	287
Namdalen	-	-	116	-	116	28	10	-	2	-	156
Søndre Helgeland	-	-	100	37	137	6	7	-	-	-	150
Nordre Helgeland	-	-	42	196	238	45	-	-	-	-	283
Salten	-	-	82	215	297	-	-	-	-	-	297
Lofoten og Vesteraalen	-	-	35	78	113	1921	59	-	-	-	2093
Senjen og Tromsø	-	-	6	144	150	52	43	-	-	-	245
Alten	-	-	-	-	-	14	21	-	-	-	35
Hammerfest	-	-	-	-	-	321	120	-	-	-	441
Tanen	-	-	-	-	-	198	16	-	-	-	214
Vardø	-	-	-	-	-	219	19	-	-	-	238
Varanger	-	-	-	-	-	48	23	-	-	-	71

G. Oversigt over Værdien af de norske Fiskerier i Aarene 1866—1874

efter de paa Fiskepladsene betalte Priser.

Værdien overalt udtrykt i Tusind Spd.

1866—1874.

Landsdele, hvori Fisket er forefaldet.	De forskellige Slags Fiskerier.										Samlet Værdi.
	Sildefiskerier.					Vinter- og Vaartorsk- fiskerier.	Sommer- fiskerier efter Torsk, Sei, Længe m. m.	Makrel- fiskerier.	Laxe- fiskerier.	Hummer- fiskerier.	
	Vaarsild- fiske.	Bland- eller Nysildfiske.	Fedsild- fiske.	Storsild- fiske.	Talt- Sildefiske.						
I. Riget.	753	9	594	415	1771	3.213	312	182	66	64	5608
II. Rigets Amter.											
Smaalene	-	-	-	-	-	-	-	7	1	1	9
Jarlsberg og Laurvig	-	-	-	-	-	-	-	19	-	-	19
Bratsberg	-	-	-	-	-	-	-	3	-	2	5
Nedenæs	-	-	-	-	-	-	-	17	4	8	29
Lister og Mandal	-	-	-	-	-	-	-	102	31	15	148
Stavanger	298	0.6	27	-	325.6	5	-	33	6	24	393.6
Søndre Bergenhus	122	7	85	-	214	5	8	1	6	11	245
Nordre Bergenhus	259	1.6	48	-	308.6	35	4	-	7	3	357.6
Romsdal	74	-	89	-	163	484	24	-	6	-	677
Søndre Thronhjelm	-	-	130	-	130	97	19	-	4	-	250
Nordre Thronhjelm	-	-	65	-	65	26	8	-	1	-	100
Nordland	-	-	143	338	481	1.834	53	-	-	-	2368
Tromsø	-	-	7	77	84	46	32	-	-	-	162
Finmarken	-	-	-	-	-	681	164	-	-	-	845
III. Fogderierne.											
Ide og Marker	-	-	-	-	-	-	-	6	1	1	8
Moss	-	-	-	-	-	-	-	0.8	-	-	0.8
Jarlsberg	-	-	-	-	-	-	-	10	-	-	10
Laurvig	-	-	-	-	-	-	-	9	-	-	9
Bamble	-	-	-	-	-	-	-	3	-	2	5
Nedenæs	-	-	-	-	-	-	-	17	4	8	29
Mandal	-	-	-	-	-	-	-	42	21	8	71
Lister	-	-	-	-	-	-	-	60	10	7	77
Jæderen og Dalerne	-	-	10	-	10	0.55	-	25	4	12	51.55
Ryfylke	298	0.6	17	-	315.6	4.3	-	8	2	12	341.9
Søndhordland	94	7	27	-	128	-	-	0.6	1	5	134.6
Hardanger og Vos	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
Nordhordland	28	0.3	58	-	86.3	5	8	0.4	4	6	109.7
Sogn	9	1.6	14	-	24.6	-	-	-	3	0.8	28.4
Sønd- og Nordfjord	250	-	34	-	284	35	4	-	4	2	329
Søndmøre	74	-	27	-	101	273	14	-	2	-	390
Romsdal	-	-	34	-	34	44	5	-	1	-	84
Nordmøre	-	-	28	-	28	167	5	-	3	-	203
Fosen	-	-	130	-	130	97	19	-	4	-	250
Namdalen	-	-	65	-	65	26	8	-	1	-	100
Søndre Helgeland	-	-	50	31	81	6	7	-	-	-	94
Nordre Helgeland	-	-	24	138	162	33	-	-	-	-	195
Salten	-	-	52	117	169	-	-	-	-	-	169
Lofoten og Vesterdaalen	-	-	17	52	69	1.795	46	-	-	-	1910
Senjen og Tromsø	-	-	7	77	84	46	32	-	-	-	162
Alten	-	-	-	-	-	15	13	-	-	-	28
Hammerfest	-	-	-	-	-	197	104	-	-	-	301
Tanen	-	-	-	-	-	175	11	-	-	-	186
Vardø	-	-	-	-	-	214	17	-	-	-	231
Varanger	-	-	-	-	-	80	19	-	-	-	99

1. Beretning om Vaarsildfiskeriet

(afgivet af Opsynschefen).

Under 16de Juli 1873 er for Hans Majestæt Kongen fremlagt nedenstaaende Beretning fra Opsynschefen ved Vaarsildfiskeriet, Premierlieutenant Gade, angaaende Vaarsildfiskeriet Vinteren 1872--73:

Herved har jeg den Ære at afgive Indberetning om afvigte Vinters Vaarsildfiske og Opsynets Virksomhed under samme.

Ligesom de nærmest foregaaende Aar, blev der ogsaa iaar ved Nytaarstid fisket endel af den samme ujevne og til Saltning mindre tjenlige Sildsort, som under Navn af Blandsild har søgt under Land i Søndredistrikt fra Hisken og sydover lige til Lister. Naar undtages en svag Fornemmelse ved Egerøen og Hitterøen, sporedes dog Blandsilden iaar saagodtsom ikke paa ovennævnte Strækning, men derimod længere nordlig, ved Sartorøens Vestside og øvrige i Nærheden af Bergen liggende Øer sydover mod Brandsund og Hisken, men fornemmelig ved Sulen, samt derhos, skjønt kun som Fornemmelse, nordover mod Bueland og Hindøen. I Nordfjord fiskedes ogsaa ved denne Tid endel Sild, som fik Navn af Blandsild, men neppe var andet end i Fjorden overstaaende Høstsild. Omkring den 12te Januar var Blandsildfisket, som holdt længst ved nordenfor Bergen, overalt fuldstændig sluttet, det antages at have udbragt omkring 15,000 Tønder, hvoraf en større Del fandt ret heldig Afsætning i England og Frankrig fornemmelig for bergensk Regning. Der er ingen Tvivl om, at der ved Sulen var temmelig megen Sild under Land, og at Udbyttet paa den hele Strækning vilde være blevet betydeligt større, om Kystbefolkningen itide var bleven opmærksom paa Sildens Tilstedeværelse, og Efterretningen herom kunde have faaet hurtig Udbredelse, men som bekjendt, nyder den omhandlede Kyststrækning endnu ikke godt af Telegrafien. Som Forholdene vare, blev det kun den nærmestboende Hjemmealmue og et ringe Antal fremmede Notelag, som mødte frem, ligesom der heller ikke var synderlig Tilgang paa Kjøbere, hvilke hovedsagelig bestod af fra Bergen fragtede Dampskibe. Prisen holdt sig ogsaa, i Betragtning af Forholdene, temmelig lav, fra $7\frac{1}{2}$ til 9 Ort paa selve Fiskepladsene, Sildens Størrelse var høist forskjellig; efter Manges Formening var den endog mere variabel end tidligere, ligesom ogsaa Antallet af Rogn- og Melkesild var lidet. Middeltallet pr. Maaltønde kan antagelig sættes til omkring 730.

Efterat Vaarsildfisket i de 4 sidstforløbne Aar saagodtsom fuldstændig er mislykket i Søndredistrikt, og Blandsildfisket, i hvilket mange troede at skulle erholde Erstatning herfor, i samme Tid kun har givet et usikkert og ringe Udbytte, der aldrig har staaet i Forhold til det med den hidtil gjængse fortidlige Fremmoden paa Fiskepladsene forbundne Tidsspilde, synes Fiskerne endelig iaar at have lært i dette Stykke at vise større Omtanke og at holde sig rolig hjemme, indtil Efterretninger om, at Fisket virkelig var begyndt eller ialfald med Rimelighed kunde antages at være nær forhaanden, kaldte dem bort fra Hjemstederne.

Som i forrige Indberetning anført, sporedes vistnok allerede ifjor nogen Forandring til det bedre i denne Henseende, men der fandtes dog ogsaa dengang i Haugesund, ligefra Midten af Januar, et ikke ubetydeligt Antal Fiskere, som i Ørkesløshed drev Tiden hen i Paavente af et Fiske, som Aar efter Aar havde vist sig først at slaa til flere Uger senere. Iaar derimod hengik hele Januar Maaned, uden at der var mindste Tegn til nogen Ansamling af Almue i Søndredistrikt, og der er Grund til at antage, at det samme vilde have fandt Sted under den største Del af Februar Maaned, dersom ikke overdrevne Rygter om en betydningsløs Sildefornemmelse ved Røvær og Fæøen, der under Almuens forventningsfulde Spænding kun vanskelig kunde modarbejdes af Opsynet, i den første Halvdel af Februar omsonst havde lokket et Par hundrede Baade samt henved 40 Notelag ud til Fiskepladsene, som dog atter paa det Nærmeste bleve forladte, da Fornemmelsen efter et Par Dages Forløb

ganske ophørte. Af Leiefolk anvendtes iaar i Søndredistrikt kun saare faa, for en væsentlig Del af den Grund, at Redskabsmængden fornemmelig af Garn — dels ved Salg og dels ved den af Fiskets Aftagen følgende Mangel paa Lyst og vel ogsaa Mangel paa Evne til at fornye det tabte og ubrugbare — nu var indsvundet i den Grad, at der i Distriktet, naar derfra fraregnes, hvad der var sendt nordover for at anvendes ved Storsildfiskeriet, neppe fandtes mere tilbage, end hvad Redskabs-eierne, naar de sloge sig sammen for at danne Lag, behøvede til eget Udstyr. Den samme Forsigtighed blev ogsaa iagttaget ved Befragtingen af Notlagenes Logifartøier, der vel vare pligtige til at holde sig færdige, men ei vare sikrede nogen Godtgjørelse, uden forsaavidt Fangst blev gjort, da isaafald en bestemt Del skulde tilfalde Fartøiet.

Skjønt det af Ovenstaaende vil fremgaa, at Almuen i Søndredistrikt i det Hele taget kun nærede ringe Haab om, at Fisket iaar skulde tage sig op, var der dog ikke saa ganske faa, som med stor Standhaftighed holdt fast ved, at der netop iaar skulde indtræde en Vending til det Bedre og som ved sin Ivrighed og Utaalmodighed udbredte Uro og Forventninger, der, efter hvad nedenfor vil findes anført angaaende Syner og Sildeforekomster, maa siges ikke at have været beføiede.

Det er ovenfor nævnt, at der iaar intet Blandsildfiske fandt Sted i det egentlige Fiskedistrikt søndenfor Hisken; en og anden ubetydelig Fornemmelse omtales vel i de daglige Beretninger, men endog fra Utsire, hvor der dog stadig hidtil i Løbet af Januar har været fisket lidt, og hvor der sjelden har manglet paa gode Udsigter, har der iaar kun været berettet om Forekomst af enkelte Sild, og Synerne har været af saa liden Betydning, at det neppe kan antages, at endog kun en flygtig Sildestraale har været under Land der. Ligeledes synes Seifisket der at have givet mindre af sig end almindelig. Først den 5te Februar, efterat ubetydelig Hval og Fugl de foregaaende Dage havde vist sig østenfor Utsire og mellem Fæøen og Urter, var der under Røvær en ubetydelig Fornemmelse, som den følgende Dag, fornemmelig ved Urter, var i Tiltagende, hvor enkelte Baade fik indtil 10 Tønder paa Kaggæsæt, medens der med Bundsætning ingen Fangst gjordes. Samme Dag blev der stængt to mindre Laase ved Fæøen, hvor der ogsaa paa Garnene sporedes Sild. Den paa Karmøen og Fastlandet hjemmehørende Almue var imidlertid kommen i Bevægelse og gik den 7de ved Røvær og Fæøen op til henved et Par hundrede Baade og et ikke ubetydeligt Antal Notelag, hvilke samtlige imidlertid saagodtsom ingen Fangst gjorde, da Fornemmelsen allerede samme Dag viste sig stærk i Aftagende og den 8de kunde ansees fuldstændig ophørt. Det hele Udbytte af denne flygtige Sildestraale, der som tidligere anført, ved overdrevne Rygter foranledigede adskillig Uro blandt Almuen, kan ikke ansættes høiere end til 300 Tønder, hvoraf 180 Tønder Laasesild. Med Hensyn til Sildesorten synes denne at have kommet den almindelige Vaarsild nærmere, end Tilfældet har været med den i de senere Aar i Søndredistrikt fangede Sild; thi uagtet den vistnok, hvad Størrelsen betræffer, fremdeles faldt temmelig ujevn, synes Antallet af Sild med Rogn eller Melke at have været betydelig større. At denne Sildesortens Tilnærmelse til den almindelige Vaarsild for nogen Del kan have bidraget til at opvække Haabet om, at det fordums gode Vaarsildfiske atter skulde komme tilbage, er ikke urimeligt.

Som det paa Grund af det uheldige Storsildfiske var at vente, vare Priserne allerede fra Begyndelsen af temmelig høie; for Garnsild var den fra 16 til 17½ Ort og for Laasesild fra 12¾ til 15 Ort.

Fra den 8de til den 23de Februar vides ikke Sild at have været fanget i Søndredistrikt, naar undtages, at den et Par Gange enkeltvis blev fornummet ved Røværholmene og Bryggelandsholmene; Synerne vare i samme Tid ogsaa uden Betydning og indskrænkede sig til nogle faa Hval og liden Fuglemængde i nordlig Retning paa Strækningen mellem Røvær og Urter. Almuemængden tiltog desuagtet noget i Begyndelsen af dette Tidsrum og antages den 12te Februar at have udgjort omkring 300 Garnlag, fordelte mellem Røvær og Haugesund, men da Fisket udeblev, vilde, om ikke Uveir havde hindret, rimeligvis den største Del atter have reist hjem, da der den 24de Februar paany viste sig Sild ved Røvær, hvor der samme Dag ved Bryggelandsholmen stængtes flere Laase, hvoraf en var ret god. Garnfisket var denne Dag høist ubetydeligt og indskrænkede sig til Udbyttet af de udenfor de sprængte Nøter staaende Sætninger, ligesom det ogsaa snart viste sig, at her ikke var Tale om noget egentlig Sildeindsig, men kun om et flygtigt Seiejag. Fra den 25de til den 28de faldt der vistnok ved Gitterø og paa Garnvigen noget Garnfiske, men saare ujevnt og derhos saa ubetydeligt, at Baadantallet, som den 25de antagelig var 3 à 400, daglig formindskedes, og Udbyttet, da al Fornemmelse ved Røvær den 1ste Marts var forbi, ikke udgjorde mere end 1200 Tønder. Af Notefisket antages ved Røvær udbragt omkring 1700 Tønder. Ved Fæøen var der samtidig kun Fornemmelse.

Den 25de blev Sild fornummet under Fastlandet ved Storøen samt nordover langs Sletten, hvor der den 26de stængtes en god Laas ved Aarebrot. Da der samtidig saaes Hval mellem Røvær og Sletten, og Fornemmelserne toge sig op, begyndte man at nære Haab om Fiske under Fastlandet. Dette slog ogsaa til en vis Grad ind, idet der den 27de begyndte et ganske godt, skjønt noget ujevnt Garnfiske paa denne Strækning, ligesom ogsaa flere Laase stængtes den paafølgende Nat.

Nogen Sildemasse af Betydning var der dog ikke under Land, og om end enkelte Baade fik op til 20 à 25 Tønder, var dog det gennemsnitlige Udbytte langt ringere. Silden formærkedes fra Garsvigen til op imod Lyngholmen, ja den skal endog være sporet helt op mod Tjernagel. Efterat Fisket den 1ste Marts havde givet sit bedste Udbytte for Garnbruget, som den Dag dog neppe naaede op til et Par tusinde Tønder, aftog det stadig til den 4de Marts, da saavel Sild som Syner vare forsvundne. Udbyttet langs Sletten kan ansættes til 5,500 Tønder Garnsild og 4,300 Tønder Laasesild. Da, foruden Storsildfisket, ogsaa Fisket i Nordredistrikt og paa Søndmøre kun syntes at ville give et ringe Udbytte, holdt Priserne sig særdeles høie; for Garnsild mellem 15½ og 20½ Ort, gennemsnitlig 19 Ort, medens Middelprisen for Laasesild endog var noget høiere antagelig 19½ Ort.

Det var den almindelige Mening, at Kvaliteten iaar var bedre end de nærmest foregaaende Aar; vistnok var Størrelsen kun lidet tilfredsstillende, idet der kun kan regnes gennemsnitlig at have gaaet 750 Laasesild og 670 Garnsild paa Maaltønden, men Udseendet nærmede sig mere Vaarsildens fra tidligere Tid, ligsom ogsaa de allerfleste Exemplarer havde Rogn og Melke.

Den til Fiske langs Sletten fremmødte Almue antages den 1ste Marts at have udgjort omkring 700 Baade og henved halv hundrede Notelag, og det er sandsynligt, at samtlige af Bømmelfjordens, Karmøens og Stavangerfjordenes Fiskere, som endnu vare i Besiddelse af Baade og Redskab, have faaet Anledning til at nyde godt af Fisket, som, om end ubetydeligt med Hensyn til Udbyttets Størrelse, dog paa Grund af de høie Priser var Almuen til megen Hjælp.

Omkring 12te Marts, efterat Opsynet havde forladt Distriktet, begyndte der, som saa ofte tidligere ved samme Tid, et ubetydeligt Fiske paa Bømmeløens Vestside fra Kulleseid til op imod Brandesund. Ifølge de modtagne Efterretninger om de mange Stængninger at dømme, skulde man have formodet et Fiske af nogen Betydning, men uagtet Sild formærkedes i henved 2 Uger, blev det hele Udbytte kun lidet mere end 1,000 Tønder, som, uagtet Sildesorten vistnok lod meget tilbage at ønske, dog betaltes gennemsnitlig med 3½ Spd. pr. Tønne.

Hele Søndredistrikts Udbytte kan ifølge Ovenstaaende anslaaes til 14,000 Tønder, omtrent ligelig fordelt mellem Laasesild og Garnsild.

Ogsaa i Nordredistrikt fremmødte Almuen iaar senere, end tidligere har været Tilfældet. Omkring den 20de Januar, da Størstedelen af Fiskerne har pleiet at søge ud til de almindelige Tilholdssteder omkring Kinn, Batalden og Frøiøen, fandtes der iaar neppe 200 Baade, for det meste Fiskere fra Søndredistrikt; medens Fjordalmuen først kom ud flere Dage senere, da det samlede Baadantal ved de nævnte Fiskepladse kan antages at have udgjort 450 a 500 Garnbaade og nogle faa Notelag. Om Udsigter og Fornemmelser, hvorom der tidligere fra Frøiøen jevnlig berettedes i Slutningen af December og fra Kinn ved Midten af Januar, hørtes iaar — naar undtages, at endel nordenfra kommende Fartøier skal have seet betydelig Hvalmængde 6 à 7 Mile tilhavs mellem Stadt og Batalden, — intet før den 25de Januar, da der saaes enkelte Hval fra Mulen og Ytterøen, men langt tilhavs. Sydlig Storm hindrede nu igjen Jagttagelse af Udsigter indtil den 29de, da Veiret bedagedes, og Hval atter saaes fra ovennævnte Steder, og en Baad fik et Par Tønder ujevn Sild N. V. af Mulen. Uagtet der i de paafølgende Dage fremdeles var ret lovende Syner for Frøiøen, blev her dog intet fisket før den 1ste Februar, da omtrent 50 Baade fik fra 6—20 Tønder mellem Oldervæggen og Mulen. Almuen søgte nu til Kalvaag, hvor der Søndag den 2den blev sat af omtrent 400 Baade mellem Næsje og Mulen, men Udbyttet indskrænkede sig her ved Trækningen den 3die til en ubetydelig Fornemmelse, hvorimod der af omtrent 100 Baade ved Oldervæggen paa Dagsæt fiskedes noget bedre, skjønt ujevnt, fra ½ til 16 Tønder pr. Baad. Sætteriet blev nu henlagt til Oldervæggen, hvor der af 450 Baade den 4de fiskedes tildels endog rigt, saa at mange Baade bleve lastede 2 Gange, og Dagens Fangst kan ansættes til 12,000 Tønder. Den 5te var Almuemængden atter forøget med 100 Baade, men Fisket faldt allerede nu ringere og mere ujevnt — fra ½ til 20 Tønder — saa Udbyttet neppe udgjorde mere end Halvparten af den foregaaende Dags. Den 6te, da Kalvaagalmuen havde naaet sit høieste, omkring 600 Baade, var Fisket endnu ubetydeligere, fornemmelig ved Næsje, hvor de fleste trak sorte Garn, medens der ved Oldervæggen blev fisket fra 10 til 20 Tønder, men ogsaa her var det den følgende Dag paa det nærmeste ophørt, saa næsten hele Almuen den 8de havde forladt Frøiøen for at drage til Nordfjord.

Udbyttet af Frøifisket overstiger neppe 20,000 Tønder, udelukkende Garnsild, og staar altsaa langt tilbage for, hvad der i den senere Tids almindelige Fiskeaar her er optaget, men var dog i Betragtning af Almuens ringe Mængde og de usædvanlige høie Priser af stor Betydning for Fiskerne, hvøraf de, som deltog i det rige Fiske ved Oldervæggen den 4de og 5te, endog maa siges at have gjort det meget godt. At nogen Sildemasse af Betydenhed skulde have været under Land, er lidet troligt; dertil vare Synerne for ubetydelige og Fisket for flygtigt, hvorimod der fra Veirforholdene, der vare særdeles gunstige, ingen Grund kan hentes til Indsigets hurtige Afbyrdelse.

Desværre ser det efter de sidste Aars Erfaring ud til, at ogsaa Frøfisket er indbefattet i den Aftagen søndenfra og nordover, som har været betegnende for Vaarsildfiskets Gang siden 1870; thi heller ikke iaar var der mindste Antydning til det sædvanlige gode Indsig søndenfor Frøfiskjærene og Gaasøen, ligesom der ved Kinn, saavidt vides, ikke var Spor af Fornemmelse, hvorhos ogsaa Udsigterne der vare i bestemt Aftagende.

Ifølge den Erfaring man har gjort i Søndredistrikt, tør man vistnok gjøre den Slutning, at Fiskets Aftagen har været betegnet ved mærkbar Aftagen i Sildens Størrelse, og med dette Faktum for Øie, kan man ikke være uden Frygt for, at der ogsaa fra dette Tegn er Grund til at antage, at Frøfisket er stærkt tilbagegaaende; thi det lader sig ikke skjule, at Kalvaagsildens Middelstørrelse i de sidste Aar er temmelig betydelig formindsket, hvilket bedst vil sees deraf, at Antallet af Sild pr. Maaltønde i 1871 angives til 504, i 1872 til 522, medens det iaar mindst maa ansættes til 540.

Prisen paa den ferske Sild holdt sig ved Kalvaag, som overalt andetsteds iaar, særdeles høi; den begyndte med 17½ Ort, faldt under det gode Fiske den 4de Februar ned til 15½, men var ogsaa til enkelte Tider oppe i 18½ à 19 Ort. Middelprisen kan formentlig ansættes til 17 Ort.

Fra Nordfjord var der allerede tidlig i Januar Underretning om Udsigter fra Kraakenæsset, og efter hvad der senere berettedes af Fartøier, som kom fra Storsildfisket, er det ikke usandsynligt, at en større Sildemasse har været under Opsig. Til Sildefornemmelse mærkedes imidlertid intet før den 1ste Februar, da en enkelt Baad ved Furustaven trak 17 Tønder. Udsigterne nærmede sig under de paafølgende Dage mod Vaagsøens Vestside og sydover mod Faafjorden, hvor der den 3die ved Vetstenen blev sat af et Par hundrede Baade, hvis Udbytte den 4de kan ansættes til henimod 2,000 Tønder. Længere Nord ved Einevarden og udfor Vaagsvaagen blev der samme Dag kun trukket sorte Garn, og ved Furunæsset var Fornemmelsen heller ikke af synderlig Betydning. Almuen i Nordfjord, som efter det ophørte Fiske ved Oldervæggen under de paafølgende Dage stadig forøgedes, udgjorde nu omtrent 300 Garnbaade og nogle faa Notelag, som, da Udsigterne for Sildegabet fremdeles vare ringe, fornemmelig søgte hen til Vaagsøens Sydside. Den 5te var Fisket omkring Faafjorden vistnok ujevnt, men dog ret godt, hvorimod det den 6te her var i stærkt Aftagende og indskrænkede sig til nogle faa Tønder for enkelte Baade. Samme Dag var der ret god Fornemmelse ved Einevarden og ved Kraakenæsset, men Udsigterne for Sildeindsig ved Vaagsøens Nordside, vare desuagtet ringe, og den ubetydelige Fornemmelse, som fremdeles sporedes ved Furustaven, gav kun lidet Haab om, at Silden vilde søge ind Sildegabet. Den 7de faldt Fisket jævnt godt med 10 à 20 Tønders Udbytte for omkring 250 Baade ved Einevarden og i Torskangerpollen, udenfor hvilken der saaes en Mængde Hval, ligesom ogsaa endel Baade bleve fulldastede ved Klovningen. Almuen i Nordfjord antages nu at have udgjort noget over 800 Baade, af hvilke de fleste den 8de fiskede ret heldigt ved Einevarden, medens Udbyttet for omtrent 50 Baade, som havde sat under Kraakenæsset, kun var ringe.

Ved Furunæsset kunde paa Grund af Søkavl ingen Udsætning finde Sted. Søndagen den 9de var Udsætningen som sædvanlig om Helligdagene paa disse Kanter kun af ringe Betydning, men den 10de om Eftermiddagen søgte Silden, ledsaget af en Mængde Hval, ind paa Buviken paa Vaagsøens Sydside, hvor 5 Laase bleve stængte, og endel Garn bleve udsatte udenfor Laasene. Udbyttet af Garnfisket viste sig imidlertid den 11te at være høist ubetydeligt, hvorimod Laasene i det Hele taget vare ret gode. Den 12te var det ikke Søveir for Garnbaadene; Optagningen af de mod den herskende nordlige Kuling vel beskyttede Laase kunde imidlertid fortsættes, ligesom ogsaa et Par hundrede Baade om Aftenen satte deres Garn paa Buviken, i Læ af Land. De fleste af disse gjorde ujevn, men dog ret god Fangst, og da Veiret den 13de havde bedaget sig, begav endel af Almuen, ved Efterretningen om gode Udsigter, sig til Vaagsøens Nordside, hvor der om Aftenen blev sat af omtrent 300 Baade paa Refviken. Her viste imidlertid Fisket sig den 14de at være meget ujevnt og for det meste ubetydeligt; de heldigste fik omkring 8 Tønder, hvorimod der paa Buviken kun blev trukket sorte Garn. Skjønt endel af Fiskerne, der endnu stolede paa Indsig nordenfor Vaagsøen, endnu den 15de men uden Held forsøgte sig ved Skongsnæsset, havde dog Størstedelen, navnlig Fjordfolket, nu opgivet Nordfjordfisket, og begav sig derfor paa Hjemveien, saasnart Veiret efter en Sydveststorm den 16de og 17de tillod det. Med Hjemreisen gik det dog for de fleste kun smaat, idet sydlige Storme stadig hindrede, og det var først ved Maanedens Udløb, at den i Nordfjord beskæftigede Almue ganske kan siges at have forladt Fiskepladsene.

Udbyttet af Nordfjordfisket kan ansættes til 25,000 Tønder, hvoraf 19,000 Tønder Garnsild og 6,000 Tønder Laasesild; ogsaa her er Udbyttet altsaa ubetydeligt, men det kan dog, i Betragtning af Veirforholdene, som, uden at kunne kaldes særdeles ugunstige, dog af og til vare temmelig hindrende, — og det forholdsvis ringe Antal Fiskere, som var tilstede de enkelte Dage, Fisket slog bedst til, ikke siges at staa i et altfor stærkt Misforhold til, hvad det ofte har været i Sildefiskets gode Periode. At der mellem 4de og 8de Februar har været en større Sildemasse under Land paa Strækningen fra Oldervæggen til Einevarden, kan ansees som sikkert, og naar Fisket ved Vaagsøens Nordside iaar, som saa ofte ellers, mislykkedes,

maa Grunden hertil nærmest søges i Veirforholdene, medens der ikke foreligger noget, som lader formode, at der her endnu skulde være nogen bestemt Aftagen i den under Opsig værende Sildemasse; tvertimod sees det af de daglige Indberetninger, at Udsigterne i længere Tid have holdt sig særdeles gode. Angaaende Nordfjordsildens Kvalitet og Størrelse, forsaavidt Garnsilden betræffer, lader det sig ikke bestemt paavise, at nogen Forringelse af Betydning har fundet Sted, men ligesom ifjor synes dog nogen Tendents at være tilstede i denne Retning; mistænkeligt er det ialfald, at der af Laasesild er medgaaet indtil 600 for at fylde en Maaltønde, hvilket, saavidt mig bekendt, angiver en mindre Vaarsildesort, end man hidtil har pleiet at faa i Nordfjord.

Naar Hensyn ikke tages til en enkelt Dag i Torskangerpollen, da Prisen af Mangel paa Kjøbere var usædvanlig lav, sees Priserne at have varieret mellem 15 og 20 Ort; man kommer vistnok Sandheden temmelig nær ved at sætte Middelprisen til 17 Ort.

Silden mærkedes iaar for første Gang paa Søndmøre den 30te Januar, da der denne og den paafølgende Dag fiskedes omtrent 100 Tønder paa Kvalsviken af Hjemmealmuen. Fra den 1ste til den 8de Februar var der stadig Fornemmelse paa Kvalsviken og den 5te desuden ved Gjeitmaren og Raustakken, $\frac{1}{4}$ Mil N. V. af Skorpen, men der var kun faa Fiskere tilstede, og det hele Udbytte paa disse Steder udgjorde kun omtrent 500 Tønder, hvortil for sidstnævnte Dags Vedkommende dog desuden maa lægges cirka 1,200 Tønder, som af 60 Baade opfiskedes paa Nordsiden af Rundø. Den 9de Februar indtraadte stormende og uroligt Veir, der saagodtsom fuldstændig hindrede Garnudsætning og Iagttagelse af Udsigter indtil den 13de; kun formærkedes Sild i denne Tid paa Kvalsviken, idet endel af de den 9de udsatte Garn bleve trukne den 11te med et gennemsnitligt Udbytte af 5 Tønder. Den 14de blev der af nogle faa Baade — antagelig 30 — fisket ret godt ved Bøvaagen, Vatø og Hatleø, og om Eftermiddagen blev paa denne Strækning sat af omkring 200 Baade, som dog den følgende Dag kun trak sorte Garn. Samme Dag stængtes en Laas paa henved 1,000 Tønder ved Fløsand. Naar undtages den 14de Februar, da der var en ubetydelig Fornemmelse paa Prøvegarn ved Bastenæsset, vil det af det Foregaaende sees, at der hidtil kun havde været fornummet Sild i den allernordligste Del af Søndre Søndmøre, paa Kvalsviken og langs Bredsundets søndre Side; Udbyttet var imidlertid kun lidet hidtil — ialt neppe 3,000 Tønder — og Almuen, der fornemmelig havde samlet sig i Flaavær og hovedsagelig bestod af Notelag, henved 40 i Tallet, som kom fra det feilsagne Storsildfiske, var for Garnfiskernes Vedkommende kun tilstede i ringe Mængde. Men Tiden var heller ikke længere fremskreden end til det almindelige Tidspunkt for Begyndelsen af det egentlige Søndmørsfiske, for hvilket Udsigterne, saavel de, der paa de sjeldne Klarveirsdage vare blevne iagttagne fra Land, som de, hvorom der berettedes af indkomne Seilere, maatte siges at være meget gode. Men netop nu indtraadte vedholdende stormende og uroligt Veir, jevnlig ledsaget af Sne- og Regntykke, som fuldstændig hindrede Fiskerne fra at færdes paa Søen, og som varede ligetil den 28de Februar og altsaa indbefattede den Tid, da Sildetyngden pleier at sige ind mellem Sandsøen og Skorpen. Af og til saaes Hval fornemmelig omkring Svinøen, men Veiret var dog saa uroligt og usikkert, at en stor Del af Garnbaadene fremdeles holdt sig hjemme, og de, som vare fremmødte paa Fiskepladsene, brød sig ei synderlig om at forsøge det uvisse Sildefiske, da de fandt det mere lønnende at afvente gunstigere Veir i Paavente af det aarvise Torskefiske, som Søndmørfiskerne med Forkjærlighed driver, selv naar der er god Anledning til Sildefiske. Almuemængden ved Februar Maanedes Slutning var derfor ualmindelig ringe for Garnfiskernes Vedkommende og udgjorde neppe mere end 200 Baade, medens der fremdeles var 40 Notelag og over 100 Salterifartøier. Den 28de bedagedes Veiret, og der var da meget gode Udsigter med Hval og Fugl mellem Svinø og Sandsøen, ligesom ogsaa Synerne under Kvitens paa Stadthavn tilkjendegav, at der var Sild i Vanelvegabet. Omtrent 50 Baade satte om Aftenen mellem Ristø og Sansøskjæggene, men uagtet dette Natsæt gav mellem 8 og 20 Tønder og der den 1ste Marts fiskedes noget paa Dagsæt, ligesom der var Fornemmelse under Bastenæsset, syntes det dog strax tvivlsomt, om Fisket skulde blive af Varighed, eftersom Silden var meget udgydt, saaledes at det var antageligt, at den var paa Udsig. Søndag den 2den Marts holdt Udsigterne sig fremdeles meget gode omkring Sandsøen; Baadantallet var nu steget til over 250, der omtrent havde fordelt sig ligelig mellem Hougsbolmen, Vaagsøen og Sandshavn, men som sædvanlig var Garnudsætningen paa Grund af Søndagen langt fra almindelig. Den 3die faldt Fisket i Ristøundet ubetydeligt for omtrent 150 Baade; nogle fik aldeles intet, og de heldigste neppe mere end 5 Tønder, paa Nordsiden af Sandsøen sporedes kun ubetydelig Fornemmelse, og i Vanelvegabet var der aldeles intet, og det saa saaledes kun altfor meget ud til, at den fra Begyndelsen af nærede Tvivl til Fiskets Varighed var vel begrundet, uagtet Udsigterne fornemmelig fra Vanelvegabet fremdeles vare gode. Haabet blev dog atter den 4de noget oplivet derved, at den Sild, som fangedes i Ristøundet og tildels ogsaa ved Sandsøens Nordside, var mere tidlig, og da Fornemmelsen i Ristøundet den 5te, om end meget ujevn,

dog faldt noget rigeligere, men hermed var desværre ogsaa Søndmørsfisket fuldstændig forbi med et Udbytte, der ikke kan sættes høiere end til 6,000 Tønder, hvoraf henimod 1,000 Tønder Laasesild.

Den betydelige Formindskelse i Søndmørsfiskets Afkastning fra ifjor til iaar, nemlig fra 115,000 til 6,000 Tønder, bør dog aldeles ikke ansees som noget Tegn paa en virkelig Tilbagegang af Sildemængden, som efter alt, hvad der foreligger om Udsigternes Mængde og Varighed, trygt kan antages at have søgt under Land ligesaa rigelig som nogensinde ellers, og Aarsagen til det ringe Fiske maa udelukkende tilskrives det vedvarende urolige Veir, der, som ovenfor vist, netop indtraf i de Uger, da Søndmørsfisket pleier at slaa bedst til. Der næres derfor heller ikke blandt Søndmørsalmuen nogen Frygt for, at Fisket her skal være i stadigt Aftagende, hvilket heller ikke paa nogen Maade lader sig slutte af nogen Forandring i Silde-sortens Udseende eller Middelstørrelse, hvilken efter de foretagne Optællinger, naar tilbørligt Hensyn tages til, at Fangsten iaar fornemmelig bestod af udgydt Sild, fulkommen kan siges at svare til, hvad Søndmørssilden i de senere Aar har pleiet at være.

Paa Fiskepladsene nordenfor Flaavær vare Priserne i Begyndelsen fra 12½ til 15½ Ort, men steg senere til 18 Ort. Den Ubetydelighed som solgtes paa Flaavær Havn, betaltes gjennemsnitlig med 19½. Paa de sydligere Fiskepladse, Hougs-holmen, Vaagsøen og Sandshavn, vare Priserne i Begyndelsen af Marts høiere end noget andet Sted under indeværende Aars Fiske; de vides ikke at have været under 20 Ort, men gik undertiden lige op til 22½ Ort. Laasesildprisen var 18 Ort.

Med Hensyn til Fiskets samlede Udbytte maa jeg fremdeles fastholde det Kvantum, 80,000 Tønder, som jeg ved Opsynets Ophør under 9de Marts havde den Ære at opgive til det Kongelige Departement. Ved det i den sidste Halvdel af Marts Maaned faldende Fiske paa Bømmeløens Vestside er vistnok Søndredistriktets Udbytte bleven forøget med 1,000 Tønder, men da Nordfjordfisket antages at kunne nedsættes med samme Kvantum, vil der i Totaludbyttet ingen Forandring indtræde. Garnsilden kan antages at have udgjort 58,000 Tønder og Notesilden 22,000 Tønder. Den allerstørste Del af, hvad der er opfisket, antages ogsaa at ville blive udskibet.

Efter Toldlisterne og Indberetningen om Vaarsildafgiftsfondet kan det udskibede Kvantum Vaarsild og Blandsild i 1872 anslaaes til 165,000 Tønder, medens det opfiskede Kvantum i forrige Aars Indberetning af mig opgaves til 195,000 Tønder. Denne Forskjel af 30,000 Tønder mellem hvad der er udskibet og opfisket kunde give Formodning om, at det opfiskede Kvantum var vel høit anslaaet, men jeg tror dog fremdeles, at det kommer Sandheden temmelig nær; thi dels blev paa Grund af de lave Priser under Søndmørsfisket usædvanlig meget afholdt til Husbrug, og dels kan det antages, saaledes som allerede berørt i forrige Indberetning, at endel af Fangsten under de rige Fiskedage i Nordfjord og paa Søndmøre neppe kom saa hurtig i Salt som ønskeligt, saaledes at endog større Partier senere ikke have vist sig tjenlige til Udskibning.

Det vil af foranstaaende Fremstilling af dette Aars Vaarsildfiske sees, at det med Hensyn til sin Gang i det Væsentlige har stor Lighed med Fisket i 1872. Naar undtages, at det forresten ubetydelige Blandsildfiske faldt noget nordligere end tidligere, og at Søndredistriktets Fiske i Februar, hvis Udbytte er fuldkommen lige med forrige Aars, iaar fornemmelig slog til langs Sletten istedetfor ved Røvær eller Espevær, hvilket dog maa ansees som en neppe paaagtelig Afvigelse, kan Grændsen mellem den Strækning af Vaarsilddistriktet, som Silden nu kan siges at have forladt, og den, hvor den kan antages fremdeles at ville søge ind i nogenlunde uformindsket Mængde, trækkes ved Bremanger. Kun er der, som tidligere berørt, ved det fuldstændige Ophør af enhver Fornemmelse ved Kinn og Frøiskjærene og Udsigternes bestemte Aftagen udenfor disse tidligere gode Fiskepladse opstaaet end stærkere Formodning om, at hele Kysten søndenfor Bremanger under den mørke Sildeperiode, som nu synes at skulle indtræde, for det første vil blive unddraget Vaarsildens Indsig i nogen betragtelig Grad. Hvor længe en saadan Periode skal vare, lader sig ikke, endog tilnærmelsesvis antyde; men vist er det, at der paa den omhandlede Strækning iaar ikke opdagedes noget Tegn til, at en Vending til det Bedre skulde være forhaanden, tvertimod kan det antages, at den Sildetyngde, som dog uden Tvivl fremdelés findes paa det dybere Vand, iaar holdt sig længere fra Kysten end de nærmest foregaaende Aar, ialfald efter Synerne at dømme, som paa hele Strækningen fra Bremanger til Hvitingsø med Sikkerhed kunne paastaaes at have været langt sparsommere end tidligere. Det er det Kongelige Departement bekendt, at Stipendiat Sars i sin under 18de Oktober f. A. indsendte Indberetning har antydnet, at han, med Støtte i de af ham forrige Sommer foretagne naturhistoriske Undersøgelser af Silden, ei ansaa det usandsynligt, at Vaarsildfisket atter iaar kunde have taget sig op, hvoraf Almuen og andre i Fisket Interesserede, aabenbart havde ladet sig paavirke i temmelig betydelig Grad; men under Fiskets nuværende høist tvivlsomme Stilling maa jeg dog anse det gavnligst for Almuen, at den istedetfor Aar efter Aar at sætte sin Lid til et Fiske, som ligesaa ofte udebliver, tager fat paa Sysler, hvoraf et sikrere Udbytte kan paa-regnes, indtil tydeligere Tegn for Fiskets Opkomst maatte vise sig.

I Søndredistrikt synes ogsaa Almuen nu at have draget sig den dyrekjøbte Erfaring om Fiskets Aftagen til Nytte,

idet den, som tidligere anført, for den allerstørste Del først fremmøder, naar den har erholdt Efterretning om, at Silden har begyndt at vise sig, ligesom den ogsaa ved at drive Torskfiske, som dog iaar var yderst ringe, ved Deltagelse i Storsildfisket og ved at sysle mere med Jordbruget i nogen Grad har formaaet at afvende den Nød, som ved Vaarsildfiskets Ophør ellers vilde have opstaaet, ihvorvel det maa erkjendes, at den økonomiske Tilstand for Tiden, da de nye Erhvervskilder endnu ikke have kunnet oparbejdes tilstrækkeligt, lader meget tilbage at ønske.

Da der i Søndredistrikt iaar kun var stationeret en Opsynsskøite, har der selvfølgelig ikke været Anledning til at erhverve de i tidligere Aar jevnlig meddelte detaillerede Opgaver over Almuen med Angivelse af Hjemsteder, Redskabsforsyning m. V.; man har derimod maattet indskrænke sig til en summarisk Optælling, hvis tidligere anførte Resultat, 700 Baade, kan antages at komme Sandheden temmelig nær, ligesom det ogsaa med Sikkerhed tør forudsættes, at Almuen næsten udelukkende bestod af Hjemmefolket i de Fiskepladsene nærmest liggende Fjorde. De forholdsvis faa Baade med Hjemsteder søndenfor Stavanger, som iaar drev Vaarsildfiske, søgte, saavidt vides, udelukkende til Nordredistrikt. Formindskelsen i Baadantallet fra ifjor, da det blev anslaaet til 1,000, udgjør altsaa 300 Baade; at nogen betydeligere Aftagen skulde finde Sted til næste Aar, er dog ikke rimeligt, da sandsynligvis ogsaa da, under Forudsætning af, at et mindre Sildeindsig ligesom i de 3 foregaaende Aar vil finde Sted ved Espevær eller Røvær, Størstedelen af Distriktets Hjemmealum vil indfinde sig.

I Nordredistrikt er Almuen Aftagen iaar omtrent lige med den i Søndredistrikt, idet Baadantallet ogsaa her er gaaet ned med omtrent 300, eller fra 1200 til noget over 800 Baade. At det ad Aare skulde aftage i nogen væsentlig Grad, er lidet sandsynligt, eftersom den gennemsnitlige Fortjeneste af Garnfisket, paa Grund af de høje Priser, maa siges at have været ret god, idet den med et Garnsildkvantum af 40,000 Tønder og 17 Orts Middelpriis kan anslaaes til 170 Spd. pr. Baad, hvortil endnu kommer, at der ved Vaagsøen og Bremanger iaar har været drevet et særdeles heldigt Torskfiske, saa Fiskealmuens Vilkaar paa de Kanter for Tiden aldeles ikke kunne kaldes daarlige.

Heller ikke for Nordredistrikt har brugbare detaillerede Opgaver for iaar kunnet tilveiebringes, fornemmelig fordi Opsynet til Optællingen maa afvente et Tidspunkt, da Almuen paa det nærmeste kan antages at være samlet, og da vælge en beleilig Dag, naar Fiskerne holde sig i Ro; men Ansamlingen fandt iaar først Sted omtrent ved den Tid, da Bremangerfisket begyndte, og under Fiskedagene kan der, især med det nuværende indskrænkede Opsyn, der samtidig maatte fordeles mellem Nordfjord og Bremanger, ikke være Tale om at anvende Tiden til Optælling.

Det er tidligere anført, at det Antal Garnbaade, som iaar drev Vaarsildfiske paa Søndmøre, var betydeligt mindre end sædvanligt og kun kan ansættes til mellem 250 og 300 eller henved 200 færre end der ofte tidligere har indfundet sig paa Sætterierne, naar Veiret har været nogenlunde gunstigt for Almuen Fremmøden. Naar nedenstaaende Opgave over Garnlagene paa Søndmøre udviser et Antal Baade, der omtrent svarer til Maximum af den Almue, som pleier at indfinde sig ved Søndmørsfisket, da er Grunden den, at de Lister, efter hvilke Opgaven er udarbejdet, for en stor Del ere blevne udfyldte paa Almuen Hjemsteder, ved Landhandlerier og lignende, hvor der da er medtaget alle de Baade som vare udnistede for at deltage i Fisket, uden at der kunde have noget Begreb om, hvor mange der virkelig vilde fremmøde paa Fiskepladsene. Der er altsaa ingen Grund til at antage, at Fiskealmuen paa Søndmøre, forsaavidt Vaarsildfisket betræffer, virkelig er aftagen; tværtimod er det at vente, eftersom Tilliden til Sildemassens uformindskede Tyngde fremdeles holder sig, at Almuen vil fremmøde i samme Antal som før, naarsomhelst Veirforholdene ere af den Beskaffenhed, at der er nogenlunde Udsigt til, at Fisket vil kunne drives med Held.

Garnlag, optegnede paa Søndmøre 1873:

Hvor hjemmehørende.	Antal.		
	Baade.	Mand.	Garn.
Vanelven	55	320	1,520
Sandø	102	661	2,783
Herø	172	952	4,702
Volden	35	344	1,090
Ørsten	4	36	105
Ialt for Søndre Søndmøre	368	2,313	10,200
Fra forskellige Herreder nordenfor Søndre Søndmøre	17	90	431
Fra Nordfjord og søndenfor liggende Herreder	52	293	1,459
Summa	437	2,696	12,090

Middeltal for Mand pr. Baad = 6.1.
 — - Garn - - = 27.7.
 — - - - Mand = 4.5.

Af Ulykkestilfælde, hvorved Menneskeliv er gaaet tilspilde, vides kun et at være indtruffet under dette Aars Vaarsildfiske. Heller ikke er noget Forlis eller større Havarier paa Fartøier eller Baade komne til Opsynets Kundskab.

Garntabet har, som tidligere antydet, været saare lidet, hvilket vel nærmest er at tilskrive den Omtanke, som Almuen nu anvender ved Udsætningen, idet den har lært, at Fiskets aftagende Udbytte ikke længer taaler at bære noget Afdrag for Garntab, som med Iagttagelse af større Forsigtighed kunde have været undgaaet. Antallet af de til Opsynet indleverede og ved dettes Ophør endnu ikke indløste Redskaber er endog mindre end forrige Aar, og staar omtrent i Forhold til Baadantallets Aftagen fra ifjor til iaar.

Som det af Indberetningen vil sees, var der ifjor paa Grund af Bjergningsgodsets ringe Mængde intet Oplagssted oprettet paa Søndmøre, men skjønt Antallet af bjergede Redskaber ingenlunde er større iaar, har jeg dog fundet det rigtigt, at der desuagtet gives Almuen Anledning til at afhente det Bjergede paa det tidligere og for den bekvemt beliggende Sted, Flaavær. Desuden er der, som sædvanligt, indrettet Oplagssteder i Florøen for Nordredistrikt og paa Espevær for Søndredistrikt.

Opsynets Udgift for bjergede Redskaber udgjør iaar 43 Spd. 64 β , medens Indtægten er 108 Spd. 77 β .

Af Restancer for Auktionsbeløb, vedkommende bjergede Redskaber, henstaar fremdeles uafgjort det Offentliges Fordring i Lensmand Stubs Bo for Auktionen paa Espevær i 1868 til Beløb 468 Spd. 83½ β , hvortil endnu kommer Lensmand Stubs Gjæld for Kjøb ved Auktionen paa Espevær i 1869, 10 Spd. 54 β , altsaa ialt 479 Spd. 17½ β , hvilket Beløb, som det Kongelige Departement bekjendt, af den forrige Opsynschef er anmeldt i Boet. I min forrige Indberetning udtalte jeg, at jeg ved Boets forestaaende endelige Opgjør skulde indkomme med Forestilling om, at hvad der maatte ansees som uerholdeligt maatte udgaa af Regnskabet. Da saadant Opgjør imidlertid endnu ikke har fundet Sted, maa det indtil Videre henstaa hermed; der er imidlertid kun liden Sandsynlighed for, at der for de uprioriterede Fordringshavere, og til disse hører det Offentlige, vil blive nogetsomhelst Udbytte.

Det i forrige Indberetning omnævnte Restancebeløb for Auktionen paa Florøen i 1870, 27 Spd. 30 β , er overgivet til Inddrivelse, medens Auktionsbeløbet for 1871 nu fuldstændig er indbetalt.

Da Blandsildfisket i 1872 saagodtsom aldeles udeblev, og da der var al Sandsynlighed for, at Almuen ikke vilde fremmøde saa tidligt som de foregaaende Aar, samt da de økonomiske Hensyn paa Grund af den indskrænkede Bevilgning maatte tages i særlig Betragtning, blev der iaar ikke afsendt nogen Afdeling af Opsynsstyrken tidligere end de øvrige Fartøier for at føre Opsyn med et eventuelt Blandsildfiske. Der er heller ingen Grund til at antage, at Opsynets Udebliven, medens Blandsilden slog til ved Nytaarstid paa Strækningen Brandesund—Sulen, har været synderlig savnet; dertil var Almuen tilstede i for ringe Mængde, ligesom der ogsaa til Udbredelse af Efterretninger om Fisket kun vilde være bleven udrettet lidet paa denne for Telegraf fuldstændig blottede Kyststrækning.

De i Bergen oplagte Opsynsskøiter, Seien, Havhesten og Petrel, der forrige Sommer havde været stillet til den geografiske Opmaalings Disposition, vare færdige til at afgaa ved Midten af Januar, da Seien og Petrel blev sendt til Nordredistrikt, medens Havhesten hlev liggende i Bergen for at være i Beredskab, om Blandsildfiske der i Nærheden atter skulde begynde, hvorefter den i Slutningen af Maaneden sendtes til Søndredistrikt for at afløse Expresbaaden Svalen, som i Begyndelsen af Januar, i Henhold til min Forestilling til det Kongelige Departement af 11te November f. A., var bleven udrustet udenfor den oprindelig foreslaaede Opsynsstyrke for at have Øie med Sildesyner eller eventuelle Indsig paa den Strækning, hvor Silden i de gode Fiskeaar pleiede at søge ind i Søndredistrikt.

Fra Christianssand afgik Skøiten Silden, Dæksbaaden Lommen og Expresbaaden Expres den 12te Januar, men kom paa Grund af ugunstig Leilighed først til Bergen den 23de, hvorfra de sendtes til Nordredistrikt.

Bekjendtgjørelse om, at Opsynet var traadt i Virksomhed, blev udfærdiget den 11te Januar.

Under Fisket havde Skøiten Seien, Lieutenant Bretteville, Station i Kinn og Kalvaag indtil 6te Februar, hvorpaa den tilligemed Expres blev sendt til Søndmøre, hvor de forbleve til Fiskets Slutning. Skøiten Silden, Lieutenant Barth, med de mindre Skøiter Petrel og Lommen, bleve i Begyndelsen stationerede ved Kinn, Batalden og Kalvaag, og vare derpaa tilstede ved Nordfjordfisket, hvorfra de i Slutningen af Februar bleve sendte sydover tilligemed Svalen, som, efterat den var bleven afløst, var bleven sendt til Nordredistrikt. I Søndredistrikt forblev Lieutenant Schjøtt med Skøiten Havhesten indtil Fiskets Slutning.

Skøiterne Seien, Havhesten og Petrel bleve imidlertid oplagte i Bergen for senere i Fyrvæsenets og Opmaalings Tjeneste at udrustes til Sommerexpedition, medens Silden, Lommen og begge Expresfartøierne bleve sendte til Christianssand.

Silden er for Sommeren afgivet til Opmaalings Disposition, hvorhos af de i Christianssand oplagte Opsynsfartøier, som ikke iaar have været benyttede ved Fisket, Mellemskøiterne Kjelden og Alken benyttes af Fyrvæsenet.

Selv reiste jeg fra Christiania den 5te Januar og ankom til Distriktet den 9de. Da hverken Fiske slog til eller Almueansamling af nogen Betydning fandt Sted, og da Chefsskøiten Silden, som ovenfor nævnt, paa Grund af ugunstig Leilighed forsinkedes, opholdt jeg mig den største Del af Tiden i Bergen, indtil jeg den 25de Januar, overensstemmende med det Kongelige Departements Samtykke, midlertidig blev afløst som Opsynschef af Premierlieutenant Rye for i Christiania at varetage andre Tjenesteforretninger. Den 22de Februar forlod jeg atter Christiania og begav mig strax til Nordredistrikt i den Hensigt at gaa til Søndmøre, om Fisket der skulde slaa til; men da dette, som vist, blev uden Betydning, reiste jeg igjen sydovert og hævdede Opsynet den 9de Marts.

Som extraordinære Dommere fungerede i Nordredistrikt Sagfører Koefoed og paa Søndmøre Sorenskriver Tams. I Søndredistrikt skulde, som det Kongelige Departement bekendt, extraordinær Dommer først søges engageret og Opsyn træde i Kraft, naar Fiskets Betydenhed eller Almuens Mængde gjorde saadant fornødent, hvilket imidlertid ikke blev Tilfældet.

Der er iaar kun blevet dekreteret 2 Mulkter til Statskassen, 1 i Nordredistrikt for i ulovlig Tid at have været paa Sætteriet og 1 paa Søndmøre for Forstyrrelse af den offentlige Rolighed. Endnu en Mulkt, som for samme Forseelse ligeledes blev forelagt paa Søndmøre, blev ikke vedtaget, og blev Angjældende, efterat Sag i den Anledning var anlagt, frikjendt. Disse Mulkters Beløb udgjør 9 Spd. Af Mulkter til Kommunekasser blev ingen iaar ilagt.

Af Forhør blev kun tvende afholdt, det ene i Anledning af det ovennævnte Ulykkestilfælde, hvorved en Fisker omkom ved Drukning, og det andet i Anledning af Indbrudstyveri ombord i Fartøi. Forhørene, der ikke gave Anledning til Arrest ved Opsynets Foranstaltning, ere tilstillede vedkommende Amtmand til videre Forføining. Af private Sager forefaldt ingen, ligesom heller ikke den Dommerne tillagte Fogedmyndighed kom til Anvendelse.

Af medfølgende Extrakt-Regnskab vil det Kongelige Departement erfare, at Udgifterne til Opsyn og extraordinær Retspleie ved sidste Vaarsildfiske udgjør 5,402 Spd. 26 β, hvoraf 610 Spd. 114 β for Telegrafering, som igjen paa anden Konto kommer Statskassen tilgode.

Angaaende Tilstrækkeligheden af de til Opsyn under dette Aars Vaarsildfiske bevilgede Midler, skal jeg tillade mig at oplyse, at Regnskabet viser en Kassebeholdning af 91 Spd. 65 β, uagtet Telegraferingsudgifterne ere overskredne med 110 Spd. 114 β.

Med Hensyn til Anordningen af næste Aars Opsyn tillader jeg mig at henvise til mit under 28de Marts d. A. indsendte modificerede Budgetforslag, ifølge hvilket der ogsaa til næste Aar kun tænkes etableret Opsyn i Nordredistrikt og paa Søndmøre, med Forpligtelse for den i Nordredistrikt ansatte Dommer ogsaa i Tilfælde at fungere i Søndredistrikt, hvor der i Lighed med iaar kun stationeres en Observationsskøite, indtil det maatte vise sig fornødent paany at indrette sig med et fuldstændigt organiseret Opsyn.

2. Beretning om Lofotfiskeriet i Opsynsdistriktet

(afgivet af Opsynschefen).

Under 13de September er for Hs. Majestæt Kongen forelagt nedenstaaende Indberetning fra Opsynschefen ved Lofotfiskeriet, Kapteinlieutenant Olsen, om Lofotfiskeriet i 1873.

Herved har jeg den Ære at afgive den paabudne Indberetning om Lofotfiskeriet 1873 samt om Opsynets Virksomhed under samme.

I de Lofoten nærmest liggende Egne herskede i de sidste Uger af forrige Aar et ualmindeligt og roligt Veir, der — naar undtages en kortvarig Sydveststorm i December Maaned — vedvarede ligetil over Midten af Januar, da det afløstes af vedholdende og tildels meget voldsomme Landvindsstorme, der varede til 28de Januar. I hele Februar og ligetil henimod

Jevndøgnstider var Veiret meget uroligt og stormende, og uden at det var i den Grad voldsomt, at det gjorde Skade paa Fartøier i Havnen eller Husebygninger, var det dog til stort Hinder for Fiskeriets Drift.

I sidste Halvdel af December mærkedes som sædvanlig Skreien paa de fleste Steder i Vestlofoten og ved Henningsvær og i første Halvdel af Januar gjordes ogsaa østenfor Henningsvær af og til ret god Fangst. Hjemfolket tilligemed de faa fremmede Fiskere, der havde indfundet sig før Midten af Januar, gjorde i Regelen ganske god Fangst med Liner overalt i Vestlofoten.

Mod Slutningen af Januar begyndte fremmed Almue i betragteligt Antal at indfinde sig og ligesom de nærmest foregaaende Aar søgte Mængden til Henningsvær og Vestlofoten. Under de faa Dages Godveir, som fandt Sted i Begyndelsen af Februar, ankom megen fremmed Almue til Fiskedistriktet, saa at det kan antages, at henimod den halve Del af dem, der almindeligvis søger til Lofoten, var fremkommet nogle Dage ind i Maaned. Paa Grund af uheldigt Reiseveir og Forsinkelse i Udrustningen formedelst Ophold ved Sildefisket, vedbleve dog fremmede Fiskere at indfinde sig ligetil henimod 12te Marts.

Ikke saa faa Kjøbefartøier havde ligeledes tidligt indfundet sig i Distriktet, men der var mange, som, hindrede ved stormende Veir, ikke naaede frem før i Begyndelsen af Marts Maaned.

Ved Brettesnæs faldt denne Vinter intet Fiske og ingen fremmed Almue søgte dertil.

Til Skraaven søgte fra først af ikkuns faa fremmede Fiskere. Først i de sidste Dage af Marts fik Belægget dersteds en betydelig Forøgelse ved Tilflytning fra Stamsund, Stene og tildels fra Ure, og i Begyndelsen af April udgjorde det samlede Baadantal omkring 400, der var det største Antal, som under dette Fiske paa en Tid var samlet i Skraaven, Paa Grund af private Efterretninger om Fiske ved Stamsund og Stene vendte Adskillige af de Tilflyttede tilbage nogle Dage ud i April. Midt i Januar gjordes af Hjemfolket en Fangst af 30 til 100 Fisk og en enkelt Garnbaad havde allerede ved Maanedens Udgang 4 Tdr. Lever. Med Fisket i det Hele taget gik det dog nedslaaende smaat ligetil over Midten af Marts, da det efterhaanden bedredes, saa at man med alleslags Redskaber gjorde ret god tildels endog meget rig Fangst. Fra 20de Marts og ligetil Paaskehelgen afbrød Fisket, slog dette godt og jævnt til, og den 27de var Fangsten endog ganske overordentlig rig, idet Baadene næsten uden Undtagelse kom overlastede iland, og mange kunde ikke engang rumme den rige Fangst. Fisken stod da over hele „Høla“ og ganske tæt ved Land. I de første Dage af April begyndte endel af den Almue som var bestemt til Finmarken at afreise, og omkring den 12te havde de fleste fremmede Baade afsluttet Fisket for at begive sig dels til Finmarken og dels til Hjemstederne. Under gunstigere Veirforholde vilde Fisket ved Skraaven denne Vinter blevet overmaade betydeligt, men Storm med Snetykke og Bygeveir hørte til Dagens Orden saagodtsom den hele Fisketid igjennem. Fra Midten af Februar kan ved Skraaven kun regnes 16 à 17 regelmæssige Søveirdage og deraf blot 11 under det egentlige Fiske eller fra Midten af Marts. Ved den megen Landliggen gik selvfølgelig ogsaa adskillige andre Dage tilspilde for Fisket, idet den første Godveirdag efter Redskabernes længere Overstaaen i Regelen gik med til Søgning efter disse samt til Udgreining og Ombytning med andre. Naar Udbyttet alligevel blev nogenlunde tilfredsstillende, maa deraf slutes, at Fisketyngden ved Skraaven har været betydelig.

Omkring Midten af Februar var der i Østnæsfjorden forsamlet ca. 70 Baade, hvilket Antal efterhaanden forøgedes til 175, men da Fisket var misligt, flyttede de fleste allerede tidligt til Skraaven og Svolve, ligesom ogsaa endel begav sig til Finmarken.

Naar undtages at Tilflytningen til Svolve vestenfra ikke var saa stor som til Skraaven samt at Fisket faldt mere ujevnt, vare Forholdene med Hensyn til Fisket i Svolve de samme som i Skraaven. Det største Baadantal, som paa en Gang var samlet i Svolve, gik dog ikke op til mere end 200.

Den 31te Januar henlaa i Kabelvaag 13, i Storvaagen 5, i Ørsvaags 4, i Ørsnæs 16 og i Hopen og Kalle 37 Baade. Ved Begyndelsen af Marts var Baadantallet i de nævnte Vær gaaet op til 330, og da Fisket mod Slutningen af Marts begyndte at slaa til i Østlofoten, forøgedes Antallet yderligere med henved 300 Baade fra Stamsund, Stene og Ure. — Fra Nytaar af havde endel af Hjemfolket i Vaagen drevet Linefisket med ret god Fangst, men det blev afbrudt ved den førnævnte vedholdende Landvindsstorm. Da Veiret atter bedagede sig, var Fisket misligt for de østlige Vær, noget bedre ved Ørsnæs og Hopen. Fra 1ste til 21de Marts var saavel Garnfisket som Linefisket meget ujevnt, den ene Dag kunde der fiskes særdeles godt og den næste Dag saagodtsom Intet. Men den 21de Marts begyndte paa den hele Strækning et jævnt godt og tildels rigt Fiske med alleslags Redskaber. Flere Dage kom saavel Garn- som Linebaadene fuldstede til Land, og de Dage, da Veiret var roligt, gjorde ogsaa Dagline- og Dybsagnbaade meget god Fangst. Bedst slog Fisket til ved Kabelvaag og Storvaagen. Fra 4de April aftog det mærkeligt, hvorfor allerede i de nærmest følgende Dage en større Del af Almuen afsluttede

sin Bedrift. Dels af Hensyn til Redskaber, hvis Trækning var hindret af Veiret og dels i Paavente af Efterfiske blev dog endel Fiskere liggende tilbage over Paaskehelgen. For Linefiskerne i Kabelvaag og Storvaagen kan Lodden ansættes til 40 à 90 Spd., for Garnfiskerne i Kabelvaag til 30 à 100 Spd. og i Storvaagen til 60 à 120 Spd. For Linefiskerne i Ørsvaag kan Lodden gjennemsnitlig anslaaes til 52 Spd. og for Garnfiskerne til 90 Spd. Da Redskabstabet var ubetydeligt, var saaledes Nettoudbyttet for Fiskerne paa denne Strækning ret tilfredsstillende.

Til Henningsvær var den 26de Januar ankommet 150 Baade, hvilket Antal i Begyndelsen af Februar forøgedes til 350 og nogle Dage ind i Marts til 600; senere tiltog Baadantallet yderligere uden dog at alt Husrum blev optaget. Lige indtil Begyndelsen af Marts var Fisket ved Henningsvær og Festvaag ujevnt og i Regelen misligt, fornemmelig paa Grund af Veirets Urolighed. Fra Slutningen af Februar begyndte Dybsagnfisket at give et jevnt godt Udbytte saa ofte Fiskerne kunde komme paa Søen, og dette blev efterhaanden ogsaa Tilfældet med de øvrige Redskaber. Den 20de Marts begyndte man at fiske paa Gimsøstrømmen, men nogen større Fisketyngde var neppe der tilstede, thi nogle Dage efter var Fangsten ubetydelig og ujevn og man begyndte at fiske bedre paa de Redskaber, der vare udsatte længere fra Land; noget egentlig „Strømfiske“ fandt saaledes ikke Sted. De første Dage af April begyndte Fisket at aftage, og den til Finmarken bestemte Almue var da dels ophørt at fiske og dels afreist. I Ugen før Paaske gjorde Størstedelen af Fiskerne sig færdig til Hjemreise; nogle faa bleve ogsaa her liggende Helgen over uden dog at udrette synderligt. Det gjennemsnitlige Udbytte kan i Henningsvær anslaaes til 18 a 20 Tdr. Lever pr. Garnbaad, 10 Tdr. pr. Linebaad og 2 Tdr. pr. Dybsagnbaad.

Faa Dage efter Nytaar begyndte fremmede Fiskere fra Balsfjorden, Lenvig, Stegøn og Folden enkeltvis at indfinde sig ved Stamsund, Stene og Ure, saaledes at der allerede d. 16de Januar var ankommet til Stamsund 28 Garn- og 50 Linebaade, til Stene 14 Garn- og 20 Linebaade samt til Ure 3 Garn- og 36 Linebaade. Massen af fremmed Almue ankom i den første Uge af Februar, Dybsagnfiskerne dog først mod Maanedens Slutning. Da Fisket i Østlofoten tegnede sig misligt, flyttede nogle Fiskere i Slutningen af Februar derfra til Stamsund og Stene, saa at alt Husrum i disse Vær ved den Tid var optaget. Da Fisket derimod begyndte at slaa til i Østlofoten, flyttede mange Fiskere fra disse Vær til Vaagen og især til Skraaven, saa at sidst i Marts var i Stene ikkuns enkelte Baade tilbage og i Stamsund og Ure kuns omtrent en Trediedel af Almuen. Omtrent 200 Baade bleve liggende tilbage efter Paaske i Haab om Efterfiske, hvilket dog, efter hvad jeg senere har erfaret, blev ganske ubetydeligt. Den 8de Januar blev Natliner første Gang trukne ved Stamsund med en Fangst af 20 à 30 Fisk; Fisket bedredes dog snart til et Udbytte af 100 à 200 og endog 300 Fisk indtil 6te Februar, efter hvilken Tid stormende Veir blev meget til Hinder. Ogsaa naar Redskaber kunde trækkes, var Fangsten da i Regelen ubetydelig indtil Begyndelsen af Marts, hvorefter den atter blev bedre, skjønt fremdeles ujevn indtil Midten af Maanedens, da den holdt sig jevnt omkring 100 à 200 Fisk, og de første 8 Dage af April endog omkring 200 à 400 Fisk. Senere aftog igjen Fangsten og var ved Paasketider meget ubetydelig. For Linefiskerne blev Udbyttet i det Hele taget meget ujevnt. I Stamsund varierede det fra 2 til 16 Tønder Lever pr. Baad; i Ure var det noget bedre. Paa Strækningen Stamsund—Ure tog Garnfisket sin Begyndelse i den sidste Halvdel af Januar, men det var i Begyndelsen ubetydeligt og ujevnt. Først i Februar gav vistnok Fisket paa Eggen ligetil 800 Fisk pr. Baad, men det var ikkuns Faa, som under det urolige Veir og med de korte Dage dristede sig til at sætte Redskaber saa langt fra Land. De fleste gjorde kuns mislig Fangst lige indtil 6te Marts, da Fisken begyndte at nærme sig Land. Fangsten dreiede sig fra den Tid af omkring 150 à 300 Fisk og tiltog daglig. Fra 20de Marts af fiskedes nogle faa Dage endog rigt paa Gimsøstrømmen, men heller ikke for Stamsunds Vedkommende blev dette Fiske af nogen Varighed. Som ventelig kunde være blev Udbyttet ogsaa for Garnfiskerne høist ujevnt, idet det varierede fra 4 og indtil 22 Tdr. Lever pr. Baad. For Stamsunds Vedkommende kan det anslaaes til gjennemsnitlig 13 Tdr. pr. Baad; i Stene og Ure var det noget mindre. Dybsagnfisket for disse Vær begyndte først i Februar med en Fangst af 50 Fisk, men Veiret var meget til Hinder. I Begyndelsen af Marts gik Fangsten dog op til 150 à 200, men var yderst ujevn. Fisket med dette Slags Redskab kan ansees sluttet omkring 23de Marts, da de fleste af Fiskerne da reiste dels til Finmarken, dels til Øst- og dels til Vestlofoten. Udbyttet varierede mellem $\frac{1}{2}$ og 3 Tdr. Lever pr. Baad eller gjennemsnitlig $1\frac{1}{4}$ Tønde.

I Ugen 6te—11te Januar begyndte Hjemfolket ved Balstad at fiske og allerede i den paafølgende Uge begyndte fremmede Fiskere at ankomme til Balstad, saaledes at hersteds var ved Maanedens Udgang samlet ca. 200 Baade. Brandsholmen, Sandsund og Balstad bleve fuldt belagte de første Dage af Februar; Nufsfjord derimod først midt i Maanedens. I den sidste Halvdel af Marts flyttede endel Baade fra Stamsund—Ure og fra Lofotens Ydreside til disse Vær og til Strømøen. Paa den heromhandlede Strækning, fra Ure til Nesland, begyndte Fiskeriet med ret god Fangst, der i Regelen gik op til 300 Fisk paa 4 Stamper Line. Senere var den daglige Fangst for Brandsholmens og Sandsunds Vedkommende i Regelen liden,

ofte mislig, indtil mod Slutningen af Fisket, da der i nogle Sæt fiskedes godt paa alle Redskaber. Ved Balstad og Nufsfjord var Fansten med Line derimod i Regelen god, tildels endog rig, saa ofte Trækning kunde foregaa, medens der med Garn ikke gjordes nogen væsentlig Fangst før ud over Midten af Marts. En betydelig Fisketyngde antages at have været tilstede fra Balstad og vestover, thi efter Fiskernes Udsagn kunde Liner sættes fra Havbunden indtil 30 Favne over samme i en Strækning; omtrent en Mil ud fra Land uden at der mærkedes nogen synderlig Forskjel i Fangsten, der i Almindelighed var jevn god. Omkring Midten af Marts formærkedes Fisk tæt under Land paa hele Strækningen Brandsholmen til Nufsfjord, dog i størst Mængde fra Balstad og vestover, og der foregik et jevn godt, i Regelen endog meget rigt Fiske. Den under Land staaende Fiskemasse trængte efterhaanden videre op igjennem Napstrømmen og ind i Buksnæsfjorden, paa hvilket sidste Sted der sidst i Marts erholdtes indtil et Par Hundreder Fisk paa natstaaede Redskaber. Nogen større Fiskemasse antages dog ikke at have været tilstede i Buknæsfjorden, og i Løbet af den første Uge af April ophørte ogsaa Fisket ganske her. I Napstrømmen derimod begyndte et ganske overordentligt rigt Fiske med alle Slags Redskaber, og dette trak sig efterhaanden nordover langt forbi Strømøen. Da den største Del af Fiskerne fra Balstad og Nufsfjord søgte didhen, blev Rummet paa Søen selvfølgelig knapt og endel Sammenviklinger og Redskabstab fandt Sted i Begyndelsen; men da mange Natlinefiskere gik over til at bruge Dagline og Dybsagn, blev Pladsen tilstrækkelig for dem, der benyttede Notredskaber. I Begyndelsen af April begyndte Fisket at falde ujevnt og tog efterhaanden af indtil det omkring den 9de ganske ophørte; i denne Tid fiskedes derimod ret godt paa de sædvanlige Fiskepladse og tildels nærmere Land. Det gennemsnitlige Udbytte pr. Garnbaad kan ansættes for Nufsfjord til 27 og for Balstad til 20 Tdr. Lever og pr. Linebaad til 17 Tdr. paa begge Steder, medens Udbyttet pr. Dybsagnbaad dreier sig om 8 à 10 Tdr. For Sandsunds og Brandsholmens Vedkommende kan det derimod ikke sættes højere end til 8½ Td. pr. Baad.

Paa Strækningen fra Neslånd og vestover til Lofotodden var Hjemfolket begyndt at fiske strax over Nytaar, og en Fangst af 200 à 300 Fisk var i Januar Maaned ikke ualmindelig. Fra Begyndelsen af Fisket var Fisken usædvanlig stor og leverholdig, hvilke Egenskaber den i mere end sædvanlig Grad beholdt lige til Fiskets Slutning. De til Værene paa denne Strækning i Regelen søgende Fiskere begyndte at indfinde sig sidst i Januar og ved Midten af Februar var det faste Belæg tilstede. Paa Grund af det mislige Fiske i Østlofoten søgte allerede tidligt mange Fiskere derfra til de vestligste Vær og som Følge deraf blev Belægget adskilligt større end de foregaaende Aar. Et større end sædvanligt Antal Kjøbefartøier søgte ogsaa især paa Grund af de høje Fiskepriser østenfor til Værene paa heromhandlede Strækning. — Allerede tidligt i Fisket bemærkedes at Fisketyngden stod nær Land, fra „Mebotten“ og opover, og den nærmede sig Landet mere og mere indtil den i sidste Halvdel af Marts ogsaa her paa flere Steder søgte lige ind paa Bugter og Strømme. Omkring 20de Marts blev Fisk formærket paa Sundstrømmen, paa den saakaldte „Islænding“ eller „Islændingsbugt.“ (I Beretningen om Lofotfisket forrige Aar er feilagtigen anført, at „Islændingen“ er den Del af Sundstrømmen, som ligger længst fra Land; jeg skal herved tillade mig at berigtigede dette derhen, at det er den mellemste Del af selve Sundstrømmen fra Sund og nordover til Andopen). Fisketyngden holdt sig paa dette snevre og indskrænkede Rum ligetil 14de April. Ogsaa forrige Aar havde en ikke ubetydelig Fiskemasse søgt ind paa „Islændingen“, men dette indtraf ikke før mod Slutningen af April Maaned. Iaar foregik fra 20de Marts til 14de April et i Regelen meget rigt Fiske paa „Islændingen“, og den i Sund roende Almue drev i denne Tid udelukkende sit Fiske der. Dagline- og Dybsagnbaadene kom i Regelen 2 og ofte 3 Gange om Dagen fuldlastede til Land, og med Garn fiskedes 600 à 1200 Fisk pr. Baad. Naar dertil kommer, at Fisket paa Grund af Fiskepladsens beskyttede Beliggenhed kunde drives daglig, uhindret af Veiret, maatte det opfiskede Parti i Forhold til Almuens Størrelse blive ganske betydeligt.

En Synkenot af samme Konstruktion, men mindre end den, der tidligere har været benyttet i Østnæsfjorden, blev ogsaa udsat i Sundstrømmen paa det saakaldte Rev, og med denne blev ialt optaget 17,000 Stkr. Fisk.

Ved Reine, Sørvaagen, Tind og Aa fiskedes i Regelen ogsaa godt og jevnt saa ofte Fiskerne kunde komme paa Søen, men det yderst urolige Veir var til stort Hinder for Fisket i disse Vær, ligesom det ogsaa i Forbindelse med usædvanlig stærk Strømsætning foraarsagede et meget betydeligt Tab af Redskaber, hovedsagelig Liner. Det største Tab fandt Sted i Ugen 17de—22de Marts og var betydeligst for Fiskerne i Reine; endel Redskaber bleve senere bragte i Land dels i Opsynsdistriktet og dels i Værø, men i en saa forviklet og uopløselig Tilstand at vedkommende Eiere intet Brug kunde gjøre deraf. Efter 14de April var Fisket ujevnt og i Regelen smaat og efter den i Paaskedagene herskende Storm af N. og N. V. seg Fisketyngden ud af „Islændingen“; senere fiskedes nogle Dage paa Sundsflaget indenfor „Marbakkerne“. Ved Reine og Sørvaagen fiskedes i Ugen efter Paaske fra 100 til 400 Fisk pr. Baad, men 24de April ophørte Fisket saagodtsom ganske, saa at ogsaa Størstedelen af Hjemfolket ved denne Tid ophørte at drive samme. Den Omstændighed, at Fisken den hele Fisketid

stod lige tæt ved Land bidrog dog til at Udbyttet ogsaa ved Reine og Værene vestenfor blev tilfredsstillende. Endel Kjøbefartøier blev ogsaa som sædvanligt liggende tilbage i de vestligste Vær. For Fiskerne i Sund, der drev Fiske paa „Islændingen“, blev Udbyttet særdeles godt; gennemsnitlig kan Lodden pr. Mand antagelig ansættes til ca. 150 Spd., medens det høieste Udbytte, der vides naaet paa en 6 Mands Garnbaad i Sund naaede til 20,000 Fisk, 55 Tdr. Lever og 35 Tdr. Rogn, hvilket efter de gjældende Priser udgjør et Beløb af 340 Spd. pr. Mandslod.

I Dagene mellem 20de og 23de Marts begyndte endel af den til Finmarksfisket bestemte Almue at gjøre sig færdig til Afreise, og ved denne Tid begav ogsaa Mange sig nordover med Dampskibene. Den største Del afreiste de første Dage af April, og den 5te begyndte ogsaa andre Fiskere at afklarere og begive sig paa Hjemveien. I flere af Værene haa dog enkelte Fiskere tilbage i Paavente af Efterfiske, men naar undtages nogle faa Sæt ved Stamsund samt ved de allervestligste Vær, blev dette dog ganske ubetydeligt.

I Haab om at Hovedfisket ogsaa denne Vinter skulde falde til Stamsund og Stene havde Massen af den fremmede Almue søgt til disse Vær, men som foran oplyst forlod saagodtsom hele Massen Stene og omtrent to Trediedele Stamsund og Ure for at begive sig dels til de vestligste Vær, men hovedsagelig til Østlofoten. Fisket faldt rigest vestenfor Ure og som en Særegenhed ved Fisket paa denne Strækning maa udhæves den Omstændighed, at — som anført — Fisken i Vinter paa mange Steder søgte ned i Strømme, Bugter og Fjorde, hvilket for Napstrømmens og Buksnæs fjordens Vedkommerde neppe har fundet Sted i en Menneskealder. Da der ifjor Høst formærkedes Sild paa flere Steder i Vestlofoten, er det ikke urimeligt at antage, at det er Aate, som har trukket Skreien ind paa disse Steder, der ikke er de sædvanlige Gydepladse. Østenfor Ure faldt Fisket i Regelen ustødt og den meste Fisketid ubetydeligt, hvortil Aarsagen efter erfarne Fiskeres Formening for en væsentlig Del skulde være at søge deri, at Sild og anden Aate i ikke ringe Mængde var tilstede i Vestfjorden. Der blev saaledes oftere fanget Skrei, som indeholdt Sild, ligesom der ogsaa enkelte Gange blev fisket Storsei paa Garnene; Hval og Nise saaes ogsaa til enkelte Tider i Fjorden. Da Gydningstiden indtraf stødte imidlertid Fisken under Land saavel paa Gimsøstrømmen, hvor den dog ikke var tilstede i synderlig Mængde, som paa hele Strækningen mellem Henningsvær og Skraaven, og at dømme efter det rige Fiske som da faldt, maa Fiskemassen have været ganske betydelig.

Da der i Østnæsfjorden var forsamlet ikkuns en ringe Almue, der udelukkende bestod af Line og Dybsagnfiskere, blev der ikke udstedt Forbud imod Brug af Garn i den indre Del af Fjorden; hvorimod Deling af Havet efter derom fremsat Begjæring blev iværksat for Ørsvaags, Ørsnæs's og Hopens Vedkommende.

Resultaterne af den ved Opsynet foretagne Optælling af Fiskere, Baade, Fartøier osv., indeholdes i efterfølgende Tabeller.

Tabellerne følge paa omstaaende Side.

Tabel No 1.

Fortegnelse

over Antallet af antegnede Baadmandskaber og Fiskere, udvisende disses Hjemsteder og Fordeling ved de forskjellige Slags Redskaber.

Hjemsteder.	Garn.				Line.			Dybsagn.			Samlet Antal.		
	Mand.	Baadmandskaber.	Baade.	Garnbaade, udrustede med Liner.	Mand.	Baadmandskaber.	Baade.	Mand.	Baade		Mand.	Baadmandskaber.	Baade.
									med Liner.	uden Liner.			
Haugesund	-	-	-	-	-	-	-	5	1	-	5	1	1 ¹⁾
Borgund	-	-	-	-	-	-	-	4	-	1	4	1	1 ¹⁾
Christianssund	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1	2	1	1
Thronhjems By	-	-	-	-	-	-	-	12	-	4	12	4	4
Ørkedalen	-	-	-	-	-	-	-	3	-	1	3	1	1
Stadsbygden	115	23	29	-	-	-	-	4	-	1	119	24	30
Ørlandet	50	10	11	-	-	-	-	91	-	24	141	34	35
Bjugn	-	-	-	-	-	-	-	26	-	8	26	8	8
Aafjord	-	-	-	-	-	-	-	50	-	14	50	14	14
Hitteren	-	-	-	-	-	-	-	6	-	2	6	2	2
Søndre T.hjems Amt	165	33	40	-	-	-	-	192	-	54	357	87	94
Fladanger	10	2	3	-	-	-	-	-	-	-	10	2	3
Lexvigen	5	1	2	-	-	-	-	-	-	-	5	1	2
Ytterøen	-	-	-	-	-	-	-	3	-	1	3	1	1
Beitstaden	-	-	-	-	-	-	-	10	-	3	10	3	3
Inderøen	-	-	-	-	-	-	-	3	-	1	3	1	1
Indherred	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1	2	1	1
Kolvereid	6	1	1	-	5	1	1	3	-	1	14	3	3
Lekø	61	10	10	-	-	-	-	114	1	47	175	58	58
Nærø	30	5	5	-	-	-	-	12	-	4	42	9	9
Nordre T.hjems Amt	112	19	21	-	5	1	1	147	1	58	264	79	81
Binddalen	29	5	5	-	-	-	-	164	-	65	193	70	70
Brønø	260	46	51	6	38	9	9	425	-	185	723	240	245
Vegø	36	6	7	2	364	82	82	-	-	-	400	88	89
Tjøttø	209	37	40	26	432	93	109	-	-	-	641	130	149
Alstahaug	447	74	80	6	45	10	10	10	-	4	502	88	94
Herø	124	21	21	-	69	18	18	21	1	6	214	46	46
Vefsen	352	59	62	2	-	-	-	-	-	-	352	59	62
Hemnæs	329	55	56	-	8	2	2	2	-	1	339	58	59
Mo	110	18	21	-	-	-	-	-	-	-	110	18	21
Lurø	104	17	17	-	51	12	12	33	1	14	188	44	44
Næsne	526	86	88	-	24	6	6	39	-	16	589	108	110
Rødø	229	38	39	-	140	31	31	20	-	10	389	79	80
Gilleskaal	392	68	99	31	34	8	8	2	1	-	428	77	108
Beieren	125	23	24	23	-	-	-	3	1	1	128	25	26
Skjerstad	590	99	100	-	46	12	16	3	-	1	639	112	117
Saltdalen	400	67	70	3	-	-	-	-	-	-	400	67	70
Bodø	201	34	41 ¹⁾	9	82	19	25	16	-	7	299	60	73
Folden	339	56	82	2	207	45	57	20	-	8	566	109	147
Stegen	268	45	51	-	317	71	93	32	-	13	617	129	157
Hammerø	145	24	29	1	192	43	55	16	-	7	353	74	91
Ofoten	192	32	40	-	314	76	95	63	3	23	569	134	161
Lødingen	130	22	28	1	286	88	103	5	-	2	421	112	133
Tysfjord	42	7	8	-	147	35	41	-	-	-	189	42	49
Vaagen	192	32	38	3	563	149	187	22	5	6	777	192	236
Borge	136	20	21	6	46	11	11	-	-	-	182	31	32
Buksnæs	483	79	120	58	709	158	174	4	-	2	1,196	239	296
Gimsø	-	-	-	-	5	1	1	-	-	-	5	1	1
Flakstad	265	49	76	41	347	81	132	2	-	1	614	131	209
Bø i Vesteraalen	6	1	1	-	5	1	1	-	-	-	11	2	2
Hadsel	89	15	18	-	532	123	140	-	-	-	621	138	158
Sortland	13	2	2	-	51	13	15	-	-	-	64	15	17
Dvergberg	-	-	-	-	2	1	1	2	-	1	4	2	2
Nordlands Amt	6,763	1,137	1,335	220	5,056	1,198	1,434	904	12	373	12,723	2,720	3,154

1) Listerbaad.

Hjemsteder.	Garn.				Line.			Dybsagn.			Samlet Antal.		
	Mand.	Baadmandskaber.	Baade.	Garnbaade udrustede med Liner.	Mand.	Baadmandskaber.	Baade.	Mand.	Baade.		Mand.	Baadmandskaber.	Baade.
									med Liner.	uden Liner.			
Trondenæs	622	102	116	2	189	50	56	20	1	6	831	159	179
Kvædfjord	374	62	63	-	-	-	-	35	10	5	409	77	78
Ibestad	451	76	89	2	615	142	166	21	3	6	1,087	227	264
Tranø	186	31	45	-	178	40	48	9	1	2	373	74	96
Lenvig	175	29	42	-	181	44	58	91	3	31	447	107	134
Berg	-	-	-	-	4	1	1	-	-	-	4	1	1
Maalselven	6	1	1	-	-	-	-	-	-	-	6	1	1
Balsfjorden	6	1	1	-	136	34	36	-	-	-	142	35	37
Malangen	17	3	3	-	4	1	1	-	-	-	21	4	4
Tromsø	24	4	4	-	82	22	25	11	1	3	117	30	33
Tromsøundet	-	-	-	-	49	12	12	12	1	3	61	16	16
Skjervø	-	-	-	-	59	14	14	-	-	-	59	14	14
Lyngen	58	11	11	-	251	62	64	2	-	1	311	74	76
Dyrø	12	2	3	-	-	-	-	4	1	-	16	3	4
Karlsø	-	-	-	-	23	6	6	-	-	-	23	6	6
Tromsø Amt	1,931	322	378	4	1,771	428	487	205	21	57	3,907	828	943

Sammendrag.

I. Byer. *)													
Hougesund	-	-	-	-	-	-	-	5	1	-	5	1	1
Christianssund	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1	2	1	1
Thronhjøm	-	-	-	-	-	-	-	12	-	4	12	4	4
Tromsø	24	4	4	-	82	22	25	11	1	3	117	30	33
II. Landdistrikter fogderivis.													
Sogn	-	-	-	-	-	-	-	4	-	1	4	1	1
Ørkedalen	-	-	-	-	-	-	-	3	-	1	3	1	1
Fosen	165	33	40	-	-	-	-	177	-	49	342	82	89
Stør- og Værdalen	5	1	2	-	-	-	-	-	-	-	5	1	2
Inderøen	-	-	-	-	-	-	-	16	-	6	18	6	6
Namdalen	107	18	19	-	5	1	1	131	1	52	243	72	73
Søndre Helgeland	1,457	248	266	42	948	212	228	620	1	260	3,025	721	755
Nordre Helgeland	1,298	214	221	-	223	51	51	94	1	41	1,615	307	314
Salten	2,824	477	572	70	1,625	397	493	160	5	62	4,609	941	1,132
Lofoten og Vesteraalen	1,184	198	276	108	2,260	538	662	30	5	10	3,474	751	953
Senjen og Tromsø	1,907	318	374	4	1,689	406	462	194	20	54	3,790	798	910
III. Landdistrikter amtsvis.													
Nordre Bergenhus Amt	-	-	-	-	-	-	-	4	-	1	4	1	1
Søndre Thronhjøm Amt	165	33	40	-	-	-	-	180	-	50	345	83	90
Nordre Thronhjøm Amt	112	19	21	-	5	1	1	147	1	58	264	79	81
Nordlands Amt	6,763	1,137	1,335	220	5,056	1,198	1,434	904	12	373	12,723	2,720	3,154
Tromsø Amt	1,907	318	374	4	1,689	406	462	194	20	54	3,790	798	910
IV. Byerne tilsammen													
	24	4	4	-	82	22	25	30	2	8	136	36	39
V. Landdistrikterne tilsammen													
	8,947	1,507	1,770	224	6,750	1,605	1,897	1,429	33	536	17,126	3,681	4,236
VI. By- og Landdistrikter													
	8,971	1,511	1,774	224	6,832	1,627	1,922	1,459	35	544	17,262	3,717	4,275

*) Bodø By er sammenslaet med Bodø Landdistrikt og saaledes henregnet til Landet.

Tabel No. 2.

Fortegnelse

over Antallet af de i de forskellige Vær antegnede Baadmandskaber og Fiskere samt disses
Fordeling ved de forskellige Slags Redskaber.

Tilholdssted i Lofoten.	Garn.				Line.			Dybsagn.			Samlet Antal.		
	Mand.	Baadmand- skaber.	Baade.	Garnbaade udrustede med Liner.	Mand.	Baadmand- skaber.	Baade.	Mand.	Baade.		Mand.	Baadmand- skaber.	Baade.
									med Liner.	uden Liner.			
Brettesnæs	4	1	1	-	-	-	-	8	4	-	12	5	5
Skraaven, Skjoldvær og Guldbrandsø	357	61	65	1	97	27	27	129	8	49	583	145	149
Østsiden af Østnæsfjor- den	4	1	2	1	340	113	128	1	-	1	345	115	131
Vestsiden af Østnæsfjor- den	22	4	5	-	162	54	85	2	1	-	186	59	91
Svolvær med Osan	214	35	43	1	294	87	100	62	9	15	570	146	167
Kabelvaag	348	58	59	1	169	44	44	44	1	16	561	119	120
Storvaagen	409	68	69	-	52	13	13	53	-	23	514	104	105
Ørsvaag	80	13	18	-	91	21	22	13	-	5	184	39	45
Ørsnæs	62	10	14	-	242	59	76	21	-	7	325	76	97
Hopen og Kalle	95	16	22	1	355	80	116	15	-	6	465	102	144
Henningsvær og Festvaag Finhavn og Øerne	1,963	333	351	2	1,204	261	273	194	2	55	3,361	651	681 ¹⁾
Stamsund	95	14	16	7	45	11	12	-	-	-	140	25	28
Stene (nedre og øvre)	2,212	365	429	2	556	137	165	62	-	24	2,830	526	618
Ure	918	152	174	5	199	45	57	639	3	257	1,756	457	491
Brandholmen og Sand- sund	566	94	124	5	491	112	157	140	-	56	1,197	262	337 ²⁾
Balstad	267	44	61	28	320	70	73	-	-	-	587	114	134
Nufsfjord og Strømø	253	42	54	21	959	209	219	10	1	3	1,222	255	277
Sund og Næsland	192	32	35	1	453	101	103	20	-	9	665	142	147
Reine, Havnø og Ole- nilsø	167	31	46	20	200	49	70	18	3	7	385	90	126
Moskenæs	292	54	74	51	281	61	87	7	2	3	580	120	166
Sørvaagen	169	31	33	31	43	11	11	3	1	1	215	44	46
Aa, Tind, Evenstad og Tun	128	24	28	18	171	40	43	18	-	7	317	71	78 ²⁾
Tun	154	28	51	28	108	22	41	-	-	-	262	50	92

Sammendrag.													
Østlofoten (Brettesnæs til Hopen)	1,595	267	298	5	1,802	498	611	348	23	122	3,745	910	1,054
Henningsvær m. m.	1,963	333	351	2	1,204	261	273	194	2	55	3,361	651	681
Vestlofoten (Finhavn til Aa, Tind m. m.	5,413	911	1,125	217	3,826	868	1,038	917	10	367	10,156	2,156	2,540
Tilsammen	8,971	1,511	1,774	224	6,832	1,627	1,922	1,459	35	544	17,262	3,717	4,275

¹⁾ 1 Listerbaad og 1 Dampfiskbaad. ²⁾ 1 Listerbaad.

Tabel No. 3.

Opgave

over de i de forskjellige Vær antegnede Fiskere, fordelte efter deres Hjemsteder.

Fiskevær.	Fiskere fra Byerne.				Fiskere fra Nordre Bergenhus Amt.	Fiskere fra Søndre Thronhjems Amt.	Fiskere fra Nordre Thronhjems Amt.	Fiskere fra Nordlands Amt.	Fiskere fra Tromsø Amt.	Ialt.
	Hauge-sund.	Kristian-sund.	Thron-dhjem.	Tromsø.						
Brettesnæs	-	-	-	-	-	-	-	12	-	12
Skraaven, Skjoldvær og Guldbrandsø	-	-	-	-	-	-	3	213	367	583
Østnæsfjorden, Følstad og Helle	-	-	-	-	-	-	-	470	58	531
Svolvær med Osan	-	-	-	3	-	-	-	76	494	570
Kabelvaag	-	-	-	-	-	-	-	317	211	561
Storvaagen	-	-	-	33	-	-	-	491	11	514
Ørsvaag	-	-	-	12	-	-	-	173	11	184
Ørsnæs	-	-	-	-	-	-	-	279	46	325
Hopen og Kalle	-	-	-	-	-	-	-	369	96	465
Henningsvær, Festvaag og Guldvik	5	2	6	-	-	277	31	2,268	772	3,361
Finhavn og Øerne	-	-	-	-	-	-	-	93	47	140
Svarholdt, Stamsund og Æsøen	-	-	3	38	-	27	48	1,862	852	2,830
Stene	-	-	-	7	-	29	165	1,219	336	1,756
Ure	-	-	-	13	4	10	3	963	204	1,197
Mortsund, Brandsholm og Sandsund	-	-	-	-	-	-	-	552	35	587
Balstad	-	-	-	-	-	-	-	1,120	102	1,222
Strømø og Nufsfjord	-	-	-	-	-	-	-	655	10	665
Sund og Nesland	-	-	-	-	-	-	-	351	34	385
Reine, Havnø og Olenilø	-	-	-	-	-	-	-	523	57	580
Moskenæs	-	-	-	-	-	-	-	210	5	215
Sørvaagen	-	-	3	-	-	-	6	292	16	317
Aa, Tind og Evenstad	-	-	-	-	-	-	-	262	-	262
Sammendrag.										
Østlofoten	-	-	-	48	-	-	3	2,400	1,294	3,745
Henningsvær m. m.	5	2	6	-	-	277	31	2,268	772	3,361
Vestlofoten	-	-	6	58	4	66	222	8,102	1,698	10,156
Summa	5	2	12	106	4	343	256	12,770	3,764	17,262

Tabel No. 4.

Fortegnelse

over Kjøbefartøier og Bygdefarsjægter, forsamlende i Lofoten den 16de Marts 1873, disses Hjemsteder, Drægtighed, Antal af Besætning m. M.

Hjemsteder.	Skønnert eller Galeas.	Slup.	Jagt.	Jagtgaleas eller Jagt.		Skoite.	Samtlige Farteiers		Samlet Drægtighed i Tønder.	Gjennemsnit af	
				Kjøbef.	Bygdefars.		Antal.	Besætning.		Besætning pr. Fartøi.	Drægtighed i Tønder.
Flekkefjord	-	-	1	-	-	-	1	4	400	4,0	400
Skudesnæs	-	-	1	-	-	-	1	4	400	4,0	400
Haugesund	-	-	1	-	-	-	1	5	600	5,0	600
Hardanger	-	-	1	-	-	-	1	4	370	4,0	370
Bergen	-	3	27	-	-	-	30	147	14,420	4,9	480
Aalesund	-	1	3	-	-	1	5	28	2,600	5,6	520
Christianssund	5	1	19	3	-	1	29	145	13,250	5,0	457
Throndhjem	3	-	13	44	-	1	61	319	31,410	5,2	515
Indherred	-	-	2	-	-	-	2	12	1,150	6,0	575
Ørlandet og Fosen	-	-	10	3	-	2	15	56	4,930	3,7	329
Namdalen	3	-	13	6	-	-	22	105	9,630	4,8	438
Helgeland	1	1	29	6	28	6	71	254	37,850	3,6	533
Salten	5	2	38	11	4	7	67	284	30,190	4,2	450
Bodø	1	-	10	2	-	-	13	55	5,150	4,2	396
Lofoten og Vesteraalen	2	-	13	9	6	5	35	107	17,480	3,1	499
Senjen og Tromsø	2	1	21	3	-	9	36	161	13,610	4,5	378
Tilsammen	22	9	202	87	38	32	390	1,690	183,440	-	-

Tabel No. 5. **Kjøbefartøiernes Fordeling i Fiskedistriktet den 16de Marts 1873.**

Slags Fartøi.	Skraa- ven.	Svol- vær.	Kabel- vaag.	Stor- vaa- gen.	Ørs- vaag.	Ørs- næs.	Ho- pen.	Hen- nings- vær.	Stam- sund.	Stene.	Ure.	Mort- sun- det.	Bal- stad.	Nufa- fjord.	Sund.	Havnø	Reine.	Sør- vaa- gen.	Bogen	Til- sam- men.
Skonnert eller Galeas	1	1	1	-	-	-	-	3	5	5	-	-	1	1	1	-	2	1	-	22
Slup	1	-	-	-	1	-	-	-	4	1	1	-	-	-	-	-	1	-	-	9
Jagt	5	4	2	12	2	3	4	38	28	20	12	3	20	5	11	7	10	13	1	200
Kjøbejagt	1	3	-	2	-	1	1	25	19	12	6	3	5	4	3	-	1	3	-	89
Bygdefarsjægt	-	-	-	1	-	-	-	8	5	7	-	-	7	2	-	-	3	5	-	38
Skøite	-	1	2	-	1	-	4	2	4	1	-	2	4	3	2	1	2	3	-	32
Tilsammen	8	9	5	15	4	4	9	76	65	46	19	8	37	15	17	8	19	25	1	390

Sammenlignet med forrige Aar udviser den iaar foretagne Optælling en Forøgelse i samtlige Fiskeres Antal af 489 Mand eller 71 Baadmandskaber. Garnfiskernes Antal skulde nemlig være forøget med 425 Mand eller 75 Baadmandskaber, og Dybsagnfiskernes med 182 Mand eller 56 Baadmandskaber, hvorimod Linefiskernes Antal skulde være aftaget med 117 Mand eller 60 Baadmandskaber. Naar der bortsees fra de enkelte Baadmandskaber fra Haugesund og Borgund, falder Forøgelsen med 54 Mand paa Nordre Thronhjems Amt og med 686 Mand paa Tromsø Amt, hvorimod der fra Søndre Thronhjems Amt var 55 Mand og fra Nordlands Amt 205 Mand færre end forrige Aar.

Efter det feilslagne Sildefiske saavel i Senjen som paa Helgeland kunde der have været Grund til at antage, at en langt større Søgning til Lofotfisket vilde have fundet Sted. At dette imidlertid ikke blev Tilfældet, havde for en Del sin Aarsag i, at mange Fiskere, især fra de fjernere Distrikter, efter i længere Tid forgjæves at have ventet paa Silden, vare aldeles blottede for Proviant, Udrustning og Midler til at komme til Lofoten. Blandt dem, som indfandt sig for at søge Beskæftigelse som Leiekarle, maatte mange med uforrettet Sag atter forlade Distriktet. At Nordlands Amts Almue istedetfor at forøges derimod i nogen, skjønt just ikke synderlig betragtelig Grad er aftaget, har antagelig sin Aarsag deri, at alt Flere og Flere drive Fiske fra Værene paa Helgeland og i Salten. Skulde Sildefiskerierne vedvarende slaa mindre godt til, er det at antage, at Almuens Antal i Lofoten i det Hele vil komme til at tiltage end stærkere end Tilfældet var i denne Vinter.

Som det af Tabellerne vil sees, er Antallet af Kjøbefartøier forøget fra 361 forrige Aar til 390 iaar.

Efter de foretagne Tællinger skulde det samlede Antal Fiskere og Fartøisfolk, som vare forsamlede i Opsynsdistriktet under dette Aars Lofotfiske, have udgjort 18,952 Mand, mod 18,315 Mand forrige Aar.

I Telegram af 14de April blev det Kongelige Departement underrettet om, at det i Lofoten til den Tid opfiskede Kvantum Fisk antagelig kunde anslaaes til 19½ Millioner, hvoraf omtrent 11½ Millioner vare saltede for at virkes til Klipfisk og omtrent 7½ Millioner vare hjældhængte til Rundfisk, medens Resten, eller omtrent ½ Million var medgaaet til Fortæring under Fisket samt til Forsendelse til Husbrug omkring i Distrikterne. Hvad der blev opfisket efterat Opsynet var traadt ud af Virksomhed er anslaaet til 50,000 Fisk, der imidlertid er et for ringe Kvantum til at have nogen Indflydelse paa Størrelsen af de foran opgivne Partier.

Nedenstaaende tabellariske Oversigt udviser, hvorledes ovennævnte Partier ere fordelte i Fiskedistriktet, samt hvad der antages opfisket med de forskjellige Slags Redskaber.

Tabel No. 6

Vær eller Samling af Vær.	Garnfisk.	Gjennemsnitspris.	Linefisk.	Gjennemsnitspris.	Dybsagufisk.	Gjennemsnitspris.	Saltet.	Hjældhængt	Forbrugt.	Tilsammen.	Lever.	Gjennemsnitspris.	Rogn.	Gjennemsnitspris.	Fiskehoveder.	Gjennemsnitspris.
		Ort		Ort		Ort					Tdr.	Ort	Tdr.	Ort		Sk.
Brettesnæs—Svolvær	800000	38½	498000	33	65000	32	853000	430000	80000	1363000	3600	32	900	40	250000	24
Kabelvaag—Ørsvaag	984000	38	347000	34	76000	29	1207000	150000	50000	1407000	3700	30	1200	40	690000	24
Ørsnæs—Hopen . . .	289000	35	595000	32½	26000	31	740000	130000	40000	910000	2400	30	1000	40	100000	24
Henningsvær	2000000	34	1054000	32	136000	32	1650000	1430000	110000	3190000	8200	30	2100	44	1120000	28
Øerne—Ure	2210000	38	1790000	36	250000	34½	2240000	1890000	120000	4250000	10800	32	3100	43	900000	26
Brandsholmen—Nufsfjord	892000	30	2850000	28	52000	26	2070000	1670000	554000	3794000	9640	30	4200	45	870000	24
Sund—Lofotodden . .	1607000	31	2849000	27	130000	27½	2740000	1800000	46000	4586000	11660	27½	5500	40	920000	20
Tilsammen	8782000	-	9983000	-	735000	-	11500000	7500000	500000	19500000	50000	-	18000	-	4850000	-

Ligesom de nærmest foregaaende Vintre var Fisken ogsaa iaar meget fed og leverholdig og holdt sig saa ligetil henimod Fiskets Slutning. I Begyndelsen af Februar udfordredes der ikkuns 260 Garnfisk og 380 Linefisk for at give en Tønne Lever og ved Slutningen af Maanedens omtrent 300 Garnfisk og 420 Linefisk, hvilket Forhold vedblev ligetil mod Slutningen af Marts. I Begyndelsen af April udfordredes der 340 Garnfisk og 440 Linefisk for at give en Tønne Lever. Ogsaa i Vestlofoten var Fisken den hele Fisketid igjennem usædvanlig leverholdig og mellem Linefiske og Snørefiske var der ingen væsentlig Forskjel. Antagelig har henimod 390 Stk. Fisk gjennemsnitlig givet en Tønne Lever, 24 à 25 en Vog Rundfisk og 120 Stkr. vil antagelig gjennemsnitlig give 6½ Vog Klipfisk. Tranpartiet kan anslaaes til ca. 25,000 Tønder, og af Rogn blev der virket ca. 18,000 Tønder, hvoraf dog en ikke ubetydelig Del vil blive mindre god Vare. Af Medicintran blev der tilvirket 470 Tønder og af Raastof til Guanofabrikation blev indsamlet henimod 5 Millioner Fiskehoveder foruden endel Fiskerygge.

Lofotfiskets Udbytte ansloges forrige Aar til 9,250,000 saltet og 7,500,000^mhjældhængt Fisk, hvorhos det blev anført, at der var Grund til at antage, at Anslaget, navnlig af Klipfiskpartiet, vilde komme til at vise sig noget for lavt, sammenlignet med hvad samme skulde være, beregnet efter den erlagte Medicinalafgift, hvilket ogsaa viser sig at have været Tilfældet.

Opgave

over Medicinalafgift, tilfalden Nordlands og Tromsø Amtskommuner i Aaret 1872 ifølge Lov af 12te Mai 1866.

Efter de fra Toldstederne modtagne Fortegnelser med Bilage har Afgiften i det Hele udgjort 30,199 Spd. 86 β Fordelt paa de forskjellige afgiftspligtige Produkter falder Afgiften saaledes:

93,321 store Hundreder Klipfisk à 4 β	3,100 Spd. 84 β
55,329½ Tønder Tran à 12 β	5,532 — 112 -
25,864½ Tønder Rogn à 1½ β	323 — 36½ -
710,996½ Vog Tørfisk à 1 β	5,942 — 116½ -
914,983 Tønder Sild à 2 β	15,249 — 86 -
166 Tønder Saltsild à 2 β	2 — 92 -
19,916 Vog Raafisk à ½ β	55 — 38½ -

30,199 Spd. 86 β

Efter foranstaaende Opgave, der er mig meddelt af Medicinalfondets Kasserer, har Klipfiskpartiet udgjort 11,198,500 Fisk, regnet efter smaa Tusinder, og dersom de Partier, der ere virkede udenfor Opsynsdistriktet, ansættes til 800,000, skulde som antaget det af Opsynet gjorde Overslag være ca. 1,150,000 Fisk for lidet.

Antages det, at 27 Stkr. Fisk gennemsnitlig have givet en Vog Rundfisk, skulde der i det Hele være virket 19,197,000 Stkr. Rundfisk. For Opsynsdistriktets Vedkommende blev Rundfiskpartiet anslaaet til 7,500,000, hvorefter Udbyttet af denne Vare for de Fiskerier, som falde andetsteds i Nordlands og Tromsø Amter, skulde have udgjort omtrent 11,700,000 Stkr. Da dette imidlertid neppe kan antages at have været Tilfældet, tør det med Sikkerhed sluttet, at Opsynets Opgave ogsaa over Rundfiskpartiet snarere har været for lavt end for høit anslaaet. Sammenlignet med foranstaaende Opgave over den erlagte Medicinalafgift, maa det saaledes antages, at Opsynets Opgave i det hele har været for lavt ansat med ca. 2 $\frac{3}{4}$ Million Fisk, og det samlede Udbytte af forrige Aars Lofotfiske skulde altsaa have udgjort ca. 20 Millioner Fisk. Rognpartiet har paa det Nærmeste været rigtigt anslaaet, hvorimod Tranpartiet har været noget for lavt.

Af Handelsmænd paa Hjemstederne blev Fisken i første Dage af Fisket paa enkelte Steder betalt med 25 Ort pr. 120 Stkr., men det varede kun ganske kort, at Prisen holdt sig saa lav; paa de fleste Steder begyndte man med 30 Ort og eftersom Kjøbefartøierne naaede frem, steg Priserne efterhaanden. I Skraaven varierede de mellem 30 og 35 Ort for Line- og Snørefisk og mellem 37 $\frac{1}{2}$ og 39 Ort for Garnfisk; enkelte Dage var den sidste endog oppe i 40 Ort. I de øvrige Vær i Østlofoten vare Priserne i Regelen noget lavere end i Skraaven, dog blev Garnfisk ogsaa i Kabelvaag til enkelte Tider betalt med indtil 40 Ort. I første Halvdel af Februar blev Garnfisk i Stamsund og Stene betalt med 37 $\frac{1}{2}$ Ort, men i Resten af Maaneden og ligetil henimod Slutningen af Marts stod den stadig omkring 40 Ort. Mod Slutningen af Fisket, da mange Kjøbefartøier havde forladt disse Vær, gik den atter ned til 35 Ort. Linefisk blev stadig betalt med 1 à 2 $\frac{1}{2}$ Ort og Dybsagnfisk med indtil 5 Ort mindre end Garnfisk. I Ure vare Priserne i Regelen noget lavere end i Stamsund og Stene; men mod Slutningen af Fisket blev ogsaa der holdt de samme høie Priser. Som Følge af det rige Fiske mellem Balstad og Sund vare Priserne der meget variable; naar Kjøbernes Antal var saa ringe, at de om Aftenen ikke kunde modtage al den Fisk, som blev dem tilbuden, hændte det endog at Prisen varierede 10 à 12 $\frac{1}{2}$ Ort fra Morgen til Aften. For Lever til Medicintran af Linefisk betaltes 30 og af Garnfisk 35 Ort pr. Tønne; for ældre Lever kan Gjennemsnitsprisen antagelig sættes til 30 Ort pr. Tønne. Da Rognen paa den Tid, da Fisket slog bedst til, allerede var begyndt at blive temmelig blød og der desuagtet som sædvanligt blev fortsat med Tilvirkning af denne Vare, er det sandsynligt, at der, som før anført, vil komme endel mindre god Rogn i Handelen. Den forannævnte Omstændighed i Forbindelse dermed, at Rogn ogsaa benyttes til Agn ved Daglinefisket, gjør det yderst vanskeligt med nogenlunde Sikkerhed at kunne opgive det samlede Parti saavel som Gjennemsnitsprisen. Efter bedste Skjøn vil denne antagelig kunne sættes til 43 Ort pr. Tønne. Paa Grund af den stærke Konkurrence, der er indtraadt i Handelen med Fiskeaffald, steg Prisen paa Fiskehoveder, saaledes at den paa enkelte Steder gik op til 32 β pr. 120 Stkr.; den gennemsnitlige Pris kan dog neppe sættes høiere end til 24 β for Hoveder og 18 β for Rygge, alt pr. 120 Stkr.

Efter de foran angivne Talstørrelser er Udbyttet af dette Aars Lofotfiske for Almuen at betragte som et godt Middelsaar; og naar der tages Hensyn til de ganske usædvanlig høie og jevne Priser saavel paa Fisk som Lever og Rogn, har Fisket for Almuen i det Hele sikkerligen været mere end almindelig lønnende. Som allerede anført var det imidlertid Tilfældet, at Udbyttet faldt mere end almindelig ulige. For deres Vedkommende, der havde søgt til de østligste Vær og forladt Fisket ved den Tid, det begyndte at slaa til i Østlofoten, blev det yderst misligt eller for Intet at regne; for dem, som vare tilstede imedens Fisket slog til i Østlofoten, blev Udbyttet derimod taalelig tilfredsstillende, og for alle dem, som fiskede paa Strækningen vestenfor Brandsholmen, blev det særdeles godt og endog meget rigt.

Det er tidligere anført, at vedholdende Uveir var til stort Hinder for Fiskeriets Drift. Under Landvindsstormene mellem 16de og 28de Januar var der kuns liden Almue fremkommet til Distriktet, saaledes at den ikke kunde siges i væsentlig Grad at hindre Fiskeriets Drift, hvorimod den meget bidrog til at forsinke Almuens Fremkomst. Men ogsaa fra 7de Februar og saagodtsom ligetil Fiskets Slutning var Veiret meget uroligt og stormende. Det langvarigste Uveir indtraf i Dagene mellem 7de og 13de, 16de og 21de samt 23de og 28de Februar. I Østlofoten faldt der i Februar 8, i Marts 8 og i April 2 Dage, paa hvilke Ingen kunde komme paa Søen. I Vestlofoten var dette Tilfældet i 13 Dage i Februar, 9 i Marts og 1 i April; desuden faldt der i Februar 6 à 8, i Marts 10 à 12 og i April 2 Dage, paa hvilke kun Lineredskaber kunde trækkes. Uagtet det urolige Veir var Ulykkestilfælde paa Søen, der medførte Tab af Menneskeliv, ikke hyppigere end almindelig. Efter hvad der kom til Opsynets Kundskab omkom der ved Helle 1 Mand, ved Svolvevær 5, ved Henningsvær 4, ved Stamsund 5 og ved Balstad 2 Mand eller ialt 17 Mand.

Naar undtages ved Reine og Sørvaagen var Tabet af Fiskeredskaber i det Hele taget mindre end sædvanligt, hvilket maa tilskrives dels at Fisket — navnlig i Vestlofoten — gennem længere Tid faldt paa beskyttede Steder, og dels at svær Søgang sjelden indtraf. Stærk Strømsætning foraarsagede dog oftere større Sammenviklinger. Hvad der af Redskaber tabtes

østenfor Balstad var forholdsvis ubetydeligt, men ved Balstad og Nufsfjord var det ikke ualmindeligt, at Tabet af Liner gik op til 3 à 4,000 pr. Baad. I Dagene mellem 17de og 23de Marts indtraf ved Reine og Sørvaagen under stærk Strømsætning et betydeligt Tab af Redskaber især Liner. Endel blev vistnok atter bragt paa Land i nævnte Vær og endel blev indbjerget til Værø, men de vare i en saa sammenviklet Tilstand, at det ikke lod sig gjøre at greie dem ud. De til Opsynet afleverede og ved Fiskets Slutning af Eierne ikke afhentede Redskaber ere som tidligere opbevarede i Svolvevær, Stamsund og Sørvaagen og den over disse Redskaber lovbefalede Fortegnelse, hvoraf Aftryk vedlægges, er omdelt paa sædvanlig Maade. Da det var sandsynligt, at Udbringendet af de i Svolvevær og Sørvaagen fra forrige Aar tilbageliggende Redskaber ikke vilde være tilstrækkeligt til at dække Realisations-Omkostningerne, og da der ikke var Anledning til at faa dem solgte som Appendix ved en anden Auktion, ere de fremdeles henliggende paa de nævnte Steder. Regnskabet udviser en Udgift ved de bjergede Redskaber af 71 Spd. 50 β mod en Indtægt af 69 Spd. 96 β .

Sundhedstilstanden under Fisket maa siges i det Hele taget at have været ret tilfredsstillende.

Opsynet var i Virksomhed fra 21de Januar til 14de April. Af Opsynspersonalet var Lensmand Kjeldsberg overdraget Opsynet i Skraaven, Østnæsfjorden og Svolvevær med Assistance paa sidstnævnte Sted af en Underopsynsbetjent; Lieutenant Proet var med Skøiten „Sommersilden“ overdraget Opsynet i Kabelvaag, Storvaagen, Ørsvaag, Ørsnæs og Hopen med Assistance paa de 2de sidstnævnte Steder af en Underopsynsbetjent; Lensmand Havig var stationeret i Henningsvær; Lieutenant Juel med Skøiten „Skreien“ overtog Opsynet i Værene paa Strækningen fra Finhavn til Urebjerget; Lensmand O. Olsen i Værene paa Strækningen derfra til og med Nufsfjord og Lensmand Bentzen med Assistance af en Underopsynsbetjent i samtlige Vær vestenfor Nufsfjord. Dæksbaaden „Lunnen“ assisterede nogen Tid ved Opsynet i Henningsvær og senere i Hopen, hvor den forblev stationeret til Fiskets Slut. Paa Grund af den stærke Tilstrømning af Almue til Stamsund, Stene og Ure blev det befundet nødvendigt at engagere endnu en Opsynsbetjent, og Hr. Th. Frost blev som saadan fra Marts Maanedes Begyndelse stationeret i Ure.

Kjendtmand Mjkal Jøhnson Korsvig, der havde været i Opsynets Tjeneste ligefra den første Tid dette blev organiseret og som i den sidste Tid af Fisket havde lidt af et Underlivstilfælde, afgik desværre ved Døden ombord paa det Dampskib, med hvilket han foretog Hjemreisen. — Som extraordinær Dommer fungerede Sagfører Chr. Mathiesen.

Af Opsynet blev ialt dekretet 57 Mulkter, nemlig: 2 for at have fisket uden Baadmærker, 5 for Forstyrrelse af den almindelige Rolighed, 35 for i ulovlig Tid at have begivet sig paa Søen til Udsætning eller Trækning af Redskaber; 7 for Overstaaen af Redskaber om Søndagen; 2 for Sætning af forbudt Redskab paa delt Hav; 1 for Kapning af Andenmands Redskab uden tilbørligen at sammenknote dette; 2 for Undladelse af at efterkomme Opsynets Bestemmelse med Hensyn til Orden i Havn; 1 for ulovligt Brændevinssalg og 2 for ulovlig Udskjænkning af Vin. Af disse Mulkter bleve de 56 vedtagne ved Forelæggelsen og 1 efterat Politisag mod Vedkommende var paabegyndt. Samtlige Mulktbeløb bleve indbetalte til Opsynet med Undtagelse af 2de til samlet Beløb af 4 Spd., der skulde tilfalde Statskassen. Da begge Angjældende hemmeligen forlode Distriktet, kunde ingen Exekution foretages, hvorimod Dekreterne med Vedtagelses-Paategning oversendtes Amtmanden i Nordland.

Efter mindelig Overenskomst i private Tvistigheder blev der endvidere erlagt 8 Mulkter, hvoraf 2 tilfaldt Buksnæs, 1 Gimsø, 2 Gilleskaal, 1 Herø, 1 Trondenæs og 1 Skjervø Fattigkasse.

De indbetalte Mulkters samtlige Beløb udgjør 163 Spd., hvoraf 130 Spd. tilfaldt Statskassen, 15 Spd. Moskenæs, 8 Spd. Buksnæs, 3 Spd. Gilleskaal, 1 Spd. Gimsø, 2 Spd. Herø, 2 Spd. Trondenæs og 2 Spd. Skjervø Fattigkasse.

Af den extraordinære Dommer blev der optaget 10 Førhører, af hvilke 6 angik Tyveri, 2 Fordølgelse af Hittegods, 1 Bedrageri, 1 Overtrædelse af Kriminallovens Kap. 18 § 21. Af disse overgik 5 til Behandling overensstemmende med Lov af 6te Septbr. 1845 om Forandringer i den kriminelle Retspleie og paadømtes under Fisket. Derhos behandledes 1 Politisag, som angik Overtrædelse af Fiskelovens § 10, hvorunder Mulkt vedtoges og Sagen hævedes, og endelig blev der optaget 1 Söprotest.

Det af mig under 28de Juli aflagte Regnskab udviser en samlet Udgift ved Opsyn og extraordinær Retspleie i Tidsrummet fra 1ste Juli 1872 til 1ste Juli 1873 af 5,901 Spd. 49½ β , der er 398 Spd. 70½ β mindre, end hvad der var bevilget.

Med den i forrige Aarsberetning omhandlede Dampfiskebaad blev der ogsaa under dette Fiske drevet Garnfiske udfor Henningsvær, men da Fisket dersteds i den første Tid slog mindre godt til, var det ikkuns undtagelsesvis, at den blev benyttet efter sin oprindelige Bestemmelse. Dette var imidlertid ligesaa lidt begrundet i indvunden Erfaring om Vanskelighed ved at fiske paa denne Maade som deri, at der under Brugen havde vist sig Mangler ved Fartøiet eller dets Indredninger. Men da der opstod Mangel paa Agsild, blev det befundet fordelagtigere at anvende Fartøiet til Transport af fersk Agsild, hvortil det navnlig i den sidste Tid af Fisket blev benyttet, og hvorved det vistnok fandt en lønnende Beskjeftigelse.

Til det Sildefiske, der i de senere Aar er faldt paa Helgeland og i Senjen, er der bleven anskaffet en Mængde

af de saakaldte Listerbaade fornemmelig ved Indkjøb søndenfra, hvor de paa Grund af det feilslagne Vaarsildfiske have været at erholde for billige Priser. Efterat 10 Aar ere forløbne siden dette Slags Baade bleve bekendte i Nordland, ser det nu ud til, at man ogsaa vil komme til at benytte dem ved Torskefiskeriet i Lofoten. Der blev nemlig i Vinter anvendt 3 saadanne udelukkende til at drive Fisket med. De tvende, hvis Mandskaber hørte hjemme i Bergens Stift, bleve benyttede som Linebaade, den ene i Henningsvær, den anden i Ure; de vare af ca. 40 Tønders Drægtighed og havde en Besætning af 4 Mand hver. Den tredie, hvis Besætning var fra Bodø, var udrustet som Garnbaad; den havde først drevet Fiske fra Røst, men da dette dersteds faldt misligt, flyttede den til Sørvaagen; den var af ca. 60 Tønders Drægtighed og havde 6 Mand Besætning. Efter hvad jeg havde Anledning til at erfare, var vedkommende Mandskaber særdeles vel tilfredse med disse Baade ogsaa til dette Brug.

3. Beretninger om Fiskerierne i Smaalenenes Amt

(afgivne af Lensmændene gennem Amtmanden og meddelte i Uddrag),

(Sildefisket i Sponvigen undtaget).

Lensmanden i Hvaløerne indberetter:

I Anledning Makrel- og Sildefiskeriet i Hvaløers Thinglag for Aaret 1873 skal jeg tillade mig at indberette, efter Opgaver jeg ved Omreiser i Thinglaget og ellers indhentede Oplysninger har kunnet erholde:

1. Makrelfiskeriet	5,285 Spd.
2. Sildefisket	630 —

Tils. 5,915 Spd.

I det opgivne Sildefiskeri er ikke indbefattet Fiskeri med Pilk, hvilket jo er ubetydeligt og ikke heller kan ansættes til noget Beløb, paa Grund af den Vanskelighed at faa dette oplyst. Hellerikke er Makrelfisket med Dorg medtaget i ovenanførte Opgave, da dette ogsaa er vanskeligt at faa oplyst.

Lensmanden i Rygge indberetter:

Ifølge indhentede Oplysninger fra dem, der nedlægge Anschiovis, skal der ved Jeløen og Rygge være fisket i 1873 omtrent 330 Tdr. Anschiovis-Sild. Anden Sild fanges ikke her i større Mængde. Ligeledes er det Makrelfiskeri, som drives her ved Kysten, ubetydeligt, men af Fiskere, som høre hjemme i Rygge og Moss Landsogn, fanges en hel Del Makrel ved Færder og vestover, uden at det dog er muligt, endog tilnærmelsesvis, at kunne komme til Kundskab om Størrelsen af dette Fiskeri.

Lensmanden i Raade indberetter:

Herved giver jeg mig den Ære at indberette for Raade Thinglags Vedkommende, at efter de mig meddelte Oplysninger skal i forrige Aar med Drivgarn tilsammen være fisket Makrel for omtrent 600 Spd., hvoraf Fiskerne beregne Halvdelen som Omkostninger for Folkehold og Slidt paa Baade og Redskaber. Ved Røstad og Hestevold blev ogsaa endel Makrel fanget i Bundgarn, ligesom med Haandsnøre opfiskedes endel Makrel, men foruden at dette var mindre betydelige Kvanta, er ikke over sammes Værdi holdt særskilt Regnskab, da Udsalget er foregaaet sammen med anden Fisk i skillingsvis til Husholdninger og saaledes vanskelig lader sig beregne, medens hver Dags Udbytte af Drivgarnfiskeriet sælges underet til Opkjøbere for samlede Summer. Antagelig kan nok imidlertid Fisket i Bundgarnene og med Haandsnørene anslaaes til en Værdi af omtrent 150 Spd. Hummer fiskes ikke af nogen Betydenhed i eller af Fiskere fra Raade, ligesom hellerikke Sild i forrige Aar er fisket videre end til Brug i Vedkommendes Husholdninger og engang imellem til Salg i Snesevis i fersk Tilstand.

Lensmanden i Onse indberetter;

Med Makrelfisket, der foregik udenfor Færder fra 26de Mai til ca. 3 Uger efter St. Hans, og hvori herfra deltog omtrent 30 Baade, hver med 2 a 3 Personers Besætning, gik det — ligesom ifjor — uheldigt, da der gennemsnitlig kun fiskedes til omtrent 100 Spd. pr. Baad, med hvilket Resultat Fiskerne kun opnaaede at undgaa Tab.

Hummerfisket, der Fredningstiden undtaget, har været ligefra April til 21de November, har, saavidt jeg har kunnet erfare, beskæftiget ca. 50 Personer, der imidlertid have fisket høist forskjelligt og lige indtil 1 Spd. pr. Dag.

Med Sildefisket har der, saavidt jeg har kunnet erfare, kun beskæftiget sig nogle faa Personer, der imidlertid siges at have gjort daarlig Fangst.

4. Beretning om Makrelfiskeriet i Jarlsberg og Laurvigs Amt

(afgiven af Amtmanden).

Efter Opgaver fra Lensmændene har Amtmanden meddelt følgende Tabel over ovennævnte Fiskeri:

Distrikter.	Antal Mand.	Antal Baade.	Opfisket Kvantum.	Antagelig Værdi.	Redskab.
I. Herreder:					
Nøterø	28	8	36,000	1,200	Fornemlig Drivgarn, hvoraf 20 à 25 bruges pr. Baad — for en ringe Del Dybsagn og Line, Bundgarn og Dorg.
Tjømmø	48	14	63,000	2,100	
Sandeherred	4	2	1,200	45	
Tjøddling	75	25	130,000	3,900	
Fredriksværn	12	5	9,500	200	
Brunlanæs	51	16	95,000	2,880	
II. Fogderier:					
Jarlsberg	76	22	99,000	3,300	
Laurvig	142	48	235,700	7,025	
III. Amtet					
Hertil kommer det af udenamts Fiskere ved Færder og Uleholmene drevne Fiskeri, forsaavidt Makrellen er forhandlet i Uleholmene. . . .	410	107	481,500	16,050	
Tilsammen	628	177	816,200	26,375	

I Sem og Stokke opgives Fisket at have været ubetydeligt. Den stærke Efterspørgsel efter Søfolk og de høie Hyrer i 1873 antages at have bevirket, at et ringere Antal af Kystbefolkningen har deltaget i Makrelfisket end ellers vilde været Tilfældet. Opgaven fra Lensmanden i Nøterø og Tjømmø støtter sig til Meddelelser fra vedkommende Opsynsbetjent om det Kvantum Makrel der er bragt tilsalg ved Uleholmene.

5. Beretninger om Makrelfiskeriet i Bratsbergs Amt samt om Hummerfisket i Sandøkedal

(indkomne gennem Amtmanden).

Om Makrelfiskeriet i 1872, forsaauidt det er bleven drevet udenfor Kysten af Fiskere fra Kragerø har Byens Byfoged indberettet Følgende:

Fisket foregik omtrent fra 28de Mai til lidt over Midten af Juli Maaned, idet Fiskerne søgte Strækningen 2 à 4 Mile ud fra Land mellem Jomfruland og Risør. Fiskeriet dreves udelukkende med Garn med 6 Dæksbaade med Seil. Garnenes Antal var 22 à 30 pr. Baad. Besætningerne udgjorde ialt 15 Mand. Det af Baadene herfra opfiskede Kvantum udgjorde omtrent 45,000 Stkr. til en Gjennemsnitspris efter Opgave af omtrent 2 Spd. 60 β pr. 100 Stkr., altsaa til antagelig Værdi omtrent 1,130 Spd. Fisket iaar var saaledes omtrent det samme som ifjor udfor denne Strækning og under et middels Aars. Der var adskilligt Regnveir og Storm under Fisket. Redskabstabet var over middels. Foruden Baadene fra Byen var der flere Baade fra Landsognet (Sandøkedals Præstegjeld), der deltog i Fisket. Af Udbyttet falder Halvdelen paa Baadene og Garnene og Halvdelen paa Folkene, der toge lige Lodder.

Lensmanden i Bamble meddeler:

Makrelfisket har i Distriktet i afvigte Sommer saavidt vides været drevet saa ubetydeligt, at der om samme ikke kan være Noget at indberette. Der vides Ingen, som har drevet Garnbrug og kun ubetydeligt Pilkefiske og ligesaa Høstfiske. Distriktets Beboere har ikke været istand til at opdrive den Makrel, de ønsker at købe, i fersk, end sige saltet Tilstand.

Lensmanden i Eidanger meddeler, at Aarets Makrelfiske i hans Distrikt kan anslaaes til omtrent 20 Tdr.

Lensmanden i Sandøkedal indberetter:

Efter indhentede Oplysninger deltog i dette Aars Makrelfiske 10 Baade her fra Distriktet, og kan Udbyttet nærmest anslaaes til 210 Spd. pr. Baad.

Senere i Høst faldt et Makrelfiske inde i Fjorde og Sunde, hvor Udbyttet er umuligt at faa opgivet nøie. Det dreves af mindre Baade og kan det hele Udbytte antagelig sættes til 200 à 250 Spd.

Sidstnævnte Lensmand meddeler endvidere om Hummerfisket i sit Distrikt, at der i Fartøier af Fiskere fra Distriktet er leveret omtrent 22,000 Stkr. Hummer til Værdi 1,657 Spd. 36 β Naar hertil lægges hvad der er leveret til Dampskibene til Forsendelse og solgt i Kragerø, hvilket antages

mindst at udgjøre 342 — 84 - mener han, at det hele Udbytte for 1873 nærmest kan anslaaes til 2,000 Spd.

6. Beretning om Fiskerierne i Nedenæs Amt

(afgivet af Fogden i Nedenæs Fogderi).

Ifølge de modtagne Indberetninger fra Lensmændene er i f. A. opfisket for omtrent

19,890 Spd. i Makrel,
8,100 — i Hummer,
5,800 — i Lax og
50 — i Østers.

Makrelfisket dreves som i mine forrige Indberetninger anført i det hele Kystdistrikt. Skjønt Fisket i forrige Aar ikke var saa stort i Kvantitet som i de foregaaende Aaringer, blev Udbyttet dog større end i 1872, paa Grund af de høie Priser. Rigest slog Fisket til i Høivaag. Dernæst i Dybvaag, Tromø og Øiestad, Fjære og Landvig, samt vestre Moland, hvor dog det virkelige Udbytte blev ringe paa Grund af Tab paa Baade og Redskaber. Fisket dreves i omtrent samme Udstrækning som forhen hvad Baade, Folk og Fangstmaade angaar.

Det opfiskede Kvantum Hummer, der er noget mindre end forrige Aar, føres næsten udelukkende til England, som har sine faste Agenter overalt paa Kysten. Rigest faldt Fisket i Dybvaag.

Udbyttet af Laxefisket angives til det samme Beløb som i 1872. Fiskeforeninger til Opsyn med og Fredning af dette Fiske er nu oprettet i hele Distriktet og paa Gaarden Lunde i Fjære findes et stort Udklækningsapparat og lignende Apparater paatænkes i Holt og Sønedeled.

Østersfisket er saa godt som standset paa Grund af Østersens stedse aftagende Mængde. I forrige Aar er neppe opfisket for 100 Spd.

Bankfisket er kun drevet fra Tromø og opgives at have indbragt 450 Spd.

Med Hensyn til det daglige Fiske henvises til mine foregaaende Indberetninger med Bemærkning, at Vadfisket i Øiestad angives at have indbragt 200 Spd., samt at det er paatænkt at forbyde dette Slags Fiske for Tromø Sogns Vedkommende.

7. Beretning om Fiskerierne i Lister og Mandals Amt og om dets Deltagelse i Vaarsildefiskeriet

(afgivet af Amtmanden).

Angaaende dette Aars Fiskerier skal Amtet tillade sig at indberette Følgende:

I. Makrelfiskeriet.

Af Makrel er der ifølge de fra Lensmændene modtagne Indberetninger opfisket:

Fra Tvedt med 4 Baade, gennemsnitlig pr. Baad	225 Spd.,	tilsammen 900 Spd.
- Oddernæs 205 (hvoraf 119 Dæksbaade og 1 Dampbaad)	150 -	— 31,500 -
- Christianssand 9 (hvoraf 4 med Dæk)	160 -	— 1,440 -
- Søgne 31 (paa enkelte Undtagelser nær med Dæk)	130 -	— 4,030 -
- Mandals Præstegjeld 12 (hvoraf 7 Dæksbaade)	130 -	— 1,560 -
- Spangereid 4 (ei opgivet)	180 -	— 720 -
- Herod og Spind 22	227 -	— 5,000 -
- Vanse 169	328 - 70 β	— 55,530 -
- Næs og Hitterø 47 (hvoraf 39 med Dæk)	217 -	— 10,200 -

Tilsammen har altsaa 503 Baade fisket for 110,880 Spd.

I 1872 beregnedes Udbyttet til omtrent	89,700 Spd.
1871	130,690 -
1870	106,280 -
1869	90,000 -

Fra Toldstederne i Amtet er til Udlandet udskibet af Makrel, nedlagt i Is:

Christianssand 1,652,762 Stykker af Værdi	49,935 Spd.
Mandal 360 - - -	12 -
Farsund 1,420,356 - - -	56,814 -
Flekkefjord 3,756 Kasser - - -	8,420 -

Tilsammen 115,181 Spd.

I dette Beløb er indbefattet ogsaa Omkostningerne ved Anskaffelse af Kasser og Nedlægning i Is.

Udbyttet af Makrelfisket for iaar har været som et Middelsaar. Prisen har varieret fra 40 β til 1 Spd. 12 β pr. Snes. Gennemsnitlig opgives den at have været i Christianssand 58 β pr. Snes og i Vanse 81 β pr. Snes. Medens

Prisen i de tidligere Aar har været høiere i Christianssand end i Farsund, har altsaa det Omvendte været Tilfældet iaar. Fortjenesten for Fiskerne har derfor forholdsvis været saameget større paa den vestlige Fiskeristrækning udenfor Lister end paa den østlige udenfor Brandø Sund og Flekkerø. Som tidligere i Amtets Beretninger berørt, har nemlig Makrelfiskeriet mere og mere concentreret sig paa disse Strækninger. Fisket begyndte som sædvanlig omkring 20de Mai og varede til i sidste Halvdel af Juli. Veiret var i Fisketiden uroligt og stormfuldt til Hinder for Fiskeriet. Naar der var godt Veir, blev der udfør Lister fisket usædvanligt godt. I Fisket har som anført deltaget 503 Baade. Naar Besætningen paa hver Baad sættes til 3 Mand, skulde der altsaa have været 1,509 Mand beskæftigede med Fisket, foruden dem, som ere beskæftigede med at føre Fiskene fra Udhavnene til Byerne og med at gjøre Fiskene færdig i Udkibningsstand.

Fisket drives ikke Nat til Søn- eller Helligdag, hvorimod det tidligere har været drevet samtlige øvrige Nætter i Ugen. Efter hvad Lensmanden i Vanse indberetter, skal der i Vanse nu være indtraadt den Forandring, at man har hørt op at drive Makrelfiske ogsaa Nat efter Søn- og Helligdag.

Intet Menneskeliv er gaaet tabt. Derimod skal Garntabet have været ikke ubetydeligt formedelst Uveir og forbi-seilende Skibe.

II. Laxefiskeriet.

Ifølge Lensmændenes Indberetninger skal der af Lax være opfisket:

I Tvedt for	4,500 Spd.
Oddernæs for	5,500 -
Søgne for	800 -
Mandals Præstegjeld for	7,500 -
Holme for	1,780 -
Valle for	1,440 -
Spangereid for	1,540 -
Spind og Herod for	150
Lyngdal for	240 -
Vanse for	7,730 -
Kvinesdal for	2,300 -
Næs og Hitterø for	3,300 -

Tilsammen 36,780 Spd.

I 1872 udgjorde Udbyttet	30,920 Spd.
1871 - -	28,460 -
1870 - -	29,650 -
1869 - -	31,500 -

Til Udlandet er fra Toldstederne udskibet Lax:

Fra Christianssand 213,363 \mathcal{R}	38,383 Spd.
- Mandal 8,820 \mathcal{R}	1,740 -
- Farsund 32,011 \mathcal{R}	4,868 -
- Flekkefjord Intet.	

Tilsammen 44,991 Spd.

I 1872 udskibedes der for	38,830 Spd.
1871 — —	31,639 -
1870 — —	33,163 -
1869 — —	33,744 -

Udbyttet af Laxefiskeriet har saaledes for dette Aar været større end i de tidligere Aar. Aarsagen til den større Laxemængde langs Kysten iaar tilskriver Lensmanden i Vanse de stadige sydlige Strømme og vestlige Vinde, som indtraf

Saasnart Strøm og Vind i Slutningen af Juli forandrede sig, gik Laxen tilhavs. Prisen har varieret fra 1 Spd. 72 β til 3 Spd. 72 β pr. B \ddot{a} for Lax og fra 1 Spd. til 1 Spd. 72 β pr. B \ddot{a} for mindre Lax (saakaldte Sveler).

Fisket begyndte i de første Dage af April og varede til Midten af September.

III. Revtorskfiskeriet.

I dette har deltaget 22 Skøiter, hvoraf 12 fra Spangereid. Udbyttet kan anslaaes til omkring 3,000 Spd. Dette Fiske har saaledes fremdeles liden Betydning for Amtets Befolkning.

IV. Hummerfiskeriet.

Fra Toldstederne er af Hummer udført til Udlandet fra Oktober 1872 til Oktober 1873:

a) fra Christianssand	131,984 Stykker.
b) - Mandal	63,809 —
c) - Farsund	98,256 —
d) - Flekkefjord	50 —

Tilsammen 294,099 Stykker.

Prisen har været fra 6 til 12 β pr. Stykke. — Gjennemsnitsprisen kan ansættes til 8 β pr. Stykke. Det samlede Udbytte af dette Fiskeri udgjør altsaa omkring 19,600 Spd. Forrige Aar opgaves Udbyttet til 13 à 14,000 Spd.

V. Vaarsildfiskeriet.

Heri har fra Listers Fogderi deltaget 16 Garnbaade og 4 Logisfartøier. Det samlede Udbytte kan formentlig anslaaes til omkring 2,000 Spd. Fra Mandals Fogderi har ingen Deltagelse fundet Sted.

Fiskeriernes samlede Udbytte udgjør altsaa:

af Makrelfiskeriet	110,880 Spd.
Laxefiskeriet	36,780 -
- Revtorskfiskeriet	3,000 -
- Hummerfiskeriet	19,600 -
- Vaarsildfiskeriet	2,000 -

Tilsammen 172,260 Spd.

8. Beretning om Fiskerierne i Stavanger Amt, Vaarsildfiskeriet undtaget

(afgivet af Amtmanden).

Herved giver jeg mig den Ære at afgive den sædvanlige Beretning om Udbyttet af Fiskerierne i dette Amt i Aaret 1873, Vaarsildfisket ikke medregnet.

For Jæderen og Dalernes Vedkommende har Fogden afgivet følgende Indberetning, til hvilken jeg henholder mig:

I. Hummerfisket.

Klep	11,000	Stykker,	7½ β,	687	Spd.
Egersund	50,000	—	10	-	4,160 -
Haaland	28,000	—	7 à 9	-	2,580 -
Haa og Ogne	32,559	—	8	-	2,222 -
Soggendal	19,496	—	7 à 15	-	1,846 -
Hetland	12,000	—	8	-	800 -

Tilsammen 12,295 Spd.

II. Laxefiskeriet.

Klep	" Bæ	" Ort,	1,800	Spd.
Egersund	1,600	-	7	- 2,240 -
Haaland	94	-	6 à 9	- 140 -
Haa og Ogne	565	-	7 à 8	- 779 -
Soggendal	1,432	-	5 à 9	- 2,020 -
Hetland	166	-	9	- 300 -

Tilsammen 7,279 Spd.

III. Makrelfisket.

	Baade.	Mandskab.	Garn pr. Baad.	Pris.	
Klep	3	9	30	ubekjendt.	300 Spd.
Egersund	56	216	4,000	do.	12,000 -
Haaland	7	21	175	3 à 4 β	410 -
Haa og Ogne	28	88	1,520	2½ -	2,077 -
Soggendal	21	210	3,363	44 til 96 β pr. Snes	14,990 -

Tilsammen 29,777 Spd.

IV. Sommersildfisket.

	Baade.	Mandskab.	Notebrug.	Pris.	
Hetland	25	266	22	5 Spd. pr. Tønne.	5,000 Spd.
Høiland	16	50	4	3 à 3½ Spd. —	1,000 -

Tilsammen 6,000 Spd.

V. Brislingfisket.

Hetland 242 Mand, 20 Notebrug, 108 β pr. Tønne = 3,000 Spd.

Brislingfisket, som i Høiland pleier at være det væsentligste, slog ganske feil.

Lensmanden i Hetland bemærker, at det samme Mandskab i Regelen benyttes saavel til Sommersild- som Brislingfiske.

Det samlede Udbytte var saaledes:

Hummerfisket	12,295 Spd.
Laxefisket	7,279 —
Makrelfisket	29,777 —
Sommersildfisket	6,000 —
Brislingfisket	3,000 —

Tilsammen 58,351 Spd.

For Ryfylke Fogderies Vedkommende viser Forholdet sig efter efterstaaende schematiske Forklaring, udarbejdet efter de fra Lensmændene indkomne Opgaver, saaledes:

Distrikt.	Sommersildfisket.			Hummerfisket.		Makrelfisket.				Laxefiskeriet.	
	Antal Baade.	Tønder.	Spd.	Stykker.	Spd.	Antal Baade.	Mandskab.	Stykker.	Spd.	Bpd.	Spd.
Skudesnæs	-	-	-	16,099	1,073	16	-	48,300	1,408	944	1,228
Avaldsnæs	7 Notelag	284	976	5,480	365	14	69	37,484	975	90	135
Torvestad	-	-	-	25,000	1,875	35	120	-	4,100	60	54
Skjold	-	-	-	-	-	-	-	-	-	64	60
Nærstrand	-	-	-	13,000	866	-	-	-	-	-	-
Vigedal	-	-	-	-	-	-	-	4,000	120	292	270
Søvde	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sand	-	-	-	-	-	-	-	-	-	500	700
Suldal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Jelse	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	225
Hjelmeland	4	26	104	3,000	200	-	-	-	-	140	224
Aardal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Strand	60	-	550	1,100	90	24	50	-	20	80	190
Høgsfjord	-	-	1,000	-	-	-	-	-	-	-	800
Finnø	-	-	80	4,833	322	-	-	-	-	73	108
Rennesø	-	-	800	25,256	1,894	-	-	-	-	-	-
Tysvær	-	-	-	15,000	750	-	-	-	-	50	60
Summa			3,510		7,435				6,623		4,054

Desuden er der i Skudesnæs opfisket 1,000 B \ddot{a} Hellefisk, der er anslaaet til en Værdi af 300 Spd., samt udført 528 Tønder Rogn til Værdi 5,890 Spd.

Efter det foregaaende sees Udbyttet for hele Amtsdistriktet at have udgjort:

I. Sommersildfisket.

For Jæderen og Dalerne	6,000 Spd.
- Ryfylke	3,510 —
	<u>9,510 Spd.</u>

II. Hummerfisket.

For Jæderen og Dalerne	12,295 Spd.
- Ryfylke	7,435 —
	<u>19,730 —</u>
Lateris	29,240 Spd.

C. No. 9.

Transport 29,240 Spd.

III. Makrelfisket.

For Jæderen og Dalerne	29,777 Spd.	
- Ryfylke	6,623 —	
		<u>36,400 —</u>

IV. Laxefiskeriet.

For Jæderen og Dalerne	7,279 Spd.	
- Ryfylke	4,054 —	
		<u>11,333 —</u>
		Tilsammen 76,973 Spd.

Fra Toldstederne i Amtet er der i Aaret 1873 udført af:

I. Hummer.

	Stykker.
Stavanger	107,219
Haugesund	36,654
Skudesnæshavn	52,825
Egersund	93,744
	<u>Tilsammen 290,442</u>

II. Makrelfisket.

Haugesund	204,980 Stykker.
Skudesnæshavn	3,870
Egersund	382,157
Soggendal	247,750
	<u></u>

III. Laxefiskeriet.

	Bø
Haugesund	166½
Skudesnæshavn	199½
Egersund	1,819
	<u>Tilsammen 1,985</u>

Desuden fra Stavanger By 27,547½ ø fersk Fisk (d. e. især Lax og Makrel).

9. Beretning om Fiskerierne i Søndre Bergenhus Amt og om dets Deltagelse i Vaarsildfisket

(afgivet af Amtmanden).

Ifølge det kgl. Departements Cirkulære af 12te Marts 1867 afgives herved efter fra Lensmændene modtagne Opgaver samlet Indberetning angaaende afvigte Aars væsentligste Fiskerier for dette Amtsdistrikts Vedkommende.

Betræffende Vaarsildfisket, med Hensyn til hvilket forresten henvises til Opsynschefens Hovedindberetning, indeholdes saavidt muligt fuldstændige Oplysninger i vedliggende tabellariske Sammendrag No. 1 og 2, der udvise thinglagsvis og fogderivis det opgivne Antal af de i Fisket deltagende Personer og antageligt Bruttoudbytte samt Nettofortjeneste eller Tab. Udgifterne ere beregnede i det væsentlige paa samme Maade, som forklaret i Fiskeriindberetningerne herfra for tidligere Aar; kun gjælder det med Hensyn til afvigte Aar, ligesom med Hensyn til Aaret 1872, dels at adskillige af Fiskerne ikke vare saalænge fraværende fra deres Hjem, som tidligere sædvanligt, efterdi Fisket slog saa væsentlig feil, dels at deres Forsyning med Redskaber tildels var mindre fuldstændig end tidligere (der maa antages i den senere Tid at være blevet anskaffet færre nye Redskaber) hvorved Udgifterne for afvigte ligesom for 1872 Aars Vedkommende tildels ere anslaaede noget lavere, end for de foregaaende Aar.

Ifølge anførte Sammendrag skulde, naar forholdsmæssigt Tillæg gjøres for Lindaas, Fitje, Fjæres og Fjelbergs Thinglages Vedkommende, for hvilke Thinglage Opgaver mangle, Antallet af de i afvigte Aars Vaarsildfiske her fra Amtet deltagende Personer tilnærmelsesvis have udgjort:

Distrikter.	Garnfiskere.	Notefiskere.	Arbejdere ved Sildens Tilvirkning.	Mandskab ved sildeførende Fartøier.	Mandskab ved Logisfartøier.	Tilsammen.
Nordhordlands Fogderi	1,150	640	12	30	11	1,843
Søndhordlands —	720	600	38	120	15	1,493
Hardanger og Vos —	45	150	-	108	5	308
Tilsammen	1,915	1,390	50	258	31	3,644

og Fiskets samlede Brutto-Udbytte ansat i Penge

for Nordhordlands Fogderies Vedkommende	32,200 Spd.
- Søndhordlands —	13,300 -
- Hardanger og Vos —	10,600 -
Tilsammen	56,100 Spd.

medens Netto-Resultatet ifølge samme Opgaver skulde være:

for Nordhordlands Fogderies Vedkommende et Overskud af ca.	800 Spd.
- Hardanger og Vos —	2,400 -
- Søndhordlands —	Tab 3,600 -

Altsaa for det hele Amt et Tab af ca. 400 Spd.

Ogsaa **Sommersildfisket** faldt i afvigte Aar inden dette Amt mindre heldigt ud. Bruttoudbyttet er for efternævnte Thinglages Vedkommende, ansat i Penge, opgivet saaledes:

Af Nordhordlands Fogderi.

Hosangers Thinglag ca.	600 Spd.
Mangers — (hovedsagelig Blandsild) ca.	500 -
Haus — ca.	300 -
Fane —	1,000 -
Os — (væsentlig fisket i de nordligere Amter)	3,000 -
Fuse — (deraf Blandsild for 1,500 Spd. og Storsild, fisket i Nordland, for 4,400 Spd.) ca.	5,900 -
Fjelds — ca.	1,500 -
Sunds Thinglag (deraf Blandsild for 1,400 Spd. og Storsild, væsentlig fisket i Nordl., for 22,000 Spd.)	25,500 -
	38,300 Spd.

Af Søndhordlands Fogderi.

Fitje Thinglag ca.	600 Spd.
Finaas —	18,000 -
Fjære —	170 -
	18,770 -

Af Hardanger og Vos Fogderi.

Vikørs Thinglag ca.	450 -
	Tilsammen 57,520 Spd.

Af **Brisling** er opgivet fisket i afvigte Aar:

Inden Nordhordlands Fogderi.

I Lindaas Thinglag for ca.	2,000 Spd.
Fuse —	1,300 -
	3,300 Spd.

Inden Søndhordlands Fogderi.

Kvindherred Thinglag for ca.	600 -
	Tilsammen 3,900 Spd.

samt desuden i nogle af de øvrige Thinglage lidt til Husbrug.

Af **Hummer** er i afvigte Aar udskibet til England fra forskjellige Udskibningssteder i søndre Bergenhus Amt ialt ca. 83,000 Stkr. til en Værdi — 8 á 10 p pr. Stk. — af ca. 6,300 Spd. Derhos kan der formentlig antages i afvigte Aar at være solgt til Bergen Hummer for omkring 2,000 á 3,000 Spd. Hummerfiskeriet synes at være i stadigt Nedadgaaende, og den fangede Hummer forklæres at falde Aar for Aar mindre.

Laxefisket faldt her i Amtet i afvigte Aar ikke uvæsentlig gunstigere ud end i de nærmest foregaaende Aar. Udbyttet ansat i Penge er for efternævnte Herreders Vedkommende opgivet saaledes:

Af Nordhordlands Fogderi.

Hosangers Thinglag ca.	400 Spd.
Mangers —	1,800 -
Hammers —	1,700 -
	Lateris 3,900 Spd.

Transport 3,900 Spd.

Haus Thinglag ca.	470 Spd.	
Os — —	800 -	
Fjelds — —	800 -	
Sunds — —	5,000 -	
		10,970 -

Af Søndhordlands Fogderi.

Fitje Thinglag ca.	900 Spd.	
Finaas — —	260 -	
Kvindherreds — —	100 -	
		1,260 -

Af Hardanger og Vos Fogderi.

Ulviks Thinglag ca. . . . , .	960 Spd.	
Vangens — —	60 -	
Evangers — — . . . , .	300 -	
		1,320 -

Tilsammen 13,550 Spd.

Af Makrel er opgivet fisket her i Amtet i afvigte Aar i Fjeld for ca. 100 Spd., i Sund for ca. 580 Spd., i Tysnæs for ca. 280 Spd., i Finaas for ca. 50 Spd. og i Fjære for ca. 880 Spd., tilsammen for ca. 1,890 Spd.

Af Vaartorsk er opgivet fisket i Manger for ca. 2,000 Spd. og i Sund for ca. 2,500 Spd., tilsammen ca. 4,500 Spd.

Af Sei og Lange m. v. er opgivet fisket i Manger for ca. 350 Spd. og i Sund for ca. 7,900 Spd., tilsammen ca. 8,250 Spd.

Udbyttet af det egentlige Dagligfiske maa antages i afvigte Aar i det Hele taget snarere at have været under det sædvanlige.

Opgaver

over Antallet af de i Vaarsildfisket deltagende Personer samt deres Brutto- og Nettoudbytte eller Tab. *)

No. 1. Opgaver fogderivis over Garn- og Notebrugere samt over deres Udbytte.

Garnbrug.												
Distrikter.	Søndre Fiskedistrikt.				Nordre Fiskedistrikt.				Tilsammen.			
	Antal Baade.	Antal Fiskere.	Brutto-udbytte.	Nettofortjeneste + eller Tab ÷	Antal Baade.	Antal Fiskere.	Brutto-udbytte.	Nettofortjeneste + eller Tab ÷	Antal Baade.	Antal Fiskere.	Brutto-udbytte.	Nettofortjeneste + eller Tab ÷
			Spd.	Spd.			Spd.	Spd.			Spd.	Spd.
Nordhordlands Fogderi.	85	410	2,430	÷ 3,286	103	554	9,416	+ 254	188	964	11,846	÷ 3,032
Søndhordlands Fogderi.	128	471	1,860	÷ 1,893	-	8	40	÷ 72	128	479	1,900	÷ 1,975
Hardanger og Vos Fogderi.	4	20	-	÷ 399	5	25	20	÷ 543	9	45	20	÷ 942
Tilsammen for Søndre Bergenhus Amt	217	901	4,290	÷ 5,578	108	587	9,476	÷ 361	325	1,488	13,766	÷ 5,939
1872		2,495	3,050	÷ 28,389		1,480	11,655	÷ 12,998	887	3,975	14,705	÷ 41,387
1871		3,563	5,323	÷ 48,237		1,471	18,176	÷ 9,352	1,128	5,034	26,499	÷ 57,590
1870		4,487	-	÷ 55,660		2,381	-	÷ 20,212	1,457	6,886	-	÷ 75,872

*) Opgaverne ere ufuldstændige, idet Indberetning fra Lindaas, Fitje, Fjære og Fjeldberg mangle. Se ovenstaaende Beretning.

Notbrug.												
Distrikter.	Søndre Fiskedistrikt.				Nordre Fiskedistrikt.				Tilsammen.			
	Antal Notelag.	Antal Fiskere.	Brutto-udbytte.	Nettofortjeneste + eller Tab ÷	Antal Notelag.	Antal Fiskere.	Brutto-udbytte.	Nettofortjeneste + eller Tab ÷	Antal Notelag.	Antal Fiskere.	Brutto-udbytte.	Nettofortjeneste + eller Tab ÷
			Spd.	Spd.			Spd.	Spd.			Spd.	Spd.
Nordhordlands Fogderi.	24	449	7,950 ÷	139	13.	191	8,582 +	3,954	37	640	16,532 +	3,815
Søndhordlands Fogderi.	13	439	3,392 ÷	1,622	-	45	3,236 +	2,696	13	484	6,628 +	1,074
Hardanger og Vos Fogderi.	1	24	215 ÷	217	-	126	5,916 +	4,026	1	150	6,131 +	3,809
Tilsammen for Søndre Bergenhus Amt	38	912	11,557 ÷	1,978	13	362	17,734 +	10,676	51	1,274	29,291 +	8,698
1872		2,567	4,660 ÷	30,486		379	7,890 +	692	99	2,946	12,050 ÷	29,794
1871		3,873	5,162 ÷	47,802		217	4,500 ÷	183	141	4,090	9,662 ÷	47,985
1870		3,508	- +	6,071		147	- +	415	151	3,910	- +	4,456

No. 2. Opgaver fogderivis over Antallet af Arbeidere ved Sildens Tilvirkning samt over deres Fortjeneste.

Distrikter.	Søndre Fiskedistrikt.			Nordre Fiskedistrikt.			Tilsammen.		
	Antal Arbeidere	Brutto-udbytte.	Nettofortjeneste +	Antal Arbeidere	Brutto-udbytte.	Nettofortjeneste +	Antal Arbeidere	Brutto-udbytte.	Nettofortjeneste +
		Spd.	Spd.		Spd.	Spd.		Spd.	Spd.
Nordhordlands Fogderi.	-	-	-	12	112	+ 76	12	112	+ 76
Søndhordlands Fogderi.	30	72	+ 12	-	-	-	30	72	+ 12
Hardanger og Vos Fogderi.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen for Søndre Bergenhus Amt	30	72	+ 12	12	112	+ 76	42	184	+ 88

No. 3. Opgaver fogderivis over Antallet af sildeførende Fartøier samt over deres Besætning og dennes Fortjeneste.

Distrikter.	Søndre Fiskedistrikt.				Nordre Fiskedistrikt.				Tilsammen.			
	Antal Fartøier.	Besætning.	Brutto-udbytte.	Nettofortjeneste + eller Tab ÷	Antal Fartøier.	Besætning.	Brutto-udbytte.	Nettofortjeneste + eller Tab ÷	Antal Fartøier.	Besætning.	Brutto-udbytte.	Nettofortjeneste + eller Tab ÷
			Spd.	Spd.			Spd.	Spd.			Spd.	Spd.
Nordhordlands Fogderi.	2	6	70 ÷	46	7	24	1,120 +	524	9	30	1,190 +	478
Søndhordlands Fogderi.	35	90	930 ÷	1,653	4	16	250 ÷	152	39	106	1,180 ÷	1,805
Hardanger og Vos Fogderi.	11	43	- ÷	1,612	15	65	3,340 +	864	26	108	3,340 ÷	748
Tilsammen for Søndre Bergenhus Amt	48	139	1,000 ÷	3,311	26	105	4,710 +	1,236	74	244	5,710 ÷	2,075

No. 4. Opgaver fogderivis over Antallet af Logisfartøier samt over deres Besætning og dennes Fortjeneste.

Distrikter.	Søndre Fiskedistrikt.				Nordre Fiskedistrikt.				Tilsammen.			
	Antal Fartøier.	Besætning.	Brutto-udbytte.	Netto-fortjeneste + eller Tab ÷	Antal Fartøier.	Besætning.	Brutto-udbytte.	Netto-fortjeneste + eller Tab ÷	Antal Fartøier.	Besætning.	Brutto-udbytte.	Netto-fortjeneste + eller Tab ÷
			Spd.	Spd.			Spd.	Spd.			Spd.	Spd.
Nordhordlands Fogderi.	9	9	404	+ 44	2	2	90	+ 20	11	11	494	+ 64
Søndhordlands Fogderi.	10	9	410	+ 94	4	4	120	+ 44	14	13	530	+ 50
Hardanger og Vos Fogderi.....	5	1	330	+ 111	7	4	784	+ 376	12	5	1,114	+ 265
Tilsammen for Søndre Bergenhus Amt.....	24	19	1,144	+ 27	13	10	994	+ 352	37	29	2,138	+ 379

No. 5. Opgave over Deltagernes Nettoudbytte eller Tab thinglagsvis.

Thinglag.	Samlet Netto-fortjeneste + eller Tab ÷	Thinglag.	Samlet Netto-fortjeneste + eller Tab ÷	Thinglag.	Samlet Netto-fortjeneste + eller Tab ÷	Thinglag.	Samlet Netto-fortjeneste + eller Tab ÷
Hosanger	÷ 142	Os	÷ 595	Finaas	÷ 1,537	Jondal	-
Lindaas	?	Fuse	÷ 3,300	Fjære	?	Vikør	÷ 776
Manger	+ 24	Fjeld	+ 807	Fjeldberg	?	Ullensvang	÷ 166
Hammer	+ 932	Sund	+ 791	Etne	-	Røldal	-
Haus	+ 36	Tysnæs	÷ 97	Skonevig	-	Ulvik	-
Fane	-	Fitje	?	Kvindherred	÷ 227	Vossestranden	-
Aarstad	-	Stordøen	-	Strandebarm	÷ 104	Vangen	-
						Evanger	-

10. Beretninger om Fiskerierne i Nordre Bergenhus Amt, Vaarsildfisket undtaget

(afgivne af Fogderne).

a. Sogns Fogderi.

Fogden indberetter under 27de April 1874:

Det er hovedsagelig fra de nær Havet grændsende Distrikter, nemlig fortrinsvis Utvær og dernæst Gulen og Hyllestad, at der deltages i de større Fiskerier, medens de ved Sognfjorden og længere fra Havet beliggende Bygder saa godt som ingen Del have deri, fornemmelig efter at Vaarsildfiskeriet er blevet usikkert og kan antages paa det nærmeste at være ophørt. Men i sidstleden November og December Maaned indfaldt i Utvær og tildels i Hyllestad Fangst af en Sort Sild, som det heder at man ikke før har kjendt, hvorved antagelig menes, at man ikke ved af at have fanget den paa saadan Aarstid. Den var af Størrelse som Kjøbmandssild, fed og tidig, fangedes dels med Garn og dels med Not, og solgtes søøst for 2 a 3 Spd. pr. Tønde. Udbyttet af denne Fangst anslaaes til omkring 14,000 Spd.

Allerede ved Juletider siges Vaartorsken at være fornummet ved Utvær og skal havt staaet paa Grunden indtil

Udgangen af Februar, men det vedholdende stormende Veir forhindrede Fangsten, som derfor indskrænkede sig til en Ubetydelighed af 800 Stkr. Fisk, til en Pris af 10 à 12 β pr. Stk. Derimod slog dette Fiskeri godt til ved Bremanger, hvori 10 Baadlag fra Utvær deltog og fangede til et Beløb af omkring 300 Spd. pr. Baadlag.

Sidstafvigte Aars Sommersildfiskeri indbragte de nævnte 3 Distrikter et Udbytte for omtrent 7,000 Spd. Silden var temmelig fed og god, men kun en ringe Del deraf var af den større Sort, der søges som Kjøbmandsvare.

Sidstafvigte Aars Laxefiskeri, som har været drevet ved den ydre Kyst, gennem den hele Sognefjord og i Elvene i de indre Egne, var meget bedre end det i en længere Aarrække har været, og ihvorvel det ikke har lykkedes at faa nøiagtig Oplysning om dets Indbringende, maa samme dog, efter hvad der er mig berettet, kunne anslaaes til omkring 10,000 Spd.

b. Sønd- og Nordfjords Fogderi.

Fogden indberetter under 24de Juni 1874:

I Henhold til de fra vedkommende Lensmænd meddelte Opgaver giver jeg mig herved den Ære at afgive følgende Indberetning angaaende Udfaldet af de i forrige Aar her i Fogderiet forefaldne Fiskerier udenfor Vaarsildfisket.

Vaartorskfisket dreves især med Held udenfor Bremangerlandet, hvor der antages at være opfisket et Kvantum af ca. 500,000 Stykker Torsk, af hvilke de $\frac{2}{3}$ Parter eller 200,000 Stykker, kommer Bremanger Thinglags egne Indvaanere tilgode, og de øvrige $\frac{1}{3}$ Parter fremmede Fiskere, fornemmelig hjemmehørende i de nærmest tilgrænsende Distrikter. Almuen i Bremanger tilvirker i Regelen selv al Torsk, som den fanger, til Klipfisk; og naar en Vog heraf, hvortil der medgaar ca. 20 Stykker, værdsættes til 1 Spd. 12 β , og den øvrige antagelige Afkastning af 200,000 Torsk, nemlig 750 Tdr. Rogn til 12 Spd. pr. Td. og 1,350 Tdr. Lever til 5 $\frac{1}{2}$ Spd. pr. Td. vil Udbyttet heraf kunne ansættes til 26,425 Spd. medens de øvrige af udenbygds Fiskere fangede 300,000 Stkr. Torsk, der for det meste solgtes til Opkjøbere i forsk Rund Tilstand til en Gjennemsnitspris af 11 β pr. Stk., giver et Udbytte af 27,500 —

I Stat Thinglag antages der af det dersteds opfiskede Kvantum Vaartorsk at være tilvirket ca. 10,000 Voger

Klipfisk, der med det sædvanlige Tillæg af Rogn og Lever vil kunne værdsættes til 26,400 —

De af Daviks Almue efter Lensmandens Opgave af 18de April f. A. opfiskede 100,000 Stkr. Torsk, antages indbefattede i det i Bremanger og Stat fangede Parti, da der, saavidt bekjendt, ikke forefaldt noget egentlig Vaartorskfiske i Daviks Præstegjæld; paa samme Maade forholder det sig ogsaa med største Delen af de efter Lensmand O. Linds Indberetning i Kinn tilvirkede 4,000 Tdr. Torsk, der for en væsentlig Del bestod af Vaartorsk. Almuen i begge disse Præstegjælde deltog i Vaartorskfisket i Bremanger og Stat.

Ialt Udbytte af Vaartorskfisket 80,325 Spd.

Sommersildfisket havde i det Hele taget et misligt Udfald; Værdien af det opfiskede Parti, 30,300 Tdr., som fornemmelig faldt inden Askevolds, Kins, Stats og Daviks Thinglage, kan efter Gjennemsnitspris af 8 Ort pr. Tønde, ansættes til 32,480 Spd.

Af Hummer fangedes ca. 29,000 Stkr., hvis Udbytte paa Grund af en forceret Konkurrence, der bevirkede, at Prisen gik op til 30 β pr. Stk., hvorfra den dog snart faldt ned til den sædvanlige, kan anslaaes til 3,700 Spd.

Udbyttet af Laxefisket langs Kysten og i de ydre Fjorddistrikter ansættes til 3,500 Spd.; skjøndt der mangler Opgaver over Fisket i de indre Fjorde og i Elvene, har jeg Grund til af antage, at Udbyttet her kan sættes til et lignende Beløb; nogle af Elvene ere bortforpagtede til Engelskmænd.

Af Sei, Lange og andre ikke foran nævnte Fiskesorter, antager jeg, at der er fisket for ca. 3,000 Spd., medens Udbyttet af det egentlige Dagfiske tør sættes ikke ubetydeligen under det sædvanlige, da stormende Veir, som vedvarede næsten uafbrudt hele Sommeren og Høsten udover, hindrede Fiskerne fra at komme paa Søen.

11. Beretninger om Fiskerierne i Romsdals Amt, Vaarsildfisket undtaget, samt angaaende Bankfiskeriet om Sommeren.

A. Beretninger om Vaartorskfiskerierne,

(afgivne af Fogderne samt af Lensmanden i Ædø).

I. Indberetning fra Fogden i Søndmøre Fogderi.

Fiskeriet tog sin Begyndelse omtrent samtidig over hele Distriktet og til sædvanlig Tid, saaledes efter Lensmændenes Indberetninger:

i Harhams Sogn den 23de Januar,
 i Ulfstens — i Slutningen af Januar,
 i Herø — — —
 i Sande — — —
 i Borgunds — i Begyndelsen af Februar,
 i Roalds — den 10de Februar.

Allerede fra Begyndelsen af viste det sig at der var Overflødighed af Fisk tilstede paa Bankerne, men det urolige og stormende Veir lagde lige til ud i Marts Hindringer i Veien for regelmæssig Drift.

I den sidste Halvdel eller Trediedel af Fisketiden forandrede dette sig, saa at der da erholdtes et saa rigt Udbytte i Forhold til Tiden, som sjældent er Tilfældet.

Fisket sluttedes omkring April Maanedes Begyndelse, undtagen i Herø Præstegjeld, hvor det angives at være ophørt allerede i Midten af Marts.

Fiskeriet fandt Sted paa de sædvanlige Fiskegrunde, saaledes i Begyndelsen af Tiden ved Rognedyb, Grundreinen, Svartegrund, Heimingrund, Klakken, Taana, Barskagga, senere ved Langdybsreinen, Dybet, Sildstøbund m. fl., eller i Begyndelsen paa en Afstand af gennemsnitlig 2 à 3 Mil fra Land og senere længere ude.

I Fiskeriet deltog:

	Ottringer.	Mandskab.	Mindre Baade.	Mandskab.
I Harhams Præstegjæld	394	2,842	-	-
i Borgunds —	338	2,030	60	320
i Ulfstens —	90	630	14	109
i Herø —	117	1,116	82	513
i Sande —	10	73	82	533
Tilsammen	949	6,691	238	1,475

Altsaa tilsammen 1,187 Baade med Mandskab 8,166 Mand. De mindre Baade ere væsentligst 8aarede, og som det vil sees, benyttes det største Antal af saadanne i Herø og Sande, medens paa den anden Side Harham alene benytter 10aarede Ottringer.

Den største Del af Baade have hjemme i de ovenfor nævnte Kystbygder, en mindre Del i Fjordbygderne. Af Baade, hjemmehørende udenfor Fogderiet, kun et ringe Antal fra Romsdalen. Af de leiede Rorskarle er derimod et ikke ringe Antal fra Fjordbygderne.

Det væsentligste Udbytte er vundet ved Anvendelsen af Garn. I Harhams Præstegjeld angives saaledes at være benyttet 22,950 Torskegarn, men alene 2,842 Haandsnører og 2,160 Lineangler, i Herø og Sande ansættes Fangsten med Snøre og Line knapt til en Tiendedel af Garnfisket, og i Ulfsten er Garn benyttet udelukkende af saagodtsom alle Bygdens Fiskere.

Tabet paa Redskaber har været temmelig stort, dels som Følge af det stormende Veir, dels ogsaa, som navnlig af Lensmanden i Ulfsten fremhævet, „ved Forvikling af Redskaber og Ankring af Fiskeskøiter, hvilken Skade i de sidste Aar har tiltaget i en foruroligende Grad af Mangel paa ordnede Regler mellem Fartøier og Baade og mellem Garn- og Linefiskere.“

I Harham er tabt 14 Ottringsbaade, der ere drevne løs fra Havne og slaaede i Stykker, i Borgund er af lignende Grund end større Baadskade indtruffet, i Ulfsten og Herø derimod mindre.

Af Garn med Tilbehør opgives tabt i Harham en Værdi af 6,500 Spd., i Ulfsten en Værdi af 1,580 Spd. For

Herø og Sandes Vedkommende siges Tabet paa Redskaber at have været større end paa lang Tid, og i Borgund antages det at have været ligesaa stort som i Harham.

Udbyttet af Fiskeriet opgives i:

Harhams Præstegjeld til	1,009,500 Torsk.
Borgunds — —	1,313,400 —
Ulfstens — —	234,850 —
Herø — —	316,900 —
Sandé — —	135,600 —

Tilsammen 3,010,250 Torsk.

eller vel 3 Millioner. Jeg er imidlertid tilbøielig til at antage, at ovenanførte Tal, der ere hentede fra Lensmændenes Indberetninger, ere for lave, og at Fisket kan anslaaes til mindst $3\frac{1}{2}$ Million.

Den allerstørste Del af Fisken er af Almuen selv virket til Klipfisk og antages i Gjennemsnit 7 Vog Klipfisk at være udbragt af 100 Torsk. Forholdsvis meget lidt anvendt til Husbrug.

Som en nødvendig Følge af, at det rigeste Fiskeri fandt Sted først i Marts Maaned, er Mængden af Lever og Rogn forholdsvis mindre end sædvanlig. Af 300 Stykker Torsk antages at være erholdt 1 Tønne Lever og af 500 Stykker Torsk 1 Tønne Rogn. Af Leveren er en større Del solgt til Tranbrønderierne, Resten virket til Tran af Almuen selv.

Opgjør man herefter det samlede Udbytte vil dette blive:

Cirka 23,000 Vog Klipfisk à 1 Spd. 36 β	300,000 Spd.
- 11,500 Tønder Tran à 9 Spd.	103,500 -
- 7,000 — Rogn à 12 —	84,000 -

Tilsammen 487,500 Spd.

hvilket giver et Gjennemsnitsudbytte af 60 Spd. pr. Mand.

Ligesom Udbyttet er forskjelligt i de forskellige Dele af Distriktet, saaledes ulige mindre i Herø og Sande end i Harham, Borgund og Ulfsten, i hvilke 3 sidstnævnte Herreder det vel i det Hele er dobbelt saa stort pr. Baad, som i de to førstnævnte, saaledes modificeres det naturligvis ogsaa i de enkelte Tilfælde ved Redskabstabet Størrelse.

Ved Bestemmelse af Udbyttet for Distriktet maa forøvrigt ogsaa erindres, at Affaldet af Fisken, Hoved og Rygge, dels sælges for en Del som Menneskeføde og for en Del til Fabrikation af Fiskeguano, og dels benyttes direkte af Øboerne til Gjødning. I Kjøb og Salg opgives det at være betalt 48 β pr. 100 Hoveder, hvilket altsaa for det hele Fiskeri betegner en Sum for saadant Affald af omkring 14,000 Spd.

Fiskeriet i Borgundsfjorden gav saare lidet Udbytte. Derimod fandt et mindre væsentligt Vaarsildfiske Sted i Herø i Februar Maaned.

Erfaringerne fra dette Aars Fiskeri, som fra flere tidligere vise, at der i Regelen er Adgang til Fangst i saa stor Maalestok, som Veirforholdene og de tilstedeværende menneskelige Kræfter tillade. Det er derfor neppe Tvivl underkastet, at en hensigtsmæssig Ordning af Lovgivningen, støttet ved at Sjøpoliti og Tilveiebringelse af hensigtsmæssige Havneanlæg paa bekvemme Steder i væsentlig Grad vil kunne forøge Udbyttet.

2. Indberetning fra Fogden i Romsdals Fogderi.

Fisket begyndte omkring Midten af Januar og vedvarede til de første Dage af April, men hindredes i en væsentlig Grad ved stormende Veir, hvorfor dets Udbytte neppe naaede et Middelsaar, endskjøndt Priserne paa raa Fisk vare høje og Fiskens Beskaffenhed god som sædvanlig, den var baade rogn- og leverrig. Til 1 Vog Klipfisk regnes iaar almindeligst at medgaa 16 Stkr. Skrei, til 1 Tønne Tran eller 1 Tønne Rogn regnes iaar Leveren og Rognen af 600 Stkr. Skrei. Fisket dreves ved Fogderiets Kyst med 162 Garnbaade og 60 Snørebaade, ialt 222 Baade med 1,416 Mands Besætning. Fangsten, der saagodtsom i det Hele er tilvirket til Klipfisk, Rogn og Tran, blev for Akerø Præstegjelds Kyst 206,000 Stkr.

for Frærens Kyst	66,150 —
- Bods —	87,500 —

Tilsammen 359,650 Stkr.

Heraf kan antages tilvirket:

22,478 Voger Klipfisk à mindst 6 Ort pr. Vog	27,000 Spd.
600 Tønder Tran a mindst 11 Spd.	6,600 —
600 Tønder Rogn à 9 Spd.	5,400 —

Tilsammen 39,000 Spd.

I Akerø Præstegjeld bruges til Torskefisket saagodtsom udelukkende Garnbaade, i Frærens og Bods Præstegjeld bruges omtrent ligemange Garnbaade som Snørebaade til Torskefisket.

Redskabstabet var iaar temmelig betydeligt, derimod vides intet Menneskeliv at være gaaet tabt. Den almindelige Rorskarlsløn udgjorde 16 à 17 Spd. foruden Kost.

I Forbindelse hermed skal jeg tilføie, at ogsaa iaar mange romsdalske Fiskere have søgt Erhverv ved Torskefisket for Nordmøre og især for Søndmøres Kyst, efter hvad der er meddelt mig i følgende Antal og med nedennævnte Erhverv:

For Romsdals Thinglag 128 Mand med et Erhverv af 3,257 Spd.

- Vold	—	103	—	—	2,190	-
- Veø	—	181	—	—	4,706	-
- Næsset	—	205	—	—	3,725	-
- Bolsø	—	50	—	—	1,000	-
- Vestnæs	—	214	—	—	4,518	-

Tilsammen 881 Mand med et Erhverv af 19,396 Spd.

Fra Præstegjeldene Akerø, Frænen og Bod deltog Fiskere kun i uvæsentlig Grad i Vaartorskfisket i Nordmøre og Søndmøre.

3. Indberetning fra Fogden i Nordmøre Fogderi.

I Henhold til Lensmændenes Meddelelser, afgives herved følgende Oversigt:

a. For Kværnæs.

	Baadlag.	Mandskab.	Fangst i Vogetal.	
Grip	84	642	27,000	Af Baadlagene 39 med Garn, 20 Line og 25 Snøre, hvoraf 5 Garn og 6 Snøre af Værets egne Beboere med Mandskab 60. Hovedsagelig eller med omtrent 1,100 Mand er Fiskeriet drevet af Herredets egne Indvaanere. Derimod for Grip for den væsentligste Del af andre Distrikters, fornemmelig fra Kristianssund og Fredø, Thingvolds Præstegjæld, Bod, Stangvik og Edø. Beregnet efter 6 Stkr. Fisk pr. Vog udgjør Antallet 665,400.
Brunsvik eller Kjønviken	8	64	8,000	
Øxenvog	8	64	5,000	
Sveggensund	22	176	16,000	
Røeggen	13	104	9,400	
Henningsø og Langø	27	216	13,700	
Lille Sandø	14	112	5,600	
Store do.	2	16	3,000	
Lysø	4	32		
Haaholm	9	72	5,000	
Løvø	1	8	500	
Gjetø	1	8	500	
Ildhusø	3	24	1,200	
Strømsholm og Orø	7	56	6,000	
Aarsbog	9	72	4,000	
Vevang	2	16	1,200	
Sandblæst	2	16	800	
Hestholm	5	40	3,000	
Teistklub	2	16	1,000	
Tilsammen	223	1,754	110,900	

Bruttoudbyttet kan ansættes:

For 110,900 Vog Raafisk à 2 Ort	44,360 Spd.
- 2,160 Tdr. Lever efter omtrent $3\frac{1}{4}$ Td. pr. 1,000 Fisk à 10 Spd. pr. Td.	21,600 -
- 1,663 Tdr. Rogn — $2\frac{1}{2}$ Td. pr. 1,000 Fisk à 6 Spd. pr. Td.	9,980 -

Tilsammen 75,940 Spd.

der svarer til Udbyttet for 1866—1870 med samme Mandskab, men naar ikke op til $\frac{1}{3}$ mod forrige Aars forresten særdeles rige Fiske. Indeværende Aars overtraf dog ganske Forventningerne indtil Midten af Marts, efter hvilken Tid Snøre- og Linefangsten tog et saa særdeles heldig Opsving, at Udfaldet blev nok saa godt. Ujevnt faldt dog Fiskeriet, idet kun for nogle af de heldigste Baadlag Mandslodden kom op i 100 Spd., og dalede lige ned til 20 Spd.

Ikke uvæsentlig Forringelse i anførte Udbytte vil Tab af og Slitage paa Redskaber medføre. Det sees, at Fiskerne har villet undgaa herom at give nærmere Oplysning, især de, som drive med saa stor Redskabsmasse, at den i Regelen ikke forsvarligen kan skjøttes og derfor saameget mere udsætte baade sig selv og andre Fiskere for Skade eller Tab.

Da nu dette i Aar var betydeligere end nogensinde, tør det snarere kunne anslaaes til over 6,000 Spd.

b. For Smølen eller Edö.

	Baadlag.		Mandskab.			Af Fangsten i Fisketal, solgt i raa Tilstand.
	Garn.	Snøre og Line.	Garn.	Snøre og Line.	Tilsammen.	
Veiholmen	150	21	892	73	965	503,500
Nordost og Nordsmølen	65	-	404	-	404	-
Bratvær	16	103	98	527	625	160,000
Koldholmen	6	24	37	106	143	57,000
Raakholm, ytre	7	9	45	43	88	48,000
— indre	1	7	31	112	143	34,000
Nordsmølen fra Dyrnæs til Skillingen	16	53	104	208	312	8,000
Odden	1	26	7	98	105	31,000
Ringsø	14	3	96	12	108	56,900
Spilvalen	13	9	91	35	126	50,000
Hallerø, Lyngvær m. Fl.	5	34	34	135	169	40,000
Syd og sydvestlige Smølen	2	18	15	69	84	-
Tilsammen	296	307	1,854	1,418	3,272	988,400

Til anførte af Fiskerne i raa Tilstand leverede Fisk kommer 359,820,
som de selv have saltet og klippet,

altsaa omtrent $\frac{1}{3}$ Del af det samlede Kvantum 1,348,220

Heraf Fangst med Garn 508,170

Line og Snøre 840,050

Af den med Garn fangede Fisk gaa 5 og af den med Line og Snøre 6 paa Vogen.

Pr. stort Hundrede antages Fisken at være udbragt til 6 à 7 Spd. og pr. 1,000 Garnfisk at have givet $3\frac{1}{2}$ Td. Lever à 9 Spd., og $2\frac{1}{2}$ Td. Rogn à $7\frac{1}{2}$ Spd. og pr. 1,000 Snøre- og Linefisk $2\frac{1}{2}$ Td. Lever à 7 Spd., Rogn $1\frac{3}{4}$ à $7\frac{1}{2}$ Spd. pr. Td.

I Henhold hertil kan Bruttoudbyttet anslaaes som følger:

For 1,348,220 Fisk à $6\frac{1}{2}$ Spd. pr. 100 87,634 Spd.

- 4,044 Tdr. Lever à 8 Spd. i Gjennemsnit 32,352 -

- 2,696 - Rogn a $7\frac{1}{2}$ Spd. 20,220 -

af Hoveder og Rygge solgt for omkring 2,500 -

Tilsammen 142,706 Spd.

Dette er 25,335 Spd. Merudbytte end ifjor, men saa er herved at mærke, at iaar omtrent 40 Baadlag med 300 Mand mere opgives at have deltaget i Fiskeriet.

Middeludbyttet for Femaaret 1866—70 var 79,313 Spd. Som Bidrag til Kostholdet under Fiskeriet i Forening med hvad Fiskerne have ført hjem til Husbrug, anslaaes at være medgaaet omkring 32,000 Fisk. — For vel $\frac{1}{3}$ har Distriktets egen Almue deltaget i Fiskeriet; fra 6 af Nordmöres øvrige Herreder 153 Baadlag og 853 Mand, hvoraf vel det Halve falder paa Aure; fra Fosens Fogderi 238 Baadlag og 1,200 Mand, hvoraf paa Hitteren 128—605 og paa Ørlandet 52—282, samt videre fra Lexviken 7 Baadlag med 42 Mand og ligesaa fra Ørkedal 7—42.

Tabet af Redskab og Slitage derpaa var vistnok usædvanligt stort, men dog forholdsvis meget mindre end i Kvernæs; det er for Smølen anslaaet til 2,100 Spd., der især rammer Fiskerne ved Veiholmen, dernæst ved Stensøsund og Hopen, mindst ved Bratvær og Vestsmølen.

I Forening med hint direkte Tab, maa den stærkere Slitage paa Redskab, som Følge af det haarde Veirlag, der raadede i den største Del af Fisketiden, medføre væsentligt Skaar i Fiskernes Fortjeneste.

Ansættes nu Mandslodden for 1 Garnlag til	65 Spd., „ Ort.
kan herfra vistnok drages for hint Tab og Slitage paa hvert 6 Mands Baadlag 95 Spd. eller pr. Mand	16 Spd. „ Ort.
Kostholdet for 12 Uger à 4 Ort pr. Uge	9 - 3 -
	25 - 3 -

Altsaa falder der i Gjennemsnit pr. Lod ei over 40 Spd.

Særdeles heldigt maa det ansees, at under saa utrygt Veir, kun fandt Sted et Forlis, nemlig den 9de April paa Bratværhavet, hvorved af Baadlaget omkom 1 Mand.

A n h a n g.

Indberetning fra Lensmanden angaaende Skreifisket i Edø Thinglag i 1873

(dateret 7de Mai 1873).

Efterat der fra de første Dage af Januar og indtil Midten af Februar var fisket med Garn 65,600 Storsei, med Lever og Rogn, til en Værdi af 5,000 Spd., sporedes Skrei enkeltvis først ved Veien og Hopen, senere ved Bratvær og Vestsmølen. Efterhaanden trykkede nu mere og mere Skrei op paa Grundene og i Midten af Februar antoges der at staa en betydelig Tyngde paa 50—100 Favne Vand overalt rundt Smø lens Kyst.

Udsigterne til et godt Garnfiske vare saaledes meget lovende, men det stormende Veir, som paa kun nogle faa Dage nær, herskede til Februar Maanedes Udgang, ikke alene hindrede Driften i den Tid, men bevirkede efter Antagende tillige, at Skreien forlod Grundene og atter tyede ud paa Dybet. Imidlertid fortsattes Garnbruget til omkring Midten og tildels noget længere af Marts Maaned, men med ringe Udbytte; med Undtagelse af paa Grundene „Staalbakken“ og „Tunga“ og nogle enkelte Baade ved Vejen; men disse sidste vovede sig længere ud paa Dybet, ikke ubetydelig udenfor før i Tiden brugte „Fiskeme“.

I hele Aar er det bedste og jevneste Garnfiske foregaaet paa „Staalbakken“ og „Tunga“.

Fisken har holdt sig særdeles stor og leverrig; den antages jevnlig at have gaaet i Sild.

Indtil 25de Marts ubetydelig Line- og endnu mindre Snørefiske; men fra og med 26de Marts, da atter en særdeles stor Tyngde Skrei viste sig paa Grundene rundt Smølen, og til 9de April fiskedes overalt meget godt og af mange rigt, baade med Snøre og Line.

Søveirsdage have været for de forskjellige Vær fra 27—31.

Fiskepladsene have iaar været de samme som forrige Aar.

Fiskerne vare fordelte saaledes:

(Tabellen følger paa omstaaende Side).

Fra hvilket Præstegjeld.	Antal Garnbaade.	Besætning.	Antal Snere- og Linebaade.	Besætning.
A. Veiholmen.				
Lexviken	7	42	-	-
Ørkedalen	7	42	-	-
Statsbygden og Ritsen	8	42	-	-
Skjørn og Bjugn	16	96	1	5
Ørlandet	19	112	-	-
Hevne	8	48	2	9
Aure	44	266	7	20
Surendal og Stangvik	8	48	-	-
Thingvold	5	30	-	-
Fredø	3	18	-	-
Hitteren	-	-	11	39
Edø	25	148	-	-
	150	892	21	73
B. Nordost og Nordsmølen.				
Hitteren	8	48	-	-
Thingvold	8	48	-	-
Stangvik	2	12	-	-
Kværnæs	6	42	-	-
Edø	41	254	-	-
	65	404	-	-
C. Bratvær.				
Børsen	5	31	1	5
Aure	3	18	6	30
Ørlandet	1	6	20	99
Hevne	-	-	4	17
Thingvold	-	-	1	4
Stadsbygden	-	-	4	20
Skjørn og Bjugn	-	-	2	12
Halse	-	-	1	3
Hitteren	-	-	61	321
Edø	7	43	3	16
	16	98	103	527
D. Koldholmen.				
Aure	2	12	4	16
Skjørn og Bjugn	2	12	1	4
Thingvold	1	7	1	2
Ørlandet	-	-	10	54
Hitteren	-	-	7	26
Halse	-	-	1	4
Edø	1	6	-	-
	6	37	24	106
E. Raakeholm, ytre.				
Aure	2	14	-	-
Thingvold	1	6	-	-
Halse	1	6	1	4
Hitteren	1	6	6	28
Ørlandet	-	-	2	11
Edø	2	13	-	-
	7	45	9	43

Fra hvilket Præstegjeld.	Antal Garnbaade.	Besætning.	Antal Snøre- og Linebaade.	Besætning.
F. Raakeholm, indre.				
Hitteren	-	-	16	58
Aafjorden	-	-	1	3
Aure	-	-	1	3
Edø	1	7	13	48
	1	7	31	112
G. Nordvestsmølen, fra Dyrnæs til Skillingen inkl. Skarpsund.				
Hitteren	-	-	18	79
Hevne	-	-	2	8
Aure	-	-	1	3
Stangvik	1	7	-	-
Edø	15	97	32	118
	16	104	53	208
H. Odden.				
Stangvik	1	7	4	14
Aure	-	-	10	40
Surendal	-	-	1	5
Edø	-	-	11	39
	1	7	26	98
I. Ringsø.				
Kværnæs	3	21	-	-
Stangvik	2	14	2	9
Aure	4	27	-	-
Thingvold	2	14	-	-
Edø	3	20	1	3
	14	96	3	12
K. Spilhvalen.				
Stangvik	4	28	2	8
Fredø	1	7	-	-
Aure	3	21	-	-
Edø	5	35	7	27
	13	91	9	35
L. Hallerø, Lyngvær, Solvær, Rotvær, Krokvær.				
Skjørn	1	6	-	-
Aure	1	7	-	-
Edø	3	21	32	127
Thingvold	-	-	1	4
Fredø	-	-	1	4
	5	34	34	135
M. Det sydlige og sydvestlige Smølen fra Skil- lingen til Rangnæs.				
Edø	2	15	18	69

C. No. 9.

Det vises heraf, at Fisket har været drevet med 296 Garnbaade og 331 Snøre- og Linebaade, tilsammen 627 Baade med en Besætning ialt af 3,248 Mand.

Efter de mig meddelte Opgaver er fanget i det Hele:

med Garn	508,170
og med Line og Snøre	840,070

Tilsammen 1,348,240 Skrei

beregnete i store Hundreder, hvoraf i raa Tilstand antages at gaa paa 1 Vog af Garnfisk 5 Stkr. og af Snøre- og Linefisk 6, og tørret og klippet af Garnfisk paa 1 Vog 15 og af Snøre og Linefisk 16 Stkr.

I Gjennemsnit har givet:

1,000 Garnfisk	3½ Td.-Lever og 2½ Td. Rogn
og 1,000 Snøre- og Linefisk	2½ — 1¾ —
Pris: Garnfisklever	9 Spd. pr. Td.
Snøre- og Linefisklever	7 - —
Rogn	7½ - —

Af den fangede Fisk er afsat i raa Tilstand:

Paa Veiholmen	503,500
Bratvær	160,000
Koldholm	57,000
Raakeholm, ytre	48,000
Raakeholm, indre	34,000
Skarpsund	8,000
Odden	31,000
Ringsø	56,900
Spilhvalen	50,000
Hallerø, Lyngvær	40,000

Tilsammen 988,400 Skrei i store Hundreder til 6 à 7 Spd.

pr. stort Hundrede.

Det af Fiskerne selv saltede og klippede Kvantum udgjør saaledes 359,820.

Den Fisk, der af Fiskerne selv er forbrugt, i Forening med, hvad de have saltet og taget med sig hjem til Husbrug, formenes at kunne anslaaes til omkring 32,000 Stkr.

Af Hoveder og Rygge antages under Fisket at være solgt for omkring 2,500 Spd. og det Øvrige anvendt til Kreaturføde eller Gjødsel.

Iaar som tidligere har Snøre- og Linefisket været drevet i Forening, saa at det ikke lader sig gjøre at adskille Udbyttet af disse Redskaber.

Den største Del af Garnfiskerne have senere drevet Fiske med Snøre og tildels Line paa andre Baade, uden at dog dette Mandskab, efter hvad for mig er oplyst, er opført mere end en Gang.

Fra Udbyttet formenes at maatte trækkes for Baad og Byrnskab, Kosthold og Hying, for hver Garnbaad 150 Spd. og for hver Line- og Snørebaad 60 Spd. Efterstaaende Tabel viser Tal paa Baade, Mandskab og Udbytte for hvert Præstegjeld:

Fra hvilket Præstegjeld.	Antal			
	Baade.	Mandskab.	Garnfisk.	Snøre- og Linefisk.
Lexvik	7	42	16,462	7,425
Ørkedal	7	42	14,400	15,880
Stadsbygden og Ritsen	12	62	17,126	17,470
Skjørn og Bjugn	23	135	32,211	32,970
Ørlandet	52	282	34,413	85,320
Hevne	16	82	14,438	19,445
Hitteren	128	605	8,547	118,287
Børsen	6	36	11,800	10,000
Aafjorden	1	3	-	646
	252	1,289	149,397	307,443
Aure	88	477	109,695	144,447
Surendal og Stangvik	31	169	39,233	53,106
Thingvold	20	115	27,207	33,041
Fredø	5	29	4,940	2,635
Kværnæs	9	63	9,790	7,370
	153	853	190,865	240,599
Edø	222	1,106	167,988	292,128

Naar undtages nogle faa Dage har Veiret i den sidste Tid været ret gunstigt for Fisketørringen, som nu er i fuld Gang.

Ifølge de mig meddelte Opgaver, er tabt Redskaber for et Beløb af tilsammen 2,100 Spd. Dette Tab rammer især Veiholmen, noget mindre Stensøsund og Hopen, mindst Bratvær og Vestsmølen.

Benyttelsen af Listerbaade bliver mere og mere almindelig. — Ingen Forandring i Baad eller Redskab indført.

Den 9de April kuldseilede en Baad paa Bratværhavet — „Tunga“ — og en Mand her af Thinglaget kom bort.

B. Beretninger om Sommerfiskerierne

(afgivne af Amtmanden og Fogderne).

1. Amtmandens Indberetning dateret 11te April 1874.

A. Sommerfiskeriet:

For Nordmøre Fogderi ca. 2,300 Tdr., til Værdi omtr. 5,300 Spd.

- Romsdals	—	17,300	—	34,500	-
- Søndmøre	—	6,600	—	18,800	-

Tilsammen 26,200 Tdr., til Værdi omtr. 58,600 Spd.

Dette Resultat er lidet tilfredsstillende. Til Sammenligning bemærkes, at Værdien af Fisket i de foregaaende 3 Aar er anslaaet til i 1872 152,000 Spd., i 1871 87,000 Spd. og i 1870 42,000 Spd.

Frærens Præstegjeld i Romsdals Fogderi repræsenterer omtrent det Halve af Amtets hele Udbytte med 13,500 Tdr. til en Værdi af ca. 27,800. Den der fangede Sild var en Blanding af Slosild og andre Sorter af forskellig Størrelse; i det Hele taget ikke af bedste Sort Vare.

De øvrige engere Distrikter, hvori er faldt større Udbytte, ere:

Aure i Nordmøre	1,130 Tdr.,	af Værdi	2,560 Spd.
Bolsø i Romsdal	1,600	—	2,300 -
Romsdal	1,500	—	3,480 -
Borgund i Søndmøre	2,200	—	7,780 -
Herø i	900	—	4,000 -
Vanelven i	750	—	2,300 -

Efter den opfiskede Vare har været stærk Søgning, hvorfor ogsaa Priserne have holdt sig høiere end almindelig, navnlig i Søndmøre.

B. Fiskeriet efter Lange, Kveite, Sei, Brosme, Titling o. m. (Lax undtaget).

I de Distrikter, hvori nævnte Fiskesorter fanges i nogen videre Udstrækning, er Udbyttet i Pengeværdi omtrent anslaaet til:

Aure i Nordmøre	900 Spd.
Sund i Romsdal	1,500 -
Bod i	3,400 -
Frænen i	500 -
Borgund i Søndmøre	1,400 -
Harham i	1,300 -
Herø i	1,000 -
Sandø i	800 -
Ulfsten i	650 -

Disse Opgaver, der, som udelukkende byggede paa Skjøn, ialfald kun tilnærmelsesvis kunne antages at ramme det Rette, gjælder hovedsageligen afhændede Fiskevarer.

C. Laxefiskeriet.

Udbyttet i Nordmøre, deri indbefattet Forpagtningsafgift for Fiskerirettighed, udgjør omsat i Penge omtrent 3,900 Spd.

Udbyttet i Romsdal, udgjør omtrent . . 1,300 -

— i Søndmøre — . . 2,400 -

Tilsammen 7,600 Spd.

I Laxefiskeriet synes at spores nogen Opkomst.

D. Hummerfiskeriet har i Hele givet Udbytte til en Salgsværdi af ca. 1,200 Spd.

2. Beretning fra Fogden i Søndmøre.

For Sommersildfisket meddeles følgende Tabel:

Hvor og naar Fiskeriet er foregaaet.	Antal Notebrug.	Antal Notefiskere.	Antal Garnbaade.	Antal Garnfiskere.	Udbytte i Tønder		Udbyttets Værdi i Species.
					med Not.	med Garn.	
A. Nordre Søndmøre.							
1. Borgund (Juli & August)	15	249	-	-	2,210	-	7,785
2. Skoue — — — — —	7	120	-	-	840	-	1,584
3. Harham — intet Fiske	-	-	-	-	-	-	-
4. Ørskoug — — — — —	-	-	-	-	-	-	-
5. Dahle (Oktober & November)	1	20	-	-	1,000	-	600
6. Sunelven — intet Fiske	-	-	-	-	-	-	-
B. Søndre Søndmøre.							
1. Vanelven (Juli, Aug. & Septbr.)	3	52	130	260	100	650	2,300
2. Herø — — — — —	16	320	26	52	870	40	4,014
3. Sande (Aug. & Novbr.)	11	190	-	-	230	-	482
4. Ulfsten — intet Fiske	-	-	-	-	-	-	-
5. Volden (Aug. & Septbr.)	2	36	150	150	133	70	537
6. Hjørændfjord (Aug. Septbr., Okth. & Novbr.)	5	75	97	194	350	130	1,460
Tilsammen	60	1,062	403	656	5,733	890	18,762

Udbyttet i 1873 var kun omtrent det Halve af det i 1872. Af Lensmændenes Indberetninger sees, at der i flere Herreder ikke blev fisket Sommersild, i al Fald ikke af Betydenhed. Prisen har været forskjellig. I de indre Distrikter angives den for Handelsvare til 3 à 4 Spd. pr. Tønde, medens den i de ydre Herreder var fra 4½ til 5½ Spd. pr. Tønde. For Husholdningssild betaltes fra 4 Ort til 8 Ort pr. Tønde.

Redskabstab vides ikke at have fundet Sted.

Fisket blev drevet af Distriktets egne Indvaanere.

Af andre Fiskerier er Udbyttet opgivet saaledes:

1. Laxeffiskeriets Udbytte ansættes til ca. 2,400 Spd. Fiskeriet blev drøvet i Dahle, Ørskoug, Borgund, Skoue, Herø, Sandø og Voldens Herreder. Størst var Udbyttet i Ørskoug, hvor Fangstens Værdi anføres til ca. 1,000 Spd.; mindst i Herø, antagelig for ca. 60 Spd. Gjennemsnitspris kan sættes til 3 Spd. pr. Vog.
2. Hummerfiskets Udbytte anslaaes til ca. 614 Spd. Hummer fangedes i Herø, Sande og Borgund. For det sidste Herred angives det Fangedes Værdi til ca. 20 Spd. Størsteparten solgtes til Udførsel til England efter en Pris af 6 β pr. Stykke.
3. Østers er af videre Betydenhed alene fisket i Herø, og der solgt efter en Pris af 3 Spd. 24 β pr. Tønde. Udbyttet angives til 30 Tønder.
4. Fisket efter Lange, Torsk, Brosmer, Kveite og Sei opgives

	for Borgund til en Værdi af ca. . . .	1,408 Spd.
- Harham	— — . . .	1,328 -
- Herø	— — . . .	1,000 -
- Sandø	— — . . .	812 -
- Ulfsten	— — . . .	650 -
- Dahle	— — . . .	800 -
- Volden	— — . . .	250 -

For de øvrige Herreders Vedkommende var Fangsten ubetydelig og kan ikke nøiere opgives. Uheldige Veirforholde skal have lagt Hindringer i Veien for Fiskeriet.

For Herø og Sandø opgives som fisket af Flyndre, Mort, Hyse og anden Smaafisk for ca. 1,000 Spd.

Andre Fiskerier af videre Betydenhed antages ikke at have fundet Sted, med Undtagelse af i Stordalen, hvor ca. 500 Tønder Smaasild fangedes i Løbet af November og December Maaneder; men den blev for største Del benyttet til Kreaturfoder og Gjødning.

3. Indberetning fra Fogden i Romsdal.

Uddrag af Lensmændenes Indberetninger om Sommersildfisket og andet Hjemfiske i Romsdals Fogderi for 1873:

Distrikter.	Sommersild.	Sei.	Smaatorsk.	Lange.	Kveite.	Brosmer.	Flyndre.	Lax.	Hummer.
Romsdal . .	1,500 Tdr., værd fersk 3,480 Spd.	ubetydeligt, kun til Husbrug.						500 Bø	-
Vold	Intet.	ubetydeligt og neppe tilstrækkeligt til Husbrug.						-	-
Vesø	Kun 200 à 300 Tdr. à 2 Spd. foruden til Husbrug.	af Smaasei, Lax og Makrel fanget endel, men kun til Husbrug.						225 -	-
Næsset . . .	Intet.	ubetydeligt, Aar for Aar aftagende, utilstrækkeligt for Behovet.						-	-
Bolsø	1,600 Tdr., værd 2,300 Spd., hvoraf 1,100 Tdr. til Husbrug.	væsentlig kun til Husbrug, knapt nok dertil.						33 -	-
Vestnæs . . .	400 Tdr., værd 360 Spd., næsten Alt til Husbrug.	ubetydeligt, neppe tilstrækkeligt til Husbrug.						36 -	-
Sund	Intet.	for 400 Sp.	for 450 Sp.	for 500 Sp.	-	for 140 Sp.	167 -	100 Sp.	
Frænen . . .	13,500 Tdr., værd 27,800 Spd., hvoraf til Husbrug 2,600 Tdr.	til Afhændelse kun for 500 Spd., forøvrigt til Husbrug.						165 -	-
Bod	Intet.	1,400 Sp.	for 600 Sp.	for 850 Sp.	-	for 550 Sp.	17 -	100 -	
Tilsammen	17,300 Tønder.							1143 Bø	

Efter Tabellen faldt det væsentlige Sommersildfiske i dette Fogderi i 1873 næsten kun i Frærens Præstegjeld af Vaagø Thinglag, idet af det hele efter Opgaven fiskede Kvantum af 17,300 Tønder, værd 34,540 Spd., ikke mindre end 13,500 Tønder, værd 27,800 Spd., opfiskedes i Fræren. Silden, der fangedes baade med Not og Garn, var for det meste en Blanding af Notsild og anden Sild af forskjellig Størrelse; idethele ikke af bedste Sort Vare. Ogsaa i Fræren faldt Sildefisket overmaade ujevnt, saaledes, at medens enkelte Fiskeres Fortjeneste gik op i Hundreder, fik Mange Intet.

Laxefiskeriet har efter Tabellen givet et Udbytte af 1,143 B \ddot{a} , fisket dels med Kilenot, dels med Vorpe og dels med Kastenot; det allermeste af Fangsten gik i saltet Tilstand til Bergen. Som det vil sees af Tabellen, har kun Lensmanden i de Dele af Fogderiet, hvor Fiskeriet spiller Hovedrolle som Næringsvei, gjort et Forsøg paa at angive Udbyttet af andre Fiskesorter, end Sild og Lax, men, saa vis, som jeg er paa, at hans Opgivende støtter sig paa et efter bedste Evne afgivet Skjøn, — paa sikker Kundskab kan det visselig ikke støtte sig —, saa vist antager jeg dog ogsaa, at man ikke kan bygge paa dets Fuldstændighed. Af Menneskelig gik under Sommerfisket i forrige Aar tabt 3, hjemmehørende i Bjørnsund.

Jeg skal forøvrigt fremhæve, at Lensmanden i Romsdalen gjør den glædelige Bemærkning at Laxefisket der ifjor afgav et meget betydeligere Udbytte, end i de sidste 4 a 5 Aar, hvilket rimeligvis er en Følge af Fredningen.

Lensmanden i Veø udtaler den Formening, at Brugen af Kastenot, der ofte bruges meget finmasket, anretter større Skade til at hindre Laxeformerelsen, end selve Brugen af Kilenot, idet Kastenoten fanger tilligemed anden Fisk, ogsaa en Mængde Smaaørret og Smaalax, som endnu ikke er avledytig, og som Fiskeren neppe igjen slipper ud i Fjorden.

Lensmanden i Vold udhæver som Grund til det aftagende Fiskeriudbytte i Fjorden, at den stigende Dagløn for Markarbeide virker til at lokke Dagarbeidere fra at søge sit Erhverv paa Søen.

4. Indberetning fra Fogden i Nordmøre.

Sidstafvigte Aars Sommer- og Høstfiskerier have i det Hele taget været meget daarlige. Dette gjælder ogsaa den Fangst til Husbrug af forskjellig Søfisk, der før har været af ikke liden Betydning, men anføres at være saa mærkelig aftagen.

Sildefiskeriet angives for Kværnæs kun at have bestaaet i 2 à 300 Tdr. Smaasild til eget Forbrug, og de af Distriktets Notlag, som have søgt fjerne Steder, have ingen Fangst gjort.

I Aure er med 9 Notlag med 120 Mand fisket 1,134 Tdr. udbragt til	2,562 Spd.
af Garnfiskere 250 Mand 300 Tdr. udbragt til	900 -
i Stangvik af 9 Notlag med 94 Mand ca. 500 Tdr. à 6 Ort	600 -
foruden 150 Tdr., der afhændedes til Agn under Skreifiskeriet og betaltes med lige op til 6 Spd. pr. Tønde	800 -
i Battenfjorden til Øre opgives at være fanget for	3 à 400 -

For det meste har Silden været af smaa og mager Sort.

Af andre Fiskesorter opgives Udbyttet for Edø til	900 -
og i Kværnæs for 5,000 for udenlandsk Regning opkjøbt Hummer, omkring	400 -

Tidligere har der især i Aure og Halse været endog rige Østersbanker, der efterhaanden er saaledes ødelagt, at der saagodtsom ingen Indtægt haves heraf, og fortjener det formentlig at komme under Overveielse, hvad der bør foretages for igjen at søge dette Fiskeri bragt paa Fode.

Laxefiskeriet har efter de Opgaver, der lagdes til Grund for Ligningerne givet følgende Udbytte:

Sundal med Øxendal (det Sidste kun 23 Spd.)	940 Spd.
Thingvold med Strømsnæsset (det Sidste 342 Spd.)	372 -
Øre og Fredø	124 -
Kværnæs	154 -
Kristiansund	100 -
Edø	225 -
Aure	486 -
Halse	418 -
Stangvik	101 -
Surendal og Rindal nærmest bestaaende i Forpagtningsafgifter	927 -

Tilsammen 3,847 Spd.

Fra Sundals Lensmand savnes nogen Meddelelse, men jeg har Underretning om, at der heller ikke er forefaldt noget Saltvandsfiskeri af Betydning.

C. Opgave fra Byfogden i Aalesund over Udbyttet af Bankfisket Sommeren 1873.

Skøitens Navn,	Besætning.	Lange.	Brosmer.	Torsk.	Lever.	Rogn.	Værdi i Penge.
		Voger.	Voger.	Voger.	Tdr.	Tdr.	Spd.
A. Svenske.							
Statsraad Fähräus.....	15	5,127	306	28	51½	20	2,568
Napoleon.....	15	5,813	281	18	52	16	2,805
James Dickson.....	14	5,210	547	27	53	22	2,698
Nordcap.....	15	5,111	157	33	51	19	2,506
Carl den XV.....	15	5,365	350	25	56	22	2,717
Kronprindsen.....	15	5,350	432	40	54	18	2,712
Grev Ehrensvärd.....	15	4,710	280	30	49½	18	2,371
Prins Oscar.....	14	4,878	680	10	50	14	2,546
G. v. Yhlen.....	13	4,856	350	35	53	23	2,494
Gossan.....	8	1,605	960	90	26	4	1,156
Tiuren.....	8	1,016	229	74	15	4	642
Enigheten.....	11	1,250	151	-	11	6	630
	158	50,291	4,723	410	522	186	25,845
B. Norske.							
Skreien.....	11	3,217	223	-	34	8	1,645
Fyrsten.....	12	3,515	182	59	33	10	1,784
Løven.....	12	2,685	341	40	26	6	1,437
Brateggen.....	12	3,724	187	28	36	10	1,820
Tiuren.....	12	2,564	168	32	18	6	1,238
Elise.....	8	2,181	314	83	20	3	1,141
Prindsen.....	8	1,400	620	-	20	9	927
	75	19,286	2,035	242	187	52	9,992
Tilsammen	233	69,577	6,758	652	709	238	35,837

Med Baade fra Aalesund vides intet Bankfiske at være drevet, hvorimod dette antages at være Tilfældet fra Landdistriktet og navnlig fra Øerne. Angaaende Udbyttet af dette savnes imidlertid Oplysning, da det hovedsagelig afhændes til Handelsmænd paa Landet.

12. Beretninger om Fiskerierne i Fosens Fogderi,

(afgivne af Fogden).

A. Skreifiskeriet.

Ved at afgive Indberetning om Skreifisket i sidste Vinter, efter de fra Lensmændene modtagne Opgaver, bemærkes, at Fiskeriet som tidligere alene foregaar i Bjørnør og Hitteren.

I Bjørnør begyndte Fisket allerede i December Maaned f. A., i Brandsfjord, Skjøråfjord og paa Stoksundhavet med Garnbrug (tildels Smaagarn) og paa de øvrige Fiskevær i Begyndelsen af Januar d. A.; men var oftere afbrudt ved stormende Veir, især for Dybsagnfiskere, mindre for Garnbruget, saasom dette foregik inde i Fjordene, og dreves jævnt i Brandsfjord og ved Stoksundene.

I Skjøråfjord ophørte Fisket ved Udgangen af Marts, men vedblev forøvrigt til henimod Midten af April Maaned.

I Hiteren begyndte Fisket i de første Dage af Januar i Mausund og ved Halten, paa de øvrige Fiskevær omkring Midten af samme Maaned. Fiskeriet har været høist ujevnt, ofte og i længere Tid afbrudt ved stormende Veir; ved Halten fiskedes nogenlunde jævnt, men Fisket var ogsaa her afbrudt ved usædvanlig haardt Veir.

Ved Titeren sluttedes Garnfisket i Begyndelsen af Marts, medens Dybsagnfisket vedvarede til henimod Midten af April.

Ved Børøen og Kvænværet ophørte Garnbruget i Slutningen af Februar, hvorimod Dybsagnfisket dreves med Held til Midten af April.

Ved Sulen, Humlingsvær og Voxvær sluttedes Fisket i Midten af Marts, dog fiskedes godt med Snøre til Midten af April.

I Mausund, Kya og Halten ophørte Fisket i Begyndelsen af April.

Intet Redskabstab i Bjørnør undtagen ved Skjerfø og Sandø, hvor det er angivet til 30 Spd.

I Hitteren derimod anslaaes Redskabstabet ved Mausund til ca. 100 Spd.
ved Sulen, Humlingsvær og Voxvær til ca. 650 -
ved Kya til ca. 600 -

forøvrigt ubetydeligt.

Under Driften er ved Halten en Snørebaad med 4 Mand drevet til Havs i en orkanagtig Storm; Besætningen omkom, ligesom sammesteds en Mand fra Aafjord ved Forlis er omkommet.

I Bjørnør har Fisket været drevet paa nedenangførte Vær med følgende Belæg:

Fiskevær.	Garnbaade.		Linebaade.		Dybsagnbaade.	
	Antal.	Besætning.	Antal.	Besætning.	Antal.	Besætning.
Svedsfjord med Havstrækning	9	47	-	-	16	68
Burø og Kalværet	7	35	-	-	18	86
Skjerfø og Sandø med Havstrækning udenfor Brandsfjord	14	82	-	-	27	132
Brandsfjord	12	25	-	-	-	-
Almindingen og Været	12	72	1	5	6	29
Skjøråfjord	20	39	-	-	-	-
Stoksundene og Stoksundhavet	10	24	-	-	26	96
Tilsammen	84	324	1	5	93	411

Antallet af Fiskere er saaledes 740 Mand paa 178 Baade.

Gjennemsnitsfangsten har været for Garnbaad fra 280 til 1,580 Fisk

- Linebaad 480 -

- Dybsagnbaad fra 380 til 1,280 -

Lensmanden opgiver, at der i Skjøråfjord og Stoksundene alene har været brugt Smaagarn. Af Kjøbefartøier har der ikke været nogen tilstede.

Udbyttet er saaledes beregnet:

Fiskevær.	Fisk.		Lever.		Rogn.		Omtrentlig samlet Værdi.
	Antal i store Hundreder.	Pris pr. stort Hundrede.	Antal Tdr.	Pris.	Antal Tdr.	Pris.	
		Spd.		Spd.		Spd.	
Svedsfjord	17,360	10	48	6	40	10	2,420
Burø og Kalværet	26,200	10	77	6	69	10	3,770
Skjerfø og Sandø	36,800	10	112½	6	106½	10	5,420
Brandsfjord	2,900	6	-	-	-	-	170
Almindingen og Været	15,800	10	78	6	49½	10	2,540
Skjærafjord	8,000	5½	20	6	9	10	650
Stoksundene	11,800	10 for Skrei og 5 for Smaatorsk.	27	6	20	10	1,240
Tilsammen	118,860		362½		294		16,210

Gjennemsnittsudbyttet pr. Mandslod udgjør saaledes ca. 22 Spd.; i forrige Aar var det 30 Spd. 60 β.

I Hitterens Herred blev Fiskeriet drevet paa følgende Vær med saadant Belæg:

Fiskevær.	Garnbaade.		Linebaade.		Dybsagnbaade.	
	Antal.	Besætning.	Antal.	Besætning.	Antal.	Besætning.
Mausund	26	184	-	-	-	-
Titeren med Kjærringvaagsundet	76	456	-	-	3	9
Rørøen og Kvenværet	1	4	-	-	12	50
Sulen, Humlingsvær og Voxvær	30	240	-	-	30	150
Kya	23	180	-	-	5	20
Halten	160	904	-	-	4	16
Tilsammen	316	1,968	-	-	54	245

Antallet af Fiskere har under dette Fiske været noget over 2,200 Mand paa 370 Baade.

Gjennemsnittsfangsten for Garnbaad fra 1,200—3,100 Fisk.

- Dybsagnbaad fra 700—1,900 -

Af Kjøbefartøier har der alene været 6 i Halten.

Af Fiskere i Halten deltog:

Fra Bjørnør: 9 Garnbaade og 52 Mand, med Udbytte: 11,300 Fisk, 44½ Tdr. Lever og 31 Tdr. Rogn.

- Aafjord: 32 — - 192 — — 48,000 - 256 - — 128 —

Udbyttet er derefter beregnet:

Fiskevær.	Fisk.		Lever.		Rogn.		Omtrent samlet Værdi.
	Antal i store Hundreder.	Pris pr. stort Hundrede.	Antal Tdr.	Pris.	Antal Tdr.	Pris.	
		Spd.		Spd.		Spd.	Spd.
Mausund	68,500	7	274	6	200	8	8,050
Titeren m. fl.	150,000	9	800	8	400	8	23,100
Rørøen og Kvenvær	12,000	6½	48	6½	20	8	1,250
Sulen m. fl.	60,000	8	220	9	180	8	8,220
Kya	50,000	7	255	6	199	9	6,820
Halten	299,300	9	1,500	6	759	9	42,760
Tilsammen	639,800		3,097		1,758		90,200

Gjennemsnittsudbyttet pr. Mandslod er 41 Spd.; i forrige Aar udgjorde det 45 Spd.

B. Sommersildfiskeriet.

Om det i forrige Aar stedfundne Sildefiske tillader jeg mig ærbødigst at afgive Indberetning efter de fra Lensmændene modtagne Opgaver.

I Bjørnør var tidligere paa Aaret saagodtsom intet Fiske; i Juli, August og September lidt Notfiske; Garnfisket dreves ved Stoksund i September og December, i Skjøra i September og i Svedsfjord i November Maaned.

Fiskeriet var den hele Tid ujevnt og angives Udbyttet til:

Af 72 Notbrug med en Besætning af 1,008 Mand

500 Tønder Kjøbmandssild,
2,120 — Middelssild,
2,000 — Smaasild.

Af 280 Garnbrug med Besætning af 600 Mand

2,300 Tønder Kjøbmandssild,
4,250 — Middelssild,
350 — Smaasild.

Noget af Silden er solgt samfængt til 8 Ort à 2 Spd. Kjøbmandssild betaltes ellers med 3 Spd. à 3 Spd. 48 β, Middelssild med ca. 2 Spd. 60 β og Smaasild med 72 β pr. Tønde.

I Juli og August fangedes med Nøter en Masse Smaasild, men denne var ikke salgbar; lidt blev solgt samfængt til 72 β pr. Tønde; Noget til 1 Spd. 60 β pr. Tønde, som kunde udsorteres til salgbar Vare; en hel Del blev anvendt til Gjødtsel, men Størsteparten sluppet ud i Søen.

Det hele Udbytte udgjør altsaa noget over 11,500 Tønder til et Beløb af noget over 23,400 Spd.

Af Kjøbefartøier var en Del, men alene 14 vides at have erholdt Last.

I Aafjord er Fisket drevet ujevnt fra Begyndelsen af September til Aarets Udgang og har givet et Udbytte:

Af 4 Notbrug med Besætning af 64 Mand

100 Tønder Middelssild à 3 Spd.
900 — Smaasild à ½ -

Af 500 Garnbrug med Besætning af 1,200 Mand

1,000 Tønder	Kjøbmandssild à 2 Spd.	48 β.
2,000 —	Middelssild à 2 -	48 -
1,200 —	Smaasild à 2 -	-

altsaa i det Hele 5,200 Tønder for et Beløb af 10,350 Spd. Endel Garn er tabt, hvis Værdi anslaaes til 150 Spd.; af Kjøbefartøier var tilstede 20 Stkr.

I Ørlandet og Bjugn angives af Lensmanden at være opfisket med Not 4,000 à 4,500 Tønder Sild, der betaltes med 3 à 4 Spd., med Garnbrug, hovedsagelig i Bjugnfjorden, ca. 18,000 Tønder, der blev betalt med 2 à 3 Spd.; i det Hele noget over 22,000 Tønder til en Værdi af over 59,800 Spd. Desforuden er med Notbrug, hjemmehørende i Bjugn, fisket Sild udenfor Distriktet for ca. 2,000 Spd.

I Hitteren er Fiskeriet foregaaet nogenlunde jevnt, om end smaat; der anføres opfisket:

Af 20 Notbrug med Besætning 300 Mand

1,000 Tønder	Kjøbmandssild à 3 à 4 Spd. pr. Tønde.
3,000 —	Middelssild à 2 à 3 - —
1,000 —	Smaasild à 48 à 72 β —

Af 70 Garnbrug med Besætning 150 Mand

2,000 Tønder	Kjøbmandssild à 3 Spd. pr. Tønde.
1,000 —	Middelssild à 2 - —

I det Hele 8000 Tdr. til en Værdi af ca. 19,500 Spd. Redskabstabet er ubetydeligt; af Kjøbefartøier var tilstede 20 Stkr.

I Hevne fiskedes ved Vinjøren og i Vinjefjorden fra Slutningen af Juli til Begyndelsen af September; i Hevnefjorden i September, Oktober og November Maaneder i Alt af 9 Notbrug med en Besætning af 130 Mand 1460 Tønder Sild til en Værdi af ca. 1620 Spd.; af 110 Garnbrug med en Besætning af 220 Mand 400 Tønder Sild til Værdi 1440 Spd.; i Alt 1860 Tønder med Udbytte ca. 3060 Spd. Heraf falder paa 3 udenbygds Notbrug 340 Tønder Sild med 900 Spd. og paa fremmede Garnfiskere 100 Tønder til Pris 400 Spd.

I Stadsbygden og Ritsen er ikke foregaaet noget Sildefiske i Aaret.

Udbyttet af Sildefisket i 1873 udgjør saaledes i det Hele ca. 48,500 Tønder til en Værdi af noget over 118,100 Spd.

Saavidt vides er Ingen omkommet under Fisket.

C. Andre Fiskerier.

I Forbindelse med min Indberetning af Dags Dato angaaende Sildefisket i forrige Aar tillader jeg mig at meddele følgende Oplysninger om andre Fiskerier i 1873 efter de fra Lensmændene modtagne Indberetninger:

I Bjørnør opgives at være fisket:

Af Sei 800 Vog til en Værdi af	650 Spd.
- Uer 200 Tdr. - ———	400 —
- Lange, Brosmer, Smaatorsk og Kveite 2000 Vog til en Værdi af	2000 —
- Lax 200 Vog til en Værdi af	800 —

Laxefisket dreves fornemmelig af udenbygds Folk.

I Storsildfiskeriet har deltaget:

10 Notbrug med Besætning 170 Mand, hvor Udbyttet har været 1760 Tønder til en Værdi af 3,700 Spd.

3 Garnbrug med 9 Mand uden noget videre Udbytte.

I Aafjord opgives fisket:

Af Sei 30 Vog tørret og 40 Tdr. saltet til en Værdi af	110 Spd.
- Uer 60 Tønder til en Værdi af	120 —
- Lax 600 Vog til en Værdi af	2000 —

I Ørlandet og Bjugn antages 60 à 80 Mand at have søgt Romsdals Kyster, Halten og enkelte andre Steder udenfor Distriktet med et Udbytte af 16 à 25 Spd. pr. Mand.

Laxefisket var i dette Aar rigere end de foregaaende efter den almindelige Mening, men Lensmanden har ikke kunnet erholde nogen nærmere Oplysning om Størrelsen af det opfiskede Kvantum; han antager imidlertid, dels paa Grund af, at Laxepriisen var noget større end sædvanlig, dels paa Grund af, at der blev drevet Fiske paa flere ei før benyttede Steder, at Fiskeriet med fuld Føie kan anslaaes til mindst 2,300 Spd. i Udbytte.

Til Aasvær Sildefiske blev fra dette Thinglag udrustet mange Fartøier med Notbrug og antages, at flere hundrede Fiskere indfandt sig der. De fleste fik Intet; det hele Udbytte anslaaes til ca. 1000 Spd.

I Hiteren er Sommerfisket mislykket ganske med Hensyn til Sei, hvilket Fiske er det vigtigste næsteften Sildefisket; ved Halten var dog et ganske godt Fiske i Juni Maaned, men Ingen fra Hiteren og Frøen deltog deri.

Udbyttet af Uer og Lange antages at være et Middelsaars, men af Smaatorsk under et saadant. Laxefisket er høist ubetydeligt; kun en Kilenot har været i Brug med saagodtsom intet Udbytte.

I Aasvær Sildefiske deltoges fra Hiteren af 5 Notbrug med Besætning 70 Mand; men kun 1 Brug fiskede for ca. 2000 Spd.; de øvrige fik intet Udbytte.

I Hevne er Fiskeriet ubetydeligt og kun til Husbrug — af Lax er fisket 30 Voger til en Værdi af 120 Spd.

I Stadsbygden og Rissen er der fisket af Sei 130 Tønder — saltet — til Værdi 150 Spd., af Uer og Lange ubetydeligt, af Lax 630 Voger til Værdi ca. 2000 Spd.

Udenfor Distriktet er der af 165 Baade med Besætning 380 Mand herfra drevet Sommerfiske med et Udbytte af 60 Spd. pr. Mand.

13. Beretninger om Fiskerierne i Namdalens Fogderi

(afgivne af Fogden gennem Amtmanden).

A. Skreifiskeriet.

Det aarlige paa Kysten af Namdalen indtræffende Torskefiskeri i Maanederne Februar, Marts og April, er i det Hele taget mislykket iaar.

Efter Indberetning fra Lensmanden i Namsos og Fosnæs af 16de f. M., var der ved Fiskeværene i hans Distrikt paa 227 Baade med 895 Mand opfisket:

24,000 Fisk à 7½ Spd.	1,728 Spd.
60 Tdr. Lever à 5½ Spd.	330 -
35 - Rogn à 8 -	280 -
	2,338 Spd.

Ifølge Indberetning fra Lensmanden i Nærø og Vigten af 28de April sidstleden var i hans Distrikt paa 220 Baade med 830 Mand opfisket:

132,000 Fisk à 8 Spd.	10,560 Spd.
440 Tdr. Lever à 6 Spd.	2,640 -
	13,200 -

Et Udbytte af tilsammen 15,538 Spd.

Efter Lensmændenes Indberetninger hindredes Fiskeriet tildels af stormende Veir, men den egentlige Aarsag til Fiskeriets Mislykken laa deri, at Fisken stod forlangt ude til Havs.

Lensmændene i Otterø, Fladanger, Kolvereid og Lekø have, uagtet erindret derom, ikke endnu fremsendt

Indberetninger om dette Fiskeri. Det er mig imidlertid bekjendt, at Fiskeriet i Fladanger aldeles er mislykket og formodentlig er det samme Tilfælde i Lekø.

Amtmanden tilføjer, at der senere er indløbet Beretninger fra Lensmændene i Kolvereid og Lekø samt Otterø og Fladanger hvoraf sees, at Skreifiske ikke har fundet Sted i førstnævnte Distrikt, og at det i sidstnævnte kun har givet et Udbytte af 3 à 4,000 Stkr., der for største Delen er fisket udenfor Øxbaasen og i Regelen er betalt med 8 Spd. pr. stort Hundrede.

B. Sildefiskerierne.

Ifølge Indberetning fra Lensmanden i Namsos og Fosnæs af 31te December f. A. var i hans Distrikt opfisket	36,000 Tdr.
der solgtes fra 2 Spd. til 4 Spd. pr. Td. og hvis Udbytte han anslaaes til 100,000 Spd.	
— fra Lensmanden i Vig og Fladanger var opfisket indtil 18de Decbr. f. A. i hans Distrikt	1,800 -
der solgtes fra 2 Spd. til 4 Spd. pr. Tønde.	
— fra Lensmanden i Nærø og Vigten af 10de Oktbr. f. A. var i hans Distrikt opfisket . .	2,000 -
som solgtes til en Pris af 4 Spd. pr. Tønde.	
— fra Lensmanden i Kolvereid og Lekø af 5te Januar var i hans Distrikt opfisket	15,500 -
som solgtes fra 1 Spd. 24 β til 3 Spd. 72 β pr. Tønde.	

Tilsammen 55,300 Tdr.

Efter Lensmændenes Indberetninger er den største Del af Silden opfisket med Not, en mindre Del med Garn. Hovedfisket er foregaaet i Lyngenfjord i Namsos Herred og i Eiterfjorden i Lekø, hvor Fangsten dog fornemmelig er foregaaet med Garn paa sidstnævnte Sted. I Namsos og Lekø falder Udbyttet for en stor Del paa fremmede Fiskere, som søge hertil endog fra Haugesund og Skudesnæs.

Silden er for største Delen afhændet til Opkøbere fra Byerne langs Vestlandet, dog købte og tilvirkede Namsos's Handlende en betydelig Del af den Sild, som toges i Lyngenfjord. Af Ulykkestilfælde ommeldes ingen. Storsilden er ingensteds formærket.

C. Andre Sommerfiskerier.

Af Hr. Amtmanden er mig under 8de f. M. meddelt det Kongelige Indredepartements Skrivelse af 29de Mai d. A., angaaende Indsendelse af aarlige Opgaver over Udbyttet, af de i Distriktet forefaldende Sommerfiskerier m. m.

Efter derom at have tilskrevet Lensmændene i Søndistrikterne ere Indberetninger — vedkommende Aaret 1873 — fremkomne fra Lensmændene i Vik og Fladanger, samt i Nærø, hvilke Indberetninger herved ærbødigst fremsendes.

Fra Lensmændene i Fosnæs,*) samt i Kolvereid og Lekø ere ingen saadanne Opgaver afgivne og de have vel ogsaa Vanskelighed for at afgive dem, da der udenfor det daglige Fiskeri neppe i deres Distrikter foregaaer nogen Fangst af de i Departementets Skrivelse nævnte Fiskesorter.

Hvad Laxefiskeriet angaar, da foregaaer Fangsten deraf hovedsagelig i Namsens Vasdrag, men uagtet jeg har søgt at erhverve Kundskab om Udbyttet, har jeg dog ikke engang tilnærmelsesvis kunnet faa det opgivet. Imidlertid foregaaer en betydelig Fangst af Lax saavel i Namsens Vasdrag som ved Kysten af Otterø, Jæøen samt langs Foldenfjord og Namsenfjord.

Aarsagen til at de heromhandlede Opgaver ikke før er indsendt, er den, at de synes at ligge udenfor de Opgaver, som nævnes i Departementets Cirkulære af 12te Marts 1867, som antagelig har de større Fiskerier for Øie.

Sommerfiskeriet af de heromhandlede Fiskesorter er ogsaa paa Kysten af Namdalen ubetydeligt i Forhold til andre Egne af Landet.

*) Er senere indkommen.

C. No. 9.

De paaberaabte Indberetninger fra Lensmændene ere saalydende:

a) Fra Lensmanden i Vik og Fladanger.

Sommerfiskerierne her i Distriktet har efter de mig meddelte Opgaver i Aaret 1873 udgjort som følger:

Lange	omtrent	160	Vog.
Sei	—	120	-
Smaatorsk	—	130	-
Lax	—	20	Tønder.

b) Fra Lensmanden i Nærø og Vigten.

Det opfiskede Kvantum af Torsk og Brosme, som iaar ere de hovedsageligste Fiskesorter, anslaaes til omtrent 5,000 Voger tørret Klipfisk, solgt til Gjenneomsnitspris à 1 Spd. 24 β pr. Vog. Seifisket slog aldeles feil og saavidt vides er af denne Fiskesort ubetydeligt afhændet til Salg.

Laxefiskeri eksisterer ikke inden Nærø og Vigten.

c) Fra Lensmanden i Namsos og Fosnæs.

Foranlediget af Hr. Fogdens ærede Skrivelse af 10de Juni d. A., har jeg søgt saa meget som muligt at faa opgivet Udbyttet af Sommerfiskeriet for 1873 af Torsk, Lange og Sei m. m., samt endelig af Lax og Resultatet heraf er da følgende:

Fosnæs Sogn af Fosnæs Præstegjeld,
(næsten udelukkende ved Gjeslingeøerne).

115	Voger Smaatorsk, Titling à 7 Ort	161	Spd.
150	— Smaasei à 4 Ort	120	-
125	— Langerødskjær à 8 Ort	200	-
400	— Klipfisk à 6 Ort 9 β	510	-
550	— Brosmer à 1 Spd. 12 β	605	-
110	— Langer à 6 Ort	132	-
<hr/>			
1,450	Voger.		
25	Tønder Tran à 10 Spd.	250	-
8	— Langerogn à 7 Spd.	56	-
15	— Kveite à 4 Spd.	60	-
80	— Lax à 30 Spd.	2,400	-

Tilsammen 4,494 Spd.

eller at regne for 4,500 Spd.

Namsos Præstegjeld.

Her er intet Sommerfiskeri at anføre, naar undtages det Dagfiskeri af Hyse og tildels Smaatorsk, som drives ved Namsos og som der strax sælges, men jeg vover ikke at angive noget Beløb derfor, saameget mindre som der da ogsaa maatte anføres Fiskeri af Uer og deslige især i Fosnæs Sogn, hvorom det vil være umuligt at erholde nogen Opgave.

Omtrent 40 Voger Lax, at ansætte til 150 Spd. Laxefiskeriet var her i f. A. saare lidet og det drives her kun af ganske faa Mænd.

14. Beretninger om Fiskerierne i Nordlands Amt, Lofotfisket i Opsynsdistriktet undtaget,

(afgivne af Amtmanden).

A. F e d s i l d f i s k e t.

Efterat jeg nu fra samtlige Fogder har modtaget Indberetning om dette Aars Sommersildfiske, kan jeg meddele, at dettes Udbytte andrager til henved 100,000 Tønder.

Heraf falder paa Søndre Helgelands Fogderi	52,000 Tdr.
hvoraf i Herø Præstegjeld fiskedes 47,000 Tdr.	
Nordre Helgelands Fogderi	18,000 -
fornemmelig fisket i Rødø.	
Saltens Fogderi	26,000 -

Paa nogle faa tusinde Tønder nær, er Alt virket til Handelsvare. Priserne ere opgivne at have været: i Søndre Helgeland fra 3 Spd., 3 Spd. 36 β, 3 Spd. 60 β indtil 4 Spd. I Nordre Helgeland begyndte Priserne med 3 Spd., men steg efterhaanden til 18 og 19 Ort pr. Tønde. I Saltens Fogderi opgives Prisen i Lødingen og Tysfjorden, hvor der fiskedes omtrent 3,000 Tønder, at have været fra 1 til 2½ Spd. pr. Tønde, i Ofoten, hvor der fiskedes omtrent 6,000 Tdr., til 1 Spd. 60 β, i Bodø og Gildeskaals Præstegjelde, hvor Udbyttet blev ialt 17,000 Tdr., fra 2½ til 4 Spd. I Lofotens Fogderi har intet Sommersildfiske fundet Sted.

Fisket begyndte i Juli og varede gennem August, September og Oktober Maaneder, da det ansaaes at være endt.

B. Skreifiskeriet i Lofoten og Vesteraalen samt Rødø, Vegø og Trænen.

Angaaende det i Lofotens og Vesteraalens Fogderi udenfor Opsynsdistriktet i Aaret 1873 forefaldne Skreifiske, har jeg fra Fogden i Lofotens Fogderi modtaget saadan Indberetning:

„Fisket begyndte i Bø allerede i den sidste Halvdel af November; dog fiskedes da fordetmeste kun Sei. Den Torsk, som meget spredt fulgte Seien, antoges at være saakaldet „Sildfisk“ (Torsk, der fra Høsten af havde staaet i Søen med Silden, der endnu observeredes saavel i Søen som i Fisken), hvorfor den heller ikke blev betragtet som egentlig Vinterskrei, kommen for at gyde. Mellem Jul og Nytaar fiskedes i et Par Sæt ganske godt af almindelig Vintertorsk. Strax over Nytaar begyndte det almindelige Vinterfiske saavel i dette som i de øvrige Distrikter med ret godt Udbytte overalt i de Dage, man kom paa Søen, og man gjorde sig derfor almindelig godt Haab om et heldigt Fiske. Men dette Haab blev desværre skuffet, idet ualmindeligt vedvarende stormfuldt Veir, Snetykkke og for Bedriften hinderligt Frostveir med kun korte Afbrydelser vedvarede den hele Fisketid. Udbyttet blev derfor smaat saavel paa Grund af, at Fiskerne saa faa Dage kom paa Søen, som og fordi Fisken ved den tildels lange Overstaaen af Redskaber blev i høi Grad bedærvet. Fra Borge samt fra Værø nævnes endelig ogsaa udtrykkelig, at Fisken, iallefald en Stund ud i Fisket, antoges at være under Land i mindre Masser end sædvanligt, ligesom der for de øvrige Distrikter for de enkelte Dages Fangst i Februar og Marts af vedkommende Opsynsbetjente i deres Journaler anføres, at denne var ujevn og liden. Hvorvidt det imidlertid virkelig forholdt sig saa, at Fisken i denne Vinter var tilstede i mindre Masser end sædvanligt, kan dog maaske alligevel være tvivlsomt, da det stormende Veir med svær Søl selvfølgelig har været til Hinder for, at Redskaberne kunde sættes og trækkes med den Orden og Ro, som under roligt Veir, hvilket igjen kan have haft Indflydelse paa Fangstens Størrelse og været til Hinder for en paalidelig Iagttagelse af Fiskens Gang og Sig, eller Tilstedeværen. Fisket foregik hovedsagelig i Januar og forendel i Februar. I Slutningen af den første Halvdel af Marts begyndte de fremmede Fiskere at forlade Værene for dels at reise til Finmarken og dels til Lofotens Indreside, og Fisket kan ogsaa betragtes som endt fra den Tid.

Antallet af Søveirdage er opgivet til i Dverberg 29, i Øxnæs 41, i Bø 35, Borge 37 og i Gimsø 25; for Værø haves ingen Opgave.

Som Følge af det stormende Veir med oprørt Søl har Redskabstabet været betydeligt; for Dverberg opgives saaledes

170 Garn med tilhørende Kavl, Iler og Dubbel at være aldeles tabt, ligesom overalt desuden en stor Del af det i Behold værende Brug har taget Skade ved den lange Overstaaen i Søen.

Fisken var ogsaa i dette Aar fed, saa der i Begyndelsen kun gik 200 paa 1 Tønde Lever, senere 3 a 400.

Efterfiske fandt ikke Sted i noget Distrikt undtagen i Bø, hvor det tog sin Begyndelse i de første Dage af April paa Strækningen fra Vinje nordover til Hovden. Den fremmede Almue ankom omkring Midten af April. Dette Fiske, der hovedsagelig dreves med Liner, slog strax godt til, saasnart fersk Agnsild kom tilstede. Fangsten var dog mindre der, hvor den største Almue var samlet — Strækningen fra Vinje til Løkøen — hvor Fangsten opgives til 100 og enkeltvis op til 200 i Sættet; paa Ydresiden derimod — fra Lilleøen til Hovden — jævnlig 150—300. Fisket, der blev drevet af ca. 400 Tremandsbaade, vedvarede hele April og indtil Midten af Mai, især paa Ydresiden, men ophørte da lidt efter lidt, væsentlig af Mangel paa Agnsild. Alle fremmede Fiskere afreiste den 8de Mai.

Fisken var, som sædvanlig under Vaarfisket, meget mager, saa der til 1 Td. Lever udfordredes 10 Hundreder Fisk.

Udbyttet af dette Fiske er anslaaet til 351,500, hvoraf 85,500 er hjeldhængt og 266,000 for en Pris af 5—6½ Spd. solgt til de paa Stedet værende Handelsmænd og 9 fremmede Kjøbefartøier, der alle paa et Par nær fik fuld Last. Det gennemsnitlige Nettoudbytte af dette Fiske er opgivet at udgjøre ca. 12 Spd. pr. Mand.

For Vinterfiskets Vedkommende meddeles følgende Oversigt over de paa de forskellige Værgrupper roende Baade, samt disses Udrustning og Udbytte:

Fiskevær.	Antal Baade.			Antal Fiskere.			Deraf		Garnfiskernes Udbytte.			Linefiskernes Udbytte.			Udbytte tilsammen.		
	af Distriktet.	fremmede.	tilsammen.	af Distriktet.	fremmede.	tilsammen.	Garnfiskere.	Linefiskere.	120 Stk. Fisk.	Lever.	Rogn.	120 Stk. Fisk.	Lever.	Rogn.	120 Stk. Fisk.	Lever.	Rogn.
										Tdr.	Tdr.		Tdr.	Tdr.		Tdr.	Tdr.
Dverberg: Haugsnæs og Andenæs	23	3	26	152	21	173	ikke opgivet.		756	301	107½	-	-	-	756	301	107½
Saura—Fiskenæs (Østsiden) ...	8	4	12	47	24	71	do.		168	68	22½	-	-	-	168	68	22½
Øxnæs: Langnæs — Gaasø (nordlige Vær)	46	153	199	312	776	1088	1060	537	6032	2612	904	2116	898	394	8148	3510	1298
Nordsand — Sunderø (vestlige Vær)	59	18	77	400	109	509											
Bø: Strømsøen—Lilleøen ...	38	1	39	260	7	267	267	-	1419	644	331	-	-	-	1419	644	331
Nykevaag, Hovden og øvrige Malnæsvær	54	25	79	345	159	504	474	30	2420	1236	370	216	54	27	2636	1290	397
Tilsammen for Vesteraalen	228	204	432	1516	1096	2612	1801	567	10795	4861	1735	2332	952	421	13127	5813	2156
Borge: Eggum—Kvalnæs ...	99	41	140	739	253	992	-	-	-	-	-	-	-	-	3982	1593	591
Gimsø: Hofsund—Vikerø ...	38	15	53	240	93	333	275	58	-	-	-	-	-	-	1396	622	206
Værø og Røst	32	123	155	174	632	806	-	-	-	-	-	-	-	-	5110	1583	750
Tilsammen	397	383	780	2669	2074	4743	2076	625	-	-	-	-	-	-	23615	9611	3703

For Dverberg og Øxnæs's Vedkommende er opgivet at være medgaaet til Husbrug henholdsvis 2,600 og 20,000, der ikke er medregnet i foranstaaende Opgave. For de øvrige Distrikter haves ingen Opgaver i denne Henseende.

Sammenlignet med 1872 Aars Fiske viser Resultatet sig saaledes:

I 1872 udgjorde Udbyttet for de heromhandlede Distrikter, undtagen Værø, hvorfra Beretning dengang ikke havdes:

Af 3,383 Mand fiskedes 27,189 Hundreder Fisk, 12,096 Tdr. Lever og 4,456 Tdr. Rogn og i 1873 — Værø sat ud af Betragtning — 3,937 — 18,505 — 8,028 — 2,953 —

Altsaa 8,684 Hundreder Fisk, 4,068 Tdr. Lever og 1,503 Tdr. Rogn eller saa temmelig nøiagtig ¼ Part mindre i 1873 end i 1872, uagtet at Fisket i 1873 blev drevet af 554 Mand mere end i det foregaaende Aar.

Af det fiskede Kvantum er virket til Klipfisk i Øxnæs 320, Bø 855 og i Værø 3,000 store Hundreder. Resten er hjeldhængt.

Priserne ere opgivne for Fisk til mellem 5½ og 7 Spd. pr. Hdr., Lever 4½ à 7 Spd. og Rogn 9 Spd. pr. Tønde. Regnes Fiskten til 6 Spd. pr. stort Hundrede, Leveren til 6 Spd. og Rognen til 9 Spd. pr. Tønde, bliver Udbyttets

Værdi i Penge:

Dverberg: Haugsnes og Andenes af	173 Mand	7,310 Spd.,	gjennemsnitlig for hver 42 Spd.		
Østersiden	71 —	1,619 -	—	—	22 -
Øxnæs	1,597 —	81,630 -	—	—	51 -
Bø: Værene i Hovedsognet	267 —	15,357 -	—	—	58 -
do. i Malnæs	504 —	27,129 -	—	—	54 -
Borge (Eggum og Kvalnæs)	992 —	38,769 -	—	—	39 -
Gimsø (Hofsund og Vikersø)	333 —	13,962 -	—	—	42 -
Værø og Røst	806 —	46,908 -	—	—	58 -

Tilsammen 4,743 Mand 232,684 Spd., gennemsnitlig for hver 49 Spd.

Som i 1872 falder ogsaa nu det mindste gennemsnitlige Udbytte pr. Mand paa Østsiden af Andøen; overalt er det — som det var at vente — mindre end i 1872.

Angaaende Forholdet mellem Udbytte af Garn- og Linebrug og Hjemfolk og Fremmede ere de modtagne Beretninger saa mangelfulde, at ingen paalidelig samlet Opgave derover kan meddeles.

Af de fremmede Fiskere vare Størstedelen hjemmehørende i de indre Distrikter af Vesteraalen; Resten i Senjen og Salten.

Af Ulykkestilfælde under Fisket indtraf intet, hvorimod der foregik et Forlis i Vestfjorden paa Reise til Fisket i Værø, hvorved 2 Mand omkom.

Naar undtages en Typhusepidemi i Værø og nogle enkelte Tilfælde af samme Sygdom i Bø, har Sundhedstilstanden været god.

Af Bøder er i Øxnæs forelagt 2 paa respektive 4 og 5 Spd., i Bø 11 à 2 Spd., hvoraf 6 afgjordes i Mindelighed og 5 overgik til politiretslig Behandling, samt i Værø 1 for Overtrædelse af Lov af 18de Mai 1860 § 2.

I Opsynsdistriktet fandt intet Skreifiske Sted efter Opsynets Slutning, naar undtages i Flakstad Herred, hvor der i Dagene mellem 14de og 26de April fiskedes omtrent 50,000 Stkr. Torsk. Dette Fiske dreves hovedsagelig af Herredets egen Almue. Det hele fiskede Parti virkedes til Klipfisk.

Samtidig med Vinterfisket i Lofoten og Vesteraalen foregik lignende Fiske i Herrederne Rødø ved Mygen og Valvær, i Trænen ved Selvær og Sydtrænen og i Vegø ved Bremsten.

Angaaende de der stedfundne Fiskerier, giver jeg mig den Ære efter vedkommende Lensmænds Indberetninger at meddele følgende Opgaver:

Herrederne og Fiskepladsene.	Fiskere.	Baade.	Fisk i Stykketal.	Løver i Tøndetal.	Rogn i Tøndetal.
Rødø: Mygen	332	69	64,190	317½	135½
Valvær	396	65	132,430	614½	262½
Trænen: Selvær	omtr. 180	40	40,000	160	80
Sydtrænen	520	140	256,000	500	20
Vegø: Bremsten	60	10	45,000	160	70

C. Storsildfisket 1873—74.

Angaaende det i Nordlands Amt i afvigte Vinter stedfundne Storsildfiske giver jeg mig herved den Ære at meddele følgende Beretning.

Som allerede i en tidligere Skrivelse til det Kongelige Departement antydet, var Sildens Forekomst i Vesteraalen i Vinter omtrent som i tidligere Aar, kun at den i Vinter gik noget dybere ind i Fjorden end tidligere. I Salten og Helgeland var dens Forekomst derimod ganske væsentlig forskjellig fra tidligere Vintre, idet den med Forbigaaen af de ydre Øgrupper, navnlig i Saltens Fogderi, gennem de aabne Havstrækninger mellem disse og gennem de store Fjordmundinger i store Stimer søgte ind til selve Fastlandets Kyst og de indre Fjorde i samme. Silden var overalt tilstede og det i store Masser. Fisket i Vesteraalen gav derfor omtrent samme Resultat i Vinter som tidligere, medens det i Salten kun gav et forholdsvis lidet Udbytte og paa Helgeland saagodtsom ganske mislykkedes.

I Vesteraalen gik Silden under Land i Dagene fra 24de til 29de September og det saagodtsom ved alle tidligere besøgte Vær saavel i Dverberg, Øxnæs som i Bø Herreder. Fra September Maanedes Udgang til henved medio Oktober var den borte fra Land og først i Dagene fra 10de til 15de Oktober kom den igjen under. Efter den Tid formærkedes ikke Silden senere i Dverberg og Bø. I Øxnæs var den derimod under ogsaa i de sidste Dage af Oktober, idet den da gik ind i Gavlfjorden nedenfor Alfsvaag i den saakaldte Liffjord og videre ned i Sortlandssundet i Sortland, hvor Fisket havde Tilgang lige til Midten af November Maaned. I de nævnte Dage af September og Midten af Oktober var Silden i rig Mængde tilstede, og rig Fangst vilde have været gjort, om ikke Storm og Uveir dels have hindret Fiske dels ødelagt de gjorde Stæng.

I Dverberg blev Udbyttet ialt 11,100 Tdr., hvoraf 10,000 toges med Not, medens Resten var Garnfangst. I Øxnæs fiskedes der ved Langenæs i Septembredagene af 30 Notstæng omtrent 18,000 Tdr. Af fremmede Garnbaade var kun en mindre Del fremkomne, saa Udbyttet af Garn kun blev ubetydeligt, antagelig omtrent 10 à 1200 Tdr. Ved Værene i dette Herred lige fra Alfsvaag helt ud og vestover om Skogsø, Tinden og Sunderø var Silden i de nævnte Dage af Oktober og navnlig den 11te under Land i en maaske større Tyngde, end den nogensinde tidligere har vist sig. Mellem 40 og 50 Laase blev sat og paa Garn beholdtes tildels mere, end Baadene kunde bære. Lensmanden opgiver, at der den Dag ganske sikkert stængtes mindst 80,000 Tdr. Den paafølgende Dag, Søndag den 12te, paakom der imidlertid en stærk Storm af N. V. med svær Søl, under hvilken de fleste Laase gik tabt, saa at kun 10 Laase, der stode paa de gunstigste Steder, bleve tilbage. Af disse sprængtes dog ogsaa nogle senere af Storseien, der overalt i store Stimer sammen med Hval og Fugl ledsagede Silden. Den paa de forskjellige Brug af denne Dags Fiske opbjergede Fangst androg til omtrent 12,000 Tdr. foruden Udbyttet af et Laas i Nyksund paa 6 à 7,000 Tdr., hvoraf der bjergedes noget over 4,000 Tdr. Ved Sildens Indsig i Slutningen af Oktober i Gavlfjorden stængtes i Liffjorden (en Arm af Gavlfjorden) omtrent 2,500 Tdr. Det samlede Udbytte af Fisket i Øxnæs opgives af Lensmanden til 45,000 Tdr. I Bø var Udbyttet af Septemberindsiget alene 1,400 Tdr. I Dagene 12te, 13de og 14de Oktober var Silden som nævnt ogsaa her i store Masser under Land og flere Stæng gjordes, af hvilke dog alene bjergedes i Skaarvaag 2,340 Tdr. og ved Gaukværø 2,200 Tdr. Iberegnet Garnfangsten blev det samlede Udbytte i Bø omtrent 7,000 Tdr. I Sortland, hvor der tidligere ikke er fisket Storsild, sattes der i Hognefjor i Sortlandsundet i November nogle faa Stæng. Det hele Fiske i Sortland androg til 3,500 Tdr. Af det saaledes i Vesteraalen opfiskede Kvantum Storsild ialt 66,600 Tdr. antoges 61,000 Tdr. at være bleven Handelsvare. Resten virkedes til Husbrug og Agnsild. Priserne varierede over hele Distriktet fra 4 til 12 Ort. 8 Ort antoges overalt at have været Gjennemsnitspris.

I Dverbergfisket deltog 73 Baadlag med 376 Mand, rustede med 52 Nøter og 81 Garn; i Øxnæsfisket deltog 431 Baade med 1,275 Mand, rustede med 89 Nøter (deraf 22 Synkenøter) og 1,480 Garn. I Bø ligesom i Sortland dreves Fisket væsentlig af Hjemfolket.

Til Kjøb af Sild var der i Fiskeværene i Dverberg ialt tilstede 19 Seilfartøier og 2 Dampskibe, i Øxnæs 58 Seilfartøier og 12 Dampskibe, i Bø 15 Seilfartøier.

Som mine Beretninger om tidligere Vintres Storsildfiske har vist, har nogle faa Herreder i Lofoten, navnlig Borge, Flakstad og for en ringe Del ogsaa Værø tidligere ogsaa faaet sin Anpart af Nordlands Storsildfiske. Fisket i Lofoten slog imidlertid ganske feil i Vinter. I Borge fiskedes der 200 Tdr., medens der i Flakstad, hvor Forholdene fra den foregaaende Vinter med sikkert Haab om Fiske havde samlet en betydelig Mængde Notlag og Garnfiskere — fremmede saavel som i Distriktet hjemmehørende — iaar intet Fiske fandt Sted. Det samme var ogsaa Tilfældet i Værø.

Fisket i Saltens Fogderi tog sin Begyndelse i Slutningen af November Maaned og varede til udover Januar Maaned.

Medens det forsaavidt havde Lighed med foregaaende Vintres Fiske, saa var det som allerede antydte med Hensyn til Stederne for Sildens Forekomst helt forskjellig fra Fisket i tidligere Vintre. Hidtil har Storsildfisket i Salten alene havt Tilgang i Bodø og Gildeskaals Herreder. Sidste Vinter strakte Fisket sig over hele Fogderiets Kyst og fandt Sted foruden i disse Herreder ogsaa i Folden, Stegen, Hammerø og Tysfjorden. Samtlige Indberetninger fra vedkommende Lensmænd tyde paa, at Silden i ualmindelige store Masser er gaaet under Land paa den hele Kyststrækning lige til det indre af Tysfjorden. Men det vedholdende stormende Veir og Sildens Forekomst udenfor de fra foregaaende Aar tilvante Pladse, saaledes som i min Skrivelse til det Kongelige Departement af 27de Marts d. A. berettet, voldte imidlertid, at Udbyttet af Fisket i det Hele kun blev forholdsvis lidet. Som Departementet bekjendt, har Fisket i Bodø Herred tidligere hovedsagelig fundet Sted ved Værene Hellevær, Blixvær og Landegode. Ved førstnævnte Vær, hvor Massen af Fiskere var samlet og hvor Silden tidligere først er gaaet under Land, mislykkedes Fisket ganske i Vinter. Silden stødte sidste Vinter først under ved Bodø By og dens nærmeste Omegn, nemlig Nyholmsundet, Kvalviken, Skibholmsundet, Rønviken, Bredviken og Hernæsskagen den 24de og 25de November. Omtrent 1 Maaned senere streifede en Sildstim Blixvær og ved Hellevær stødte den under Land den 23de Decbr. Paa begge Steder blev Fangst umuliggjort ved Uveir. Ved Landegode skede Indsig først den 5te og 6te Januar og da i store Masser. Fangsten blev i Bodø og nærmeste Omegn 10,000 Tdr., i Landegode 22,000 Tdr. og i Blixvær 300 Tdr. eller ialt 32,300 Tdr. Prisen begyndte med 6 Ort og endte med 4 Spd. Da der imidlertid til førstnævnte Pris kun afhændedes et ganske ringe Parti, antages Gjennemsnitsprisen at have været 3 Spd. I Fisket deltog ialt 130 Notlag med 1,600 Mand og 70 Garnbaade med 250 Mand. 100 Fartøier havde indfundet sig til Kjøb. Af Notlagene hørte omtrent Fjerdeparten hjemme i Distriktet, Resten var hovedsagelig fra Bergen og Stavanger, nogle enkelte fra Aalesund, Christianssund og Thronbjem, samt fra Distrikterne i Nordland udenfor Bodø og fra Senjen. Garnfiskerne hørte for det meste hjemme i Bodø Landsogn, Skjærstad og Saltdalen. Fartøjerne vare hovedsagelig fra Vestlandet.

Med samme og maaske større Uregelmæssighed ligeoverfor Sildens Forekomst i tidligere Vintre fandt Fisket Sted i Gildeskaal. Ogsaa her var den fiskende Almue med alle Udrustninger for Fangst samlet paa de gamle tilvante Fiskevær; men kun for en liden Del søgte Silden ind til disse. Den spredte sig om over hele Distriktet, og mødte kun paa faa Steder Fiskere forberedte paa at modtage den. Dette i Forbindelse med det vedholdende stormende Veir med oprørt Sø gjorde, at Fisket, uagtet Silden var tilstede i Masser og paa sine Steder i før ikke kjendte Masser, dog kun blev lidet. Af de paa de forskjellige Steder gjorde Stæng bjergedes:

Hustadsun — stængt 25de November —	520 Tdr.
Raviken — do. —	350 -
Arnøen — - 7de Januar —	2,000 -
Nordvaagen — - 27de og 28de November —	2,360 -
Stavsund — - do. —	640 -
Nordfjord — - 9de og 27de December og 10de Januar —	2,200 -
Forstranden — - 12te og 23de December —	970 -
Fleiven — - 19de og 22de December og 7de Januar —	2,700 -
Fleinvær — - 21de December —	1,000 -
Røsøen — - 23de do. —	500 -
Fugløvær — - 29de do. og 7de Januar —	5,250 -

Samlet Notfangst 18,490 Tdr.

Garnfangsten, der for nogle gav et Udbytte af indtil 50 Tdr. pr. Baad, men for de fleste lidet eller intet Udbytte, anslaaes ialt til 2,000 Tdr.

hvorved den samlede Fangst ialt bliver omtrent 20,500 Tdr.

Prisen paa Sild varierede fra 6 til 17 Ort og antages Gjennemsnitspris at have udgjort 2 Spd. 36 β. I Fisket deltog ialt 89 Notlag med 1,124 Mand og omtrent 100 Garnbaade med omtrent 250 Mand. Omtrent 100 Fartøier antages at have indfundet sig til Kjøb. Af Notlagene vare 47 hjemmehørende i Gildeskaal, 31 i Stavanger Amt og de bergenske Amter, Resten i Nordlands Amt udenfor Gildeskaal. Garnfiskerne vare hovedsagelig fra Gildeskaal. Nogle faa vare hjemmehørende i Saltdalen og Skjærstad.

I de nordlige Distrikter af Saltens Fogderi, hvor i tidligere Vintre Storsildfiske ikke har fundet Sted, mærkedes

Tegn til, at Silden stød udenfor Kysten allerede i Slutningen af November Maaned, og stødte den der under i de sidste Dage af Maaneden ved Grøtø, Løvø, Valvær og Brunvær. Silden stod under Land baade der og i Folden og Hammerø i December. Man var imidlertid ikke der beredt paa at modtage den, og kun de faa hjemmeværende Fiskere og de i Bodø Distrikt liggende Fiskere, til hvem Efterretning om Sildens Indsig tilfældig ved nordfra kommende Postskibe naaede hen, og som under det stormende Veir kunde vinde sig nordover, fik Anledning til at tage Del i dette. Havde man havt Anledning til ved Expresser betimeligt at bringe Budskabet om Sildens Forekomst paa Kysten nordenfor frem til Fiskeværerne i Bodø, vilde efter al Sandsynlighed Udbyttet af Fisket i disse Distrikter være bleven et ganske andet end det, hvortil Fisket i disse Distrikter nu indskrænkedes.

I Folden stængtes og bjergedes med ialt 10 Nøter: i Vetø, Brændsund, Karlsøvær, Fjorkvittingerne og ved Kjer-ringø tilsammen 6,800 Tønder, i Stegen ved Grøtø, Løvø, Valvær og Brunvær 6,000 Tønder, i Hammerø ved Tranø, Tandø og Tranø Fyr 3,800 Tønder, i Tysfjorden ved Korsnæs 2,000 Tønder. Gjennemsnitspris antoges overalt at være 1 Spd. 60 β. Ogsaa i Lødingen var Silden under Land ved Fjeldodden, Lødingshavn, Rotvær op mod Kaustadfjorden. Her blev dog af ovenfor nævnte Grunde intet Fiske gjort. Som vedkommende Storsildfisket i Salten og som ret betegnende for Sildens usædvanlige Forekomst i sidste Vinter maa endelig nævnes, at der i Saltdalen omtrent 3 Mile indenfor Saltstrømmen fiskedes omtrent 1,000 Tønder Sild, der dog formenes at være en Blanding af Storsild og Fedsild. Naar disse 1,000 Tdr. medtages, bliver det samlede Udbytte af sidste Vinters Fiske i Salten 71,400 Tdr. Heraf antages 70,000 Tdr. at være nedlagt til Handelsvare.

Storsildfisket paa Helgeland mislykkedes i afvigte Vinter ganske. Med Undtagelse af det nordligste Herred Melø, hvor Silden nogle Gange fra 28de November til 20de December var under Land ved Støt, Meløvær og Sneen, er det antageligt at Silden kun i ringe Mængde har været tilstede paa Helgeland. Man finder denne Mening bestyrket ved den Omstændighed, at der aldrig erholdtes nogen væsentlig Fangst paa Garn, og at de opfiskede Partier befandtes blandede med mindre Sildesorter. Imidlertid mærkedes ogsaa i sidste Vinter Sild paa Garn i Rødø fra Slutningen af November, i Lurø (Lovunden) og ved de sydligere Vær Aasvær (Næsne) og Skibaadvær (Herø) fra den anden Uge i December og paa alle Steder i hele den Tid, under hvilket den i tidligere Vintre der har havt Tilgang. Der siges, at Silden længe stod omkring Værene, og at det ved uafbrudt Storm oprørte Hav ikke tillod den at stø sig op paa grundt Vand. Der siges ogsaa, at Hovedstimerne gik Værene forbi og gik ind mod Indlandet og ind i Fjordene, hvor der imidlertid af den Grund ikke kunde ske Fiske, at alle Fiskere og alle Redskaber vare i Værene, uden at Budskab om Sildens Indsig betimelig kunde kalde Folk og Redskab tilstede. Det paa-staaes med Bestemthed, at Silden havde vist sig indenfor Dønøen og iligemaade indenfor Lurøen, Onø og Sjønø. Vist er det imidlertid, at Fisket ved de gamle fiskerige Vær Lovunden, Aasvær og Skibaadvær i Vinter ganske mislykkedes, idet Fangsten paa Garn ved disse blev i Lovunden 1,300 Tdr., i Aasvær 400 Tdr. og i Skibaadvær 1,200 Tdr. Udenfor Lovunden fiskedes i Lurø derhos omtrent 1,700 Tdr. I Melø var som antydte Silden nogle Gange under Land, og nogle faa Stæng blev gjort ved Stat, Meløvær og Sneen med samlet Udbytte 9,858 Tdr. I Rødø Herred fiskedes ialt 1,000 Tdr., hvoraf i Værene ved Rødøen 600 Tdr. og ved Nordnæsø 400 Tdr. Fiskets samlede Udbytte i Helgeland blev saaledes i afvigte Vinter ialt 15,458 Tdr., der paa omtrent 1,000 Tdr. nær Alt virkedes til Handelsvare. I Melø solgtes det hele opfiskede Kvantum til Gjennemsnitspris 12 Ort, i Rødø solgtes 100 Tdr. til en Pris stor 4 Spd. 36 β; iøvrigt var Gjennemsnitspris der 13 Ort. For de øvrige Helgelandsvær kan Prisen paa Løssild ikke angives, da det Ubetydelige, som fiskedes, blev saltet af Fiskerne selv og solgt i Fiskepakning kort før deres Hjemreise fra Været. I Meløfisket deltog 98 Garnbaade med 285 Mand og 77 Notbrug med 936 Mand. 64 Kjøbefartøier henlaa i Værene. I Rødø-Fisket deltog 152 Garnbaade med 492 Mand og 83 Notlag med 1,195 Mand. Kjøbefartøierne Antal var 39. I Lovunden med tilstødende Vær (Lurø) søgtes Fisket af 318 Garnbaade med 1,134 Mand og 25 Notbrug med 365 Mand. Kjøbefartøierne Antal var ialt 30. I Aasvær henlaa 312 Garnbaade med 1,066 Mand og 102 Notbrug med 1,274 Mand. Til Kjøb var ankommen 108 Fartøier. Ved Skibaadværfisket opgiver Lensmanden ikke at have kunnet foretage nøiagtig Optælling af Fiskerne, da disse som Følge af de daarlige Udsigter under hele Fisketiden kom og reiste til forskjellige Tider. Han antager dog at Antallet af disse var omtrent som ved forrige Vinters Fiske, dog saaledes at der i selve Skibaadvær laa færre, men i det underliggende Vær Gaasvær flere, dette som Følge af Gaasværs bedre og tryggere Havne. Det største Antal Kjøbefartøier, der paa en Gang henlaa i Været, var 20, hvoraf 6 i Skibaadvær og 14 i Gaasvær.

Til den her givne Beretning, skal jeg knytte en Rekapitulation over Udbyttet i de forskjellige Herreder:

Fogderi.	Herrederne.	Opfisket Kvantum (Maaltønder).	Tilbageholdt til Husbrug og Agnsil.	Kommet i Handelen.
		Tdr.		
Lofotens og Vesteraa- lens Fogderi.	Dverberg.....	11,100	5,800	61,000
	Øxnæs.....	45,000		
	Bø.....	7,000		
	Sortland.....	3,500		
	Borge.....	200		
Saltens Fogderi.	Tysfjord.....	2,000	2,400	70,000
	Hammerø.....	3,800		
	Stegen.....	6,000		
	Folden.....	6,800		
	Bodø.....	32,300		
Nordre Helgelands Fogderi.	Gildeskaal.....	20,500	1,000	13,250
	Saltdalen.....	1,000		
	Melø.....	9,850		
	Rødø.....	1,000		
Søndre Helgelands Fogderi.	Lurø.....	3,000		
	Næsne.....	400		
	Herø.....	1,200		1,200
	Tilsammen	154,650	9,200	145,450

De ovenfor givne Meddelelser ville formentlig stadfæste den Bemærkning, jeg har tilladt mig at stille i Spidsen for min Fremstilling om Sildens Forekomst i afvigte Vinter, nemlig at denne i Vesteraalen var i det Væsentlige da som i tidligere Aaringer, medens at den i Salten var helt forskjellig fra hvad den tidligere har vist sig at være. I begge Distrikter var Silden i rigelig Mængde. Naar Fisket i Vesteraalen, der i det Hele foregik paa tidligere tilvante Fangststeder, ikke gav større Udbytte, har dette sin Grund i det ganske usædvanligt vedholdende stormende Veir, der herskede under hele Fangsttiden. Naar derimod Fisket i Salten ikke gav større Udbytte, da har dette vistnok ogsaa for en Del sin Grund i Uveiret, der hyppig ødelagde gjorde Stæng, eller hindrede Stæng, men den væsentlige Grund maa søges deri, at Silden, som allerede oftere nævnt, gik alle tidligere tilvante Fangstpladse forbi, og i dets Sted gik ind paa Steder, hvor man ikke var forberedt til at modtage den. Det er den almindelige Mening, at Fisket vilde have givet et ganske andet og anseeligere Udbytte, om der havde været Anledning til betimeligen at varsle de omkring i de gamle Vær liggende Fiskere om Sildens Forekomst paa de nye Indsigspladse og derved give dem Anledning til at søge Silden der. At en Forføining, som den i min Skrivelse til det Kongelige Departement af 27de Marts d. A. anbefalede dertil vilde have givet en sikker Hjælp, antages af Alle, der have fulgt Fiskets Gang, og meget beklages det derfor, at den i det Kongelige Forslag af 25de April d. A. søgte Bevilling til saadan Forføining for kommende Vinter ikke nu staar til Raadighed ved det i denne Vinter forventede Fiske.

Politiopsynet ved Fisket førtes i det Væsentlige som ved de nærmest foregaaende Vintres Fiske. Jeg skal her tillade mig at opgive, i hvilken Udstrækning med Hensyn paa Tid og Betjening, det er ført ved de forskjellige Vær:

Dverbergfisket. Lensmanden førte Opsynet uden nogen Assistent og var til den Ende tilstede ved Værenø fra 8de Oktober til 1ste December, samt fra 9de til 17de Decemher, ialt i 64 Dage.

Øxnæsfisket. Lensmanden førte Opsynet med Bistand af 3 Assisterter, der i Tiden fra 26de September til 21de December mod en Godtgjørelse af 96 β daglig gjorde Tjeneste ialt tilsammen i 124 Dage. Selv var Lensmanden i denne Tid tilstede i Fiskeværerne i 32 Dage.

Bøfisket. Lensmanden førte Opsynet uden Assistent og var til den Ende i Tiden fra 30te September til 27de November tilstede i Værene i 43 Dage.

Sortlandsfisket. Ved dette Fiske paakrævedes intet særskilt Opsyn. Vedkommende Lensmand indfandt sig kun en Gang paa Fiskepladsen for at søge Opgave angaaende Fiskets Udbytte.

Borgefisket. Lensmanden førte Opsynet uden Assistent og var til den Ende tilstede i Værene fra 13de Oktober til 26de November, ialt i 45 Dage.

Flakstadvfisket. Her førte ogsaa Lensmanden Opsynet alene uden Assistent fra 6te Oktober til 6te December, ialt i 62 Dage.

Bodøfisket. Lensmanden førte Opsynet med 2 Assisterter, der mod en Godtgjørelse af 84 β daglig gjorde Tjeneste tilsammen i 104 Dage. Selv var Lensmanden tilstede i Værene fra 21de November til 11te Januar, samt 2den og 3die Februar, ialt 54 Dage.

Gildeskaalsfisket. Lensmanden førte Opsynet med 5 Assisterter, hvoraf 2 mod 1 Spd. daglig gjorde Tjeneste tilsammen i 59 Dage, 1 mod 84 β i 54 Dage og 2 mod 72 β daglig i 59 Dage. Selv var Lensmanden i Tiden fra 21de November til 15de Januar ialt tilstede i Værene i 52 Dage.

Ved det iøvrigt i Saltens Fogderi udenfor Bodø og Gildeskaal stedfundne Fiske førtes intet særskilt Opsyn. Vedkommende Lensmænd indfandt sig kun ved Fisket for der at søge Oplysninger om dets Udbytte.

Meløfisket. Lensmanden førte Opsynet med 2 Assisterter fra 20de November til 7de Januar og oppebar Assisterterne hver 84 β daglig.

Rødfisket. Lensmanden førte Opsynet med 4 Assisterter, hvoraf 1 for 69 Dages Tjeneste oppebar 1 Spd. daglig og 3 for ialt 143 Dages Tjeneste oppebar hver 84 β daglig. Selv var Lensmanden tilstede i Værene i Tiden fra 21de November til 14de Januar i 53 Dage.

Lurøfisket. Lensmanden førte Opsynet med 4 Assisterter, hvoraf 2 mod Godtgjørelse 1 Spd. daglig gjorde Tjeneste ialt i 67 Dage og 2 mod 84 β daglig ialt i 77 Dage. Selv var Lensmanden tilstede i Værene fra 29de November til 20de Januar.

Næsnefisket. Opsynet her førtes ogsaa ved dette Fiske af Lensmand i Alstadhaug, Vang, mod en Godtgjørelse af 2 Spd. daglig og med 5 Assisterter, der med en Godtgjørelse af for hver 84 β daglig gjorde Tjeneste tilsammen i 280 Dage. Selv var Lensmand Vang tilstede i Værene i Tiden fra 22de November til 18de Januar i 44 Dage. Til Lensmand Vang og Assisterter var i Været leiet Lokale, der kostede 20 Spd., hvorhos der som i tidligere Vintre til Politiets Benyttelse var leiet det dersteds tidligere brugte Arrestlokale, der med fornødne Rekvisita — dertil medregnet Kost, Lys og Brænde for indsatte Fanger — kostede ialt 20 Spd. 60 β .

Herøfisket (Skibaadsvær). Her førte Lensmanden Opsynet med 6 Assisterter, der tilsammen gjorde Tjeneste i 328 Dage, hver mod Godtgjørelse af 84 β daglig. Selv var Lensmanden tilstede i Værene fra 22de November til 12te Januar.

Det vil sees, at Opsynsstyrken ved de forskjellige Vær i det Hele har været som i tidligere Vintre, og at den med Undtagelse af Fiskeværet Skibaadsvær med tilstødende Vær i de fleste Vær har været mindre end paaregnet i min Skrivelse til det Kongelige Departement af 21de Oktober f. A. I Skibaadsvær saa Lensmanden sig nødsaget til at antage 6 Assisterter, hvad væsentlig hidrørte fra den Omstændighed, at det vedholdende stormfulde Veir vanskeliggjorde Baadreiserne mellem de flere Opsynet underlagte, fjernt fra hinanden beliggende Vær (Skibaadsvær, Indreholmen, Lyngvær, Gaasvær) og navnlig Fiskeværet Gaasvær, paa hvilket sidste Sted Anbringelse af 2 faste Assisterter derfor blev nødvendig. Ved saaledes som skeet at indskrænke Opsynsstyrken under det i min nævnte Skrivelse af 21de Oktober f. A. antydede, har jeg været saa heldig i sidste Vinter ikke alene at slippe ud med den for Opsynet bevilgede Sum, men ogsaa til at indskrænke de samlede Udgifter til et mindre Beløb end paaregnet. Medens Bevilgningssummen udgjorde 2,650 Spd., andrage de samlede Udgifter ved Opsynet som en anden Skrivelse af Dags Dato vil vise til 2,465 Spd. 109 β . Heraf kan dog ikke drages den Slutning, at Bevilgningen har været større end nødvendig. Ved Ordre til vedkommende Lensmænd at indskrænke deres Assistenttal til det mindst mulige, har jeg opnaaet den antydede Indskrænkning i Udgiften. Med Undtagelse af Skibaadsvær, hvor jeg er tilbøielig til at tro Lensmanden kunde have hjulpet sig med en Assistent mindre end antaget, er jeg forvisset om, at Styrken paa intet Sted har været større end fornøden. Meget mere var den maaske paa enkelte Steder mindre end nødvendig, for selv under almindelige Omstændigheder at sikre god Orden.

I Henhold til Kongelig Resolution af 25de Oktober f. A. og Departementets Skrivelse af 31te s. M., har Sørenskriveren

i Nordre Helgelands Sorenskriveri med Jurisdiktion saavel i Nordre som Søndre Helgelands Sorenskriveri opholdt sig ved de Helgelandske Storsildfiskevær med Station i Aasvær fra 17de December til 16de Januar. Paa Grund af, at Fisket paa Helgeland saa ganske mislykkedes, havde Sorenskriveren dennegang ikke til Behandling Sager, der ligefrem hidrørte fra selve Fiskeriet, uden forsaavidt som der flere Gange blev Spørgsmaal om Gjæsteretssager dels mellem Fiskere og Kjøbere og dels mellem Eiere og Leiere af Salterierne i Værene, hvilke Sager dog alle mindelig bilagdes. Hans Hjælp blev derhos stadig paakaldt til mindelig Afgjørelse af de mange baade større og mindre Tvistigheder, der altid fremkaldes af de ved Fiskeværerne stedfindende særegne Forholde, Dommerens Ophold ved Fiskeværret viste sig derfor ogsaa i sidste Vinter at være nyttig og hensigtsmæssig, og jeg vil af den Grund finde det nyttigt, at den ogsaa for et kommende Fiske gjentages.

Ordenstilstanden ved Fiskeværerne var i Almindelighed god, saavel paa Land som i Havnen og paa Fiskehavet. Egentlige Forbrydelser bleve ikke forøvede. For Politiforseelser udfærdigedes ialt 60 Mulktforelæg sc.: 39 for Overtrædelse af Fiskerilovgivningen, 12 for Forstyrrelse af den offentlige Rolighed, 7 for Overtrædelse af Øl, Vin og Brændevinslovgivningen, 1 for Nattesæde og 1 for Overtrædelse af Lov om Fredning af Edderfugl. Saagodtsom alle Forelæg afgjordes i Mindelighed.

Redskabstabet var under dette Fiske af mindre Betydenhed. Omkring i de forskellige Vær tog flere Baade og tildels ogsaa Fartøier mere eller mindre Skade. 2 Fartøier led totalt Forlis, dog uden Tab af Menneskeliv. Ved 5 Baadforlis omkom ialt 9 Menneskeliv.

D. Sommerfiskerierne.

Efter de fra vedkommende Lensmænd modtagne Indberetninger giver jeg mig heryed den Ære at meddele følgende Opgave angaaende Udbyttet af de i Herrederne Dverberg, Øxnæs, Bø og Vægø i Aaret 1873 stedfundne (i min Femaarsberetning for 1866—1870 omhandlede) Vaar-, Sommer- og Høstfiskerier:

Herreder.	Torsk.	Sei.	Lango.	Evelte.	Løver.	Rogn.	Smaafisk.	Antagelig Værdi.
	Stykketal.	Stykketal.	Stykketal.	Vog.	Tønder.	Tønder.	Vog.	Spd.
Dverberg	-	432,300	16,000	4,000	976	120	-	30,666
Øxnæs	72,000	220,000	7,200	3,000	850	-	600	12,000
Bø	192,000	132,000	7,200	2,000	ikke opgivet.	-	-	16,400
Vægø	5,000 Vog.			30	-	-	-	5,566

Idet jeg bemærker, at det ikke har været mig muligt at erholde paalidelige Opgaver fra de øvrige Herreder, hvor lignende Fiske har fundet Sted, men hvor Fisket dog ikke paa langt nær har havt saadan Betydning som i nævnte Herreder, skal jeg med Hensyn til Fisket i Øxnæs oplyse, at de nævnte Fiskerier i de sidste Aar og navnlig i 1873 ikke paa langt nær have givet det Udbytte som i tidligere Aar. Navnlig har Vaar- og Sommerfisket staaet betydelig tilbage. Ugunstige Veirforholde have vistnok bidraget hertil, men det er ogsaa bemærket, at en betydelig Indskrænkning i Driften har fundet Sted rimeligvis som en Følge af de stegne Hyrelønninger i Forbindelse med følelig Mangel paa Tjenerskab.

15. Beretning om Fiskerierne i Tromsø Amt,

(afgivet af Amtmanden).

Idet jeg afgiver nedenstaaende Beretning om Udbyttet af Fiskerierne for Tromsø Amts Vedkommende for Aaret 1873, maa jeg bemærke, at fuldstændige Opgaver fra Lensmændene i Lenviks, Balsfjordens og Karlsø Distrikter mangle, og at hvad jeg for disse Distrikters Vedkommende har anført, derfor blot indeholder et tilnærmelsesvis rigtigt Skjøn, som støtter sig til, hvad jeg gjennem Fiskere fra Distrikterne og paa anden lignende Maade har kunnet erfare.

A. Storsildfisket.

Det første Tegn til dette Fiske viste sig i Malangen, hvor en Blanding af Storsild og Middelsild søgte ind i de første Dage af September. Den 4de s. M. gjordes det første Stæng. Noget større Fiske begyndte dog ikke førend efter Midten af September, da Silden stødte under Land paa Ydersiden af Senjensøen. Derfra trak den sig rundt den nordre Kyst af denne Ø ind i Malangen og sydover ligetil Gibostad. I Tiden fra 20de September til 7de November fiskedes der godt i Øifjord og Balsfjord, Stønnæsbotten, Lysbotn og nede i Gisund. Ved Slutningen af den første Uge af November var Fisket endt paa disse Steder.

I Slutningen af September mærkedes Sild i Andfjorden. Den 1ste Oktober stødte den under Land ved Melø i Sands Sogn og ved Grøtavær, den 3die s. M. var den kommen ind til Gapø i Kvædfjord og den 5te ind i Topsundet. I Slutningen af Oktober gik Silden langs Hindøens Østside nedover forbi Trondenes Præstegaard, Harstad, Rogla og kom i de første Dage af November lige ned til Sandtorv. I Kvædfjord ophørte Fisket 27de Oktober og i Trondenes og Sand sluttedes det større Fiske omkring 8de November, hvorefter der dog ogsaa senere indtraf et mindre Efterfiske i Trondenes.

I Ibestads Herred indfandt Silden sig i Slutningen af Oktober, da der blev gjort et Stæng i Grævfjorden; i Begyndelsen af November fiskedes der i Salangen, i Midten af November i Layangen og i Slutningen af samme Maaned i Gratangen. Fisket i Ibestad gav dog kun et mindre Udbytte, dels fordi Nøter ikke havdes tilstede i tilstrækkelig Mængde, dels fordi Veiret var haardt.

I Ulfsfjord indtraf godt Garnfiske i Slutningen af September.

I Skjervø Præstegjeld fandtes fra 25de Oktober til Slutningen af November paa flere Steder en Mængde Storsild, saaledes inderst i Kvænangen, i Rotsund, Burtfjord og i Reisen. Paa disse Steder var der tildels Mangel paa Fiskere, Salt, Tønder og Kjøbere.

Fra de vigtigste Fiskepladse er Antallet af Baade, Fartøier og Mandskaber m. v. opgivet saaledes:

Distrikter.	Garnbaade.		Notbaade.		Antal af sildekjøbende Fartøier og af Kjøbere iland.
	Baadenes Antal.	Fiskernes Antal.	Baadenes Antal.	Fiskernes Antal.	
Senjensøen	118	238	40	438	96 Fartøier.
Kvædfjord	50	150	60	600	55 —
Sand	50	150	50	500	50 —
Trondenes	190	580	100	1,000	120 —
Ibestad	140	330	38	408	8 — og
Ulfsfjord	ikke opgivet.				8 Kjøbere iland.
Skjervø Præstegjeld:					
Reisen	90	200	21	70	6 Fartøier.
Rotsund	35	70	-	-	- —
Burtfjord og Alteidet	200	500	16	60	10 —
Tilsammen	873	2,218	325	3,076	345 Fartøier og 8 Kjøbere iland.

Det maa imidlertid herved bemærkes, at disse Tællinger ikke ere foregaaede samtidig paa de forskjellige Steder, og at Baadene og Fartøjerne antagelig tildels have flyttet fra Vær til Vær, saaledes at de samme til forskjellige Tider kunne være tællede paa forskjellige Steder.

De opfiskede Kvanta, høieste og laveste samt Gjennemsniitspris og Værdien af det Hele kan efter de modtagne Indberetninger sættes som følger:

Distrikter.	Opfisket Antal Tønder.	Priser			Det Høies Værdi i Penge.
		laveste.	høieste.	Gjennemsnit.	
		Skill.	Skill.	Skill.	
Langs Senjenøen og i Gisund	70,000	120	240	180	105,000
Kvædfjord	21,000	120	300	210	36,750
Sand	13,000	180	300	264	28,600
Trondenæs	48,000	108	300	256	102,400
Ibestad	5,000	144	240	216	9,000
Ulfsvord	900	ikke	anført.	144	1,080
Reisen i Skjervø	3,000	90	162	108	2,700
Rotsund	500	120	180	144	600
Burfjord og Alteidet	6,600	90	180	120	6,600
Tilsammen	168,000				292,730

Sætter man Fiskernes Antal efter den anførte Opgave med et rundt Tal til 5,000, skulde altsaa Gjennemsniitslotten paa hver Fisker være omkring 60 Spd. Lotterne ved dette Fiske ere dog især hvad Notbrugerne angaar høist forskjellige. Enkelte Nøter vides at have fisket lidet eller intet, medens andre have gjort en rig Fangst. Saaledes savnes der ikke Exempler paa, at enkelte Almuesmænd som Notlot og Mandskabspart have tjent 1. à 2,000 Spd. og derover; en enkelt Mand vides endog at have fortjent 5,000 Spd. I det Hele taget var Storsildfisket i 1873 det rigeste, som vides at have forefaldt i dette Amt. Jeg hidsætter for Sammenligningens Skyld nedenstaaende Fortegnelse over, hvad dette Fiske er anslaaet til i de Aar, for hvilke Opgaver haves se:

i Aaret 1869 opfisket 65,000 Tønder —	Værdi 45,000 Spd.
— 1870 — 15,000 —	— 20,000 —
— 1871 — 100,000 —	— 108,000 —
— 1872 — 10,000 —	— 20,000 —

I 1873 var ikke alene Kvantummet større end i de foregaaende Aar, men ogsaa Priserne høiere end i Aarene 1869 — 1871.

Til Bekvemmelighed for de i Fisket Interesserede blev der i 1873, i Lighed med hvad der ogsaa har fundet Sted foregaaende Aar, underholdt extraordinær Postgang i de Distrikter, hvor Fisket fornemmelig slog til, og hvor den største Samling af Fiskere og Fartøier fandtes. I 1873 kostede denne extraordinære Postgang ikke fuldt 200 Spd.

Opsynet under Fisket udførtes for den væsentlige Del af Lensmændene, dog saaledes at disse i Skjervø, Malangen og Trondenæs fik nogen Bistand ved leiede Betjente, hvis Løn udgjorde henved 130 Spd. For Trondenæs og Sands Vedkommende blev der af Politiet under Fisket udfærdiget 28 Mulktforelæg nemlig:

- 12 for Udsætning af Not i ulovlig Tid.
- 7 for Udsætning af Garn i ulovlig Tid samt for at have havt Garn staaende om Søndagen.
- 2 for uberettiget Notkast.
- 4 for udsat Garn til Fortrængsel for Notkast.
- 3 for ved utilbørlig Adfærd at have forstyrret den almindelige Rolighed.
- 22 af disse Mulktforelæg bleve vedtagne. De forelagte Bøders samlede Beløb var 709 Spd.

Før de øvrige Distrikter mangle saadan Opgave. Under Fisket drev en Jagt fra Bergen iland i Kvædfjord og knustes. Tre Gårnbaade bleve livløvede og tildels ødelagte af Hval. Ved disse Hændelser gik dog intet Menneskeliv tabt.

En Del Sildgarn tabtes dels derved at de bleve saa overfyldte af Sild, at de gik tilbunds med fler og Dubbel og ikke kunde optages, dels derved at de ødelagdes af Hval, som ofte var tilstede i stor Mængde.

B. Fedsildfisket.

At saadant Fiske i Aarets Løb har været drevet omtales kun i Beretninger fra følgende Distrikter:

Tromsøundet, hvor Fisket dreves hele Herredet rundt, men ikkun indbragte det Fornødne til Husbrug,

Reisen i Tranø, hvor en Del Smaasild fiskedes til Husbrug,

Trondenæs, af hvilket Distrikts Indvaanere der opgives fisket 4,600 Tønder til en Værdi af ca. 2,400 Spd.

Salangen, hvor der fiskedes omtrent 2,000 Tønder ganske smaa Sild, hvis Værdi blot er sat til ca. 600 -

Tilsammen 3,000 Spd.

C. Torskefisket inden Amtets Grændser.

I Kvædfjords Præstegæld har der efter Lensmandens Opgivende i Aarets Løb været drevet et saa godt Torske- og Seifiske som der ikke vides at have fundet Sted i Mands Minde. Da Fisket dreves overalt ved Hjemstederne, ser Lensmanden sig ikke istand til at give nogen specificeret Opgave enten over Fiskernes Antal eller over det Opfiskede, men han anslaar Værdien af det samlede Torske- og Seifiske med et rundt Tal til mindst 15,000 Spd.

Trondenæs og Tromsøundets Lensmænd have ogsaa omhandlet Torske- og Seifiske under Et. Den første opgiver, at der saavel Vaaren som Høsten 1873 fiskedes meget godt med Liner og Dybsagn, og at Udbyttet kan anslaaes til:

350 store Tusinder Torsk, Långé og Størsei à 6 Spd. pr. 120 Stkr.	21,000 Spd.
1,200 Tønder Lever à 5 Spd.	6,000 -
100 Tønder Rogn à 8 Spd.	800 -

Tilsammen 27,800 Spd.

Tromsøundets Lensmand opgiver at Torske- og Seifisket inden Distriktet har været drevet af omtrent 300 Mand for en større Del med Nøter. Han ansætter høieste Lot til 72 Spd. og det hele Udbytte til 15,140 Spd.

I Bergs Herred opgives Vintertorskefisket at have været meget godt. Det dreves af omtrent 400 af Herredets Indvaanere med en Lot, som i de heldigste Tilfælde udgjorde 200 Spd., men i Gjennemsnit kan sættes til 90 Spd. pr. Mand altsaa til 36,000 Spd.

Videre deltog omtrent 20 Mand fra Ibestad i dette Fiske med en Lot af 50 à 60 Spd. pr. Mand. Deres

Udbytte kan altsaa sættes til 1,100 -

Tilsammen 37,100 Spd.

Vinterfisket i Skjærvø dreves af 256 Baade med 581 Mands Besætning. Det hele Udbytte anslaaes til 324,000 Fisk og 785 Tønder Lever, hvilket alt er opgivet til en Værdi af 20,520 Spd.

I Lyngens Herred angives opfisket omtrent 4,000 Vog Rotskjær og Rundfisk à 1 Spd. pr. Vog 4,000 Spd.

og 150 Tønder Lever à 10 Spd. 1,500 -

Tilsammen 5,500 Spd.

I Ibestad dreves i i December 1873 et ret godt Torskefiske, uden at jeg dog har kunnet faa nogen Opgave enten over Fiskernes Antal eller Udbyttet. I de øvrige Herreder har saavidt vides dette Fiske blot indbragt det Fornødne til det daglige Forbrug.

Naar man samler disse Opgaver, bliver altsaa Udbyttet af Torskefisket og for Kvædfjord, Trondenæs og Tromsøundets Herreder tillige Seifisket følgende:

for Kvædfjord	15,000 Spd.
- Trondenæs	27,800 -

Læteris 42,800 Spd.

Transport	42,800 Spd.
for Tromsøsundet	5,140 -
- Berg	37,100 -
- Skjærvø	20,520 -
- Lyngen	5,500 -
Dertil kan formentlig for Fisket i Ibestad og	
for at afrunde Summen føies et Beløb af mindst	940 -

hvorved der udkommer en Sum af 112,000 Spd.

D. Seifisket inden Amtets Grændser.

Udbyttet af dette Fiske er for Kvædfjords, Trondenæs og Tromsøsundets Herreder allerede indbefattet under Bogstav C. I Bergs Herred indfandt sig, efterat Silden ifjor var kommet ind i Fjordene, en Mængde Sei. Fisket efter denne dreves med Held, saa at man kan regne i Gjennemsnit et Udbytte af 8 à 10, og for de heldigste 20 à 30 Tønder Lever paa hver Tremandsbaad. Nøiagtig Opgave over Baadenes Antal har ikke været at erholde, men sætter man dette efter et Skjøn til 100 og Udbyttet pr. Baad til 100 Spd., hvilket antages ikke at være for høit sat, giver dette en Sum af 10,000 Spd.

I Skjærvø dreves Fisket af 131 Baade med Not og 254 uden Not, tilsammen 385 Baade med 780 Mandes Besætning. Udbyttet pr. Mand blev for Notbaadenes Vedkommende noget over 13 og for de andre Baade noget over 27 Spd. Hele Udbyttet er anslaaet til 17,600 Spd.

I Lyngen virkedes af Storsei til Handelsvare omtrent 13,000 Vog à 108 β, hvilket giver 11,700 Spd., hvorhos Leveren opsættes til at have givet 350 Tønder Tran à 10 Spd., ca. 3,500 Spd.

I de øvrige Herreder har Fisket saavidt vides kun været ubetydeligt. Det samlede Resultat er, at der er opfisket

i Berg for omtrent	10,000 Spd.
i Skjærvø	17,600 -
i Lyngen	15,200 -

Tilsammen 42,800 Spd.

E. Haakjærringfisket

vides ikke være drevet inden Amtet.

F. Laxefisket

anføres dels ikke at have været drevet, dels at have været ubetydeligt. Det er mig dog bekjendt, at nogle Kilenøter have været i Brug i Malangen, uden at enten Antallet eller Udbyttet er opgivet.

G. Lofotfisket.

Angaaende Søgningen til og Udbyttet af dette Fiske i 1873 anfører jeg efterstaaende Fortegnelse, ved hvilken dog bemærkes, at jeg savner Opgaver fra Lensmændene i Berg, Maalselven, Karlsø, Balsfjorden og Lenvik. Fra de tre førstnævnte Distrikter antages dog Søgningen at have været saa liden, at den kan sættes ud af Betragtning. For Balsfjordens og Lenviks Vedkommende har jeg udfyldt Fortegnelsen efter et Skjøn. For de øvrige 7 Lensmandsdistrikters Vedkommende er jeg i Besiddelse af Opgaver fra Lensmændene.

(Tabellen følger paa omstaaende Side).

Distriktet, hvor vedkommende Fisker hører hjemme.	Fiskernes Antal.				Lot pr. Mand ang. i Spd.			Udbyttet i det Hele sat i Penge.
	med Garn.	Line og Dybsagn	Leiskarle.	Underet.	høieste.	laveste.	Gjennemsnit.	
Kvædfjord	372	45	-	-	-	-	for Garn 60	23,040
Trondenæs	622	238	150	-	90	20	- Line 16 - Garn 50	
Ibestad	451	636	-	-	70	30	- Line 30 - Leiefolk 35	43,490
Tranø	-	-	-	350	140	20	- — 35	38,045
Tromsøundet	-	59	-	-	140	-	- — 50	17,500
Lyngen	60	240	-	-	90	-	- — 60	3,540
Skjærvø	-	39	-	-	60	15	- — 30	9,000
Balsfjord Lenvik	-	-	-	300	-	-	- — 45	1,755
Tilsammen	1,505	1,257	150	650	-	-	- — 40	12,000
								148,370

Fiskernes samlede Antal skulde altsaa have været 3,562 med en gennemsnitlig Lot af noget over 40 Spd. I 1872 var Lotten blot opgivet til 21 Spd.

H. I det ved Sørøen inden Finmarkens Amt forefaldende Vinter-Torskefiske (Brevikfisket)

deltog her fra Amtet i 1873 et Antal af 88 Baade med 343 Mands Besætning fra Skjærvø. Disse fiskede efter Opgivende 372,720 Stykker Torsk, 986 Tønder Léver og 158 Tønder Rogn anslaaet til en samlet Værdi af omtrent 25,700 Spd. Høieste Lot var 125, laveste 16 og Gjennemsnitslotten omtrent 75 Spd.

I. Loddefisket i Finmarken.

At dette Amts Indvaanere ogsaa i 1873 tog en væsentlig Andel i det nævnte Fiske, vil sees af nedenstaaende Fortegnelse over den omtrentlige Søgning til og Udbytte af Loddefiske i 1873 for Tromsø Amts Vedkommende:

Distriktet, hvorfra Fiskerne ers.	Antal Fiskere.	Lot pr. Mand angivet i Speciedalere.			Det Heles Udbytte sat i Penge.
		høieste.	laveste.	gjennemsnitlig.	
Kvædfjord	150	-	-	30	4,500
Trondenæs	450	60	20	30	13,500
Ibestad	1,100	50	8	15	16,560
Tranø	600	70	30	50	30,000
Lenvik	600	-	-	40	24,000
Berg	45	-	-	40	1,800
Balsfjord	600	90	-	50	30,000
Tromsøundet	276	120	-	60	16,500
Karlsø	250	-	-	40	10,000
Lyngen	821	130	-	34	27,914
Skjærvø	665	120	12	57	37,905

Fiskernes Antal herfra var i 1871 opgivet til ca. 5,400, i 1872 til ca. 6,300. Gjennemsnittslotten paa hver Fisker var i 1871 beregnet til 35 Spd., i 1872 til 30 Spd. For 1873 bliver den 38 Spd.

K. I Sommerfisket i Finmarken deltog:

Distrikt.	Antal Fiskere.	Gjennemsnitlig Lot.	
		Spd.	Spd.
Fra Trondenæs	160	14	2,240
- Ibestad	100	16	1,600
- Tranø	300	40	12,000
- Balsfjord	100	30	3,000
- Tromsøsundet	62	30	1,860
- Karlsø	150	30	4,500
- Lyngen	316	20	6,320
- Skjærvø	480	35	16,800
Tilsammen	1,668		48,320

Gjennemsnittslotten bliver efter Foranstaaende i 1873 henved 30 Spd. I 1872 var den blot opgivet til 19 Spd.

L. I Sommerfisket inden Nordlands Amt deltog:

Fra Kvædfjord	64 Mand med 18 Spd.	Lot pr. Mand = 1,152 Spd.	
Trondenæs	570	11	6,270
Ibestad	400	10	4,000
Tilsammen	1,034 Mand.		11,422 Spd.

M. I Høstfisket ved Andøen i Nordlands Amt

deltog 9 Garnbaade fra Kvædfjord med en Besætning af 54 Mand, der fiskede en Gjennemsnitlot af 50 Spd. pr. Mand, altsaa ialt for 2,700 Spd. Sex Linebaade med 24 Mand vare ogsaa udrustede til dette Fiske, men maatte paa Grund af Mangel paa Agn vende hjem med uforrettet Sag.

N. Sluttelig skal jeg meddele nedenstaaende Opgave over de fra Tromsø i 1873 til Ishavet og paa Bankerne udgaaede Fartøier:

I det Hele udgik herfra 37 saadanne Fartøier. Deraf var det ene bestemt til en videnskabelig Expedition. 5 andre, hvoraf 3 udrustede for tysk Regning, lossede ikke sin Last her, hvorfor jeg mangler Opgave over deres Udbytte.

Af de øvrige 31 Fartøier vare 18 hjemmehørende i Tromsø By, 3 i Tromsø Landsogn og 10 andre Steder inden Riget.

Af bemeldte 31 Fartøier vare 7 udrustede udelukkende til Havbrofiske. Disse hjembragte ialt 645 Tønder Lever, som sat til 6 Spd. pr. Tønde giver 3,870 Spd. De øvrige 24 Fartøier, hvoraf saavidt vides 1 besøgte Jan Mayn og 2 Novaja Semblia, medens Resten søgte til Spitsbergen, hjembragte følgende Fangst:

185 Stkr.	Hvalros,	ansat til 14 Spd.	= 2,590 Spd.
3,645	- Kobber,	— 4½	- 16,402½
288	- Hvidfiske	— 18	- 5,184
33	- Bjørne	— 8	- 264
321	- Rensdyr	— 3	- 963
32½	Vog Dun	— 12	- 390

Tilsammen 25,793½ Spd

og med Tillæg af Udbyttet af Havbrofisket 3,870

Ialt 29,663½ Spd.

For de 3 Aar 1871—1873, for hvilke jeg nu har afgivet saavidt muligt fuldstændige Beretninger om Udbyttet af de Fiskerier, som ere drevne af dette Amts Indvaanere, stiller Forholdet sig saaledes:

Fiskerierne.	Det samlede Udbytte af Fisket angivet i Speciedalere.		
	1871.	1872.	1873.
Storsildfisket inden Amtets Grændser .	108,000	20,000	292,730
Fedsildfisket	6,000	15,000	3,000
Torskefisket	29,380	49,900	112,000
Seifisket	41,100	31,900	42,800
Haakjærringfisket	ubetydeligt	192	intet
Laxefisket	Værdi ikke	opgivet	
Lofotfisket i Nordlands Amt	92,576	76,183	148,370
Brevikfisket i Finmarken	18,316	10,992	25,700
Loddefisket i do.	193,132	184,298	212,670
Sommerfisket i do.	29,621	28,542	48,320
Sommerfisket i Nordland	8,500	16,192	11,420
Andøfisket i do.	ikke opgivet	10,152	2,700
Ishavsfangst og Havbrofisket	63,155	32,800	29,660
Tilsammen	589,780	476,151	929,370

At 1873 har givet et saa langt større Udbytte end de foregaaende to Aar skyldes væsentligst Storsildfisket og dernæst Torskefisket inden Amtet, hvis Udbytte er steget fra 30,000 i 1871 til over 100,000 i 1873. Ogsaa Lofotfisket var i 1873 heldigt, idet det gav omtrent dobbelt saa stort Udbytte som i 1872. Derimod er Udbyttet af Ishavsfangsten stadigt i Nedadgaaende. Anderledes kan det heller ikke være, da de Dyr, hvorefter Fangsten fornemmelig foregaar, nemlig Hvalros, Kobbe, Hvidfisk, Rensdyr og Søfugle udryddes for Fode og for største Delen dræbes netop i den Tid af Aaret, da de skulle dels forplante sin Slægt, dels pleie sine Unger. Foruden at en saadan Fangstmaade synes at være i høj Grad barbarisk, medfører den naturligtvis ogsaa det økonomiske Tab, at Fangsten Aar for Aar bliver mindre. Det er vel imidlertid mere at ønske end at haabe, at der i Tide skulde ske nogen Forandring heri. Slutten bliver antagelig, at Fangsten paa Ishavet maa ophøre af Mangel paa Noget at jage og fange.

16. Beretninger om Fiskerierne i Finmarkens Amt,

(afgivne af Amtmanden).

A. Vinter- og Vaarfisket.

Lodden viste sig ogsaa iaar først ved Vardö, og dette tidligere end sædvanligt, allerede den 6te Januar. Den stødte dog ikke i nogen Mængde under Land förend i første Halvdel af Februar. Efter de gjorte Iagttagelser, der dog tildels ere afhængige af, naar Veiret tillader at „prøve Søen“, stødte Lodden under Land i Syltefjord 1ste Februar, ved Makur og Berlevaag 6te, ved Havnberg 14de og ved Persfjord 15de s. M. I Tanamundingen formærkedes Lodden første Gang omkring 20de Februar, ved Gamvik noget senere. Paa Vestsiden af Nordkyn stødte den under Land paa de forskjellige Steder i Løbet

af Februar, ved Kjelvik den 18de, ved Ingø og Hjelmsø omkring 20de, medens fra Gjæsvær og Havøsund noteres den 11te. Ved Sørøen indfandt den sig paa den nordøstre Side — Mefjord og Kjødviik — strax over Midten af Marts, gik igjennem Sørøsundet og var ved Hasvik, Brevik og Sørvær omkring 24de, i Loppens Herred 29de s. M., medens den paa Sørøens Nordvestside — Bøle og Galten — først formærkedes i Begyndelsen af April. Lodden forblev staaende under Land ialmindelighed kun til Midten af Mai. Senest holdt den sig — foruden i Varangerfjorden, hvorom særskilt nedenfor — i Persfjord, Baadsfjord og Tanafjorden samt ved Havningsberg, Gjæsvær og Hjelmsø, hvor man tildels havde Lodden ligetil Maanedens Udgang. Imellem Loddens og Torskens Ankomst hengik iaar et usædvanlig langt Tidsrum. Paa Strækningen fra Vardø til Nordkyn og ved de indre Vær af Maasø Herred stødte ingen større Fisketyngde under Land førend i Dagene mellem 18de og 28de April. Det samme var Tilfældet i Loppens Herred. Derimod havde man godt Fiske ved Værene i Lebesby—Kjøllefjords Herred og ved Ingø allerede i første, ved Gjæsvær og Hjelmsø i anden Halvdel af Marts, medens i Kjelviks Herred samt paa begge Sider af Sørøens nodligste Del Torsken lod vente paa sig til i Begyndelsen af April. Ved Brevik og ved Kjøllefjord var Loddefisket som sædvanligt kun en Fortsættelse af det allerede i Januar begyndte Godtfiske. De store Stimer forsvandt i Regelen samtidigt med Lodden. Dog holdt Torsken sig ved Kjelvik, Skarsvaag og Ingø 1 a 2 Uger efter Loddens Forsvinden. Fisket stod saaledes østenfor Nordkyn kun kort paa, gennemsnitlig kun 4 Uger. Derimod fiskede man ved de forskjellige Vær i Vestfinmarken forholdsvis længe. Dette gjælder især Ingø og Hjelmsø samt de nærmeste Vær vest om Nordkyn, hvor Fisk i Mængde var tilstede i over 2 Maaneder. I Loppens Herred stod Fisk i noget større Mængde under Land kun i 19 Dage og ved de indre Vær i Maasø Herred en Maaned. Som Følge af stormende Veir med Snetykke i Marts og April var, uagtet Fiskestimerne indfandt sig saameget tidligere i Vestfinmarken, dog Antallet af Søværsdage gennemsnitlig ikke større her end i Østfinmarken, nemlig i Gjennemsnit for samtlige Vær 23. Øverst i Rækken stod i denne Henseende Kjelvik og Honningsvaagene med 33, lavest Berlevaag og Skjøtningberg med 18 Søværsdage.

I Varangerfjorden kom Fisket som sædvanligt senere. Først den 19de April stødte Lodden under Land ved Kiberg, den 25de ved Kramvik, den 28de og 29de ved Nyhavn, Krampenæs, Ekerø, Saltjernet og Vadsø, samtidigt ogsaa ved Næsseby i Fjordens Bund og ved den russiske Grændse. I de første Dage af Mai stødte den til ved Bugønæs, Kjelmsø og øvrige Vær i Sydvaranger. I det sidstnævnte og i Næsseby Herreder blev den staaende i større og mindre Afstand fra Land til henimod St. Hans, medens den forsvandt fra Fjordens Nordside omtrent samtidigt med den forsvandt fra Kysten, omkring Midten af Mai. I Varangerfjorden efterfulgtes den af Torskestimerne inden ganske faa Dage, tildels havde disse allerede indfundet sig nogle Dage førend Lodden stødte under Land. Fisket blev dog kortvarigt. Det ophørte ved Kramvik og Lille Ekerø strax over Midten af Mai, ved Vadsø og Krampenæs 24de, ved Nyhavn 28de og ved Kiberg 31te Mai, ved Store Ekerø, Saltjernene og Tyby 3die Juni, men i Næsseby og Sydvaranger først henimod St. Hans. Ogsaa ved Vadsø fik man et Efterfiske fra 12te til 23de Juni. Veiret var i Regelen godt, men Mangel paa Agn bevirkede, at Udbyttet dog blev forholdsvis lidet.

Uagtet det paa Kysten i længere Tid herskende Uveir var Sundhedstilstanden iblandt Fiskerne i Almindelighed god. Forkjølelse bevirkede endel Sygelighed i Brevik, paa Hjelmsø og i Gamvik, men intet Tilfælde af epidemisk Natur. Af Søskader indtraf heller ikke mange. Endel Fartøier antages dog forliste paa Kværingen under Reisen til Fisket den 17de og 18de April, men Skadens Omfang kan ikke nærmere oplyses. I Februar kuldseilede en Baad ved Brevik, hvorved 1 Mand tilsatte Livet. Den 20de Marts omkom 1 Mand af Kulde og Udmattelse efterat den Baad, hvortil han hørte, under Uveiret havde søgt Land paa et ubeboet Sted udenfor Skarsvaag. Flere Menneskeliv vides ikke at være gaaet tabte i Anledning af dette Aars Loddefiske. I Marts og April dels paaseiledes, dels knustes mod Land idethele 6 Baade ved Gjæsvær, ved Opnan, Helnæs og Sandefjord, og i Marts tabtes under et Uveir Garn i Kjøllefjord til omtrent 800 Spd. Værdi.

I Driftsmaaden sporedes ingen anden væsentlig Forandring, end at Garnbruget var i adskilligt Tiltagende. Der brugtes saaledes ikke alene i Begyndelsen af Fisket en større Mængde Garn end før, navnlig ved Vardø, Hjelmsø, Ingø og Sørøen, men der brugtes ogsaa — tildels med rigt Udbytte — Bundgarn i Varangerfjorden i Slutningen af Mai, altsaa paa en Tid da Nætterne ere lyse som Dagen. Det hedder herom i Opsynets Beretninger fra Store Ekerø og nærmeste Vær udenfor Vadsø, at det iaar tilfulde er bevist imod før herskende Fordomme, at Fangst paa Bundgarn ikke hindres af Dagslyset, medens Overopsynsmanden i Vadsø dog bemærker, at dette Redskab kun gav Udbytte saalænge Elveløsningsen foregik, men ikke efterat Søen var bleven klar. Ligesom det var Mangel paa Loddeagn der bevirkede dette Forsøg med Garn, saaledes kom af samme Aarsag ogsaa Haandsnøret mere i Brug i Varangerfjorden end tidligere, endogsaa som det i en Beretning heder hos de „konservative“ Kvæner. Fra Dæksfartøi fiskede, saavidt vides, iaar kun 15 Mand.

Politiopsynet førtes af vedkommende Lensmænd samt af særskilt ansatte Opsynsbetjente i Østre Jakobselv, Kjelmsø,

Vestre Jakobselv, Vadsø, Store og Lille Ekerø, Krampenæs, Nyhavn, Kramvik, Indre og Ytre Kiberg med Løkvik, Vardø, Havningberg, Syltefjord, Baadsfjord, Berlevaag, Gamvik, Kjøllefjord, Gjæsvær, Hjelmø og Ingø. Uagtet det maa siges, at Ordenen efter Omstændighederne i det Hele taget var god, forekom dog ikke faa Tilfælde af Overtrædelser af Fiskerilovgivningen, navnlig Undladelse af at melde sig for Opsynet, Kapning af Andenmands Redskaber uden behørig Sammenknobning, samt Tyveri af Liner med derpaa værende Fisk, eller Undladelse af at melde fundne Liner. Der er dikteret 14 Mulkter for ulovligt Brændevinssalg, derunder indbefattet Uddeling af Brændevin uden Betaling men i Forbindelse med Kjøb af Fiskevarer, 3 for ulovlig Vinskjenkning, 1 for ulovligt Lotterispil, 7 for Overtrædelse af Havnelovgivningen, 34 for Helligdagsfiske, 3 for Redskabers Udsætning til ulovlig Tid, 10 for undladt Sammenknobning af kappede Redskaber, 6 for Rolighedsforstyrrelse.

Tælling af Fiskere, Baade og Kjøbefartøier foregik den 10de Mai. Som vedlagte Lister udvise, skal den fiskende Styrke have udgjort 4,272 Baade og 15,321 Mand eller omtrent 400 Baade og 1,500 Mand mindre end i 1872. Fra Sverige, Finland og Rusland deltog iaar 805 Mand imod 1,195 ifjor.

Antallet af Kjøbefartøier har, som det vil sees, i de 3 sidste Aar været nedadgaende, fra 395 eller 7,659 Kommercelæster i 1871 til 255 eller 4,849 Kommercelæster iaar. Aarsagen hertil maa formentlig søges i de sidste Aars rige Lofot- og Storsildfiskerier. Antallet af Fiskekjøbere iland var det samme som ifjor 165. Priserne paa Raaproduktet dreiede sig mellem 2½ og 7 Spd. for stort Hundrede Raafisk, og imellem 5 og 6½ Spd. for 1 Tønne Lever. Gjennemsnitsprisen paa Raafisk var i Fiskeværene paa Sørøen, Hjelmø og i Kiberg 4 Spd., i de til Lebesby—Kjøllefjords Herred hørende Vær 4½ Spd., paa Ingø og Rølsø samt i Gjæsvær 4¾ Spd., i Berlevaag 5 Spd., i Baadsfjord og Makur 5½ Spd., ellers 4½ Spd. Gjennemsnitsprisen paa Lever var i Vestfinmarken 5½ Spd., i Østfinmarken stod den almindelig i 6 Spd.

En Bifortjeneste for Fiskerne aabnedes iaar ved Salg af Raastof til Guanofabrikkerne, hvoraf 2 i Vadsø allerede ere i Drift, og 1 i Hammerfest og 1 i Tanen under Opførelse.

Af den iaar faldne Fisk kan man regne, at 450 Stykker i Vestfinmarken og 350 i Østfinmarken gav 1 Td. Lever.

Vinterfisket fra Aarsfisket indtil Loddens Ankomst var i det Hele taget misligt, kun i Brevik og Kjøllefjord, samt i Næsseby, Syltefjord, Vardø og Kiberg, Skjøtningberg, Sandefjord, Sørrøssund og Ripperfjord gav dette Fiske lidt Udbytte for Handelen.

Efter de fra Lensmænd og Opsynsbetjente indkomne Opgaver, skal der under dette Aars Vinter- og Vaarfiske være opfisket nedenaanførte Mængder af Torsk, beregnede i almindelige Hundreder, Tusinder og Millioner:

I Varangers Fogderi:

I Sydvaranger	216,000
Nordvaranger	484,000
Vadsø By	200,000
	900,000

I Vardø Fogderi:

I Vardø Herred	2,255,000
Vardø By	2,300,000
	4,555,000

I Tanens Fogderi:

I Næsseby Herred	130,000
Berlevaag og øvrige Vær østenfor Tanamundingen .	1,388,000
Tanens Herreds øvrige Vær	1,449,000
Kjøllefjord, Mehavn og øvrige Vær i Lebesby Herred	942,000
	3,909,000
	Lateris 9,364,000

Transport 9,364,000

I Hammerfest Fogderi:

I Kjelviks Herred	1,190,000	
Maasø do.	3,617,000	
Hammerfest ogKvalsunds do.	850,000	
Hasviks do.	1,025,000	
		<u>6,682,000</u>

I Altens Fogderi:

I Loppen—Øxfjords Herred	130,000	
Talviks do.	11,000	
Altens do.	9,000	
		<u>150,000</u>

Tilsammen 16,196,000

Desuden er opfisket af Hyser 638,000 Stykker, af Kveite 16,900 Voger og af andre Fiskesorter 8,700 Voger, efter Fiskens Vægt i raa Stand. Naar foranstaaende Opgave over den opfiskede Mængde Torsk overstiger min Telegrafopgave af 31te Mai sidstleden med omtrent en Million, forklares dette dels af det i Juni, fornemmelig i Varangerfjorden foregaaede Efterfiske, dels af den større Nøiagtighed, hvormed Lensmændene have opsamlet Vinterfiskets Udbytte i de detaillerede Slutningsopgaver, der forfattes efter Omreiser i Sommertiden.

Fangsten skal være udbragt paa Producentens Haand til følgende Værdier:

96,011 Voger af Fiskerne selv tørret Torsk, anbragt til Priser fra 1 Spd. til 1 Spd. 36 β	110,495 Spd.
13,483,000 Stykker Torsk, solgt i raa Stand til Gjennemsnitspriser fra 3 til 5½ Spd. pr. 120 Stykker, og udbragt til	511,719 -
2,558 Voger af Fiskerne selv tørrede Hyser, anbragt til Priser fra 72 β til 108 β	1,669 -
514,000 Stykker Hyser, solgt i raa Stand til Priser fra 72 β til 1½ Spd. pr. 120 Stykker	4,476 -
16,900 Voger raa Kveite efter Gjennemsnitspris 24 β	3,380 -
Andre Fiskesorter udbragt til antagelig	1,020 -
10,612,000 Fiskehoveder solgte til Priser fra 12 indtil 60 β pr. 120 Stykker	16,803 -
42,407 Tdr. Lever, solgte til Priser fra 4½ til 6 Spd.	234,109 -
393 Tdr. Rogn à 6 Spd.	2,358 -

Tilsammen 886,029 Spd.

eller med et rundt Tal 886,000 Spd. imod 589,000 i 1872, 873,000 i 1871 og 758,000 i 1870.

Den opfiskede Mængde Torsk udgjorde i 1872 omtrent 11½, i 1871 13½, i 1870 14½, og Gjennemsnittet af de sidste 7 Aar 14 smaa Millioner. Indeværende Aars Udbytte er altsaa betydelig over et Middelsaars.

Fiskernes Tal skal som anført have været 15,321 Mand. Efter ovenstaaende Beregning skal altsaa hver Mands Fortjeneste gjennemsnitlig have været henved 58 Spd. imod 35 Spd. i 1872, 52 Spd. i 1871 og 54 Spd. i 1870. Over den gjennemsnitlige høieste Mandslot i de forskjellige Distrikter har jeg den Ære at vedlægge specificeret Fortegnelse.

Af de fangede omtrent 16½ Millioner Torsk er ifølge Opgaverne virket:

	I Altens og Hammerfest Fogderier	I Tanens og Varde Fogderier, Næsseby og Kramviks undtagen.	I Varangers Fogderi samt Næsseby og Kramviks Opsynsdistrikter.	Tilsammen.
Til Rundfisk	2,660,000	4,219,000	1,388,000	8,267,000
- Rotskjær og Russefisk	125,000	160,000	142,000	427,000
- Klipfisk	4,047,000	3,455,000	Intet.	7,502,000
Tilsammen	6,832,000	7,834,000	1,530,000	16,196,000

Fisken faldt som sædvanligt mindre i Øst- end i Vestfinmarken. Medens den antages i Hammerfest og Altens Fogderier at give i Gjennemsnit omkring 5 Voger Rundfisk og 7 Voger Klipfisk af 120 Stykker, antages den i det øvrige Distrikt ikke at ville give over henholdsvis 4 og $5\frac{1}{2}$ Voger, for enkelte Steder kun $3\frac{1}{2}$ og 4.

Af Medicintran tilvirkedes under dette Fiske 2,010 Tønder.

I. Opgave

over den gjennemsnitlige og den høieste Mandslot i de forskjellige Distrikter og Fiskevær under 1873 Aars Vinter- og Vaarfiske i Finmarken.

	Gjennemsuitslot.		Høieste Lot.	
	Af Vinterfisket.	Af Vaarfisket.	Af Vinterfisket.	Af Vaarfisket.
	Spd.	Spd.	Spd.	Spd.
I Altens Herred	7	-	12	-
- Talviks do.	$1\frac{1}{3}$	-	4	-
- Loppen—Øxfjords do.	8	16	20	60
- Bøle og Galten	10	30	45	100
- Hasviks Herred forøvrigt.	10	20	80	120
- Hammerfest og Kvalsunds Herreder	20	50	45	120
- Havøsund, Renø og Fjordene i Maasø	8	16	56	90
- Ingø	10	20	47	150
- Tufjor paa Rølsfjeld	10	20	71	150
- Stoppelfjord	10	20	68	120
- Rølsfjeld	10	20	40	65
- Hjelmsø	-	45	-	100
- Gjøsvær	8	12	56	100
- Kjelviks Herred	24	30	70	160
- Lebesby—Kjøllefjords do.	10	16	$61\frac{1}{2}$	150
- Gamvik	5	10	60	98
- Berlevaag	-	65	-	95
- Tanens Herred forøvrigt	15	20	75	105
- Makur og Baadsfjord	15	25	80	120
- Syltefjord	-	75	-	130
- Havningsberg	-	45	-	96
- Persfjord	-	80	-	96
- Smelroerne og Svartnæs	-	60	-	80
- Vardø By	20	35	50	90
- Kiberg	-	60	-	110
- Kramvik etc.	-	44	-	68
- Nyhavn etc.	-	$45\frac{1}{2}$	-	60
- Lille Ekerö	-	55	-	80
- Saltjernene og Tyby m. V.	-	57	-	70
- Store Ekerö	-	77	-	100
- Kaviel og Paddeby	-	$40\frac{1}{2}$	-	50
- Vestre Jakobselv og Klubben	-	32	-	60
- Krampenæs	-	$58\frac{1}{2}$	-	80
- Vadsö By	-	47	-	73
- Næsseby Herred	-	22	-	74
- Bugönæs	-	44	-	80
- Skogerö og Kjö	-	26	-	40
- Kjelmö	-	48	-	96
- Pasvik, Smaastrømmene og Grændsejakobselv	-	30	-	75

2. Opgave

over de ved Vaarfisket i Finmarken den 10de Mai 1873 forsamlede Fiskere, deres Hjemsteder m. V.

Hjemsted.	Mand.	Både.	Hvormange af disse udelukkende Linefiskere.		Hvormange udelukkende Dybsagnfiskere.		Hvormange benyttende begge Redskaber.		Hvormange Mand desuden driveude Fiskeriet fra Fartoi.
			Mand.	Både.	Mand.	Både.	Mand.	Både.	
Stavanger	3	1	-	-	-	-	3	1	-
Bergen	23	2	-	-	5	1	18	1	2
Kristianssund	1	-	-	-	-	-	1	-	-
Throndhjem	23	3	-	-	10	2	13	1	-
Bodö By	40	11	-	-	2	-	38	11	-
Tromsö do.	180	41	8	2	-	-	172	39	9
Hammerfest do.	111	32	34	11	8	1	69	20	-
Vardö do.	329	248*)	26	9	-	20	303	219	4
Vadsö	469	252*)	424	231	-	-	45	21	-
Trondhjems Stifts Landdistrikt	294	42	-	-	21	8	273	34	-
Bindalen	137	29	-	-	124	25	13	4	-
Brönö	392	83	1	-	327	70	64	13	-
Vægö	5	1	-	-	5	1	-	-	-
Tjötö og Vivelstad	210	51	-	-	22	8	188	43	-
Alstadhaug og Stammæs	270	59	-	-	75	16	195	43	-
Herö	138	34	-	-	26	6	112	28	-
Vefsen	62	10	-	-	21	4	41	6	-
Næsne og Dönnæs	130	32	-	-	69	15	61	17	-
Hemnæs og Korgen	41	10	-	-	25	5	16	5	-
Mo	30	4	-	-	10	2	20	2	-
Lurö og Trænen	64	14	-	-	19	4	45	10	-
Rödö og Melö	281	66	10	3	26	6	245	57	-
Gildeskaal	47	13	-	-	13	3	34	10	-
Skjærstad	99	24	-	-	5	1	94	23	-
Saltdalen	45	10	-	-	23	5	22	5	-
Bodö Landsogn	27	2	-	-	-	-	27	2	-
Folden	77	14	1	-	56	12	20	2	-
Stegen og Ledingen	51	9	-	-	9	2	42	7	-
Hammerö	17	5	2	1	4	1	11	3	-
Tysfjorden	43	11	4	1	16	4	23	6	-
Ofoten	265	61	1	-	89	20	175	41	-
Lödingen og Hol	203	46	19	5	38	8	146	33	-
Vaagen og Gimsö	65	15	1	-	-	-	64	15	-
Borge og Valberg	20	2	1	-	-	-	19	2	-
Buksnæs og Hol	15	3	4	-	-	-	11	3	-
Flakstad og Moskenæs	3	1	-	-	-	-	3	1	-
Lateris	4,210	1,241	536	263	1,048	250	2,626	728	15

*) For en Del bemandede dels med de nedenfor nævnte Udlændinge, dels med norske Undersaatter fra andre Distrikter.

Hjemsted.	Mand.	Baade.	Hvormange af disse udelukkende Linefiskere.		Hvormange udelukkende Dybsagnfiskere.		Hvormange benyttende begge Redskaber.		Hvormange Mand desuden drivende Fiskeriet fra Fartoi.
			Mand.	Baade.	Mand.	Baade.	Mand.	Baade.	
Transport	4,210	1,241	536	263	1,048	250	2,626	728	15
Hassel	141	29	5	1	33	7	103	21	-
Øxnæs og Langenæs	157	31	-	-	63	12	94	19	-
Bø og Malnæs	30	6	-	-	30	6	-	-	-
Dverberg og Andenæs	41	8	-	-	31	6	10	2	-
Sortland	153	30	-	-	31	7	122	23	-
Kvædfjord	277	59	-	-	64	11	213	48	-
Trondenæs og Sand	328	65	-	-	92	20	236	45	-
Berg og Torsken	36	13	-	-	-	-	36	13	-
Tranö, Dyrö og Sör-Reisen	524	121	11	3	40	8	473	110	-
Maalselven og Bardo	45	10	4	-	10	2	31	8	-
Astafjord og Salangen	650	143	113	29	258	57	279	57	-
Lenvik og Hillesö	444	97	32	8	190	39	222	50	-
Balsfjord og Malangen	548	123	22	6	227	54	299	63	-
Tromsösundet	533	120	110	31	46	10	377	79	-
Karlsö og Helgö	299	68	22	6	20	4	257	58	-
Lyngen og Sørfjorden	872	220	379	96	41	10	452	114	-
Skjærvö, Nordre Reisen og Kvæ- angen	970	253	524	137	11	2	435	114	-
Loppen og Øxfjord	242	95	16	5	6	2	220	88	-
Hasvik	167	63	86	33	8	2	73	28	-
Alten og Kaafjord	197	60	109	35	-	-	88	25	-
Talvik	391	123	274	93	4	1	113	29	-
Kautokeino	4	1	-	-	-	-	4	1	-
Hammerfest Landsogn	304	115	193	80	36	13	75	22	-
Kvalsund	85	28	32	8	5	2	48	18	-
Maasö	303	84	64	26	-	-	239	58	-
Kjelvik	107	34	73	24	13	4	21	6	-
Kistrand	302	77	276	70	-	-	26	7	-
Karasjok	26	10	16	6	-	-	10	4	-
Lebesby og Kjöllefjord	173	68	-	-	42	18	131	50	-
Tanen og Gamvik	559	207	226	88	31	14	302	105	-
Næsseby og Polmak	349	128	340	125	-	-	9	3	-
Sydvaranger	453	180*)	372	156	-	-	81	24	-
Nordvaranger	361	156*)	350	151	-	-	11	5	-
Vardö Landsogn	235	125*)	77	37	59	28	99	60	-
Sverige	13	-	1	-	-	-	12	-	-
Finland	466	-	444	-	1	-	21	-	-
Rusland	326**)	81	323	81	-	-	3	-	-
Tilsammen	15,321	4,272	5,030	1,598	2,440	589	7,851	2,085	15

*) For en Del bemandede dels med de nedenfor nævnte Udlændinge, dels med norske Undersaatter fra andre Distrikter.

***) 296 Mand, 73 Baade, fiskende ved Kiberg i Henhold til § 40 i Lov af 13de September 1830, 28 Mand, 8 Baade russiske Lapper fra Boris Glebs Kapel fiskende ved Kjelma, 2 Kareler, som vare Lotfiskere paa norske Baade.

Sammendrag af ovenstaaende Opgave.

Hjemsted.	Mand.	Baade.	Liner.		Dybsagn.		Begge Redskaber.	
			Mand.	Baade.	Mand.	Baade.	Mand.	Baade.
Kjøbstæderne Stavanger, Bergen, Kristians- sund, Thronhjems og Bodö	90	17	-	-	17	3	73	14
Tromsö	180	41	8	2	-	-	172	39
Hammerfest Vardö og Vadsö	909	532	484	251	8	21	417	260
Thronhjems Stifts Landdistrikt	294	42	-	-	21	8	273	34
Nordlands Amts do.	3,259	713	49	11	1,190	256	2,020	446
Tromsö do. do.	5,526	1,292	1,217	316	999	217	3,310	759
Finmarkens do. do.	4,258	1,554	2,504	937	204	84	1,550	533
Sverige Finland og Rusland	805	81	768	81	1	-	36	-
Tilsammen	15,321	4,272	5,030	1,598	2,440	589	7,851	2,085
Af dette Antal fiskede:								
I Varanger Fogderi	1,099	381	1,099	381	-	-	-	-
Vardö do.	4,409	1,235	961	304	392	114	3,056	817
Tanens do.	3,397	913	569	202	1,107	254	1,721	457
Hammerfest do.	6,201	1,657	2,401	711	941	221	2,859	725
Loppen—Øxfjords Herred af Altens Fog- deri	215	86	-	-	-	-	215	86
Tilsammen	15,321	4,272	5,030	1,598	2,440	589	7,851	2,085
De tilsvarende Tal vare i 1872	16,810	4,679	6,448	1,908	1,748	487	8,614	2,284
1871	16,536	4,528	6,982	1,671	1,401	624	8,153	2,233
1870	11,741	3,262	3,806	1,169	1,919	501	6,016	1,592

3. Fortegnelse

over Kjøbefartøier, forsamlede i Altens, Hammerfest, Tanens og Vardø Fogderier den 10de Mai 1873, deres Hjemsteder, Drægtighed m. V.

Hjemsted.	Dampbaad	Skonnert eller Galeas.	Slup.	Jagt.	Jægt eller Jægtgaleas	Skøite.	Samlet Antal fra hvert Sted.	Samlet Drægtighed fra hvert Sted.	Samlet Besætning, Skipperne iberegne
								Com.-L.	Mand.
Stavanger	-	-	2	4	-	1	7	143	35
Haugesund	-	-	1	9	-	1	11	216	50
Bergen	-	1	1	61	1	3	67	1,378	324
Aalesund	-	-	2	9	-	2	13	239	62
Molde	-	1	1	2	-	-	4	106½	22
Kristiansund	-	2	-	9	5	1	17	348	87
Thronhjelm	1	1	1	15	10	1	29	607	126
Tromsø	1	1	-	10	6	3	21	347	96
Hammerfest	1	2	-	6	7	2	18	307	94
Vardø	-	1	-	-	-	1	2	22½	7
Vadsø	-	-	-	1	-	-	1	18	4
Romsdalen	-	-	1	-	-	-	1	22	5
Indherred	-	-	-	1	7	-	8	172½	44
Fosen	-	-	-	1	-	-	1	13	4
Namdalen	-	-	-	2	-	-	2	32	9
Helgeland	-	-	-	14	1	2	17	287½	77
Salten	-	-	-	3	1	-	4	84½	19
Lofoten og Vesteraalen	-	-	-	2	-	-	2	39½	10
Senjen og Tromsø	-	2	1	15	2	3	23	396	104
Finmarkens Landdistrikt	-	-	-	5	-	2	7	70	24
Tilsammen	3	11	10	169	40	22	255	4,849	1,203
De tilsvarende Tal vare i 1872	2	20	12	175	44	43	294	5,436	1,384
1871	-	20	20	257	65	33	395	7,659	1,958
1870	-	12	14	161	52	26	265	4,939½	1,282

B. Sommer- og Høstfisket.

- Efter Sammendrag af de fra Lensmændene gennem Fogderne indkomne Opgaver er der i Sommeren 1873 opfisket:
- Torsk, Sei, Kveite, Flyndre, Hyser, Uer m. m., solgt i raa eller saltet Stand til Russerne for 15,440 Matter Rugmel (1 Matte omkring 9 Voger), hvis Værdi paa den Tid, Omsætningen foregik, er anslaaet saaledes:

I Varanger Fogderi samt Lebesby og Kjelviks Herreder 3,170 Matter á 6½ Spd. 20,605 Spd.
 i Amtets øvrige Søndistrikt, Altens og Talviks Herreder undtagne, hvilke ikke besøgtes af russiske Fartøier, 12,270 Matter á 6 Spd. 73,620 -

94,225 Spd.

b. 10,070 Voger Rotskjær, som angives udbragt:

I Hammerfest og Kvalsunds samt en Del af Hasviks Herreder, 1,600 Vog á 1 Spd. 1,600 Spd.
 i Maasø og Talviks Herreder 2,500 Vog á 1 Spd. 12 β 2,750 -
 i det øvrige Distrikt 5,970 Voger á 1 Spd. 24 β 7,164 -

11,514 -

c. 22,300 Voger tørret Sei af alle Størrelser, efter Gjennemsnitspriser i de forskjellige Distrikter fra 48 til 108 β, idethele udbragt til 15,880 -

d. Forskjellige Fiskevarer, saasom Torsk, Hyser og Sei, solgt i raa Stand til de norske Handlende eller til Russerne mod andre Varer end Mel, Rundfisk og Titling fra Høstfisket, Uer, Lax, fangede ved Kysten, Fedsild m. m., udbragt til en Pengeværdi af 59,990 -

e. 11,230 Tønder Leyer, hvoraf angives udbragt:

I Varanger og Vardø Fogderier 2,460 Tdr. á 6 Spd. 14,760 Spd.
 i Altens og en Del af Hasviks Herred 1,125 Tdr., á 5½ Spd. 6,190 -
 i det øvrige Distrikt 7,645 Tdr. á 5 Spd. 38,225 -

59,175 -

Tilsammen 240,784 Spd.

eller med rundt Tal 241,000 Spd.

De tilsvarende Summer vare:

I 1872	187,000 Spd.
i 1871	170,000 -
i 1870	152,000 -
i 1869	155,000 -
i 1868	118,000 -
i 1867	105,000 -

Fisket er i 1873 drevet:

Inden Altens	Fogderi af	810 Mand.
„ Hammerfest	do.	- 4,380 —
„ Tanens	do.	- 670 —
„ Vardø	do.	- 764 —
„ Varanger	do.	- 750 —

Tilsammen af 7,374 Mand,

hvoraf henved Halvdelen hjemmehørende udenfor Amtet.

Saafernt ovenstaaende Tal, der for enkelte Herreder kun grunde sig paa Skjøn, ere rigtige, har hver Mands Lot havt en gjennemsnitlig Pengeværdi af 32½ Spd. imod 26 Spd. i 1872, 24 Spd. i 1871, 20 Spd. i 1870, 23 Spd. i 1869, 18 á 19 Spd. i 1868 og 22 Spd. i 1867. Dertil kommer hvad Fisket har afkastet til Fortæring paa Stedet. Gjennemsnitslotten opgives fra de forskjellige Distrikter saaledes:

	For Hjemfolket.	For Fremmede.
I Vardø By	76	52
- Maasø Herred	58	36
- Havningberg Fiskevær	53	40
- Hasvik Herreds nordøstre Del	43	30
- Vardø Landsogn udenfor Havningberg	30	20
- Hammerfest og Kvalsunds Herreder	26	18
- Tanens Herred	25	25

C. No. 9.

	For Hjemfolket.	For Fremmede.
I Kistrands do.	25	-
- Kjelviks do.	24	30
- Talviks do.	21	-
- Loppen—Øxfjords do.	20	-
- Hasviks Herreds sydvestre Del	20	25
- Altens Herred	18	-
- Vadsø By og Landsogn	18	10
- Lebesby Herred	16	10
- Næsseby do.	10	-

De høieste enkelte Lotter faldt i Vardø By samt i Loppen—Øxfjords og Hasviks Herreder, hvor de naaede op til 100 à 120 Spd. Det forøgede Udbytte i 1873 hidrører væsentligst fra de af Russerne betalte stigende Priser samt fra et i Aarets Slutning saagodtsom over hele Distriktet indtruffet Sildefiske. Paa dette var man dog saa lidet forberedt, at kun en ringe Part deraf er kommet i Handelen. Skulde Silden vedblive at søge ind i dette Amts Fjorde, en Tilvæxt i dets Fiskerier, der selvfølgelig vil blive af stor Betydning for dets økonomiske Udvikling, vil dette Fiskeri fremtidig blive Gjenstand for særskilte Opgaver, hvortil de fornødne Forberedelser ere trufne.

I Tuskhandelen med Russerne betales 1 Voger Rugmel med 1 à 2½ Voger Kveite, 1½ à 3 Voger Torsk eller Uer, 3—8 Voger Flyndre, 3—7 Voger Hyser samt 3—12 Voger Sei, Alt efter Konkurencen i de forskjellige Vær samt Fiskens Størrelse, der har væsentlig Betydning i denne Handel, eftersom Russerne betale den større Fisk af alle Sorter forholdsvis højere.

I Driftsmaaden vides ikke at være indtraadt nogen Forandring. Ikke mindre end 9 Mand ere omkomne under 1873 Aars Sommer- og Høstfiske, en Bedrift, som ellers i Almindelighed ikke kræver mange Menneskeliv.

C. Haakjærringfisket.

Hvor hjemmehørende.	Antal Baade og Fartøier.	Fartøiernes Drægtighed i Kommerce-læster.	Hvormange Mands Besætning.	Hvormange Tønder Lever hjembragt.	Værdien efter den for Mand-skabets Part betalte Pris.
Hammerfest By	27	368	165	3,816	22,896 Spd.
Vardø By	14*)	-	55	177	1,150 -
do.	12	78	50	958	5,927 -
Vadsø By	8	91	35	685	4,268 -
Altens Herred	2	20	12	349	2,112 -
Tanens do.	10*)	-	40	300	1,650 -
Vardø do.	14*)	-	32	78	507 -
Tilsammen Fartøier	49	557	262	5,808	35,203 Spd.
— Baade	38*)	-	127	555	3,307 -
			389	6,363	38,510 Spd.
De tilsvarende Tal vare i 1872	55/56	602	525	6,380	38,601 -
i 1871	50/22	535	365	6,835	42,134 -
i 1870	36/48	399	401	5,566	33,484 -
i 1869	56/61	680	558	7,277	43,879 -
i 1868	67/54	858	613	7,768	46,474 -

*) Aabne Baade.

Baadenes Udbytte, hvoraf i Almindelighed $\frac{1}{4}$ Part tilfaldt Eier af Baad og Redskaber, har altsaa givet Baadeierne gjennemsnitlig henved 22 Spd. pr. Baad, og Besætningen en gjennemsnitlig Mandslot af omtrent 20 Spd. De tilsvarende Beløb vare i 1872: 16 Spd. og 8 Spd., i 1871: 29 Spd. og 14 Spd. Fangsten med Baade dreves i Foraaret (Februar—Mai) 1 a 2 Mile udenfor Vardø, samt ved Finkongkeilen i Tanafjorden. Redskabet var ved Vardø Dybsagn, i Tanafjorden mest Gangvad (Liner). 1 Baad med 4 Mands Besætning forulykkedes ved Vardø.

Fartøernes Udbytte fordeltes saaledes: I Hammerfest og Alten tilfaldt $\frac{2}{3}$ Parter Rederiet for Fartøi, Udrustning og Proviant, $\frac{1}{3}$ Part Besætningen, saaledes at Skipperne fik dobbelt Part. Samme Fordeling gjaldt for et Par Fartøier fra Vadsø, forøvrigt tilfaldt i Vadsø ligesom i Vardø $\frac{1}{2}$ Part Rederiet for Fartøi og Udrustning uden Proviant, og $\frac{1}{2}$ Part Besætningen, saaledes at Skipperne fik $1\frac{1}{2}$ Mands Part.

Mandslotten kan saaledes anslaaes i Gjennemsnit: For Hammerfest og Alten sammen til 40 Spd. imod 36 i 1872 og 44 i 1871, hvortil kommer Provianten, og for Vardø og Vadsø sammen til 54 Spd. imod 45 i 1872, Alt paa egen Kost.

Fartøernes Bruttoudbytte pr. Kommercelæst udgjorde for Hammerfest og Alten 43 Spd. imod 40 i 1872, 48 i 1871, 51 i 1870, 69 $\frac{1}{2}$ i 1869 og 41 $\frac{1}{2}$ i 1868 og for Vardø og Vadsø 30 Spd. imod 28 $\frac{1}{2}$ i 1872 og 61 i 1871.

Fangsten med Fartøier dreves fra Hammerfest og Alten fra Midten af Marts til Midten af September paa Bankerne mellem Norge og Spitsbergen, fra Vardø og Vadsø i Maanederne Juni—September, fra 20 til 50 Mile nord af den norske Kyst mellem Nordkap og Vardø, undtagelsesvis udenfor Fiskerøen ved den Murmannske Kyst. Fangsten dreves som sædvanligt med en svær Dybsagn, der hales ved Hjælp af et Spil. Intet Fartøi forulykkedes.

D. Fangst af Hvalros og Kobbe m. M. under Spitsbergen og Novaja Semlja.

Expeditionernes Omfang og Udbytte var Følgende:

Fra.	Antal Fartøier.	Drægtighed i Kommercelæster.	Hvørmange Mands Besætning.	Fangstens Værdi efter de Priser, hvortil Mandskaberne ere afklarede.
				Spd.
Hammerfest	20	337	210	24,655
Vadsø	1	18 $\frac{1}{2}$	9	300
	21	355 $\frac{1}{2}$	219	24,955
De tilsvarende Tal vare i 1872	24	407	247	28,664
i 1871	25	434 $\frac{1}{2}$	277	24,670
i 1870	29	475	295	25,764
i 1869	27	407	268	44,778
i 1868	17	267	170	27,007

Af de i 1873 fra Hammerfest udexpederede Fartøier forliste 3 af 39 $\frac{1}{2}$ K.-L. Drægtighed. Besætningerne bjergedes.

De hjemførte Produkter bestod i 1870 Tønder Spæk, 96,400 \mathcal{E} Kobbehuder, 62,618 \mathcal{E} Hvalroshuder, 33 Isbjørnhuder, 81 Rensdyrkroppe, 2,697 \mathcal{E} saltet Renkjød, 88 Renskind, 187 Vøger saltet Spæk, 731 \mathcal{E} urensset Dun, 634 \mathcal{E} Hvalrostænder, 626 \mathcal{E} Hvidfiskeskind, 3 levende Isbjørne.

Fangsten fordeltes som sædvanligt, idet $\frac{2}{3}$ Parter tilfaldt Rederierne for Fartøi, Udrustning og Proviant, $\frac{1}{3}$ Part Besætningen, hvoraf Skipperne 2 Mands Part. Den gjennemsnitlige Mandslot udgjorde saaledes omtrent det Samme som i 1872: 35 Spd. imod 30 i 1871. Dertil kommer fri Kost ombord i 4 à 5 Maaneder.

Rederiernes Bruttoudbytte udgjorde det Samme som i 1872, nemlig 47 Spd. pr. Kommérelæst, imod 37 Spd. i 1871. Svend Foyn fangede 36 Hval, hvis Værdi kan anslaaes til 18,000 Spd. I hvert af Aarene 1868—72 fangede han henholdsvis 30, 17, 36, 20 og 40 Hval. Af Andre fangedes eller fandtes ilanddræven 3 Hval, udbragte til 805 Spd.

Det samlede i Handelen kómne Bruttoudbytte af dette Amts Fiskerier og af dets Bedrift i Polaregnene i Aaret 1873 udgjør saaledes efter Produktets Udbringende paa første Haand:

Af Vinter- og Vaarfisket	886,029 Spd.
- Sommer- og Høstfisket	240,784 -
- Haakjærringfisket	38,510 -
- Fangsten i Polaregnene	24,955 -
- Hvalfangsten	18,805 -
	Tilsammen 1,209,083 Spd.
De tilsvarende Summer vare i 1872	863,265 -
i 1871	1,111,669 -
i 1870	969,249 -
i 1869	656,000 -
i 1868	653,000 -
i 1867	878,000 -

17. Beretning om Fiskefredningen i Christianiafjorden i 1872 og 1873

(af H. S. Ditten).

Det til Overholdelse af Fredningsbestemmelserne vedkommende Fiskeriet i Christianiafjorden indenfor Drøbak etablerede Politiopsyn har i det förløbne Aar uafbrudt været i Virksomhed og i det Væsentlige været ordnet paa samme Maade, som i det næstforegaaende Aar.

Fiskeoptællingen ved Christiania Fiskebrygger, som tog sin Begyndelse den 1ste Juni 1871, har uafbrudt været fortsat, og vedføies nedenfor Sammendrag af de gennem Christiania Magistrat modtagne maanedlige Opgaver for Aarene 1872 og 73. Sammenligner man Kvantiteten af den i 1873 til Fiskebryggerne indførte Fisk med Aaret 1872, vil man bemærke, at en betydelig Aftagen har fundet Sted, og at det indførte Kvantum for flere Fiskesorters Vedkommende endog er gaaet ned til, hvad den var i 1871. Grunden hertil antages nærmest at maatte tilskrives den Omstændighed, at Vadtrækkerne, efterat Fiskemængden ved Grundvadene's Afskaffelse var tiltaget betydelig, har fundet, at det svarer Regning at benytte de større Vad — Kultevadene — paa samme Maade som hidtil Grundvadene, nemlig til at overhale Bunden overalt, hvor et Vad kan trækkes frem, hvorved selvfølgelig al Yngel bliver optrukket, ligesom ogsaa Græs og Tang, hvori den unge Fisk skal leve og udvikle sig, føres bort. Følgerne af denne ufornuftige og hensynsløse Anvendelse af de større Vad, der begyndte at blive almindelig i Begyndelsen af 1872 og desværre endnu vedvarer, medens Brugen af ulovlige Vad i denne Tid kun har været ringe, har rigtignok en stor Del af Fiskerne selv indseet, og der er ligesiden Vinteren 1871—72 gjentagende indkommet Forestillinger fra Fiskere om at raade Bod herpaa.

I Generalforsamling i Fiskeforeningen den 15de April 1872 erholdt ogsaa Formanden Paalæg om at udarbeide Udkast til Bestemmelser sigtende til Indskrænkning i Brugen af Kultevad, og har man i denne Anledning indhentet Erklæringer og Forslag fra de forskjellige Slags Fiskere og andre Interesserede, hvilke har været sat i Cirkulation. Det i Henhold hertil udarbejdede Udkast vil med det Første blive oversendt Departementet for det Indre til videre Forføining.

Af Foranstaltninger, der i 1873 ere truffene paa Foranledning af Fiskeforeningen, skal man anføre, at Finantsdepartementet i Forpagtningskontrakt af 30te April 1873 vedkommende Statens Ø Nakholmen bl. Andet har indført den Bestem-

melse, at al Slags Vadtrækning (ikke Garnsætning) forbydes paa de nærmere betegnede Steder, hvor der i Almindelighed ikke kastes efter Makrel og Sild, og at Forpagterne, forsaavidt det kan bevises, at der er kastet med Vad paa de fredede Strækninger, hvad enten dette er gjort af dem selv eller af Andre, forpligte sig til at udrede en Mulkt stor 5 — fem — Spd. for hver Gang, saadant sker, til lige Deling mellem Fiskeopsynet og Staten, hvorhos Fiskeforeningen ved samme Departements Skrivelse af 16de Oktober 1873 er bemyndiget til, i Tilfælde af Overtrædelse af denne Bestemmelse i Forpagtningskontrakten, at paatale Saadant, idet Staten ikke har kunnet paatale sig at føre nogen Kontrol med Overholdelsen af det nævnte Vilkaar i Kontrakten.

Endvidere er ved Kgl. Resol. af 3die Mai 1873 yderligere Bestemmelser fastsatte angaaende Fredningen af Hofs-elven og Frognerelven og Strækningerne ved sammes Udløb omfattende Størstedelen af Vækkerøbugten og Frognerkilen. *)

**Sammendrag af Christiania Politikammers maanedlige Opgaver over den til Fiskebryggerne
i 1872 og 73 indførte Fisk.**

	1872.		1873.		Fra Sverige og Danmark.		Anm.
	Indenf. Drøbak.	Udenf. Drøbak.	Indenf. Drøbak.	Udenf. Drøbak.	1872.	1873.	
Aal Stk.	6,336	1,247	4,539	510	-	-	
Hummer -	5,280	20,651	5,070	10,381	-	-	
Østers Snes	850	2,189	580	2,836	-	-	
Skjæl -	324	83	1,745	25	-	-	
Lax Bø.	183	1,811	224	1,414	645	-	
Ørret -	375	233	112	153	-	-	
Torsk Stk.	91,836	150,056	62,263	96,120	132,516	56,500	
Lange -	223	603	-	277	1,300	-	
Kolje, Lys og Sei Snes	1,504	5,088	673	4,181	-	-	
Flyndre f	16,710	2,796	13,728	684	166,260	156,800	} (1871: 198,576).
Helleflyndre Bø	-	147	-	168	658	-	
Makrel Stk.	23,002	217,451	34,515	243,466	-	-	
Hornkjæl -	927	152	2,055	-	-	-	
Hvitting, Sypiger og Øienpaal Snes	9,943	3,817	941	8	-	-	
Smaasild og Græssild . . . Skp.	4,743	5,405	-	260	-	-	
Snesesild (Garnsild) . . . Snes	2,406	8,440	394	7,718	600	-	
Ansjos Skp.	25,370	592	9,424	-	-	-	

Omendskjønt Fiskeoptællingen ogsaa for 1873 maa antages at være udført med Nøiagtighed, giver den dog intet sikkert Resultat betreffende den i det fredede Distrikt fangede og til Christiania indførte Fisk, idet, som i foregaaende Beretninger anført, Størsteparten af den mellem Øerne paa Vestsiden af Fjorden fangede Fisk dels bliver afhændet i Byens Vestende uden at gaa over Fiskebryggen, dels føres paa Jernbane til Drammen. Hvad Østers og Lax angaar, kan Fortegnelsen heller ikke give nogen fuldstændig Opgave, da den største Del af disse Arter ikke gaar over Fiskebryggen gennem Opkjøbernes Hænder og saaledes ikke blive opførte i Optællingslisterne.

Værdien af den til Christiania Fiskebrygge, i fersk og tildels levende Tilstand i 1873 indførte Fisk, kan efter anstillede Beregninger anslaaes til, ca. 30,000 Spd., medens den i 1872 beløb sig til omtrent 45,000 Spd.

Foreningens Indtægter have for 1873 været følgende:

1873 April	6.	Manden i Kongshavn Mulkt for ulovlig Vadtrækning paa Konsul Heftyes Grund	3 Spd.	„ β
Aug.	12.	Kjøbmand L. Johannessens Bidrag	1 —	„ -
Septbr.	9.	Christiania Sparebanks do.	100 —	„ -
			Latris 104 Spd.	„ β

*) Desuden have flere private Grundeiere i Aarets Løb overdraget Fiskeopsynet deres Ret til at paatale ulovlig Vadtrækning paa deres Eiendomme.

					Transport	104 Spd.	„ β
Novbr.	3.	Hurums	Kommunes	Bidrag	5	—	„ -
—	14.	Drøbaks	do.	do.	10	—	„ -
Decbr.	3.	Røkens	do.	do.	10	—	„ -
1874 Febr.	6.	Christiania	do.	do.	200	—	„ -
—	15.	Akers	do.	do.	30	—	„ -
Juni	26.	Bærums	do.	do.	10	—	„ -
Septbr.	1.	Asker	do.	do.	10	—	„ -
					<hr/>		
					Tilsammen	379 Spd.	„ β

Udgifterne have været:

1873.	Formandens Forskud for 1872	2 Spd.	50 β
	Løn til Fiskeopsynsbetjent Rasmussen	180	— „ -
	— Eriksen	120	— „ -
Juli 15.	Betalt for 4 Anmeldelser af ulovligt Fiskeri	4	— „ -
Mai 8.	— Johannes Eriksen den af Manden i Kongshavn erlagte Mulkt	3	— „ -
Okth. 23.	— Fiskeoptælleren Honorar	10	— „ -
			<hr/>
			319 — 50. -
			<hr/>
			Tilovers 59. Spd. 70 β

der vil medgaa til Forhøielse af Opsynsbetjent Eriksens Løn for 1874, der for d. A. er bestemt til 180 Spd.

Næsoddens Kommune har for 1873 intet Bidrag erlagt.

18. Om Expeditionerne til Sælfangst fra det søndenfjeldske Norge i 1873.

Om Udrustningen hertil meddeles efter Morgenbladet for 4de Marts 1873 Følgende:

„Fra Tønsberg den 1ste Marts. Den i Kjøbmandskjær oplagte Sælfangerflaade er i disse Dage afgaaet fra sin Oplagshavn og har paabegyndt sin Ishavsexpedition for iaar. Vi levere nedenfor en Fortegnelse over de Damp- og Seilskibe, som iaar ere udgaaede fra nævnte Havn. *) Det vil deraf sees, at Ishavsflaaden, som iaar er større end nogensinde tidligere, indbefatter et Antal af 27 Fartøier med en samlet Besætning af 1,306 Mand. Den samlede Læstedrægtighed af nedenauførte Fartøier udgjør omkring 3,600 Kommercelæster; det vil sees, at Drægtighedsangivelse mangler for 3 Fartøier, men naar disses Læsteantal sættes til 550, hvad der sandsynlig er noget lavere end det virkelige Forhold, bliver den samlede Drægtighed som foran angivet. *Vilde man ansætte Udrustningsværdien til gennemsnitlig 4,000 Spd. for hvert Skib, vilde dette for hele Flaaden give en samlet Sum af 108,000 Spd., en ganske betragtelig Sum. Lægges hertil Skibenes egen Værdi, der for adskillige, især de nyestes Vedkommende, er meget betydelig, vil det vise sig, at den svømmende Sælfangerflaade i dette Øieblik repræsenterer en overmaade anseelig Kapital.* Af nedenauførte Fartøier ere 5 nye iaar, nemlig Dampskibene „Hekla“, „Harald Haarfager“, „Capella“, „Vega“ og „Spitsbergen“, medens de øvrige 22 have deltaget i Sælfangerexpeditioner tidligere. Ifjor var Tilgangen af nye Fartøier ligeledes 5, nemlig „Morgenen“, „Diana“, „Cap Nor“, „Groenland“ (ifjor „Freddy“) og „Skulda“.

Ishavsflaaden er altsaa blot i de 2 sidste Aar blevet forøget med 10 større og for Sælfangerexpeditionen særlig byggede Fartøier, hvoraf de 9 ere forsynede med Dampmaskiner. Det maa forøvrigt bemærkes, at der foruden den fra Kjøbmandskjær udgaaede Flaade udrustes et Par Fartøier paa Ishavet fra Holmestrand og Sandefjord. Af nedenfor anførte

*) Istedetfor denne Fortegnelse meddeles nedenfor en mere fuldstændig Opgave, der tillige omfatter Fangsten m. m.
Det stat. Kontors Anm.

Fartøier ere de 23 norske, medens 4 tilhører udenlandske Rederier, nemlig „Capella“ og „Vega“, der eies af Aktiebolaget „Ishavet“ i Göteborg, og „Spitsbergen“ og „Groenland“, der tilhører et Interessentskab i Hamburg, hvis Hovedmedlem og Bestyrer er Albert Rosenthal. Alle Fartøier gaa under norsk Kommando og med norsk Besætning. Af de Fartøier, der gaa under norsk Flag, hører 4 hjemme i Drammen, 2 i Christiania og 1 i Holmestrand, de øvrige 16 have sit Hjemsted i Tønsberg. Flaadens Senior er „Professor Hansteen“, der endog har en højere Alder end den Mand, hvis Navn det bærer.“

Efter „Tønsbergs Blad“, suppleret med andre Kilder meddeles følgende

O p g a v e

over de fra det søndenfjeldske Norge i 1873 udrustede Skibe med deres Fangstmængde.

A. Norske Skibe.

Skibenes Antal, Slags og Navne.	Kom- Læster.	Heste- kraft.	Besæt- ning, Mand.	Førernes Navne.	Hjemsted.	Hjemkomst.	Sælfangst, opgivet i			Fangede Isbjørne
							Ungsæl.	Gammel- sæl.	Antal Skind.	
A. Dampskibe.										
1. Morgen	162	95	58	I. C. Hansen	Tønsberg.	10 Mai.	7,905	4,921	-	-
2. Albert	193½	95	55	L. Hansen	do.	9 Juni.	6,000	3,500	-	-
3. Isbjørnen	114	30	54	G. Davidsen	do.	7 Juli.	-	-	618	5
4. Magdalena	153½	60	60	I. Christensen	do.	26 Mai.	6,173	1,702	-	-
5. Geysir	139½	45	53	I. Dessen	do.	21 Mai.	-	4,134	-	-
6. Nordlyset	123½	53	49	C. Christensen	do.	23 Juni.	900	1,500	-	-
7. Hekla	146	45	57	A. Markussen	Drammen.	25 April.	7,600	2,700	-	-
8. Diana	146	45	54	R. Isachsen	do.	2 Juni.	7,000	1,500	-	-
9. Cap Nor.	143	45	55	G. Jensen	do.	ca. 11 Juni.	500	4,500	-	-
10. Mjølner	168	63	58	C. M. Bryde	Moss.	10 Mai.	7,848	3,537	-	-
11. Harald Haardraade	156	45	61	Castberg	Christiania.	22 Juni.	1	4,745	-	-
12. Harald Haarfager	172	60	60	C. Brun	do.	26 April.	7,500	2,600	-	-
Tilsammen 12 norske Dampskibe	1,817*)	681	674			25 Apr.-7 Juli	51,427	35,339	618	5
B. Seilskibe.										
13. Norden	69½	-	26	I. M. Pedersen	Tønsberg.	ca. 15 Juli.	-	-	1,300	-
14. Thor	76	-	35	A. Iversen	do.	3 Juli.	-	1,537	-	-
15. Prof. Hansten	101½	-	33	H. Aarøe	do.	4 Juli.	100	309	-	-
16. Jan Mayn	119	-	42	S. Amundsen	do.	19 Juli.	-	800	-	-
17. Polarstjernen	96	-	35	C. Larsen	do.	28 Juni.	-	1,230	-	-
18. Ishavet	104	-	42	N. Bull	do.	24 Juni.	-	2,392	-	-
19. Norske Bonde	112	-	40	S. Krøger	do.	12 Juli.	-	140	-	-
20. Vapna	124½	-	46	H. I. Gulliksen	Horten.	28 Juni.	400	1,890	-	-
21. Fremad	92	-	33	M. Amundsen	Drammen.	ca. 15 Juli.	-	-	2,400	-
22. Skulda	136½	-	54	H. Sørensen	do.	ca. 24 Juli.	-	1,300	-	-
23. Sir Jon Franklin	146	-	53	I. Olsen	Holmestrand	19 Juni.	-	900	-	-
24. Stærkodder	122	-	50	Larsen	Sandefjord.	24 Juni.	-	-	1,100	-
25. Petrine	17	-	9	Iversen	Fredrikstad.	5 Juli.	-	313	-	-
26. Jodar	111	-	38	Evensen	Stavanger.	8 Juni.	-	-	3,270	-
27. Ranger	62	-	28	H. Rasmussen	Christiania.	1 Juli.	-	1,300	-	2
28. Svend Foyn	131	-	51	A. Andersen	do.	23 Juni.	-	1,900	-	-
Tilsammen 16 norske Seilskibe	1,620	-	615			8 Juni-19 Juli.	500	14,011	8,070	2
Tilsammen 28 norske Skibe	3,437	681	1,289			25 Apr.-19 Juli	51,927	49,350	8,688	7

*) I Fiskeristatistiken for 1872 Side 105 er Drægtigheden af de til Sælfangst s. A. udrustede 9 norske Dampskibe opgivet til 1839, hvilket er Bruttolæster, medens ovenfor er regnet efter Nettolæster. Den samlede Nettolast for nævnte 9 Dampskibe var 1,331, hvortil saaledes svarer 1,817 for 1873.

B. Fremmede Skibe.

Skibenes Antal, Slags og Navne.	Kom- Læster.	Heste- kraft.	Besæt- ning, Mand.	Førernes Navne.	Hjemsted.	Hjemkomst.	Fangstmængde opgivet:			Fangede Isbjørne
							Ungsæl.	Gammel- sæl.	Antal Skind.	
A. Dampskibe										
29. Capella	164	60	50	A. I. Bryde	Gøteborg.	c. 19 Juli.	2,200	2,000	-	-
30. Vega	149	60	50	S. Ring	do.	19 Juni.	-	400	-	-
31. Spitsbergen	180	45	60	A. Frederiksen	Brømerhav. (Hamburg).	28 Mai.	-	3,100	-	-
32. Grønland	250	120	74	Gjertsen	do. (do.)	10 Juni.	1,902	824	-	-
Tils. 4 fremmede Dampskibe	743	185	234			28 Mai-19Juni	4,102	6,324	-	-
B. Seilskibe.										
33. Marie	127	-	48	Larsen	Purmerende	8 Juni.	-	326	-	-
Tils. 5 fremmede Skibe.	870	185	282			28 Mai-19Juni	4,102	6,650	-	-
Tils. 16 Dampskibe (nor- ske og fremmede	2,560	866	908			25 Apr.-7 Juli	55,529	41,663	618	5
Tils. 17 Seilskibe (norske og fremmede	1,747	-	663			8 Juni-19 Juli	500	14,337	8,070	2
Ialt 33 Skibe	4,307	866	1,571			25 Apr.-19Juli	56,029	56,000	8,688	7

Naar Ungsælen regnes til 2 Spd. og Gammelsælen til 4 Spd., og Hensyn tages til, at Fangsten, forsaavidt den er opgivet i Skind — efter hvad der er oplyst — væsentlig bestod af Gammelsæl, udgjør det hele Bruttoudbytte ca. 360,000 Spd. Til Sammenligning anføres, at Udbyttet i 1867 androg til 247,000 Spd., i 1868 184,000 Spd., i 1869 ligeledes 184,000 Spd., i 1870 248,000 Spd., i 1871 225,000 Spd. og i 1872 efter omtrentlig Ansættelse 130,000 Spd.

C. No. 9.

BERETNINGER

OM

NORGES FISKERIER

I AARET 1874.

1. Beretning om Vaarsildfiskeriet.

(afgivet af Opsynschefen)

Til det Fiske, der som Forløber for det egentlige Vaarsildfiske, under Navn af Bland- eller Nysildfiske, siden 1869 har fundet Sted i sidste Halvdel af December og Begyndelsen af Januar paa Strækningen fra Lister til Bueland, har der iaar kun været ubetydelige Spør, forsaavidt ikke herunder kan henregnes, hvad der allerede i Begyndelsen af November blev opfisket paa Vestsiden af Bømmeløgen samt, tildels noget senere, paa Strækningen fra Bueland til Rougtevær, fornemmelig ved Sulen. Paa førstnævnte Sted blev Udbyttet imidlertid kun henimod 1,000 Tønder, hvorimod der paa sidstnævnte Strækning, hovedsagelig med Not, blev optaget omkring 8,000 Tønder. Paa begge Steder ansaaes Sildesorten at være noget bedre end Blandsilden, ligesom, ogsaa Antallet af Rogn- og Melkesild skal have været betydelig større. Om der paa andre Punkter kan have været Sildeforekomst under den for Blandsildfisket sædvanlige Tid, lader sig vanskelig afgjøre paa Grund af det, i December Maaned herskende stormende og usigtbare Veir; men noget Kvantum af betragtelig Størrelse er intetsteds blevet optaget. Rimeligt er det derimod, at der i Begyndelsen af Januar søgte en Sildemasse ind under Utsire, hvor der under gunstigere Veirforholde maaske kunde være gjort Fangst af nogen Betydning. Her foregik nemlig den 7de og 10de Notstængninger paa Øens Sydøstside, hvilke antoges at indeholde mindst 3,000 Tønder, men Laasene sprængtes snart af Veiret, saa at neppe mere end 100 Tønder bleve optagne. Størstedelen af Januar hengik nu under idelige Storme, tildels af sjelden Styrke, og der var kun sparsomme Meddelelser om Udsigter. I Slutningen af Maanedten hørtes der dog, som sædvanlig, om Hvalsyrer N. V. af Frøjøen, men langt tilhavs, og det er lidet sandsynligt, at der her vilde have faldt noget Fiske af Betydning, selv om Veiret havde tilladt Fiskerne at komme paa Søen. I Bueland stængtes den 30te Januar endel Sild af ringe Sort, og som i Størrelse angaves at staa under Kjøbmandssild. Det stængte Kvantum ansloges til 1 à 2,000 Tønder, men paa Grund af Veiret antages kun ca. 400 Tønder at være bleven optaget.

Februar Maaned var altsaa inde, uden at der saagodtsom havde været Tegn til begyndende Fiske, og Almuen, som efter de tidligere Aars Skuffelser endelig synes at have lært, hvor lidet lønnende det er at tilbringe Uge efter Uge borte fra Hjemstederne i Paavente af Fiske, var endnu kun tilstede i yderst ringe Mængde paa de sædvanlige Samlingspladse. Navnlig var dette Tilfældet i Søndredistrikt, hvor Opsynet i Midten af Februar opgiver Almuesmængden i Røvær, hvor de fleste Fiskere da vare samlede, til kun 31 Notlag og 25 Garnlag. I Hougesund og Fæøen var der endnu færre, medens Hjemmefiskerne paa Karmøens Vestsiden fornemmelig havde sin Opmærksomhed henvendt paa Torskefisket.

Udsigterne og Fornemmelserne stode ogsaa i Forhold hertil; thi i hele Februar Maaned findes kun ganske undtagelsesvis omtalt, at Hval og Fugl saaes fornemmelig da mellem Udsire og Urter, hvor ogsaa de udsatte Prøvegarn kun yderst sjelden viste Spor af Sild. Naar undtages nogle Notelag, som holdt Stand ved Røvær, var den øvrige Almue ved Udgangen af Februar hjemreist, da der ganske uventet den 2den Marts blev stængt 3 Laase paa Nordsiden af Røvær, hvor ogsaa noget Garnfiske samme Dag forefaldt. Almuen begyndte nu atter at samle sig og udgjorde den 3die 50 Notlag og 2 à 300 Garnbaade; men det viste sig snart, at det kun havde været en flygtig Sildestraale, idet der i de følgende Dage ingen nye Laase stængtes, og Garnfisket faldt noget spredt og misligt. Den 7de vare Laasene tømte med et Udbytte af 2,500 Tønder, og Garnfisket allerede ophørt den 6te efter i det Hele kun at være udbragt til 500 Tønder.

Almuen fordelte sig nu langs Sletten og ved Espevær i Paavente af det tidligere sædvanlige Efterfiske, hvilket dog heller ikke iaar slog til.

Søndredistriktsfiske er altsaa nu svundet ind til den i Sammenligning med de gode Fiskeaar forsvindende Ubetyde-

lighed af 3,000 Tønder, hvilket Kvantum, om Udsirelaasens Indhold i Begyndelsen af Januar var bleven bjerget, maaske kunde have være fordoblet; men Udbyttet er i ethvert Fald saa ubetydeligt, og Aftagelsen saavel med Hensyn til Kvantum som Kvalitet gennem flere Aar saa stærkt betegnet, at Almuen nu maa antages fuldstændig at have gjort sig fortrolig med Tanken om, at Vaarsildfisket for dennesinde er ophørt, hvorfor det med Sikkerhed tør forudsættes, at den, indtil Fisket atter tager sig op, enten aldeles ikke eller kun ganske enkeltvis vil fremmøde paa Fiskepladsene.

I Nordredistrikt, hvor ligetil ifjor Tyngden af Almuen har fremmødt omkring den 20de Januar, var iaar ved den Tid saagodtsom ingen Baade fremkomne. I de sidste Dage af Maaneden begyndte dog nogle faa Fiskere at samle sig, dog ei som tidligere fornemmelig ved Kinn, Skorpen og Batalden, hvor der iaar ved Udgangen af Januar neppe tilsammen forefandtes 100 Garnbaade og 10 Notelag, men væsentlig ved Kalvaag, hvor de ovenfor omnævnte Udsigter N. V. af Frøien i Begyndelsen af Februar havde bragt sammen ca. 220 Garnlag, hvoraf omtrent Halvparten fra Stavanger- og Bergenskanten. Efter en Uges forgjæves Paavente af Bremangerfiske drog de fleste af disse, saasomt Veiret tillod det, til Nordfjord, hvor der den 3die og 4de Februar var formærket Sild ved Egholmen og af Kvalsvigfolket paa Vaagsøens Vestside. Det var ogsaa i Nordfjord den almindelige Mening, at Silden havde været under Land ligesom forrige Aar ved Bremanger under de nærmest foregaaende Uveirsdage, uden at det dog for mig er fremgaaet, at denne Antagelse har haft nogen synderlig Grund. Den 5te hindrede Veiret Udsætning af Prøvegarn, medens der den 6te, efterat der havde været gode Hvalsnyer ved Klovningen, fandt almindelig Udsætning Sted saavel der som paa Buvigen samt længere nord indtil Einævarden. Kun ved sidstnævnte Sted blev der gjort Fangst, idet der baade paa Nat- og Dagsæt blev fisket indtil 20 Tønder, før de fleste Baade dog-meget mindre, ligesom Silden faldt ujevn og var temmelig udgydt. Der maalktes indtil 630 Stk. pr. Tønde. Indenfor Skougnæsset var der samme Dag en ret god Fornemmelse, hvilken vedblev de paafølgende Dage; men paa Grund af Veirforhindring udbragtes den ikke til mere end nogle faa hundrede Tønder. Indtil den 10de var Veiret atter til Hindrer paa Vaagsøens Syd- og Vestside undtagen paa de mere beskyttede Steder, hvor Fornemmelsen imidlertid var høist ubetydelig. Ved Øens Nordside meldtes samme Dag om gode Udsigter, endel af den paa Sydsiden ventende Almue drog nu til Sildegabet, hvor der samme Aften blev sat af omtrent 100 Baade paa Refvigen med et Udbytte af gennemsnitlig 10 Tønder pr. Baad. Silden faldt jevnere, skjønt ikke meget stor.

Hele den i Nordfjord samlede Almue, der nu var paa sit Høieste, men dog ikke oversteg 550 Baade søgte nu til Osmundvaag, Øen Silden og Vaagsøens Nordside, men Forventningerne bleve skuffede, idet Fisket den 12te faldt meget ujevn saavel paa Refvigen som indenfor, og udgjorde gennemsnitlig neppe mere end 4 à 5 Tønder pr. Baad. Den 13de fik de fleste Baade saagodtsom intet, og Almuen — fornemmelig den i Nordfjord hjemmehørende — begyndte enten at søge hjem eller udelukkende at drive Torskefiske. Efterat der den følgende Dag i den nu paa Udsig værende Sildestraale var fisket jevnt 20 Tønder af omtrent 50 Baade ved Kraakenæsset, medens der længere inde i Sildegabet kun blev trukket sorte Garn, ophørte enhver Fornemmelse af Sild for Nordfjords Vedkommende for iaar.

Udbyttet af Nordfjordfisket er i det Hele kun 5,000 Tønder udelukkende Garnsild, og her viser sig saaledes en endstørre Aftagen i Udbyttets Størrelse, sammenlignet med de nærmest foregaaende Aar, end for Søndredistrikts Vedkommende. Skjønt det ikke kan benegtes, at Veiret, især i Begyndelsen, var temmelig hinderligt, saa at det kan antages, at noget større Udbytte kunde være bleven udbragt under gunstigere Veirforhold, er det dog klart for Enhver, som har iagttaget Forholdene, at der ogsaa her — saaledes som det fremgaaer af de aarlige Indberetninger — er en bestemt og betydelig Aftagen i den under Land søgende Sildemængde, ligesom at Sildesorten i Udseende og Størrelse betydelig har deklineret, om end dens Kvalitet er betydelig bedre end i Søndredistrikt. Det fortjener endvidere at bemærkes, at en af Sildens sikreste Ledsagere, Seien, kun i høist ringe Grad mærkedes iaar, samt at de foregaaende Aars Erfaring om, at den i tidligere Indberetninger paaviste gradvise Aftagen af Fisket søndenfra og nordover iaar har faaet fornyet Stadfæstelse. Først ophørté Kinnfisket, dernæst Fisket ved Frøiskjærene og endelig synes det høist tvivlsomt, om der iaar har været nogetsomhelst Indsig mellem Bremanger og Vaagsøens Sydside, ligesom det, at dømme efter de tynde og spredte Straaler, som iaar søgte ind Sildegabet, er at befrygte, at den mørke Sildeperiode nu er indtraadt for hele Kysten søndenfor Stadt.

At Almuen allerede iaar havde liden Trø til Vaarsildfisket i Nordredistrikt, fremgaaer tydelig af dens betydelige Aftagen, idet Baadantallet er gaaet ned fra 800 til 550, hvoraf mindst 200 Baade hjemmehørende udenfor Distriktet.

Fra Søndmøre hørtes iaar, som sædvanlig, i Begyndelsen af Februar, at forbiiseilende Fartøier havde seet Hval tilhavs mellem Svinø og Bredsundsdybet, og den 4de var der en ubetydelig Fornemmelse paa Kvalsvigen paa Nerlandsøen. Under de paafølgende Uveirsdage kunde Intet observeres før den 8de, da der var gode Udsigter ved Svinø, Sandø, og Skorpen, uden at dog Sild formærkedes før den 12te, da der af omtrent 40 Baade atter blev fisket gennemsnitlig 10 Tønder paa

Kvalsvigen, men den følgende Dag da der havde samlet sig omkring 100 Baade, var Udbyttet ringe og ujevnt, fra 0—8 Tønder. Den 14de var der paa Kvalsvigen kun en høist ubetydelig Fornemmelse, hvorimod der paa Sandøens Nordside af 60—70 Baade, næsten udelukkende Hjemmealmue, blev fisket jevnt godt fra 10—25 Tønder, ligesom ogsaa Dagsættet gav noget Udbytte. Da Udsigterne nu gav Anledning til at formode, at der vilde finde et Indsig Sted mellem Sandøen og Gursken, begyndte Søndmørsalmuen fra Fjordene at indfinde sig, hvorhos omtrent 100 Baade, fornemmelig Sørefiskere der tidligere havde været beskæftigede i Nordfjord, benyttede Anledningen til at komme rundt Stadt. Søndagen den 15de blev der paa Sandøens Nordside sat af omtrent 100 Baade, som fik jevnt 10 Tønder, og da Veiret nu var bleven mere roligt, nærde Almuen, som udgjorde henved 400 Baade, godt Haab om, at Søndmørefisket skulde slaa til. Men allerede den 17de faldt Fisket meget ujevnt; enkelte fik vistnok 20 Tønder og derover, men de fleste kun høist ubetydeligt, og den 18de var der paa Sandøens Nordside kun en høist ubetydelig Fornemmelse, hvormed alt Fiske for iaar her var forbi. Almuen tog nu fornemmelig fat paa Torskefisket, medens endel Baade gik nordover til Flaavær, Vatø og Hatløg for derfra at drive Fiske paa Nordside af Røndø, hvor der paa Gugsørvigen og Gryten den 17de og 18de havde været fisket ret heldigt af den nærmeste Omegns Fiskere. Men ogsaa her skulde Almuen, som paa sit høieste udgjorde 250 Baade, blive skuffet. Vel faldt der paa Gugsørvigen noget Garnfiske den 20de, ligesom ogsaa 3 Notestæng samme Dag bleve gjorte, men hermed var det ogsaa paa det nærmeste forbi, idet der i de paafølgende Dage kun formærkedes ganske svag Fornemmelse, som allerede den 23de ganske ophørte. De fleste Søndmøringer beskæftigede sig nu udelukkende med Torskefiske, og det var kun et forholdsvis ubetydeligt Antal Baade, fornemmelig søndenfra, som lokket ved Rygte om Sildeforekomst ved Godø og Græsøerne endnu bleve liggende ved Vatø og Hatløgen indtil Maanedens Slutning, da den fremmede Almue, enten i Mishaab om Vaarsildfiskets Fortsættelse havde solgt sine Baade, tildels for særdeles lave Priser, eller ogsaa, i Paavente af det sædvanlige Efterfiske ved Houghsholmen og Ristø, havde søgt derhen. Men ogsaa her slog Fisket iaar aldeles feil, ligesom der forøvrigt i Vanelvsgabet og langs Statlang næsten ikke havde vist sig Spor af Sild. Det samlede Udbytte af Søndmørsfisket udgjorde 8,000 Tønder, hvoraf 1,500 Tønder Laasesild.

Det har i de senere Aar været almindelig antaget, ligesom det ogsaa i tidligere Indberetninger har været fremhævet, at Silden paa Kysten af Søndmøre aarvist har været tilstede i rigelig Mængde, og naar Fisket har givet mindre godt Udbytte, har man i ugunstige Veirforhold, som paa denne vejraarde Kyst udøve mere end almindelig Indflydelse, søgt den sandsynlige Aarsag hertil. Iaar maa det imidlertid erkjendes, at Veiret under den Tid, da Søndmørsfisket pleier at foregaa, nemlig fra Midten af Februar til omkring den 7de Marts, saa langt fra at være ugunstigt, tvertimod var usædvanlig roligt, og det kan med Sikkerhed paastaaes, at ingen større Sildemasse har været under Indsig, hvorimod der ude til Havs skal have vist sig Hvalsyrer, som sædvanlig, medens kun Smaahvalen her som længer sydpaa fulgte de flygtige og spredte Straaler ind paa de indre Fiskegrunde. Men allerede nu herfra at slutte, at Sildefisket ogsaa for Søndmørs Vedkommende er i bestemt Tilbagegang, vilde maaske være forhastet, hvorimod det sikkert tør antages, at nogen Femmedalmue af Betydning ei vil søge derhen, før Fisket atter tager sig op, og at Hovedinteressen i forøget Grad for Distriktets egen Almue vil fæste sig ved Torskefisket. Mistænkeligt er det dog, at den med Fiskets Aftagen længer sydpaa følgende Aftagen i Sildesortens Størrelse ogsaa iaar har vist sig tydelig paa Søndmøre, idet Optællingerne for afvigte Fiske gennemsnitlig giver 570 à 580 Sild paa Maaltønden mod 530 à 540 de foregaaende Aar.

Udbyttet af dette Aars Vaarsildfiske kan, saaledes som jeg ved Fiskets Slutning pr. Telegraf indmeldte til det Kongelige Departement, efter Ovenstaaende ikke sættes høiere end til 17,000 Tønder. Noget Efterfiske, saaledes som ofte tidligere ved Espevær og Bømmeløens Vestside, vides iaar ikke at have fundet Sted. Hvad der iaar er opfisket, antages saagodtsom i sin Helhed at ville blive udskibet. Efter Toldlisterne viser det i 1873 udførte Kvantum Vaarsild at udgjøre noget over 68,000 Tdr., hvilket svarer ret godt til det af mig efter forrige Aars Fiske opgivne opfiskede Kvantum, 80,000 Tønder, hvoraf noget, skjønt vistnok en ringe Del, er medgaaet til Husbrug, medens formodentlig et noget større Kvantum end tidligere, paa Grund af den ringere Sildesorts stærkere Indsvinden ved at komme i Salt, nu medgaar til Pakningen.

Priserne paa fersk Sild var iaar, som en naturlig Følge af det ringe Storsildfiske saavel som af Vaarsildfiskets yderligere Aftagen, særdeles høie, og formentlig ikke ubetydelig høiere end nogensinde tidligere. I Søndredistrikt blev der saaledes givet for Sild af den der fiskede mindre god Kvalitet mellem 4 Spd. 40 β og 4 Spd. 60 β, sidstnævnte Pris navnlig for Laasesild, hvoraf der gik indtil 950 Stkr. paa Maaltønden. I Nordfjord varierede Prisen fra 3 Spd. til 4 Spd. 60 β; Gjennemsnitsprisen kan formentlig sættes til 4 Spd. Paa Søndmøre blev der ved Sandø i Begyndelsen givet 2 Spd. 60 β, men Prisen steg dog snart til 3 Spd. 60 β og 4 Spd., og da det viste sig, at der kun var lidet Sild under Land, blev der

endog givet 5 Spd. For den Sild, der blev fisket under Rundö, var Prisen neppe nogensinde under 4 Spd. 60 β , men holdt sig fordetmeste omkring 5 Spd., og mod Slutningen blev der endog givet 5 Spd. 24 β . At der med disse høje Priser paa Fiskepladsene kan være bleven nogen synderlig stor Fortjeneste paa det udenlandske Marked, er kun lidet sandsynligt.

Efterat Vaarsildfisket nu — med Undtagelse af i 1871, da der var et usædvanlig rigt Søndmørsfiske — i Løbet af de 5 sidste Aar har været i stadig Tilbagegang, saaledes at Udbyttet iaar endog ikke naaede op til $\frac{1}{3}$ af det gennemsnitlige aarlige Kvantum for Aarene 1851—1869, tør det vistnok antages, at den nuværende Sildeperiode, der begyndte i 1808, er tilende eller ialfald sin Afslutning saare nær. Naar nu hertil kommer, at der foreligger andre umiskjendelige Tegn herfor, navnlig — som ofte tidligere fremhævet — i Sildesortens betydelige kvalitative Forringelse paa hele Strækningen fra Skudesnæs til Stadt, vil det findes naturligt, at ogsaa den i Fisket nærmest interesserede Almue, der i det Længste søgte at vedligeholde Haabet om fortsat Fiske, nu endelig har maattet give tabt, og gjort sig fortrolig med, at der i en længere eller kortere Fremtid intet Vaarsildfiske af nogen Betydning kan paaregnes. Det tør vel fremdeles hænde, at de i Nærheden af Fiskepladsene hjemmehørende Baadlag, der endnu ere i Besiddelse af Redskab, naar Fiskets Tid nærmer sig, ville holde sig i Beredskab for at benytte den formentlig sparsomme og usikre Anledning til Fangst, som i den nærmeste Fremtid maatte tilbyde sig; men det tør med temmelig Sikkerhed antages, at nogen egentlig Almueansamling eller Tilstrømning af fremmed Almue ikke vil finde Sted, før der atter viser sig tydelige Tegn til Fiskets Opkomst.

Jeg har derfor ikke næret nogen Betænkelighed ved i min Forestilling af 31te Marts d. A. at tilraade indtil Videre at inddrage Opsynet, hvis Virksomhed ved Forholdenes Medfør i de senere Aar var bleven mere og mere indskrænket, og som — om nogen egentlig Nytte dermed skulde opnaaes paa den mere end 60 Mile lange Kyststrækning, som Vaarsild-distriktet omfatter, ville paaføre det Offentlige uforholdsmæssige Udgifter. At Opsynets Inddragning — selv under de nuværende reducerede Forhold, vil give Anledning til Misfornøielse, og at der fra dem, der endnu maatte søge hen til Fiskepladsene, vil lyde Klager over, at de, navnlig med Hensyn til Fiskeefterrætningers Meddelelse, ikke længere have Opsynet at støtte sig til, er venteligt; men i det Hele taget tror jeg dog, at Almuen vil erkjende, at Tiden nu er inde for Opsynets Ophør.

Jeg har i tidligere Indberetninger, navnlig for Søndredistrikts Vedkommende, anført, at Vaarsildfiskets Ophør langtfra har bevirket den Tilbagegang i Almuens økonomiske Vilkaar, som Mange havde befrygtet, men at Fiskealmuen tvertimod, ved at søge Erstatning i andre og sikrere Erhvervskilder, maaske er gaaet fremad i Velvære ved at komme ud af den usunde Tilstand, som raadede i Fiskedistriktet under Vaarsildfiskets gode Aar, da alle Forhaabninger samlede sig om dettes rige Udbytte, hvilket dog for Mange saa ofte udeblev. I Søndredistrikt er nu Overgangstiden tilbagelagt, uden at det vides, at nogen Forarmelse deraf er opstaaet, og det er at haabe, at det samme vil blive Tilfældet i Nordredistrikt.

Saavel i Søndfjord som Nordfjord har Almuen i de 2 sidste Aar med Iver kastet sig paa Torskefisket, der ved Bremanger og Vaagsøen har været ret lønnende, skjønt Almuen selvfølgelig endnu ikke er vant med dette Slags Søbrug, ligesom Veiret heller ikke iaar var synderlig gunstigt. Ifølge Indberetning fra vedkommende Lensmand er der fra Bremanger iaar drevet Torskefiske af mere end 400 Baade, der fra Midten af Februar til Udgangen af Marts fornemmelig havde Tilhold i Kalvaag, og blandt hvilke de fleste Præstegjeld, som tidligere foretog Udrustninger til Vaarsildfisket, vare repræsenterede. Udbyttet opgives, skjønt vistnok adskillig for høit, til 800,000 Fisk, der efter en Pris à 12 β for den usløiede Fisk altsaa skulde give en Indtægt for Fiskerne af 80,000 Spd., hvilket godt taaler Sammenligning med, hvad Vaarsildfisket Aar om andet har indbragt den i Distriktet hjemmehørende Almue. Antallet af Baade, som iaar har drevet Torskefiske i Nordfjord, anslaaes til 300 med et Gjennemsnitsudbytte af 1,800 Fisk pr. Baad, hvorved Fiskernes Fortjeneste med den gjængse Pris 12 β altsaa udgjør noget over 50,000 Spd. Fisket, drives saavel med Garn som med Snøre og af Udbyttet falder omtrent Halvparten paa hvert Redskab. Til næste Aar tør Udrustningen til Torskefisket for Nordredistrikts Vedkommende antages at blive endnu fuldstændigere, saavel hvad Baadantallet som Redskabsforsyningen betræffer, og om end Sildegarn fremdeles medtages, vil dog dette indtil Videre blive en Bisag, til hvilken kun ringe Forhaabninger knytte sig.

Paa Søndmøre, hvor Tegnene til Fiskets Aftagen ikke have vist sig saa tydelige som længer sydpaa, tør det vel antages, at Almuen fremdeles vil medbringe den sædvanlige Forsyning af Sildegarn; men efter det ubetydelige Udbytte i de 2 sidste Aar kan der vel ikke være synderlig Tvivl om, at Torskefisket, som Søndmøringerne fortrinsvis beskæftige sig med, i end højere Grad end hidtil vil blive Hovedbedriften. At fremmede Fiskere i nogen betragtelig Mængde for det første skulde søge til Søndmøre, er — som tidligere nævnt — lidet sandsynligt.

Antallet af de saakaldte Søre fiskere, som efter den gjængse Opfatning indbefatter alle, der høre hjemme i Stavan-gerfjorden og sydover langs Kysten til Mandal og længere østover, og som i de gode Fiskeaar udgjorde henimod 1,500 Baadlag,

der kunde henregnes til de dygtigste og mest foretagsomme, er i de sidste Aar betydelig aftaget og udgjorde sidste Vinter neppe mere end 150 Baade. Det er tidligere omtalt, at et forholdsvis stort Antal af disse Baade mod Fiskets Slutning blev solgte, tildels for meget lave Priser, og det er derfor lidet sandsynligt, at der i den nærmeste Fremtid fra den Del af Kysten vil blive nogen Søgning til Vaarsildfisket, som for dem, der skulle foretage en saa lang Reise, paa Grund af den dermed forbundne Tidsspilde, selvfølgelig i de senere Aar har givet et endnu ringere Udbytte, eller rettere været forbundet med større Tab end for den i selve Distriktet hjemmehørende Almue. Endog tilnærmelsesvis at angive Antallet af de Baade, som til næste Aar kan antages at ville søge hen til Fiskepladsene for Vaarsildfiskets Skyld, er vel ikke gjørligt; men naar Hensyn tages til, at Almuen i de 4 sidste Aar henholdsvis har udgjort 4,000, 2,500, 1,800 og 1,200 Garnbaade mod over 6,000 i de gode Fiskeaar, kan det vel med Sikkerhed antages, at der til næste Aar mindst vil blive en forholdsvis lige stor Aftagen i Baadantallet. Naar derhos tages i Betragtning, at de nogle faa Hundrede Baade, som da ville fremmøde, ere fordelte paa en lang Kyststrækning, og at Torskefisket efter al Sandsynlighed vil blive det egentlige Hovedbrug, maa det formentlig indrømmes, at der intetsteds kan antages at ville indfinde sig nogen saa stor Almuemængde, med Vaarsildfisket som Formaal, at der af den Grund skulde være nogen Rimelighed for at vedblive med Opsynet. Notebedriften er aftaget i et mindst lige stort Forhold, og vil med den usikre og flygtige Gang, som de sparsomme Sildestimer nu have taget, formentlig Aar efter Aar vise sig mindre lønnende. At enkelte Notelag fremdeles ville vogte efter Sild paa deres vante Kastepladse, eller at nogle af de fra Storsildfisket hjemvendende Notelag ville stoppe op i Vaarsilddistriktet for at være færdige, om en gunstig Anledning til Fangst skulde tilbyde sig, forekommer mig ikke at være af den Betydning, at derfor med Billighed kan gjøres Krav paa Opsyn. Det Rimelige er, at alt Notefiske efter de sidste Aars gjentagne Skuffelser meget snart vil falde bort.

Af Ulykkestilfælde, hvorved Menskeliv er gaaet tilspilde, vides kun et at være indtruffet under Fisket iaar: Forlis eller større Baadskade vides ikke at have fundet Sted.

Af bjergede Fiskeredskaber blev der iaar kun indleveret ubetydeligt, og paa Grund af den større Forsigtighed, som Almuen i de senere Aar anvender, naar ondt Veir er ivente, var Redskabstabet i det Hele taget ringe. De uindløste Redskaber blev ved Fiskets Slutning opbevarede paa Flaavær for Søndmøres Vedkommende, i Nordredistrikt i Moldøen og i Søndredistrikt i Haugesund. Det forhen almindelige Opbevaringssted for Søndredistrikt, Espevær, blev iaar ikke benyttet, da intet Fiske der havde fundet Sted, og Fiskerne ifølge sine Hjemsteder antoges at have lettest Adgang til at foretage Indløsningen i Haugesund. For at fremme en hurtigere Afslutning af Opsynsregnskabet blev de uindløste Redskaber ved Auktionerne iaar solgte mod kontant Betaling, medens der tidligere ofte har været givet Henstand til efter det paafølgende Aars Fiske. Det endelige Opgjør for Auktionsbeløbene har desuagtet ikke været at erholde før medio November. Opsynets Indtægt for bjergede Redskaber ere 210 Spd. 17½ β , medens Udgiften er 140 Spd. 64 β .

Af Restancer for Auktionsbeløb vedkommende bjergede Redskaber henstaa nu som uafgjort kun det Offentliges gamle Fordring i Lensmand Stubs Bo fra 1868 og 1869 til et samlet Beløb af 479 Spd. 17½ β (Boet er vistnok endnu ikke afsluttet, men da jeg fra Søndhordlands Sørenskriverkontor har modtaget Attest for, at Lensmand Stubs her ved Jurisdiktionen under Skiftebehandling staaende Konkursbo end ikke er tilstrækkeligt til Dækning af den samme paahvilende prioriterede Gjæld, og at der saaledes aldeles intet Udlæg vil blive givet for de i Boet fra Opsynschefen ved Vaarsildfisket anmeldte Fordringer), tillader jeg mig at gjentage min tidligere Anmodning om, at ovennævnte Beløb, 479 Spd. 17½ β , kommer til at udgaa af Regnskabet.

Som Følge af den ved sidste Aars aftagende Fiske bevirkede mindre Bevilgning til Opsynet var dette iaar yderligere indskrænket og bestod kun af 5 Fartøier med 2 Officerer som Opsynsbetjente, hvilket formentlig er det mindste, som kan anvendes for nogenlunde forsvarlig at kunne bestride Tjenesten paa en saa udstrakt Kyststrækning. Skøiterne Falken og Petrel samt Dæksbaaden Anden og Expres afgik fra Christianssand den 11te Januar, men naaede paa Grund af vedholdende stormende Veir og Modvind først frem til Haugesund den 4de Februar; men som det af det Foregaaende er fremgaaet, dog tidnok, eftersom hverken Fiske endnu var begyndt eller Almue havde indfundet sig. Skøiten Seien, det 5te Fartøi, der var oplagt i Bergen, afgik derfra den 15de Januar til Nordredistrikt, hvor det under Løitnant Lunds Kommando efterhaanden overtog Opsynet i Kalyaag, Nordfjord og paa Søndmøre med Petrel og de to Dæksbaade til Assistance, eftersom de naaede frem. Løitnant Schjøtt med Skøiten Falken forblev den hele Tid i Søndredistrikt, hvor tillige „Anden“ under Røværisket i Begyndelsen af Mars blev anvendt, efterat den var vendt tilbage fra Nordredistrikt. Da alt Haab om Fiske i Søndredistrikt var opgivet, afreiste Løitnant Schjøtt til Søndmøre for som Chef paa Dampskibet „Professor Hansteen“ at overtage Opsynet under Vaartorskefisket. Samtlige Skøiter blev efter endt Fiske sendte til Christianssand for der at oplægges. Selv afreiste

jeg fra Christiania den 6te Januar og ankom efter nogle Dages Ophold i Christianssand til Distriktet den 15de, paa hvilken Dag Opsynet bekendtgjordes at være traadt i Virksomhed. Under Fisket opholdt jeg mig den hele Tid i Nordredistrikt, først i Kalvaag, derpaa i Moldøen og endelig paa Søndre Søndmøre, hvorfra jeg den 1ste Marts reiste til Aalesund for ifølge det Kongelige Departements Bestemmelse at træffe fornøden Ordning til Bevogtning af Territorialgrænsen under Vaartorskfisket. Den 19de Marts forlod jeg Aalesund og kom tilbage til Christiania den 26de. Den 9de Marts traadte Opsynet ud af Kraft.

Som sædvanlig har i Sommer flere af Opsynsfartøjerne været udleiede. Den geografiske Opmaaling har saaledes benyttet Skøiterne Falken, Ternen, Havhesten og Petrel, og Fyrvæsenet Skøiten Seien samt Dæksbaadene Lommen, Alken og Kjelden, af hvilke de 2 sidstnævnte fremdeles ere i Mærkevæsenets Tjeneste, medens de øvrige ere afleverede i Christianssand til Oplægning.

Efterat den til hydrografisk Brug oprindelig byggede Skøite „Petrel“ ved det Kongelige Departements Skrivelse af 31te Oktober d. A. er beordret afleveret til den geografiske Opmaaling, udgjør Antallet af Opsynets Fartøier for Tiden 12, nemlig de 6 større Skøiter: Silden, Seien, Falken, Vaarsilden, Havhesten og Ternen, 4 Mellemskøiter: Lommen, Kjelden, Alken og Anden og 2 Expresfartøier: Svalen og Expres. Desuden findes i Kopervig under Fyrvogter Waages Tilsyn oplagt Opsynets 8 Robaade med Tilbehør. Skjønt, som i min Forestilling af 31te Marts d. A. udtalt, samtlige Fartøier med Undtagelse af „Seien“ og „Expres“, der ere nye, — ere temmelig gamle, gennemsnitlig henimod 20 Aar, og Inventariet — navnlig Seilene — paa Grund af den indskrænkede Bevilgning i de senere Aar for nogle af dem er temmelig slidt, antager jeg dog ikke, eftersom der muligens i Opsynets Tjeneste kan blive Brug for dem tidligere, end det nu ser ud til, at der for Tiden bør træffes nogen Bestemmelse om deres Afhændelse, ialfald ei saalænge at Udgifterne ved deres Tilsyn og Vedligeholdelse nogenlunde kan dækkes ved det for deres Udleie indkommende Beløb.

Overensstemmende med det Kongelige Departements Ordre af 14de September har jeg under 4de November tilskrevet Værftschefen i Christianssand for at anmode ham om at overtage Opsynets Materiel overensstemmende med Inventarielisterne, ligesom det til Opsynet hørende Arkiv med Undtagelse af, hvad der dengang endnu havde Brug for her, samtidig er bleven didsendt. Da nogle af de udleiede Skøiter først i disse Dage ere hjemkomne og tvende, som ovenfor nævnt, fremdeles benyttes af Fyrvæsenet, har fuldstændig Aflevering endnu ikke kunnet finde Sted.

Som extraordinær Dommer fungerede Sagfører Koefod i Nordredistrikt med Forpligtelse til ogsaa at overtage Dommærbestillingen i Søndredistrikt, om dette gjordes fornødent, hvilket imidlertid ikke blev Tilfælde. Paa Søndmøre fungerede Sørenskriver Tambs som extraordinær Dommer.

Der er iaar ingen Mulfter bleven dekretet, og af Forhør er kun et, angaaende en Tyvssag optaget. Af private Sager forefaldt ingen, ligesom heller ikke den Dommeren tillagte Fogedmyndighed kom til Anvendelse.

Af medfølgende Extrakt-Regnskab vil det Kongelige Departement erfare, at Udgifterne til Opsyn og extraordinær Retspleie under sidste Vaarsildfiske har udgjort 4,638 Spd. 79 β , medens Indtægterne — navnlig paa Grund af et større Beløb for Udleie af Skøiter end paaregnet — har udgjort 4,947 Spd. 71½ β . Af Kassebeholdningen, 308 Spd. 112½ β , er — som det Kongelige Departement bekendt — under 16de Juni 250 Spd. indbetalt i Zahlkassen, medens Resten, 58 Spd. 112½ β , er bleven tilstillet Regnskabsføreren for Opsynsmateriellet i Christianssand.

2. Beretning om Lofotfiskeriet i Opsynsdistriktet

(afgivet af Opsynschefen).

Under 7de Oktober 1874 er for Hs. Majestæt Kongen fremlagt følgende Indberetning fra den fungerende Opsynschef ved Lofotfiskeriet, Premierløjtnant i Marinen D. Rye, angaaende Lofotfiskeriet i 1874.

Herved giver jeg mig den Ære at afgive den befalede Indberetning om Lofotfisket 1874 samt om Opsynets Virksomhed under samme.

De sidste Maaneder af forrige Aar og Begyndelsen af dette Aar var Veiret i og omkring Lofoten meget stormfuldt,

omløbende Vinde med jevnlig Nedbør, snart Sne snart Regn. Nogen Storm af udpræget Voldsomhed indtraf ikke efter Januar Maanedes Udløb, men Veiret var dog meget hindrende for Bedriften, hvortil især bidrog det hyppige Snefog. Dette Veirlag varede til 28de Marts, hvorefter østlig Vind med klart Veir indtraadte; Vinden var imidlertid jevnlig saa stærk, at den ganske eller delvis hindrede Bedriften. Først efter Paasken fik man jevnt godt Veir.

Noget før Jul formærkedes Skreien ved Brettesnæs. Andre Steder i Lofoten prøvedes neppe før over Nytaar, — længere vest ikke før over medio Januar, — fra hvilken Tid Hjemfolket, naar Veiret tillod fiskede med Liner 1—400 Torsk pr. Baad.

Almuens Fremkomst hindredes meget af Veiret. Den 24de Januar var der — Hjemfolket medregnet, — neppe over 200 Baade i Distriktet, og henimod Midten af Februar omkring 1,500. Men fra den Tid tiltog Antallet hurtigt. Hovedmassen af Almue var samlet ved Udgangen af Februar Maaned.

En ikke ringe Del af de førstankomne Baade søgte til Vestlofoten i Paavente af, at Hovedfisket skulde falde der ligesom i de nærmest foregaaende Aaringer. Flere af dem flyttede senere — sidst i Februar — østover. I Værene vestenfor Urebjerget var ved Februar Maanedes Udløb neppe Flere tilbage end disse Værs stadige faste Belæg.

Det gik med Kjøbefartøjerne som med Baadene, tildels værre; forsinkede af Uveir, naaede kun faa frem før sidste Halvdel af Februar; for Fleres Vedkommende kom hertil Havarier paa Optouren, især under de voldsomme Storme sidst i Januar.

Til Brettesnæs søgte denne Vinter ingen fremmed Almue, og forefaldt dersteds intet egentligt Fiske; Hjemfolket deromkring søgte ud i Januar Maaned til Skraaven og andre Vær.

I Skraaven med tilliggende mindre Vær var ved Midten af Februar samlet omtrent 120 Baade, hvilket Antal ved Maanedens Udgang var naaet op til 270, og i den 1ste Halvdel af Marts til 330. Størstedelen af denne Almue blev liggende til sidst i Marts og først i April, og reiste da dels til Finmarken, dels til Hjemstederne; kun nogle faa søgte til Vestlofoten. 10de April havde næsten al fremmed Almue forladt Været.

7de Januar begyndte Linefiske af Hjemfolket, og gav Udbytte indtil 2—300 pr. Baad saavel paa ydre som paa indre Side af Molla. Efter Udgangen af Januar ophørte Fisket paa Indresiden. Linefisket faldt i det Hele efter denne Tid mindre jevnt, gav dog ligetil 20de Marts af og til godt Udbytte. Fra den Tid gik Fangsten med Natline sjelden op til 100 Stkr. pr. Baad,

Naar undtages enkelte Sæt i Slutningen af Februar og Begyndelsen af Marts, gav Garnfisket paa den saakaldte Skraavbakke iaar lidet Udbytte. Garnfiskerne fra Skraaven satte derfor i Regelen, naar Veirforholdene tillod, sine Redskaber længere vest, ud for Kabelvaag og Storvaagen, hvor der af og til gjordes god Fangst. Gjennemsnitstudbyttet for Garn blev dog i det Hele taget smaat for Skraavens Vedkommende. Efter Paaske var kun enkelte Garnbaade tilbage.

Omkring 20de Februar begyndte Dybsagnfisket, og varede til Udgangen af Marts med daglig Fangst i Regelen 50—100 Stkr. pr. Baad.

Fangstens Fordeling faldt høist ujevnt, hvortil vistnok mest bidrog den forskjellige Ankomsttid, men ogsaa den Omstændighed at Fisker paa „Høla“ var vanskelig at træffe, idet den snart stod høit i Vandet, snart nær Bunden. Leverudbyttet varierede for Garnfiskernes Vedkommende fra 1 til 20 Tønder pr. Baad, for Linefiskerne fra 1½ til 10 og for Dybsagnfiskerne fra ½ til 4 Tønder pr. Baad.

Til Østnæs fjorden søgte ingen fremmed Almue, og Hjemfolket der kom efterhaanden ud til Skraaven, Svolvevær og andre Fiskepladse, da der ikke visse sig Fisk i Fjorden.

Ved Svolvevær fiskedes fra Slutningen af Januar til midt i Februar ret godt med Natline af Hjemfolket, naar Veiret tillod. Fremmed Almue begyndte at indfinde sig fra Midten af Februar. Fra den Tid faldt Fisket meget rykkevis, i Almindelighed smaat, men enkelte Dage endog rigt, saaledes navnlig: 23de Februar, især for Dybsagnfiskerne, 24de Februar for alle Redskaber, 7de og 8de Marts især for Garn, saaledes at halv Lænke oftere gav fuld Baadladning; 9de Marts ret godt for alle Redskaber: ligesaa fra 16de til 21de Marts. Fisker stod da nær Land.

Paa Natline fiskedes ingensinde noget af Betydenhed, efter at fremmed Almue i nogen Mængde havde indfundet sig, saa de fleste Natlinebrugere efterhaanden fandt det nødvendigt at gaa over til Dagline og Dybsagn.

Efter 21de Marts var Fangsten liden paa alle Redskaber.

Garnfiskerne staa formentlig for Svolveværns Vedkommende øverst med Hensyn til Udbytte, som i det Hele var større end i Skraaven, og maaske i Gjennemsnit kan ansættes til 10—12 Tønder Lever for Garnbaade, 5—6 Tønder for Linebaade, og 2—3 Tønder for 2 Mands Dybsagnbaade.

I Kabelvaag, Storvaagen og Ørsvaag tilsammen var endnu den 10de Febrnar kun omkring 80 Baade, fordeltmeste Hjemfolk med Linebrug. Først mod Maanedens Ende begyndte fremmed Almue i nogen Mængde at indfinde sig. Værene vare fuldt belagte i de første Dage af Marts, og vedbleve at være det til henimod Paaske, paa endel Baadlag nær, som omkring 26de Marts flyttede tilbage til Værene ved Gimsøstrømmen, hvorfra de vare ankomne i Slutningen af Februar. Efter Paasken fortsattes Fisket i Kabelvaag, Storvaagen og Ørsvaag kun af 50—60 Baade.

Hjemfolket gjorde her god Fangst med Liner allerede fra Nytaar, senere paa Vinteren faldt Fisket ogsaa for disse Vær meget rykkevis, enkelte Dage meget rigt, indtil sidst i Marts, da det saa godt som ophørte. De bedste Søveirsdage indtraf her 14de, 23de og 24de Februar, 9de, 12te og 16de Marts.

Gjennemsnitsudbyttet pr. Baad kan antagelig sættes til 12—14 Tønder Lever for Garn, 7—8 for Liner og 3—4 for Snøre.

Den 6te Februar var i Værene Ørsnæs, Hopen og Kalle samlet omtrent 100 Baade. Først i Marts var Antallet steget til 380, hvilket omtrent holdt sig til Fiskets Slutning ved Paasketider.

Fra midt i Januar slog Linefisket her godt til. Garnfisket var mere variabelt, men dog i det Hele ret godt. Svær Strøm, der her mærkes mere end ved de østligere Vær, var dog jævnlig til Hinder for begge Redskaber, forårsagede Sammenviklinger og Tab, og frembragte i Forbindelse med det urolige Veir et oprørt Hav, der i høi Grad hindrede Dybsagnfisket.

I det Hele ansaaes det dog for et godt Aar for disse Vær. Udbyttet kan antagelig sættes til 14—15 Tønder Lever pr. Garnbaad, 10—12 pr. Linebaad og 3—4 pr. Dybsagnbaad.

Til Henningsvær var den 20de Januar ankommet ca. 100 Baade, hvilket Antal ikke betydelig forøgedes før midt i Februar. Hovedmassen indtraf først i den sidste Halvdel af denne Maaned, og Antallet voxede fremdeles indtil Midten af Marts, idet der ankom Almue fra Røst og Helgelandsværene, fornemmelig Garnfiskere, hvorfor ogsaa Antallet af disse iaar var større i Henningsvær end nogensinde tidligere vides at have været Tilfældet. Antallet af Baadmandskaber var nemlig, som det sees af nedenstaaende Tabel, 754, hvoraf 349 med Garn.

Strax over Nytaar formærkedes Fisketyngde udenfor Henningsvær saavel øst som vest for Været, og ikke meget langt fra Land. Saaledes blev Fisken staaende hele Vinteren, og Udbyttet faldt jævnt overalt paa Mebotten. I Marts indtraf derhos et Par overmaade rige Fiskedage paa Gimsøstrømmen, men det blev ikke af nogen Varighed.

Ved Paasketider afreiste Massen af Almuen, især til Finmarken, men de Tilbageværende fiskede fremdeles godt til 14de April.

Det gennemsnitlige Udbytte kan formentlig ansættes til 18—20 Tønder Lever for Garnbaade, 12—14 for Linebaade, 6—7 for Dybsagnbaade.

Paa Strækningen fra Finhavn til Ure var først i Februar samlet omtrent 200 Baade. En stor Del af Hjemfolket i disse Distrikter havde begivet sig til Lofotens Yderside, hvorfra de først mod Maanedens Slutning vendte tilbage, da Fisket der mislykkedes. Midt i Februar var Baadantallet 400, og først i Marts, da det var størst, omtrent 520.

I Januar Maaned gjordes enkelte ret gode Søveir; senere var — enkelte gode Dage undtagen — Fangsten, især paa Garn, mindre heldig, indtil 10de Marts; fra den Tid fiskedes, især paa Gimsøstrømmen, ret godt, enkelte Dage endog rigt, baade paa Garn og Line indtil Maanedens Slutning, da Finmarksfiskerne afreiste. Paa Natliner fiskedes fremdeles ret godt af de Gjenværende, naar fersk Sildeagn kunde opdrives, ellers smaat. Paa Garn var Fangsten efter Marts Maanedes Udløb i Regelen mislig, dog fik enkelt Baad endnu af og til op til 8—900 Fisk i Sættet. Dybsagnfiske blev paa hernævnte Strækning kun drevet af et Par Baade med ringe Udbytte, og Daglinefiske vides ikke at være drevet. Bedst slog Fisket i det Hele til ved Stamsund.

Udbyttet faldt meget ujevnt, da Mange kom sent frem, og paa Grund af Finmarksfisket afreiste tidlig. Mandslotten har dog neppe i Regelen været under 50 Spd., og kun undtagelsesvis over 120 Spd.

Paa Strækningen fra Urebjerget til Nufsfjord søgte allerede tidlig i Januar Almue fra Buksnæs og Flakstads Præstegjelde ned til Værene; ved Maanedens Udgang var samlet omtrent 200 Baade. Endel Almue fra Indlandet ankom midt i Februar, men først midt i Marts vare Værene fuldt belagte.

Veiret hindrede paa denne Strækning alt Fiske indtil sidst i Januar, da der gjordes et Par ret gode Søveir. Den første Halvdel af Februar var Udbyttet smaat; den sidste Halvdel tog Linefisket sig noget op, medens Garnfisket fremdeles var misligt. I Marts var Fisket i det Hele smaat, dog noget bedre i Maanedens sidste Halvdel og indtil Paaske, da Finmarks-

fiskerne afreiste. Heller ikke for de Gjenværende faldt der efter denne Tid nogen Fangst af Betydenhed. 10de April havde næsten al fremmed Almue forladt Værene.

Fisket var saaledes i det Hele uheldigt paa den her omhandlede Strækning, dog meget forskjelligt for de forskjellige Deltagere. For Garnbaadene varierede Udbyttet fra 4—15 Tønder Lever og for Linebaadene fra 3—10. Gjennemsnitsudbyttet ligger antagelig noget nærmere den høieste end den laveste af disse Angivelser.

I de vestligste Fiskevær — fra Næsland til Lofotodden — lagde Veiret først paa Vinteren end større Hindringer i Veien for Bedriften. 27de Januar blev Redskaber her trukne første Gang; flere Garnlænker havde da staaet over 14 Dage i Søen.

Distriktets Hjemfolk vare allerede tidligt i Januar fremkomne til Fiskepladsene, den fremmede Almue indtraf for største Delen i Løbet af Februar, saa at Værene ved denne Maanedes Udgang omtrent havde det sædvanlige faste Belæg. Antallet forøgedes noget ved Tilflytning østenfra i Begyndelsen af April. Omkring 14de April søgte til Moskenæs og Sørvaagen det sædvanlige Antal Fiskere fra Naboøgnene Buksnæs og Borge, og da Fisket for disse vestligste Vær en Stund tegnede godt, blev tillige endel Kjøbefartøier, som østenfra havde søgt hid for at komplettere Last, tilbageliggende. Antallet af Baadlag, der laa tilbage i Distriktet efter 14de April, kan ansættes til henimod 400.

Ogsaa hele Februar og den første Halvdel af Marts gjorde stormende Veir næsten alt Fiske umuligt paa disse Kanter. Efter Midten af Marts blev det noget bedre, men da Fiskestimerne, som iaar vare tynde og spredte, fordetmeste holdt sig langt fra Land, paa Mebotten, blev Udbyttet i Sammenligning med foregaaende Aar ringe. Gjennemsnitlig kan vel regnes 10—12 Tønder Lever pr. Baad, temmelig jevnt fordelt paa de Baade, — det overveiende Antal — som vare naaede frem før Februar Maanedes Udløb.

I Forventning om Vestlofotfiske søgte ogsaa iaar flere af de først ankomne Fiskere til Værene paa Vestsiden af Gimsøstrømmen, men flyttede dels strax dels efterhaanden senere, østover ved Efterretningen om godt Fiske ved Henningsvær og østenfor. Telegrafstationen i Grøtø bidrog dog til, at Flere allerede der forandrede sin Bestemmelse, og satte Kursen med en Gang til Østlofoten. Der blev i den første Fisketid jevnlige fra Opsynet sendt Telegrammer om Fisket til Grøtø for at bekjendtgjøres ved Opslag.

Størstedelen af den til Finmarken bestemte Almue blev iaar liggende i Lofoten noget længere end sædvanlig, til Slutningen af Marts og tildels til Paaske. I Paaskeugen afseilede de fleste Finmarksbaade, efterat Østenvindskuling i længere Tid havde opholdt dem. Et usædvanligt stort Antal Fiskere gik iaar med Dampskib nordover, og, endskjønt flere større Dampskibe gjorde Extrature i den Anledning, maatte dog Mange vente længere Tid af Mangel paa Plads.

Som det fremgaar af Foranstaaende, var det iaar væsentlig Østlofotfiske. Jevnest slog det til ved Henningsvær og østover til Ørsnæs; for Vaagen og Svølvær faldt enkelte meget rige Søveirsdage. Almuen fra Skraaven fiskede tildels sammen med dem fra Svølvær og Vaagen; paa den egentlige Skraavbakke faldt liden Fangst. Fisken gik ikke som ifjor ind paa Bugter og Fjorde, skjønt den en Tid stod meget nær under Land ved Svølvær; ellers faldt det meste Fiske overalt paa Mebotten.

Da Hovedmassen af Almue altsaa iaar holdt til ved Henningsvær og østenfor, var det en Selvfølge, at der maatte blive trangt om Plads paa Sættehavet, og at adskillige Redskabssammenviklinger opstod.

Deling af Havet mellem Garn og Natline blev efter Begjæring iværksat for Ørsvaag, Ørsnæs og Hopens Vedkommende. Af endel Linefiskere blev ogsaa fremsat Begjæring om Deling paa „Høla“. Efter derom at have raadført mig med flere forstandige Mænd blandt Almuen, kom jeg til den Anskuelse, at saadan Deling vilde være upraktisk og umulig at overholde, hvilket sidste tildels ogsaa viste sig at være Tilfældet med Delingen ved Ørsvaag, Ørsnæs og Hopen, hvor de lokale Forholde i saa Henseende dog ere mindre ugunstige. Nogen yderligere Deling blev derfor ikke iværksat.

Fersk Sild blev iaar benyttet til Agn i stor Udstrækning. To mindre Dampskibe — det ene den i tidligere Beretninger omhandlede Dampfiskebaad — havde temmelig stadig Sysselsættelse med at bringe denne Vare fra Sildelaase i Vesteraalen til Lofotens Fiskevær, hvor den fandt rask Afsætning til 4 Spd. pr. Tønde. Der blev ikke iaar drevet Fiske med Dampbaaden, vel hovedsagelig fordi det viste sig, at Agnsildtrafiken var meget lønnende.

Resultaterne af den ved Opsynet foretagne Optælling af Fiskere, Baade, Fartøier, osv. foreligge i nedenstaaende Tabeller.

Tabel No. 1.

Fortegnelse

over det i Lofoten den 16de Marts 1874 forsamlede Antal Fiskere, disses Fordeling ved de forskjellige Redskaber, Antal Baade osv.

Hjemsteder.	Garn.				Line.			Dybsagn.			Samlet Antal.		
	Mand.	Baad- mandska- ber.	Baade.	Garn, udrustede med Liner.	Mand.	Baad- mandska- ber.	Baade.	Mand.	Baade.		Fiskere.	Baad- mandska- ber.	Baade.
									med Liner.	uden Liner.			
Stavanger	-	-	-	-	-	-	-	3	-	1	3	1	1
Bergen	-	-	-	-	-	-	-	3	1	-	3	1	1
Sund	-	-	-	-	-	-	-	3	-	1	3	1	1
Søndre Bergenh. Amt .	-	-	-	-	-	-	-	3	-	1	3	1	1
Vestnæs	-	-	-	-	6	2	2	-	-	-	6	2	2
Frænen	-	-	-	-	-	-	-	3	-	1	3	1	1
Christianssund	-	-	-	-	-	-	-	4	-	1	4	1	1
Thingvold	-	-	-	-	-	-	-	3	1	-	3	1	1
Romsdals Amt	-	-	-	-	6	2	2	10	1	2	16	5	5
Trondhjems By	-	-	-	-	3	1	1	-	-	-	3	1	1
Hitteren	10	2	2	-	-	-	-	3	1	-	13	3	3
Stadsbygden	130	26	36	-	-	-	-	-	-	-	130	26	36
Ørlandet	55	11	17	-	-	-	-	102	-	28	157	39	45
Bjugn	-	-	-	-	-	-	-	19	-	5	19	5	5
Aafjord	-	-	-	-	-	-	-	55	5	11	55	16	16
Bjørnør	-	-	-	-	-	-	-	3	-	1	3	1	1
Søndre Thjems Amt . .	195	39	55	-	3	1	1	182	6	45	380	91	107
Fladanger	5	1	2	-	3	1	1	6	1	1	14	4	5
Lexvig	25	5	5	-	-	-	-	-	-	-	25	5	5
Beitstaden	-	-	-	-	-	-	-	5	1	1	5	2	2
Mosviken	-	-	-	-	-	-	-	5	-	2	5	2	2
Inderøen	-	-	-	-	-	-	-	3	-	1	3	1	1
Stenkjær	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1	2	1	1
Fosnæs	5	1	1	-	-	-	-	2	-	1	7	2	2
Nærø	30	5	5	-	-	-	-	9	-	3	39	8	8
Kolvereid	6	1	1	-	5	1	1	32	5	7	43	14	14
Lekø	67	11	11	-	-	-	-	76	14	19	143	44	44
Nordre Thjems Amt . .	138	24	25	-	8	2	2	140	21	36	286	83	84
Bindalen	24	4	4	-	-	-	-	166	12	55	190	71	71
Brønø	241	40	41	4	69	14	18	355	12	141	665	207	212
Vegø	30	5	5	-	379	87	87	-	-	-	409	92	92
Tjøstø	107	18	21	3	715	145	169	-	-	-	822	163	190
Alstahaug	445	75	81	2	89	22	23	-	-	-	534	97	104
Herø	144	24	26	-	144	36	36	24	3	5	312	68	70
Vefsen	362	60	60	2	6	2	2	10	1	3	378	66	66
Hemnæs	373	62	62	-	-	-	-	7	-	3	380	65	65
Mo	124	21	21	-	-	-	-	2	1	-	126	22	22
Næsne	673	110	110	-	23	6	6	55	4	16	751	136	136
Lurø	119	19	19	-	60	14	14	61	13	14	240	60	60
Rødø	385	64	64	-	70	16	16	43	-	19	498	99	99
Gildeskaal	328	56	83	27	106	21	29	4	-	2	438	79	114
Beieren	60	10	10	10	53	10	10	-	-	-	113	20	20
Skjerstad	683	113	119	-	15	3	5	7	-	3	705	119	127
Saltdalen	389	65	68	4	-	-	-	-	-	-	389	65	68
Bodø	253	41	43	2	103	21	25	10	1	3	366	66	72
Folden	385	62	64	-	238	53	57	22	2	7	645	124	130
Stegen	259	42	50	-	309	66	73	42	1	18	610	127	142
Hammerø	185	30	32	-	211	46	47	24	1	9	420	86	89
Ofoten	165	28	29	-	278	61	91	66	7	16	509	112	143
Lødingen	119	20	26	-	307	85	100	33	13	2	459	120	141
Tysfjord	46	8	10	-	170	41	44	8	2	2	224	53	58
Vaagen	199	33	39	1	539	146	168	23	2	9	761	190	218
Borge	137	20	20	-	46	10	11	3	-	1	186	31	32
Buksnæs	448	77	91	25	693	158	174	6	-	3	1,147	238	268
Flakstad	156	27	47	27	642	144	217	4	2	-	802	173	266
Hadsel	173	28	32	-	623	136	145	2	1	-	798	165	178
Sortland	230	35	36	-	157	36	40	5	-	2	392	73	78
Dverberg	27	4	4	-	9	2	2	15	-	5	51	11	11
Øxnæs	-	-	-	-	3	1	1	-	-	-	3	1	1
Nordlands Amt	7,269	1,201	1,317	107	6,057	1,382	1,610	997	78	338	14,323	2,999	3,343

Hjemsteder.	Garn.				Line.			Dybsagn.			Samlet Antal.		
	Mand.	Baad- mandska- ber.	Baade.	Garn- udrustede med Liner.	Mand.	Baad- mandska- ber.	Baade.	Mand.	Baade.		Mand.	Baad- mandska- ber.	Baade.
									med Liner.	uden Liner.			
Throndenæs	706	115	131	-	158	42	42	27	1	10	891	168	184
Kvædfjord	369	61	61	-	8	2	2	18	-	9	395	72	72
Ibestad	443	74	93	-	629	136	175	51	13	8	1,123	231	289
Tranø	217	36	53	-	86	20	26	39	6	7	342	69	92
Lenvig	227	38	43	-	148	33	41	73	2	23	448	96	109
Berg	-	-	-	-	6	2	2	-	-	-	6	2	2
Balsfjord	5	1	1	1	134	33	33	-	-	-	139	34	34
Malangen	29	5	5	-	1	-	-	-	-	-	29	5	5
Tromsø By	-	-	-	-	42	10	10	12	2	3	54	15	15
Tromsøundet	-	-	-	-	61	16	16	22	1	7	83	24	24
Skjærvø	6	1	1	-	18	5	5	-	-	-	24	6	6
Lyngen	61	11	11	-	129	32	32	2	-	1	192	44	44
Dyrø	-	-	-	-	39	8	10	-	-	-	39	8	10
Karlsø	-	-	-	-	21	5	5	9	-	3	30	8	8
Maalselven	6	1	1	-	-	-	-	3	1	-	9	2	2
Tromsø Amt	2,069	343	400	1	1,479	344	399	256	26	71	3,804	784	896
Vardø, Finmarkens Amt	-	-	-	-	-	-	-	3	-	1	3	1	1

Sammendrag.

I. Byer. *)													
Stavanger	-	-	-	-	-	-	-	3	-	1	3	1	1
Bergen	-	-	-	-	-	-	-	3	1	-	3	1	1
Christianssund	-	-	-	-	-	-	-	4	-	1	4	1	1
Thronhjem	-	-	-	-	3	1	1	-	-	-	3	1	1
Stenkjær	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1	2	1	1
Tromsø	-	-	-	-	42	10	10	12	2	3	54	15	15
Vardø	-	-	-	-	-	-	-	3	-	1	3	1	1
II. Landdistrikter fogderivis.													
Nordhordland	-	-	-	-	-	-	-	3	-	1	3	1	1
Romsdal	-	-	-	-	6	2	2	3	-	1	9	3	3
Nordmøre	-	-	-	-	-	-	-	3	1	-	3	1	1
Fosen	195	39	55	-	-	-	-	182	6	45	377	90	106
Stjør- og Værdalen	25	5	5	-	-	-	-	-	-	-	25	5	5
Inderøen	-	-	-	-	-	-	-	13	1	4	13	5	5
Namdalen	113	19	20	-	8	2	2	125	20	31	246	72	73
Søndre Helgeland	1,353	226	238	11	1,402	306	335	555	28	204	3,310	764	805
Nordre Helgeland	1,674	276	276	-	153	36	36	168	18	52	1,995	382	382
Salten	2,872	475	534	43	1,790	407	481	216	27	62	4,878	971	1,104
Lofoten og Vesteraalen	1,370	224	269	53	2,712	633	758	58	5	20	4,140	882	1,052
Senjen og Tromsø	2,069	343	400	1	1,437	334	389	244	24	68	3,750	769	881
III. Landdistrikter amtsvis.													
Søndre Bergenhus	-	-	-	-	-	-	-	3	-	1	3	1	1
Romsdal	-	-	-	-	6	2	2	6	1	1	12	4	4
Søndre Thronhjem	195	39	55	-	-	-	-	182	6	45	377	90	106
Nordre Thronhjem	138	24	25	-	8	2	2	138	21	35	284	82	83
Nordland	7,269	1,201	1,317	107	6,057	1,382	1,610	997	78	338	14,323	2,999	3,343
Tromsø	2,069	343	400	1	1,437	334	389	244	24	68	3,750	769	881
IV. Byerne til- sammen *)													
	-	-	-	-	45	11	11	27	3	7	72	21	21
V. Landdistrikterne tilsammen													
	9,671	1,607	1,797	108	7,508	1,720	2,003	1,570	130	488	18,749	3,945	4,418
VI. By- og Land- distrikter													
	9,671	1,607	1,797	108	7,553	1,731	2,014	1,597	133	495	18,821	3,966	4,439

*) Bodø By er sammenslaet med Bodø Landdistrikt og saaledes henregnet til Landet.

Tabel No. 2.

Fortegnelse

over Antallet af de i de forskellige Vær antegnede Baadmandskaber og Fiskere samt disses Fordeling ved de forskellige Redskaber den 16de Marts 1874.

Fra hvilket Præstegjeld.	Garn.				Line.			Dybsagn.			Samlet Antal.		
	Mand.	Baadmandskaber.	Baade.	Garn. udrustede med Liner.	Mand.	Baadmandskaber.	Baade.	Mand.	Baade.		Fiskere.	Baadmandskaber.	Baade.
									med Liner.	uden Liner.			
Brettesnæs	4	1	2	1	3	1	1	-	-	-	7	2	3
Skraaven, Skjoldvær m. fl.	876	143	156	-	275	66	72	265	-	118	1,416	327	346
Østsiden af Østnæsfjorden	-	-	-	-	45	15	20	-	-	-	45	15	20
Vestsiden af Østnæsfjorden	12	2	4	-	59	19	23	-	-	-	71	21	27
Svolvær med Osan	347	58	75	-	668	179	205	206	35	47	1,221	319	362
Kabelvaag	983	161	161	-	321	100	100	125	9	43	1,429	313	313
Storvaagen	1,106	183	185	-	112	25	25	344	4	135	1,562	347	349
Ørsvaag	472	74	79	-	151	37	38	83	-	31	706	142	148
Ørsnæs	297	50	67	-	235	52	71	71	6	18	603	126	162
Hopen og Kalle	518	84	107	-	598	128	180	38	1	13	1,154	226	301
Henningsvær og Festvaag	2,050	349	397	-	1,537	327	367	249	3	75	3,836	754	842
Finhavn og Øerne	132	19	19	-	22	5	6	-	-	-	154	24	25
Stamsund	1,279	212	212	-	351	87	34	38	13	-	1,668	312	319
Stene (øvre og nedre)	294	49	49	4	111	25	25	134	55	2	539	131	131
Ure	259	43	43	-	319	73	80	12	4	1	590	121	128
Brandholm og Sandsund	143	25	27	1	225	50	52	-	-	-	368	75	79
Balstad	145	25	25	16	891	195	199	2	-	-1	1,038	221	225
Nufsfjord og Strømø	290	49	63	6	255	60	60	23	-	11	568	120	134
Sund og Næsland	114	19	33	19	347	80	117	3	1	-	464	100	151
Reine, Havnø og Ole- nilsø	12	2	2	2	541	105	152	2	1	-	555	108	155
Moskenæs	34	6	8	6	138	28	34	-	-	-	172	34	42
Sørvaagen	105	18	23	18	230	49	59	2	1	-	337	68	83
Aa, Tind, Evenstad, Tun	199	35	60	35	119	25	34	-	-	-	318	60	94
Sammendrag.													
Østlofoten (Brettesnæs til Hopen)	4,615	756	836	1	2,467	622	735	1,132	55	405	8,214	1,838	2,031
Henningsvær m. m.	2,050	349	397	-	1,537	327	367	249	3	75	3,836	754	842
Vestlofoten (Finhavn til Aa, Tind m. m.	3,006	502	564	107	3,549	782	912	216	75	15	6,771	1,374	1,566
Tilsammen	9,671	1,607	1,797	108	7,553	1,731	2,014	1,597	133	495	18,821	3,966	4,439

Tabel No. 3.

Opgave

over de i de forskjellige Vær antegnede Fiskere, fordelte efter deres Hjemsteder,

(udarbejdet i det statistiske Kontor efter de fra Opsynschefen indsendte Lister).

Fiskevær.	Fiskere fra Byerne.						Fiskere fra Nordre Ber- genhus Amt.	Fiskere fra Romsdals Amt.	Fiskere fra Søndre Thronhjems Amt.	Fiskere fra Nordre Thronhjems Amt.	Fiskere fra Nordlands Amt.	Fiskere fra Tromsø Amt.	Ialt.
	Stavanger.	Bergen.	Christians- sund.	Thronhjem.	Tromsø.	- Vardö.							
Brettesnæs	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	-	7
Skraaven med Skjold- vær m. fl. St.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	865	551	1,416
Odvær med Følstad og Liland	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	45	-	45
Børvaagen med Helle, Vatesfjord og Sildpolen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	55	16	71
Kabelvaag	-	-	-	-	21	-	-	-	-	-	939	469	1,429
Storvaagen	-	-	-	-	4	-	-	-	15	32	1,363	148	1,562
Ørsvaagholmen	-	-	-	-	-	-	-	3	3	12	654	34	706
Ørsnæs	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	412	191	603
Hopen med underliggen- de Steder	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	789	365	1,154
Svolvær med Osan	3	-	-	-	6	3	3	6	-	12	532	656	1,221
Henningsvær med Fest- vaag og Guldviken	-	-	4	-	10	-	-	-	343	48	2,582	849	3,836
Skökkelvig med Øerne Finhavn, Valberg etc.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	4	154
Stamsund med Svarholt og Helle	-	-	-	-	-	-	-	18	49	1,313	288	1,668	
Stene	-	3	-	-	2	3	-	3	-	85	379	64	539
Ure med Baarsund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	521	69	590
Brandsholm, Sandsund og Mortsund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	360	8	368
Balstad	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	1,006	27	1,038
Nufsfjord med Strømø . . .	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	561	4	568
Sund med Nesland	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	443	18	464
Reine med Havnø og Olenilsø	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	555	-	555
Moskenæs	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	172	-	172
Sørvaagen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	337	-	337
Aa, Tind og Evenstad . . .	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	318	-	318
Sammendrag.													
Østlofoten	3	-	-	-	31	3	3	9	18	56	5,661	2,430	8,214
Henningsvær m. m.	-	-	4	-	10	-	-	-	343	48	2,582	849	3,836
Vestlofoten	-	3	-	3	2	3	-	3	21	139	6,115	482	6,771
Summa	3	3	4	3	43	6	3	12	382	243	14,358	3,761	18,821

Tabel No. 4.

Fortegnelse

over Kjøbefartøier og Bygdefarsjægter optegnede i Lofoten den 16de Marts 1874.

Hjemsted.	Skonnert eller Galeas.	Slup.	Jagt.	Jægtgaleas eller Jægt.		Skøite.	Samtlige Fartøiers		Samlet Drægtighed i Tønder.	Gjennemsnit af	
				Kjøber.	Bygdefars.		Antal.	Besætning.		Besætning pr. Fartøi.	Drægtighed i Tønder.
Flekkefjord	-	-	1	-	-	-	1	5	400	5,0	400,0
Haugesund	-	-	1	-	-	-	1	4	400	4,0	400,0
Bergen	-	2	42	-	-	1	45	228	22,750	5,0	505,6
Florø	-	-	1	-	-	-	1	5	500	5,0	500,0
Aalesund	2	1	8	-	-	1	12	60	5,630	5,0	469,2
Molde	1	2	-	-	-	-	3	16	1,640	5,3	546,7
Romsdalen	-	-	1	-	-	-	1	4	460	4,0	460,0
Christianssund	3	-	20	1	-	3	27	131	12,370	4,8	458,2
Hitteren	-	-	1	-	-	-	1	4	300	4,0	300,0
Thronthjem	5	-	6	46	-	-	57	315	30,990	5,5	543,7
Indherred	-	-	1	1	-	-	2	9	850	4,5	425,0
Ørlandet og Fosen	-	-	9	2	-	1	12	47	4,640	3,9	386,7
Stenkjær	-	-	-	2	-	-	2	11	1,150	5,5	575,0
Namsos	1	-	-	-	-	-	1	4	400	4,0	400,0
Namdalen	1	1	9	7	-	1	19	91	8,740	4,8	460,0
Helgeland	1	1	31	10	22	9	73	313	38,370	4,8	525,6
Salten	5	2	41	13	5	9	75	342	34,030	4,6	453,7
Bodø	-	-	4	2	-	-	6	30	2,630	5,0	438,3
Lofoten og Vesteraalen	-	2	15	11	7	4	39	198	20,670	5,1	530,0
Senjen og Tromsø	3	-	13	5	-	5	26	128	11,500	4,9	442,3
Tilsammen	22	11	204	100	34	34	404	1,945	198420	4,8	491,1

Efter denne Optælling skulde der fra forrige Aar have fundet Sted en Forøgelse i Fiskernes Antal af 1,559 Mand, fordelt paa 249 Baadmandskaber. Garnfiskernes Antal skulde være tiltaget med 700 Mand eller 96 Baadmandskaber, Linefiskernes med 721 Mand eller 104 Baadmandskaber, Dybsagnfiskernes med 138 Mand eller 49 Baadmandskaber. Forskjellen falder godtsom udelukkende paa Nordlands Amt, hvad der er let forklarligt, da Grunden til den betydelige Forøgelse i Almuens Antal fra forrige Aar er at søge i den Omstændighed, at Skreifisket iaar næsten ganske slog feil paa Lofotens Yderside og paa Værene i Helgeland og Salten, hvorfor Fiskerne fra disse Vær ud paa Vinteren søgte til Lofoten. For Tromsø Amt viser Tællingen en Aftagen mod forrige Aar af omtrent 100 Mand, hvad der vel kan skrive sig fra forskjellige tilfældige Omstændigheder.

Fartøernes Antal sees at være steget fra 390 forrige Aar til 404 iaar.

Det samlede Antal af Fiskere og Fartøisfolk er 20,766 iaar mod 18,952 forrige Aar.

I Telegram til det Kongelige Departement af 14de April d. A. anslog jeg det opfiskede Kvantum til 16 Millioner Fisk, hvoraf $11\frac{1}{2}$ Million saltet for at virkes til Klipfisk, 4 Millioner hjældhængt til Rundfisk og $\frac{1}{2}$ Million medgaaet til Fortæring under Fisket samt til Forsendelse til Husbrug omkring i Distrikterne.

Efterat Opsynet var traadt ud af Virksomhed, antages opfisket omtrent 50,000 Stkr. Fisk, der alt er virket til Klipfisk.

I Østlofoten var Fisken fyldig og leverholdig. Først i Fisket gik 220—250 Stkr. Garnfisk, 280—300 Stkr. Linefisk paa 1 Tønne Lever; udover Midten af Marts omtrent 380—400 Stkr. Garnfisk, 480—500 Stkr. Linefisk. Ved Balstad gik først i Februar omtrent 450 Fisk paa 1 Tønne Lever. Antagelig kan gennemsnitlig regnes 400 Stkr. Fisk paa 1 Tønne Lever, 24 à 25 Stkr. Fisk paa 1 Vog Rundfisk; 120 Stkr. antages at give $6\frac{1}{2}$ Vog Klipfisk. Tranpartiet kan antagelig anslaaes til 20,000 Tønder, Rognpartiet — som opgivet i Telegram af 14de April — til 15,000 Tønder, hvoraf dog antages at blive adskilligt Vrag. Af Medicintran antages tilvirket ca. 450 Tønder.

Af Raastof til Guanofabrikation antages indsamlet 5—6 Millioner Hoveder, samt endel Rygge; Indsamling af disse sidste — der ellers bortkastes til aldeles ingen Nytte, medens Hovederne dog forendel benyttes — synes at have Vanskelighed ved at vinde Indpas. Den af et tysk Interessentskab anlagte Guanofabrik paa Sauøen ved Henningsvær sattes iaar i Drift,

dog først noget ud i Fisketiden og neppe i dens hele Omfang; det er nemlig Hensigten at tilvirke, foruden Guano, tillige andre Produkter, som Lim, af Fiskeaffaldet.

Lofotfiskets Udbytte ansloges forrige Aar til $11\frac{1}{2}$ Million Klipfisk, $7\frac{1}{2}$ Million Rundfisk, 50,000 Tønder Lever (= 25,000 Tønder Tran), 18,000 Tønder Rogn.

Til Sammenligning hidsættes nedenstaaende Opgave over Medicinalafgiften til Nørlands og Tromsø Amtskommune i Aaret 1873, meddelt af Medicinalfondets Kasserer:

Afgiften har ialt udgjort	23,029 Spd. 106 β
som, fordelt paa de forskjellige Fiskeprodukter, falder omtrent saaledes:	
paa 495,000 Tdr. Sild à 2 β	8,250 Spd. „ β
- 50,000 - Tran à 12 β	5,082 - 60 -
- 22,900 - Rogn à $1\frac{1}{2}$ β	286 - 36 -
- 107,216 stort Hundrede Klipfisk à 4 β	3,573 - 104 -
- 15,675 Voger anden i Fartøier saltet Fisk à $\frac{1}{2}$ β	43 - 65 -
- 184 Tdr. saltet Fisk à 2 β	3 - 8 -
- 694,873 Voger Tørfisk à 1 β	5,790 - 73 -
	<hr/>
	= 23,029 - 106 -

Omsættes denne Opgave for Klipfiskens Vedkommende til smaa Tusinder, bliver Klipfiskpartiet omtrent 12,866,000 Stkr. Antages videre, at 27 Stkr. Fisk gennemsnitlig have givet 1 Vog Rundfisk, skulde der ialt være virket omtrent 17,760,000 Stkr. Rundfisk. Er Opsynets Overslag rigtigt, skulde der altsaa udenfor Opsynsdistriktet være tilvirket omtrent 1,366,000 Stkr. Klipfisk, 10,260,000 Stkr. Tørfisk, 25,000 Tønder Tran, 4,900 Tønder Rogn.

Fiskepriserne begyndte overalt med omtrent 6 Spd. pr. 120 Stkr. Eftersom Kjøbefartøjerne indfandt sig over Midten af Februar, steg det efterhaanden. Som en Undtagelse kan nævnes, at den i Hopen en enkelt Dag var nede i 5 Spd. Sidst i Februar betaltes for Garnfisk i Østlofoten omkring $6\frac{1}{2}$ Spd., i Henningsvær indtil $7\frac{3}{10}$ Spd., i Stamsund 7 Spd., i Ure og vestenfor 6 à $6\frac{1}{2}$ Spd. Midt i Marts var Prisen i Østlofoten og Henningsvær i Regelen 8 à $8\frac{1}{2}$ Spd., i Stamsund $7\frac{3}{5}$ Spd. I Ure stod den noget lavere, omkring $6\frac{1}{2}$ Spd., i Balstad $6\frac{1}{2}$ à 7 Spd., i Sunds vestligste Vær $6\frac{1}{2}$ Spd. Sidst i Marts betaltes i Skraaven indtil $8\frac{2}{5}$ Spd., i Storvaagen $8\frac{3}{5}$ Spd., i Hopen $8\frac{1}{5}$ Spd., i Henningsvær $8\frac{2}{5}$ Spd. Ud i April steg Priserne end yderligere: I Henningsvær og Stamsund betaltes der for Garnfisk lige op til 9 à $9\frac{1}{2}$ Spd., i Balstad $8\frac{1}{5}$ Spd., i vestligere Vær 8 à $8\frac{1}{2}$ Spd. Gennemsnitsprisen for hele Fisketiden antages at komme nær $7\frac{1}{2}$ Spd. pr. 120 Stkr. Garnfisk. Line- og Dybsagnfisk stod i Regelen 2 à 3 Ort lavere. Gennemsnitsprisen for det samlede opfiskede Kvantum maa saaledes sættes til noget over 7 Spd. pr. 120 Stkr.

Prisen paa Lever var almindelig 5 à $5\frac{1}{2}$ Spd.; for fersk Lever til Medicintran betaltes indtil 8 Spd. for Lever af Garnfisk og 7 Spd. for Lever af Linefisk.

Prisen paa Rogn varierede efter Kvalitet fra 8 til $12\frac{1}{2}$ Spd. pr. Tønde; Middelprisen antages at ligge mellem 11 og $11\frac{1}{2}$ Spd.

Prisen paa Fiskehoveder dreiede sig i Regelen om 24 β pr. 120 Stkr.; af og til gik den enkelte Steder noget over, i Henningsvær faldt den en Tid ned til 12 β , da Opkjøberne ikke kunde magte at modtage Alt, og Fiskerne selv ikke havde Tid til at levere Hovederne i raa Tilstand ved Sanøens Fabrik, hvortil der bödes Adgang.

Udbyttet af dette Aars Lofotfiske var, efter hvad ovenfor er anført, noget under et Middelsaar. For Almuens Vedkommende opveiedes det mindre Kvantum vel i nogen Grad ved de høje Priser, høiere maaske end nogensinde før; men Hensyn maa da igjen tages til den almindelige Stigen af Priserne paa alle Livsfornödenheder i de Par sidste Aar; saavel Baade og Redskaber, som Proviant og anden Udrustning koste betydelig mere nu end for et Par Aar siden.

For den Almue, der havde Tilhold paa Strækningen fra Henningsvær til Ørsvaag, var Resultatet dog meget tilfredsstillende, noget mindre for Storvaagens og Kabelvaags Vedkommende. Værene vestenfor Urebjerget og Skraaven med nærliggende Fiskepladse vare uheldigst stillede.

Veiret var, som tidligere nævnt, idethele ugunstigt for Fisket, først ved at forsinke Almuens Fremkomst i høi Grad, og senere ved at hindre og vanskeliggjøre Bedriften.

I Januar Maaned faldt der, efterat Opsynet var traadt i Virksomhed, kun en Søvveirsdag, den 28de. I Østlofoten

var der i Februar 6 Dage, hvor Ingen kunde komme paa Søen, og 10 Dage, da kun delvis Trækning foregik; i Marts respektive 6 og 8, og i April 1 og 2 Dage, Helligdage ikke medregnede. I Vestlofoten var Forholdet endda ugunstigere.

Ved 9 forskellige Ulykkestilfælde paa Søen vides omkommet under Fisket 24 Mand, hvoraf 3 ved Storvaagen, 5 ved Hopen, 9 ved Henningsvær, 6 ved Stamsund, og 1 ved Balstad.

Redskabstabet var størst ved Ørsvaag, Storvaagen og Henningsvær, dog heller ikke der særdeles betydeligt, hvad der vel maa tilskrives den Omstændighed, at, skjønt Veiret var meget stormende og hinderligt for Bedriften, indtraf dog efter den Tid, da Almuen var samlet i nogen Mængde, ingen særdeles lange Uveirsperioder.

De til Opsynet afleverede og ved Fiskets Slutning ikke afhentede Redskaber ere opbevarede i Svolvær, Stamsund og Sørvaagen. Den lovbefalede Fortegnelse over disse Redskaber, hvoraf Aftryk vedlægges, er omdelt paa sædvanlig Maade. De fra de to nærmest foregaaende Aar i Svolvær og Stamsund henliggende, ikke afhentede bjergede Redskaber bleve under Fisket — først i Marts Maaned — bortsolgte ved offentlig Auktion. Regnskabet viser en Udgift ved bjergede Redskaber af 82 Spd. 30 β mod en Indtægt af 176 Spd. 57 β .

Under Fisket herskede paa flere Vær en ondartet Nervefeberepidemi, medbragt af Almue fra Helgeland, hos hvem den antagelig er opstaaet enten under selve Opreisen til Lofoten eller under det umiddelbart forudgaaende Storsildfiske, vel især som Følge af Mangel paa Husrum og deraf følgende Sammenstuvning. Slemmest var Tilstanden i Skraaven og Balstad, hvor ekstraordinære Forføjninger maatte træffes til Tilveiebringelse af Sygehusrum og Inventarium, og hvor flere Dødsfald indtraadte.

Opsynet var i Virksomhed fra 20de Januar til 14de April. Opsynsbetjente vare: Lensmand O. Olsen i Skraaven — og indtil 20de Februar tillige i Svolvær; Lensmand H. Olsen — fra 21de Februar — i Svolvær og nærliggende Distrikt; Lensmand Kjelsberg i Kabelvaag, Storvaagen og Ørsvaag; Hr. Th. Frost i Ørsnæs og Hopen, med Dæksbaaden „Lunnen“; Lensmand Havig i Henningsvær; Løitnant Larsen med Skøiten „Sommersilden“ paa Strækningen fra Finhavn til Urebjerget; Hr. E. With paa Strækningen fra Urebjerget til Nufsfjord; og Lensmand Bentsen fra Nufsfjord til Lofotodden.

Som ekstraordinær Dommer fungerede Sagfører Chr. Mathiesen.

Af Opsynet blev ialt dekretet 149 Mulkter, nemlig: 9 for Forstyrrelse af den almindelige Rolighed; 1 for Undladelse af at efterkomme Opsynets Bestemmelse med Hensyn til Orden i Havn; 1 for at have drevet Fiskeri uden at have Baaden forsynet med anordnet Mærke; 118 for i ulovlig Tid at have sat Redskaber om Aftenen eller begivet sig paa Søen til Trækning af Redskaber om Morgenens; 7 for Sætning af forbudt Redskab paa delt Hav; 1 for Kapning uden tilbørlig Sammenknobning af Andenmands Redskab; 5 for Overstaaen af Redskaber om Søn- og Helligdage; 2 for ulovligt Brændevinsalg; 1 for ulovlig Udskjænken af Øl; 3 for Overtrædelse af Sundhedsforskrifterne for Vestlofoten og 1 for Udskjænkning af Brændevin i Forbindelse med Kjøb af Fisk.

Samtlige Mulkter bleve vedtagne, og Beløbene indbetalte til Opsynet.

Efter Overenskomst i private Tvistigheder blev der endvidere erlagt 5 Mulkter, hvoraf 1 tilfaldt Vaagens, 2 Buksnæs, 1 Kvædfjords og 1 Sand Sogns Fattigkasse.

De indbetalte Mulkters samlede Beløb udgjør 434 Spd. 60 β , hvoraf 371 Spd. tilfalder Statskassen, 51 Spd. Vaagens, 7 Spd. Buksnæs, 2 Spd. Sand Sogns og 60 β Kvædfjords Fattigkasse samt 3 Spd. Vaagens Lensmand som Anmelder.

Af den ekstraordinære Dommer blev optaget 11 Forhører, af hvilke 2 angik Bedrageri, 8 Tyveri og 1 Overfald af Matros paa hans Skipper samt Desertion. Af disse overgik 2 til Behandling overensstemmende med Lov af 6te September 1845 om Forandringer i den kriminelle Retspleie, og paadømtes under Fisket. Derhos behandledes 1 Politisag og 1 Søprotest blev optagen.

Efter aflagt Regnskab, hvoraf Extrakt vedlægges, har Statskassens Udgifter ved Opsyn og ekstraordinær Retspleie under Lofotfiskeriet i det forløbne Budgetaar andraget til 5,793 Spd. 118 $\frac{1}{2}$ β , hvilket er 506 Spd. 1 $\frac{1}{2}$ β mindre end bevilget.

Til Slutning hidsættes en af Opsynschef Olsen velvillig meddelt

Tabel No. 5.

Opgave over Fiskepartiernes Fordeling i Lofoten 1874.

Vær eller Samling af Vær.	Garnfisk.	Gjennemsnitspris.	Linefisk.	Gjennemsnitspris.	Dybsagufisk.	Gjennemsnitspris.	Saltet.	Hjældhængt.	Forbrugt.	Tilsammen.	Lever.	Gjennemsnitspris.	Rogn.	Gjennemsnitspris.	Fiskehoveder.	Gjennemsnitspris.
		Ort.		Ort.		Ort.					Tdr.	Ort.	Tdr.	Ort.		Sk.
Brettesnæs—Svolvær .	830000	40	550000	37	210000	37	1270000	280000	40000	1590000	4000	30	1900	52	495000	26
Kabelvaag—Ørsvaag .	1800000	36	500000	35	300000	33	2420000	100000	80000	2600000	7000	28	2500	55	1500000	20
Ørsvaag—Hopen	760000	37½	850000	35	70000	33	1500000	60000	120000	1680000	4200	27	1370	58	360000	20
Henningsvær	2200000	38	1085000	35½	240000	34	2575000	880000	70000	3525000	9800	27½	4250	59	1180000	18
Øerne—Ure	1400000	37	880000	35	60000	34	1600000	630000	110000	2340000	6000	26	2450	56	630000	30
Brandsholmen—Nufsfjord	750000	37½	1200000	35	60000	36	1120000	850000	40000	2010000	4000	26	1580	60	1000000	24
Sund—Lofotodden	230000	38	1985000	35½	40000	36	1015000	1200000	40000	2255000	5000	25	950	60	335000	24
Tilsammen	7970000		7050000		980000		11500000	4000000	500000	16000000	40000		15000		5500000	

3. Beretninger om Fiskerierne i Smaalenes Amt,

(afgivne af Fogden i Ide og Marker Fogderi og af Lensmændene i Rygge, Raade og Onsø).

Fogden i Ide og Marker Fogderi meddeler under 22de Marts 1875 i Henhold til de fra Lensmændene indkomne Beretninger:

„Sildefiskeri er tilgaaet i Hvaløerne, antagelig til Værdi	500 Spd.
og Bergs Thinglag (Sponvig) ca. 2,500	3,000 - *)
Makrelfiskeri i Hvaløerne til Værdi	7,000 -
i Berg (Sponvig)	300 -
Hummerfiskeri i Hvaløerne til Værdi	2,000 -
Laxefiskeri i Ide Thinglag til Værdi	800 -
Endelig har Bakke- og Snørefiskeriet i Sponvig antagelig indbragt ca.	2,000 -

Tilsammen 15,600 Spd.

Af Sild og Torsk er i Ide Thinglag fisket ubetydeligt og Intet tilsalg.

Det bemærkes, at samtlige her anførte Summer udgjøre Bruttoindtægten af vedkommende Fiskerier.

*) Efter en anden Meddelelse fra Lensmanden i Bergs Thinglag kan det hele Sildefiske ved Sponvigen i Vinteren 1873—74 anslaaes til 4,000 Tdr. af Værdi ca. 5,000 Spd.

For Borge og Skeberg Thinglages Vedkommende foreligge ingen Indberetninger fra vedkommende Lensmand. Imidlertid antages Udbyttet af Fiskeri i disse Thinglase at have været mindre betydeligt og iallefald kun at have kastet ubetydeligt af sig tilsalg.“

Lensmanden i Rygge indberetter under 3die Februar 1875:

„Her i Thinglaget gives ingen andre Fiskerier af nogen Betydenhed end Anchiovisfiskeriet, som især drives ved Jeløen og for en Del tillige ved Mellö. Efter indhentede Oplysninger skal der i forrige Aar være opfisket omtrent 450 Tdr. Anchiovissild, hvoraf C. A. Thorne har nedlagt 375 Tdr. og af det Øvrige er noget afsat til Christiania.“

Lensmanden i Raade indberetter under 16de Marts:

„Makrel fiskedes ikke inden Distriktet, hvor den i Regelen kun søges samtidigt med andet Fiske med et Par Bundgarn og Haandsnører, i den Mængde af enkelt Mand, at over Udbyttet, som for en stor Del er benyttet i Husholdningerne, er holdt Regnskab, antagelig kan vel samme dog anslaaes til 200 à 300 Spd. fordelt paa 40 à 50 Fiskere. Udenfor Distriktet dreves Makrelfisket kun af de samme 3 Personer, som i de nærmestforegaaende Aar havde befattet sig med at fiske med Drivgarn, og efter disses Opgave til mig skulle de tilsammen have fisket for omtrent 650 Spd., medens de beregner deres Udgifter for Folkehold, Slidt paa og Tab af Redskaber til 150 à 170 Spd., saaat de kunne siges at have havt en ren Fortjeneste af 480 à 500 Spd.

Hummer fiskedes saagodtsom ikke i f. A., og Sild kun i saa ringe Mængde, at den efterhvert enteñ benyttedes i Fiskernes Husholdninger eller solgtes i Snesevis til andre af Bygdens Folk, uden Undtagelse i fersk Tilstand. Endög tilnærmedesvis har det derfor ikke været mig muligt at kunne faa beregnet nogen Sum, hvortil dette Fiskeri kan anslaaes.“

Lensmanden i Onse indberetter under 28de December 1874:

„I Makrelfisket, der som sædvanlig foregik udenfor Færder fra de sidste Dage i Mai til ca. 3 Uger efter St. Hans, deltog iaar herfra antagelig 40 Baade, hver bemanded med 2 à 3 Personer. Dette Fiske faldt iaar noget heldigere ud end de 2de foregaaende Aar, da der gennemsnitlig fiskedes til omtrent 200 Spd. pr. Baad.

Med Hummerfisket har ogsaa iaar ca. 50 Personer været beskjæftiget ligefra April til Dato — Fredningstiden dog undtaget — og har Udbyttet heraf været forskjelligt og lige indtil 1 Spd. pr. Dag for Personen.

Lax har 2de Personer fisket, hver med et Udbytte af ca. 200 Spd.

Silden har heller ikke iaar søgt under Land, og har derfor Udbyttet af dette Fiske, hvori ogsaa kun nogle faa Personer have deltaget, været høist ubetydeligt.“

4. Beretninger om Makrelfisket i Jarlsberg og Laurvigs Amt,

(afgivne af Lensmændene i Nøterø og Tjøme, Sem; Stokke, Sandeherred, Tjødning, Frederiksværn og Brunlanæs).

Om det betydelige Makrelfiske ved Uleholmene, hvori, som det sees, ogsaa Fiskere fra Smaalenene og Akershus Amter m. fl. Steder have deltaget, har Lensmanden i Nøterø og Tjøme under 28de September 1874 meddelt en Tabel, der her gjengives i en noget simplificeret Form:

Opgave

over Deltagelsen i og Udbyttet af Makrelfisket ved Uleholmene i Tjøme Sommeren 1874.

Fiskernes Hjemsteder.	Antal Fiskere.	Antal Baade			Opfisket Kvæntuh i Stkr.	Kvantumets antagelige Værdi.
		med 3 Mands Besætning.	med 4 Mands Besætning.	tilsammen.		
						Spd.
Tjøme Herred	43	9	4	13	97,500	3,250
Nøterø Herred	30	6	3	9	67,500	2,250
Onsø Herred	300	80	15	95	712,500	23,750
Hvaløernes Herred	50	10	5	15	112,500	3,750
Frederiksstad	3	1	-	1	7,500	250
Christiania	6	2	-	2	15,000	500
Drøbak	6	2	-	2	15,000	500
Asker Herred	30	6	3	9	67,500	2,250
Sverige	48	12	3	15	112,500	3,750
Tilsammen	516	128	33	161	1,207,500	40,250

Paa hver Baad regnes i Middeltal 25 Drivgarn. For Fiskerne fra Tjøme, Nøterø, Onsø og Hvaløerne antages $\frac{1}{10}$ af Fangsten at være forbrugt inden deres Distrikter, Resten solgt til andre indenrigske Steder. De øvrige Fiskere opgives at have solgt den hele Fangst inden Riget.

I Tilslutning til Tabellen meddeler Lensmanden:

„Foruden det anførte Mandskab har omtrent 220 Snekkere med 2 Mands Besætning været beskæftiget som Opkjøbere. Den opfiskede Makrel er for Størstedelen afsendt til Christiania, dernæst Drammen, Tønsberg, Horten, Moss og Frederiksstad. Fiskeriet er drevet omtrent $1\frac{1}{2}$ à 2 Mil syd fra Lillefærder, begyndte den 20de Mai og sluttede den 22de Juli. Det bedste Fiske faldt de første Dage af Juli. Fisket var ustadigt paa Grund af stormende Veir om Natten, saa flere Fiskere ikke vilde risikere sine Redskaber. Naar Garnfisket ophører, afseiler samtlige ikke her hjemmehørende Baade til sine Hjemsteder, hvorfor det ikke er muligt at give nogen Oplysning om Dørgfisket, thi her fra Omegnen er kun Lodser, som under Lodstjenesten fisker noget til Husbrug, hvilket i Aar skal have været ubetydeligt.“

Om Makrelfisket udenfor Uleholmene foreligge følgende Meddelelser:

For Sem og Stokke have Lensmændene opgivet, at Fisket har været uden Betydning, hvørhos Fogden i Jærlsbergs Fogderi oplyser, at der heller ikke i de øvrige Delé af Fogderiet er forefaldt noget Makrelfiske, der kan være af Interesse for Statistiken.

Lensmanden i Sandeherred meddeler, at Fisket i hans Distrikt blev drevet af — kun 1 Baad og 2 Fiskere. — Kvantum udgjorde 3,200 Stkr. til en Værdi af 80 Spd.

Lensmanden i Tjødning meddeler under 3die April 1875:

„Af egentlige Makrelbaade deltog i forrige Aar 23 Baade, hver bemanded med 2 Mand, og 5 Lodsbaade, hver bemanded med 3 Mand.

Desuden var der 3 Baade, der ikke var i Virksomhed det sidste Aar.

Udbyttet i Penge er opgivet at variere fra 75 til 100 Spd. pr. Baad for de allerfleste; og fra 100 til 150 Spd. for nogle enkelte, fornemmelig Lodsbaadene.

Prisen pr. 100 Stkr. kan gennemsnitlig sættes til $2\frac{1}{2}$ Spd.

Antallet af Fisk kan saaledes anslaaes til 4 à 6,000 pr. Baad.“

Det samlede Kvantum for Tjødning kan altsaa sættes til 140,000 Stkr. til en Værdi af 3,500 Spd., opfisket af 61 Mand paa 28 Baade.

Frederiksværns Lensmand meddeler under 18de Marts 1875:

„Ved det fra dette Distrikt drevne Makrelfiske blev opfisket af:

3 Mand med 1 Baad og Garn . . . 6,000 Stkr.
24 do. 8 Baade ved Dorgning . . 8,900 -

27 Mand med 9 Baade. Tilsammen 14,900 Stkr.,

som ansættes til en Middelpriis af $2\frac{1}{2}$ Spd. pr. 100, der saaledes udgjør en Værdi af 298 Spd.“

Lensmanden i Brunlanæs har under 15de April 1875 meddelt nedenstaaende

O p g a v e

over Makrelfisket for Brunlanæs Herred i 1874.

Omtrentligt Antal Fiskere.	Heraf hjemmehørende i Herredet.	Notfiskere.	Garnfiskere.	Line- og Dybsagnfiskere.	Samlet Antal Baade.	Opfisket Kvantum i Stykker.	Kvantumets antagelige Værdi i Spd.	Hvormeget antages forbrugt inden Herredet i Spd.
63	63	ingen. (15 Baade).	45 (5 Baade).	18	20	115,500.	3,750	5 á 600

5. Beretninger om Makrelfisket i Bratsbergs Amt samt om Hummerfisket i Sandøkedal,

(afgivne af Byfogden i Kragerø og af Lensmændene i Bamble, Eidanger og Sandøkedal).

Om Makrelfisket i 1874, forsaavidt det er bleven drevet af Fiskere fra Kragerø, har Stedets Byfoged under 26de August 1874 indberettet:

„Fisket foregik omtrent fra 24de Mai til Midten af Juli Maaned paa Strækningen mellem Jomfruland og Risør 2 à 4 Mil fra Land. Det dreves udelukkende med Garn og med Seilbaade med Dæk. Baadene Antal var 6 med Besætning ialt 15 Mand og med ialt 140 Garn. Det af Baadene herfra opfiskede Kvantum udgjorde omtrent 31,000 Stkr. til en Gjennemsniitspris efter Opgave 3 Spd. pr. 100 Stkr., altsaa til antagelig Værdi omtrent 930 Spd. Fisket var saaledes noget mindre end ifjor og under et middels Aar; men Gjennemsniitsprisen for Fisken var noget høiere end sædvanlig. Redskabstabet var middels. Af Udbyttet falder Halvdelen paa Baadene og Garnene og Halvdelen paa Folkene, der indbyrdes tage lige Lodder. Foruden Baadene fra Byen var der omtrent 12 Baade fra Landsognet (Sandøkedal), der deltog i Fisket.“

Lensmanden i Bamble meddeler under 31te Oktober 1874:

„Af dette Distrikts Indvaanere har Makrelfiskeriet i dette Aar kun været drevet ubetydeligt. Saavidt jeg ved, har Ingen drevet Garnfiskeri og næsten ligesaalidt Pilkefiskeri. Snørefiskeriet paa Høstkanten har kun i meget kort Tid været drevet af nogle Enkelte og med maadeligt Udbytte, saa der formentlig i det Høieste kan være solgt nogle faa Kvarter Makrel. Fisken har desuden været saa dyr, at man ikke har fundet Regning ved at købe den til Nedsaltning.“

Lensmanden i Eidanger anslaaer Aarets Udbytte i Distriktet til kun 15 Tdr.

Lensmanden i Sandøkedal meddeler om Makrelfisket under 3die November 1874:

„Makrelfisket i afvigte Sommer har kun været drevet af 8 Baade fra dette Distrikt med dels 3, dels 2 Mands Besætning, ialt 21 Mand, og kan Gjennemsniitsudbyttet pr. Baad ikke sættes over 150 Spd.

Senere faldt et Høstfiske, som dreves med mindre Baade, og Aarsagen til at ikke ovenstaaende Indberetning for er sendt, er den, at jeg har søgt med det samme at faa Oplysninger om dette Fiske, der foregaar mere spredt, hvorfor Oplysninger

ere vanskeligere at faa. Nøiagtige Oplysninger har jeg ikke kunnet erholde, men efter hvad jeg har erfaret, maa Udbyttet i det Hele ansees at være 3 à 400 Spd.“

Om Hummerfisket i Sandøkedal meddeler samme Steds Lensmand under 23de Februar 1875:

„Ifølge Opgaver, som jeg først, efter gjentagne Erindringer, fik igaar, udgjør det Antal Hummer, som i f. A. blev leveret i Portør, 16,617, hvoraf af Fiskere fra dette Distrikt omtrent 8 à 10,000 for en Pris af 596 Spd. 17 β I Kragerø og til Dampskibene antages afsat for ca. 300 - „ - og Stykketallet for ca. 3,000, da Gjennemsnietsprisen her maa sættes høiere end ved Leveringen i Portør.“

6. Beretning om Fiskerierne i Nedenæs Amt,

(afgiven af Fogden i Nedenæs Fogderi).

Efter Fogdens den 14de Februar 1875 daterede Indberetning og en Meddelelse fra Lensmanden i Vestre Moland af 15de s. M. har det omtrentlige Udbytte af de forskjellige Fiskerier været som følger:

Herreder, hvori Fisket er foregaaet.	Makrelfiske.	Hummerfiske.	Laxefiske.	Østersfiske.	Revtorskfiske.
	Spd.	Spd.	Spd.	Spd.	Spd.
Høivaag	4,000	2,500	-	-	-
Eide	660	1,000	400	-	-
Fjære og Landvig	2,090	1,350	1,100	-	-
Øiestad og Hisø	2,000	100	2,200	-	500
Tromø	3,000	540	500	-	500
Dybvaag og Flaugstad	3,700	2,700	400	-	-
Søndeløv	200	400	700	300	-
Vestre Moland	1,650	875	-	-	-
Tilsammen	17,300	9,465	5,300	300	1,000

Til sin Beretning knytter Fogden nedenstaaende yderligere Meddelelse:

„Nogen Udvidelse af Bedriften har ikke fundet Sted. Det drives omtrentlig med samme Antal Baade og Folk som hidtil. Fredningsloven for Lax og Sørrret er gjort gjældende i hele Fogderidistriktet, Opsyn indført, og Laxeudklækningsapparat opført paa Gaarden Lunde i Fjære af Gaardens Eier, Sagfører Boe.“

7. Beretning om Fiskerierne i Lister og Mandals Amt og om dets Deltagelse i Vaarsildfiskeriet,

(afgiven af Amtmanden den 23de December 1874).

Angaaende Udfaldet af dette Aars Fiskerier indberettes Følgende:

I. Makrelfiskeriet.

Af Makrel er der ifølge de modtagne Indberetninger fisket:

Fra Tvedt	med	5 Baade, gennemsnitlig pr. Baad	250 Spd., tilsammen	1,250 Spd.
- Oddernæs	- 207	— (hvoraf 128 Dæksbaade) noget over	100 -	— 21,000 -
- Christianssand	- 8	— (hvoraf 3 med Dæk)	90 -	— 720 -
- Søgne	- 23	— (samtlige med Dæk)	90 -	— 2,070 -
- Mandals Præstegjæld	- 14	— (hvoraf 10 med Dæk)	90 -	— 1,260 -
- Spangereid	- 5	— (aabne)	120 -	— 600 -
- Herod og Spind	- 16	— (hvoraf 5 med Dæk)	154 -	— 2,470 -
- Vanse	- 164	— (hvoraf 146 med Dæk)	256 -	— 42,000 -
- Næs og Hitterø	- 35	— (hvoraf 34 med Dæk)	245 -	— 8,580 -

Tilsammen har 477 Baade

fisket for 79,950 Spd.

I 1873 beregnedes Udbyttet til 110,880 Spd.

- 1872 — — - 89,700 -

- 1871 — — - 130,690 -

- 1870 — — - 106,280 -

Fra Toldstederne i Amtet er til Udlandet udskibet af Makrel nedlagt i Is:

Christianssand	896,751 Stykker	af Værdi	24,473 Spd.
Mandal	360	-	— 12 -
Farsund	1,156,336	-	— 40,955 -
Flekkøfjord	2,526 Kasser	-	— 4,977 -

Tilsammen 70,417 Spd.

I dette Beløb er indbefattet ogsaa Omkostningerne ved Anskaffelse af Kasser og Nedlægning i Is.

I 1873 var Udførselen af Makrel anslaaet til 115,181 Spd.

Udbyttet af Makrelfisket for iaar har været under et Middelsaars Udbytte paa Amtets østligste Kyststrækning og et Middelsaar paa den vestligste (det egentlige Listerland). Af Vanse Lensmand indberettes, at Udbyttet maa kaldes over Forventning godt, naar hensees til, at uroligt Veir i Fisketiden forhindrede Fiskerne i de fleste Nætter fra at gjøre Fangst. De Nætter, i hvilke der blev fisket, var Fangsten nogenlunde stor, hvoraf synes at fremgaa, at der var Makrel i større Masser under Land. Betalingen for Nedlægningen af Fisken i Is har iaar, paa Grund af de høie Arbeidspriser, været høiere end tidligere, hvortil endnu kommer, at Is til Nedlægning af Makrellen paa Grund af den forrige milde Vinter tildels har maattet indføres andetstedsfra. Denne Istrafik, nemlig Opskjæring af Isen fra Ferskvande og Henkjørselen af den til Ishuse, er et Foretagende, som ikke giver liden Fortjeneste til vedkommende Arbeidsstok. Alene i Vanse Sogn anslaaes den til 1,500 à 2,000 Spd. aarlig.

Prisen paa Makrellen har varieret fra 40 β til 1 Spd. pr. Snes og kan i Gennemsnit ansættes til 75 β for den vestlige Kyststrækning med Udførsel fra Farsund, og til 56 β for den østlige med Udførsel fra Christianssand.

Fisket varede som sædvanlig fra sidste Halvdel af Mai til sidste Halvdel af Juli. I Fisket har som anført deltaget 477 Skøiter og Baade, af hvilke 349 med Dæk og 128 aabne Baade, med en Besætning, som vel kan anslaaes til ca. 16 à 1700 Mand.

6 Menneskeliv og 2 Baade ere gaaede tabt. Garntabet har været temmelig betydeligt, dels formedelst Uveir og dels formedelst Overseiling af Skibe. Alene for Vanse anslaaes det til 2,300 Spd. I Driftsmaaden er ingen Forandring foregaaet fra forrige Aar.

II. Laxefiskeriet.

Efter Fogdernes og Lensmændenes Indberetninger skal der iaar være opfisket i

Tvedt for	5,000 Spd.
Odernæs for	5,000 -
Søgne for	800 -
Mandals Præstegjeld for	5,500 -
Holme for	1,860 -
Valle for	1,300 -
Spangereid for	1,200 -
Spind og Herre for	400 -
Lyngdal for	800 -
Vanse for	4,750 -
Kvinnesdal for	3,360 -
Næs og Hitterø for	3,030 -

Tilsammen 33,000 Spd.

I 1873 ansloges Udbyttet til	36,780 -
- 1872 - - - -	30,920 -
- 1871 - - - -	28,460 -
- 1870 - - - -	29,650 -

Til Udlandet er fra Toldstederne i Amtet udskibet Lax:

fra Kristianssand 209,130½ Pd. til Værdi	41,727 Spd.
- Mandal 16,956 - - - -	2,728 -
- Farsund 24,759 - - - -	4,390 -
- Flækkefjord intet.	

Tilsammen 48,845 Spd.

Naar Værdien af det udførte Kvantum er opgivet til et større Beløb end Værdien af det inden Amtet opfiskede, saa hidrører dette formentlig derfra, at der fra Toldstederne ogsaa udføres Lax, som er opfisket udenfor Amtets Grændser. Prisen har varieret fra 1 Spd. 72 β til 3 Spd. 48 β pr. Bpd. for større Lax og fra 1 Spd. til 1 Spd. 72 β for den mindre.

Fisket tog sin Begyndelse de første Dage af April og varede til Midten af September.

III. Revtorskfiskeriet

faar mindre og mindre Betydning for Amtet. Medens der ifjor deltog 22 Skøiter i Fisket med et Udbytte af omkring 3,000 Spd., har der iaar deltaget 19 Skøiter, hvoraf 10 fra Spangereid, og antoges Udbyttet at have været omkring 2,500 Spd.

IV. Hummerfiskeriet.

Fra Toldstederne er af levende Hummer udført til Udlandet fra Oktober 1873 til Oktober 1874:

fra Kristianssand	201,980	Stykker.
- Mandal	50,000	-
- Farsund fra 1ste Januar til 7de Novbr. 1874	113,538	-
- Flekkefjord er Intet udført.		

Tilsammen 365,518 Stykker.

Gjennemsnitsprisen kan antagelig ansættes til 12 β pr. Stykke, hvorefter den samlede Værdi skulde blive ca. 36,550 Spd. I 1873 opgaves Udførselen til 294,099 Stykker à 8 β pr. Stykke, altsaa omkring 19,600 Spd., og i 1872 til 207,299 Stykker à 8 β , altsaa 13 à 14,000 Spd.

V. Vaarsildfiskeriet.

I dette har der kun deltaget 9 Garnbaade med 36 Mands Besætning og 5 Logisfartøier, samtlige fra Næs og Hitterø. Udbyttet har været høist ubetydeligt og anslaaes af Lensmanden til ialt 154 Spd. for Garnfiskernes Vedkommende. I forrige Aar deltog fra Amtet i dette Fiske 16 Garnbaade og 4 Logisfartøier. Deltagelsen er altsaa aftagende, som man kunde vente.

Fiskeriernes samlede Udbytte udgjør altsaa:

af Makrelfiskeriet	79,950	Spd.
- Laxefiskeriet	33,000	-
- Revtorskfiskeriet	2,500	-
- Hummerfiskeriet	36,550	-

Tilsammen 152,000 Spd.

De fra Toldkassererne, Fogderne og Lensmændene modtagne Indberetninger følge.

8. Beretninger om Fiskerierne i Stavanger Amt, Vaarsildfiskeriet undtaget,

(afgivne af Amtmanden, af Fogden i Jæderens og Dalernes Fogderi samt af Skolebestyrer Olsen i Kopervig).

A. Amtmandens Beretning om Sommersild-, Hummer-, Laxe- og Makrelfiskerierne m. m., dateret 11te Marts 1875.

Herover har Amtmanden meddelt sin Beretning gennem en Tabel, der her gjengives i en i formel Henseende noget forandret Skikkelse:

O p g a v e

over Deltagelsen i og Udbyttet af nedenstaaende Fiskerier i Stavanger Amt i Aaret 1874.

Jæderens og Dalernes Fogderi.

Distriktets Navn.	Sommersildfisket.		Hummerfisket.		Makrelfisket.			Laxefisket.		Andre Fiskerier.
	Antal Baade.	Spd.	Stkr.	Spd.	Baade.	Mand.	Spd.	Bpd.	Spd.	
Haa og Ogne	-	-	29,900	2,000	35	110	6,150	605	833	
Haaland	-	-	25,000	1,666	5	15	400	210	274	
Hotland	22	10,000	9,000	600	-	-	-	200	360	
Egersund	-	-	46,800	3,900	54	216	1,460	880	1,056	
Sogndal	-	-	15,000	1,740	59	236	20,830	818	1,470	
Klep	-	-	6,720	420	2	6	300	2,000	2,100	
Høiland	17	3,000	-	-	-	-	-	-	-	
Tilsammen	39	13,000	132,420	10,326	155	583	29,140	4,713	6,093	
Ryfylke Fogderi.										
Torvestad	-	-	24,000	1,800	37	130	6,350	240	385	
Tysvær	-	-	16,600	289	9	-	56	120	144	
Avaldsnæs	25	1,101	4,546	323	11	74	1,447	86	114	
Strand	-	-	500	41	-	-	180	100	200	
Nærstrand	-	-	8,000	533	-	-	-	-	-	Spd.
Rennesø	50	625	18,482	1,232	10	30	75	-	-	Bladsild for 500
Finnø	12	690	2,720	181	5	12	30	45	72	
Aardal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Brisling for 900
Hjelmeland	4	150	2,000	133	-	-	200	125	200	
Høle	?	100	-	-	-	-	-	425	765	Brisling for 3000
Sand	-	-	-	-	1	8	12	750	1,050	
Vigedal	?	600	-	-	-	-	80	285	400	
Skudesnæs	-	-	24,123	1,608	24	71	2,920	728	1,315	Hellefisk for 363
Tilsammen	?	3,266	100,971	6,140	97	325	11,350	2,904	4,645	4,763
For Amtet tilsammen	?	16,266	233,391	16,466	252	908	40,490	7,617	10,738	4,763

Kvantum af opfisket Sommersild er for Avaldsnæs opgivet til 173 Tdr., for Hjelmeland til 50 Tdr. og for Vigedal til 200 Tdr. — Kvantum af opfisket Makrel er for Haa og Ogne opgivet til 246,000 Stkr., for Haaland til 12,000 Stkr., for Avaldsnæs til 53,700 Stkr.; for Strand til 4,500 Stkr., for Hjelmeland til 5,000 Stkr., for Sand til 500 Stkr., for Vigedal til 4,000 Stkr. og for Skudesnæs til 100,000 Stkr.

Fra Toldstederne i Amtet er i Aaret 1874, udført:

	Levende Hummer.	Fersk Makrel.	Lax.
	Stkr.	Stkr.	Bpd.
Stavanger	92,850	20,340	1,463
Haugesund	34,850	171,680	239 $\frac{1}{3}$
Skudesnæshavn	50,150	-	-
Egersund	46,881	392,980	10,600
Sogndal	-	347,650	-
Tilsammen	224,731	932,650	12,302 $\frac{1}{3}$

B. Beretning fra Fogden i Jæderens og Dalernes Fogderi om Torskefiskeriet ved Jæderen Vinteren 1874, dateret 22de Juli s. A.

I Haaland er fisket ca. 5,200 Vog, der efter en Pris af 60 β pr. Vog andrager til	2,600 Spd.
Rognen og Tranen anslaaes til ca.	900 -
Fiskeriet har været drevet med 100 Baade og en Besætning af 250 Mand.	
I Hetland er Fisket drevet med 22 Baade og 66 Mand og har Udbyttet været ca.	1,100 -
I Ogne er af 16 Mand med 8 Baade fisket for ca.	400 -
I Klep for ca.	300 -
	Tilsammen 5,300 Spd.

Lensmændenes Indberetninger vedlægges.

C. Beretning fra Skolebestyrer Olsen om Torskefisket ved Karmøens Vestside Vinteren 1874, dateret 9de Juni s. A.

Naar man for et halvt Snes Aar siden hændelsesvis kunde komme til at tale om Vaarsildfiskets mulige Ophør for Karmøens Vedkommende, mødtes man af den store Flerhed dels med Protest mod Muligheden af en saa stor Ulykke og dels med uhyggelige Forudsigelser af en Jammer og Elendighed, som før ikke skulde være hverken hørt eller spurgt. Man stod i Almindelighed i den faste Overbevisning, at Vaarsildfisket var et *conditio sine qua non* for Karmøbeboernes økonomiske Existence. Naar man nu, efterat der er hengaaet 6 Aar, siden Karmøen havde et ordentligt Vaarsildfiske, kaster et Blik paa Forholdene, lader det sig ikke negte, at de, der fra et mere uhildet Standpunkt, selv i de bedste Sildeaar, vovede at nære stærke Tvivl om Berettigelsen af den Vaarsildfisket almindelig tillagte store økonomiske Betydning, have faaet en — jeg kan gjerne sige af begge Parter — uventet stor Seier. Der var nemlig neppe Nogen blandt Tvivlerne engang, som troede, at det vilde gaaet saa godt, som det til Dato har gaaet, efterat Vaarsilden forlod os.

Men paa den anden Side maa det ikke glemmes, at der har aabnet sig adskillige uforudseede Erhvervskilder, uden hvis tildels temmelig rige Bistand ganske vist Vaarsildens Bortgang vilde have efterladt dybere Spor med Hensyn til Karmøens økonomiske Forholde. Ialfald er man ikke berettiget til at tage de nærværende upaaklagelige Forholde alene som et ubetinget Bevis for, at Vaarsildfisket gav intet eller et høist ringe reelt Udbytte. Det bliver derfor ikke destomindre en afgjort Sag, at Fiskets Velsignelser vare i høi Grad overvurderede.

Det ligger naturligvis udenfor nærværende Indberetnings Formaal her nærmere at paapege de forskellige Faktorer: Deltagelse i de nordlandske Fiskerier i temmelig storartet Maalestok, gode Aaringer med en stærk Stigning i Priserne paa Jordbrugets Afkastning, høje Hyrer for vore mange Sømænd, det offentlige Veiarbejde paa Øen, samt det nu flere Aar ved Øens Vestsida faldne Torskefiske, hvilke alle i Forening i stort Møn have lettet Overgangen fra Vaarsildperioden til de nuværende mere nøgterne Forholde.

I Henhold til Hr. Amtmandens Skrivelse af 7de April d. A. skal jeg her blot efter bedste Evne — holdende mig til de Oplysninger, jeg har kunnet erholde — ærbødigt forsøge at give en saavidt muligt udtømmende Fremstilling af Torskefiskerierne ved Karmøen og disses økonomiske Betydning for Befolkningen.

Uagtet denne Indberetning nærmest har til Formaal at omtale det større i Februar og Marts forefaldne Fiske, tror jeg dog det kan have sin Interesse tillige i Almindelighed at berøre det ingenlunde uvæsentlige Torskefiske, der paa Vestsiden af Øen drives hele Høsten og Vinteren fra September til hen i Februar, da det egentlige Skrei- eller Tidningfiske begynder.

De overmaade interessante Bidrag til Torskens Historie, som Stipendiat G. O. Sars har meddelt i sine Indberetninger til Departementet, finde i alle Henseender deres Stadfæstelse ogsaa for dette Fiskedistrikts Vedkommende. Efter udover Sommeren at have frodset i forskelligt Slags Aate, og da navnlig i de ogsaa her forekommende talrige Krebsarter, samler der sig ude paa Grunden — især ved Urter — udover Høsten en hel Mængde Torsk i høist forskellige Aldersstadier, rimeligvis for der, som af Sars paapeget i sin Indberetning for 1870, at søge den nu tilvante Føde af Crustaciernes Myriader, der have Tilhold paa og ved disse Grunde. Det nytter ikke i denne Tid at byde Torsken andet Agn end af Krabber — her kaldet Høvring —, selv Agn af blodfersk Sild forsmaaes; men er Veiret godt, og er man vel forsynet med Høvring, kan man ofte gjøre vakker Fangst. Saaledes bragtes alene til Kopervig i et Par Godveirsdage i November f. A. flere hundrede Voger Torsk til Nedsaltning og Forsendelse til de større Byer. Denne Torsk er af meget forskellig Størrelse, men altid særdeles fed, fyldig og velmagende. Farven er dels rødlig og dels graa, alt efter Bundens Beskaffenhed. Det røde Farvestof sidder forresten saa løst udenpaa Skindet, at det, efterat Fisken har ligget et Døgn i Lagen, kan vadskes af, og den, der forstaar sig paa at behandle Fisk, vogter sig under Saltningen altid for at lade de røde Rygge komme i Berørelse med den flækkede Fisks Kjødside, for at ikke Farvestoffet skal afsætte sig paa den hvide Fisk og give denne et mindre appetitligt Udseende. Der var i afvigte Høst og Vinter en betydelig Mængde saadan Smaatorsk at faa; men det stadigt oprørte Hav tillod med Undtagelse af nogle faa Dage i Oktober og November ikke Fiskerne at komme paa Søen. Det vil blive interessant at have Opmærksomheden henvendt paa, om Skreien nu begyndte Gydning ved Karmøen skulde medføre nogen mærkbar Forøgelse af den her omtalte Smaatorsk, der for den fattige Strandsidder paa Vestsiden er af ikke uvæsentlig økonomisk Betydning. Det følger forresten af sig selv, at dette Fiske ikke drives af nogen stor Del af Almuen, da det ikke er saa jevnt og stadigt, at det kan lønne sig for de større Jordbrugere. Det lader sig heller ikke vel gjøre at faa nøjagtige Opgaver over det samlede Kvantum, idet Udbyttet, fordelt paa et længere Tidsrum, dels konsumeres af Fiskerne selv og dels efterhvert afsættes til Vignæs, Skudsnæshavn og Kopervig, hvilket sidste Sted i de to sidste Aar har exporteret noget til Christiania i saltet Tilstand.

I Januar indfinder Skreien Forløber, den saakaldte „Plommetorsk“ sig. Denne er af mere jevn Størrelse, men forresten rund, fed og velmagende som den foregaaende Sort. Efter den Theori, Sars opstiller, maa det være voxen, men endnu ikke fuldt udviklet Gydefisk, der paa sin begyndte Vandring ud paa Dybet har gjort en midlertidig Afstikker til Land igjen, dels for at jage efter den foran det egentlige „Sildebjerg“ gaaende Blandsild, som nu indfinder sig, og dels paa sin Udvandring er bleven mødt af de indsigende Skreistimer, som have tvunget den til at gjøre Vendereise. I sidste Halvdel af Januar begyndte man at fange denne Torsk paa Garn eller Liner, forsaavidt man kunde byde den fersk Sild til Agn. Paa Høvring bider nemlig ikke denne Fisk, da den allerede har faaet Smag paa Sild. Udover til langt hen i Februar fiskedes i Vinter saadan Plommetorsk og det i ikke ubetydelige Kvanta, der nedenfor er taget med i det samlede Udbytte. Naturligvis faldt dette Fiske, der ikke havde nogen kompakt Fiskestim at støtte sig til, temmelig ujevnt, og varierede, efter Lensmand Krogs Indberetning, fra 1 til 3 Snese pr. Baad for Natsættet.

I Slutningen af Februar begyndte det egentlige Skrei- eller „Tidningfiske“, der daglig blev rigere til udover Midten af Marts, da det begyndte at aftage, til det ved Paasketider ganske ophørte. Skreien (her kaldet „Tidning“) er i Kvalitet temmelig forskellig fra de ovennævnte Sorter Torsk, da den uagtet større er mager og dertil noget slimet i Fisken, saa at den som fersk eller nysaltet staar langt tilbage for dens yngre Brødre, Smaatorsken og Plommetørsken. Aarsagen hertil er jo meget naturlig og let at finde i den Omstændighed, at den søger til Land for at lege. I Legetiden er som bekjendt al

Fisk mager og om just ikke i nogen sygelig, saa dog i en mindre normal Tilstand. Paa sin lange Reise fra Revet over det paa de almindelige Næringsmidler for Torsken meget fattige Strøg af Havet, der danner den bekjendte Rende mellem Revet og Land, har den ingen Næring fundet, og den er derfor meget slunken ved sin Ankomst til Legepladsen. Aabner man Mavesækken, findes der neppe Spor af ufordøiet Føde, medens man, efterat Gydingen er forbi, gjerne finder Smaasten og Grus indtaget som et Slags Ballast til den nu indtrædende Vandring ud paa Revet igjen. Forsaavidt staar Skreien netop i samme Forhold til Smaatorsken og Plommetorsken som den magre Vaarsild til den fede og delikate Sommersild. Forøvrigt erklærede flere med de nordlandske og finmarkske Torskefiskerier vel bekjendte Mænd, med hvem jeg havde Anledning til at konferere, at den her fiskede Skrei i Et og Alt ligner den nordlandske, hvilket jo ogsaa stadfæstes af Sars, der har fundet vor Revtorsk at være veritabel Skrei. Der er derfor ingen Tvil om, at den, rigtig behandlet som Tørfisk eller Klipfisk, vil kunne afgive en ligesaa god Handelsvare som nogen anden ved Norges Kyster fisket Skrei.

Stimerne, den ene afløsende den anden, kom ind fra Sydvest og stødte under Land omtrent ved Jarstenen, hvorfra de da trak nordover i en Strækning af omtrent 1 Mil op mod Kvalevaag, udbredende sig over en med grov Sand eller Smaasten bedækket jevn Havbund af fra $\frac{1}{4}$ til $\frac{1}{2}$ Mils Bredde og med en Dybde af omkring 40 Favne.

Her fiskedes da i Vinter efter Hr. Lensmand Krogs Indberetning til Amtet af 11te April s. A., af hvilken han efter Anmodning velvillig meddelte mig en Afskrift, for Skudsnæs Præstegjelds Vedkommende 127,500 Stkr. Torsk eller

23,400 Voger, der afsat til 56 β pr. Vog gjør . 10,920 Spd.

Af Rogn beholdtes 212 Tønder à 10 Spd. . . 2,120 -

- Lever 260 - 4 - . . 1,040 -

Tilsammen 14,080 Spd.

Med Hensyn til de her anførte Talstørrelser skal jeg dog tillade mig at gjøre opmærksom paa, at, naar der af 127,500 Stkr. Torsk er beregnet 23,400 Voger, er der ikke regnet fuldt $5\frac{1}{2}$ Stkr. pr. Vog. Dette stemmer ikke med den Erfaring, jeg selv havde i Vinter, idet der i Regelen gik over 6 Stkr. pr. Vog i saltet Tilstand. Derhos har saavel Krog som Overtoldbetjent Lund, der ogsaa velvillig har bistaaet mig med Oplysninger i denne Sag, som rimeligt er, alene holdt sig til den i Skudsnæshavn gjældende Pris, nemlig 56 β pr. Vog, medens der i Akrehavn, Veaavaag og Kopervig neppe nogensinde betaltes mer end 54 β , og tildels blot 52 β pr. Vog. Ligesaa var Prisen paa Rogn efter Hr. Landhandler A. Hansens Opgave til mig af 18de April meget varierende, fra 60 β til 6 Ort pr. Skjepe. Den af Krog opførte Totalsum af Indtægt tør saaledes maaske taale nogen Reduktion. Imidlertid er jeg dog tilbøielig til at antage, at han er temmelig nær det Rigtige, naar Alt medtages. Hovederne, der tørres til Husbrug, ere for det Første ikke tagne med i Krogs Beregning, og som interesseret Jordbruger lægger jeg hertil det værdifulde Gjødningsstof, som Gjællerne og Sloet har afgivet. Med den voxende Sands for Jordbruget spiller dette Affald en ikke uvæsentlig Rolle. Saavidt vides, opgav nuværende Toldinspektør Andersen i sin Indberetning til Amtet for 1871 Bruttoindtægten af hver Fisk til 10 β , og efter denne Beregning, der ialfald holder bedre Stik nu, da Priserne ikke have været lavere, men snarere lidt høiere end i 1871, skulde Udbyttet endog blive en Del større end det af Krog opgivne. Bliver man saaledes staaende ved den af Krog opførte Indtægtssum for Skudsnæs Præstegjæld, falder der paa hvert Baadlag — 180 i Tallet — $78\frac{2}{3}$ Spd. Baadmandskaberne have dels bestaaet af 4, dels af 5 Mand. Regnes gennemsnitlig $4\frac{1}{2}$, skulde der falde 17 Spd. 46 β pr. Mandslod.

Avaldsnæs Præstegjæld har ikke taget nogen væsentlig Del i Torskefisket. Da Hr. Lensmand Sigveland ikke har været at formaa til i Henhold til Hr. Amtmandens Skrivelse til mig af 7de April at meddele mig Opgaver i Lighed med de fra Krog erholdte, har jeg intet Officielt at holde mig til. Imidlertid har jeg gennem Skolelærer Hans Helgeland erholdt nøiagtige Opgaver for Gaardene Sund, Kvalevaag, Yttreland og Kalstø, ligesom jeg selv har indhentet Oplysninger om hvad der blev fisket af Gaardene Skaar, Brække og Eide. Naar disse Gaarde undtages, har Avaldsnæs kun havt ringe Del i Udbyttet. Enkelte Baadlag kom vel i Slutningen af Fisket ud; men Udrustningen var tildels ufuldstændig og Fangsten for de Flestes Vedkommende neppe større end hvad der behøvedes til Husholdningerne for Sommeren.

Fra de ovennævnte Gaarde var der 21 Baadlag ude med en Besætning af 68 Mand. Udbyttet blev 1818 Voger. Antager man, at der forresten i Avaldsnæs er fisket tilsammen 800 Voger, er man vist ikke meget langt fra Sandheden. Det samlede Kvantum for Avaldsnæs skulde saaledes være 2,618 Voger, der efter en Pris af 54 β pr. Vog giver en

Indtægt af	1,178 Spd.
Rogn, efter det af Krog opgivne Forhold 23 Tdr.	230 -
Lever — — — — —	30 - 120 -

Tilsammen 1,528 Spd.

Fra Lensmand Aas har jeg rigtignok ingen Indberetning modtaget; men under en mundtlig Samtale om Sagen, anførte han, hvad der forresten er rimeligt, at Torvestad ikke har deltaget saaledes i dette Fiske, at der kan blive Tale om noget egentligt Udbytte. Forresten haabede han senere at kunne give mig mere bestemte Oplysninger. Naar jeg indsender nærværende Indberetning uden at oppebie disse Oplysninger, ligger Grunden hertil i den antydede Omstændighed, at Deltagelsen fra dette Præstegjeld var endnu mindre end i Avaldsnæs. Det følger forresten af sig selv, at jeg, saasnart Aas's Opgaver arrivere, indsender dem til Hr. Amtmanden som Supplement til nærværende Indberetning.

Gjøres der nu et Sammendrag af ovenanførte Summer, har Torskfiskeriet i afvigte Vinter skaffet Karmøen en Indtægt af 15,608 Spd., en Sum, der vistnok ikke paa langt nær veier op mod Bruttoindtægten af et godt Sildefiske, men som dog er en vakker Skilling, der er erhvervet med langt mindre Resiko, da Redskabstabet forholdsvis er ubetydeligt, og Udrustningen hvad Niste og Klæder angaar falder billigere, idet Fiskerne i Regelen ere hjemme hver Nat.

Saavidt det har været mig muligt, har jeg indhentet Oplysninger om det under selve Fisket eller strax efter afsatte Kvantum, og opgives dette saaledes:

I Skudesnæshavn opkjøbt til Forsendelse til England over Ørkenøerne	3,500 Vog.
af 3 Skøiter for Spekulation paa Østlandet	1,500 -
til Klipping og senere Forsendelse til Østlandet	2,960 -
samt til Hus- og Skibsbrug	600 -
	<hr/>
	Tilsammen 8,560 Vog.
I Kopervig: for Bergen til Klipping	1,600 Vog.
til Forhandling paa Østlandet i saltet Tilstand	2,500 -
til Hus- og Skibsbrug	250 -
	<hr/>
	4,350 -
I Veavaag og Akrehavn er af Fartøier opkjøbt til Forhandling paa Østlandet	5,300 -
	<hr/>
	Tilsammen 18,210 Vog.

En hel Del er naturligvis afsat til Husholdningerne i Vignæs og Haugesund, ligesom de tilstødende Præstegjeld som Tysvær, Nerstrand og Skjold have benyttet Anledningen til at forsyne sig dels med Fisk og dels med Hoveder, de sidste da især opkjøbte af Fattigfolk til omkring $\frac{1}{2}$ β pr. Stk.

Forsaavidt den nu indtraadte Torskfiskeperiode ved Karmøen skulde blive af nogen Varighed, bliver Spørgsmaalet om Fiskens Behandling af overmaade stor Betydning. Om et Punkt i saa Henseende ere alle Sagkyndige allerede enige, og det er, at man her ikke forstaar at flække Fisken saaledes, at den kan afgive Klipfisk af første Kvalitet. Gaar man ud fra det Faktum, at denne Torsk i ingen Henseende staar tilbage for den norlandske Skrei, maatte det være muligt at behandle den saaledes, at den kunde konkurrere med denne paa de store Fiskemarkeder. Men den her anvendte Flækkemaade lægger allerede strax væsentlige Hindringer iveien. Hr. Overtoldbetjent Lund udtaler sig herom i sin Skrivelse til mig i denne Anledning: „Dersom Fiskerne her forstod at behandle Torsken bedre i det Hele taget, navnlig Flækningen, vilde den faa et langt bedre Udseende og finde bedre Marked end nu. De bruge nemlig Kniven nedad og opad, medens Lofotfiskerne bruge Flækkkniven begge Gange ned langs Benet med et helt — ikke for dybt — Snit, hvorefter Benet afhugges ved det saakaldte Gatbor og afrives, med lidt Hjælp af Kniven, nedenfra og opover. Derved bliver Fisken mere hel i Ryggen og faar altsaa under Tørkningen et ganske andet Udseende end nu. Heller ikke ere Fiskerne forsynede med rigtige Flækkknive, som have en eiendommelig Façon. Paa den Maade, hvorpaa man flækker her, skjæres Fisken altsaa langt ind mod Rygfinerne, hvilket har tilfølge, at naar den bliver tør, vil den i Almindelighed revne.“

Imidlertid maatte den rigtige Flækkemaade let kunne lærés, og det er sandsynligt, at der til næste Aar vil indfinde sig Spekulanter fra Bergen, der nok ville have denne Sag for Øie. Derimod kan det muligens blive et større Spørgsmaal om de klimatiske og lokale Forholde forresten tilstede Klipping. Herom ere ialfald endnu Meningerne delte. Man frygter

nemlig for, at Luften her er for raa, paa samme Tid som Varmen allerede i April enkelte Dage kan være for stærk. Jeg har talt med en Skipper, der har flere Aars Erfaring i denne Retning fra Nordland. Han var af den Formening, at det maatte kunne lade sig gjøre at klippe ogsaa her. Man maatte — sagde han — ogsaa i Nordland vogte sig for at have Fisken udover, naar det var stille og varmt Solskin. Han fandt det derhos ikke rimeligt, at Luften skulde være i væsentlig Grad fugtigere her end længere nordpaa f. Ex. paa Søndmøre, hvor man dog klipper sin Fisk. Ialfald maatte man kunne gjøre det samme her som i Nordland, nemlig at tørre længere inde i Fjordene. Den anden Indvending, at man her ikke har passende Tørrepladse, forekommer mig at være af liden Vægt, da vi visselig ikke mangler nøgne Fjeldskrænter langs vore Kyster ogsaa her. Saavel i Skudsnæshavn som i Akrehavn er der iaar gjort Forsøg med Klipping, hvis Resultat dog ikke endnu er afgjort, da Varen, saavidt vides, endnu ikke har været repræsenteret paa de større Fiskemarkeder. Jeg har imidlertid seet den af Landhandler A. Hansen klippede Fisk, der var flækket paa nordlandsk Maade, og den forekom mig at være meget god. Jeg maa dog lægge til, at jeg ikke forstaar mig stort paa at bedømme Varen. Forøvrigt var dette Foraars særligt uheldigt for Klipping, da der i hele April jevnligt faldt Regn.

Hvad de hidtil brugte Redskaber angaar, skriver Krog: „Skade, at endnu intet fra Fiskernes Side er foretaget til Forbedring af de brugelige Fiskeredskaber. De almindeligst benyttede Redskaber have været gamle Garn, forsynede med Flaa istedetfor Glaskavl. En Baad, der paa Sætningen anvendte Glaskavl fangede under hele Fisket mer end det dobbelte Antal Fisk mod de Baade, der brugte Flaa paa Garnene. Linefisket viste sig overalt at være det fordelagtigste; saaledes har en Baad, der udelukkende kun benyttede Liner, gjort den rigeste Fangst, nemlig mellem 50 og 60 Tønder Torsk.“ Den her af Krog udtalte Formening tiltrædes ogsaa af A. Hansen, der anfører: „Garn ere de tjenligste Redskaber i Begyndelsen af Fisket, saalænge Korken (Flaaen) kan holde sig. Benyttede man derimod Glaskavl, vilde Garnene utvivlsomt være de sikreste Redskaber under hele Fisket. Til næste Aar vil ganske vist Glaskavl blive mer almindelig benyttede. Mod Slutningen af Fisket har Liner eller Udlæg vist sig meget fordelagtige, da der var rigelig Tilgang af ferskt Agn.“

Det er forresten meget naturligt, at Linefisket mod Slutningen af Fisket, da Torsken efter Gydningsprocessen bliver meget slugen, viser sig fordelagtigst, men da dette Redskab ganske er afhængigt af ferskt Agn, der ikke altid kan paa-regnes, vilde det være klogt af vore Fiskere at anskaffe tilstrækkelig Udrustning af solide med Glaskavl forsynede Garn.

Da imidlertid Line- og Garnbrug, anvendt om hinanden, lettelig kolliderer til stor Skade baade med Hensyn til Fangst og Redskaber, har jeg spurgt mig for blandt Fiskerne, om der ikke føles Trang til et ordnende Opsyn under Fisket. De Fleste have været af den Formening, at, om det end hidtil har gaaet taalelig godt uden Opsyn, kan det dog snart komme dertil, at det kan blive ønskeligt eller nødvendigt, at et lokalt Opsyn etableres. Det kan nemlig forudsees, at, efterhvert som Troen paa et snart tilbagevendende Vaarsildfiske forsvinder, vil Flere og Flere benytte de ledige Vintermaaneder til Deltagelse i Torskefisket, og da, som ovenfor antydtes, den Grundstrækning, over hvilken Fisket foregaar, er temmelig indskrænket, kan det befrygtes, at en større Ansamling af Fiskere, der uden noget ledende Opsyn benytte forskellige Redskaber og sætte disse om og over hinanden, ganske vilde ødelægge Fisket. Forøvrigt er det en almindelig og ganske vist berettiget Opfatning, at det indskrænkede Rum ikke tillader et større Antal Fiskere end Øens egne Beboere. Jeg har ikke villet undlade at gjøre Hr. Amtmanden opmærksom herpaa, for at der itide kunde træffes Forholdsregler mod et paa Rov drevet Fiske, der muligens kunde ødelægge hele Herligheden. Endnu foreligger der vistnok ikke tilstrækkelig Grund for det Offentlige at skride ind; men jeg er ialfald af den Formening, at det, om Fisket viser nogen Stabilitet, hvortil der er al Udsigt, nok vil blive nødvendigt baade at fastsætte visse Regler for Bedriften og at paase disse Regler overholdte ved et lokalt Opsyn, præsideret af f. Ex. Lensmanden eller en anden dertil af Amtet beskikket Mand paa Stedet. A. Hansen har erklæret sig ganske enig med mig i dette Punkt. Den lille Lovstump om Torskefisket ved Skudsnæs af 1ste August 1821 har nu ingen Anvendelse.

9. Beretning om Fiskerierne i Søndre Bergenhus Amt og om dets Deltagelse i Vaarsildfisket,

(afgivet af Amtmanden og dat. 17de Marts 1875).

Ifølge det kgl. Departements Cirkulære af 12te Marts 1867 afgives herved efter fra Lensmændene modtagne Opgaver samlet Indberetning angaaende afvigte Aars væsentligere Fiskerier for dette Amtsdistrikts Vedkommende.

A. Betræffende **Vaarsildfisket** indeholdes saavidt muligt fuldstændige Oplysninger i vedliggende tabellariske Sammendrag No. 1 og 2, der udvise thinglagsvis og fogderivis det opgivne Antal af de i Fisket deltagende Personer samt det antagelige Bruttoudbytte og Nettofortjeneste eller Tab. Udgifterne ere beregnede i det væsentlige paa samme Maade, som forklaret i Fiskeriindberetningerne herfra for tidligere Aar; kun gjælder det med Hensyn til afvigte Aar, ligesom med Hensyn til de tvende næst foregaaende, dels at sædskillige af Fiskerne ikke vare saa længe fraværende fra deres Hjem, som tidligere sædvanligt, efterdi Fisket slog saa væsentlig feil, dels at deres Forsyning med Redskaber for nogen Del var mindre fuldstændig end tidligere (der maa antages i de senere Aar at være blevet anskaffet forholdsvis kun faa nye Redskaber), hvorfor Udgifterne i disse sidste Aar ere anslaaede tildels væsentlig lavere end for tidligere Aar.

Ifølge anførte Sammendrag skulde Antallet af de i afvigte Aars Vaarsildfiske her fra Amtet deltagende Personer tilnærmelsesvis have udgjort:

	Garnfiskere.	Notfiskere.	Arbejdere ved Sildens Tilvirkning.	Mandskab med sildeførende Fartøier.	Mandskab med Logisfartøier.	Tilsammen.
Nordhordlands Fogderi	577	641	10	8	17	1,253
Søndhordlands do.	249	345	-	-	16	610
Hardanger og Vos do.	6	93	-	32	9	140
Tilsammen	832	1,079	10	40	42	2,003

og Fiskets samlede Bruttoudbytte, ansat i Penge:

For Nordhordlands Fogderies Vedkommende	11,821 Spd.
„ Søndhordlands — —	1,642 -
„ Hardanger og Vos — —	1,632 -
Tilsammen	15,095 Spd.

medens det direkte Tab ifølge samme Opgaver skulde være:

For Nordhordlands Fogderies Vedkommende	6,786 Spd.
„ Søndhordlands — —	4,317 -
„ Hardanger og Vos — —	2,299 -
Tilsammen	13,402 Spd.

Herved er at mærke, at Opgave for Fjelberg Thinglags Vedkommende endnu savnes, men dette ansees temmelig uvæsentligt, da Fjelberg ligesom de øvrige Thinglage af indre Søndhordland næsten ikke mere deltage i Vaarsildfisket.

B. Bruttoudbyttet af Sømmersildfisket (derunder Brislingfisket) i afvigte Aar er, ansat i Penge, opgivet saaledes;

C. No. 9.

Af Nordhordlands Fogderi.

Lindaas Thinglag	2,000 Spd.	
Fane	—	2,000	-
Os	—	5,000	-
Fuse	—	750	-
Sund	—	11,800	-
			<hr/>
			21,550 Spd.

Af Søndhordlands Fogderi.

Tysnæs Thinglag	450 Spd.	
Fitje	—	1,200	-
Finaas	—	570	-
Fjære	—	300	-
			<hr/>
			2,520 -

Af Hardanger og Vos Fogderi.

Ulviks Thinglag	740	-
			<hr/>
		Tilsammen	24,810 Spd.

samt desuden i enkelte andre Thinglage noget ubetydeligt, navnlig af Brisling til Husbrug.

C. Af **Storsild** angives fisket i Nordland af Fiskere fra Os for 5,000 Spd., fra Fuse for 4,000 Spd., fra Sund for 30,000 Spd. og fra Ulvik for 1,200 Spd., tilsammen for 40,200 Spd.

D. **Laxefisket** faldt i afvigte Aar væsentlig ugunstigere ud end i det næst foregaaende. Bruttoudbyttet er, ansat i Penge, opgivet saaledes:

Af Nordhordlands Fogderi.

Hosangers Thinglag	400 Spd.	
Mangers	—	750	-
Hammers	—	800	-
Haus	—	560	-
Os	—	300	-
Fuse	—	70	-
Sund	—	400	-
			<hr/>
			3,280 Spd.

Af Søndhordlands Fogderi.

Fitje Thinglag	500 Spd.	
Finaas	—	165	-
Kvindherred	—	500	-
			<hr/>
			1,165 -

Af Hardanger og Vos Fogderi.

Ulviks Thinglag	900	-
			<hr/>
		Tilsammen	5,345 Spd.

E. Af **Hummer** er i afvigte Aar udskibet til England fra forskellige Udskibningssteder i søndre Bergenhus Amt ialt 48,250 Stkr til omtrentlig Værdi 3,300 Spd. Derhos kan der formentlig antages at være solgt til Bergen i Aarets Løb

Hummer for omkring 2,000 à 3,000 Spd. I min forrige Indberetning yttrede jeg, at Hummerfiskeriet her i Amtet synes at være i stadig Nedadgaende, og at den fangede Hummer forklares Aar for Aar at falde mindre. Saa staar Sagen fremdeles.

F. Af Sei, Længe, Vaartorsk er opgivet fisket i afvigte Aar i Manger for ca. 5,000 Spd. og i Sund for ca. 13,600 Spd., tilsammen for ca. 18,600 Spd.

G. Af Makrel er opgivet fisket i Sund for 230 Spd., i Tysnæs for 125 Spd., i Finaas for 300 Spd. og i Fjære for 2,150 Spd., tilsammen for 2,805 Spd.

Det bemærkes, at Indberetning for Fjelds Thinglags Védkommende savnes, forsaavidt angaar de under litr. b—g omhandlede Fiskerier, hvorfor der antages efter Erfaringen fra næst foregaaende Aar at kunne gjøres et mindre væsentligt Tillæg til det ovenfor anførte samlede Bruttoudbytte af Sommersildfisket og Laxefisket.

Opgaver

over Antallet af de i Vaarsildfisket deltagende Personer samt deres Brutto- og Nettoudbytte eller Tab.

No. 1. Opgave fogderivis over Garn- og Notebrugere samt over deres Udbytte.

G a r n b r u g .												
Distrikter.	Søndre Fiskedistrikt.				Nordre Fiskedistrikt.				Tilsammen.			
	Antal Baade.	Antal Fiskere.	Bruttoudbytte.	Nettofortjeneste + eller Tab ÷	Antal Baade.	Antal Fiskere.	Bruttoudbytte.	Nettofortjeneste + eller Tab ÷	Antal Baade.	Antal Fiskere.	Bruttoudbytte.	Nettofortjeneste + eller Tab ÷
			Spd.	Spd.			-Spd.	Spd.			Spd.	Spd.
Nordhordlands Fogderi.	42	156	180	÷ 1,367	76	421	5,155	÷ 482	118	577	5,335	÷ 1,849
Søndhordlands Fogderi.	65	248	200	÷ 963	-	1	10	÷ 2	65	249	210	÷ 965
Hardanger og Vos Fogderi	2	6	-	÷ 30	-	-	-	-	2	6	-	÷ 30
Tilsammen for Søndre Bergenhus Amt	109	410	380	÷ 2,360	76	422	5,165	÷ 484	185	832	5,545	÷ 2,844
1873	217	901	4,290	÷ 5,578	108	587	9,476	÷ 361	325	1,488	13,766	÷ 5,939
1872		2,495	3,050	÷ 23,389		1,480	11,655	÷ 12,998	887	3,975	14,705	÷ 41,887
1871		3,563	5,323	÷ 48,237		1,471	18,176	÷ 9,352	1,128	5,034	26,499	÷ 57,590

N o t e b r u g .												
Distrikter.	Søndre Fiskedistrikt.				Nordre Fiskedistrikt.				Tilsammen.			
	Antal Notelag.	Antal Fiskere.	Bruttoudbytte.	Nettofortjeneste + eller Tab ÷	Antal Notelag.	Antal Fiskere.	Bruttoudbytte.	Nettofortjeneste + eller Tab ÷	Antal Notelag.	Antal Fiskere.	Bruttoudbytte.	Nettofortjeneste + eller Tab ÷
			Spd.	Spd.			Spd.	Spd.			Spd.	Spd.
Nordhordlands Fogderi.	30	492	3,100	÷ 4,731	8	149	2,916	+ 26	38	641	6,016	÷ 4,705
Søndhordlands Fogderi.	10	331	176	÷ 3,934	-	14	1,076	+ 908	10	345	1,252	÷ 3,026
Hardanger og Vos Fogderi	-	29	232	÷ 290	-	64	600	÷ 808	-	93	832	÷ 1,098
Tilsammen for Søndre Bergenhus Amt	40	852	3,508	÷ 8,955	8	227	4,592	+ 126	48	1,079	8,100	÷ 8,829
1873	38	912	11,557	÷ 1,978	13	362	17,734	+ 10,676	51	1,274	29,291	+ 8,698
1872		2,567	4,660	÷ 30,486		379	7,390	+ 692	99	2,946	12,050	÷ 29,794
1871		3,873	5,162	÷ 47,802		217	4,500	÷ 183	141	4,090	9,662	÷ 47,985

C. No. 9.

No. 2. Opgaver fogderivis over Antallet af Arbeidere ved Sildens Tilvirkning samt over deres Fortjeneste.

Distrikter.	Søndre Fiskedistrikt.			Nordre Fiskedistrikt.			Tilsammen.		
	Antal Arbeidere	Brutto-udbytte.	Netto-fortjeneste +	Antal Arbeidere	Brutto-udbytte.	Netto-fortjeneste +	Antal Arbeidere	Brutto-udbytte.	Netto-fortjeneste +
		Spd.	Spd.		Spd.	Spd.		Spd.	Spd.
Nordhordlands Fogderi.	-	-	-	10	100	+ 70	10	100	+ 70
Søndhordlands Fogderi.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hardanger og Vos Fogderi	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen for Søndre Bergenhus Amt	-	-	-	10	100	+ 70	10	100	+ 70

No. 3. Opgaver fogderivis over Antallet af sildeførende Fartøier samt over deres Besætning og dennes Fortjeneste.

Distrikter.	Søndre Fiskedistrikt.				Nordre Fiskedistrikt.				Tilsammen.			
	Antal Fartøier.	Besætning.	Brutto-udbytte.	Netto-fortjeneste + eller Tab ÷	Antal Fartøier.	Besætning.	Brutto-udbytte.	Netto-fortjeneste + eller Tab ÷	Antal Fartøier.	Besætning.	Brutto-udbytte.	Netto-fortjeneste + eller Tab ÷
			Spd.	Spd.			Spd.	Spd.			Spd.	Spd.
Nordhordlands Fogderi.	3	8	-	÷ 160	-	-	-	-	3	8	-	÷ 160
Søndhordlands Fogderi.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hardanger og Vos Fogderi	1	4	-	÷ 50	7	28	500	÷ 820	8	32	500	÷ 870
Tilsammen for Søndre Bergenhus Amt	4	12	-	÷ 210	7	28	500	÷ 820	11	40	500	÷ 1,030

No. 4. Opgaver fogderivis over Antallet af Logisfartøier samt over deres Besætning og dennes Fortjeneste.

Distrikter.	Søndre Fiskedistrikt.				Nordre Fiskedistrikt.				Tilsammen.			
	Antal Fartøier.	Besætning.	Brutto-udbytte.	Netto-fortjeneste + eller Tab ÷	Antal Fartøier.	Besætning.	Brutto-udbytte.	Netto-fortjeneste + eller Tab ÷	Antal Fartøier.	Besætning.	Brutto-udbytte.	Netto-fortjeneste + eller Tab ÷
			Spd.	Spd.			Spd.	Spd.			Spd.	Spd.
Nordhordlands Fogderi.	9	13	260	÷ 136	3	4	110	÷ 6	12	17	370	÷ 142
Søndhordlands Fogderi.	9	15	150	÷ 320	1	1	30	÷ 6	10	16	180	÷ 326
Hardanger og Vos Fogderi	4	6	60	÷ 216	3	3	240	÷ 85	7	9	300	÷ 301
Tilsammen for Søndre Bergenhus Amt	22	34	470	÷ 672	7	8	380	÷ 97	29	42	850	÷ 769

No. 5. Opgave over Deltagernes Nettoudbytte eller Tab thinglags vis.

Thinglag.	Samlet Netto- fortjeneste + eller Tab ÷	Thinglag.	Samlet Netto- fortjeneste + eller Tab ÷	Thinglag.	Samlet Netto- fortjeneste + eller Tab ÷	Thinglag.	Samlet i Netto- fortjeneste + eller Tab ÷
Hosanger	+ 195	Os	+ 13	Finaas	÷ 1,006	Jondal	÷ 2,079
Lindaas	÷ 466	Fuse	÷ 420	Fjære	-	Vikør	-
Manger	÷ 55	Fjeld	+ 352	Fjeldberg	?	Ullensvang	÷ 120
Hammer	+ 174	Sund	÷ 5,685	Etne	÷ 1,760	Røldal	-
Haus	÷ 126	Tysnæs	÷ 55	Skonevig	÷ 1,908	Ulvik	÷ 100
Fane	÷ 412	Fitje	÷ 478	Kvindherred . . .	+ 900	Vossestranden . .	-
Aarstad	÷ 30	Stordøen	-	Strandebarm . . .	÷ 10	Vangen	-
						Evanger	-

*) Denne Tabel er udarbejdet i det statistiske Kontor.

10. Beretninger om Fiskerierne i Nordre Bergenhus Amt, Vaarsildfisket undtaget,

(afgivne af Fogderne samt af Lensmændene i Bremanger og Askevold).

Under 25de Januar 1875 indberetter Fogden i Sogn om Fisket i dette Fogderi:

„Efter indløbne Beretninger kan Udbyttet af Fiskerierne i dette Fogderi i Aaret 1874 antages at have været:

Af Sommersild omtrent 2,500 Tønder til en Pris af 6,000 Spd.

- Brisling og smaa Sommersild 1,500 Tdr. til . . 1,500 -
- Blandsild eller Nysild 1,050 Tdr. 2,000 -
- Lax antagelig for 6,000 -

foruden hvad der har været fisket af Kveite, Lange, Brosme og lignende almindelige Fiskearter til Husbrug og tildels tilvirket til Salg, men hvis Værdi jeg af Mangel paa Indberetning derom ikke kan bringe til noget endog tilnærmelsesvist Anslag. Af Fiskerne har været ført Klage over at Fiskeriet har i afvigte Aar været hindret af Storm og Uveir og derfor er blevet mindre end sædvanligt. Sildefiskeriet, som ogsaa har givet under Middelsudbytte, har hovedsagelig været drevet i Utværs Thinglag, samt tildels i Hyllestads og Gulens, og Brisling er for den største Del fanget i Koupanger Sogn. At Laxefiskeriet, som drives gennem det hele Distrikt fra Kysten gennem Sognefjorden til og i de større Elve i Lærdal og Aurland, har givet mindre Udbytte i indeværende end i forrige Aar, har maaske sin Aarsag i et mindre gunstigt Fiskeveir.“

Under 13de Mai 1875 meddeler Fogden i Sønd- og Nordfjord om Fiskerierne i hans Fogderi følgende:

„Udbyttet af forrige Aars Fiskeribedrift her i Fogderiet kan efter de fra Lensmændene indkomne Indberetninger omtrent ansættes som følger:

1. Vaartorskfisket, som er at anse for det vigtigste, dreves fornemmelig i Bremanger og Selø, hovedsagelig med Garnbrug, men ogsaa for en Del med Line og Snøre, hvori dog Almuen endnu kun har liden Kyndighed. I Bremanger antages saaledes at være opfisket ca. 800,000 Stykker, i Selø ca. 600,000 og i Davik ca. 69,000, tilsammen 1,469,000

Stykker Torsk, der anslaaet til en Værdi af 12 β pr. Stk. i rund Tilstand giver et Udbytte af . . . 146,900 Spd. „ β
 hvoraf er opgivet at være kommen Bremanger Herreds Indvaanere tilgode ca. 20,000 Spd., og Daviks
 Almue ca. 11,000 Spd.; den øvrige fiskende Almue var, foruden fra Selø, fornemmelig fra Kinn, Askevold,
 Holmedal, Førde, Eid og Evindvik. Uagtet Veiret under Fisket i længere Tid var stormfuldt og ustadigt
 og Udrustningen ikke saa fuldstændig, som dette Fiske synes at paakræve, maa dog Udbyttet siges at
 have været særdeles godt.

2. Af Sommersild blev fisket i Bremanger ca. 100 Tdr., i Eid 2,000 Tdr., i Davik 3,400
 Tdr., i Selø 4,000 Tdr., i Askevold 18,000 Tdr., i Yttre Dale 7,150 Tdr. og i Kinn 4,000 Tdr., tilsam-
 men 38,550 Tdr., hvis Pris paa Grund af Varens høist forskjellige Kvalitet har varieret fra 96 β lige
 op til 5 Spd. pr. Td. Sættes Gjennemsniitsprisen til 2 Spd. pr. Td. fremkommer et Udbytte af . . . 77,100 - „ -

I Gloppens Herred antages fisket ca. 500 Tdr. Smaasild til Husbrug.

3. Hummerfisket slog daarlig til, idet der i Bremanger kun fiskedes 1,000 Stkr., i Selø
 6,000 Stkr., i Askevold 7,000 Stkr. og i Kinn 2,000 Stkr., tilsammen 16,000 Stkr.; til en Pris af 10
 β pr. Stk., udgjør Værdien heraf 1,333 - 40 -

Til Sammenligning kan anføres, at der i Bremanger, Askevold og Selø fangedes ca. 40,000
 Stkr. Hummer i 1873.

4. Laxefisket. I Eid antages at være fanget Lax for 450 Spd.
 i Selø og Kinn for 1,800 -
 og i Askevold for 1,200 -
 3,400 - „ -

Herved maa imidlertid bemærkes, at man savner Opgave fra flere af de Distrikter, hvori Laxefiskeri foregaar.
 Dette Fiske bortleies somoftest til Folk udenfor Distriktet mod Andel i Udbyttet.

Jeg vedlægger de indkomne og foran paaberaabte Indberetninger fra Lensmænd.“

Om ovennævnte Vaartorskfiske i Bremanger meddeler Lensmanden i en Indberetning af 2den Januar
 1875 følgende:

„Det er uden Tvivl, at her var en stor Torskemasse under Land ved Oldervæggen og Torskefisket gav ogsaa et
 godt Udbytte, uagtet Veiret saavel i Februar som Marts var meget ustadigt og stormende.

I Fisket, der begyndte i Midten af Februar og varede til Udgangen af Marts Maaned, deltog omkring 350 Garnbaade,
 hver med 6 à 7 Mands Besætning. I Begyndelsen af Marts samledes endel Snørebaade og i Midten af Maaneden antager
 jeg, der var samlet omkring 100 Stykker, men da Snørefisket kun dreves paa Færinges og Særringsbaade med 2 og 3 Mands
 Besætning og Almuen endnu er uvant til dette Slags Fiske, blev det af disse opfiskede Kvantum ikke synderlig stort.

Fra Bremanger deltog i Fisket omkring 60 Baade og Resten var fra Daviks, Kinns, Førde, Askevold, Holmedal og
 Evindvigs Herreder. 4 Baadlag hørte hjemme paa Lister. Almuen er endnu lidet vant til dette Fiske og var derfor, især
 hvad den fremmede Almue angik, daarlig udrustet. 3 à 4 Garn pr. Mand var det almindelige. Herfra Distriktet var man
 bedre udrustet, da man i Almindelighed havde fra 5 til 7 Garn pr. Mand, ligesom man her ogsaa nu meget bruger Glaskavl
 istedenfor Trækavl til Flot, men selv denne Udrustning er forliden i et saa langvarigt Fiske og gjør at man ikke driver Fisket
 som f. Ex. paa Søndmør, hvor man til en Udrustning egner 20 Garn pr. Mand.

Jeg tror ikke at tage meget fejl, naar jeg anslaaer det opfiskede Kvantum til 800,000 Stykker Torsk, det gjen-
 nemsnitlige Udbytte pr. Garnbaad til 2,000 Stkr. og at Bremanger Herred for sin Del indtog af Fisket for 20,000 Spd.

Den fremmede Almue solgte sin Fisk rund (usløjet) til Opkøbere, hvorimod Distriktets Beboere virkede hvad de
 fiskede til Kjøbmandsvare. Gjennemsniitsprisen paa fersk Torsk var 12 à 12½ β pr. Stk. Garntabet var ikke ubetydeligt.

Torskehovederne bleve kjøbte og dels saltede til Menneskeføde, dels tørrede for Guanofabriker.“

I en senere Indberetning af 25de Januar 1875 anfører Lensmanden i Bremanger om samme Fiske:

„Af Distriktets Beboere opfiskedes omtrent 180,000 Stkr. Torsk, hvoraf omkring 30,000 Stkr. solgtes rund til
 Opkøbere medens 150,000 Stkr. af Fiskerne selv virkedes til Klipfisk og afsattes som saadan i Bergen. Paa 1 Vog Klipfisk
 gik gjennemsnitlig 16 Stkr. Torsk og opnaaedes der 1 Spd. 36 β pr. Vog.

1,000 Fisk gav omtrent 2 Tønder Rogn og 3 Tønder Lever. Rognen solgtes efter endt Fiske til Opkøbere til
 Gjennemsniitspris 7½ Spd. Leveren virkes til Brun- & Blanktran og omsættes i Bergen samtidig med Klipfisken.

Jeg antager at Bremanger Herreds Udbytte af Fisket maa beregnes saaledes:

30,000 Stkr. Torsk solgt rund à $12\frac{1}{2}$ β	3,125 Spd. „ β
150,000 — virket til Klipfisk og som gav 9,375 Voger à 1 Spd. 36 β	12,187 - 60 -
300 Tdr. Rogn à $7\frac{1}{2}$ Spd.	2,250 - „ -
450 — Lever, gav 250 Tdr. Tran à 10 Spd. pr. Td.	2,500 - „ -
	Tilsammen 20,062 Spd. 60 β

Det bemærkes at jeg i min Indberetning af 2den d. M. har ansat Udbyttet med et rundt Tal til 20,000 Spd.“

Om Vaartorskfisket i Selø foreligger ingen nærmere Meddelelse fra Lensmanden end hvad der allerede er oplyst i Fogdens ovenfor indtagne Beretning.

Om ovennævnte Sommersildfiske i Askevold meddeler Lensmanden sammesteds under 10de Januar 1875:

„Sommersildfisket har i det forløbne Aar været usædvanligt rigt. Det opfiskede Kvantum kan, efter hvad der er mig meddelt, ikke ansættes til mindre end 18,000 Tønder. Heraf er dog en betydelig Del, antagelig en Trediedel, opfisket af ikke her hjemmehørende Notlag. Kvaliteten var mindre god, forsaavidt at Sorterne i Almindelighed faldt smaa. Prisen var derfor lav og naaede gjennemsnitlig neppe over 1 Spd. 24 β .

I det Hele taget regner man Udbyttet af dette Aars Fiskerier for godt.

Det maa dog bemærkes, at Slitagen paa Nøterne har været ualmindelig stor, især fordi Silden faldt saa smaa, at endel af den satte sig fast og raadnede paa Nøterne medens disse stode i Søen. Hertil kommer ogsaa at mange Gaardbrugere for Sommersildens Skyld forsømte eller udsatte altforlænge med Indhøstningen paa sine Gaarde og derved lider Tab.

Jeg tror derfor at det virkelige Udbyttet af Sommersildfisket er lidet i Forhold til den anvendte Tid og Omkostninger.“

11. Beretning om Fiskerierne i Romsdals Amt, Vaarsildfisket undtaget, samt angaaende Bankfiskeriet om Sommeren,

(afgivne af Opsynschefen ved Vaartorskfisket og af Fogderne).

1. Opsynschefens Beretning om Vaartorskfisket, dat. 28de Juni 1874.

Som Fører af Dampskibet Hansteen paa dettes Expedition til Søndmøre under dette Aars Vaartorskfiske tillader jeg mig herved at indberette til det ærede Departement Følgende:

Under mit Ophold ved Vaarsildfiskeopsynet overtoges midlertidig Førerposten paa Dampskibet af Underofficier Torgersen, der af den geografiske Opmaaling modtog dette i Christiania den 26de Februar. Den 27de afgik han fra Christiania og ankom den 4de Marts til Aalesund, hvor han stillede sig til Opsynschef Gades Disposition.

Først den 9de Marts forlod jeg Vaarsilddistriktet og ankom den 11te til Sandshavn, hvor jeg samme Dag overtog Dampskibet og stillede mig ifølge Departementets Skrivelse under Opsynschefens Ordre, indtil jeg ved hans Afreise fra Søndmøre ved Midten af Maaneden overtog Funktionerne der. Under Opholdet paa Søndmøre var Dampskibet ialt 8 Gange paa Bankerne, 4 Gange ved Øerne udenfor Aalesundsudløbet samt Nordøerne og en Søndag benyttedes for at afgaa til Amtmanden i Molde. Den 2den April forlod jeg ifølge Departementets Ordre Aalesund, og ankom den 7de til Christiania, hvor Fartøiet, efterat være rengjort og Mandskabet afklareret, tilbageleveredes den geografiske Opmaaling den 11te.

Angaaende Vaartorskfisket tillader jeg mig at indberette Følgende:

Allerede i den sidste Halvdel af Januar Maaned begyndte den paa Øerne udenfor Søndmøre hjemmehørende Almue at forsøge Torskfisket, men uden at det gav synderligt Udbytte paa Grund af det ualmindelig urolige Veir. Den fremmede Almue — Fjordalmuen og Leiefolkene — indfandt sig som sædvanlig omkring Kyndelsmesse paa de forskjelige Fiskevær.

Som de foregaaende Aar søgte iaar ogsaa Torsken i Begyndelsen af Februar indover Bankerne; da Veiret imidlertid stadig holdt sig stormende og uroligt, kunde Fisket endnu ikke tage sin Begyndelse for fuldt Alvor. Hvor der var

Anledning til at gjøre Forsøg under disse ugunstige Omstændigheder, viste der sig imidlertid at være megen Fisk, da Fangsten var meget god og Fisken rognrig. Først henimod Midten af Maaneden blev Veiret gunstigt for Fiskeriet og kan man sige, at det tog sin Begyndelse den 12te, dog noget tidligere for de saakaldte Nordørs (Harhams Thinglag) Vedkommende. Det gunstige Veir holdt sig nu med korte Afbrydelser lige til henimod Slutningen af Maaneden, saa der stadig var Søveir. Fisket, der trak sig nærmere under Land til henimod $\frac{1}{2}$ Mil af Godø, foregik nu over hele Hjembanken, paa begge Sider af Bred-sundsdybet og faldt meget godt og jevnt især for Snørers og Liners Vedkommende, Garnfisket var derimod mere ujevnt. Fisket faldt bedst for Nordørernes Vedkommende og mindre godt for Søndre Søndmøre. I de sidste Dage af Februar indtraf atter ugunstigt Veir, hvorved Fisket afbrødes for længere Tid. De enkelte nogenlunde rimelige Dage, som indtraf i denne Tid, benyttedes kun af faa Baade til at forsøge at komme ud paa Havet uden at disse imidlertid gjorde synderlig Fangst. Udroningen var nu ogsaa bleven længere, idet Fisket som sædvanlig trak sig længere udover og nordover og væsentlig holdt sig omkring Stordybet. Først den 11te Marts havde Veiret bedaget sig, saa at et større Antal Baade roede ud. Fangsten var imidlertid kun ubetydelig og tildels søstaaen, da de fleste Redskaber havde staaet ude lige siden Uveiret begyndte og saaledes vare meget sammenvasede og uklare. Snekv hindrede imidlertid Almuen tildels ogsaa den Dag. Den paafølgende Dags Udbytte var ogsaa ringe, da Almuen fremdeles søgte at klare sine udestaaende Redskaber. Nogen videre Fiskemasse synes heller ikke da at have været tilstede, at dømme efter det ligeledes ringe Udbytte for Snørernes Vedkommende.

Da Uveiret atter indtraf den 14de, begyndte derfor flere Fiskere at opgive Haabet om noget videre Fiske for iaar. De ugunstige Omstændigheder vedvarede nu dels med Storm og dels med Regntykke og Snekv til den 18de; kun enkelte Baade vovede sig ud paa Havet, men vare som oftest nødsagede til at vende om igjen, inden de endnu havde naaet frem til sine Redskaber. Udroningen var ogsaa meget lang, da Fisken nu saagodtsom udelukkende holdt sig udenfor Stordybet. Fra 18de til 22de faldt flere Søveirdage og alle Baade vare ude; Fisket blev imidlertid overalt aldeles hindret paa Grund af en usædvanlig stærk Strømsætning, saa intet Redskab var at se, alt sattes aldeles under af Strømmen og ingen Redskaber kunde saaledes trækkes. Udbyttet for Snørefiskernes Vedkommende var ogsaa kun ringe, da Strømmen ligeledes hindrede disse.

Fisken trak sig nu længere og længere udover saa Baadene maatte søge den 1 à 2 Mil ud paa Mehotten. I Ugen fra 22de holdt Uveiret ved hele Tiden, saa der ingensomhelst Anledning var til at komme ud paa Havet. Forsøg blev derfor gjort nær under Land; der viste sig ogsaa at være noget Fisk og den syntes at staa helt inde paa grundt Vand. Nogen betydelig Mængde var der imidlertid ikke, saa kun et forholdsvis lidet Antal Baade benyttede sig deraf og Udbyttet var saaledes lidet. Ved Forsøg inde i Fjordene gjordes ogsaa nogen Fangst og da Fisken flere Dage viste sig i Borgundfjorden, begyndte man at nærre Haab om, at Fisket der vilde slaa til; allerede 23de og 24de fiskedes der noget, men kun faa Baade vare tilstede; Almuen begyndte imidlertid at strømme til og den 25de fiskedes ret godt af ca. 200 Baade. Borgundfisket fortsattes nu jevnt godt, enkelte Dage endog særdeles godt, lige til Paasken og kom en større Del af Almuen tilgode, da alle Slags Baade kunde deltage i det.

Allerede den 27de sluttede flere Baade fra Öerne omkring Aalesund med Havfisket og begav sig til sine Hjemsteder; mange ventede kun med at bryde op for om muligt at finde deres endnu tilbagestaaende Redskaber.

Den 30te var der godt Søveir, saa antagelig alle Redskaber, der kunde findes, bleve trukne.

Fra den Dag kan man regne at Baadfisket paa Havet sluttedes, da den fremmede Almue og Leiefolkene begave sig til sine Hjemsteder. Den 31te var der ogsaa godt Søveir; men ingen Baade saaes da paa Havet.

Paa Søndre Søndmøre var Almuen allerede brudt op flere Dage tidligere.

Med Hensyn til Skøitefisket, saa har dette iaar heller ikke i Fiskets almindelige Tid været synderlig betydeligt, væsentlig paa Grund af det stormende Veir, tildels ogsaa paa Grund af den stadige Mangel paa fersk Agnsild. Lige til Slutningen af Marts Maaned var saaledes deres Fangst temmelig ringe; da fik de imidlertid nogle heldige Fangst dage, som ophjalp det tidligere mislige Udbytte. Da Skøiterne kom ind til Aalesund strax før Paasken, havde de alle særdeles god Fangst. Paa Grund heraf fortsatte de ogsaa efter Paasken og gjorde flere tildels gode Ture, indtil de omkring den 25de April sluttede med Vaartorskfisket.

I Fisket deltog ogsaa det franske Fiskefartøi „Le Charles“ fra Fécamp. Dets Udbytte var imidlertid meget lidet ca. 1,200 Stkr. Fisk, dels paa Grund af at det kom sent frem, først henimod Midten af Marts Maaned, og dels paa Grund af at det kun benyttede Snører og ikke som de øvrige Skøiter vare forsynede med Liner.

Fisken saltede de selv ombord.

Et dansk Fiskefartøi indfandt sig ogsaa i Aalesund i den Hensigt at deltage i Vaartorskfiskeriet, imidlertid blev dette strax ombestemt; Fartøiet skulde nemlig istedet gaa med en Ladning Salt til Færøerne.

32 Skøiter deltog iaaar i Torskfisket; af disse vare 11 norske og 21 svenske. Af de 11 norske var der en Lodsskøite med en Besætning af 3 Mand, der ved Siden af deres Lodsbedrift leilighedsvis drev Fiskeri; de øvrige havde en Besætning af tilsammen 95 Mand; af disse var et mindre Antal Svensker.

De 21 svenske Skøiter havde tilsammen en Besætning af 204 Mand. Skøitefiskets samlede Udbytte var iaaar ca. 174,000 Stkr., hvoraf falder ca. 36,700 paa de norske Skøiter, Resten paa de svenske. Gjennemsnitsudbyttet paa de norske Skøiter var ca. 3,300 Stkr. og paa de svenske ca. 6,500 Stkr. Ligesom tidligere faldt saaledes ogsaa iaaar det største Udbytte paa de svenske Skøiter, hvoraf den heldigste fik over 10,000 Stkr., medens den heldigste norske Skøite kun fik ca. 7,000 Stkr. Samtlige Skøiter have drevet Fiskeriet nordenfor Bredsundsdybet og udenfor Territorialgrændselinien, naar undtages den nævnte Lodsskøite, der fiskede saavel udenfor som indenfor denne Linie.

Med Hensyn til Fiskemassen saa synes denne iaaar at have været mindre end sædvanlig og tillige mindre jevn især paa Bankerne udenfor Søndre Søndmøre; efter Slutningen af Februar antages saaledes ingen ny Færd at være kommen ind; maaske har Uveiret, som da begyndte og som vedvarede i længere Tid, oprørt Havet saa stærkt, saa Fisken er blevet hindret under dens Indsig. Aarsagen til at den var mindre jevnt fordelt antoges imidlertid af mange Fiskere at kunne tilskrives de Masser af Smaasild, som da fandtes i Vandet og hvorefter Fisken jagede og følgelig blev spredt omkring.

Hvad Fiskens Kvalitet angaar, saa var mange af den Formening, at den var magrere end sædvanlig; hertil maa imidlertid bemærkes, at det forrige Aars Fisk var ualmindelig fed, saaat i Sammenligning med den Fisken iaaar var magrere, men at der i det Hele taget skulde være en Tilbagegang med Hensyn til dens Kvalitet iaaar synes ikke at fremgaa af erfarne Fiskeres Udtalelser derom. Gjennemsnitlig gik der iaaar 400—500 Stkr. Garnfisk paa 1 Tønde Lever og ca. 400 Stkr. paa 1 Tønde Rogn. For Snøre- og Line-Fisk var Forholdet naturligvis mindre gunstigt.

Ifølge tidligere Opgave har jeg opgivet det opfiskede Kvantum til ca. 2,300,000; efter senere Oplysninger har jeg imidlertid erfaret at dette Kvantum er for lavt ansat. Hertil kommer et ikke ubetydeligt Udbytte, som faldt ved det saakaldte Efterfiske — Fisket som faldt efter Paaskehelgen og som blev drevet af Hjemmealmuen lige til henimod Slutningen af April Maaned. Udbyttet af Vaartorskfisket for iaaar kan antagelig sættes til henimod 3,000,000 Stkr., heri indbefattet det før nævnte Udbytte for Skøiternes Vedkommende, hvilket giver ca. 180,000 Voger Klipfisk. Med Hensyn til Udbyttet af Lever og Rogn kan dette antagelig sættes til ca. 6,000 Tønder Lever og 5,000 Tønder Rogn.

Paa Grund af det ualmindelig stormende Veir, som i saa lang Tid herskede og tillige paa Grund af den særdeles stærke Strøm, har Redskabstabet iaaar været usædvanligt stort; mange Fiskere vilde endog paastaa at det neppe i Mands Minde har været saa stort.

Af Forlis indtraf iaaar under selve Fiskebedriften to, det ene ude paa Fiskepladsen, hvorved 1 Mand blev borte, det andet under Indroning og hvorved 7 Mand forulykkedes.

Med Hensyn til de fremmede Skøitefiskeres Overholdelse af ikke at fiske indenfor Territorialgrændselinien skal jeg tillade mig at oplyse om, at den svenske Skøite „Tvende Familier“ den 31te Marts blev antruffen, idet den drev Fiskeri indenfor Linien. Efterat have gjort ham opmærksom herpaa samt saavidt mulig undersøgt om, hvorvidt han var vidende om han fiskede indenfor Linien eller ikke, bortvistest han til udenfor denne. Jeg er temmelig overbevist om, at han vidste han fiskede indenfor, da han nemlig paa Forespørgsel angaaende en i Nærheden af ham liggende Linedobbel (Mærke paa hvor en Line er udsat), først opgav at denne ikke tilhørte ham, men bagefter, da jeg lod Linen trække fra Dampskibet, tilstod at den tilhørte ham. Med til med nogenlunde Sikkerhed at sige sig udenfor eller indenfor Grændselinien havde han god Greie paa.

2. Beretning om Vaartorskfisket i Søndmøre Fogderi,

(afgivet af Fogden og dat. 29de Juni 1874).

Fiskeriet paabegyndtes til sædvanlig Tid i Begyndelsen af Februar Maaned og dreves, omend i de første Uger noget hindret ved stormende Veir, dog i det Hele taget meget heldig i Februar Maaned og en Del af Marts. Senere hindredes det af stormende Veir og afsluttedes tidligere end sædvanligt.

Paa de ydre Banker fiskedes i Aar mindre end Tilfældet i Almindelighed har været, og den væsentligste Fangst foregik derfor paa de indre, tildels ogsaa længere ind end sædvanligt. I det Hele har Fiskeriet fundet Sted indenfor den ved Resolution af 1869 bestemte Territorialgrændse.

Der har efter alle Indberetninger været store Masser af Fisk tilstede, og det tør ikke være tvivlsomt, at en meget betydelig Fangst vilde være faldet, dersom Veiret havde været gunstigt.

I Fiskeriet deltog:

Fra Borgunds Præstegjeld	421	Baade med	2,787	Mands Besætning.
- Harhams	—	365	—	2,632
- Ulfstens	—	108	—	710
- Vanelvens	—	66	—	373
- Herø	—	202	—	1,324
- Sande	—	102	—	698
<hr/>				
Tilsammen	1,264	Baade med	8,524	Mands Besætning.

Af nævnte Baade ere omtrent 900 tiaarede med 7 à 8 Mands Besætning, Resten mindre. Som sædvanligt er Antallet af mindre Baade ulige større i Herø, Sande, Vanelven og Ulfsten end i de nordligere Præstegjeld.

Fiskeriet er drevet væsentligst ved Distriktets egne Indvaanere, dog deltog som ogsaa i tidligere Tider endel Romsdøler, ligesom der i Herø og Sande dreves Torskefiskeri af en Del Uden-Distrikts Fiskere, (100 Baade med 400 Mands Besætning), der egentligen vare udrustede til Vaarsildefangst; men som da denne slog feil, deltog i Vaartorskefisket.

Af Redskaber have været benyttede de sædvanlige Garn, Snøre og Liner. Antageligen er Snøre og Liner udelukkende blevet benyttet af omkring 500 Baade, medens Resten har været forsynet med Garn. Specielt kan oplyses at der i Borgund er benyttet 20,400 Garn, i Harham 22,450.

Det direkte Tab af Baade og Redskaber angives saaledes:

For Harham 2 Baade	180	Spd.
Torskegarn med Tilbehør	5,600	-
	<hr/>	5,780 Spd.
- Borgund 1 Baad	70	Spd.
Garn	750	-
	<hr/>	820 -
- Ulfsten, Redskaber	1,023	-
	<hr/>	7,623 Spd.

For de øvrige Distrikters Vedkommende er specielle Opgaver over Redskabstab ikke erholdt, men man tager neppe feil ved i det Hele at ansætte dette til mindst 10,000 Spd. Redskabstabet er saaledes mindre end forrige Aar, hvilket har sin Forklaring deri, at Fisket varede en kortere Tid og under dette jævnlig var afbrudt af Stormveir, der hindrede Udsætningen af Garn.

Som Aarsag til Tab anføres af:

1. Lensmanden i Borgund:
„Det stedfundne Tab af Redskaber kan for en væsentlig Del tilskrives stormende Veir og Søgang, men det kan ikke negtes, at Bankskøiterne ved sin Ankring foranledige adskillig Skade.“
2. Lensmanden i Ulfsten:
„Det stedfundne Redskabstab hidrører hovedsageligt fra stormende og ustadigt Veir, dog er nok ogsaa i Aar endel Redskaber gaaet tabt ved Forvikling med Redskaber tilhørende Bankfiskeskøiter og ved disses Ankring.“
3. Lensmanden i Herø:
„Af Herøboerne er ført Klage over uvorren Behandling af deres Garnbrug af Skøitefiskerne og vistnok med Grund. Kan Skøitefiskerne ikke blive staggede eller hindrede fra at udøve en sliig Skade paa Indvaanernes Garnbrug, som det hvorpaa Klagerne gaar ud, vil det blive vanskeligt at drive Garnbrug for Fremtiden udenfor Stordyb.“

Udbyttet af Fiskeriet opgives:

I Harham til	681,400	Stykker Torsk,
- Borgund -	673,600	—
- Ulfsten -	129,130	—
- Herø -	235,150	—
- Sande -	209,800	—
- Vanelven -	31,240	—
	<hr/>	
	1,960,320	Stykker Torsk.
Hertil kommer Fiskeriet i Borgundfjorden		
med ca.	250,000	—
	<hr/>	
Tilsammen	2,210,320	Stykker Torsk,

saaat det samlede Fiske skal udgjøre omtrent $2\frac{1}{4}$ Million, altsaa $\frac{3}{4}$ Million mindre end i forrige Aar. Opgaverne ere forresten vistnok i Aar som sædvanligt noget for lave.

Fiskeriets Udbytte kan, naar Hensyn alene tages til det opfiskede Kvantum, ikke betragtes jevngodt med et Mid-delsaar; men de høie Fiskepriser tillader dog at betragte det som et saadant.

Der er i Almindelighed udvundet ca. 7 Vog Klipfisk af 100 Torsk, 1 Tønde Lever af 400 og 1 Tønde Rogn af 500 Torsk. Beregnet herefter stiller Udbyttet sig saaledes:

157,500 Vog Klipfisk à 1 Spd. 3 Ort	252,000	Spd.
5,625 Tønder Lever à 9 Spd.	50,625	-
4,500 — Rogn à 12 -	54,000	-
Samt Hoveder og Rygge, der indkøbes og virkes til Fiskeguano,		
à 60 β pr. 100 ca.	5,000	-
	<hr/>	
Tilsammen	361,625	Spd.

hvilket giver et Gjennemsnitsudbytte pr. Fisker af 43 Spd., eller fordelt på omtrent 2 Maaneder, 86 β pr. Dag.

Det følger forresten af sig selv, at saadant Udbytte ikke har været jevnt fordelt. Dels er Fangsten faldet ujevnt, dels er der i Borgund, Harham og Ulfsten fisket ulige bedre end i de sydligere Distrikter, og dels er der altid Forskjel paa den, som holder Baad ude, og Rorskarle. Disse Sidste angives at være betalte med 24 à 27 Spd.

Ved Opgjøret af Udhytte maa derhos tages i Betragtning Tab og Slitage af Redskaber.

Det kan med Hensyn til Fiskeriets Netto udbytte i et af de bedste Distrikter være oplysende, at i Borgund, hvor

Indtægten af Distriktets egne Indvaanere angives at udgjøre	46,495	Spd.,
maa frarøgnes for disses Vedkommende:		
Tab paa Redskab	820	Spd.
Leie af Rorskarle (705 à 24 Spd.)	16,920	-
Slitage af Redskab	12,772	-
	<hr/>	
	30,512	-
	<hr/>	
Netto	15,983	Spd.

Gaar man ud fra, hvad jeg antager tilnærmelsesvis er rigtigt, at der af Borgunds Indvaanere holdes ude omkring 200 Baade med 1,300 Mands Besætning, og derfra trækkes 700 leiede Rorskarle, hvis Betaling ovenfor er bragt i Afslag, bliver der tilbage for ca. 600 Mand en Gjennemsnitssum af $26\frac{1}{2}$ Spd., hvilket, selv uden Hensyn til Renter af den i Baad og Redskab hvilende Kapital, giver mindre end 60 β pr. Dag. Herved er rigtignok ikke taget Hensyn til Fiskeriet i Borgundfjord; men i det Store taget er det kun de nærmestliggende Bygders Almue som deltagere i dette.

Fisken er af Almuen selv for den allerstørste Del virket til Klipfisk, og Rognen ligeledes af den indsaltet. Leveren er derimod for det meste solgt til Tranbrønderierne.

3. Beretning om Vaartorskfisket i Romsdals Fogderi.

(afgivet af Fogden og dat. 3die Juni 1874.)

Fisket begyndte formedelst stormende Veir i Vinter meget sent, nemlig i Midten af Februar og syntes allerede at være ved sin Slutning før Paaske, da som sædvanlig de fleste leiede Fiskerorskarle droge hjem; men kort efter begyndte et rigt Efterfiske, der faldt ualmindelig nært inde ved Kysten. Fisken var af ualmindelig Beskaffenhed, og i sædvanlig Mængde udstyret med Lever og Rogn. Kun ubetydeligt af Fangsten er solgt i raa Tilstand, og det almindeligst for en Pris af 9 Skilling Stykket. Hovedmængden er altsaa tilvirket som Handelsvare til Klipfisk, Rogn og Tran. Af Redskaber er lidet gaaet tilspilde og af Menneskeliv vides intet at være gaaet tabt under Fiskeriet udenfor Romsdals Fogderies Kyst; derimod ere 4 romsdalske Fiskere forulykket under Vaartorskfisket paa Søndmøres Kyst. Angaaende Antallet af Baade, Besætning og Fangstmængde under Fisket paa Fogderiets Kyst henvises til nedenstaaende Tabel, der er affattet efter hertil indløbne Opgaver og om hvilken jeg foreløbig skal bemærke, at for Sunds Thinglag er Fisket drevet næsten udelukkende med Garnbaade (kun 3 Snørebaade), medens for Bods Præstegjælds Kyst henved det halve Antal Baade dreve Snørefiske og for Frænen det halve Antal vare Snørebaade og de fleste øvrige dreve Fisket baade med Garn og Snøre.

Fiskepladse.	Antal Baade.	Besætning.	Antal Torsk.
Akerø	100	718	278,000
Bod	60	391	131,000
Frænen	30	182	74,000
Tilsammen	190	1,291	483,000

Efter de mig meddelte Opgaver vil man kunne udvinde iaar af 16 Stkr. Torsk 1 Vog Klipfisk og af 500 à 700 eller gennemsnitlig 600 Stkr. Torsk 1 Tønde Tran og 1 Tønde Rogn.

Efter dette Forhold vil hele Fangsten, hvoraf kun en ganske forsvindende Del er brugt i Fiskeværerne, og naar Priserne anslaaes til 11 Spd. pr. Tønde Tran, 12 Spd. pr. Tønde Rogn og 8 Ort pr. Vog Klipfisk, kunne udbringes til:

30,187 Voger Klipfisk à 1 $\frac{3}{4}$ Spd. 48,300 Spd.

806 Tønder Rogn à 12 Spd. 9,660 -

805 — Tran 8,855 -

Tilsammen 66,815 Spd.

som i en ganske klækkelig Grad maa bidrage til at hæve Distriktet efter de vante Forhold mere end almindelig heldige økonomiske Stilling.

Men ikke nok med dette Erhverv af Skreifisket ved Fogderiets Kyst. Som sædvanligt i tidligere Aar har ogsaa ved dette Aars Vaarfiske et stort Antal romsdalske Fiskere, antageligt et Antal af omtrent 1,000, deltaget i Vaarfisket, dels i Nordmøre og især i Søndmøre, dels for egen Regning og dels som leiede Rorskarle, og derved hjembragt en Gevinst, som kan anslaaes til mellem 20,000 og 30,000 Spd.; nærmere kan jeg ikke opgive det, idet jeg savner brugbare Opgaver fra et Par Lensmænd, navnlig i Veø og Volds Thinglage, efter hvilke Opgavers Afgivelse jeg dog ikke har troet længere at bunde opsætte nærværende Indberetning.

4. Beretning om Vaartorskfisket i Nordmøre Fogderi.

(afgivet af Fogden og dat. 27de Juli 1874.)

Ifølge de modtagne Opgaver — hvoraf den fra Edö Lensmand først modtoges 22de f. M. — har Udbyttet af sidste Vinter- og Vaarfiske været som følger:

A. For Kvernæs.

Fiskepladse.	Baadlag.	Mandskab.	Fangst. Stkr.	
Grip	73	448	150,000	Af Baadlagene paa Grip dreve 39 med Garn, 18 med Line og 16 med Snöre, og i Brunsvik 9 Garn og 5 Linebaadlag. Omtrent for de $\frac{3}{4}$ Dele eller henimod 1,100 Mand er Fiskeriet foregaaet af Herredets egne Indbyggere og forresten især fra Kristiansund, Fredö og Øre. Disse Udenbygds Fiskere have hovedsælgelig søgt Grip Fiskevær.
Brunsvik	14	92	32,300	
Øxenvaag	8	64	21,400	
Sveggesund	21	168	55,800	
Røeggen	14	112	40,200	
Heningsø	25	200	93,000	
Gaupsund	1	8	2,760	
Lille Sandö	14	112	58,200	
Lysø	3	24	13,900	
Skrapnæs	2	16	10,800	
Løvsø	1	8	3,600	
Haaholm	9	72	33,030	
Aarsbog	11	88	24,000	
Strømsholm med Orø	12	96	36,000	
Sandblost	2	16	4,400	
Hestholmen	5	40	18,600	
Ildhusø	4	32	15,400	
Direkte leveret i Kristiansund	-	-	13,800	
Tilsammen	219	1,596	627,190	Ansættes i Voger til 90,000.

Da Fisken i Aar kun faldt middels, kan der regnes 7 Stkr. paa Vogen og at gennemsnitlig 415 har givet 1 Tønde Lever og 600 1 Tønde Rogn.

Bruttoudbyttet er anslaaet efter de almindelige givne Priser:

For 627,200 sløiet Fisk à 9 β Stykket	47,040 Spd.
- 1,510 Tdr. Lever à 10 Spd.	15,100 -
1,046 - Rogn à 10 -	10,460 -

Tilsammen 72,600 Spd.

Ømendskjøndt Fangsten ifjor var omtrent 5,000 Stkr. eller 2,000 Voger større og Udbyttet saavel af Lever som Rogn var over $\frac{1}{3}$ Del eller 650 og 617 Tdr. mere end iaar, udgjör Forskjellen i det samlede Udbringende dog kun omkring 3,500 Spd., hvilket er meget bedre end man kunde ventet sig efter det overordentlig stormende Veir, der hindrede Bedriften ud i den bedste Fisketid.

Det heldige Udfald er vistnok en Følge af at Fiskeriet tog sig saa op senere ligesom f. A., skjønt det i Aar ikke blev af saa lang Varighed; men især har de høiere Priser saa vel paa Fisken, som fornemmelig paa Rognen, der iaar gjaldt

omtrent det firedobbelte mod 1873, bidraget til et gunstigere Resultat i det Hele. Dog kan dette kun siges for Mindredelen af Baadlagene, thi Fangsten faldt meget ujevnt, saa at, om Mandslodden for nogle kunde naa op til 100 Spd., blev den for de fleste meget mindre lige ned til 20 Spd. Gjennemsnitlig bliver den vist ikke over 40 Spd.

Væsentlig Skaar i Fortjenesten medfører det større Tab af og Slitage paa Redskaber, hvorom vel savnes nøiagtig Oplysning, men det er neppe formeget taget til, om det anslaaes til 5 à 6,000 Spd. Som Vær, der ei have havt Redskabstab er bemærket Grip, Brunsvik, Sandblost og Hestholm, største Tab falder paa Øxenvaag, Sveeggen, Røeggen og Haaholmen.

B. For Smølen eller Edø.

	Baadlag.		Mandskab.		Tilsammen Mandskab.	Antal Fisk solgt i raa Stand.
	Garn.	Snøre og Line.	Garn.	Snøre og Line.		
Veiholmen	164	18	975	70	1,045	418,900
Nordost og Nordsmølen	65	-	398	-	398	
Bratvær	22	100	142	511	653	150,000
Koldholmen	9	25	65	115	180	50,000
Raakeholm ytre	9	12	12	53	65	60,000
Do. indre	3	5	19	20	39	22,000
Nordvestsmølen fra Dyrnæs til Skillingen med Skarpsund	16	21	70	91	161	11,000
Odden	3	22	21	84	105	30,000
Ringsø	17	4	119	18	137	46,800
Spilvalen og Tranø	14	2	97	6	103	28,900
Hallerø, Lyngvær, Solvær, Sandvær, Rotvær, og Krovær	11	21	78	85	163	20,000
Syd og Sydvest Smølen fra Skillingen til Rangnæs	4	15	29	54	83	
Tilsammen	337	245	2,025	1,107	3,132	837,600

Hertil kommer den af Fiskerne selv tilvirkede Fangst — vel $\frac{1}{4}$ Del af den i raa Stand solgte

Fisk — 242,172

med ovenstaaende 837,600 tilsammen 1,079,772 Stkr.

hvoraf fanget med Garn 471,539 Stkr.

med Snøre og Line 608,233 -

Fisken har forekommet baade mindre og ei heller saa leverrig som i de foregaaende 4 à 5 Aar og derfor er i Gjennemsnit ei udvundet mere end 3 Tdr. Lever og 2 Tdr. Rogn pr. 1,000 af Garnfisk samt af Snøre- og Linefisk 2 Tdr. Lever og 1 Td. Rogn.

Saaledes kan det omtrentlige Bruttoudbytte anslaaes:

For 1,079,772 Fisk à 7 Spd. pr. 100 75,590 Spd.

- 2,630 Tdr. Lever à 8 Spd. 21,040 -

- 1,550 - Rogn à 10 - 15,510 -

Derhos er opgivet at være solgt af Hoveder, Rygge og andet

Fiskeaffald for ca. 4,000 -

Tilsammen 116,140 Spd.

eller 26,500 Spd. mindre end for 1873. Sees imidlertid hen til, at der iaar kun regnes 20 à 25 Søvseirdage, eller at kun $\frac{1}{3}$ af den almindelige Fisketid kunde benyttes, at Garnfisket ophørte allerede mod Midten af Marts, og at Snøre og Linefisket var misligt til 20de Marts samt at om dette end senere og lige til 15de April for det meste faldt godt, var det dog ujevnt, fordi endel Fiskere manglede ferskt Agn, saa maa Udfaldet dog erkjendes at være over rimelig Forventning. Hertil har ogsaa høiere Priser paa Fisk og Rogn bidraget.

Redskabstabet har været betydeligt; det anslaaes til op imod 5,000 Spd.

Mandslodden er saameget mere forskjellig som Fangsten har faldt ujevnt; i Middeltal kan den formentlig ikke anslaaes til over 40 Spd. og de uheldige Fiskere have vistnok snarere drevet med Tab.

Over $\frac{1}{3}$ Del af Fiskerne eller 1,305 høre hjemme i Fosens Fogderi, fordelt mest Hiteren og Ørlandet, 84 fra Ørkedal og Lexvigen, fra andre Bygder i Nordmøre især Aure 958 og henimod $\frac{1}{3}$ eller 958 høre hjemme i Fiskedistriktet.

Af Ulykker indtraf paa samme Dag, nemlig 23de Marts 3de:

1. For Bratvær paa Smølen, hvis Besætning 4 Mand alle omkom. De 2 vare Ungkarle og af de andre 2 efterlader den ene, Peder Hestnæs af Aure, sig Enke og Barn i trange Kaar. Aarsagen til Ulykken tilskrives at Baadlaget blev liggende for længe mod Aften og efter alle de øvrige Fiskere, medens Vinden tiltog med saa svær Søgang, at Braadsø sandsynlig har fyldt Baaden.
2. For Grip et 4 Mands Baadlag fra Fredø ingen reddet, de 3 ugifte og den 4de Inderst efterlader sig Enke og 1 Barn. Den anden paa Grip hjemmehørende Baads Mandskab, 5 Mand, bleve alle reddede af et Baadlag fra Fredø med Hovedsmand Simen Salaup. Sidstnævnte Baad var den eneste i Farvandet da Baaden fra Grip langt ude paa Havet fyldtes af en Braadsø og Optagelsen paa det oprørte Hav af saamange Mand, hvorved Redningsbaaden blev meget belemret, har ikke været nogen simpel Sag.

Den ene af de Reddede, Hovedsmanden Jørus Augustinussen Grip, har været svagelig efter Forliset. Jeg har begjært nærmere Oplysninger angaaende denne Redning.

2de Indberetninger fra Kvernæs, 1 fra Aure og 1 fra Edø Lensmand følger.

A n h a n g.

1. Indberetning fra Lensmanden i Edø ang. Vaartorskfisket sammesteds,

(dateret 8de Juni 1874).

Med Undtagelse af 2 à 3 Dage, hindredes Fiskerne i hele Januar Maaned fra at drive Havet.

Da Veiret endelig i Februar tillod Fiskerne Havdrift, var Skreiens Forløber, Storseien, for det allermeste reist. Af Storsei er saaledes iaar omtrent intet fanget. Henimod Midten af Januar var Skreien kommet op paa Grunden, men intetsteds, saavidt kunde skjønnes, i nogen Mængde.

Efter Fiskernes Formening har Fisken iaar ikke „stød“ sig, noget, man antager kommer dels af, at Fisken stedse har „gaaet i Silden“ og dels af det jevnlig særdeles stormende Veir.

Omkring 12te Marts sluttedes Garnfisket.

Det bedste og jevneste Garnfiske i hele Aar er foregaaet paa „Staalbakken“.

I det Hele har Fisken iaar været baade mindre og mindre leverrig end i de 4 à 5 sidste Aar.

Indtil 20de Marts var Fisket misligt baade med Line og Snøre, men efter den Tid og indtil 15de April var det tildels nogenlunde og tildels ret godt med begge Redskaber, dog altid ujevnt. Dette sidste kom dog væsentligst af, at en Del Fiskere manglede godt, ferskt Agn.

Søvseirdage have været for de forskjellige Vær fra 20—25.

Fiskepladsene have iaar været de samme som f. A.

Fiskerne vare fordelte saaledes:

Fiskepladse og den sammesteds fiskende Almues Hjemsteder.	Antal Garnbaade	Besætning.	Antal Line- og Snøre- baade.	Besætning.
A. Veiholmen.				
Lexvigen	6	36	-	-
Ørkedalen	8	48	-	-
Stadsbygden og Ritsen	9	54	-	-
Skjørn og Bjugn	19	114	-	-
Ørlandet	21	125	3	15
Hevne	10	60	-	-
Hiteren	1	6	14	51
Surendal og Stangvik	9	54	-	-
Fredø	3	18	-	-
Thingvold	4	24	-	-
Aure	46	285	-	-
Lensvik	1	6	-	-
Edø	27	145	1	4
	164	975	18	70
B. Nordost og Nordsmølen.				
Hiteren	8	48	-	-
Thingvold	9	54	-	-
Halse	3	18	-	-
Kvernæs	4	27	-	-
Edø	41	251	-	-
	65	398	-	-
C. Bratvær.				
Børsen	8	49	-	-
Aure	3	18	2	12
Ørlandet	-	-	9	48
Hevne	1	6	6	28
Størdalen	1	6	-	-
Fosen	1	6	9	48
Bjugn	-	-	6	30
Stadsbygden og Ritsen	-	-	5	25
Vosbygden	-	-	1	5
Hiteren	-	-	62	315
Edø	8	57	-	-
	22	142	100	511
D. Koldholmen.				
Hiteren	2	15	13	60
Hevne	1	8	-	-
Stangvik	1	9	-	-
Aure	2	14	1	3
Kvernæs	1	6	-	-
Thingvold	1	7	-	-
Ørlandet	-	-	7	36
Bjugn	-	-	2	9
Halse	-	-	1	4
Edø	1	6	1	3
	9	65	25	115

Fiskepladse og den sammesteds fiskende Almues Hjemsteder.	Antal Garnbaade	Besætning.	Antal Snøre- og Linebaade.	Besætning.	
E. Raakeholm ytre.					
Aure	4	24	-	-	
Hiteren	1	6	11	48	
Thingvold	1	6	-	-	
Ørlandet	-	-	1	5	
Edø	3	18	-	-	
	9	54	12	53	
F. Raakeholm indre.					
Aure	1	7	-	-	
Hiteren	-	-	4	14	
Edø	2	12	1	6	
	3	19	5	20	
G. Nordsmølen fra Dyrnæs til Skillingen inkl. Skarpsund.					
Hiteren	1	6	11	52	
Ørlandet	-	-	1	5	
Størdalen	-	-	1	6	
Edø	15	64	8	28	
	16	70	21	91	
H. Odden.					
Stangvik	1	7	1	5	
Aure	-	-	5	20	} 8 af disse Mænd have tidligere iaar ligget paa Fiske i Veiholmen. Formodentlig medta- get for Veiholmen.
Thingvold	-	-	1	4	
Surendal	-	-	1	5	
Edø	2	14	16	58	
	3	21	24	92	
I. Ringsø.					
Aure	5	35	-	-	
Thingvold	2	14	-	-	
Kvernæs	1	7	-	-	
Stangvik	1	7	1	5	
Halse	1	7	2	8	
Kristianssund	2	14	-	-	
Edø	5	35	1	5	
	17	119	4	18	
K. Spilvalen og Tranø.					
Fredø	1	7	-	-	
Aure	3	20	-	-	
Halse	4	28	-	-	
Edø	6	42	2	6	
	14	97	2	6	
L. Hallerø, Lyngvær, Solvær, Sandvær, Rot- vær, Kvikvær.					
Aure	1	7	-	-	
Fredø	-	-	1	4	
Thingvold	-	-	1	4	
Edø	10	71	19	77	
	11	78	21	85	

Fiskepladse og den sammesteds fiskende Almues Hjemsteder.	Antal Garnbaade	Besætning.	Antal Snøre- og Linebaade.	Besætning.
M. Det sydlige og sydvestlige Smølen fra Skillingen til Rangnes.				
Halse	1	7	-	-
Edø	3	22	15	54
	4	29	15	54

Fisket har saaledes, efter Foranførte, været drevet af 337 Garnbaade og 247 Snøre- og Linebaade, tilsammen 584 Baade med Besætning ialt af 3,182 Mand.

Efter de mig meddelte Opgaver er fanget i det Hele:

med Garn 471,539
- Snøre og Line 608,233

Tilsammen 1,079,772 Stkr. Skrei

beregnet i store Hundreder, hvoraf i raa Tilstand antages at gaa paa 1 Vog af Garnfisk 6 à 7 og af Snøre og Linefisk 7 à 8 Stkr. og tørret og klippet paa 1 Vog af Garnfisk 17 à 18 og af Snøre- og Linefisk 20 Stkr.

I Gjennemsnit har 1,000 Garnfisk givet 3 Tdr. Lever, 2 Tdr. Rogn.

1,000 Snøre- og Linefisk - 3 — 1½ —

Af den fangede Fisk er afsat i raa Tilstand:

Paa Veiholmen 418,900
Bratvær 150,000
Koldholm 50,000
Raakeholm, ytre 60,000
Raakeholm, indre 22,000
Skarpsund 11,000
Odden 30,000
Ringsø 46,800
Spilvalen 28,900
Hallerø, Lyngvær 20,000

Tilsammen 837,600 Stkr. Skrei

i store Hundreder til Gjennemsnitspris 7 Spd. 48 β pr. stort Hundrede.

Det af Fiskerne selv saltede og klippede Kvantum udgjør saaledes 242,172 Stkr. Den Fisk, der af Fiskerne selv er forbrugt, i Forening med hvad de have saltet og taget med sig hjem til Husforbrug, formenes at kunne anslaaes til omkring 28,000 Stkr. Af Hoveder, Rygge og Fiskeaffald er, efter de mig meddelte Opgaver, under Fisket solgt for omtrent 4,000 Spd. og det øvrige — høist ubetydeligt — anvendt til Kreaturføde eller Gjødse.

Line- og Snørefisket er iaar som tidligere drevet i Forening saa at det ikke lader sig gjøre at adskille Udbyttet af disse Redskaber. Den største Del af Garnfiskerne have efter 12te Marts drevet Fiske med Snøre og Line paa andre Baade, uden at dog dette Mandskab, efter for mig oplyst, er anført mere end een Gang.

Fra Udbyttet formenes at maatte trækkes for Baad og Børnskab, Kosthold og Hyring for hver Garnbaad 150 Spd. og hver Line- og Snørebaad 60 Spd.

Efterstaaende Tabel viser Tal paa Baade, Mandskab og Fiskeudbytte for hvert Præstegjæld:

Fra hvilket Præstegjeld.	Tal paa		Antal	
	Baade.	Mandskab.	Garnfisk.	Snøre & Linefisk.
Lexvik	6	36	11,405	5,246
Ørkedal	8	48	11,295	12,626
Stadsbygden og Ritsen	14	79	15,989	8,773
Skjørn og Bjugn	27	153	19,932	17,154
Ørlandet	42	234	23,196	37,500
Hevne	18	102	12,239	21,122
Hiteren	128	621	23,760	115,286
Børsen	8	49	10,722	5,600
Lensvik	1	6	1,800	858
Størdalen	2	12	1,700	2,800
Vasbygden	1	5	-	1,900
Fosen	10	54	570	15,000
	265	1,399	132,608	243,865
Aure	73	445	89,373	112,606
Surendal og Stangvik	27	164	34,406	40,111
Thingvold	19	113	26,391	23,308
Fredø	5	29	5,205	1,100
Kvernæs	6	40	8,369	3,903
Kristianssund	2	14	2,300	3,100
	132	805	166,044	184,128
Edø	187	978	173,007	180,300

Til denne Tid har Veiret ofte været fugtigt og koldt, og derfor er det gaaet smaat med Fisketørringen.

Som rimeligt kunde være efter det, især i Januar Maaned d. A. og oftere senere under Fisket herskende meget stormfulde Veir, er Redskabstabet iaar meget betydeligt og er opgivet at udgjøre 4,880 Spd. Dette Tab gaar væsentlig ud over Bratvær, Vestsmølen og deromkring liggende Vær.

Benyttelsen af Listerbaade er i stadigt Tiltagende; forøvrigt er ingen Forandring i Baad eller Redskab indført.

Den 23de Marts d. A. bortkom paa Bratværshavet eller maaske rettere under Hjemreisen derfra en Firroing tilligemed hele Besætningen, som bestod af:

1. Ungkarl Martinus Isaksen Værdal, Bratvær, omtrent 40 Aar.
2. Ole Olsen Sæter, Bratvær, omtrent 40 Aar, gift, efterladende Enke, ingen Børn. Enken er i ganske gode Kaar.
3. Iver Olsen Lesund af Aure, omtrent 25 Aar, ugift.
4. Peder Hestnes af Aure, omtrent 35 Aar gammel, gift, efterladende Enke og Barn i trange Kaar; om No. 4's Livsstilling ellers har jeg ikke kunnet erholde nogen Oplysning.

Paa Opfordring have Fiskere og og skjønssomme Mænd fra Bratvær for mig erklæret, at Aarsagen til dette Ulykkestilfælde ene og alene ligger i den Omstændighed, at de Forulykkede bleve liggende forlænge og efter alle de andre Fiskere paa Havet, som senere paa Aftenen, foruden at Vinden ogsaa der blev stærkere, gik med meget svære Underdønninger, tildels Braadsøer, for hvilke de Forulykkede antagelig ikke har kunnet berge sig, men ere, saa at sige, bleve begravede i dem.

2. Indberetning fra Lensmanden i Aure om Udfaldet af Vaartorskfisket for hans Distrikts Vedkommende

(dat. 2den April 1874).

Angaaende Udfaldet af dette Aars Skreifiske for dette Distrikts Vedkommende giver jeg mig nu herved den Ære at indberette Følgende:

Som sædvanlig dreves Fisket herfra ved Fiskeværerne Veiholmen, Bratvær, Odden, Hollerøen og omliggende Øer ved Smølen. Særskilte Line- eller Snørebaadlag drev heller ikke i dette Aar Fisket herfra, da alle Fiskere nu have Torskegarn og disse Lag fortsætter da med Line og Snøre efter Garnfiskets Ophør og saaledes bliver Udbyttet samlet for det hele Fiske.

I dette Aar har paa denne Maade deltaget i Fisket 60 Torskegarnlag med 6 Mands Besætning.

Det omtrentlige Udbytte for hvert af disse Lag med Line- og Snørefiske er mig opgivet saaledes:

3,000 Stkr. Torsk à 7 Spd. pr. Hundrede	210 Spd.
7½ Tønde Lever à 8 Spd.	60 -
4½ - Rogn à 10 -	45 -
	315 Spd.

som for 60 Garnlag saaledes udgjør tilsammen 18,900 -

og som for 360 Mand giver 52 Spd. 60 β pr. Mand, og maa dette ansees for et mindre godt Udbytte. Slitage paa Redskaberne har iaar været betydeligt og kan ikke ansættes mindre pr. Lag end 80 Spd. „ Ort.
og Kost for 6 Mand i 12 Uger à 4 Ort 57 - 3 -

Tilsammen 137 Spd. 3 Ort.

Som sædvanlig har ogsaa i dette Aar flere Personer deltaget i Fisket med Baadlag paa Smølen, men for disses Vedkommende har jeg ingen Opgave erholdt, og desuden vil disse Personer naturligvis blive medtagne i Opgaven for Edø Thinglag.

Beretninger om Sommerfiskerierne,

(afgivne af Amtmanden og Fogderne).

1. Amtmandens Indberetning, dat. 27de Marts 1875.

Sommersildfisket kan anslaaes til:

For Nordmøre Fogderi ca.	4,800 Tønder,	Værdi	5,200 Spd.
- Romsdals	—	6,900	— 11,100 -
- Søndmøre	—	21,000	— 44,900 -

Tilsammen 32,700 Tønder, Værdi 61,200 Spd.

Til Sammenligning bemærkes, at Udbyttet i de 4 foregaaende Aar var anslaaet til:

I 1873	58,600 Spd.
- 1872	152,000 -
- 1871	87,000 -
- 1870	42,000 -

Fiskeriet efter Lax og Sjørret har givet følgende omtrentlige Udbytte, Afgift for bortforpagtede Fiskeelvé iberegnet:

For Nordmøre, ca.	5,200 Spd.
- Romsdal	1,200 -
- Søndmøre	2,900 -

Tilsammen 9,300 Spd.

Fiskeriet efter Långe, Torsk, Brosme, Kveite og Sei er for Søndmøre Fogderi anslaaet til en Værdi af ca. 9,000 Spd. I Nordmøre er dette Fiskeri foregaaet med synderligt Udbytte blot i Edö, hvor Værdien af det Opfiskede andrager til ca. 3,100 Spd. For Romsdal haves om samme Fiskeri ikke detaljerede Opgaver; men antagelig har Fiskeriet, der i videre Udstrækning blot drives i Sund og Vaagø Thinglage, omtrent givet sædvanligt Udbytte.

Hummer og Østersfiskeri dreves blot undtagelsesvis og i liden Udstrækning.

2. Beretning fra Fogden i Søndmøre Fogderi,

(dat. 22de Marts 1875).

For Sommersildfisket meddeles følgende Tabel:

Fiskesteder.	Antal Notbrug.	Antal Nottiskere.	Antal Garnbaade	Antal Garn- fiskere.	Udbytte i Tønder.		Udbyttets Værdi i Penge. Spd.
					Med Not.	Med Garn.	
A. Nordre Søndmøre.							
Borgund	14	234	-	-	4,400	-	5,450
Skoue	8	132	-	-	1,105	-	1,370
Harham (intet Fiske).							
Ørskoug	11	220	?	?	?	?	7,700
Stranden	4	72	100	200	2,000	1,000	5,000
Nordalen (intet Fiske).							
Sunelven	?	?	-	-	100	-	65
B. Søndre Søndmøre.							
Vanelven	14	130	120	240	1,620	350	9,000
Herø	16	318	106	212	3,435	212	7,154
Sande	10	167	15	30	2,077	15	6,123
Ulfsteen	6	100	-	-	450	-	450
Volden	6	68	100	100	330	150	1,270
Hjørendfjord	3	38	120	240	850	270	1,344
Tilsammen							44,926

Udbyttet regnes for et Middelsaar. Fisket er alene drevet af Distriktets egne Indvaanere. Intet Redskabstab skal have fundet Sted. Varen har som sædvanlig været forskjellig, og blev betalt med fra 3 Ort. til 5 Spd. Gjennemsnitspris paa Handelsvare var 4 Spd. pr. Tønde, og hertil medgik Størsteparten af Fangsten, idet en forholdsvis kun ringe Del medgik til Husbrug. Fra Hjørendfjord meddeles at ca. 60 Tønder blev afhændet i Aalesund til Agnsild og betalt med 8 Spd. pr. Td.

Udbytte af andre Fiskerier opgives for

1. Laxefiskeriet til ca. 2,900 Spd. efter en Gjennempris af 3 Spd. pr. Vog. Udbyttets Størrelse er omtrent som i 1873. Fra Ulfsten meddeles at Laxefiskeriet dersteds ansees som mislykket, skjønt det ellers i nævnte Herred pleier at give adskilligt Udbytte.

2. Hummerfiskeriet, intet.
3. Østersfiskeriet i Sande og Herø til 63 Tønder à 4 Spd. pr. Tønde. I andre Herreder er dette Fisker ikke drevet.
4. Fiskerier efter Lange, Torsk, Brosme, Kveite og Sei:

For Borgund til en Værdi af	3,242 Spd.
- Harham	2,043 -
- Dahle	300 -
- Herø	900 -
- Sande	643 -
- Ulfsten	500 -
- Hjørendfjord	1,260 -
- Volden	120 -

Tilsammen 9,008 Spd.

I de øvrige Herreder skal Fangst have været ubetydelig. For Herøs Vedkommende angives fanget Hyse, Flyndre og Mort for ca. 800 Spd. og i Sande af samme Sort for 650 Spd.

Andre Fiskerier af videre Betydning antages ikke at have fundet Sted. Lensmændenes Indberetninger følge. *)

A n h a n g.

Opgave over de i Herø og Sande Thinglæge hjemmehørende Notbrug, (meddelt af Lensmanden).

Løbe-No.	Notbrugets Navn.	Notbrugets om- trængelige Værdi naar alt dets Til- behør medregnes.	Notbrugets Alder.
		Spd.	Aar.
A. I Herø Thinglag:			
1.	Berges	600	ca. 26
2.	Bø og Sandes	600	- 21
3.	Dragsunds	600	- 36
4.	Frøistadvaagens	500	over 50
5.	Forsnevaagens	800	ca. 7½
6.	Igesunds	600	- 38
7.	Jøsoks	450	- 7½
8.	Kopperstads	800	- 21
9.	Kleppes	540	over 50
10.	Lenes	500	- 50
11.	Moldtustrandens	450	ca. 38
12.	Notøens	300	- 12
13.	Kvalsunds og Sævigs	800	- 12
14.	Tjervaagens	500	- 26
15.	Torvigens	600	- 38
16.	Voldsunds	600	- 36
B. I Sande Thinglag.			
1.	Møklebustet	640	over 100
2.	Hauges	600	- 50
3.	Dalebygdens	400	- 50
4.	Sundnæs	300	- 50
5.	Gjærsvigens	450	ca. 6
6.	Hallebygdens	300	- 8
7.	Knottens	500	- 16
8.	Kyamsøens	300	- 9
9.	Sandvigens	500	- 18
10.	Røvdes	300	- 36
		200	- 24
		13,530	

*) Man aftrykker heraf kun ovenstaaende Opgave fra Lensmanden i Herø og Sande om Notlagesenes Antal, Værdi m. m.

3. Indberetning fra Fogden i Romsdals Fogderi,

(dat. 25de Januar 1875).

Fiskesteder thinglagsvis.	Sommersild.						Lax.		Andre Fiskerier.
	Kvantum.			Pris for den ferske Sild.		Værdi af den hele Fangst.	Kvantum.	Værdi.	
	Nottsild.	Garnsild.	Ialt.	Pr. Td. Nottsild.	Pr. Td. Garnsild.				
	Tdr.	Tdr.	Tdr.	Spd.	Spd.	Spd.	Voger.	Spd.	
Romsdal	2,400	1,500	3,900	0.80	2.70	5,970	133	480	ubetydeligt, utilstrækkeligt, og mindre end sædvanligt. ubetydeligt. ligesaa. ligesaa. ligesaa.
Vold	-	500	500	-	3.00	1,500	?	?	
Veö	1,100	250	1,350	1.00	3.50	1,975	?	?	
Næsset	400	200	600	?	?	780	ubetydeligt.		
Bolsö	350	-	350	2.20	-	770	16 $\frac{2}{3}$	60	
Frænen	30	-	30	2.20	-	66	78	280	
Vestnæs	-	-	-	-	-	-	4 $\frac{1}{2}$	22	
Sund *)	-	-	-	-	-	-	?	?	
Bod	-	-	-	-	-	-	?	?	
Summa	4,280	2,450	6,730	?	?	11,061	?	?	

*) For Sund er opgivet en Fangst af 220 Tdr., der ikke er bleven solgt.

Ved Indsendelsen af denne Tabel, der i Formen er bleven noget forandret i det statistiske Kontor, ytrer Fogden følgende:

„Idet jeg til Oplysning om Sommersildfisket og endel Hjemfiske i f. A. tillader mig at nedlægge et saavidt muligt i tabellarisk Form affattet Uddrag af de fra Fogderiets Lensmænd indløbne Indberetninger, maa jeg med Hensyn til Paalideligheden til Værdien forøvrigt af disse Indberetninger, og altsaa af Uddraget af dem henvise til, hvad jeg i saa Henseende har ytret i mine tidligere lignende Indberetninger, nemlig senest af 17de Marts 1874. Jeg tillader mig at fremhæve af Indberetningerne fra Lensmændene for 1874, en Bemærkning fra Lensmanden i Romsdalen om, at Laxemængden i Raumaelven var i 1874 ligesaa rig som i 1873, men at en ualmindelig stor Snemængde i Fjeldene 1874 bevirkede, at Fisketiden efter Lax i Raumaelven det sidste Aar blev indskrænket til kortere Varighed, end almindelig.“

4. Indberetning fra Fogden i Nordmøre Fogderi

(dat. 15de Februar 1875).

Noget Sildefiskeri af Betydenhed forefaldt heller ikke i 1874.

Undtagelsesvis gjordes dog især udover Høsten en heldigere Fangst i Battenfjorden til Øre Sogn idet der med 7 Notlag opfiskedes omtrent 3,350 Tdr., hovedsagelig bestaaende af meget god Middels- og Smaasild, der er ansat til 1 Spd. pr. Td. eller 3,350 Spd. og paa en 60 Tdr. nær, anvendt til Husbrug i Distriktet og i Nabobygderne.

C. No. 9.

I Aure paa Tilgang af Sild forud saa heldige Fjorde slog Fiskeriet saagodtsom ganske feil, da det kun udgjorde et Par 100 Tdr. med Garn, sat i Værdi 400 Spd. medgaaet til Husbrug, hvortil desuden af 100 2 Mands Baadlag hentet omkring 1,000 Tdr. af den store Overflod, der søgte ind til Bjugn og Skjörn i Fosens Fogderi.

I Korstads Sogn til Kvernæs fangedes saameget Blandingssild, som antagelig var tilstrækkelig for eget Behov, men nærmere Opgave om Tøndetal m. m. savnes.

I Stangvik og Halse er med 6 af 80 Mand drevne Notbrug og naaet det lidet regningssvarende Udbytte af omtrent 1,200 Tdr., for det meste smaa og maadelig Vare, anslaaet til 1 Spd. pr. Td. og kun omtrent 100 Tdr. udbragt til $2\frac{1}{2}$ à 3 Spd.

Af anden Söfisk har Fangsten indskrænket sig, saa at den nu kun undtagelsesvis har været tilstrækkelig til Husbrug.

Edø danner dog Undtagelse, da derfra opgives at være bragt i Handelen 2,300 Voger Sei, Lange og Titling

for	2,360 Spd.
foruden deraf udvundet Tran 86 Tdr. à 9 Spd.	774 -
Hummer og Østers for	30 -

Tilsammen 3,164 Spd.

Som jeg forhen har gjort opmærksom paa, ere de gode Østersbanker, der har existeret paa forskjellige Steder i Fogderiet ved plyndrende Behandling blevet ødelagte. Den hensynsløse Opfangen af Fiskeyngelen ved Grundvad er maaske den nærmeste Forklaringsgrund til at det saakaldte Smaafiske er aftaget saa mærkelig mod i Fortiden.

Udbyttet af Laxe- og Söörret-Fiskerierne har efter de under Ligningsforretningerne fremkomne Opgaver udgjort:

Sundal 1,350 Spd., Øxendal 47 Spd.	1,397 Spd. *)
Thingvold 105 Spd., Strømsnæsset 457 Spd.	562 -
Øre—Fredø	88 -
Kvernæs 1,234, Christianssund 1,604	273 -
Edø eller rettere Tustern Sogn	275 -
Aure	522 -
Stangvik 84 Spd., Halse 268 Spd.	352 -
Surendal og Rindal paa det nærmeste alene bestaaende i Afgift af Forpagtning til Englændere	1,005 -

Tilsammen 4,474 Spd.

I de større Vasdrag og deraf fornemmelig i Sundalselven, viste der sig ifjor en bedre Tilgang paa Fisk, antagelig en Frugt af den mere gennemførte Fredning.

*) Lensmanden opgiver i sin Beretning for Øxendal 80 Spd. og for Sundal 1,700 Spd., tilsammen 1,780 Spd., hvortil Afgift af bortforpagtede Strækninger af Sundalselven. Det stat. Kontors Anm.

Opgave fra Byfogden i Aalesund om Bankfiskeriet Sommeren 1874.

Skøitens Navn.	Besætning.	Længer.	Brosmer.	Torsk.	Lever.	Rogn.	Værdi.
		Voger.	Voger.	Voger.	Tdr.	Tdr.	Spd.
A. Svenske:							
Gustav Adolf	8	294	120	34	5 $\frac{3}{4}$	2 $\frac{1}{2}$	257
Carl den 12te	8	170	129	-	5 $\frac{1}{2}$	1 $\frac{1}{2}$	222
Sverige	8	110	105	7 $\frac{1}{2}$	2 $\frac{1}{4}$	1	110
Prinds Oscar	14	2,625 $\frac{1}{2}$	865	26 $\frac{1}{2}$	38	10	1,295
Oscar den 2den	16	4,190	199	-	37	9 $\frac{3}{4}$	2,474
Carl Oscar	14	508	294	-	10 $\frac{3}{4}$	3 $\frac{3}{4}$	492
G. v. Yhlen	13	4,108	676	5	46 $\frac{1}{2}$	12 $\frac{7}{8}$	2,721
Tiuren	8	765	387	112	13	4 $\frac{1}{2}$	680
Ocean	8	494	500	67	11	4	535
Purren	8	240	157	6	6	-	215
Familien	8	292	146	21	5 $\frac{1}{2}$	1 $\frac{1}{2}$	248
Norge	9	715	285	17 $\frac{1}{2}$	16 $\frac{9}{16}$	3 $\frac{7}{8}$	538
Napoleon	15	3,222	623 $\frac{1}{2}$	29 $\frac{1}{2}$	45 $\frac{3}{4}$	19 $\frac{5}{8}$	2,030
Kronprindsen	15	2,511	763	45	35 $\frac{5}{16}$	13 $\frac{7}{8}$	1,583
James Dickson	15	2,810	351	10	39 $\frac{5}{8}$	12 $\frac{5}{8}$	1,585
Statsraad Färäus	15	2,514	409	25 $\frac{1}{2}$	38 $\frac{9}{16}$	13 $\frac{3}{16}$	1,569
Grefve Ehrensvärd	15	2,305	397	69	39	6	1,443
Nordcap	15	2,995 $\frac{1}{4}$	117	8 $\frac{1}{2}$	36	10 $\frac{9}{16}$	1,657
Carl den 15de	13	2,634	537	48	41	17	1,709
Gustav Adolf	8	952	807	101 $\frac{1}{2}$	17	4	892
	233	34,454 $\frac{3}{4}$	7,867 $\frac{1}{2}$	633 $\frac{1}{2}$	490 $\frac{1}{16}$	152 $\frac{1}{8}$	22,255
B. Norske:							
Fyrsten	12	2,421	227	37 $\frac{1}{2}$	24 $\frac{3}{8}$	5 $\frac{1}{4}$	1,365
Løven	12	2,082 $\frac{3}{4}$	505	-	24 $\frac{1}{8}$	7 $\frac{1}{8}$	1,297
Brateggen	13	3,524	145	15	33 $\frac{1}{4}$	12 $\frac{5}{8}$	1,953
Prindsen	8	930	430	8	14	4	700
Skreien	12	3,020	991	-	41 $\frac{5}{8}$	11 $\frac{3}{4}$	2,074
Tiuren	12	2,439 $\frac{1}{2}$	340	-	28 $\frac{1}{2}$	10 $\frac{1}{4}$	1,596
Elise	8	1,646	469	84	20	3	1,115
	77	16,063 $\frac{1}{4}$	3,107	144 $\frac{1}{2}$	185 $\frac{7}{8}$	54	10,100
Tilsammen norske og svenske	310	50,518	10,974 $\frac{1}{2}$	778	675 $\frac{1}{16}$	206 $\frac{1}{8}$	32,355

12. Beretninger om Fiskerierne i Søndre Thronhjems Amt, fornemmelig i Fosens Fogderi.

A. Beretning om Skreifisket i Fosens Fogderi

(afgivet af Fogden og dateret 2den Septbr. 1874).

„Som tidligere bemærket foregaar Skreifisket i dette Distrikt alene i Bjørnør og Hitteren, hvorom følgende Indberetning herved afgives efter de fra Lensmændene modtagne Opgaver.

I Bjørnørs Herred begyndte Fisket allerede i November Maaned f. A. i Skjøralfjord, hvor det sluttede i April d. A.;

ved Almindingen og Været samt Brandsø og Kiran varede Fisket fra Midten af Januar til Slutningen af Marts; ved Sæter og Havstrækningen udenfor Svedsfjord fra Slutningen af Januar til 10de April; Smaatorskfisket fra 8de Marts til 19de April;

ved Burø og Kalværet, Skjærfø og Sandø med Havstrækning, Stoksund og Stoksundshavet fra Midten af Februar til Udgangen af Marts.

Fiskeriet var ofte afbrudt af stormende Veir, men ingen er omkommen under Driften.

Redskabstabet er opgivet ved Almindingen og Været til 350 Spd.
ved Sæter og Svedsfjord 75 -
ved Skjærfø og Sandø med Havstrækning til 700 -

forøvrigt ubetydeligt.

I Hitteren er Fisket drevet:

ved Mausund fra Begyndelsen af Januar til henimod Midten af Marts;

ved Kjærvaagsundet og Sulen med Humlingsvær og Voxvær fra Begyndelsen af Februar til Midten af Marts paa det første og til Midten af April paa det andet Sted:

ved Halten og Froøerne samt Kya fra Midten af Februar til Slutningen af Marts;

ved Titeren fra Midten af Februar til Midten af April.

I Fiskeriet var der ogsaa her jevnlige Afbrydelser paa Grund af stormende Veir; ingen Fisker er omkommet, medens Redskabstabet har været betydeligt, og opgives dette at være ved Mausund, Kya og Titeren over . 3,000 Spd.

ved Kjærvaagsundet 100 -

forøvrigt ubetydeligt.

I Bjørnør har Fisket været drevet paa nedenanførte Vær med følgende Belæg:

	Garnbaade.		Linebaade.		Dybsagnbaade.	
	Antal.	Besætning.	Antal.	Besætning.	Antal.	Besætning.
Skjøralfjord	16	28	-	-	4	6
Almindingen og Været, Brandsø og Kiran . .	17	100	-	-	18	94
Sæter og Svedsfjord	9	44	-	-	10	43
Smaatorsk	3	16	-	-	-	-
Burø og Kalværet	6	36	-	-	17	86
Smaatorsk	2	2	-	-	-	-
Skjærfø og Sandø med Havstrækning	14	81	-	-	16	73
Stoksund og Stoksundshavet	15	42	-	-	25	98
Tilsammen	82	349	-	-	90	400

Antallet af Fiskere er saaledes 749 Mand paa 172 Baade.

Gjennemsnittsfangsten har været for Garnbaad fra 380 til 2,260 Fisk.
for Dybsagnbaad - 450 - 740 -

Smaatorskfiskeriet ved Sæter og Svedsfjord er drevet af udenbygds Folk. Af Kjøbefartøier har der ikke været noget.

Udbyttet er saaledes beregnet:

	Fisk.		Lever.		Rogn.		Omtrentlig samlet Værdi.
	Antal store Hundreder.	Pris pr. Hundrede.	Antal Tønder.	Pris.	Antal Tønder.	Pris.	
		Spd.		Spd.		Spd.	
Skjöraffjord	10,910	6	20	6	20	12	1,010
Almindingen og Været m. fl.	34,000	10	104½	6	97	12	5,190
Sæter og Svedsfjord	17,580	10	48	6	44½	12	2,570
og	4,600	6	4½	6	6	12	370
Burø og Kalværet	25,200	10	79	6	61	12	3,720
og	400	6	1	6	-	12	30
Skjerfjø og Sandø	34,650	10	128	6	96	12	5,380
Stoksund og Stoksundshavet	17,080	8	38½	6	37	12	2,030
Tilsammen	144,420		423½		361½		20,300

Gjennemschnittsudbyttet pr. Mandslod udgjør saaledes lidt over 27 Spd.; i forrige Aar 22 Spd.

I Hiterens Herred blev Fiskeriet drevet paa følgende Vær, med saadant Belæg:

	Garnbaade.		Linebaade.		Dybsagnbaade.	
	Antal.	Besætning.	Antal.	Besætning.	Antal.	Besætning.
Mausund	30	210	-	-	40	150
Kjærvaagssundet	8	48	-	-	-	-
Sulen med Humlingsvær og Voxvær	33	260	-	-	40	200
Halten med Froøerne	150	850	-	-	4	16
Kya	24	192	-	-	50	230
Titeren	62	380	-	-	60	120
Tilsammen	307	1,940	-	-	194	716

Fiskernes Antal er altsaa 2,656 Mand paa 501 Baade.

Gjennemsnittsfangsten er for Garnbaad fra 900 til 2,000 Fisk
for Dybsagnbaad - 260 - 1,300 -

Af Kjøbefartøier er, alene opgivet 5 i Halten.

Udbyttet er derefter beregnet :

	Fisk.		Lever.		Rogn.		Omtrentlig samlet Værdi.
	Antal store Hundreder.	Pris pr. Tønde.	Antal Tønder.	Pris.	Antal Tønder.	Pris.	
		Spd.		Spd.		Spd.	Spd.
Mausund	70,000	7 à 8	233	7	148½	10	8,360
Kjærvaagsundet	9,000	9½	35	7	24	10	1,340
Sulen m. fl.	90,000	8	200	7½	150	10	10,200
Halten og Froøerne	235,000	7½ à 9	880	5½	570	10	39,260
Kya	70,000	8	170	5	84	10	7,290
Titeren	103,800	8½	162	7½	180	10	11,840
Tilsammen	577,800		1,680		1,156½		69,290

Gjennemsnittsudbyttet pr. Mandslod bliver ca, 26 Spd.; i forrige Aar udgjorde det ca. 40 Spd.

Det hele Udbytte af Skreifisket dette Aar er altsaa 722,200 Fisk, 2,100 Tønder Lever og noget over 1,500 Tønder Rogn til en samlet Værdi af omtrent 89,500 Spd.

I Forbindelse med ovennævnte Beretning, har Fogden under 31te Oktober 1874 meddelt Følgende om de Fiskere, der udenfor sit Herreds Grændser have drevet Vinterfiske, fornemmelig Skrei, med det deraf vundne Udbytte:

„Fra Björnøer er ingen Oplysninger — uagtet gjentagen Opfordring — meddelte af Lensmand Sandberg inden hans Afreise fra Distriktet.

Fra Aafjord have 47 Mand i 15 Baade søgt Lofotfisket med Udbytte pr. Mand fra 16 til 70 Spd.; 55 Mand i 16 Baade have ved Finmarksfisket erholdt Udbytte pr. Mand fra 10 til 50 Spd.

Fra Ørlandet og Bjugn opgiver Lensmanden, at 240 Mand i 40 Baade have drevet Garnbrug ved Halten i Hiteren med Udbytte pr. Mand fra 15 til 25 Spd.

4 Mand drev sammesteds Linefiske og fiskede for ca. 50 Spd. pr. Mand.

126 Mand i 21 Baade have drevet Garnbrug omkring Hiterens og Nordmøres Kyster med Udbytte pr. Mand fra 15 til 20 Spd.; 65 Mand i 13 Baade have sammesteds fisket med Dybsagn (Snøre) og erholdt Udbytte pr. Mand af 20 Spd.

50 i 10 Baade have ved Garnbrug under Lofotfisket erholdt Udbytte pr. Mand fra 90 til 130 Spd. 150 Mand angives desuden sammesteds at have drevet Fiske med Snøre, dels for egen Regning, dels som Lottekarle med Udbytte pr. Mand fra 40 til 70 Spd. 40 Mand angives at have reist til Finmarksfisket, men skal ikke have havt ringeste Fortjeneste.

Fra Hiteren har Lensmanden ikke kunnet meddele nogen Oplysning om disse Fiskerier.

Fra Hevne have 100 Mand i 21 Baade drevet Snøre og Garnbrug, fornemmelig ved Nordmøres Kyster, for en mindre Del i Kjærvaagsundet paa Hiteren, og erholdt et Udbytte pr. Mand af ca. 29 Spd.

Fra Stadsbygden og Ritsen have i Lofoten 95 Mand i 19 Baade drevet Garnbrug med et Udbytte pr. Mand af 160 Spd.; 33 Mand have som Linefiskere erholdt et Udbytte af 25 Spd. Linefiskere, som søge Lofoten, reise herfra uden Baade, da de ror Fisket paa Lot for Nordlændingen.

I andre Fiskevær have 164 Mand i 32 Baade ved Garnbrug erholdt Udbytte pr. Mand 60 Spd. 16 Mand i 4 Baade have som Linefiskere erholdt et Udbytte pr. Mand af 25 Spd.“

B. Beretninger om Sommersildfiskerierne.**a. Beretninger om Sommersildfiskerierne i Fosens Fogderi.**

(afgivne af Fogden og daterede 22de Marts og 6te April 1875).

Herom meddeler Fogden under 22de Marts 1875 Følgende:

„Om det i forrige Aar — 1874 — stedfundne Sildefiske afgives herved Indberetning efter de fra Lensmændene modtagne Indberetninger:

I Bjørnøer er Fiskeriet foregaaet med Notbrug fra Midten af Juli til Udgangen af August Maaned; med Garnbrug fra Midten af August til Slutningen af Aaret.

Lensmanden, der i Midten af Januar Maaned overtog Ombudet, har ikke kunnet erholde nærmere Oplysning om Antallet af Fiskere eller Besætningen ved Not- og Garnbrugene, ligesaa heller ikke om Mængden af de forskjellige Sorter Sild, og opgiver alene, at der er fisket:

Af 43 Notbrug 25,660 Tønder Sild til en Gjennemsnitspris af 2 Spd. 60 β pr. Tønde.
af 210 Garnbaade 5,230 — — — af 2 - - - —

i det Hele 30,890 Tønder for et Beløb af 74,600 Spd.

20 Notbrug antages at have været udenbygds fra og deres Fangst anslaaes til ca. 10,000 Tønder.

I Aafjord opgives af Lensmanden at være fisket:

Af 20 Notbrug med Besætning 284 Mand 20,000 Tønder Sild til Pris fra 96 β til 3 Spd.

Af 300 Garnbaade — 700 - 4,550 — — 96 - - 2 -

Af Notsilden antages $\frac{1}{2}$ Part at være Kjøbmandssild, $\frac{1}{4}$ Part Middelssild og $\frac{1}{4}$ Part Smaasild.

Af Garnsilden $\frac{2}{3}$ Dele for Kjøbmandssild og $\frac{1}{3}$ for Middelssild.

Det hele Udbytte udgjør 24,500 Tønder for et Gjennemsnitsbeløb af 44,300 Spd.

60 Kjøbefartøier vare tilstede; Redskabstabet anslaaes til 100 Spd.

I Ørlandet og Bjugn foregik Fiskeriet fra Midten af September til Udgangen af Oktober, ligesom endel fiskedes i December Maaned.

En Masse Sild strømede ind i Bjugnforden, og Notfisket slog ualmindelig godt til, men det vundne Udbytte svarede ikke til Forventningerne, idet Silden døde i en Mængde Nøter og Kvaliteten var mindre god. Antallet af Not- og Garnbrug er ikke opgivet, heller ikke Besætningen.

Lensmanden opgiver, at der antages fisket:

I Bjugnforden med Notbrug ca.	50,000	Tønder Sild til Pris 60 β til 1 Spd „ β
med Garnbrug ca.	12,000	— — 60 - - 2 - 72 -
i Næs Sogn anslaaes Fangsten med Not- og Garnbrug til ca.	19,000	— — 1 Spd. til 1 - 72 -
i Skjørn Sogn med Garnbrug alene	6,000	— — 1 - - 1 - 72 -
i Værnæs Sogn med Notbrug	1,800	— — — — —
og med Garnbrug	1,000	— — 1 - - 2 - 48 -

Det hele Udbytte udgjør altsaa ca. 83,800 Tønder Sild for et Beløb af noget over 93,300 Spd.

Mange Kjøbefartøier vare tilstede, ligesaa en stor Del fremmede Fiskere, uden at nærmere Oplysninger herom har været at erholde.

Om Sildefisket i Hiteren er endnu ingen Oplysninger indkommet fra Lensmanden, der, som ansat i Ombudet i forrige Aar, overtog dette i December Maaned.

I Hevne har Sildfisket været ubetydeligt og anfører Lensmanden at der med 14 Notbrug alene i Slutningen af Juli og Begyndelsen af August Maaned er fisket 1,044 Tønder Smaasild — til Pris 60 β — 1 Spd. 48 β — for et Beløb af omtrent 990 Spd.

Garnbruget gav intet Udbytte.

I Stadsbygden og Rissen er ikke foregaaet noget Notfiske, og med Garnbrug er der drevet noget Fiskeri i September, Oktober og November Maaned, idet 70 Baade med en Besætning af 140 Mand have opfisket 1,400 Tdr. til Pris 1 Spd. 72 β — 1 Spd. 96 β — for et Beløb af 2,380 Spd.

Udbyttet af Sildfisket i 1874 udgjør saaledes i det Hele — Hiteren undtagen — ca. 141,600 Tønder Sild til en Værdi af noget over 215,600 Spd.

Saavidt vides er Ingen omkommet under Fiskeriet.“

Om Sommersildfiskeriet i Hiterens Herred, hvorom Oplysninger ovenfor savnes, meddeler Fogden under 6te April 1875 Følgende:

„I Forbindelse med min Indberetning af 22de forrige Maaned om Sildefiskeriet m. M. i dette Distrikt i forrige Aar meddeles ærbødigst, efter de fra Hiterens Lensmand nu modtagne Oplysninger, at der i Juni og Juli Maaneder er fisket:

Af 22 Notbrug med Besætning 330 Mand:

500 Tønder	Kjøbmandssild	til Pris 3 Spd.	60 β.
1,500	—	Middelssild	til Pris 2½ Spd. til 3 Spd.
1,200	—	Smaasild	til Pris 1¼ Spd. til 2 Spd.

i det Hele 3,200 Tønder til en Værdi af ca. .8,150 Spd.

Med Garnbrug foregik intet Fiske.“

b. Beretninger om Sommersildfiskerierne i Gulosen

(afgivne af Lensmændene i Børsen, Budvigen og Bynæsset, af Fogden i Guldalens Fogderi, samt af Amtmanden i søndre Throndbjems Amt).

Beretningen fra Lensmanden i Børsen og Budvigen, der er dateret den 16de Februar 1875, er saalydende:

„Henholdende mig til mine tidligere Indberetninger angaaende Sildefiskeriet i Gulosen i Slutningen af forrige og Begyndelsen af dette Aar, skal jeg give mig den Ære at meddele, at Fiskeriet kan ansees som afsluttet i Begyndelsen af denne Maaned, da Fiskerne droge til Vaarfisket (Skreifisket). Enkelte Hjemfiskere fik dog ogsaa Sild senere, navnlig paa Dybet — 6 à 7 Ihler — ved Skreiens Udsig af Gulosen.

Hvad det opfiskede Kvantum angaar, da er det, som let vil indsees, en meget vanskelig Sag, nøiagtig at kunne angive dette. I en Fjord af Udstrækning som Gulosen eller alene langs mit Distrikt fra Ørkedals Grændser til Øisanden, omtrent 2 norske Mil, er det ikke muligt for en enkelt Mand at være tilstede overalt i rette Tid forat faa Opgaver, holde Orden og kontrollere Logierne. Hertil kommer, at ofte Baade ikke lande paa Børsens og Budvigens Territorier, da Bynæssinger, Melhusbygger og Ørkedalinger selvfølgelig søge sine nære Hjem, hvor de rippe og salte. Imidlertid har jeg i de Maaneder, Fisket nu har vedvaret, gjort hvad der har staaet i min Magt i oven anførte Henseender, og om Opgaverne end ikke ere fuldkommen nøiagtige, saa ere de i alle Fald forsaavidt paalidelige, at de ikke ere for høit ansatte.

Der har under det nu sluttede Sildefiske, vist sig en saa ualmindelig Masse Sild godtsom ved alle Land i mit Distrikt, at noget Lignende ikke kan mindes. Da Fjordens og Landets Beskaffenhed godtsom umuliggjør Notbrug, er ogsaa nu alt Fiskeri foregaaet med Garn, dels paa Dræk, men mest paa Sæt. Der var oftere saadan Paagang paa Garnene, at Baadene ikke kunde bære Fangsten, saa Vedkommende maatte have Hjælp til at tage op og føre Dræken tillands.

Desværre blev der alligevel forholdsvis kun ubetydelig Fangst gjort i det Hele taget i den bedste Sildetid, imod hvad der kunde være fanget, fordi der baade før Jul, i Julen og paa Nytaaret, var en saa stadig stærk Kulde, at Fiskerne umuligt kunde drive Garnbruget stadigt, thi Garn og Sild frøs stundom sammen inden de naaede Land og fik rippet af. Ganing og Saltning hindredes ogsaa af samme Grund. I den bedste Tid var det derfor faa som kunde rigtig drive Fangsten ligesom der i det Hele taget ikke var saa stor fiskende fremmed Almue, som der kunde være Anvendelse for, hvilket rimeligvis ogsaa var den ualmindelige og vedholdende Kuldens Skyld.

Efter de samlede Opgaver og Undersøgelser om Kjøbefartøiernes Drægtighed, antager jeg opfisket og saltet:

I Kjøbefartøierne	4,500 Tdr.
deraf i Budvigen 1,500 Tdr.	
Forøvrigt	2,000 -
deraf i Budvigen 500 Tdr.	

Ialt opfisket fiskepakket Kvantum 6,500 Tdr.

Af Kjøbefartøierne vare de fleste fra Bergen og Haugesund og Omegn; enkelte fra Throndhjem og Indherred.

I Begyndelsen af Fisket var Silden stor, blandet med mindre Fedsild, som betaltes med 8 Ort à 2 Spd. løs, senere mere blandet og endelig smaa og maver saa Prisen gik ned til almindelig 1 Spd. og tildels 4 Ort pr. Tønne løs.

Veiret har, paa faa Undtagelser nær, under hele Fisket været temmelig roligt, saa der har været ganske ubetydeligt af Rødskabstap. Ingen er forulykket og Sundhedstilstanden almindelig god. I det Hele taget har der hersket ganske god Orden. Noget vel meget Fylder og Kommers var der dog en Tid i Børsebugten indtil jeg opdagede Kilden dertil (Brændevinssalg fra et Fartøi), hvorefter jeg tidligere har afgivet særskilt Anmeldelse.

Beretningen fra Lensmanden i Bynæsset, der er dateret den 30te Januar 1875, er saalydende:

„Jeg tilsæder mig herved, I Henhold til Indredepartementets Cirkulære af 12te Marts 1867 og det ærede Fogderies Skrivelser af 15de Juni f. A. og 7de d. M., at indberette om det ved Bynæssets Kyststrækning nu i det Væsentlige ophørte Sildefiskeri.

Det er meget vanskeligt endog blot nogenlunde tilnærmelsesvis at opgave det opfiskede Kvantum Sild; jeg kan ikke vide at komme det nærmere end at antage det for 3,000 Tønder omtrent.

Fiskeriet er drevet næsten udelukkende af Hjembyggerne, da her har været saare faa Fremmede, som her ved Kysten har deltaget i Bedriften.

Hvad Gjennemsnitsprisen paa Silden i utilvirket Tilstand angaar, antager jeg den bør staa i 108 β pr. Tønne. Her ved Kysten har ikke lagt mere end et Fartøi der formodentlig har saltet omtrent 300 Tønder, forresten er den solgt til Fartøier, som har ligget paa den søndre Side af Gulosen, foruden det som Fiskerne selv har saltet, hvilket ikke er saa ubetydeligt.

Om den Del, som Indvaanerne af Melhus Herred have havt i det heromhandlede Fiske, meddeler Fogden i Guldalen under 13de Marts 1875 Følgende:

„Af det usædvanligt rige Sildefiske som fra Begyndelsen af December Maaned forrige Aar til Midten af Januar Maaned dette Aar har været drevet i Budvigen, Børsen og Bynæsset har ogsaa de faa Gaarde af Melhus, der stode til Gulosen havt en ikke saa ganske liden Andel. Af Melhus Præstegjelds Beboere antages saaledes at være bleven opfisket omtrent 500 Tønder dels Christianiasild dels Kjøbmandssild. Til Fangsten, der ikke har samlet nogen Almue eller hidkaldt noget Kjøbefartøi, har kun været benyttet Garn. Silden er dels solgt fersk, dels saltet til Husbrug.

Prisen for saltet Sild har været omkring 12 Ort pr. Tønne.

Ovenstaaende Beretningers Indhold gjengiver Amtmanden i en Meddelelse af 6te April 1875 i forkortet Form saaledes:

„I Gulosen fandt nemlig i Slutningen af Aaret et større Indsig al Sild Sted, og fiskedes der, hovedsagelig af de omliggende Distrikters Indvaanere, et ikke ubetydeligt Kvantum, efter Opgaverne ca. 10,000 Tdr. til en Gjennemsnitspris af omkring 1 Spd. pr. Tønne løs, og hvoraf paa hvert af de i dette Fiskeri deltagende 4 Distrikter, Børsen, Budvigen, Bynæsset og Melhus, falder henholdsvis 4,500, 2,000, 3,000 og 500 Tdr.“

C. Beretninger om de andre Sommerfiskerier

(afgivne af Fogden i Fosens Fogderi for hans Distrikt og af Amtmanden i Søndre Thronhjems Amt for de øvrige Dele af samme).

Om disse Fiskerier meddeler Fogden i Fosens Fogderi under 22de Marts 1875 Følgende:

„I Bjørnøer angives at være fisket:

Af Sei 600 Vog tørret og 200 Tønder saltet til en Værdi af	820 Spd.
- Uer 300 Tønder til en Værdi af	750 -
- Lange, Brosmer, Smaatorsk og Kveite ca. 300 Vog, Værdi	3,000 -
- Lax 220 Vog	1,200 -
- Østers 6,000 Stkr.	48 -

Laxefisket drives fornemmelig af Fiskere fra Bergens Kanter.

I Storsildfiskeriet har deltaget:

4 Notbrug med Besætning 64 Mand, men alene 1 Brug gjorde Fangst af 250 Tønder med Udbytte 500 Spd. De andre Brug saavel som Garnfiskerne havde ingen Fangst.

I Aaffjord angives fisket:

Af Sei 40 Vog tørret, 50 Tønder saltet til Værd	150 Spd.
- Uer 70 Tønder	200 -
- Lax 600 Vog	2,000 -

I Ørlandet og Bjugn antages 80 Mand at have drevet Fiskeri ved Romsdals Kyster, Halten og nogle andre Steder — efter Sei, Lange og Kveite etc. med et Udbytte af 20 à 30 Spd. pr. Mand.

Af Laxefiskeriet antager Lensmanden at Udbyttet i Aaret har været 4,150 Spd.

Om Fiskeriet i Hiteren savnes Oplysninger fra Lensmanden.

I Hevne er Fiskeriet af Sei, Uer og Lange, etc. ubetydeligt og ikke mere end til Husbrug:

Af Lax er fisket 35 Vog til Værdi	150 Spd.
- Østers 8,000 Stkr.	80 -

I Stadsbygden og Rissen angives fisket:

Af Sei 130 Tønder saltet til Værdi	156 Spd.
- Lange ca. 120 Vog	144 -
- Lax 813 Vog	2,680 -

160 Baade med Besætning 350 Mand have søgt Sommerfiske udenfor Distriktet med et Udbytte af 70 Spd. pr. Mand.“

Om de heromhandlede Fiskerier, forsaavidt de ere drevne i Hiterens Herred, hvorom Oplysninger ovenfor savnes meddeler Fogden i Fosen efter en Indberetning fra Lensmanden under 6te April 1875 Følgende:

„Med Hensyn til de øvrige Fiskerier i Aaret 1874 bemærker Lensmanden, at der ikke er foregaaet noget Laxefiskeri; enkelte Steder blev forsøgt med Brugen af Kilenøter, men Udbyttet var saa ubetydeligt, at man snart indstillede denne Drift.

Seifiskeriet var ogsaa ubetydeligt.

Fiskeriet af Uer antages at have givet Udbytte som et Middelsaar; Fiskeriet har muligens været mindre end almindeligt, men Priserne have været noget høiere. Noget bestemt Kvantum har Lensmanden ikke kunnet faa opgivet.“

I de øvrige Dele af Amtet er det, hvad de her omspurgte Fiskerier angaar, kun Laxefisket, som, efter hvad Amtmanden i en Beretning af 6te April 1875 meddeler, har nogen synderlig statistisk Interesse, idet de øvrige Fiskerier udenfor Fosen væsentlig kun have Betydning for Beboernes daglige Økonomi. Af Lax ansætter Amtmanden Udbyttet omtrent saaledes:

Strinde og Selbo Fogderi	3,200 Spd.
Guldalens —	2,100 -
Ørkedalens —	2,000 -
hvortil efter ovennævnte Beretning fra Fogden i Fosens Fogderi kommer for dette Distrikt	10,200 -
	Tilsammen 17,500 Spd.

mod 14 à 15,000 Spd. i 1873.

13. Beretninger om Fiskerierne i Namdalens Fogderi,

A. Beretning om Skreifiskeriet,

(afgivet af Fogden og dateret den 16de Mai 1874).

„Skreifiskeriet paa Kysten af Namdals Fogderi i Vintermaanederne iaar synes efter Lensmændenes Indberetning at have faldt ganske godt med Undtagelse af Fiskeværret Gjæslingerne, hvor det næsten ganske er mislykket.

Ifølge Indberetninger fra Lensmændene Havig, Lund, Anzjøn og Evensen er i det hele Distrikt opfisket et:

1. Torsk	251,000 Stkr.
2. Lever ca.	678 Tdr.
3. Rogn ca.	400 -

Prisen paa Fisk pr. stort Hundrede har varieret fra $7\frac{1}{2}$ til 10 Spd., paa Lever fra $5\frac{1}{2}$ til 6 Spd. og paa Rogn 10 Spd.

Fiskeriet synes især at have være drevet med Liner, mindre med Garn og Haandsnøre.

Adskilligt Tab af Redskab er foranlediget ved det stormende Vejr i alle Vintermaanederne, men intet Menneskeliv er gaaen tabt.“

B. Beretninger om Sommersildfiskerierne,

(afgivne af Lensmændene i Namsos og Fosnæs samt i Nærø og Vigten og af Amtmanden i Nordre Thronhjems Amt).

Om det Sommeren 1874 ved Gjødøen i Fosnæs forefaldne Sildefiskeri meddeler Lensmanden i Namsos og Fosnæs under 15de September f. A. Følgende:

„Dette Fiskeri er næsten udelukkende dreven med Nøter og en betydelig Del større og mindre Stæng ere foretagne, der tilsammen har indeholdt omtrent 60,500 Tønder Sild, som er solgt efter en Gjennemsnitspris af lidt over 2 Spd. pr. Tønde løs Sild og skal have indbragt en Kapital af omtrent 123,000 Spd., hvoraf antagelig de $\frac{2}{3}$ Dele har været opfisket af Noteiere i Namdalen og deraf en betydelig Del, maaske nær $\frac{1}{3}$ Del af det Hele, af Eiere fra Fosnæs og Namsos Præstegjelde.

Tilvirkningspengene, formentlig omtrent 12,000 Spd., maa for den største Del antages ene at vedkomme disse Præstegjelde, i Særdeleshed Fosnæs Sogn.“

Om Sildefisket med Garn i Nærø og Vigten meddeler Lensmanden under 8de Marts 1875, at det kun har været ubetydeligt, neppe til Husbehov. — Derimod blev med Nøter paa forskjellige Steder fisket omtrent 2,000 Tdr. Sild, der blev solgt til 2 à $2\frac{1}{2}$ Spd. pr. Tønde.

Om Udbyttet af de i de øvrige Distrikter af Namdalen foregaaede Sommersildfiskerier meddeler Amtmanden under 4de Januar 1875:

„Herved giver jeg mig den Ære at indberette til det Kongelige Departement, at Udbyttet af Sildefisket i afvigte Aar efter derom gennem Namdals Foged fra vedkommende Lensmænd modtagne Meddelelser i Otterø og Fladanger Lensmandsdistrikt antagelig udgjorde omtrent 10,000 Tønder og i Kolværid og Lekø Lensmandsdistrikt omtrent 19,000 Tønder, hvoraf Størstedelen er opfisket med Nøter og solgt til en Pris af fra 1 Spd. indtil 3 Spd. 1 Ort pr. Tønde.“

C. Beretninger om de andre Sommerfiskerier

(afgivne af Lensmændene).

Om Udbyttet af de heromhandlede Fiskerier i Kolvereid og Lekø meddeler dette Distrikts Lensmand i Septbr. 1874 Følgende:

„Laxefiskeriet, der her i Distriktet tilforn har været drevet med kun almindelige Kroggarn, har i indeværende Aars Sommer ogsaa været drevet med Kilenøster, men med ringe Udbytte paa begge Slags Redskaber, saa dette Fiskeri maa sættes adskilligt under et Middelsaars; i det Hele ca. 80 Voger raa Vare.

Torskefiskeriet, der sjelden her i Distriktet giver stort Udbytte om Sommeren, har ogsaa iaar været ringe og i det Hele taget mindre end et godt Middelsaar; neppe over 3,000 Voger.

Langefiskeriet, hvoraf kun ubetydeligt i Kolvereid, har givet Udbytte som et godt Middelsaar — ca. 500 Voger — og endnu fiskes lidt paa sine Steder.

Sei har i hele Distriktet været tilstede i stor Mængde og er saaledes Betydeligt blevet opfisket og endnu fiskes godt paa sine Steder. Det idelige Regnveir har dog været og er fremdeles meget til Hinder, dels derved at alt Aanarbejde desaaarsag har krævet en uforholdsmæssig lang Tid, som ellers kunde været benyttet til Fiskeriets Drift, og dels derved, at det har været ganske umuligt at faa Fisken tørret, saa man tildels derfor har undladt at fiske Sei og hellere søgt til Sildefiskerierne. Under alt dette maa dog dette Aars Seifiske sættes meget over et Middelsaar; ca. 6,000 Voger.“

For Namsos og Fosnæs meddeler Lensmanden under 27de Februar 1875:

„Det er meget længe siden jeg gjorde Anlæg til at faa Opgivende om Sommerfiskerierne i Aaret 1874 i dette Lensmandsdistrikt, men dette er først nu lykkes, dog saaledes, at jeg endnu ikke kan meddele Opgave over Laxefiskeriet. Efter de Opgaver jeg har erholdt, skal Sommerfiskeriet i 1874 i Fosnæs Sogn, indbefattet Gjeslingøerne, have udgjort:

135 Voger Klipfisk af større Torsk	157 Spd.
165 — — af Smaatorsk	213 -
256 — Brosme som Klipfisk	279 -
166 — Lange som do.	216 -
	865 Spd.
103 — Titling, Smaatorsk, som Tørfisk	128 Spd.
15 — Længer, som Tørfisk	22 -
327 — Sei, som do.	262 -
	412 -
Tran og Rogn for omtrent	223 -
	Tilsammen for omtrent 1,500 Spd.

For Namsos Præstegjeld er Sommerfiskeriet ikke at paaregne under ovenmeldte Form og er ogsaa ubetydeligt, uden hvad der sælges som Ferskfisk til Namsos.“

Om Laxefisket, hvorom Oplysning ovenfor mangler, meddeler samme Lensmand under 3die Marts 1875:

„Endelig kan jeg have den Ære at meddele Opgave over Laxefiskeriet i Aaret 1874 i dette Lensmandsdistrikt, saaledes som samme er mig meddelt, nemlig:

I Fosnæs Sogn 62 Tønder à 30 Spd.	1,860 Spd.
- Namsos Herred 5 — à 30 -	150 -
	Tilsammen 2,010 Spd.

For Otterø og Fladanger meddeler Lensmanden under 6te Marts 1875:

„Sommerfiskerierne i Aaret 1874 har omtrentlig været følgende i Otterø og Fladanger:

Længer	415 Vog.
Sei	140 -
Smaafisk	1,460 -
Lax	18 Tdr.

For Nærø og Vigten meddeler Lensmanden under 8de Marts 1875:

„Sommerfisket skal have givet et tilfredsstillende Udbytte, og det opfiskede Kvantum anslaaes til mellem 5 à 6,000 Voger tørret Klipfisk — hvortil Alt virkes — der er solgt til Gjennemsnitspris à 1 Spd. og 1 Spd. 12 β pr. Vog.
Fiskesorterne er hovedsagelig Torsk, Brosme og Lange. Af Sei er ubetydelig fisket og afhændet til Salg.“

14. Beretninger om Fiskerierne i Nordlands Amt, Lofotfisket i Opsynsdistriktet undtaget,

(afgivne af Amtmanden).

A. Fedsildfisket.

Herom har Amtmanden under 12te April 1875 meddelt Følgende:

„Dette Fiske tog, som sædvanlig har været Tilfældet i de Aar, som Fisket slaar til, sin Begyndelse omkring medio Juli Maaned, da Silden stødte under Land i Herø, Lurø og de sydligste Distrikter i Salten. Det dreves derefter paa disse Steder med større og mindre Udbytte til langt udover Høsten, idet det imidlertid ogsaa i August fik Tilgang i Bindalen, Brønø og de nordligste Distrikter af Saltens Fogderi, i September videre i Alstadhoug, Næsne, Hemnæs, Hadsel og Øxnæs og endelig omkring Udgangen af Oktober i Mo. Med størst Held dreves Fisket i Herø, Næsne og Hadsel, sc. i Herø ved Sørherø, Tenden, Øxningen, Seløen, Aakviken, Holm, Breistrand, Hølvolden og Skaga, i Næsne udelukkende i Sjørenfjord og i Hadsel i Eidsfjorden. Navnlig faldt Fisket særdeles rigt i Sjøren- og Eidsfjorden, paa hvilket sidste Sted det lader til, at det ogsaa fremfor alle andre Steder jevnt har været af en særdeles god Beskaffenhed. Iøvrigt opgives Sildesorten overalt at have været Blanding af Kjøbmandssild, Middelssild, stor og smaa Kristianiasild, i Salten væsentlig stor og smaa Kristianiasild. Efter de modtagne Beretninger om Fiskets Udbytte udgjorde dette:

I Søndre Helgelands Fogderi.

Bindalen	500 Tdr.	
Brønø	7,000 -	
Alstadhoug	2,500 -	
Herø	17,500 -	
	<hr/>	27,500 Tdr., hvoraf virket til Handelsvare 25,000 Tdr.

I Nordre Helgelands Fogderi.

Mo	2,000 Tdr.	
Hemnæs	700 -	
Næsne	50,000 -	
Lurø	3,700 -	
	<hr/>	56,400 -
		45,000 -

I Saltens Fogderi.

Gildeskaal og Beieren	13,000 Tdr.	
Bodø	16,000 -	
Folden	10,100 -	
Stegen	75 -	
Tysfjorden	3,500 -	
Ofoten	4,700 -	
	<hr/>	47,375 -
		47,000 -

Lateris 131,275 Tdr., hvoraf virket til Handelsvare 117,000 Tdr.

Transport 131,275 Tdr. hvoraf virket til Handelsvare 117,000 Tdr.

I Lofotens Fogderi.

Hadsel	115,000 Tdr.				
Øxnæs	400 -				
		115,400 -	-	-	110,000 -

Ialt 246,675 Tdr. hvoraf virket til Handelsvare 227,000 Tdr.

Hvad der ikke er virket til Handelsvare, blev hjemført til Husbrug, eller til Agn. Priserne var efter Sildens Størrelse og Beskaffenhed forskellige. De opgives i Søndre Helgeland at have været 3 Spd., 2½ Spd., 2 Spd. og 1 Spd. 72 β eller gennemsnitlig 2 Spd. I Sjøren varierede de fra 2 Spd. til 1 Spd. og lige ned til 72 β. Maaske var 96 β Gjennemsnitpris. Her var Mangel paa Kjøbere. I Salten var Prisen fra 12 Ort til 1 Spd. eller gennemsnitlig 1 Spd. 60 β og i Lofoten gennemsnitlig 6 Ort. Værdien af dette Fiske vil saaledes kunne:

For Søndre Helgeland efter Gjennemsnitpris 2 Spd.	for 27,500 Tdr. sættes til 55,000 Spd.
- Nordre — — — —	„ - 96 β - 45,000 - — 36,000 -
- Salten — — — —	1 - 60 - - 47,000 - — 70,500 -
- Lofoten — — — —	1 - 24 - - 115,400 - — 138,480 -

Tilsammen 299,980 Spd.“

B. Vinterskreifisket i Lofoten og Vesteraalen samt Rødø, Trænen og Vegø.

Herom meddeler Amtmanden under ovennævnte 12te April 1875:

„Dette Fiske foregik i 1874 væsentlig paa de samme Steder som i tidligere Aaringer, sc. i Lofoten og Vesteraalens samtlige Herreder med Undtagelse af Herrederne Sortland og Hadsel, i Nordre Helgeland i Herrederne Rødø og Trænen og i Søndre Helgeland i Vegø Herred. Om Fisket i Lofoten, forsaavidt angaar Herrederne Vaagen, Buksnæs og Flakstad, samt Valberg Sogn eller det egentlige saakaldte Lofotfiske til og med 14de April, har Opsynschefen ved Fisket afgivet fuldstændig Beretning. Med 14de April var Fisket sluttet over hele Opsynsdistriktet med Undtagelse af Flakstad Herred. Ved Værene her henlaa der, efterat Lofotopsynet var hævet, omtrent 300 Baadlag, der væsentlig havde Tilhold i Moskenæs og Sørvaagen, til hvilke Steder derhos ogsaa endel Baade fra Nabosognene Borge og Buksnæs i sidste Halvdel af April indfandt sig til Fiske. Dette dreves her lige til Udgangen af April, idet dog samtlige fremmede Fiskere allerede den 25de vare afreiste. Efter den Dag laa imidlertid endnu adskillige Kjøbefartøier tilbage, og da Fiskepriserne vedbleve at holde sig høie, fortsatte Hjemfolket Fisket. Det samlede Udbytte af Skreifisket i Flakstad efter 14de April anslaaes til 55,000 Stkr. Fisk, der alt virkedes til Klipfisk. Efter Gjennemsnitprisen 8 β pr. Stk. Fisk — rund — kan Værdien af dette Fiske ansættes til omtrent 3,660 Spd.

Fisket i Lofotens Fogderi udenfor Opsynsdistriktet hjemstøgetes den hele Tid af ualmindeligt haardt stormende Veir og fik derfor i det Hele et misligt Udfald. Allerede i de sidste Dage af December 1873 mærkedes Skreien paa Kysten, og Hjemfolket begyndte allerede da Fisket. Paa Grund af Uveiret kom fremmede Baade og udenbygds Leickarle først omkring Midten af Januar tilstede. Uveiret vedblev imidlertid hinderligt for Fisket, saa at det omkring Midten af Januar satte Brug først efter flere Ugers Forløb — i Øxnæs og Dverberg først ved Midten af Februar — kunde trækkes. Saavel Fangst som Redskaber var da selvfølgelig bedærvet. I den anden Halvdel af Februar var Veiret bedre, men fremdeles utrygt og hinderligt. Den bedste Fisketid gik derved tabt, og fra Vesteraalen begyndte de fremmede Baade da at afreise til Opsynsdistriktet. Ogsaa i Marts var Veiret hinderligt for Fisket, der dog af Hjemfolket fortsattes til Maanedens Udgang, medens omkring 14de Marts saagodtsom alle fremmede Baade vare afreiste. Fisket blev under disse Omstændigheder yderst misligt. Endydeligere ødelagdes derhos Fisket ved det saagodtsom overalt stedfundne usædvanlig store Børnskabstab. I Bø maatte saaledes mange Fiskere slutte allerede i Midten af Februar, fordi alt Brug da var tabt. I Øxnæs anslaaes Tabet til 60 à 70 Spd. pr. Garnbaad og for Linebaadene, der kun en kortere Tid deltog i Fisket, til omtrent 10 Spd. hver. samt endelig i Gimsø til 1 à 2 Garnlænker pr. Baad.

Størrelsen af dette Fiskes Udbytte, Fiskernes Antal og Fordeling paa de forskjellige Værgrupper vil sees af følgende Opgave:

Distrikterne.	Antal Baade			Antal Fiskere			Deraf		Garnfiskernes Udbytte.			Linefiskernes Udbytte.			Udbyttet tilsammen.		
	af Distriktet.	fremmede.	tilsammen.	af Distriktet.	fremmede.	tilsammen.	Garnfiskere.	Linefiskere.	Stkr. Fisk.	Tdr. Lever.	Tdr. Rogn.	Stkr. Fisk.	Tdr. Lever.	Tdr. Rogn.	Stkr. Fisk.	Tdr. Lever.	Tdr. Rogn.
Bö. Strömøen — Lilleø (Hovedsognet) . .	38	1	39	262	7	269	269	-	97,920	354	139	-	-	-	97,920	354	139
Nykevaag — Hovden og de øvrige Malnæs-vær	50	21	71	332	132	464	436	28	192,000	895	320	16,800	56	21	208,800	951	341
Øxnæs. Nord-sand og Krog-vær — Sunderø (vestlige Vær)	74	26	100	493	165	658	1131	388	400,320	1,272	542	72,000	207	101	284,880	898½	392½
Langenæs — Gaasø (nordlige Vær) . . .	42	111	153	247	614	861									187,440	580½	250½
Dverberg. Haugsnæs og Andenæs . . .	21	2	23	142	12	154	Ikke opgivet		64,140	227	86½	-	-	-	64,140	227	86½
Saura — Fiske-næs (Østsiden)	9	-	9	54	-	54	do.		16,260	59	19½	-	-	-	16,260	59	19½
I Vesteraalen	234	161	395	1,530	930	2,460	-	-	770,640	2,807	1,107	88,800	263	122	859,440	3,070	1,229
Borge. Eggeim — Kvalnæs . .	99	18	117	735	127	862	Ikke opgivet		281,400	938	372	-	-	-	281,400	938	372
Gimsö. Hof-sund — Vikerø	43	7	50	271	44	315	276	39	24,240	117	42	3,120	11	5	27,360	128	47
Værø og Røst .	33	68	101	178	358	536	Ikke opgivet		480,000	717	302	-	-	-	480,000	717	302
Tilsammen	409	254	663	2,714	1,459	4,173	-	-	1,556,280	4,579	1,823	91,920	274	127	1,648,200	4,853	1,950

Af det samlede Parti er i Værø medgaaet til Husbrug 5,000 Fisk.

For de øvrige Distrikters Vedkommende savnes Opgave herom. I Øxnæs blev af Udbyttet 5,000 Stkr. og i Værø 213,000 Stkr. virket til Klipfisk, Resten blev overalt hjeldhængt. Priserne have varieret mellem 5 og 7½ Spd. pr. stort Hundrede Fisk, for Leveren fra 4½ til 6½ Spd., for Rogn fra 10 til 12¾ Spd. pr. Tønde. Gjennemsnitsprisen antages at have været for Fisk 6½ Spd. pr. stort Hundrede, for Lever 5½ Spd. og for Rogn 11 Spd. pr. Td.

Efter dette kan Fiskets Udbytte ansættes til:

1,648,200 Fisk à 6½ Spd. pr. 120	89,277 Spd. 60 β
4,853 Tdr. Lever à 5½ Spd.	26,691 - 60 -
1,950 - Rogn à 11 Spd.	21,450 - - -

eller tilsammen 137,419 Spd. - β

Udenfor Lofoten og Vesteraalen havde Vinterfiskeriet i 1874 som i tidligere Aar alene nogen større Betydning i de Helgelandske Herreder Rødø, Trænen og Vægø, hvor det væsentlig til samme Tid som i tidligere Aar foregik i Rødø ved Mygen og Valvær, i Trænen ved Selvær og Sydtrænen og i Vægø ved Bremsten. Veiret var den hele Tid ugunstigt og hinderligt for Bedriften og det for Mygens og Valværs Vedkommende saaledes, at flere Fiskere allerede i Februar forlod Værene for at søge Lofotfisket, medens Resten af Fiskerne forbleve ved Fisket til henimod Marts Maanedes Slutning. Fisket søgtes i samtlige Distrikter foruden af selve Hjemfolket af Fiskere fra de Helgelandske Distrikter, idet Fisket ved Mygen og ved Bremsten ogsaa søgtes af Fremmede — det første af Fiskere fra Bjugn og det sidste fra Bjørnør. Fiskets Udbytte udgjorde:

I Rødø 133,370 Stkr. Fisk 480 Tdr. Lever og 244 Tdr. Rogn med opgivet Værdi	14,390 Spd.
- Vægø 39,600 — 144 — 48 — —	3,030 -
For Trænfiskets Vedkommende mangler Opgave fra vedkommende Lensmand over Udbyttet, der dog, efter hvad jeg derom er meddelt, formenes med Sikkerhed at kunne ansættes til omtrent og ialfald mindst .	17,000 -
	Tilsammen 34,420 Spd.“

C. Storsildfisket 1874—1875.

Amtmandens Beretning herom, dateret 28de Juni 1875, er saalydende:

„I Vesteraalen og Lofoten havde Fisket Tilgang paa den hele Kyst af Dverberg og paa Vestkysten lige ned til Lofotodden og det væsentlig paa de samme Stæder som i forrige Aar. Fisket tog sin Begyndelse i Dverberg, Øxnæs og Bø den 17de September, i Borge den 21de og endelig i Flakstad den 24de September.

I Dverberg kom Silden den 17de September under paa en Gang baade paa Indsiden og Yttersiden af Andøen. Den vedblev at staa under Land ligetil de første Dage af Oktober, og stængtes der ligetil 3die Oktober. Efter denne Tid gjordes der intet Stæng, og Silden var ogsaa senere kun sparsomt under Land, saa at Fisket fra nævnte Dag kun indskrænkedes til Garnfiske af nogle faa Stamper — paa Indresiden fra 1 og 2 Stamper op til et Par Tønder. Ogsaa hermed ophørte det imidlertid ved Oktober Maanedes Udgang. Hovedfisket forefaldt ved Nordmæle og Börvaagen, hvor der i Dagene fra 17de til 25de September stængtes omtrent 8,000 Tdr. og i de følgende Dage til 3die Oktober omtrent 6,000 Tdr. Ved Garn og Øsing fiskedes der omtrent 1,300 Tdr. Samtidig fiskedes der langs den hele Indreside af Øen lige fra Andenæs ned til Sillevold med et Udbytte af omtrent 4,000 Tdr. Dverbergsfiskets samlede Udbytte udgjorde 19,310 Tdr. Et større Fiske vilde være gjort, om Fiskerne betimelig havde kommet tilstede. Den større Del af Notfiskerne kom imidlertid for silde frem til at faa Del i det første Indsig, der hovedsagelig kom Hjemfolket i Nordmæle tilgode.

Fisket i Øxnæs begyndte den 17de September med et Stæng paa omkring 500 Tdr. ved Langenæs. Den 18de gjordes et Stæng paa 200 Tdr. ved Skogsø. Først den 19de kom imidlertid Silden i større Stimer under Land; men før den Tid var ogsaa faa Baade og Fartøier komne tilstede. Den 20de September sattes omtrent 20 Laas fra Benö om Stö og indenfor Langenæs henimod Meværene, og antoges disse at indeholde omtrent 15,000 Tdr., hvoraf dog en større Del gik tabt under S. V. og V.-Storm den 21de, paa hvilken Dag Sildstimerne i Mængde stod under Land, uden at Veiret da tillod nogen Fangst. Silden vedblev imidlertid at være under Land lige indtil i Oktober og det over den hele Kyst fra Boröfjorden rundt Skogsöen om Langenæs og ned i Gavlfjorden til Meværene, i hvilken Tid Fisket — jevnlig dog hindret ved Storm og Ström — overalt der havde Tilgang til omkring den 15de Oktober, dog saaledes at der paa de gamle gode Vær Gaasö, Vollestad og Nyksund i Vinter ikke faldt nogen Fangst. Efter den Tid fiskedes der kun ganske uvæsentligt. Veiret var den hele Del af Oktober, hele November og udover medio December jevnligt stormende og ganske hindrende for enhver Drift paa Söen. Det samlede Udbytte af Fisket i Øxnæs androg til 27,490 Tdr.

Ogsaa i Bø kom Silden — som allerede nævnt — under den 17de September og blev da mærket over den hele Kyst fra Hofden til Gaukværö. Paa Grund af Storm og oprört Hav kunde dog ingen Redskaber sættes før den 25de, da der første Gang sattes 2 Laas i Hofden paa 400 Tdr. og samtidig 3 i Gaukværö med 540 Tdr. De sidste Dage af September og iligemaade de første Dage af Oktober indtil den 4de gjordes smaa Stæng i Gaukværö og Skaarvaag, og fiskedes i denne Tid ganske godt paa Garn. Fra den Tid ophørte al Fangst til den 16de og 17de Oktober, da der paa Nordsiden af Gaukværö og ved Lilleö gjordes flere Stæng, hvoraf dog alene bjergedes 600 Tdr., idet de fleste og største Stæng, navnlig paa Nordsiden af Gaukværö ved en ualmindelig stærk Strömsætning gik tabt. Vedholdende stormende haardt Veir hindrede nu Bedriften hele Resten af Oktober og November, da Silden den hele Tid i stor Tyngde stod under Land ved Skaarvaag, Gaukværö, Svinö og Vinje, uden at Fiske paa noget Sted blev muligjort. Udbyttet af Bøfisket androg alene til 3,000 Tdr.

I Borge mærkedes Silden første Gang den 21de September ved Borgevær, hvor et Par Baade da udsatte Garn og fiskede godt. Saasart dette den 23de og 24de September var bleven bekjendt over Distriktet, drog alle, der havde Garn,

afsted paa Fiske, og da Silden lige til den 3die Oktober var under Land, blev Garnfisket i den Tid, navnlig paa de nordligste Vær, drevet med ganske godt Held. Den 27de September stængtes ogsaa ved Borgevær et Laas paa 1,000 Tdr. Til dette ene Stæng indskrænkedes Notfisket i Borge. Garnfisket gav et Udbytte af 1,900 Tdr., og den samlede Fangst i Distriktet blev saaledes 2,900 Tdr.

I Flakstad stødte Silden under Land den 24de September paa Distriktets Yderside ved Korshavn. Den iagttoges der først af Opsidderne paa Sandø, hvor 20 à 30 Baade samme Dag gik ifærd med Fisket. Silden stod i tætte, store Stimer mellem Sandø og Korshavn, og udenfor Øerne, saalangt Øiet kunde naa, var Havet opfyldt af Hval og Brug. Den almindelige Fangst var 3 à 6 Tdr. pr. Baad. Ingen fremmed Fisker var ankommet, og kun de nærmeste Hjemfolk, til hvilke Kundskab om Sildens Ankomst var naaet, deltog i Fisket. Disse drev Fisket den 24de og 25de. Fremmede Garnfiskere ankom først den 29de og Notlag først den 30te September. Fisket faldt imidlertid efter den 25de smaat, og Stæng blev ikke gjort, Ogsaa ved Helle — Lofotodden — mærkedes Silden i de sidste Dage af September. Den 29de gik en Stime ind i Buvaagen, og et Laas paa 400 Tdr. sattes denne Dag. Noget Garnfiske fandt ogsaa samtidig Sted, men Silden trak sig snart ud paa Dybet, og det saa langt, at Garnredskaberne kun sjelden under det da herskende stormende Veir kunde sættes. Fisket dreves i Flakstad til Oktober Maanedes Udgang, efter hvilken Tid Almuen forgjæves henlaa til Fiske til langt ud i November. Fiskets samlede Udbytte androg til 3,000 Tdr., hvoraf 1,000 Tdr. skal være taget paa Not.

Det samlede Udbytte af Fisket i Vesteraalen og Lofoten udgjør saaledes omtrent 55,700 Tdr., hvoraf til Handelsvare skal være virket 50,280 Tdr., medens Resten er anvendt til Husbrug og Agnsild. Priserne paa Silden varierede fra 1 Spd. til 2 Spd. og gik i Øxnæs i September for en mindre Del op til 12 Ort. Gjennemsnitspris angives at have været i Dverberg og Øxnæs 1 Spd. 72 β, i Bø 1 Spd. 60 β, i Borge 1 Spd. og i Flakstad 1 Spd. 48 β.

I Dverbergfisket deltog ialt 651 Fiskere paa 138 Baade med 513 Garn og 59 Nøter. Antallet af fremmede Fiskere var 271. I Øxnæs-fisket deltog 1,334 Fiskere paa 410 Baade med 1,421 Garn og 160 Nøter. Antallet af fremmede Fiskere var 878. I Bøfisket deltog 638 Fiskere paa 150 Baade med 400 Garn og 32 Nøter. De fremmede Fiskeres Antal var 73. I Borgefisket deltog 360 Fiskere paa 114½ Baade med 800 Garn og 3 Nøter. Af Fiskerne vare 32 fremmede. I Flakstadfisket deltog 510 Fiskere paa 155 Baade med 880 Garn og 4 Nøter. De fremmede Fiskeres Antal var 60. Af Kjøbefartøier var tilstede i Dverberg 31, hvoraf 3 Dampskibe, i Øxnæs 54, hvoraf 7 Dampskibe, i Bø 6 og i Flakstad 1. I Borge var intet Kjøbefartøi kommet tilstede.

Som de af mig under Storsildfiskets Gang og ved dets Slutning afgivne telegrafiske Meddelelser vil have vist, faldt sidste Vinters Hovedfiske paa Saltens Fogderi og der navnlig paa Herrederne Hamerø og Stegen, medens det i de sydligere Herreder og navnlig i Bodø og Gildeskaal saagodtsom ganske mislykkedes.

I Hamerø kom Silden under Land i store Stimer Dagene 7de, 8de og 9de November, og stængtes der i disse Dage overalt paa Strækningen fra Tranø ned til Valsvær omtrent 40,000 Tdr. Da Silden vedblev at staa under Land til ud i December, og Veiret den hele Tid var ualmindelig roligt, saaledes at Fiskerne paa et Par Undtagelser nær hver Dag kunde komme paa Søen, gjordes der saagodtsom daglig i denne Tid større og mindre Stæng samtidig med et — dog mindre rigt — Garnfiske. Sidst i November var der stængt ialt 70,000 Tdr. Det endelige Udbytte var omkring medio December, da Fisket maatte ansees endt, 85,700 Tdr.

Samtidig havde Fisket rig Tilgang i Stegen. Silden stødte her under Land de første Dage af November, men Veiret hindrede Fiske indtil den 9de og 10de, da der stængtes udenfor Engløen paa Strækningen fra Brunvær til Valsvær. Veiret blev og vedblev fra den Tid at være godt til over Midten af December, og under den hele Tid var Silden paa Kysten og inde i alle Fjorde af Stegen, saaat Stæng gjordes lige fra Maalø søndenfor Grøtø, ved Grøtø, paa flere Steder rundt Engløen, i Sagfjorden, Skagstadsund og Øxsund. De største Stæng gjordes ved Valsvær, Brunvær, Lørvær, Holkestad, Engelvær og Maalø, hvor der fiskedes respektive 15,745 Tdr., 10,660 Tdr., 7,395 Tdr., 1,978 Tdr., 1,747 Tdr. og 1,617 Tdr. Garnfisket, der alene blev drevet af Distriktets egne Indvaanere, gav et Udbytte af omtrent 900 Tdr. Det samlede Udbytte over hele Distriktet var medio December, da Fisket ansaaes endt, 48,760 Tdr.

I Folden faldt samtidig med Fisket i Stegen ogsaa et om end mindre betydeligt Storsildfiske. Der stængtes den 14de og 15de November ved Kjerringø og Fjære 1,000 Tdr. Paa Garn fiskedes samtidig der 300 Tdr. og i Sørfolden 700 Tdr. Det samlede Udbytte i Folden blev saaledes 2,000 Tdr.

I Bodø Herred mislykkedes, som ovenfor antydte, Storsildfisket i afvigte Vinter. Efter det rige Udbytte, Fisket der i de tvende foregaaende Vintre havde givet, vare ikke uvæsentlige Udrustninger gjorte til Sildens Modtagelse. Men den

indfandt sig i Vinter kun sparsomt der. I de ydre Vær mærkedes den ikke. Den var derimod i Slutningen af November under paa den indre Kyst af Landet nordenfor Bodø, hvor der samtidigt med et efter Omstændighederne taalelig godt Garnfiske gjordes endel Notstæng i sidste Uge af November. Fiskets samlede Udbytte blev 5,000 Tdr. mod 47,500 Vinteren 1872—73 og 32,300 Vinteren 1873—74.

Ogsaa Gildeskaalsfisket mislykkedes. Her var Fiskere omtrent i samme Tal og med Udrustning som i tidligere Vintre tilstede, men Silden udeblev saagodtsom ganske. Der stængtes den 8de December i et Kast ved Flein 100 Tdr., i 5 Smaastæng inde ved Gildeskaals Præstegaard den 16de og 29de December 800 Tdr., samt endelig i Sørfjorden den 24de December i et Kast 100 Tdr. Men hertil indskrænkedes ogsaa det hele Notfiske. Garnfisket var iligemaade tarveligt. Det faldt imidlertid nogenlunde jevnt og blev godt betalt. Dets Udbytte blev 1,500 Tdr. og Fiskets samlede Udbytte altsaa 2,500 Tdr. mod 25,000 Tdr. Vinteren 1872—73 og 20,500 Tdr. 1873—74.

Det samlede Udbytte af Fisket i Saltens Fogderi udgjør saaledes 143,960 Tdr., der udelukkende virkedes til Handelsvare. Priserne varierede i Hamerø fra 1 Spd. til 2 Spd. 96 β, i Stegen 1 Spd. 24 β til 2 Spd. 48 β, gennemsnitlig paa begge Steder 1 Spd. 72 β. I Folden var den 1 Spd. 72 β, i Bodø 2 Spd., i Gildeskaal 2 Spd. 60 β.

I Hamerøfisket deltog 1,136 Fiskere paa 243 Baade med 420 Garn og 167 Nøter. Alene 200 Fiskere paa 46 Baade vare hjemmehørende i Distriktet. 282 Mand paa 57 Baade var fra Tromsø Amt, 160 Mand paa 33 Baade fra Distrikterne søndenfor Nordland. De øvrige vare hjemmehørende i Nordland udenfor Hamerø. I Stegenfisket deltog 858 Mand paa 190 Baade med 400 Garn og 67 Nøter. 279 Fiskere paa 96 Baade vare hjemmehørende i Distriktet, deraf 183 paa 80 Baade alene drivende Garnfiske. 48 Mand paa 8 Baade vare fra Tromsø Amt, 438 paa 72 Baade fra Distrikterne søndenfor Nordland. De øvrige vare hjemmehørende i Nordland udenfor Stegen. For Folden og Bodø kan Antallet af Fiskere og Baade ikke opgives, da Opsyn ikke var stationeret ved Fisket i disse Distrikter. I Gildeskaalfisket deltog 1,750 Mand paa 480 Baade med 500 Garn og 280 Nøter. Af Fiskerne var 390 paa 138 Baade hjemmehørende i Distriktet, 950 paa 207 Baade fra Distrikter søndenfor Nordland. De øvrige fra Nordland udenfor Gildeskaal. Af Kjøbefartøier angives at have været tilstede i Hamerø 180, i Stegen 115, i Gildeskaal 79. For Folden og Bodø mangler Opgave herom.

Det mislige Fiske paa Helgeland i Vinteren 1872—73 og det ganske feilsagne Fiske sammesteds Vinteren 1873 til 74 havde vistnok hos mange af de Fiskere, der tidligere havde ligget tilrors ved Værene hersteds, tilintetgjort Haabet om, at Fisket i sidste Vinter der skulde faa Tilgang. Imidlertid havde dog Almue samlet sig ved alle gamle Vær, men overalt i væsentlig mindre Mængde end sidste Vinter. I Skibaadsvær var Forskjellen paa Belæggets Størrelse mindre. Som bemærket mislykkedes dog Sildefisket paa Helgeland ganske i Vinter. Følgen deraf var, som naturligt, Tab paa mange Hænder, hvilket dog for Skibaadsværs Vedkommende forsaavidt blev mindre end i øvrige Vær, som et ganske godt Torsk- og Sei-Fiske, til hvilket de fornødne Redskaber vare medtagne, der gav nogen Erstatning for det mislykkede Sildfiske. Silden viste sig vistnok i afvigte Vinter paa Helgeland for de fleste Vær, men kun i enkelte smaa Streifstimer. I Melø mærkedes den første Gang 9de December, da der paa natsatte Garn toges indtil 1 Td.; den 10de fiskedes gennemsnitlig 4 Tdr. pr. Baad, i Dagene fra 11te til 17de December fra $\frac{1}{2}$ til 2 Tdr. og siden til Maanedens Udgang, da Fisket ganske ophørte, fra $\frac{1}{2}$ til 1 Td. Kun 1 Stæng gjordes paa 300 Tdr. ved Flatvær (Meløvær). Det samlede Udbytte blev der 1,220 Tdr. I Rødø var Fisket noget bedre. Garnfisket dreves der omtrent med samme Udbytte som i Melø. Den 14de og 15de kom nogle Stimer ind ved Buø under Nordgjærø, og blev der da med 3 Nøter stængt 1,170 Tdr. Den 4de Januar var der Sild under ved Selsøvig, men der kom intet Notbrug tilstede saa betimeligt, at Stæng kunde gøres. Derimod blev ved Raugsund den 5te og 6te Januar med 2 Nøter stængt 894 Tdr., og dermed var Rødøfisket endt. Udbyttet af samme androg til 3,000 Tdr. De gamle Vær Lovunden i Lurø, Aasvær i Næsne og Skibaadsvær i Herø, der tidligere og navnlig i indeværende Storsildperiodes første Aar havde udmærket sig ved rigt Fiske, fik iaar tilsammen alene 1,250 Tdr. Ogsaa her mærkedes Silden hele Decbr. udover men yderst sparsomt. Garnfisket gav sjelden mere end $\frac{1}{2}$ Td. pr. Baad. Dette i Forening med den Omstændighed, at der forelaa Vished om, at Storsild under Fisket 1873—74 i de allersidste Dage af Januar eller længe efter Folkets Hjemreise forrige Vinter var gaaet baade gennem Aasvær og Skibaadsvær, virkede imidlertid til, at den Almue, der var ankommen til Værene, i det længste bevarede Haab om Indsig, og derfor ogsaa forbleve i Værene, indtil al Fangst ophørte, hvilket for Lovunden skede den 5te, for Aasvær 12te og for Skibaadsvær 7de Januar. Af ovennævnte 1,250 Tdr. faldt paa Lovunden 600, paa Aasvær 300 og paa Skibaadsvær 350. Det samlede Udbytte af Helgelandsfisket andrager saaledes til 5,470 Tdr. mod 52,525 Tdr. i 1872—73 og 15,450 Tdr. i 1873—74. Prisen kan ved alle disse Vær gennemsnitlig sættes til 2 Spd. 60 β.

I Rødøfisket deltog 447 Mand med 1,311 Garn og 29 Nøter, i Lurøfisket 626 Mand med omtrent 1,800 Garn og

27 Nøter og i Herøfisket 1,823 Mand med 9,124 Garn og 2 Nøter. Såagodtsom alle Fiskere vare hjemmehørende i selve Fiskedistriktet eller i de Helgelandske Nabodistrikter. I Herøfisket deltog 162 Mand fra det Thronhjemske. For Meløfisket og Næsnefisket har nøiagtig Optælling ikke kunnet finde Sted, men Belægget ved Værene der antages at have været omtrent en Trediedel af næstforegaaende Aars Belæg.

Til den her givne Beretning skal jeg knytte en Rekapitulation af Udbyttet i de forskjellige Distrikter.

Fogderier.	Herreder.	Opfisket Kvantum i Maaltønder.	Virket til Handelsvare.	Afholdt til Husbrug og Agnild.	Gjennem- snitspris.	Antagelig Værdi.
			Tdr.	Tdr.	Spd. Sk.	Spd.
Lofoten og Vesteraalen.	Dverberg	19,310	18,790	520	1 72	30,896
	Øxnæs	27,490	23,490	4,000	1 72	43,984
	Bø	3,000	2,500	500	1 60	4,500
	Borge	2,900	2,500	400	1 -	2,900
	Flakstad	3,000	3,000	-	1 48	4,200
	Hamerø	85,700	85,700	-	1 72	137,120
Salten.	Stegen	48,760	48,760	-	1 72	78,016
	Folden	2,000	2,000	-	1 72	3,200
	Bodø	5,000	5,000	-	2 -	10,000
	Gildeskaal	2,500	2,500	-	2 60	6,250
De Helgelandske Fogderier.	Melø	1,220	1,220	-	2 60	3,050
	Rødø	3,000	3,000	-	2 60	7,500
	Lurø	600	600	-	2 60	1,500
	Næsne	300	300	-	2 60	750
	Herø	350	350	-	2 60	875
Samlet Udbytte og Værdi		205,130	199,710	5,420	1 76	334,741

De ovenfor givne Meddelelser om Fisket ville vise, at dette i Vinter i det Hele har havt den samme Forekomst som i Vinteren 1873—74. I Lofot- og Vesteraalsfiskets Forholde spores ingen Forandring. Dette Distrikt har altid været den første Modtager af Storsilden. Det synes at hidrøre fra — hvad ogsaa her blandt alle Sagkyndige antages — at Silden har sit Hjemsted i de nordligste Strøg af Ishavet, hvorfra dens Drift til at søge Land naturlig maa føre den ind paa dette nærmeste Forpost-Distrikt. Saalænge Storsildfisket faar Tilgang i Nordland, vil derfor Vesteraalen og Lofoten altid faa Silden ind paa Kysten, men ligesom Fiske forsaa vidt altid maa kunne ventes deroppe, saaledes maa det ogsaa med Hensyn paa de ugunstige Naturforholde, hvorunder Fisket her maa drives — med korte Dage paa den mest veirhaarde Aarstid, paa den mest haardsøgte Strækning af Amtsdistriktets Kyst — altid paaregnes at blive drevet med vekslede Held og usikkert Udbytte. Saalænge Fisket i indeværende Storsildperiode har havt Tilgang i Amtsdistriktet, har Forholdene ved Vesteraals- og Lofotfisket i det Hele været uforandrede, og fra Aar til andet, og det alene paa Grund af mere eller mindre gunstigt Veir, været forskjellige alene med Hensyn til Fangstudbyttets Størrelse. Anderledes viser Forholdet sig at have været i de sydlige Distrikter, Salten og Helgeland. Medens Sildstimerne, efterat have fra Vesteraalskysten efterhaanden trukket sig rundt om Lofotodden, tidligere derfra ere togtede lige mod Sydost og syd til Øgrupperne i Sydsalten, Landegode, Hellevær og Blixvær og paa Helgeland, synes de i de sidste Aar at have for den største Del gaet mod Land nordenfor Landegode og derfra søgt Fastlandskysten og Fjorddybene. Saaledes gik det navnlig i Vinteren 1873—74, men end paatageligere synes dette i afvigte Vinter at have været Tilfælde, og det saaledes, at Sildstimerne ikke blot ere gaaede mod Land nordenfor Landegode, men, som det synes, for den væsentlige Del have paa østlig og nordlig Fart i Vestfjorden søgt op til sammes nordligste Kyst paa Indlandet. Med Erfaring fra de sidste Vintre og navnlig fra de tvende sidste Vintre ansees det sandsynligt, at der udenfor de sævanlige Udrustninger for Storsildfisket i Vesteraalen og Lofoten vil for kommende Vinter væsentlig blive lagt an paa Fiske i Nordsalten — — — — —.

Ordenstilstanden under Fisket var i det Hele god. Egentlige Forbrydelser blev med Undtagelse af et Par mindre Tyverier ikke begaaede. Derimod blev for Overtrædelser af Sildefiskelovgivningen i Lofoten og Vesteraalens Fogderi udfærdiget 9 og i Saltens Fogderi 15 Forelæg med Mulktbeløb tilsammen 1,102 Spd. Samtlige Mulfter vedtoges afgjorte i Mindelighed med Undtagelse af en Mulkt paa 50 Spd. i Bø for Overtrædelse af Lov af 25de April 1863 § 5, kfr. Lov af 22de Mai 1869 § 1, hvilken af Fogden paa Grund af senere oplyste Omstændigheder frafaldtes. Ved Fisket paa Helgeland blev ingen Mulkt dikteret.

Ved Fisket i Øxnæs tabtes under Storm den 22de og 23de Oktober en hel Del udestaaende Redskaber, men iøvrigt var Redskabstabet der som ellers under Fisket uvæsentligt.

I Øxnæs indtraf den 14de November Forlis af 3 Baade med 12 Mand, hvoraf 4 omkom. I Bø druknede en Mand ved at ro ifra Værø til Lilleø. I Gildeskaal gik en Notbaad under med 5 Mand, der alle omkom. Iøvrigt er intet Tab af Menneskeliv under Fisket berettet.

Sundhedstilstanden under Fisket var god — — — — —“.

D. Vaar-, Sommer- og Høstfisket.

Herom har Amtmanden under ovennævnte 12te April 1875 berettet Følgende:

„Naar det paa de forskjellige Steder i Amtet Sommer og Høsten udover forefaldne Sildefiske sættes ud af Betragtning, havde ovennævnte Fiskerier i 1874, saaledes som i tidligere Aar, alene i Herrederne Dverberg, Øxnæs, Bø og Vægø nogen væsentlig Betydning. Vaar- og Sommerfisket var overalt smaat, og navnlig mislykkedes Sommerfisket ganske for Distrikterne Øxnæs og Bø. For Vaarfiskets Vedkommende maa derhos bemærkes, at der navnlig for Øxnæs var en Flerhed af Almuen borte paa Vaar-Finmarksfisket. Udbyttet af dette Fiske er af Lensmændene opgivet saaledes:

Distrikter.	Torsk.	Sei.	Lange.	Kveite.	Smaafisk.	Lever.	Rogn.	Antagelig Værdi.
	Stkr.	Stkr.	Stkr.	Vog.	Vog.	Tdr.	Tdr.	Spd.
Dverberg	-	401,400	12,000	12,350		1,772	196	25,055
Øxnæs	36,000	18,000	14,400	3,000	1,800	ikke opgivet.		12,400
Bø	144,000	55,000	5,400	800		ikke opgivet.		11,750
Vægø	6,120 Vog.			20		do.		8,000
							Samlet Værdi altsaa	57,215

E. Oversigt over Udbyttet af ovennævnte Fiskerier samt om det daglige Fiske

(meddelt af Amtmanden under ovennævnte 12te April 1875).

„Udenfor de ovenfor nævnte større Fiskerier har der i 1874 som i tidligere Aar overalt paa Amtsdistriktets Kyst været drevet dagligt Hjemfiske. Det vil forstaaes, at dette Fiske, der vides at have slaaget til med omtrentligt Udbytte som i tidligere Aaringer, om dette kunde angives i Penge, vilde repræsentere en ikke ganske ringe Værdi. Men til at erholde en blot tilnærmelsesvis paalidelig Opgave om dette Fiskes Udbytte har der ikke været Anledning. Kun kan det med Sikkerhed vides, at det iaar som før har afgivet et væsentligt Bidrag til Husholdningerne.

Idet jeg nedenfor indtager en samlet Oversigt over Udbyttet af Amtsdistriktets samtlige større periodiske Fiskerier,

skal jeg bemærke, at Værdien af Lofotfisket i Opsynsdistriktet er efter de af Opsynschefen meddelte Opgaver over Udbyttet og Priser beregnet saaledes:

16,000,000 Fisk à 7 Spd. 60 β pr. 120 Stkr.	1,000,000 Spd.
40,000 Tdr. Lever à 5 Spd. 30 β	210,000 -
15,000 - Rogn à 11 Spd. 24 β	168,000 -
	<u>1,378,000 Spd.</u>

Værdien af samtlige større Fiskerier bliver derved:

1. Vinterskreifisket.	
a. i Lofoten i Opsynsdistriktet til 14de April	1,378,000 Spd.
b. — — — — — efter 14de April	3,660 -
c. — udenfor — — — — — og i Vesteraalen	137,419 -
d. udenfor Lofoten og Vesteraalen	34,420 -
	<u>1,553,499 -</u>
2. Vaar-, Sommer- og Høstfisket	57,215 -
3. Fedsildfisket	298,980 -
4. Storsildfisket	334,741 -
	<u>2,244,435 Spd.</u>

eller samlet Værdi 2,244,435 Spd.

Idet jeg afslutter denne Beretning, finder jeg at burde bemærke, at samtlige meddelte Opgaver over Udbyttet af de forskjellige Fiskerier formentlig ligge under dettes virkelige Størrelse. Det er udenfor al Tvivl, at der er anvendt Flid for at gjøre Opgaverne paalidelige. Men det ligger i Forholdets Natur, at de desuagtet kun tilnærmelsesvis rigtigt kunne angive ethvert Fiskes Udbytte. Herom vil man overbevise sig ved at sammenholde Udbytte-Opgaverne med de Fiskepartier, hvoraf Afgift er svaret til Nordlands og Tromsø Medicinalfond, idet selvfølgelig ved saadan Sammenstilling maa medtages Opgaverne over Udbyttet af Fiskerierne i Tromsø Amt. Men herved vil det formentlig stadfæste sig, hvad jeg har antydnet, at samtlige Opgaver ere for smaa, og at Udbyttet af de forskjellige Fiskerier væsentlig har oversteget, hvad de officielle Opgaver derom har kunnet oplyse. Idet jeg nedenfor meddeler en Opgave over den Afgift, der i Henhold til Lov af 12te Mai 1866 er svaret til Nordlands og Tromsø Amters Medicinalfond i 1874, skal jeg bemærke, at der af de Fiskerier, der faldt i sidste Kvartal 1874, ikke er kommen nogen Afgift til Indtægt for Fondet i 1874. Dette kan først ske i 1875. I 1874 har derimod Fondet havt Afgift af Fiskerierne i sidste Kvartal 1873. Med disse Bemærkninger tillader jeg mig at oplyse, at omhandlede Afgift i 1874 har været erlagt saaledes:

Af 633,891 Tdr. Sild à 2 β	10,564 Spd. 102 β
- 227 - anden i Foustager saltet Sild à 2 β	3 - 94 -
- 93,573 store Hundreder Klipfisk à 4 β	3,119 - 12 -
- 20,244 Vogér anden i Fartøi saltet Fisk à $\frac{1}{3}$ β	56 - 28 -
- 41,365 Tdr. Tran à 12 β	4,136 - 60 -
- 16,648 - Rogn à 1 $\frac{1}{2}$ β	208 - 12 -
- 638,924 Vogér Tørfisk à 1 β	5,324 - 44 -
	<u>Tilsammen 23,412 Spd. 112 β</u>

15. Beretning om de i Tromsø Amt og af dets Indvaanere drevne Fiskerier,

(afgivet af Amtmanden den 12te Marts 1875).

Idet jeg afgiver nedenstaaende Beretning skal jeg bemærke, at Opgaver fra Lensmændene i Balsfjordens og Karlsø Distrikter mangle, og at det, som jeg for disse Distrikters Vedkommende anfører, derfor blot indeholder et tilnærmelsesvis rigtigt Skjøn, som støtter sig til hvad jeg paa anden Maade har kunnet erfare.

A. Storsildfisket.

Det første Tegn til dette Fiske viste sig i Malangen ved Indløbet til Gisund, hvor Storsild fiskedes paa Garn den 11te September. I Tiden mellem 12te og 15de s. M. begyndte man at fiske i Lysbotten paa Nordsiden af Senjenøen, men noget større Fiske indtraf dog ikke førend omkring den 20de s. M., da Silden var strømmet ind ikke alene i alle Fjorde paa den nævnte Øes Nordside, men ogsaa i Gisund og i Bunden af Malangen.

I det andet Sildedistrikt inden dette Amt, nemlig den nordre Kyst af Hindøen og de nordenfor samme liggende mindre Øer, mærkede man ikke noget til Storsilden førend den 22de og 23de September, da den viste sig ved Gapø og Kin i Kvædfjord. Den 24de og 26de s. M. stødte den til Land ved Øerne i Sands Sogn og ved Grøtavær, den 27de var den trængt ned lige til Akerø og Tjøtø i Trondenæs Sogn og den 29de og 30te mærkedes den i Pollen i Tranø Sogn paa Senjenøens Sydostspidse. Efterat dette første Indsig paa denne Havstrækning, som ligger mellem Senjenøen og Hindøen, havde fundet Sted, viste det sig imidlertid udover i Oktober, at der ikke, som man havde haabet, fulgte større Masser af Sild efter. Vistnok blev der i Midten af Oktober gjort nogle mindre Stæng ved Gullsfjord i Kvædfjord, ligesom man i Oktober og endog i de første Dage af November stængte Smaapartier ved Harstad, men nogen større Tyngde af Sild holdt sig dog ikke ved Land, og Notfisket i dette Distrikt blev derfor ringe. Derimod fiskedes der godt med Garn i hele Oktober.

I Malangens Distrikt, hvor Notfisket slog noget bedre til, ophørte Fisket omkring 20de Oktober, i Trondenæs — Sands Distrikt derimod først ved Udgangen af samme Maaned. I de første Dage af November drog Massen af Notbrugere og Kjøbefartøier sydover til Salten, hvorfra man da hørte Tidender om at Silden havde vist sig.

I Ibestads Præstegjeld viste Silden sig flere Gange i Oktober og November, men dog i Regelen ikke saa nær Land, at Stæng kunde gøres. 2 smaa Stæng gjordes dog i November, hvorhos der fiskedes endel paa Garn.

I Tranø Præstegjeld indfandt sig i Oktober først en Blanding af Storsild og Fedsild og senere ublandet Storsild. Den mærkedes fornemmelig i Reisen og i Dyrøundet. Omkring 10 mindre Stæng gjordes, hvorhos endel fiskedes paa Garn.

I Bergs og Torskens Sogne paa Ydersiden af Senjenøen kom Silden ind sidst i September, da der dels østes endel, dels gjordes nogle faa mindre Stæng.

Andre Steder inden dette Amt vides ikke Storsild at have været fisket i 1874. Specielt fiskedes intet i Skjærvø Præstegjeld, hvor Storsilden derimod i 1873 var tilstede i ikke ringe Mængde.

Nogen paalidelig samlet Opgave over Antallet af de Baade, Fartøier og Mandskaber, som deltog i Fisket, har jeg ikke kunnet tilveiebringe.

Efter de dels fra Lensmændene, dels fra de ekstraordinære Politibetjente meddelte Indberetninger blev der paa de forskellige Steder opfisket følgende Partier:

I den ydre Del af Malangen (Sommerø, Balsfjord, Stønnesbotten)	15,000 Tdr.
- Lysbotten, Gisund og den indre Del af Malangen	31,100 -
- Trondenæs, Sand, Kvædfjord	20,000 -
- Ibestad	700 -
- Tranø	2,000 -
- Berg og Torsken	1,200 -

Tilsammen 70,000 Tdr.

Priserne under Fisket er opgivne lavest fra Tranö, hvor en Del solgtes for 1 Spd. 72 β pr. Tönde, høiest fra Trondenæs, hvor der blev givet indtil 3 Spd. I Almindelighed varierede Priserne fra 2 til 2½ Spd. Gjennemsnitsprisen antages at kunne sættes til 2 Spd. 24 β , hvorefter det opfiskede Kvantum faar en samlet Værdi paa Fiskepladsene af 154,000 Spd.

Til Sammenligning hidsætter jeg nedenstaaende Fortegnelse over hvad Storsildfisket inden dette Amt er anslaaet til i de Aar, for hvilke Opgaver haves, sc:

I Aaret 1869	opfisket	65,000	Tönder	til Værdi	45,000	Spd.
- — 1870	-	15,000	—	—	20,000	-
- — 1871	-	100,000	—	—	108,000	-
- — 1872	-	10,000	—	—	20,000	-
- — 1873	-	168,000	—	—	292,000	-
- — 1874	-	70,000	—	—	154,000	-

Til Bekvemmelighed for de i Fisket Interesserede blev der i 1874, i Lighed med hvad der ogsaa har fundet Sted foregaaende Aar, underholdt extraordinær Postgang i de Distrikter, hvor større Samlinger af Fiskere og Fartøier fandtes og hvorhen Telegrafforbindelse endnu mangler. Der gik saaledes Post flere Gange ugentlig fra Maalsnæs til Gibostad og Løkvik, samt fra Harstad til Øerne i Sands Sogn. Udgifterne derved beløb sig til henimod 300 Spd.

Opsynet under Fisket udførtes i Malangens Distrikt ved leiede Betjente, i Trondenæs—Sand dels ved Lensmanden dels ved en leiet Assistent, forøvrigt ved Lensmændene. Til Lønning af de leiede Betjente medgik omkring 180 Spd.

B. Fedsildfisket.

I Tranö Præstegjeld opgives at være fisket nogle Hundrede Tönder Fedsild. I Tromsøundet, Lyngen og Skjærvø er fisket endel til Husbrug. Forresten intet.

I det Hele har dette Fiske i 1874 været af saa liden Betydning, at det antages ganske at kunne sættes ud af Betragtning ved Opgaven over Udbyttet af 1874 Aars Fiskerier.

C. Torskfisket inden Amtets Grændser.

I sin Indberetning om dette Fiske anfører Lensmanden i Skjærvø, at de Opgaver over Fiskernes Antal m. v., som han erholder, i Almindelighed ere mindre paalidelige, og at Udbyttet i Regelen bliver for lavt anslaaet. Næsten hver Mand driver nemlig dette Fiske fra sit Hjemsted og kan have erhvervet en ganske vakker Lot, uden at den kommer i synderlig Betragtning eller Omtale, da Fisken for en stor Del afsættes, efterhaanden som den fanges. Det er saaledes hovedsagelig for de Baades Vedkommende, som havde ligget tilrors paa de mest søgte Fiskepladse, samt for deres Vedkommende, som ikke have deltaget i de større, udenfor Distriktet foregaaende Fiskerier, at Opgaven over Udbyttet kan siges at være nogenlunde paalidelig.

Med disse forudskikkede Bemærkninger, som finde Anvendelse ogsaa paa flere andre Dele af Amtet end Skjærvø, skal jeg tilføie, at Udbyttet i følgende Distrikter er opgivet saaledes:

I Skjærvø Præstegjeld drevs Fisket i Vintermaanederne fra Januar af og udover mod Vaaren af 300 Baade med 660 Mands Besætning. Mindste Lot opgives til 8 og største til 100 Spd. pr. Mand, Gjennemsnitslotten til 33½ Spd. Efter dette kan hele Udbyttet anslaaes til 22,000 Spd. Under dette Fiske forulykkede 5 Baade, hvorved 13 Mennesker omkom.

Ved det samtidig i Lyngens Præstegjeld drevne Fiske opgives at være tilvirket 6,000 Voger Rotskjær og Rundfisk à 1 Spd. pr. Vog 6,000 Spd.
 hvorhos Leveren antages at kunne anslaaes til en Værdi af 2,000 -

Tilsammen 8,000 Spd.

Fra Bergs Præstegjeld anføres, at Fisket paa Grund af uheldigt Veir blev ganske ubetydeligt, saa at der paa mange Gaarde neppe fandtes en Fisk paa Hjeld.

I Torskens Sogn vides dog nogle faa Baade, fornemmelig hjemmehørende i Ibestad, at have drevet dette Fiske med et Udbytte af henved 40 Spd. pr. Mand eller med en samlet Fortjeneste af omkring 1,000 Spd.

Fra de øvrige Præstegjælde anføres dels at Fisket har været ganske ubetydeligt, dels at det blot har givet det nødvendigeste til Husbrug.

Samlede indeholde Opgaverne altsaa blot følgende Summer:

For Skjærvø Præstegjeld	22,000 Spd.
- Lyngens —	8,000 -
- Bergs —	1,000 -
	<hr/>
Tilsammen	31,000 Spd.

Dette Fiske, hvis Udbytte for 1873 beregnedes til 112,000 Spd., slog saaledes i 1874 feil i den største Del af Amtsdistriktet.

D. Seifisket inden Amtets Grændser.

Med Hensyn til Erhvervelse af paalidelige og fuldstændige Opgaver saavel over Deltagernes Antal som over Udbyttet af dette Fiskeri, fremstille sig de samme Vanskeligheder, som under Bogstav C nævnt.

Dernæst kan ogsaa om dette Fiske i Almindelighed siges, at det i 1874 gav et mindre Udbytte end i 1873. Paa nogle Steder slog det ganske feil. De Distrikter, hvor det gav noget Udbytte, ere følgende:

I Bergs Præstegjeld fulgte der som sædvanlig efter Storsilden betydelige Seistimer, hvorfor Høstfisket efter Sei blev ret godt. Det dreves af omtrent 250 Mand med et Gjennemsnitsudbytte af 500 Sei og 2 Tønder Lever, tilsammen anslaaet til 30 Spd. pr. Mand, hvilket giver et samlet Udbytte af 7,500 Spd.

I Lenviks Præstegjeld dreves Fisket af 5 Notlag med 60 Mand Besætning og af 45 Baade med 140 Mand med andre Redskaber. Udbyttet aaslaaes ialt til 1,400 Spd., altsaa gjennemsnitlig 7 Spd. pr. Mand.

I Tromsø Sundets Præstegjeld dreves Sommerfisket, væsentligst efter Sei, af 270 Mand, men med et saa ringe Udbytte, at hele Fortjenesten af Lensmanden anslaaes til ikke at naa op til stort over 200 Spd.

For Lyngens Præstegjeld er Fangsten anslaaet til 10,000 Vog Storsei à 96 β	8,000 Spd.
og Leveren til	3,000 -
	<hr/>
Tilsammen	11,000 Spd.

For Skjærvø Præstegjelds Vedkommende anfører Lensmanden, at Udbyttet var ringe, især for Notbrugerne. Det væsentligste Fiske foregik med Dorg og Garn. Fisket dreves ialt af 200 Baade med 400 Mand Besætning og med en Gjennemsnitslot af 15 Spd. pr. Mand. Hele det Fiskedes Værd kan altsaa anslaaes til 6,000 Spd. Høieste Lot var 30 Spd., medens Mange kun fiskede for 1 à 2 Spd.

Samlet bliver Udbyttet af Seifisket altsaa følgende:

I Bergs Præstegjeld	7,500 Spd.
- Lenviks do.	1,400 -
- Tromsø Sundets do.	200 -
- Lyngens do.	11,000 -
- Skjærvø do.	6,000 -
	<hr/>
Tilsammen	26,100 Spd.

E. Haakjærringfiske

vides ikke at have været drevet med Baad. Se forresten under Bogstav N.

F. Laxefisket.

Dette Fiske blev i Lenviks Præstegjeld drevet med 12 Kilenøter, hvis samlede Fortjeneste vedkommende Lensmand kun ansætter til 350 Spd.

Forøvrigt berettes dette Fiske enten slet ikke at have være drevet eller i al Fald kun at have indbragt ganske ubetydeligt.

Med et rundt Tal antages Værdien for det hele Amts Vedkommende at kunne sættes til 400 Spd.

G. Lofotfisket.

Angaaende Søgningen til og Udbyttet af dette Fiske henviser jeg til nedenstaaende Fortegnelse, ved hvilken bemærkes, at Antallet af Fiskerne er anført overensstemmende med den i Lofotopsynets Beretning indførte Opgave, med hvilken de fra Lensmændene hertil indkomne Opgaver i det Væsentlige stemme overens.

Præstegjeld, hvor Fiskerne høre hjemme.	Fiskernes Antal.				Lot pr. Mand.			Udbyttet i det Hele.	
	Garn.	Line.	Dybsagn.	Ialt.	høieste.	laveste.	Gjennemsnit.		
					Spd.	Spd.	Spd.		
Trondenæs	706	158	27	891	100	20	30	26,730	
Kvædfjord	369	8	18	395	ikke opgivet.		Garn 16 Line 30 Dybsagn 12	5,904 240 216	
Ibestad	443	629	51	1,123	120	20	—	65	72,995
Tranø	217	125	39	381	100	30	—	50	19,050
Lenvik	227	148	73	448	ikke opgivet.		—	33	14,784
Berg	-	6	-	6	do.		—	40	240
Maalselven	6	-	3	9	do.		—	40	360
Balsfjord	34	134	-	168	do.		—	40	6,760
Tromsø By	-	42	12	54	do.		—	40	2,160
Tromsøundet	-	61	2	63	66	} ikke opgivet.	} —	41	3,403
Karlsø	-	21	9	30	ikke opgivet.				
Lyngen	61	129	2	192	110	} ikke opgivet.	} —	34	6,528
Skjærvø	6	18	-	24	90				
Tilsammen	2,069	1,479	236	3,784					161,782

Efter dette bliver den gennemsnitlige Lot pr. Mand noget over 42 Spd. I 1872 var den beregnet til 21 Spd., i 1873 til 40 Spd.

H. Om det ved Sørøen inden Finmarkens Amt forefaldende Vinter-Torskefiske (Brevikfisket)

anfører Lensmanden i Skjærvø Følgende:

Efter de erholdte Opgaver skal dette Fiskeri være drevet af 58 Baade fra Skjærvø Præstegjeld med 232 Mand Besætning. Hele Udbyttet anslaaes til 21,500 Spd. eller i Gjennemsnit henimod 93½ Spd. pr. Mand. Mindste Lot udgjorde 20 og høieste 130 Spd. Enkelte Baade vare udrustede baade med Garn og med Line, men førstnævnte Redskab blev lidet brugt, da Fangsten derpaa viste sig mislig.

Ogsaa Linefisket var ubetydeligt, indtil Lodden i Slutningen af Marts stødte til ved Sørøen og navnlig ved Brevik, hvorefter Fisket en længere Tid var rigt. Fiskepartiet var meget betydeligt, idet flere Baade havde 7 à 8,000 Fisk hjældhængt, men den ualmindelige Snemasse, som lagde sig over Fiskehjældene og tildels bogstavelig begrov Fisken, bevirkede, at

en stor Del af denne bedærvedes og blev usælgelig eller at den ialfald maatte sælges for en meget lav Pris. Hvis dette ikke havde indtruffet, vilde Udbyttet af Brevikfisket i 1874 blevet ualmindeligt rigt. Ogsaa fra Lyngens Præstegjæld søgtes dette Fiske af endel Baade, men særskilt Opgave over deres Antal og Udbytte haves ikke, da de ere indtagne underet i efterstaaende Opgave vedkommende Loddefisket.

I. Loddefisket i Finmarken.

Nedenstaaende Fortegnelse udviser det omtrentlige Antal af Fiskere herfra samt det faldne Udbytte. Antallet af Fiskere er dog, paa Grund af Vanskeligheden ved at erhverve fuldkommen nøiagtige Opgaver derover, tildels blot anført efter Skjøn. Om der i 1874 foregik nogen Tælling i Finmarken under Fisket, er mig ubekjendt.

Præstegjæld.	Fiskernes Antal.	Lot pr. Mand i Spd.			Det hele Udbytte sat i Penge.
		høieste.	laveste	Gjennemsnit.	
		Spd.	Spd.	Spd.	Spd.
Trondenæs	450	60	10	25	11,250
Kvædfjord	150	ikke	opgivet.	40	6,000
Ibestad	1,100	30	5	15	16,500
Tranø	600	100	20	45	27,000
Lenvik	250	ikke	opgivet.	60	15,000
Berg	60	30	20	25	1,500
Balsfjord	600	ikke	opgivet.	40	24,000
Tromsøundet	416	145	ikke opg.	50	20,800
Karlsø	250	ikke	opgivet.	40	10,000
Lyngen	820	100	ikke opg.	40	32,800
Skjærvø	615	100	10	68	41,820
Tilsammen	5,311			39	206,670

Den gjennemsnitlige Lot for hver Fisker bliver altsaa nær 39 Spd. I efternævnte Aar var Lotten under dette Fiske, forsaavidt vedkom Fiskere her fra Amtet, beregnet saaledes: i 1871 til 35, i 1872 til 30 og i 1873 til 38 Spd. Det vil sees, at Lotterne ere opgivne høist forskjelligt, lige fra 5 til 145 Spd. Denne store Forskjel beror foruden paa Vedkommendes Dygtighed og Held endvidere for en væsentlig Del paa, hvor tidligt Fiskerne naaede frem til Fisket. I denne Anledning bemærke Lensmændene i Trondenæs, Ibestad og $\frac{2}{3}$ Tranø, at Fiskerne derfra, som i Almindelighed drive Lofotfisket, i Regelen ikke kunne afreise til Finmarken førend efter endt Lofotfiske, altsaa i eller efter Midten af April. I 1874 bleve de, som ved denne Tid søgte nordover paa Baad, opholdte ved Modvind. De Fiskere derimod, som reiste til Finmarken pr. Dampskib (og Antallet af disse tiltager hvert Aar), bleve for en stor Del forsinkede derved, at Dampskibene ved denne Tid vare saa overfyldte, at mange maatte vente paa Anløbsstederne i 8, indtil 14 Dage, førend de kunde faa Befordring med et Dampskib. Paa Grund heraf kom en Mængde Fiskere først frem, da Fisket var i Aftagende. Dette forklarer Grunden til, at Gjennemsnitlotten for 1874 for Fiskerne fra Trondenæs og Ibestad er saa meget lavere end for Fiskere fra den nordligere Del af Amtet, hvorfra man i Regelen naaede tidligere frem. Det er beklageligt, at utilstrækkelig Dampskibsfart i den Tid, da Fiskerne søge til Finmarken, skal bevirke, at mange gaa glip af den bedste Fortjeneste, og man hørte ogsaa stadig ifjor Fiskerne beklage sig derover. Imidlertid maa det erkjendes, at det efter de store Opoftrelser, som Staten aarlig gjør for at underholde Dampskibsfart paa disse Egne, vel neppe kan ventes, at noget ekstraordinært fra dens Side skal blive foretaget for at hjælpe Fiskerne frem til Finmarksfisket. Man tør maaske haabe, at de private Dampskibe herefter mere end før ville lægge sig paa Førsel af Fiskere til Finmarken, en Fart, som utvivlsomt allerede i 1873 og 1874 skaffede enkelte Skibe, som vidste at vælge den rette Tid, en god Fortjeneste.

K. Sommerfisket i Finmarken.

I nogle af de fra Lensmændene modtagne Indberetninger omtales dette Fiske ikke, hvoraf man formentlig maa slutte, at Søgningen eller ialfald Udbyttet har været ringe. Dette siges udtrykkelig i Indberetningen fra Trondenæs, hvori det anføres at Fisket mislykkedes paa Grund af uheldigt Veir, og at det frembragte Udbytte var høist ubetydeligt. Antallet af Fiskerne er ikke oplyst.

For de Distrikters Vedkommende, hvorfra fuldstændigere Beretninger haves, indeholde disse væsentligst Følgende:

Fra Ibestad dreves Fisket af 150 Mand, hvoraf 50 Garnbrugere; Udbyttet for samtlige Redskaber udgjorde 20 Spd. pr. Mand, hvilket altsaa giver 3,000 Spd.

Lensmanden i Tranø beretter, at den Del af Almuen, som efter endt Loddefiske blev liggende igjen i Finmarken og drev Sommerfisket indtil Slutningen af Juli eller Begyndelsen af August, tildels fiskede ret godt, nogle endog meget godt. Lensmanden tilføier, at det saaledes er ham bekjendt, at et Baadlag opnaaede Mandslotter paa 117—140 Spd., medens andre derimod ikke kunde drive det høiere end til 30 à 40 Spd. pr. Mand. I Anledning heraf skal jeg dog bemærke, at jeg formoder, at Meningen er at der under de nævnte høie Lotter er indbefattet den samlede Fortjeneste baade af Loddefisket og af det paafølgende Sommerfiske.

Efter dette og da Lensmanden tilføier, at stormende Veir i længere Tid var til stor Hinder for Sommerfisket, antager jeg, at Tranøværingernes Udbytte af dette Fiske neppe kan sættes til en høiere Gjennemsnitslot end 30 Spd. Hvor mange Mand der drev Fisket er for 1874 ikke oplyst, men i 1873 var Antallet anslaaet til 300. Stort mindre har det vel heller ikke været i 1874, og efter dette kan altsaa Fortjenesten ialt anslaaes til 9,000 Spd.

Fra Balsfjordens Lensmand mangler som før bemærket Opgave, men efter andetsteds erhvervede Oplysninger antages Antallet af Fiskerne at kunne sættes til 100 med 20 Spd. Gjennemsnitslot, altsaa 2,000 Spd.

Fra Tromsøsundet er opgivet, at 183 Mand deltog i Fisket med en gjennemsnitlig Lot af 17 Spd., altsaa et Udbytte af 3,111 Spd. Høieste Lot opgivet til 30 Spd.

Fra Karlsø antages Deltagernes Antal at have været omkring 100 Mand med en Lot af 20 Spd., altsaa ialt 2,000 Spd.

Fra Lyngen deltog 414 Mand i dette Fiske med et Udbytte af 20 Vog Mel pr. Mand, tilsammen 8,280 Vog à 96 ß, hvilket giver 6,624 Spd.

Lensmanden i Skjærvø beretter, at Fisket dreves af 22 Notlag paa 88 Baade med 260 Mand og 36 Baade med 115 Mand, som brugte Line, Dybsagn og Dorg, altsaa ialt 375 Mand. Udbyttet anslaaer han for Notbrugernes Vedkommende til 6,300 Spd. eller i Gjennemsnit henimod 21 Spd. pr. Mand. Noten tager nemlig 2 Mands Part, og bliver den gjennemsnitlige Notlot saaledes noget over 41 Spd. Udbyttet for dem, som ikke dreve Notfiske, anslaaes til 2,500 Spd. eller omtrent 21½ Spd. pr. Mand. For Notbrugernes Vedkommende var den mindste Lot en Matte Mel (anslaaet til 7 Spd.) og den største 5 Matter. For de øvrige Fiskeres Vedkommende var mindste Lot 1½ Matte og høieste 4 Matter.

Efter dette antages altsaa Sommerfisket i Finmarken at have været søgt af omtrent følgende Antal Fiskere herfra med efternævnte Udbytte:

Fra Ibestad	150 Mand,	Udbytte 3,000 Spd.
- Tranø	300 — —	9,000 -
- Balsfjord	100 — —	2,000 -
- Tromsøsundet	183 — —	3,111 -
- Karlsø	100 — —	2,000 -
- Lyngen	414 — —	6,624 -
- Skjærvø	375 — —	8,800 -

Tilsammen 1,622 Mand, Udbytte 34,535 Spd.,

hvilket giver lidt over 21 Spd. eller omtrent 3 Matter Mel pr. Mand. I 1872 var Gjennemsnitslotten beregnet til 19 og 1873 til 30 Spd.

L. Sommerfisket inden Nordlands Amt.

Om dette Fiske anfører Lensmanden i Trondenæs, at det i Begyndelsen af Sommeren var misligt, hvorfor den største Del af Notbrugerne fra Trondenæs kom hjem i Juli med meget lidet Udbytte. Senere fik man imidlertid Beretning om at Fisket slog til, og de, som da kunde være borte fra Høaannen, reiste atter ud og gjorde god Fangst. Høieste Lot anslaaes til 30 Spd. og Gjennemsnittslotten til 10 Spd.

Fra Kvædfjord berettes, at 4 Notlag med 56 Mand, som besøgte Andenæs, kom hjem uden Fangst, men at et andet Notlag ved Langnæs tjente 20 Spd. pr. Mand. Ogsaa for Fiskerne fra Ibestad slog dette Fiske tildels feil, hvorimod en Del, især de, som holdt længst ud, opnaaede en Gjennemsnittslot af 15 Spd. Høieste Lot 30 Spd. I det Hele antages dette Fiske at have været søgt af omkring 1,000 Fiskere fra forskjellige Dele af Senjen med en Lot, som i Gjennemsnit neppe kan sættes høiere end 12 Spd. Det hele Udbytte anslaaes saaledes til 12,000 Spd.

M. Høstfisket ved Andøen i Nordland

besøgtes af 10 Garnbaade fra Kvædfjord med 60 Mands Besætning og en Fortjeneste af omkring 30 Spd. pr. Mand, altsaa 1,800 Spd.

N. Ishavsfangst og Havbrofiske.

Til Fangst paa Ishavet udgik i 1874 fra Tromsø ialt 18 Fartøier, drægtige 359 K.-L. Af disse hørte 4 hjemme i Christiania, 1 i Bergen, Resten her.

2 af nævnte Fartøier dreve Kobbefangst under Jan Mayn, 1 søgte til Nowaja Semblia, de øvrige til Spitsbergen. De 2 Fartøier til Jan Mayn afseilede i Midten af April og vendte tilbage, det ene sidst i August med 648 større Kobber (Sæl), det andet i Midten af September med 280 Kobber, 8 Hvalros, 1 Björn og $\frac{1}{2}$ Vog urensset Dun. Spitsbergfarerne toge først afsted i den første Halvdel af Mai og de fleste returnerede i September.

Tre af Fartøierne dreve hovedsagelig Torskefiske under Spitsbergen og hjembragte henholdsvis 6,500, 10,000 og 21,000 Stykker Torsk. Disse 3 Fartøier havde desuden tilsammen 52 Kobber, 21 Hvidfiske, 70 Rensdyr og 26 Vog Dun.

I det Hele udgjorde Fangsten for samtlige 18 Fartøier Følgende:

278 Hvalros	à 14 Spd.	3,892 Spd.
2,741 Kobber	à 4	-	10,964 -
107 Hvidfiske	à 20	-	2,140 -
42 Isbjørne	à 8	-	336 -
512 Rensdyr	à 3	-	1,536 -
57 Vog Dun	à 12	-	564 -
37,500 Stk. Torsk	à 5	- pr. Hundrede	1,875 -

Tilsammen 21,307 Spd.

Til Haakjærringfisket paa Havbroen udgik herfra 5 Fartøier drægtige 49 K.-L.

Udbyttet blev 355 Tønder Lever, som efter en Pris af 6 Spd. pr. Tønde giver en Kapital af 2,130 Spd.

Udrustningerne til Ishavsfangst og Havbrofiske herfra bliver færre for hvert Aar. Aarsagen dertil er, som allerede bemærket i min Indberetning for 1873, for Ishavsfangstens Vedkommende at søge deri, at Antallet af de Dyr, som jages eller fanges, aarlig aftager. For Havbrofiskets Vedkommende antages derimod ikke den samme Aarsag at være tilstede, men alligevel synes dette Fiske at give lidet Udbytte i Forhold til Udrustningernes Kostende. Maaske vil denne Næringsvei tage Opsving, naar Grundene udenfor Kysten blive oploddede og man derved erhverver sikrere Kjendskab end der nu haves til de Steder, hvor Fisket hensigtsmæssigst kan drives.

For Oversigtens Skyld hid sætter jeg sluttelig følgende Uddrag af de af mig afgivne Beretninger for Aarene 1871 til 1874 om Udbyttet af de Fiskerier, som ere drevne dels indenfor dette Amts Grændser dels af Amtets Indvaanere udenfor Amtet. Summerne ere udførte med runde Tal.

Hvilket Slags Fiskeri.	Det samlede Udbytte angivet i Speciedalere.			
	1871.	1872.	1873.	1874.
Storsildfisket inden Amtets Grændser . .	108,000	20,000	292,700	154,000
Fedsildfisket do. . .	6,000	15,000	3,000	ubetydel.
Torskfisket do. . .	29,400	49,900	112,000	31,000
Seifisket do. . .	41,100	31,900	42,800	26,100
Haakjærringfisket do. . .	ubetydel.	200	intet.	intet.
Laxefisket do. . .	Værdi	ikke opgivet.		400
Lofotfisket i Nordlands Amt	92,600	76,200	148,400	161,800
Brevikfisket i Finmarkens Amt	18,300	11,000	25,700	21,500
Loddefisket i do.	193,100	184,300	212,700	206,700
Sommerfisket i do.	29,600	28,500	48,300	34,500
Sommerfisket i Nordlands Amt	8,500	16,200	11,400	12,000
Andøfisket i do.	ikke opg.	10,200	2,700	1,800
Ishavsfangst og Havbrofiske	63,200	32,800	29,700	23,500
Tilsammen	589,800	476,200	929,400	673,300

16. Beretninger om Fiskerierne i Finmarkens Amt,

(afgivne af Amtmanden).

A. Beretning om Vinter- og Vaarfisket,

(afgivet den 19de September 1874).

Herved har jeg den Ære at meddele den sædvanlige Indberetning angaaende Vinter- og Vaarfisket i Finmarken i d. A.

Lodden stødte iaar som sædvanlig først under Land ved Vardö By, hvor den formærkedes allerede 10de Februar, men dog ikke i nogen større Mængde. Henimod Midten af Marts viste den sig samtidigt i større Masser over hele Vest-Finmarken fra Sværholdt til Loppen; paa en enkelt Del nemlig Söröens Nordvestside observeredes den dog først henimod Slutningen af Marts. Paa samme Tid eller i sidste Halvdel af Marts kom den tilstede i Værene i Tanens Fogderi, og i Begyndelsen af April var den i Værene i Vardø Fogderi. Midt i April stødte den ind i Varangerfjorden, hvor den viste sig omtrent samtidigt over hele Fjorden med Undtagelse af et enkelt Vær — Bugønæs, — hvor ingen Lodde formærkedes iaar. Paa Strækningen fra Loppen østover til Værene i Tanens Fogderi forsvandt Lodden med Et i de sidste Dage af April og de første Dage af Mai. I Tanens Vær holdt den sig til medio Mai og enkelte Steder som i Gamvik en Uges Tid længere. I Vardø Fogderi og i Varangerfjorden forsvandt den ligeledes henimod Midten af Mai. I Næsseby forsvandt den dog strax efter Ankomsten, medens den i Vadsø Vær, efterat være forsvunden som ellers i Fjorden midt i Mai, atter viste sig den 15de Juni.

Fisketyngden stødte i Vest-Finmarken enkelte Steder f. Ex. ved sydvestre Side af Sörö, Rolfsø og Ingö omtrent samtidigt under Land med Lodden, men forövrigt først flere Uger senere og for det meste ikke før i første Halvdel af April. I de betydeligere Vær i Tanens Fogderi, Gamvik og Berlevaag, viste Torskene sig samtidigt med Lodden og i Værene i Vardö

Fogderi ligeledes; dog formærkedes ved Vardö By ikke nogen større Fiskemængde før 19de Marts. I Varangerfjorden indfandt ligeledes Fisker sig umiddelbart efter Lodden. Fisket, der iaar begunstigedes af særdeles heldigt Veir, var af kort Varighed. Allerede 7de April var Fiskemassen stødt fra Land paa Sørøens Sydvestside og 15de s. M. i Lebesby. Til de første 8 Dage af Mai blev den staaende i Loppen ved Sørøens Nordvestside, Øerne i Maasö, Kjelvik, Tanens ytre Vær, Vardö og Kysten indtil Varangerfjorden. I denne holdt den sig til over Midten af Juni i Nord-Varanger, men forsvandt fra Sydvaranger allerede sidst i Mai og først i Juni. I Næsseby, hvor Fisker ved Ankomsten midt i April kun blev staaende et Par Dage, kom den igjen 11te Mai og blev da staaende til 23de s. M.

Sundhedstilstanden har under dette Fiske været god, og naar undtages Forkjølelser, vides ikke Sygdomme at have hersket blandt Almuen. I Vardö indtraf enkelte Tilfælde af Börnekopper blandt de fremmede Russere, men Sygdommen fik ingen Udbredning. Ulykkestilfældene ere heller ikke særdeles mange. Endel Fartøier og Baade drev iland i Berlevaag og Havningberg ved forskjellige Storme; Storm forårsagede ogsaa endel Skade paa Baade i Langbunæs og Bugønæs. Den 15de April blev en Mand udseilet fra en Baad fra Vardö og omkom. 14de s. M. forsvandt 2 Baade med Mandskab paa Tanafjorden. 17de s. M. forliste en Baad med 3 Mand fra Berlevaag og en anden Baad stødte paa et Skjær; Mandskabet i den første druknede, ligesom 1 af Besætningen paa den sidste. Sidst i Mai kandrede en Baad fra Kramvik paa Söen og dens 3 Mandskaber druknede.

Driftsmaaden var under dette Fiske som tidligere, ligesom der dog fremdeles sees en jevn Forbedring i Baade og Udstyr. Som ifjor anvendtes der paa enkelte Steder i Varangerfjorden Garn, der gav godt Udbytte uagtet den lyse Aarstid.

Politiofsynet førtes af vedkommende Lensmand samt af særskilt ansatte Opsynsbetjente i Østre Jakobselv, Kjelmø, Vestre Jakobselv, Vadsø, Store og Lille Ekerö, Krampenæs, Nyhavn, Kramvik, Indre og Yttre Kiberg, ved Løkvik, Vardö, Havningberg, Syltefjord, Baadsfjord og Makur, Berlevaag, Gamvik, Kjøllefjord, Gjæsvær, Hjelmesø, Ingø og Rolfsö samt Medfjord. Der er udfærdiget 46 Mulktdekreter nemlig 3 for ulovlig Ballastskydning, 3 for Misbrug af Helligdagen, 1 for Rolighedsforstyrrelse, 12 for ulovligt Brændevinssalg, 4 for ulovlig Handel, 16 for Brud paa de i Lov af 13de Septbr. 1830 §§ 6 og 11 indeholdte Forskrifter, 7 for Overtrædelse af § 4, 6 og 7 i Lov af 18de Mai 1860.

Nat til første Paaskedag forøvedes i Hasvik paa Sørøen et skjændigt Hærværk idet flere Dræggetouge, Mastetouge og Dubbeltouge bleve afskaarne, uden at det lykkedes at opdage Gjerningsmændene. Iøvrigt var Ordenen i det Hele taget god.

Tælling af Fiskere, Baade og Kjøbefartøier foregik den 2den Mai. Efter vedlagte Lister skal den fiskende Almue have beløbet sig til 16,043 Mand med 4,519 Baade eller omtrent 700 Mand og 250 Baade mere end ifjor. Fra Sverige, Finland og Rusland deltog i Fisket 1,008 Mand mod 805 ifjor. Af vedlagte Sammendrag af Tællingslisterne vil erfares Almuens Fordeling paa de enkelte Vær og mellem de forskjellige Driftsmaader.

Antallet af Kjøbefartøier har, som medfølgende Lister vise, været noget større end i forrige Aar nemlig 306 med en Drægtighed af 5,783½ K.-L. mod 255 og 4,842 ifjor. Antallet af Fiskekjøbere paa Land var 178 mod 165 ifjor.

Priserne paa Raaproductet dreiede sig mellem 15 Ort og 30 Ort for stort Hundrede Raafisk og mellem 20 Ort og 30 Ort for en Tønne Lever. Gjennemsnitsprisen paa Raafisk var: i Loppen 20 Ort, Ingø 25 Ort, Mefjord 20 Ort, Maasø 30 Ort, Gjæsvær 24 Ort, Kjelvik 24 Ort, Lebesby 23 Ort, Gamvik 15 Ort, Syltefjord 15 Ort, Makur 17½ Ort, Persfjord 20 Ort, Berlevaag 20 Ort, Havningberg 20 Ort, Vardö 19 Ort, Kiberg 20 Ort, Nordvaranger 18 Ort, Kjelmø 20 Ort — Alt pr. stort Hundrede. Gjennemsnitsprisen paa Lever var i Vestfinmarken 25 Ort, i Østfinmarken noget høiere omtrent 27 Ort. Ogsaa iaar havde Fiskerne en ikke ringe Fortjeneste ved Salg af Raastof til Guanofabrikkerne.

Af den iaar faldne Fisk kan man regne at 400 à 450 gav 1 Tønne Lever saavel i Øst- som i Vestfinmarken.

Vinterfisket var i de indre Fjorde, specielt i Alten, Talvik og Næsseby godt. Godt var det ogsaa i Kvalsund, Lebesby, Tanen og Syd-Varanger. Overalt ved Kysten var det derimod misligt væsentlig paa Grund af at Uveir var til Hinder. Kun i Gjæsvær fiskedes der særdeles godt og i Syltefjord som almindelig.

Efter de fra Lensmændene og Opsynsbetjentene indkomne Opgaver skal der under dette Aars Vinter- og Vaarfiske være opfisket følgende Mængder af Torsk, beregnede i smaa Hundreder, Tusinder og Millioner.

I Varangers Fogderi:

Syd-Varanger	217,000
Nord-Varanger	670,000
Vadsø By	300,000
	<hr/>
	1,187,000

Transport 1,187,000

I Vardø Fogderi:

Vardø Herred	2,410,000	
Vardø By	1,920,000	
		4,330,000

I Tanens Fogderi:

Næsseby Herred	150,000	
Berlevaag og øvrige Vær østenfor Tanamundingen	2,106,000	
Tanens Herreds øvrige Vær	1,857,000	
Kjöllefjord, Mehavn og øvrige Vær i Lebesby	986,000	
		5,099,000

I Hammerfest Fogderi:

Kjelviks Herred	1,110,000	
Maasø do.	3,013,000	
Hammerfest og Kvalsund	771,000	
Hasvik	1,570,000	
		6,464,000

I Altens Fogderi:

Altens Herred	37,000	
Talviks do.	200,000	
Loppen—Øxfjords do.	250,000	
		487,000

Tilsammen 17,567,000 *)

Af Hyse er desuden opfisket 275,800, af Kveite 13,400 Vog og af andre Fiskesorter 12,700 Vog efter Fiskens Vægt i raa Tilstand.

Naar denne Opgave viser en opfisket Mængde Torsk af 17,567,000, medens min Opgave i Telegram af 30te Mai lød paa 16 smaa Millioner, hidrører Differentsten dels fra senere Efterfiske dels fra nøjagtigere Optælling.

Fangsten skal paa Producentens Haand være udbragt til:

148,600 Vog af Fiskerne selv tørret Torsk, solgt til Priser fra 1 Spd. til 1 Spd. 30 β	163,962 Spd.
13,368,659 Stkr. Torsk solgt i raa Tilstand til en Gjennemsnitspris fra 15 Ort til 30 Ort pr. 120 Stkr.	454,216 -
3,135 Vog af Fiskerne selv tørret Hyse, solgt til Priser fra 60 β til 1 Spd.	1,955 -
136,710 Stkr. Hyse, solgt i raa Tilstand til Priser fra 4 Ort til 6 Ort pr. 120 Stkr.	1,244 -
13,400 Vog raa Kveite til 12 β à 2 Ort pr. Vog	3,061 -
Andre Fiskesorter udbragte til antagelig	2,824 -
11,135,554 Stkr. Fiskehoveder solgte til Priser fra 12 β til 48 β pr. stort Hundrede	14,749 -
43,243 Tønder Lever solgte til Priser fra 4 Spd. til 6 Spd. pr. Tønde	215,780 -
348 Tønder Rogn solgte til Priser fra 5 til 8 Spd.	2,400 -

Tilsammen 860,191 Spd.

eller med et rundt Tal 860,000 Spd. mod 886,000 i 1873, 589,000 i 1872 og 873,000 i 1871. Den opfiskede Mængde Torsk udgjorde i 1873 omtrent $16\frac{1}{5}$ Million, i 1872 $11\frac{1}{5}$ og i 1871 $13\frac{4}{5}$. Regner man 14 smaa Millioner som et Middelsudbytte, overstiger dette Aars Fiske et saadant med vel $3\frac{1}{2}$ Million.

*) En mere detailleret Opgave over de opfiskede Kvanta, indeholdende Oplysning derom for de enkelte størré Vær, er meddelt næste Side. Det stat. Kontors Anm.

Fiskernes Tal skal som anført have været 16,043. Efter foranstaaende Beregning skal altsaa hver Mands For- tjeneste gennemsnitlig have været henved 54 Spd. mod 58 Spd. i 1873, 35. Spd. i 1872 og 52 Spd. i 1871. Over den gennemsnitlige og høieste Mandslot i de forskjellige Distrikter vedlægges Fortegnelse.

Af de fangede omtrent $17\frac{1}{2}$ Million Torsk, er ifølge Opgaverne virket:

	I Altens og Hammerfests Fogderier.	I Tanens og Vardø Fogderier, Næsseby og Kramvik und- tagen.	I Varanger Fogderi samt Næsseby og Kramvik.	Tilsammen.
Til Rundfisk	2,635,380	4,861,500	2,152,600	9,649,480
- Rotskjær og Russefisk . .	190,320	231,100	96,480	517,900
- Klipfisk	4,125,520	3,178,100	96,000	7,399,620
Tilsammen	6,951,220	8,270,700	2,345,080	17,567,000

Fisken faldt som sædvanlig mindre i Øst- end i Vest-Finmarken, men dog noget jevnere end tidligere. Medens den i Hammerfest og Altens Fogderier antages at give i Gennemsnit omkring $4\frac{1}{2}$ Vog Rundfisk og $6\frac{1}{2}$ Vog Klipfisk af 120 Stkr., antages den i Østfinmarken ikke at ville give over henholdsvis 4 og 6 Vog. Af Medicintran tilvirkedes under dette Fiske 2,764 Tønder.

O p g a v e

over de under Vinter- og Vaarfisket i Finmarken (fra Nytaar til Loddefiskets Ophør og Seifiskets Begyndelse) opfiskede Kvanta Torsk, indeholdende Oplysning derom for de enkelte større Vær og for de mindre gruppevis.

A l t e n s F o g d e r i :

Altens Herred	37,000 Stkr.
Talviks do.	200,000 -
Loppen—Øxfjord	250,000 -

H a m m e r f e s t F o g d e r i :

Hasviks Herred :

a. Bøle og Galten	170,000 Stkr.
b. de øvrige Fiskevær	1,400,000 -
	1,570,000 -

Hammerfest Herred :

a. Meffjord	381,000 Stkr.
b. de øvrige Fiskevær	340,000 -
	721,000 -
Kvalsunds Herred	50,000 -

Lateris 2,828,000 Stkr.

	Transport	2,828,000 Stkr.	
Maasø Herred:			
a. Rolfsø	570,600 Stkr.		
b. Ingø	575,000 -		
c. Hjelmsø og Maasø	680,400 -		
d. Renø, Latø og Havøsund	280,000 -		
e. Gjæsvær	907,000 -		
		<u>3,013,000</u>	-
Kjelvik—Kistrands Herred samt Skarsvaag		1,110,000	-

Tanens Fogderi:

Lebesby og Kjøllefjords Herred		986,000	-
Tanens Herred:			
a. Gamvik	1,350,000 Stkr.		
b. Berlevaag	2,106,000 -		
c. de øvrige Vær	507,000 -		
		<u>3,963,000</u>	-
Næsseby Herred		150,000	-

Vardø Fogderi:

Vardø Herred:			
a. Makur og Baadsfjord	276,000 Stkr.		
b. Syltefjord	397,000 -		
c. HAVINGBERG	537,000 -		
d. Persfjord og Smelrorene	192,000 -		
e. Kiberg og Kramvik	1,008,000 -		
		<u>2,410,000</u>	-
Vardø By		1,920,000	-

Varanger Fogderi:

Nordvarangers Herred:			
a. Nyhavn og Falkehjeilen	127,000 Stkr.		
b. Krampenæs	62,000 -		
c. Lille-Ekerø	104,000 -		
d. Store-Ekerø	110,000 -		
e. Lille- og Store-Saltjern, Tyby, Andersby, Sand- skjær og Makkenæs	157,000 -		
f. Paddeby, Kariel, Finnæs, Jakobselv og Klubben	110,000 -		
g. Vadsø By	300,000 -		
		<u>970,000</u>	-
Sydvaranger Herred:			
a. Pasvik og Grændse-Jakobselv	66,000 -		
b. Hjelmø	18,000 -		
c. Skagerø	12,000 -		
d. Bugønæs	121,000 -		
		<u>217,000</u>	-

Tilsammen 17,567,000 Stkr.

O p g a v e

over Almuens Fordeling mellem de enkelte Fiskevær i Finnmarken den 2den Mai 1874, da Optælling skete, samt over dens Fordeling mellem de forskjellige Redskaber i hvert Vær.

Fiskeværerne.	Mand.	Baade.	Deraf Linefiskere.		Deraf Dybsagnfiskere.		Deraf benyttende begge Redskaber.		Fiskende fra Fartoi.	Fiskende Udlændinge.
			Mand.	Baade.	Mand.	Baade.	Mand.	Baade.		
Loppen—Øxfjord	237	82	37	12	-	-	200	70	-	-
Hasvik	34	12	34	12	-	-	-	-	-	-
Hasvaag	66	19	66	19	-	-	-	-	-	-
Sørvær	160	43	160	43	-	-	-	-	-	-
Brevik	190	52	190	52	-	-	-	-	-	-
Øifjorden	22	10	22	10	-	-	-	-	-	-
Medfjord	85	29	-	-	-	-	85	29	6	-
Gamvik	18	6	-	-	-	-	18	6	-	-
Kjødvik	116	32	-	-	-	-	116	32	-	-
Akkerfjord	66	25	-	-	-	-	66	25	3	-
Sandö og Sandöbotten	254	65	162	46	92	19	-	-	-	-
Galten	66	16	51	13	15	3	-	-	-	-
Bøle	127	33	-	-	6	2	121	31	-	-
Skibenæs m. M.	178	74	178	74	-	-	-	-	-	-
Kvalsund	27	12	27	12	-	-	-	-	-	-
Hammerfest By	41	10	-	-	41	10	-	-	-	-
Rolfsö og Rolfsøhavn	175	48	-	-	-	-	175	48	-	-
Stoppelfjord	34	13	-	-	-	-	34	13	-	-
Havøsund	334	90	-	-	-	-	334	90	-	-
Renø og Latö	49	19	-	-	-	-	49	19	-	-
Sælvik og Maasø Fjorde	52	17	-	-	-	-	52	17	-	-
Ingø	737	208	400	109	5	2	332	97	7	-
Tufjord	379	99	40	11	-	-	339	88	-	-
Keilen	100	31	-	-	-	-	100	31	-	-
Sorteviken	94	24	-	-	-	-	94	24	-	-
Sandfjord	15	5	-	-	-	-	15	5	-	-
Akkerfjord (Hjelmesø)	304	75	-	-	-	-	304	75	-	-
Maasø	49	16	8	2	-	-	41	14	-	-
Gjæsvær og Tunæs	831	203	41	12	337	72	453	119	-	-
Vasilien og Lerpollen	257	65	76	19	10	2	171	44	-	-
Skarsvaag	203	44	-	-	203	44	-	-	-	-
Nordre Honningsvaag	225	63	225	63	-	-	-	-	-	-
Søndre Honningsvaag	238	63	238	63	-	-	-	-	-	-
Kjelvik	290	77	263	68	-	-	27	9	-	-
Sarnæs, Gullegammen og Fjordene i Kjelvik	47	13	44	12	3	1	-	-	-	-
Sværholt	85	28	85	28	-	-	-	-	-	-
Kjøllefjord	176	44	-	-	-	-	176	44	-	-
Mehavn	159	33	-	-	-	-	159	33	-	-
Skjøtningberg	126	39	-	-	50	13	76	26	-	-
Gamvik og Stenvaag	838	204	-	-	134	30	704	174	-	-
Omgang	87	29	-	-	58	18	29	11	-	1
Losvik	100	32	67	20	4	2	29	10	-	10
Skarfjord	6	2	-	-	6	2	-	-	-	-
Finkongkeilen	228	78	125	40	32	11	71	27	-	21
Langfjord og Hopsfjord	101	41	39	13	12	6	50	22	-	2
Berlevaag	1,220	279	-	-	106	22	1,114	257	-	-
Kongsøfjord	4	2	-	-	-	-	4	2	-	-
Løkvik	126	29	-	-	-	-	126	29	-	-
Store Molvik og Kvitnæs	46	19	-	-	-	-	46	19	-	-
Lateris	9,402	2,552	2,578	753	1,114	259	5,710	1,540	16	34

Fiskeværene.	Mand.	Baade.	Deraf Linefiskere.		Deraf Dybsagnfiskere.		Deraf benyttende begge Redskaber.		Fiskende fra Fartoi.	Fiskende Udlændinge.
			Mand.	Baade.	Mand.	Baade.	Mand.	Baade.		
Transport	9,402	2,552	2,578	753	1,114	259	5,710	1,540	16	34
Skaansvik	58	17	-	-	-	-	58	17	-	-
Kjølneæs og Kongshavn	101	42	-	-	-	-	101	42	-	2
Bukkekeilen	39	13	-	-	-	-	39	13	-	4
Rævnæs	2	1	-	-	-	-	2	1	-	-
Sandfjord og Bønæs	83	28	-	-	2	1	81	27	-	-
Baadsfjord	9	2	-	-	-	-	9	2	-	-
Makur	172	41	-	-	-	-	172	41	-	-
Syltefjord	215	61	-	-	86	26	129	35	4	-
Havningberg	674	198	-	-	-	-	674	198	-	-
Syltevik	4	2	-	-	-	-	4	2	-	-
Finvik	157	49	-	-	-	-	157	49	-	-
Persfjord	168	56	168	56	-	-	-	-	-	36
Smelroerne	43	15	43	15	-	-	-	-	-	-
Vardø	2,500	673	-	-	570	165	1,930	508	-	134
Indre Kiberg	149	44	68	17	-	-	81	27	-	95
Ytre Kiberg	570	153	212	53	-	-	358	100	-	224
Kramvik	236	79	101	4	-	-	135	75	-	101
Løkvik	62	21	62	21	-	-	-	-	-	25
Langbunæs	132	44	132	44	-	-	-	-	-	74
Svartnæs	63	21	63	21	-	-	-	-	-	22
Kvalnæs	63	21	27	9	-	-	36	12	-	28
Vestre Jakobselv	74	26	74	26	-	-	-	-	-	12
Paddeby og Kariel	24	8	24	8	-	-	-	-	-	7
Sandskjær og Makkenæs	21	7	21	7	-	-	-	-	-	-
Andersby	18	6	18	6	-	-	-	-	-	-
Tyby	54	17	54	17	-	-	-	-	-	1
Store Saltjern	51	17	51	17	-	-	-	-	-	19
Lille Saltjern	12	4	12	4	-	-	-	-	-	-
Store Ekkerø	87	26	87	26	-	-	-	-	-	3
Krampenæs	47	15	47	15	-	-	-	-	-	6
Lille Ekkerø	103	34	103	34	-	-	-	-	-	50
Nyhavn og Falkekjeilen	105	34	105	34	-	-	-	-	-	34
Vadsø	213	71	213	71	-	-	-	-	-	54
Klubvik og Perlarsennæs	12	4	12	4	-	-	-	-	-	-
Mortensnæs	22	9	22	9	-	-	-	-	-	1
Bergeby	18	7	18	7	-	-	-	-	-	1
Hammarnæs	19	8	19	8	-	-	-	-	-	-
Latnæringen	45	15	45	15	-	-	-	-	-	3
Næsseby	45	18	45	18	-	-	-	-	-	2
Kvalnæs og Karlebotten	22	9	22	9	-	-	-	-	-	1
Bugønæs	81	27	81	27	-	-	-	-	-	31
Kjelmø	17	6	17	6	-	-	-	-	-	2
Pasvig	31	11	31	11	-	-	-	-	-	1
Smaastrømmene	12	4	12	4	-	-	-	-	-	-
Grændse-Jakobselv	8	3	8	3	-	-	-	-	-	1
Tilsammen	16043	4,519	4,595	1,379	1,772	451	9,676	2,689	20	1,008

Fortegnelse

over den gjennemsnitlige og høieste Mandslot i de forskjellige Opsyns-Distrikter
under Vinter- og Vaarfisket i 1874.

Distrikterne.	Vinterfisket.		Vaarfisket.	
	Gjennemsnittslot.	Høieste Lot.	Gjennemsnittslot.	Høieste Lot.
Altens Herred	35 Spd.	100 Spd.	- Spd.	- Spd.
Talviks Herred	24 —	80 —	- —	- —
Loppen-Øxfjord	5 —	30 —	40 —	150 —
Hasvik (uden Bøle og Galten)	10 —	30 —	100 —	150 —
Bøle og Galten	10 —	30 —	40 —	100 —
Medfjord	10 —	15 —	35 —	60 —
deraf Kjødvik	- —	- —	60 —	110 —
Kvalsund	13 —	25 —	- —	- —
Hammerfest Herred (uden Medfjord)	15 —	40 —	30 —	80 —
deraf Sandø	- —	- —	50 —	120 —
Havøsund	15 —	40 —	- —	- —
deraf Latø og Sælvig	- —	- —	40 —	70 —
Rensø	- —	- —	20 —	35 —
Fjordene	- —	- —	25 —	50 —
Havøsund	- —	- —	55 —	100 —
Gjæsvær	35 —	70 —	40 —	95 —
Hjelmesø og Maasø	10 —	40 —	30 —	80 —
Rolfsø	10 —	30 —	45 —	80 —
Ingø	10 —	30 —	45 —	130 —
Kjelvik og Kistrand	- —	- —	50 —	100 —
Lebesby og Kjøllefjord	20 —	50 —	40 —	120 —
Gamvik	3 —	10 —	60 —	144 —
Tanen (uden Gamvik og Berlevaag):				
deraf Hopsfjord, Løsvik og Skarfjord	50 —	100 —	20 —	70 —
- vestre Tanen, Smalfjord o. Troldfjord	25 —	100 —	10 —	30 —
Berlevaag	- —	- —	20 —	80 —
Syltefjord	- —	- —	42 —	85 —
Makur og Baadsfjord	- —	- —	70 —	135 —
Persfjord og Smelroerne	- —	- —	50 —	70 —
Havningberg	- —	- —	25 —	100 —
Vardø	10 —	25 —	50 —	110 —
Kiberg og Kramvik	- —	- —	45 —	75 —
Vadsø	- —	- —	75 —	120 —
Saltjern m. M.	- —	- —	52 —	120 —
Krampenæs	- —	- —	73 —	106 —
Nyhavn og Falkekjeilen: deraf Nyhavn	- —	- —	60 —	133 —
- Falkekjeilen	- —	- —	90 —	133 —
Store Ekkerø	- —	- —	70 —	80 —
Lille Ekkerø	- —	- —	71 —	90 —
Paddeby m. M.	- —	- —	61 —	120 —
Næsseby	30 —	50 —	- —	- —
Bugønæs	- —	- —	50 —	120 —
Skogerø	- —	- —	33 —	42 —
Kjelmø	- —	- —	15 —	30 —
Grændse-Jakobselv	- —	- —	46 —	60 —

I Alten, Talviks og Kvalsunds Herreder drives intet egentligt Vaarfiske. I Næsseby Herred er det ubetydelige Vaarfiske indbefattet i Vinterfisket. Forsaavidt Lotten for Vinterfiskets Vedkommende ei er opgivet, da er Grunden den, at dette har været intet eller ubetydeligt, i hvilket sidste Fald den er indbefattet i Vaarfisket.

B. Beretning om de øvrige Fiskerier,

(afgiven den 24de Marts 1875.)

Herved har jeg den Ære at afgive Indberetning angaaende Udbyttet af dette Amts Sommer- og Høstfiskerier samt Haakjærringfangsten paa Bankerne og øvrige Ishavsexpeditioner i Aaret 1874.

A. Sommer- og Høstfisket.

Efter Sammendrag af de fra Lensmændene igjennem Fogderne indkomne Opgaver er der i Sommeren og Høsten 1874 opfisket:

a.	Torsk, Sei, Kveite, Flyndre, Hyser, Uer m. m. solgt i raa eller saltet Tilstand til Russerne for 13,161 Matter Rugmel (en Matte omkring 9 Voger), som efter dets Pris i Salg til Almuen mattevis paa den Tid Handelen foregik, er anslaaet til	90,494 Spd.
b.	22,900 Voger Rotskjær, som angives udbragt til	23,140 —
c.	24,102 Voger tørret Sei af alle Størrelser, idethele udbragt til	16,381 —
d.	Forskjellige Fiskevarer, saasom Torsk, Hyser og Sei, solgt i raa Tilstand til de norske Handlende eller til Russerne mod andre Varer end Mel, Rundfisk og Titling fra Høstfisket, Uer, Lax fanget ved Kysten m. m., Alt udbragt til en Pengeværdi af	17,080 —
e.	1,420 Tønder Sommer- eller Fedsild, og som kan anslaaes til	680 —
f.	8,313 Tønder Lever, udbragt til	38,603 —
		186,378 Spd.

eller med et rundt Tal 186,000 Spd.

De tilsvarende Summer var:

i 1873	241,000 Spd.
i 1872	187,000 —
i 1871	170,000 —
i 1870	152,000 —
i 1869	155,000 —
i 1868	118,000 —
i 1867	105,000 —

For de forskjellige Distrikter inden Amtet stiller Udbyttet af Sommer- og Høstfisket 1874 sig saaledes, som efterfølgende Opgave udviser:

Distriktets Navn.	a. Raafisk, solgt til Rnsserne mod Mel.			b. Rotskjær.			c. Tørret Sei.			d. Forskjellige Fiskevarer (se ovenfor under d) udbragt til	Sild		Lever.			Tilsammen.
	Antal Matter.	Op-given Pris pr. Matte.	Udbragt til	Antal Voger.	Pris pr. Vog.	Udbragt til	Antal Voger.	Pris pr. Vog.	Udbragt til		Antal Tdr.	An-slaaet til	Antal Tdr.	Pris pr. Tende.	Udbragt til	
		Spd.		Spd.	Sk.	Spd.		Sk.	Spd.	Spd.		Spd.	Spd.	Spd.		
Loppen-Øxfjord	100	7½	750	1000	1. 12	1100	300	60	150	1500	-	-	100	4½	450	3950
Talvik	20	7	140	12000	- 108	10800	5000	60	2500	1000	-	-	400	4	1600	16040
Alten	-	-	-	1200	1. -	1200	8000	96	6400	1160	1300	440	340	4½	1445	10645
Hasvik	1000	7½	7500	1200	1. 24	1440	800	72	480	1200	-	-	650	4½	2925	13545
Galten og Bøle	600	7	4200	100	1. -	100	400	84	280	420	-	-	600	4½	2700	7700
Hammerfest og Kvalsund	900	7	6300	300	1. -	300	2000	84	1400	1000	-	-	800	4½	3600	12600
Maasø	3696	7	25872	3000	1. 12	3300	1000	96	800	2500	-	-	1150	4½	5175	37647
Kjelvik	2170	7½	16275	1400	1. 12	1680	3000	72	1800	600	-	-	1300	4½	5850	26205
Kistrand	266	7½	1995	1900	1. 24	2280	1000	84	700	-	-	-	350	4½	1575	6550
Lebesby	477	7½	3308	650	1. 24	780	600	84	420	800	-	-	180	4½	810	6118
Tanen	700	6	4200	50	1. 24	60	500	60	250	1500	-	-	350	5	1750	7760
Næsseby	60	6½	390	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	5	100	490
Vardø Herred	1340	6	8040	-	-	-	-	-	-	590	-	-	453	5-5½	2463	11093
Vardø By	680	6½	4300	100	1. -	100	50	96	40	2710	-	-	520	5	2600	9750
Nordvaranger	300	7½	1950	-	-	-	1452	96	1161	1200	-	-	500	5	2500	6811
Sydvaranger	272	7	1504	-	-	-	-	-	-	400	120	240	120	5½	660	2804
Vadsø By	580	6½	3770	-	-	-	-	-	-	500	-	-	480	5	2400	6670
Tilsammen	13161		90494	22900		23140	24102		16381	17080	1420	680	8313		38603	186378

Fisket er i 1874 drevet:

i Loppen-Øxfjord af 225 Mand.
i Talvik 500 —
i Alten 150 —

i Altens Fogderi af 875 Mand.

i Hasvik af 510 Mand hvoraf Fremmede 460 Mand.
i Bøle og Galten 260 — — — 180 —
i Hammerfest og Kvalsund 1,250 — — — 600 —
i Maasø 1,232 — — — 902 —
i Kjelvik 991 — — — 906 —
i Kistrand 250 — — — — —

i Hammerfest Fogderi af 4,493 —

hvoraf Fremmede 3,048 Mand.

i Lebesby af 310 Mand hvoraf Fremmede 110 Mand.
i Tanen 350 — — — 30 —
i Næsseby 120 — — — — —

i Tanens Fogderi af 780 —

hvoraf Fremmede 140 Mand.

Lateris 6,148 Mand.

		Transport	6,148 Mand.
Nordvaranger af	306 Mand	30 Mand.	
Sydvaranger	120 — — —	— —	
Vadsø By	337 — — —	35 —	
		i Varanger Fogderi af	763 —
hvoraf Fremmede	65 Mand.		
i Vardø Herred af	569 Mand	408 Mand.	
i Vardø By	190 — — —	20 —	
		i Vardø Fogderi af	759 —
hvoraf Fremmede	428 Mand.		
		Tilsammen	7,670 Mand.

hvoraf Fremmede 3,681 Mand.

Saafrømt ovenstaaende Tal, der vistnok for de fleste Herreder kun gründer sig paa Skjøn, ere rigtige, har hver Mands Lot havt en gennemsnitlig Pengeværdi af 24½ Spd. mod 32¾ Spd. i 1873, 26 Spd. i 1872, 24 Spd. i 1871, 20 Spd. i 1870, 23 Spd. i 1869, 18 à 19 Spd. i 1868 og 22 Spd. i 1867. Dertil kommer, hvad Fisket har afkastet til Fortæring paa Stedet.

Gjennemsnitslotten opgives for de forskjellige Distrikter saaledes:

	For Hjemfolket:	For Fremmede:
Loppen-Øxfjord	15 Spd.	— Spd.
Talvik	32 —	— —
Alten	65 —	— —
Hasvik	10 —	20 —
Galten og Bøle	25 —	18 —
Hammerfest og Kvalsund	12 —	10 —
Maasø	34 —	27 —
Kjelvik	35 —	24 —
Kistraud	26½ —	— —
Lebesby	19¾ —	17 —
Tanen	35 —	30 —
Næsseby	10 —	— —
Vardø Herred	17 —	21 —
Vardø By	55 —	20 —
Nordvaranger	23 —	15 —
Sydvaranger	22 —	— —
Vadsø	30 —	17 —

De høieste enkelte Lotter ere opgivne saaledes:

Loppen-Øxfjord	60 Spd.	— Spd.
Talvik	50 —	— —
Alten	150 —	— —
Hasvik	20 —	40 —
Galten og Bøle	30 —	30 —
Hammerfest og Kvalsund	20 —	20 —
Maasø	50 —	40 —
Kjelvik	50 —	60 —
Kistraud	40 —	— —
Lebesby	50 —	40 —

	For Hjemfolket:	For Fremmede:
Tanen	50 Spd.	40 Spd.
Næsseby	20 —	— —
Vardø Herred	30 —	40 —
Vardø By	100 —	40 —
Nordvaranger	40 —	20 —
Sydvaranger	40 —	— —
Vadsø By	50 —	30 —

I Tuskhandelen med Russerne betales 1 Vog Rugmel med 1—2 Vog Kveite (i Næsseby med $\frac{1}{2}$ Vog) $1\frac{1}{2}$ til 3 Vog mindre Kveite (i Næsseby 1 Vog), $1\frac{1}{2}$ til 5 Vog Torsk, 2 til 7 Vog Flyndre, 2 til 7 Vog Hyser, 3 til 7 Vog Sei, Alt efter Konkurrencen i de forskjellige Vær, samt Fiskens Størrelse, der har væsentlig Betydning i denne Handel, eftersom Russerne betale den større Fisk af alle Sorter forholdsvis højere.

I Driftsmaaden vides ikke at være indtraadt nogen Forandring.

6 Mand ere omkomne under 1874 Aars Sommer- og Høstfiske i Vardø Herred.

B. Haakjærringfisket.

Hvor hjemmehørende.	Antal Baade og Fartøier.	Fartøiernes Drægtighed i Kommercelæster.	Hvormange Mands Besætning.	Hvormange Tønder Lever hjembragt.	Værdien efter den for Mandskabets Part betalte Pris.
Hammerfest By	21	307 $\frac{1}{2}$	129	2,958 $\frac{1}{2}$ og 104 $\frac{1}{2}$ Vog Hvaltran	17,751 Spd.
Vardø By	13*	—	52	162	129 —
Vadsø By	13	90 $\frac{1}{2}$	55	1,012	972 —
Alten	6	64 $\frac{1}{2}$	26	501	6,072 —
Lebesby	2	19 $\frac{1}{2}$	11	230	2,856 —
Tanen	2*	—	8	16	1,380 —
Tanen	14*	—	56	350	60 —
Vardø Herred	8*	—	32	117	1,920 —
Fartøier	42	482	221	4,701 $\frac{1}{2}$	702 —
Baade	37	—	148	645	28,188 Spd.
			369	5,346 $\frac{1}{2}$	3,654 —
De tilsvarende Tal vare i:					
1873	49/38	557	389	6,363	31,842 Spd.
1872	55/56	602	525	6,380	38,510 —
1871	50/22	535	365	6,835	38,601 —
1870	36/48	399	401	5,566	42,134 —
1869	56/61	680	558	7,277	33,484 —
1868	67/54	858	613	7,768	43,879 —
					46,474 —

*) o: aabne Baade.

Baadenes Udbytte, hvoraf i Almindelighed $\frac{1}{4}$ Del tilfaldt Eier af Baad og Redskaber, har altsaa givet Baadeierne gjennemsnitlig omkring 24 $\frac{1}{2}$ Spd. pr. Baad og Besætningen en gjennemsnitlig Mandslot af omkring 18 $\frac{1}{2}$ Spd.

De tilsvarende Tal vare i 1873 22 Spd. og 20 Spd., i 1872 16 Spd. og 8 Spd., i 1871 29 Spd. og 14 Spd.

Fangsten med Baade dreves i Foraaret Februar—Mai og i November og December 1 à 2 Mile udenfor Vardø, Kiberg, Havningsberg samt ved Finkongkeilen i Tanafjorden og mellem Sværholt og Lebesby. Redskabet var paa de fleste Steder Dybsagn — i Tanafjorden mest Gangvad (o: Liner).

Under dette Fiske omkom ved Vardö 1 Mand, som blev seilet overbord.

Fartøiernes Udbytte fordeltes saaledes:

I Hammerfest og Alten tilfaldt $\frac{2}{3}$ Parter Rederiet for Fartøi, Udrustning og Proviant, $\frac{1}{3}$ Part Besætningen, saaledes at Skipperen fik 2 Mands Parter.

I Vadsø og Vardø tilfaldt $\frac{1}{2}$ Part Rederiet for Fartøi og Udrustning uden Proviant og $\frac{1}{2}$ Part Besætningen, saaledes at Skipperen fik 1 $\frac{1}{2}$ Mands Part og i Vardø som Regel derhos 10 pCt. af Fartøiets Fortjeneste.

Mandslotten kan saaledes anslaaes i Gjennemsnit for Hammerfest og Alten sammen til 39 $\frac{1}{2}$ Spd. imod 40 Spd. i 1873, 36 Spd. i 1872 og 44 Spd. i 1871, hvortil kommer Provianten, og for Vardö og Vadsø sammen til 49 $\frac{1}{2}$ Spd. imod 54 Spd. i 1873, 45 Spd. i 1872, Alt paa egen Kost.

Fartøiernes Bruttoudbytte pr. Kommercelæst udgjorde:

For Hammerfest og Alten ca. 39 $\frac{1}{2}$ Spd. imod 43 Spd. i 1873, 40 Spd. i 1872, 48 Spd. i 1871, 51 Spd. i 1870, 69 $\frac{1}{2}$ Spd. i 1869 og 41 $\frac{1}{2}$ Spd. i 1868 og for Vardø og Vadsø ca. 29 Spd. imod 30 Spd. i 1873, 28 $\frac{1}{2}$ Spd. i 1872 og 61 Spd. i 1871.

Herved maa imidlertid bemærkes, at, da Mandskaberne ere afklarerede efter en Pris af 5 $\frac{1}{2}$ Spd. pr. Tønde Lever i Vadsø og 6 Spd. i Hammerfest, Alten og Vardø, medens Leveren i Hösten 1874 paa Grund af de lave Tranpriser ikke havde en større Værdi end ca. 5 Spd. pr. Tønde, er Rederiernes Bruttoudbytte ovenfor angivet henholdsvis 7 og 5 Spd. pr. Kommercelæst for høit. Fangsten med Fartøier dreves fra Hammerfest og Alten fra Begyndelsen af April til Udgangen af August paa Bankerne mellem Norge og Spitsbergen, fra Vardö og Vadsö i Maanederne Juni—September fra 20—50 Mile Nord for den Norske Kyst mellem Nordkap og Vardø og undtagelsesvis udenfor Fiskeröen. Redskabet var som tidligere en svær Dybsagn, der hales ved Hjælp af et Spil.

Intet Fartøi forulykkede.

C. Fangst af Hvalros og Kobbe m. M. under Spitsbergen og Novaja Semlja.

Expeditionernes Omfang og Udbytte var følgende:

Hjemstedet.	Antal Fartøier.	Drægtighed i Kommercelæster.	Hvormange Mands Besætning.	Fangstens Værdi efter de Priser, hvortil Mandskaberne ere afklarerede.
Hammerfest	18	305	189	34,300 Spd.
Vadsø	2	33	17	2,944 —
	20	338	206	37,244 Spd.
De tilsvarende Tal vare i:				
1873	21	355 $\frac{1}{2}$	219	24,955 —
1872	24	407	247	28,664 —
1871	25	434 $\frac{1}{2}$	277	24,670 —
1870	29	475	295	25,764 —
1869	27	407	268	44,778 —
1868	17	267	170	27,007 —

Intet Fartøi forulykkede.

Fangsten fordeltes saaledes, at de $\frac{2}{3}$ Parter tilfaldt Rederierne for Fartøi, Udrustning og Proviant, $\frac{1}{3}$ Part Besætningen, hvoraf Skipperen 2 Mand's Part. Den gjennemsnitlige Mandslot udgjorde for Hammerfest 55 $\frac{1}{2}$ Spd. og for Vadsø 52 Spd. I 1873 og 1872 udgjorde Mandslotten 35 Spd. og i 1871 30 Spd., hvortil kommer fri Kost ombord i 4 à 5 Maaneder.

Rederiernes Bruttoudbytte udgjorde henholdsvis 75 Spd. og 59 $\frac{1}{2}$ Spd. pr. Kommercélæst mod 47 Spd. i 1873 og 1872 og 37 Spd. i 1871.

Af de fra Hammerfest udexpederede Fartøier gjorde flere god Fangst af Ungkobber paa Isen langs den østre Kyst af Hvidehavet og nordover. Et Par Fartøier vare udrustede til Fangst af Hvidfisk, men denne gav kun et ringe Udbytte.

De hjemførte Produkter bestod i 3,248 Tønder Spæk, 144,696 Pd. Kobbhuder, 114,112 Pd. Hvalroshuder, 67 St. Isbjørnhuder, 196 St. Renskind, 715 Pd. urensset Dun, 1,161 Pd. Hvalrøstænder, 3,754 Pd. Hvidfiskskind, 1 levende Isbjørn, 8 Rensdyrkroppe, 309 Vog saltet Renkjød og 396 Vog saltet Spæk.

D. Hvalfangst.

Svend Föyn fangede 51 Hval, hvis Værdi er anslaaet til 25,500 Spd.
 I hvert af Aarene 1868—1873 fangede han henholdsvis 20, 36, 17, 30, 40 og 36 Hval.
 Ved Vardø blev ilandbragt en Hval funden paa Havet mellem Rusland og Vardö og ved Auktion solgt for . . . 340 —
 25,840 Spd.

Det samlede i Handelen komne Bruttoudbytte af dette Amts Fiskeriær og af dets Bedrift i Polaregnene i Aaret 1874 udgjør saaledes efter Produktets Udbringende paa første Haand:

Af Vinter- og Vaarfisket	860,000 Spd.
- Sommer- og Høstfisket	186,000 —
- Haakjærringfisket	31,842 —
- Fangsten i Polaregnene	37,244 —
- Hvalfangsten	25,840 —

Tilsammen 1,140,926 Spd.

De tilsvarende Summer vare:

i 1873	1,209,083 Spd.
i 1872	863,265 —
i 1871	1,111,669 —
i 1870	969,249 —
i 1869	656,000 —
i 1868	653,000 —
i 1867	878,000 —

17. Beretning om Fiskefredningen i Kristianiafjorden indenfor Drøbak 1874

(ved Apotheker Ditten).

Idet jeg nedenfor fremlægger Regnskab over Fiskeforeningens Indtægter og Udgifter i Aaret 1874, maa jeg paa Foreningens Vegne aflægge min Tak til de Kommuner, der gennem Pengebidrag have vist Fiskefredningssagen sin Interesse og derved gjort det muligt for Foreningen at fortsætte med det i sin Tid etablerede lønnede Opsyn, uden hvilket Fredningsbestemmelser og Forbud vistnok vilde være af saare liden praktisk Betydning. At det med Opsynet tilsigtede Øiemed — at paaøse Overholdelsen af de gjældende Fredningsbestemmelser, at efterspore og anmelde Indgreb i Grundeiernes Ret til Vadtrækning m. v. og at hindre Anvendelsen af ulovlige og for Fiskeformerelsen skadelige Redskaber — ikke fuldt ud kan naaes med de Midler, der for Tiden haves til Raadighed, er forøvrigt en Selvfølge, idet 2 Betjente, som man hidtil har været istand til at lønne, er forliden i Forhold til det temmelig vidtstrakte Distrikt, som de have at befare. Det har derfor ogsaa været Tanken om muligt at forstærke Opsynet, idetmindste til enkelte Tider af Aaret, hvilket bliver saameget mere nødvendigt, da nu det i min forrige Beretning omhandlede Tillæg til de ældre Fredningsbestemmelser er sanktioneret af Kongen og træder i Kraft 1ste Januar 1876. Det er saaledes at beklage, at et Par af de vistnok mest interesserede Kommuner, nemlig Asker og Nesodden, netop nu, da forøgede Midler ville tiltrænges, have unddraget Sagen deres Bistand.

Det maa imidlertid indrømmes, at Opsynet, som det hidtil har været organiseret, har været til stor og væsentlig Nytte, og det er at haabe, at Fiskerne, eftersom det mere og mere indgaar i deres Bevidsthed, at det arbejder i deres egen Interesse, selv vilde bidrage til at støtte dets Bestræbelser.

Fiskeoptællingen ved Kristiania Fiskebrygger er i 1874, i Lighed med hvad der i de foregaaende Aar har fundet Sted, bleven udført med saavidt mulig Nøiagtighed, og hidsættes nedenfor Sammendrag af de gennem Magistraten modtagne maanedlige Opgaver, sammenstillet med lignende Opgaver for de to næstforegaaende Aar, hvoraf der for flere Fiskesorters Vedkommende — især Lax og Makrel samt Hummer — viser sig en væsentlig Tiltagen, ligesom Tallene overhovedet stille sig betydelig gunstigere end i 1873, da Fiskemængden i det Hele er mindst. Grunden hertil er som anført i Beretningen for 1873 den hensynsløse Brug af Kultevad, der begyndte at blive almindelig i Begyndelsen af 1872, men senere heldigvis igjen er aftaget og vil blive yderligere forhindret ved de i den kongelige Resolution vedtagne Bestemmelser:

„Under 23de Oktober er det naadigst bestemt: Foruden de i Henhold til kongelig Resolution af 18de Marts 1870 for Fiskeriet i Kristianiafjorden indenfor Drøbak gjældende Forbud mod Brug af Grundvad af mindre Dybde end 6 og mindre Længde end 40 Favne samt mod Landdragning af Vad m. V., skal Brugen af al Slags Vad være forbudt sammesteds i Tiden fra 1ste November til 31te Mai, forsaavidt Hensigten er dermed at fange Grundfisk. Til Fangst af Stimpfisk kan Vad af større Dimensioner end de nævnte til enhver Tid benyttes, forsaavidt Fangsten foregaar, hvor Fiskestimer vise sig, eller paa de almindelig bekjendte og bestemte Drætter (Fangststeder). Denne Bestemmelse træder i Kraft fra 1ste Januar 1876“.

Den betydelige Tiltagen af Lax skyldes hovedsagelig Hr. Kand. Ingier paa Ljan, der gennem en Række af Aar har ladet udklække mangfoldige Tusinder af Laxerogn og sluppet Yngelen i Ljanselvne. At Makrelfisket i 1874 har slaaet saa rigeligt til, maa formentlig for en Del tilskrives den Omstændighed, at der i de to foregaaende Aar netop i Legetiden indtraf megen Regn og stormende Veir, som forhindrede Fisken fra at holde sig paa Overfladen og derved beskyttede den for Fiskernes Kast og Vadtrækning, hvilket igjen havde til Følge, at Makrellen fik gyde sin Rogn i Fred.

Man kan nemlig antage som temmelig sikkert, at Makrel, ligesom Lax og andre vandrende Fiskearter, komme tilbage som Voxne for at gyde sin Rogn paa de Steder, hvor de ere udviklede som Smaa.

**Sammendrag af Kristiania Politikammers maanedlige Opgaver over den til Fiskebryggen
indførte Fisk i Aarene 1872, 73 og 74.**

	Indenfor Drøbak.			Udenfor Drøbak.			Fra Sverige og Danmark.		
	1874.	1873.	1872.	1874.	1873.	1872.	1874.	1873.	1872.
Aal Stk.	5,491	4,539	6,336	481	510	1,247	-	-	-
Hummer do.	7,341	5,070	5,280	28,905	10,381	20,651	80	-	-
Østers Snes	295½	580	850	863	2,836	2,189	4	-	-
Skjæl do.	772	1,745	324	-	25	83	-	-	-
Lax Bpd.	501	224	183	1,839	1,414	1,811	52	-	-
Ørret do.	250	112	375	210	153	233	-	-	-
Torsk Stk.	72,039	62,263	91,836	103,048	96,120	150,056	41,170	56,500	132,576
Lange do.	218	-	223	521	277	603	-	-	1,300
Kolje og Lyr Snes	664	673	1,504	3,668	4,181	5,088	25	-	-
Flyndre Bpd.	1,211	1,144	1,392	914	57	233	30,808	13,067	13,855
Helleflyndre do.	68	-	-	59	168	147	-	-	-
Makrel Stk.	548,217	34,515	23,002	890,400	243,466	217,451	-	-	-
Horngjæl do.	3,439	2,055	927	72	-	152	-	-	-
Hvitting Snes	2,577	941	9,943	-	8	3,817	-	-	-
Smaasild Skjep.	2,458	-	4,743	2,447	260	5,405	-	-	-
Garnsild Snes	2,661	394	2,406	5,182	7,718	8,440	-	-	600
Ansjos Skjep.	10,715	9,424	25,370	2,989	-	592	-	-	-
Anden Fisk Værdi	833 Spd. 8 Sk.			414 Spd.					

Om Fiskeoptællingen i 1874 gjælder forøvrigt med Hensyn til den mellem Øerne paa Vestsiden af Fjorden fangede Fisk samt for Laxens og Østersens Vedkommende, hvad der er anført i mine foregaaende Beretninger.

Værdien af den til Kristiania Fiskebrygger i fersk og levende Tilstand i 1874 indførte indenfor Drøbak fangede Fisk kan formentlig anslaaes til omkring 48,000 Spd. mod ca. 30,000 Spd. i 1873 og 45,000 Spd. i 1872.

Foreningens Indtægter have for 1874 været:

Kassebeholdning fra 1873						59 Spd. 70 Sk.
1874 Marts 2den; Syvert Bækkelaget Mulkt for ulovlig Vadtrækning paa den af Boghandler Cappelen fredede Grund						10 — —
— — 10de: Johannes Pedersen Knepe do. for do. paa Fru Wedels Eiendom Fornebo						5 — —
— Juni 5te: Kristiania Sparebank, Bidrag						100 — —
— — 20de: Johannes Pedersen Knepe betalt Rest af Mulkt						5 — —
— Decbr. 18de: Kristiania Kommunes Bidrag for 1874						200 — —
— — 25de: Drøbaks	—	—	—	—		10 — —
1875 Januar 2den: Hurums	—	—	—	—		5 — —
— Febr. 2den: Røkens	—	—	—	—		10 — —
— — 28de: Bærums	—	—	—	—		10 — —
— Juni 3die: Akers	—	—	—	—		30 — —
					Tilsammen	444 Spd. 70 Sk.

Transport 444 Spd. 70 Sk.

Udgifterne have været:

1874	Løn til Fiskeopsynsbetjent Rasmussen à 15 Spd. månedlig	180 Spd.	Sk.
—	— — — — — Eriksen — — — — —	180 —	—
—	Marts 7de: Betalt Eriksen Halvparten af Syvert Bækkelagets Mulkt	5 —	—
—	— 12te: — Akers Fattigvæsen den anden Halvpart	5 —	—
—	— 28de: — Eriksen for 1 Anmeldelse	1 —	—
—	Mai 5te: — — — 1 — — — — —	1 —	—
—	— 11te: — Anders Bjerkholmen for 1 Anmeldelse	1 —	—
—	— 15de: — Eriksen Halvparten af Johannes Pedersen Kneppes Mulkt	5 —	—
—	— 30te: — Niels Pedersen Gjeta for 1 Anmeldelse	1 —	—
—	Juni 30te: — Bærums Fattigvæsen den anden Halvpart af Johannes Pedersen Kneppes Mulkt	5 —	—
—	Decbr. 30te: Honorar til Fiskeoptælleren A. Knudsen	10 —	—
	Porto	—	36 —
			94 — 36 —
		I. Kasse	50 Spd. 34 Sk.

18. Om Expeditionerne til Sælfangst fra det søndenfjeldske Norge i 1874, ledsaget af Oversigter for Aarene 1872—1874 og 1860—1874

(velvillig meddelt af Dhrr. H. J. Bull og Emil Olsen.*)

1. Sælfangstexpeditionerne fra det søndenfjeldske Norge i 1874.

A. Norske Skibe.

Skibenes Slags, Navne og Antal.	Kom.-Læster.	Hestekraft for Dampskibene.	Besætning, Mand.	Førernes Navne.	Hjemsted.	Fangst.	
						Ungsæl.	Gammelsæl.
a. Dampskibe.							
1. Morgenen	162	95	58	I. C. Hansen	Tønsberg.	2,690	5,717
2. Albert	193½	95	56	L. Hansen	do.	3,785	2,519
3. Isbjørnen	114	30	54	G. Sørensen	do.	1,301	798
4. Magdalene	153½	60	58	I. Christensen	do.	681	146
5. Geysir	139½	45	54	I. Dessen	do.	1,195	2,242
6. Nordlyset	123½	53	50	C. Christensen	do.	3,522	645
7. Hekla	146	45	57	Markussen	Drammen.	6,000	3,000
8. Diana	146	52	54	R. Isachsen	do.	2,800	1,300
9. Cap Nor	143	45	54	G. Jensen	do.	1,100	2,800
10. Mjølner	168	63	57	C. M. Bryde	Moss.	866	1,648
11. Harald Haardraade	156	45	56	C. Castberg	Kristiania.	2,000	1,800
12. Harald Haarfager	172	60	56	C. Bruun	do.	1,423	2,670
Tilsammen 12 norske Dampskibe	1,817 Nettolæster	681	664			27,363	25,285
b. Seilskibe.							
1. Norden	69½	-	30	N. O. Gjertsen	Tønsberg.	180	157
2. Thor	76	-	35	A. Iversen	do.	444	632
3. Prof. Hansten	101½	-	36	B. C. Iversen	do.	944	386
4. Jan Mayn	119	-	41	S. Amundsen	do.	38	59
5. Polarstjernen	96	-	39	C. Larsen	do.	119	126
6. Ishavet	104	-	40	Dehli	do.	688	931
7. Norske Bonde	112	-	38	W. Simonsen	do.	307	143
8. Vapna	124½	-	45	G. Davidsen	Horten.	259	374
9. Fremad	92	-	33	M. Amundsen	Tønsberg.	410	614
10. Skulda	136½	-	48	H. Sørensen	Drammen.	1,000	550
11. Sir Jon Franklin	146	-	55	I. M. Pedersen	Holmestrand	248	973
12. Stærkodder	121½	-	44	Krøger	Sandefjord.	281	573
13. Petrine	17	-	9	Iversen	Fredrikstad.	64	8
14. Jadar	111	-	45	H. Aarøe	Stavanger.	86	426
15. Ranger	62	-	28	H. Rasmussen	Kristiania.	365	190
16. Svend Foyen	131	-	45	A. Andersen	do.	418	644
17. Idun	21½	-	10	Hansen	Laurvig.	90	170
Tilsammen 17 norske Seilskibe	1,641	-	621			5,941	6,956
Tilsammen 29 norske Skibe	3,458	681	1,285			33,304	32,241

*) Tabellen under No. 1 har dog i det statistiske Bureau undergaaet en videre Bearbejdelse i Formen, idet der t. Ex. er gjort særskilte Afdelinger af norske og fremmede Skibe, Damp- og Seilskibe, hvorhos Dampskibenes Hestekraft er tilføjet efter tidligere Opgaver. Endelig er Bemærkningen nedenfor: „Foruden Ovenstaaende 46,875 Gammelsæl“ det statistiske Bureaus. Sammesteds er Sammen draget over Skibenes Hjemsteder gjort.

B. Fremmede Skibe.

Skibenes Slags, Navne og Antal.	Kom.- Læster.	Hestekraft for Damp- skibene.	Besæt- ning, Mand.	Førernes Navne.	Hjemsted.	Fangst.	
						Ungsæl.	Gammel- sæl.
a. Dampskibe.							
1. Capella	164	60	54	A. J. Bryde	Göteborg.	1,862	4,486
2. Vega	149	60	56	S. Ring	do.	3,021	1,977
3. Jan Mayn	195	?	55	A. Frederiksen	Hamburg.	1,800	4,100
4. Spitsbergen	156	45	54	H. Gulliksen	do.	4,596	1,004
Tilsammen 4 fremmede Dampskibe	664	?	219			11,279	11,567
b. Seilskibe.							
1. Island	115	-	48	S. E. Bang	Hamburg.	426	408
2. Marie	127½	-	50	Larsen	Purmerende.	-	1,350
Tilsammen 2 fremmede Seilskibe	242½	-	98			426	1,758
Tilsammen 6 fremmede Skibe	906½	?	317			11,705	13,325
Tils. 16 Dampskibe (norske og fremmede)	2,481	?	883			38,642	36,852
Tils. 19 Seilskibe (norske og fremmede)	1,883	-	719			6,367	8,714
Ialt 35 Skibe	4,364	?	1,602			45,009	45,566

Tøndetallet af Tran androg til 15,013 (1873: 17,163, 1872: 8,887).

Foruden Ovenstaaende udrustedes fra Kristvik pr. Kristiansund Dampskibene Novaja Semlia og Norwegen, der ligesom ovennævnte Dampskibe Jan Mayn og Spitsbergen formentlig tilhørte det tyske Polarskibsfarts-Selskab, og som efter Opgaver i Morgenbladet hjembragte henholdsvis 1,300 og 1,491 Ungsæl samt 700 og 609 Gammelsæl foruden henholdsvis 1 og 6 Isbjørne*).

Den hele Fangst skulde saaledes blive 47,800 Ungsæl og 46,876 Gammelsæl.

*) For Seilskibet Jan Mayn ovenfor er opgivet en Fangst af 10 og for Dampskibet af samme Navn af 7 Isbjørne.

Over Skibenes Hjemsted meddeles nedenstaaende

S a m m e n d r a g:

Hjemsted.	Dampskibe.	Seilskibe.	Tilsammen.
Tønsberg	6	8	14
Drammen	3	1	4
Moss	1	-	1
Kristiania	2	2	4
Horten	-	1	1
Holmestrand	-	1	1
Sandefjord	-	1	1
Fredrikstad	-	1	1
Stavanger	-	1	1
Laurvig	-	1	1
Göteborg	2	-	2
Hamburg	4 *)	1	5
Purmerende	-	1	1
Tilsammen	18	19	37

2. Oversigt over Udbyttet af Sølfangstexpeditionerne fra det søndenfjeldske Norge 1872—1874.

Aar.	Antal Skibe.	Kom.-Læster.	Besætning.	Skibenes antagelige Værdi.	Udrustnings- og Vedligeholdelses-Omkostninger.	Antal		Sælens Værdi.	1/2 til Mand-skabet.	Gevinst for Rederierne.	Rentetab a 5 pCt.	Igen.	Kapitalforringelse a 3 pCt.	Netto-Gevinst.
						Ungsæl.	Gammel-sæl.							
1872	Dampsk. 10	1621	571	435000	83400	9555	24600	119246	19874	+ 15972	21750	- 5778	13050	- 18828
	Seilskibe 16	1637	640	129000	76600	18894	6403	70544	11758	- 17814	6450	- 24264	3870	- 28134
	26	3258	1211	564000	160000	28449	31003	189790	31632	- 1842	28200	- 30042	16920	- 46962
1873	Dampsk. 16	2536½	908	673500	133440	59302	39466	277687	46281	+ 97966	33675	+ 64291	20205	+ 44086
	Seilskibe 16	1619½	614	122800	75980	9969	12034	57719	9619	- 27880	6140	- 34020	3684	- 37704
	32	4156	1522	796300	209420	69271	51500	335406	55900	+ 70086	39815	+ 30271	23889	+ 6382
1874	Dampsk. 16	2481	883	647500	132400	38642	36852	241302	40217	+ 68685	32375	+ 36310	19425	+ 16885
	Seilskibe 19	1883	719	139400	86640	6367	8714	46199	7700	- 48141	6970	- 55111	4182	- 59293
	35	4364	1602	786900	219040	45009	45566	287501	47917	+ 20544	39345	- 18801	23607	- 42408
<p>I Treaaret: Dampskibenes Overskud + 42,143 Spd.; Seilskibenes Underskud - 125,131 Spd.; Samlet Underskud - 82,988 Spd.</p>														

*) Heruuder Novaja Semlia og Norwegen.

3. Oversigt over Udbyttet af de fra Tønsberg 1872—1874 udexpederede Sælfangstskibe.

		Dampskibe.	Seilskibe.	Ialt.	Kom.-Læster.	Besætning.	Uugsæl.	Gammelsæl.	Bruttoværdi.
Hele Flaaden	1872	10	16	26	3,258	1,211	28,449	31,003	189,790
Tønsbergflaaden		6	8	14	1,666½	635	16,429	17,402	106,123
De ikke Tønsberg tilhørende Skibe		4	8	12	1,591½	576	12,020	13,601	83,677
Hele Flaaden	1873	16	16	32	4,156	1,522	69,271	51,500	335,406
Tønsbergflaaden		6	7	13	1,564	582	22,442	22,279	126,655
De ikke Tønsberg tilhørende Skibe		10	9	19	2,592	940	46,829	29,221	208,751
Hele Flaaden	1874	16	19	35	4,364	1,602	45,009	45,566	287,501
Tønsbergflaaden		6	7	13	1,604½	589	15,894	14,561	92,482
De ikke Tønsberg tilhørende Skibe		10	12	22	2,759½	1,013	29,115	31,005	195,019
Tilsammen Bruttoudbytte i Treaaret: 325,260 Spd.									

4. Oversigt over Sælfangsten fra det søndenfjeldske Norge i Aarene 1860—1874.

(Med Benyttelse af Jakob Melsoms Meddelelser).

Aar.	Dampskibe.	Seilskibe.	Summa.	Besætning.	Kom.-Læster.	Skibenes Værdi.	Udrustnings- og Vedligeholdelses-Omkostninger.	Kapitalforringelse a 3 pCt.	Renter af Kapitalen.	Antal		Sælens Værdi.	1/6 Part til Besætningen.	Gevinst for Rederierne.
										Uugsæl.	Gammelsæl.			
1860	-	21	21	-	2331	347000	110590	10410	20820	48620	19193	174012	29002	+ 3190
1861	-	20	20	-	2229	325000	105410	9750	19500	9334	25825	121968	20328	- 33020
1862	-	18	18	-	2064	310000	97340	9300	18600	29134	17320	136208	22701	- 11733
1863	-	19	19	-	2173	420700	102955	9621	19242	32842	13249	125304	20884	- 27398
1864 ¹⁾	-	16	16	714	1699	265000	81552	7950	13250	23364	24723	152000	25333	+ 23915
1865 ²⁾	-	16	16	714	1699	257000	81552	7710	12850	41758	18724	172000	28667	+ 41221
1866 ³⁾	2	14	16	728	1763	272000	84624	8160	13600	39576	8106	144000	24000	+ 13616
1867	2	13	15	688	1641	257000	78768	7710	12850	59931	23292	247000	41166	+ 106506
1868	2	13	15	684	1641	249000	78768	7470	12450	49533	14224	184284	30714	+ 54882
1869 ⁴⁾	1	14	15	681	1659	237530	79632	7125	11866	33300	29240	183560	30593	+ 54344
1870	3	15	18	843	2123	274400	101904	8232	13720	55375	30390	247505	41251	+ 82398
1871 ⁵⁾	3	16	19	886	2247	312000	107856	9360	15600	58540	23654	224523	37420	+ 54287
1872	10	16	26	1211	3258	564000	160000	16920	28200	28449	31003	189790	31632	- 46962
1873	16	16	32	1522	4156	796300	209420	23889	39815	69271	51500	335406	55900	+ 6382
1874	16	19	35	1602	4364	786900	219040	23607	39345	45009	45566	287501	47917	- 42408
										624036	376009	2925061		+ 279220

Lægges til Sælens Værdi de 6½ pCt., der fradrages som Udgifter ved Forhandling af Skind, Kogning af Tran etc., bliver den fulde Bruttoværdi af den i Kvindecenniet fangede Sæl 3,115,296 Spd.

¹⁾ Martha forlist 8—9 April, ikke medregnet. ²⁾ Nord.Pool 1864, ikke medregnet. ³⁾ Maria 1864—69, Maria 1872—73, ikke medregnet. ⁴⁾ Eliezer brændt 4 April, ikke medregnet. ⁵⁾ Haabet forlist, ikke medregnet.

RETTELSER:

- Side 24 3die Linie f. o. staar 1872 istedetfor 1873.
— 36 11te — f. n. — 30,230 Tdr. istedetfor 20,230 Tdr.
— 38 19de — f. o. — 11,500 Tdr. Tran istedetfor 11,500 Tdr. Lever.
— 45 10de — f. o. — Sommerfisket istedetfor Sommersildfisket.
— 153 6te — f. o. — et istedetfor af.

